Anul 112 Sibiu, 1 ianuarie 1964 Nr. 1—2

II 9506

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMINĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

30 Decembrie

La 30 decembrie sărbătorim a 16-a aniversare a Proclamării Republicii Populare Romîne. Această aniversare ne pune în faţă imaginea luminoasă a patriei noastre, pe care poporul muncitor a făurit-o prin entuziasmul şi munca sa şi pe care o înalţă zi de zi pe noi culmi de lumină.

Intr-adevăr, privind în jurul nostru putem fi mîndri de tot ceea ce s-a construit în patria noastră în cei 16 ani cîţi au trecut de la înlăturarea monarhiei şi instaurarea Republicii Populare Romîne. Poporul romîn a ridicat prin munca sa o patrie nouă, liberă şi puternică, bogată şi prosperă. E patria celor ce muncesc, în care stăpîn este poporul, care în deplină libertate foloseşte toate bogăţiile şi frumuseţile ţării spre a-şi înfrumuseţa şi îmbunătăţi viaţa din ce în mai mult. Fiecare an, fiecare lună, fiecare zi, fiecare clipă aduc cu sine noi realizări şi noi biruinţi şi patria noastră devine tot mai bogată, tot mai puternică, tot mai frumoasă.

Peisajul ţării s-a îmbogăţit cu noi elemente. Peste tot se înalţă spre cer coşuri de fabrici, clădiri de uzine, diguri de hidrocentrale, turnuri de termo-centrale; liniile de înaltă tensiune parcurg cîmpii, dealuri şi munţi, ducînd ca nişte nervuri energia necesară fabricilor şi iluminării oraşelor şi comunelor. Ritmul de industrializare a Patriei noastre — în frunte păşind industria constructoare de maşini — a depăşit ritmul ţărilor occidentale şi a transformat ţara noastră într-o ţară cu industrie avansată, care dă produse industriale la nivelul pieţii mondiale. Hunedoara, Reşiţa — mîine Galaţi — Oneşti, Săvineşti, Braşov, Bicaz şi alte centre au intrat aproape în legendă: renumele lor trece pînă departe peste graniţele ţării noastre. Satisfăcînd nevoile interne, industria noastră satisface şi nevoile comerţului intens şi multilateral cu ţările socialiste şi cu alte ţări din toate părţile globului pămîntesc.

Progrese însemnate s-au realizat şi în agricultură. Şi aici peisajul ţării s-a schimbat. Locul petecilor individuale de pe ogoare, l-au luat tarlalele întinse ale gospodăriile agricole colective şi ale gospodăriilor agricole de stat. Pe cîmpiile noastre mănoase se leagănă pînă la orizont lanurile grele de rod; pămîntul este lucrat cu tractoarele şi după metode avansate. Dealurile sînt împodobite cu plantaţii masive de pomi şi vie, care dau rod îmbelşugat. In munţi apar lacuri noi, făurite de mîna omului, iar pădurea este exploatată cu chibzuială, tăierile fiind urmate de împăduriri masive.

Toate acestea dovedesc că poporul muncitor se pricepe să chivernisească bogăţiile ţării şi să dea un permanent avînt dezvoltării economice multilaterale şi proporţionale pentru întărirea patriei şi pentru ridicarea nivelului de trai, material şi cultural al oamenilor muncii.

S-a schimbat şi faţa satelor şi oraşelor. Toate se înnoiesc, pretutindeni se construiesc cartiere noi, case noi, blocuri, cămine culturale, şcoli şi alte obiective necesare vieţii în continuă dezvoltare. Belşugul şi cultura pătrund tot mai deplin în casele tuturor şi omul muncitor se bucură de o viaţă luminată şi civilizată.

Patria aceasta a oamenilor muncii, Republica Populară Romînă, este preţuită în toată lumea. E preţuită pentru uimitoarele progrese ce le-a realizat. E preţuită pentru politica de pace şi colaborare între popoare, pe care poporul şi guvernul nostru o duc cu consecvenţă atît în cadrul O.N.U.-lui cît şi în relaţiile cu celelalte state.

Toate aceste lucruri fac să crească inima de mîndrie oricărui cetăţean al patriei noastre, să zvîcnească în ea cu putere dragostea adîncă, fierbinte, faţă de patria pe care au făurit-o şi o făuresc toţi oamenii muncii cu truda minţii şi a braţelor lor.

Ca fii ai Bisericii şi fii ai Patriei noastre scumpe, clerul şi credincioşii au muncit şi muncesc — alături de popor — pentru înflorirea patriei şi sprijinesc lupta pentru pace a poporului nostru. Ei sînt legaţi de patria aceasta cu tot sufletul şi-şi manifestă patriotismul prin muncă însufleţită şi rodnică.

A 16-a aniversare a proclamării Republicii Populare Romîne este prilej de a reînnoi angajamentul ca şi în viitor să punem tot ce avem mai bun, toate forţele, toată priceperea şi tot entuziasmul în slujba patriei, pentru ca ea să urce pe noi culmi de belşug, lumină şi fericire.

Trăiască şi înflorească scumpa noastră patrie, Republica Populară Romînă!

Telegraful Romîn

Pentru dezarmare generală, independenţă şi pace

Timp de cinci zile — între 28 noiembrie şi 2 decembrie 1963 — a avut loc la Varşovia sesiunea Consiliului Mondial al Păcii, forul de conducere al mişcării partizanilor păcii. La sesiune au participat 400 delegaţi, observatori şi invitaţi din 80 de ţări din toate continentele, oameni diferiţi ca orientare politică, apartenenţă socială, credinţe religioase. De asemenea au luat parte şi delegaţi ai 19 organizaţii Internaţionale. Sesiunea a cooptat în componenţa Consiliului Mondial al Păcii 147 de membri desemnaţi de Comitetele pentru pace din 47 ţări. Pentru prima dată au fost aleşi în C.M.P. reprezentanţi ai 11 ţări din Africa şi Asia (Aden, Gambia, Congo, Kenya, Madagascar, Mozambic, Nigeria, Guineea Portugheză, Ruanda, Sierra-Leone, Volta Superioară). Au fost conferite medalii de aur eminentului luptător pentru pace Manolis Glezos şi doamnei Demetra Lambrachis, văduva deputatului grec ucis în vara lui 1963.

După dezbaterea — în 4 comisii şi în subcomisii — a problemelor principale actuale internaţionale, Consiliul Mondial al Păcii a adoptat o chemare la acţiuni, adresată tuturor popoarelor lumii, şi zece rezoluţii pentru lichidarea discriminării rasiale, a colonialismului şi a neocolonialismului în diferite ţări, ca: Vietnamul de Sud, Republica Sud-Africană, Malaezia, Coreea de Sud, ş. a. Sesiunea a adoptat şi numeroase recomandări pentru desfăşurarea în cursul anului 1964 a unor acţiuni pentru pace, dezarmare generală şi totală şi pentru destindere internaţională, dat fiind că în anul 1964 se împlinesc 50 de ani de la izbucnirea primului război mondial, 25 ani de la al doilea război mondial şi 15 ani de la crearea mişcării partizanilor păcii. Aceste acţiuni de-o amploare fără precedent, vor pregăti convocarea unui Congres mondial al păcii, recomandat de sesiune pentru începutul anului 1965, care va dezbate în special problemele luptei pentru dezarmare generală şi totală, pentru rezolvarea paşnică a tuturor problemelor litigioase internaţionale.

Chemarea la acţiuni face apel la toţi oamenii să intensifice lupta pentru pace pe o scară mai vastă ca oricînd: „Trebuie să acţionăm" zice Chemarea către toţi cei ce cred că „trebuie ca omul să-şi croiască calea spre o lume fără arme şi fără războaie".

Ea arată că arma nucleară de toate tipurile trebuie să fie distrusă pentru totdeauna.

Tratatul de la Moscova asupra interzicerii parţiale a experienţelor constituie primul acord pe care marile puteri nucleare l-au încheiat în vederea limitării dezvoltării armelor nucleare. Acest tratat a fost semnat şi aprobat de peste o sută de state .Dar el nu este decît un început, trebuie mers mai departe.

Consiliul Mondial al Păcii cheamă să se depună eforturi pentru a se obţine interzicerea tuturor experienţelor nucleare, preîntîmpinarea răspîndirii armei nu-

(Continuare în pag. 2)

69301

Pentru dezarmare generală...

(Continuare din pag. 1)

cleare sub orice formă, inclusiv pe calea creării forţelor nucleare multilaterale. Trebuie să obţinem crearea de zone denuclearizate, realizarea unui acord privitor la renunţarea de a folosi arma nucleară, la limitarea şi reducerea bugetelor militare, rezolvarea problemelor internaţionale litigioase pe calea tratativelor. Noi trebuie să insistăm ca Comitetul celor 18 state pentru dezarmare să facă noi paşi pe calea spre realizarea unui tratat de dezarmare generală şi controlată.

Dezarmarea şi eliberarea naţională se completează reciproc în lupta pentru pace. Una consolidează pe cealaltă, se subliniază în Chemarea la acţiuni.

Consiliul Mondial al Păcii cere să se pună capăt războaielor coloniale, amestecului străin în treburile interne ale altor ţări, să se lichideze bazele militare de pe teritoriile străine, să se interzică manevrele trupelor străine pe teritorii străine. Consiliul Mondial al Păcii se pronunţă împotriva discriminării rasiale sub orice formă.

In chemare se arată, de asemenea, că trebuie eliminată ori ce piedică în calea comerţului şi a dezvoltării industriale. Politica economică a războiului rece şi exploatarea ţărilor celor mai sărace prin jefuirea bogăţiilor lor, trebuie să lase locul unui comerţ mondial cu o cooperare economică, tehnică şi culturală de care nu trebuie legată nici o condiţie, permiţînd astfel folosirea deplină şi raţională a resurselor în avantajul tuturor naţiunilor.

In chemare se arată că este necesară desfăşurarea unei vaste campanii pentru pace fără egal în istorie. Toate mişcările iubitoare de pace, au un sigur ţel. Consiliul Mondial al Păcii chiamă pe toţi oamenii şi toate organizaţiile să-şi unească eforturile pentru atingerea acestui scop.

Delegaţia romînă, condusă de acad. Mihail Ralea, preşedintele Comitetului Naţional pentru apărarea Păcii din R.P.Romînă, a participat activ la dezbaterile sesiunii, şi în comisii şi în şedinţe plenare dînd expresie voinţii de pace a poporului nostru şi sprijinind hotărîrile adoptate cu majoritate covîrşitoare de voturi de Consiliul Mondial al Păcii. Poporul romîn este alături de partizanii păcii din toată lumea, în lupta pentru dezarmare generală şi totală, pentru lichidarea colonialismului, rasismului, neocolonialismului, pentru rezolvarea problemelor internaţionale pe calea tratativelor.

Clerul şi credincioşii Bisericii noastre răspund la Chemarea la acţiuni a Consiliului Mondial al Păcii prin intesificarea participării la lupta poporului pentru dezarmare, pace şi colaborare între popoare, ca astfel omenirea să ajungă la o viaţă paşnică, fără arme şi fără războaie. *T. R.*

Un rege acaparator

Cele două cărţi ale Regilor descriu viaţa conducătorilor poporului evreu, de la ultimii ani ai regelui psalmist David (cam 970 a.Hr.) şi pînă la anul 586 (anul prăbuşirii regatului sudic numit şi Iudea, spre deosebire de regatul nordic numit Israil). Istoria cuprinde un period de aproximativ patru neamuri. Se descriu aici un număr de 38 regi.

Scopul acestor cărţi este să arate că virtutea este răsplătită în viaţă, iar lipsa de omenie duce la prăbuşire. Spre a evidenţia acest adevăr se descrie viaţa şi opera regilor din cele două regate ale poporului evreu. Din cei 38 de regi, treizeci sînt condamnaţi pentru atitudinea lor în viaţă. Din Israil singur regele Selum, deci unul singur, scapă neblamat.

Intre regii condamnaţi de scriitorul biblic se înşiră şi nelegiuitul rege Ahav şi soţia sa, sîngeroasa Isabela, care au introdus în ţară, în Palestina, închinarea la idoli, lenea, îmbuibarea, luxul, credinţa în vrăji şi alte nelegiuiri.

Ei au trăit în epoca sfîntului proroc Ilie.

Predicînd dreptatea, sf. proroc Ilie nu cruţa pe nimeni, înfruntînd cu curaj neînfricat chiar pe nelegiuitul rege Ahav. Acesta, împreună cu soţia sa Izabela — a trimis la moarte pe un om sărac şi cinstit, Nabot, fiindcă nu s-a învoit să vîndă regelui singurul petec de pămînt, o vie, moştenită de la părinţii săi, aşezată în apropierea palatului regal. „Să mă ferească Dumnezeu să-ţi dau moştenirea părinţilor mei" (I Impăraţi 21, 3) — a zis Nabot.

Sf. proroc Ilie a mustrat fără cruţare pe regele închinător la idoli şi pe regina cea plină de răutate, iar pentru uciderea cu pietre a lui Nabot, le-a prezis că nu vor avea parte de un sfîrşit lin al vieţii lor.

Aşa s-a şi întîmplat. După o luptă pierdută, regele Ahav, rănit greu se zbătea neputincios în mijlocul unei haite de cîini, care îi lingeau rănile, iar regina Izabela a fost aruncată pe fereastra palatului de către răsculaţi împotriva nelegiuirilor ei. Trupul reginei a fost apoi sfîşiat de cîini. Această întîmplare adevărată ne învaţă că răul nu rămîne nepedepsit, că păcatele săvîrşite aduc după ele numai nenorociri. Mai ales asuprirea celui sărac şi slab şi lăcomirea la bunurile lui, mînie pe Dumnezeu şi face să se reverse asupra asupritorilor pedeapsa Lui. Viaţa noastră a tuturor trebuie să fie o neîntreruptă năzuinţă după adevăr şi dreptate, pace şi bunăînţelegere, dragoste şi respect faţă de oameni, căci Dumnezeu este Părintele bun al tuturor.

Dar atitudinea sfîntului Ilie este plină şi de alte învăţăminte preţioase. Astfel, pentru a dovedi regelui Ahav deşertăciunea idolatriei (închinarea la idoli, fabricaţi de mîini omeneşti, din diverse materiale), a povestit următoarele: „Stăteam pe munte, şi iată, Domnul a trecut pe lîngă peşteră. Şi înaintea Domnului a trecut un vînt tare şi puternic, care despică munţii şi sfarmă stîncile. Domnul nu era în vîntul acela. Şi după vînt a venit un cutremur. Şi Domnul nu era în cutremurul acela şi după cutremur a venit un foc şi Domnul nu era în foc" (Impăraţi 19, 11).

In această istorisire, Dumnezeu este arătat ca duh adevărat. Prin puterile minţii sale, credinciosul nu poate cuprinde toată bogăţia însuşirilor „celui mai mare decît toate lucrurile Sale" (Iisus Sirah 42, 37).

După cît ştim autorul cărţilor numite ale Regilor este profetul Ieremia. De la acesta mai avem şi alte scrieri; este mai întîi cartea sa profetică, apoi Plîngerile care-i poartă numele, (Plîngerile lui Ieremia) şi Epistola lui Ieremia.

Toate lucrările sale sînt opere de multă logică şi izvoare de o bogată învăţătură. Scrierile sale sînt dominate de un duh universalist, de convingere că urmează să se întîlnească întreaga omenire înfrăţită într-o singură mare alcătuire socială: împărăţia păcii şi a dreptăţii. Pentru a se lărgi orizontul acestor perspective, societatea trebuie consolidată pe principii noi. In sfera acestor idealuri asuprirea celor mici de către cei sus puşi n-are ce căuta. De aceea se solidarizează el cu atitudinea Sfîntului Ilie, care este unul dintre cei mai mari şi mai populari profeţi tocmai pentru că el pune la temelia societăţii dreptatea.

Ca şi prorocul Ieremia aşa şi Sf. Ilie nu este aliatul atotputernicului rege, ci aliatul dreptăţii divine. In asigurarea binelui social el nu desconsideră factorul economic, dar aşează la temelia progresului dreptatea. La baza acestei consideraţii stă ideea de înaltă spiritualitate că „celor asupriţi pe nedreptul trebuie să le răsară lumină", că averea trebuie sporită nu prin furt, sau intimidare, ci prin muncă, care este o datorie şi o onoare pentru om, că bunurile de trai sînt ale celor care le muncesc. In această lumină Nabot este personificarea omului care prin stăruinţă, înţelepciune şi hărnicie se ridică de la o stare de umilinţă la un mai înalt nivel material, iar Ahab, regele, este tipul omului acaparator, al aceluia care îşi însuşeşte, în mod abuziv şi în folosul său exclusiv, şi în dauna altora un bun, mai ales material. Regele a folosit poziţia sa dominantă, în cadrul statului, pentru a acapara petecul de pămînt deţinut de un umil cetăţean, Nabot.

Sfînta Scriptură ne pune în faţă oameni cu diferite atitudini, ca să putem vedea ce să urmăm şi ce să lepădăm.

N. Neaga

Ce sînt sfintele taine ?

Mîntuitorul nostru Iisus Hristos umblînd pe pămînt a făcut mult bine. El a tămăduit pe cei bolnavi, a vindecat ranele şi durerile tuturor acelora, care cu credinţă alergau la Dînsul, a hrănit pe cei flămînzi, a şters lacrimile celor îndureraţi, pe cei morţi i-a înviat, iar prin învăţătura Lui dumnezeiască, pe cei neştiutori i-a învăţat.

Dar bunătatea lui Dumnezeu este nemărginită: El s-a îngrijit *ca şi atunci, cînd nu va mai fi cu trupul în lume să se poată revărsa peste cei credincioşi harul cel sfînt al binefacerilor Sale* şi a aşezat El însuşi acele lucrări sfinte, prin care sub formă văzută se împărtăşeşte credincioşilor harul cel nevăzut, puterea lui Dumnezeu. Aceste lucrări sfinte se numesc taine sau sacramente sau misterii şi sînt săvîrşite de preoţi sau episcopi. *Ele se numesc taine, pentru că mintea noastră nu poate înţelege cum, împreună cu lucrarea văzută, săvîrşită de preot, lucrează în mod nevăzut, adică în mod tainic, puterea cea nevăzută a lui Dumnezeu.* Aşa de pildă la sfînta taină a Botezului vedem cum spală apa trupul, dar nu vedem şi nu putem înţelege cum tot atunci puterea lui Dumnezeu cea nevăzută spală sufletul de întinăciunea păcatului strămoşesc. In sfînta noastră Biserică sînt şapte sfinte taine: Botezul, Mirul, Pocăinţa, Cuminecătura, Preoţia, Nunta, Maslul.

Lucrarea Sa dumnezeiască, mîntuirea noastră, pe care a început-o încă fiind pe pămînt, Domnul nostru Iisus Hristos o face şi azi şi pînă la sfîrşitul veacurilor, în Biserica Sa cea sfîntă, pe care o conduce El însuşi în chip nevăzut, prin Duhul Său cel sfînt. Prin sfînta taină a Botezului, Biserica ne spală de întinăciunea păcatului strămoşesc, pentru ca să putem intra întru împărăţia lui Dumnezeu. Prin sfînta taină a Mirului ne întăreşte cu pecetea darului Duhului sfînt. Prin sfînta taină a *Cuminecăturii* ne împărtăşeşte cu trupul şi sîngele Domnului. Prin sfînta taină a *Pocăinţei* ne tămăduieşte sufletul de boala păcatului. Prin sfînta taină a *Preoţiei* se coboară puterea duhovnicească asupra celui ales şi pregătit pentru păstorirea credincioşilor. Prin sfînta taină a *Cununiei* se coboară harul lui Dumnezeu asupra alor două persoane creştine, bărbat şi femeie, ce voiesc să trăiască în căsătorie şi întăreşte legătura lor. Prin sfînta taină a *Maslului* se coboară asupra creştinului ortodox harul sfîntului Duh care tămăduieşte suferinţele sufleteşti şi trupeşti.

Sfintele Taine au fost aşezate de însuşi Domnul nostru Iisus Hristos, care le-a lăsat Bisericii Sale pentru folosul nostru. *Botezul* a fost aşezat prin cuvintele: „Mergînd învăţaţi toate po-

Despre cunoștință și făptuire

Sfîntul Apostol Pavel, adresîndu-se iubitului său fiu Timotei, îi scrie, printre altele: „Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos spre învățătură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înțelepțirea care duce la dreptate, astfel ca omul lui Dumnezeu să fie desăvîrșit, pregătit pentru orice lucru bun" (II Tim. 3, 16—17). In aceste cuvinte, sfîntul Apostol arată lămurit că dumnezeiasca Scriptură cuprinde învățături îndrumătoare spre mîntuire, ce trebuiesc împlinite cu fapta. Cu acest gînd se și cuvine a citi Sfînta Scriptură, ca să învățăm de acolo cele ce trebuie să le împlinim.

E destul să ne gîndim la cuvintele cu care sfîrșește Domnul nostru Iisus Hristos șirul de învățături cunoscute sub numele de „Predica de pe Munte" (Matei capitolele 5, 6 și 7), ca să înțelegem că nu-i destul să auzim învățăturile cele de mîntuire, ci de trebuință este și cu fapta a le împlini. Iată ce zice Domnul Hristos: „Oricine aude aceste cuvinte ale mele și le împlinește, asemăna-se-va bărbatului cuminte, care a clădit casa pe stîncă. A căzut ploaia, au venit rîurile mari, au suflat vînturile și au bătut în casa aceea, dar ea n-a căzut, fiind că era întemeiată pe stîncă. Iar oricine care aude aceste cuvinte ale mele și nu le împlinește, asemăna-se-va bărbatului neînțelept, care și-a clădit casa pe nisip. A căzut ploaia, au venit rîurile mari și au suflat vînturile și au izbit în casa aceea și a căzut. Și năruirea ei a fost mare" (Matei 7, 24—27).

Din cele spuse de Mîntuitorul înțelegem, așadar, că nu-i destul să cunoască cineva cuvintele cele folositoare și să le știe, ci, de voiește cineva să se mîntuiască, la cunoștința cea bună trebuie să adauge împlinirea cu fapta a celor cunoscute. Astfel osteneala de a învăța îi este zadarnică, precum zadarnică este toată osteneala ce ar face-o cineva zidind o casă, dacă o așează pe o temelie de nisip.

A spus Domnul și cuvintele: „Nu oricine care îmi zice Doamne, Doamne, va intra în împărăția cerurilor, ci care face voia Tatălui meu celui din ceruri" (Matei 7, 21) și iarăși: „Pentru ce îmi ziceți: „Doamne, Doamne" — dacă nu faceți ce vă spun?" (Luca 6, 46).

Cel care a întrebat pe Domnul Iisus despre cele ce duc la viața cea de veci, a primit răspuns prin aceste cuvinte: „De vrei să intri în viață, păzește poruncile" (Matei 19, 17), iar a păzi înseamnă a împlini.

N-a zis Fiul lui Dumnezeu: „De vrei să intri în viață, ascultă poruncile", ci a zis: „De vrei să intri în viață, păzește, adică împlinește, poruncile". A zis: „păzește poruncile", căci cel ce le păzește pe acestea, de bună seamă le și ascultă, și le împlinește ca unul ce le-a ascultat și le-a învățat mai înainte.

Zis-a și Sfîntul Apostol Pavel: „Nu cei ce aud legea sînt drepți la Dumnezeu, dar cei ce împlinesc legea se vor îndrepta".

Foarte lămurite sînt, în această privință, cuvintele cele ce le spune Sfîntul Iacob, cel învrednicit de numele de „frate al Domnului", căci el spune că: „Precum trupul fără de duh este mort, așa și credința fără de fapte moartă este" (Iacob 2, 26). Cu aceste cuvinte Sfîntul Iacov încheie învățătura sa despre trebuința de a împlini cu fapta cele ce le primim prin credință, din învățătura cea mîntuitoare.

Toate acestea înțelegîndu-le părinții cei duhovnicești, i-au îndrumat pe ucenicii lor întru ale mîntuirii, să primească totdeauna învățătura cea spre mîntuire cu gîndul de a o împlini cu fapta. Ei au spus, în îndrumările lor, că cel ce învață pe de rost cuvintele dumnezeiești Scripturi, dar nu le și împlinește cu fapte, umple văzduhul de cuvinte, și cu atît rămîne, iar cel ce numai le scrie pe acestea, umple rafturile de cărți, adică, încă și alte cărți adaugă la cele de pînă la dînsul, dar aceasta nu este de-ajuns spre mîntuire, căci Domnul n-a învățat că se mîntuiesc cei ce aud sau învață ori scriu cuvintele cele de mîntuire, ci a spus că se mîntuiesc cei ce învățînd, scriind sau citind le și împlinesc pe acestea cu fapta, întru smerenie.

Unele ca acestea avîndu-le în vedere Sfîntul Marcu Ascetul, zice: „Cuvintele dumnezeiești Scripturi citește-le prin fapte și nu le întinde în vorbe multe, îngîmfîndu-te în deșert cu simpla lor înțelegere", căci „Cel ce a lăsat fapta și se reazimă pe cunoștință simplă, ține în loc de sabie cu două tăișuri, băț de trestie". Prin urmare, cel ce se reazimă pe cunoștința simplă (I Cor. 8, 1) mulțumindu-se doar cu atît, nu numai că nu se folosește de cunoștință, dar se și păgubește, ca unul ce a știut dar n-a împlinit. Despre unii ca aceștia se spune în Sfînta Evanghelie că vor avea de suferit mult (Luca 12, 47).

De altfel nici cunoștință adevărată nu poate avea cel ce se mulțumește doar să audă sau să învețe de rost învățăturile cele de mîntuire, căci, pe de o parte cunoștința aceasta este amenințată de uitare, deoarece orice lucru care nu-l împlinești cu fapta îl și uiți ușor, pe de altă parte, mai mare este cunoștința cea din experiență, decît cea din auzire. De pildă, se spune în dumnezeiasca Evanghelie că cei blînzi și smeriți vor avea odihnă (Matei 11, 29). Vor ști aceasta toți cei ce vor citi cuvintele Mîntuitorului: „Învățați-vă de la mine că sînt blînd și smerit cu inima, și veți avea odihnă sufletelor voastre", dar odihna cea din blîndețe și smerenie o vor cunoaște numai aceia care vor avea blîndețea și smerenia, pe cînd cei ce nu le vor avea, nici odihna aceasta nu o vor cunoaște.

Tot în dumnezeiasca Evanghelie se spune că împlinitorii poruncilor lui Dumnezeu Il vor cunoaște pe Insuși dătătorul poruncilor, deoarece a zis Fiul lui Dumnezeu: „Cine are poruncile mele și le împlinește, acela este care mă iubește; iar cine mă iubește pe mine iubit va fi de către Tatăl meu și-l voi iubi și eu mă voi arăta lui" (Ioan 14, 21). Din aceste cuvinte au înțeles Părinții că „Domnul este ascuns în poruncile Sale", căci a zis că se arată celor ce împlinesc poruncile Lui. Deci cel ce va cunoaște poruncile numai din auzirea lor, acela nu cunoaște și pe Domnul cel ascuns în porunci, nici îl va vedea pe El vreodată fără de împlinirea poruncilor. Asta înseamnă că cunoștința cea din auzire sau citire are putere numai întru a ne îndruma la făptuire, iar fără de faptă nu este mîntuire.

Rîvnitori fiind pentru buna înaintare întru faptele cele fără de moarte, Părinții au făcut ei înșiși și au învățat pe ucenicii lor să agonisească cunoștința în vederea făptuirii. De aceea și zic cei sfinți: „Dacă ești iubitor de învățătură, fă-te și iubitor de osteneală", și anume: „Fă binele de care îți aduci aminte; și cel de care nu-ți aduci aminte ți se va descoperi ție", încredințat fiind că: „Dacă le-ai face pe toate cîte le știi că sînt bune, ți s-ar descoperi și celelalte, cunoscîndu-se una din cealaltă. De aceea nu-ți folosește să cunoști cele de al doilea înainte de împlinirea celor dintîi".

Cuvinte de felul acestora se găsesc încă multe în Sfînta Scriptură, ca și în scrierile Sfinților Părinți, dar în toate se arată același lucru, că, adică, simpla auzire a cuvintelor duhovnicești, sau simpla cunoștință, nu îmbunătățește sufletul, ci ea trebuie urmată neapărat de făptuire, aceasta fiind cu adevărat ajutătoare spre mîntuire, dacă întru smerenie se săvîrșește. Noi vom rămîne doar la cuvintele amintite, acestea fiind îndestulătoare pentru a ne încredința că acestea așa sînt, urmînd ca cele ce le știm să le împlinim cu fapta, ca să avem și cunoștința cea mai înaltă care este din făptuire și să se împlinească și în noi făgăduința dată celor ce împlinesc poruncile lui Dumnezeu, adică făgăduința de a cunoaște pe Dumnezeu, Cel ce se descoperă inimii care s-a curățit prin făptuire, adică prin împlinirea poruncilor.

Ierodiaconul Teofil

---

poarele, botezîndu-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh" (Mt. 28, 19).

Mirul are temeiul în cele zise de Domnul: „Cel ce va crede întru mine, rîuri de apă vie vor curge din pîntecele lui" (Ioan Cap. 7, vers 38). Această taină sfîntă se mai întemeiază și pe fapte săvîrșite de Sfinții Apostoli Petru și Ioan care „puneau mîinile peste Samarinenii cei botezați și aceștia primeau pe Duhul Sfînt" (F. Ap. cap. 8, vers 17).

Cuminecătura a așezat-o Domnul la Cina cea de taină, cînd a luat pîinea, a binecuvîntat-o și a dat-o apostolilor Săi zicînd: „Luați mîncați, acesta este trupul meu..." (Matei cap. 26, vers 26); și apoi luînd paharul l-a binecuvîntat și l-a dat lor zicînd: „Beți dintru acesta toți, acesta este sîngele meu". Aceasta să o faceți întru pomenirea Mea" (Matei cap. 26, vers 28).

Preoția are temei în trimiterea Apostolilor la predică de Mîntuitorul nostru, dîndu-le puterea duhovnicească prin porunca: „Luați Duh Sfînt", „Mergînd învățați toate neamurile, botezîndu-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh" (Matei cap. 28, vers 18—19).

Pocăința a așezat-o Mîntuitorul nostru prin porunca dată apostolilor zicînd: „Ori cîte veți lega pe pămînt, legate vor fi și în ceruri și ori cîte veți dezlega pe pămînt, dezlegate vor fi și în ceruri" (Matei cap. 16, vers 19 și cap. 18, vers 18).

Căsătoria a sfințit-o Domnul la nunta din Cana Galileii, cînd: „au fost chemați la nuntă Iisus și învățăceii Lui" (Ioan cap. 2, vers 2).

Maslul l-a așezat Mîntuitorul dînd Apostolilor putere peste duhurile necurate, iar ei predicau pocăința: „și ungeau cu untul de lemn pe mulți bolnavi și îi vindecau" (Marcu cap. 6, vers 7—13; vezi ep. Iacob 5, 14—15).

Dar și sfîntul apostol Pavel arată începutul dumnezeiesc al celor șapte taine zicînd: „Așa să ne socotească pe noi omul, ca pe niște slugi ale lui Hristos și ispravnici ai tainelor lui Dumnezeu" (Epistola Sf. Ap. Pavel către Corinteni cea dintîi cap. 4, vers 1). Și Sfinții Părinții ai Bisericii noastre au mărturisit începutul dumnezeiesc al celor șapte Sfinte Taine.

Biserica noastră a păstrat aceste Sf. Taine, prin care Mîntuitorul revarsă harul Său mîntuitor în ființa și viața credincioșilor. Toată viața creștină se bazează pe aceste Sf. Taine, pe darurile dumnezeiești ce ni le împărtășesc.

Pr. N. Terchilă

---

† Păr. Petru Pădurean

In ziua de 13 septembrie 1963 s-a stins din viață Preotul Petru Pădurean din parohia Lunca, raionul Mediaș, în etate de 66 ani și după o pastorație de 43 de ani.

S-a născut în satul Coroi la data de 10 aprilie 1897 și a păstorit în parohiile Ighișul Nou, Calvasăr și Lunca.

Inmormîntarea a avut loc în cimitirul din Blaj la data de 15 septembrie 1963, săvîrșită de un sobor de preoți în frunte cu P.C. Protopop Petru Boieru din Mediaș, care a rostit și cuvîntarea. Vorbitorul a scos în evidență calitățile preoțești ale defunctului, roadele obținute în pastorație și dragostea cu care a fost înconjurat de credincioșii din parohiile pe unde a păstorit.

In jurul corpului neînsuflețit al răposatului se aflau copiii, nepoții și numeroase rudenii ale defunctului.

Facă-i Domnul parte împreună cu cei aleși ai Săi.

Participant

„Aluatul fariseilor“

„Luați aminte și feriți-vă de aluatul fariseilor și al saducheilor“.
(Marcu 16, 6)

După ce Domnul nostru Iisus Hristos a săturat cu cinci pîini și doi pești, mulțimea de 5000 de oameni, s-au apropiat de El fariseii și saducheii, care ispitindu-l i-au cerut semn din cer. El însă îi mustră, spunîndu-le că nu le va da nici un semn, decît semnul lui Iona (așa cum Iona a stat trei zile în chit și apoi a ieșit viu și nevătămat și El va sta trei zile în pămînt și va învia). Trecînd pe celălalt țărm, îi sfătuiește pe ucenici: „Luați aminte și feriți-vă de aluatul fariseilor și al saducheilor” (Mt. 16, 6). La început ucenicii și-au închipuit că le-a spus aceasta, pentru că uitaseră să ia pîine. Atunci Iisus le explică mai pe larg și ei înțeleg că nu de pîine este vorba, ci de învățătura fariseilor.

Vom vedea în cîteva cuvinte, de ce această învățătură a fariseilor o numește „aluat” și de ce le spune ucenicilor să se ferească de această învățătură.

Prin expresia „aluatul fariseilor”, după cum s-a spus mai înainte, se înțelege învățătura fariseilor, după cum vedem că au înțeles și ucenicii după cîteva explicații ale Mîntuitorului. „Atunci au înțeles, că nu le-a spus să se ferească de aluatul pîinii, ci de învățătura fariseilor și saducheilor” (Mt. 16, 12), prin această învățătură înțelegîndu-se și felul cum o împlineau ei — cu fățărnicie — așa cum vedem din Ev. de la Luca 12, 1: „Feriți-vă de aluatul fariseilor, care este fățărnicia”.

Ce este aluatul? O frămîntătură dospită, care face să se dospească o frămîntătură cu mult mai multă. Aluatul — poate fi bun sau poate fi rău. Aluat bun e cuvîntul lui Dumnezeu care schimbă viața noastră în bine. Aluat rău e un păcat, care dă naștere la alte păcate, sau care se dezvoltă într-un păcat mai mare. Așa îl întrebuințează Sf. Apostol Pavel: „Semeția voastră nu e bună. Oare nu știți că puțin aluat despește toată frămîntătura?” (I Cor. 5, 6). Ceea ce vrea să spună că mîndria lor, a corîntenilor, pe care îi mustră apostolul, ar putea fi un aluat pentru frămîntătură, o sminteală pentru alții și un pericol de a se preface în patimă, pentru ei, cei mustrați.

Și acum, care este aluatul fariseilor, învățătura lor? Propriu zis, fariseii, conform sectei lor, aveau două misiuni: de a se plăti cu mare scrupulozitate zeciuiala și celelalte datorii religioase și de a observa regulele privitoare la puritatea ceremonialului mozaic. Intr-un cuvînt de a se păzi întocmai legea dată prin Moise. Din cauza nesincerității și mai ales a mîndriei lor, Mîntuitorul respinge chiar aceste puncte — așa cum vedem în cap. 23, 23—25 de la Matei, deoarece așa cum învățau ei să se împlinească aceste puncte, nu se făcea, decît o formă goală, dîndu-se la o parte dreptatea, mila (Mt. 23, 23) adică tocmai ce se căuta să se dezvolte prin legea dată de Dumnezeu prin Moise.

Astfel, datorită formalismului lor, învățătura dată de Dumnezeu evreilor, cu timpul a ajuns să fie explicată în chip greșit de farisei, cărturari și saduchei. Aceștia făcuseră de multe ori din poruncile mari, porunci de mică însemnătate și ridicaseră la porunci sfinte pe cele mici. Putem da exemplu pe cele referitoare la cult, jertfe, igienă și unele obiceiuri ținute de ei cu multă sfințenie dar și cu multă fățărnicie. Erau cazuri, cînd unele porunci chiar le înlocuiau cu altele. Pentru o mai bună înțelegere vom da un exemplu. In V. Testament porunca cincea era precisă: „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta...”, prin această cinstire înțelegîndu-se cinstirea propriu zisă a părinților, respectul față de ei și ajutorarea lor. Fariseii și cărturarii însă, învățau altfel despre această poruncă și anume: Dacă un copil atunci cînd trebuia să-și ajute părinții, le spunea acestora că nu este dator să-i ajute, pentru că tot ce trebuia să le dea lor spre ajutorare, a dăruit Domnului, lăsîndu-i deci fără ajutor — acesta nu avea nici o vină — deoarece spuneau ei, a împlinit legea, deci nu a călcat porunca cincea (Mt. 15, 4—6). Iată deci o învățătură, care da sminteală multora, iată un aluat al fariseilor, o învățătură omenească a lor care înlocuia învățătura Dumnezeiască a poruncii a cincea. Mîntuitorul le spune: „Zadarnic mă cinstește, învățînd învățături ce sînt porunci omenești” (Mt. 15, 9).

Incă un exemplu. Deși în V. T. Dumnezeu poruncise: „iubește pe aproapele tău ca pe tine însuți” (Levitic 19, 18) ei de aproapele lor, de ajutorarea lui nu vorbeau niciodată, iar pe străini îi socoteau dușmani.

Felul acesta de a explica și învăța legea, precum și fărărnicia cu care o împlineau, aceasta a făcut pe Mîntuitorul să-i mustre aspru, arătîndu-le cît de mult se depărtaseră de la legea dată prin Moise și numindu-le învățătura și păcatul lor aluat.

Așa să înțelegem cuvintele de mai sus ale Mîntuitorului și să căutăm să ne ferim de astfel de păcate, pentru ca vorbele noastre, faptele noastre să nu fie cumva aluat, sminteală îndemnătoare la alte păcate pentru aproapele nostru. Iisus Hristos cere de la noi inimă curată, nu fățărnicie, cere de la noi dragoste de aproapele, să fim făcători de pace, buni, blînzi, cu îngăduință și răbdare, milostivi, harnici și pricepuți în munca noastră, să facem tot binele, nimic așteptînd. In felul acesta ne vom feri de „aluatul fariseilor” și în viața noastră va lucra „aluatul” cel bun al Duhului lui Hristos, care e pace, bucurie și dreptate.

Pr. Ioan Graure

Implinitori ai voii lui Dumnezeu

Intr-una din zile Mîntuitorul se afla la fîntîna lui Iacov, în Samaria. Aci avusese minunata convorbire cu femeia samarineancă, despre adevărata închinare ce trebuie adusă de către credincioși lui Dumnezeu. Tocmai veniseră Sf. Apostoli din oraș cu de-ale mîncării și îl rugară pe Iisus să mănînce. Dar Domnul le-a zis: *„Mincarea mea este să fac voia Tatălui Meu, care m-a trimis pe mine și să săvîrșesc lucrul lui”* (Ioan 4, v. 34).

De două lucruri au rămas Sf. Apostoli mirați. Intîi, pentru că l-au găsit pe Domnul stînd de vorbă cu o femeie samarineancă, socotită, după părerea de atunci, nevrednică de mîntuire. In al doilea rînd, fiind că Mîntuitorul le-a spus că „mîncarea mea este să fac voia Tatălui meu care m-a trimis”.

Și, într-adevăr, în aceste cuvinte Domnul nostru Iisus Hristos a arătat întreg scopul venirii Sale în lume, ca și legea de căpetenie a oricărui credincios care vrea să-i urmeze învățătura și pilda.

A împlini voia lui Dumnezeu este de bună seamă cea mai scumpă poruncă a unui creștin.

Implinirea voii lui Dumnezeu este însăși inima legii noastre creștinești. Ce folos este dacă spunem că sîntem creștini, dar nu ne silim să facem voia lui Dumnezeu? Nu am fi asemenea unor copii care nu ascultă de tatăl lor?

Creștinismul se întemeiază pe jertfa Mîntuitorului de pe cruce. Dar ce a fost această jertfă altceva decît împlinirea voii lui Dumnezeu? „Tată, nu precum voiesc eu, ci precum voiești Tu. Facă-se voia Ta” se roagă Iisus. De aceea a zis Mîntuitorul: „Cel ce face voia Tatălui meu, îmi este frate, și soră și mamă” (Mc. 3, 35). Iar în altă parte zice: „Pentru că m-am pogorît din cer nu ca să fac voia mea, ci voia celui ce m-a trimis” (Ioan VI, 38).

Lucru de căpetenie pentru orice creștin este deci să recunoască și să împlinească voia lui Dumnezeu în toate gîndurile, în toate vorbele și în toate faptele lui.

„Iar voia lui Dumnezeu este așa precum ne-a propovăduit-o Hristos: modestie în purtare, statornicie în credință, înțelepciune în cuvinte, dreptate în lucrări, milostivire în fapte, rînduială în obiceiuri, necugetînd să facem rău cuiva și putînd să răbdăm pe cel făcut nouă de alții, trăind în pace ca frații, iubind pe Dumnezeu din toată inima, iubindu-l pentru că ne este Tată, temîndu-ne de El, pentru că este Dumnezeu”.

In viață e ca și într-un cor. Cîntarea merge bine și glasurile sună armonios dacă coriștii păstrează tonul dat de dirijor și urmează regulile cerute de el .Tot astfel și în viața creștină este pace, armonie și bună înțelegere, dacă ne potrivim viața după voia lui Dumnezeu. Voia lui Dumnezeu o împlinesc fără zăbavă îngerii în cer și pentru împlinirea ei se străduiesc bunii creștini.

Dacă ni se pare uneori că voia lui Dumnezeu e aspră și grea de împlinit să nu uităm că ne este dată spre a ne ajuta ca să ne împlinim în chipul cel mai desăvîrșit rostul în lume și să ajungem la ținta vieții creștinești, adică la mîntuire!

Ce s-ar alege cu un om al cărui sînge n-ar mai voi să circule după rînduială prin vene sau artere, ci ar lua-o razna printre țesuturi?

Același lucru se întîmplă și cu noi creștinii cînd nu ascultăm și nu împlinim voia Tatălui nostru ceresc.

Viața adevărată a creștinului este o continuă alergare spre Hristos .Iar la această țintă se poate ajunge numai cugetînd și făcînd voia lui Dumnezeu, silindu-ne să împlinim această voie și sfîntă și dreaptă, care ni s-a făcut cunoscută prin Iisus Hristos spre mîntuirea sufletelor noastre și spre ajungerea la o viață bună și luminoasă, dreaptă și frățească între toți oamenii.

Preot Vasile Coman

„Acesta-i Prorocul cel adevărat!“

Așa strigau cei ce ascultau cuvîntul Mîntuitorului: „Acesta”, adică Domnul Hristos este cu adevărat cel mai mare, cel mai înțelept și dumnezeiesc „Prooroc”, ce a fost vreodată. El a prezis lucruri viitoare și a doua venire a Sa, precum și moartea și învierea din morți. El a schimbat fața și viața credincioșilor prin învățătura Sa ruptă din ceruri, ruptă din Dumnezeire.

El e proorocul cel mare, cel adevărat și cel plin de înțelepciune. El ne spune ce trebuie să credem și ce să făptuim în viață, ca să dobîndim fericirea cea veșnică.

El ne spune și ne învață cum să ne purtăm în viața pămîntească, pentru a ne învrednici prin credință și fapte bune, de-o viață liniștită, dulce și fericită, dincolo în ceruri, de unde-a venit El și și-a vărsat sîngele, pentru mîntuirea noastră.

Pr. V. A. Bassarabin

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu 42.418

Anul 112 Sibiu, 15 ianuarie 1964 Nr. 3—4

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Pentru legămîntul păcii

Conferinţa creştină pentru pace pregăteşte pentru anul acesta, 1964, a doua Adunare pancreştină pentru pace la care să participe sute de delegaţi din toate bisericile şi confesiunile creştine din întreaga lume, pentru ca în comun acord să ia măsurile cuvenite de contribuţie creştină pentru asigurarea păcii mondiale. In acest scop şedinţa Comitetului consultativ de la Praga, din iunie 1963 a stabilit ca temă principală pentru Pancreştină cuvîntul lui Dumnezeu către profetul Maleahi: „avutam legămînt cu el de viaţă şi pace" (2, 5).

Pentru pregătirea lucrărilor de amănunt, în vederea acestei Pancreştine pentru pace, s-a întrunit la Praga şedinţa Secretariatului internaţional, la 15—17 octombrie, şi apoi şedinţa Comitetului executiv, la Bucureşti, în zilele de 11—17 noiembrie 1963, patronată cu deosebită grijă de Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian al Bisericii Ortodoxe Romîne şi de Sf. Sinod.

Au participat aproape toţi membrii Biroului central, ai Secretariatului, ai corpului consultanţilor şi ai Comitetului executiv, în frunte cu preşedintele prof. J. Hromadka, şi secretarul general J. Ondra, apoi cunoscuţii activişti pentru pace: I.P.Sf. Mitropolit Nicodim de la Leningrad (fost de Iaroslav şi Rostov înainte), prof. H. Vogel din Berlinul occidental, prof. G. Casalis de la Paris, consilier H. Kloppenburg din Dortmund-R.F.G., episcopul T. Bartha de la Budapesta, secretar general A. Karev de la Moscova, prof. A. Ziak de la Bratislava, pastor G. Bassarak din R.D.G., vicarul Mitropoliei ortodoxe J. Novak de la Praga şi mulţi alţii, în total 25 persoane. Din partea Patriarhiei Romîne a participat prof. M. Şesan, membru permanent în Comitetul executiv.

Sesiunea a început în ziua de 11 noiembrie cu şedinţa Secretariatului, cu care ocazie s-au stabilit condiţiile de lucru ale celor trei grupe de discuţii: teologică, internaţională şi operativă şi s-au luat la cunoştinţă adresele Bisericii presbiteriale din S.U.A., a Consiliului creştin din Kenia-Africa şi a Bisericii Evanghelice din Germania Federală de a începe conversaţii cu Mişcarea de la Praga. Schimbul acesta de propuneri şi păreri este foarte util pentru lămurirea şi adîncirea problemelor multilaterale, legate de asigurarea păcii în lumea întreagă.

Şedinţa inaugurală a avut loc la 12 noiembrie, în Aula Institutului Teologic din Bucureşti, unde în numele P. F. Patriarh Justinian onorurile gazdei au fost îndeplinite de I.P.Sf. Mitropolit Iustin al Moldovei şi Sucevei.

După rugăciunea inaugurală, rostită de prof. M. Şesan, şi cuvîntul de salut şi bună urare al I.P.Sf. Mitropolit Iustin, au urmat cuvîntările de frăţească întîmpinare din partea Episcopului luteran Fr. Müller din Sibiu şi al Episcopului reformat I. Nagy de la Cluj. Apoi preşedintele J. Hromadka şi secret. gen. J. Ondra şi-au desfăşurat cuvîntările lor programatice, indicînd scopul întrunirii de la Bucureşti şi sarcinile ce are de îndeplinit această şedinţă în pregătirea pancreştinei pentru pace din 1964.

Lucrările au continuat în zilele de 13, 14, 15, 16 şi 17 noiembrie, fie în cadrul grupelor, fie în şedinţă plenară.

La sfîrşitul şedinţelor s-a dat următorul comunicat:

„După inaugurarea solemnă a sesiunii, membrii Comitetului executiv au fost de mai multe ori oaspeţii gazdei; la o recepţie dată de P. F. Patriarh Justinian, au fost vizionate filme din viaţa Bisericii Ortodoxe Romîne şi a urmat o agapă plină de însufleţire şi mulţumire cu lucrarea păcii în comun; într-o altă seară coruri bisericeşti au dat un concert festiv; după participarea, sîmbătă, la opera „Oedip" de Enescu, Duminică membrii au participat la Sf. Liturghie solemnă din Biserica Domniţa Bălaşa. La sfîrşitul sesiunii P.F. Patriarh Justinian a oferit o recepţie în Palatul patriarhal.

Cu ocazia variatelor discuţii, membrii şi-au putut exprima recunoştinţa lor faţă de Biserica gazdă şi faţă de autorităţile din R. P. Romînă, pentru întreg sprijinul oferit Conferinţei creştine pentru pace, în sesiunea de la Bucureşti, ca şi în genere în activitatea ei nobilă pentru binele omenirii, contribuind la străduinţele mondiale ale păcii.

In centrul activităţii sesiunii de lucru de la Bucureşti, a stat pregătirea Adunării a doua pancreştine pentru pace din 1964, care va avea ca temă centrală principiul: „Legămîntul meu este viaţă şi pace".

Discuţiile teologice au stabilit că există legături strînse între mărturisirea credinţei şi datoriţele social-politice ale fiecărui credincios. Deşi voia lui Dumnezeu nu este întotdeauna nemijlocit vădită faţă de problemele actuale, dar pentru că legămîntul Său este pentru viaţă şi pace, şi nicidecum pentru moarte şi distrugere, ţinuta credinţei poate duce la fapte concrete politice, între care este şi lupta susţinută pentru pacea lumii, care corespunde poruncii Mîntuitorului.

In consecinţa acestor gînduri teologice este limpede că creştinul nu poate fugi de răspundere şi de hotărîri concrete pentru binele semenilor. De aceea, pentru că Sf. Evanghelie îndrumează paşii creştinilor pe calea păcii, Conferinţa creştină pentru pace afirmă cu tărie că distrugerea atomică în masă nu corespunde cu fapta împăcării lui Dumnezeu pe crucea Mîntuitorului Iisus Hristos.

S-a constatat apoi cu satisfacţie că există o serie de răspunsuri favorabile şi pozitive ale creştinătăţii mondiale la solia emisă de Comitetul consultativ al Conferinţei creştine pentru pace din iunie 1963, pentru pregătirea Pancreştinei a doua pentru pace. Declaraţiile pozitive, ca şi unele voci neînţelegătoare încă, pe care le luăm în mod serios la cunoştinţă, ne întăresc în convingerea că lucrarea Mişcării este corectă, că omenirea ia în serios străduinţele şi realizările de pînă acum ale Mişcării de la Praga. Astfel Conferinţa creştină pentru pace de la Praga devine un centru de adunare pentru multe străduinţi pentru pace ale creştinilor din întreaga lume. De aceea nutrim nădejdea că a doua Adunare pancreştină pentru pace din 1964 va cuprinde credincioşi din toate asociaţiile ecumeniste şi regionale, din Asia, Africa şi America, şi din toate bisericile lumii, chiar din cea romano-catolică, pentru realizarea unei contribuţii esenţiale spre menţinerea şi întărirea păcii în lume ca şi spre binele tuturor oamenilor".

In adevăr, colaborarea dintre creştini se adînceşte în activitatea lor din cadrul Conferinţei.

Activitatea Conferinţei creştine pentru pace asigură deci sufletele credincioase că se poate realiza pe linie creştină idealul comun al păcii mondiale şi că în acest cadru cei care activează cu însufleţire se învrednicesc cu adevărat de chemarea Mîntuitorului Iisus Hristos: „fericiţi făcătorii de pace".

Prof. M. Şesan

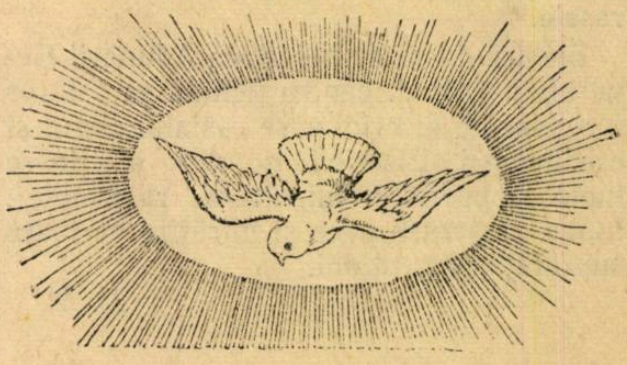

Discriminarea rasială

La 20 noiembrie 1963 Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat în unanimitate unul din cele mai importante documente ale celei de-a 18-a sesiuni, Declarația cu privire la lichidarea tuturor formelor de discriminare rasială. Republica Sud-Africană a fost singura țară care nu a participat la vot, pentru că ea aplică față de negrii politica de apartheid.

In declarație se arată că este absolut necesar să se pună capăt promovării, de către guverne și de alte autorități, a politicii de segregație rasială și mai ales a politicii de apartheid și să fie lichidate toate formele de discriminare rasială, care sînt un rezultat al unei asemenea politici.

Reprezentanții diferitelor țări, ca și reprezentanta R. P. Romîne, Maria Groza, care au luat cuvîntul, au subliniat că Declarația aceasta reprezintă o contribuție însemnată a O.N.U. la cauza lichidării rasismului și discriminării rasiale, în lupta împotriva propagării teoriilor și ideilor urii față de om, în lupta împotriva activității organizațiilor rasiste și altor organizații care atițâ vrajba între popoare. Ei și-au exprimat convingerea că rasismul și discriminarea rasială, ca și sistemul colonial, vor fi excluse din viața omenirii. Însăși evoluția omenirii spre pace și înfrățire între popoare cere înlăturarea deplină și definitivă a oricăror forme de rasism.

Hotărîrea Adunării Generale a O.N.U. reprezintă voința tuturor popoarelor. Lupta împotriva rasismului este cauza tuturor oamenilor cinstiți din lume. Rasiștii din Republica Sud-Africană și din S.U.A. sînt condamnați de glasul popoarelor, condamnați de mersul istoriei. Creștinii sînt alături de lupta popoarelor pentru lichidarea tuturor formelor de discriminare rasială. In acest sens s-au pronunțat Bisericile Ortodoxe, Biserica romano-catolică, Consiliul Mondial al Bisericilor (New-Delhi 1961), Conferința creștină pentru pace, etc. Discriminarea rasială este susținută de Biserici reformate din Republica Sud-Africană și de unii pastori și credincioși din S.U.A. Aceștia sînt împotriva învățăturii creștine despre egalitatea și frățietatea tuturor oamenilor, tuturor popoarelor.

Adevărații ucenici ai lui Hristos condamnă rasismul, fie că se îmbracă sub forma „creștină", fie sub forma unor teorii „filozofice". Iisus Hristos ne învață că avem un Tată în cer și noi toți sîntem fiii Lui și frați întreolaltă. Intre noi și Dumnezeu este legătura de iubire a Tatălui față de fii și a fiilor față de Tatăl. Iar între oameni, ca fii ai Tatălui și frați, trebuie să fie legătura de iubire frățească. Cel ce iubește pe Tatăl, iubește și pe frații săi, pe toți oamenii. Iar cel ce nu iubește pe frați, acela nu iubește nici pe Tatăl. Cel ce sprijinește discriminarea rasială, se face neascultător față porunca iubirii și nu poate fi ucenic al lui Iisus Hristos, care a trimis pe Sf. Apostoli să propovăduiască pacea și iubirea la toate popoarele, la toate rasele.

Bucurîndu-se de hotărîrea Adunării Generale a O.N.U. pentru lichidarea tuturor formelor de discriminare rasială, clerul și credincioșii Bisericii noastre sprijinesc lupta popoarelor împotriva rasismului, lupta lor pentru pace și înfrățire pe toată suprafața pămîntului.

N. M.

Folosirea spațiului cosmic

Spațiul cosmic este spațiul ce se întinde dincolo de limitele atmosferei pămîntești. Cea dintîi pătrundere în spațiul cosmic, pentru cercetarea lui, a fost realizată prin satelitul artificial al pămîntului lansat de U.R.S.S. în 4 octombrie 1957. De atunci alți sateliți și nave cosmice, ale U.R.S.S. și S.U.A. și rachete experimentale ale mai multor state au adus date tot mai complete despre spațiul cosmic.

Pentru ca activitatea în spațiul cosmic să fie pusă în slujba păcii și progresului omenirii, s-a simțit nevoia fixării unor norme internaționale în folosirea spațiului cosmic și dezvoltării unor relații de colaborare internațională. Astfel, la propunerea comună sovieto-americană a fost creat în 1961, în cadrul O.N.U., Comitetul pentru folosirea în scopuri pașnice a spațiului cosmic, Comitet format din 28 țări, între care și R. P. Romînă. (Reprezentantul țării noastre este vicepreședinte al Comitetului). Printre sarcinile Comitetului se numără și studierea următoarelor probleme: drepturile și obligațiile statelor în ce privește spațiul cosmic, limitele pînă unde se extinde suveranitatea statelor în spațiul cosmic, situația juridică a navelor cosmice, etc.

Adunarea Generală a O.N.U. a aprobat în unanimitate rezoluțiile din 20 decembrie 1961 și 14 decembrie 1962, care prevăd următoarele principii:

a) dreptul internațional, inclusiv Charta O.N.U. se aplică și în spațiul cosmic;

b) spațiul cosmic și corpurile cerești pot fi liber explorate și exploatate de către toate statele, conform dreptului internațional, dar nu pot fi anexate de către nici un stat;

c) activitatea statelor în spațiul cosmic trebuie să se dsfășoare în spirit amical.

Aplicarea acestui spirit de pace și prietenie o constituie Tratatul de la Moscova, care interzice experiențele atomice nu numai sub apă și în atmosferă, dar și în spațiul cosmic, și rezoluția Adunării Generale a O.N.U. din 17 octombrie 1963, care — ținînd seama de acordul de principiu dintre U.R.S.S. și S.U.A. de a nu amplasa în spațiul cosmic nici un fel de arme nucleare sau de distrugere în masă, — cheamă toate statele să se abțină de la introducerea în spațiul cosmic a armelor nucleare și altor arme de distrugere în masă. In felul acesta spațiul cosmic devine un spațiu denuclearizat, un spațiu al păcii și colaborării între popoare.

Pe cerul senin n-au ce căuta înnegurările războinice, ci numai lumina înfrățirii și păcii.

M.

Botezul Domnului

Apropiindu-se timpul să-și înceapă chemarea mesianică, de Mîntuitor al lumii, Hristos Domnul vine, la vîrsta de 30 de ani, să se boteze de la proorocul Ioan, în rîul Iordan. Ziua aceasta s-a serbat la începutul vieții creștine, deodată cu Nașterea Domnului. Ea se numește Botezul Domnului și Epifanie(—arătare), pentru că Domnul s-a arătat lumii și este prima Teofanie în Testamentul Nou, adică prima descoperire a Sf. Treimi: Tatăl, Fiul și Sf. Duh. Acum Dumnezeu Tatăl mărturisește: „Acesta este Fiul meu cel iubit..."; iar Duhul Sfînt se coboară peste Domnul în chip de porumbel (Mt. 3, 15—17).

Pentru care motiv Botezul Domnului se numește arătare, Epifanie, și nu Sfînta Nașterе? Răspunsul îl dă Sf. Ioan Gură de Aur care zice: „Pentru că El nu s-a făcut cunoscut tuturor la Naștere, ci la Botez, căci pînă în această zi nu era cunoscut mulțimii" (Omilia despre Botezul Domnului). De aceeași părere este Fericitul Ieronim care adaugă: „Botezul este venerabil deoarece acum s-au deschis cerurile pentru Hristos"... nu la Nașterea Sa după trup, ...căci atunci era ascuns, iar acum se zice: „Acesta este Fiul meu cel iubit întru care bine am voit" (Cartea I despre Ezechil, c. 1). Deci, pînă la botez, Domnul era neștiut de lume, deși trăia în mijlocul ei (In. 1, 26). Nici chiar Sf. Ioan Botezătorul nu-L cunoștea. Venind la Iordan să boteze poporul cu botezul pocăinței, el are poruncă să arate că Acela peste care se va pogorî Sf. Duh la botez (In. 1, 33) este Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii (In. 1, 37). Prin aceasta Sf. Ioan Il recomandă pe Domnul tuturor, ca toți să creadă în Cel ce „vine după el" (F. Ap. 19, 4) și să urmeze Evanghelia Sa care este „Calea, Adevărul și viața veșnică" (In. 14, 6).

Din ce cauză se botează Mîntuitorul Hristos? Ca să răspundem la această întrebare trebuie să știm că pînă la Botezul Domnului erau două feluri de botezuri, unul care curățea de întinăciune, dacă se atingea cineva de morți, morminte, leproși, etc. și altul al Sf. Ioan. Primul botez — mai mult spălare — nu producea nici o schimbare lăuntrică. El pregătea numai pe cei credincioși cărora le atrăgea atenția să fie cu grijă pentru curățenia sufletului.

Al doilea botez, al Sf. Ioan, era botezul pocăinței care era superior celui dintîi dar inferior botezului creștin și servea ca punte de legătură între cele două. Marele prooroc chema la curățire sufletească, iar în scopul acesta cerea tuturor să se pocăiască și să-și înnoiască viața, să devină virtuoși, drepți, cinstiți, corecți și să facă roade vrednice de îndreptare, căci securea stă la rădăcina pomului sterp care se taie și se aruncă în foc (Mt. 3, 10; Lc. 3, 9).

Botezul lui Ioan nu avea putere să curețe păcatele, să le ierte, să le șteargă și să sfințească viața pentru că nu avea harul Sf. Duh pe care îl dă numai botezul creștin, în numele Sf. Treimi. De aceea Sf. Ioan mărturisește în auzul tuturora: „Eu vă botez cu apă ,iar după mine vine cel ce vă botează cu Duh Sfînt și cu foc" (Mt. 3, 11; In, 1, 33). Focul Duhului Sfînt s-a coborît peste Apostoli la Rusalii, cînd s-au botezat trei mii de suflete, luînd darul iertării păcatelor (F. Ap. 2, 38, 41). Acesta este botezul creștin, al iertării și al curățirii de păcate, al sfințirii și al îndumnezeirii vieții. Prin efectele sale supranaturale, acesta depășește botezul Sf. Ioan (F. Ap. 19, 1—3).

Intrebarea este: cu ce fel de botez s-a botezat Domnul Hristos? Răspunsul este că nu s-a botezat cu nici unul din cele două botezuri. Nici cu cel creștin, al iertării păcatelor, al sfințirii și al îndumnezeirii vieții, pentru că în El n-a fost nici umbră de păcat (I Petru 2, 22; In. 8, 46). Domnul s-a botezat formal cu botezul lui Ioan (Gal. 5, 22—23), căci el este „bărbatul desăvîrșit" (Ef. 4, 13) și nouă ne este pildă în toate (In. 13, 15). Drept aceea ca să nu creadă cineva că El a venit la Iordan, să se boteze pentru că ar avea nevoie de căință și iertare ca ceilalți, Sfîntul Ioan se oprește și zice: „Eu am trebuință să mă botez de tine și tu vii la mine?" (Mt. 3, 14). Prin aceasta arată că Cel ce vine smerit, să se asemene nouă, este mai mult decît om, este Dumnezeu adevărat, născut din Tatăl mai înainte de veci (In. 1, 1). Iar dacă totuși Stăpînul se botează de mîna robului o face din două motive: deoparte, ca marele profet să-L descopere oamenilor la începutul activității Sale mesianice, iar aceștia să creadă și să-I urmeze Lui, în cuvînt și faptă (In. 29—31) pentru că El este Mesia cel așteptat — Izbăvitorul lumii, — de altă parte, prin atingerea Sa sfințește firea apelor și prin aceasta ne sfințește pe noi, deschizînd ușa bo-

tezului izbăvitor al Noului Testament, botezul luminii și al harului care îndumnezeiește pe cei credincioși.

Luminat de Sf. Duh, Sf. Ioan vede în Domnul pe Dumnezeu și Omul cel fără de păcat, pe Mielul care se aduce jertfă pentru mîntuirea noastră; de aceea, recunoscîndu-și păcătoșenia și nevrednicia, refuză să-L boteze. Dar Domnul îi zice: „Lasă acum că așa se cuvine ca să împlinim toată dreptatea". Iar Ioan a ascultat și L-a botezat (Mt. 3, 14—15). Comentînd acest fapt, Sf. Ioan Hrisostom zice: „Dreptatea se numește împlinirea tuturor poruncilor Domnului fără prihană (Lc. 1, 6). Această dreptate n-au împlinit-o cei dinainte și venind Hristos împlinește această dreptate".

Intr-această faptă de ispășire și de izbăvire pentru noi stă cauza Botezului Domnului care împlinește legea și proorocii și prin aceasta, jertfindu-se ne-a împăcat cu Dumnezeu, aducîndune în comunitate de viață fericită cu El, pentru că ne-a făcut fiii Săi prin har. Semnul văzut al acestei împăcări este trimiterea Sf. Duh care se coboară în chip de porumbel peste creștetul Mîntuitorului, iar la Rusalii se arată în chip de limbi ca de foc peste capul Sf. Apostoli și de atunci se coboară neîncetat în taina Sf. Botez și alte Sf. Taine.

Botezul Domnului este praznicul luminii dumnezeiești, al arătării dreptății divine din dragoste față de cei credincioși, chemați la mîntuire universală, al sfințirii vieții prin lucrarea Sf. Treimi în Taina Sf. Botez. De aceea era obiceiul în vechime ca cei ce se pregătesc să intre în Biserica creștină să se boteze în această zi — la fel ca și la Paști și la Rusalii — deoarece acum se luminau prin cunoașterea tainelor și a adevărurilor mîntuitoare ale religiei creștine, și prin botez. Din cauza aceasta, sărbătoarea se mai numea ziua luminării și odată cu săvîrșirea Tainei pentru cei nou botezați, se aprindeau lumini, simbolizînd pe Mîntuitorul Hristos care luminează și sfințește pe tot cel ce crede în El (Ioan 8, 12). Iar în calendarul bisericesc, duminica înaintea Sf. Botez se numește duminica înaintea luminării și cea după praznic se zice duminica după luminare. Apoi, în amintirea acestui eveniment — în vechime ca și azi — în ajunul Bobotezii, ca și în ziua praznicului, se făcea sfeștania mare.

Credincioșii se grăbesc să ducă acasă aghiasma în vase curate ca să se sfințească. Despre această datină veche și frumoasă, același Hrisostom zice: „Mulți obișnuiesc ca la miezul nopții al acestei sărbători, după ce au scos apă să o ia acasă și să o țină un an întreg..." (Ibid. p. 46).

Boboteaza permanentizează în felul acesta, lucrarea harică și izbăvitoare a sfintei Treimi care s-a arătat la Iordan și a luminat sufletele și cugetele tuturor creștinilor.

La praznicul Bobotezii se cuvine „să umblăm, după cuvîntul Sf. Ap. Pavel, cuviincios, ca ziua, nu în ospețe și în beții, nu în desfrînări și în fapte de rușine, nu în ceartă și pizmă, ci îmbrăcîndu-ne în Domnul Iisus Hristos" (Rom. 13, 13—14). Smerindu-ne neîncetat, după pilda Domnului care s-a coborît din slava cerurilor și a primit a fi botezat de om, să ne supunem rînduielilor așezate de El în sfînta Sa Biserică și să viețuim întru curățenie și dragoste, în pace și în înfrățire cu toți, iar Dumnezeul milei, care s-a arătat azi la Iordan ne va face vrednici să stăm de-a dreapta Lui, cînd se va arăta a doua oară întru slavă (Mt. 25, 31).

Prot. Simion Radu

Intors la Cezareea, Sf. Grigore de Nazianz ne arată că Sf. Vasile a dobîndit treptele ierarhice, nu ca cei „care știu să se îndese", ci prin vrednicille sale și voia lui Dumnezeu, pornind de la cea mai de jos treaptă. „Mai întîi — spune Sf. Grigore — a citit poporului cărțile sfinte (citeț am zice noi), el, care era tălmăcitorul acestor cărți, fără să disprețuiască această treaptă inferioară, apoi ca preot, mai tîrziu ca episcop, a lăudat pe Domnul fără să-și datoreze avansarea vreunei răpiri, fără să se-ndese la onoruri, ci fiind urmărit de ele".

Ca ierarh, în munca sa de îmbunătățire a credincioșilor, Sf. Vasile „recurgea mai puțin la cuvînt și mult mai mult la faptă", pentru că „fapta fără cuvînt și cuvîntul neurmat de faptă este ceva nedesăvîrșit".

In legătură cu cunoscutul așezămînt de binefacere, Vasiliada, unde Sf. Vasile cel Mare împărțea fără rezervă nu numai dragostea creștină și bunurile sale materiale, ci și cunoștințele de medicină și altele de felul acestora adunate la Atena, Sf. Grigore spune: „Frumos lucru este bunătatea și mila de cei lipsiți, precum și ajutorarea semenilor în vreme de necazuri. Ieși deci puțin afară din oraș (Cezareea) și privește acel nou oraș, monumentul evlaviei, tezaurul comun al tuturor, în care boala se suferă cu răbdare".

Iată deci doar cîteva crîmpeie din personalitatea morală a Sf. Vasile cel Mare, din munca lui neobosită pentru binele păstoriților săi, muncă despre care știm că a fost mult mai întinsă, de la el avînd, de pildă, Liturghia care-i poartă numele și încă alte numeroase și folositoare scrieri.

Se cade, deci, așa cum ne îndeamnă Sf. Apostol Pavel, să privim cu toată atenția la viața acestui mare ierarh al Bisericii noastre, Sf. Vasile cel Mare, și să-i urmăm pilda, spre binele semenilor noștri, pentru a fi semănători ai dragostei și păcii în lume. *P.*

Sfinții Trei Ierarhi

Sf. Vasile cel Mare

Veacul patru după Hristos este consemnat în istoria Bisericii creștine ca un veac mai luminos, cu deosebire pentru că în acest secol au trăit mulți bărbați de seamă, între care loc de frunte ocupă Sfinții Tei Ierarhi: *Vasile cel Mare, Grigore de Nazianz* (cunoscut și sub numele de Teologul) și *Ioan Gură de Aur*. Deși au avut talanți deosebiți, fiecare remarcîndu-se mai mult într-o anumită direcție, ca de pildă: Sf. Vasile pe tărîm practic, Sf. Grigore ca gînditor adînc, iar Sf. Ioan ca exeget sau explicator al Sf. Scripturi și mare învățător, totuși viața le-a fost la fel de curată, dragostea pentru Dumnezeu și semeni la fel de fierbinte, rîvna și truda pentru păstrarea dreptei credințe, precum și pentru ușurarea și îmbunătățirea vieții trupești și sufletești a păstoriților lor la fel de puternică. Acesta este și motivul pentru care acești trei Sfinți Ierarhi sînt sărbătoriți în aceeași zi și anume în 30 ianuarie.

Tîlcuind cuvintele Sfîntului Pavel din epistola către Evrei 13, 7: „Aduceți-vă aminte de mai marii voștri, care v-au grăit vouă cuvîntul lui Dumnezeu și privind cum și-au sfîrșit viața să le urmați credința". — Sf. Ioan Gură de Aur ne arată că trebuie să căutăm „într-una la aceștia, cercetînd cele ale lor, examinînd cu scumpătate viața lor, întreaga lor viață, pînă la sfîrșit".

In cele ce urmează ne vom ocupa pe scurt, pe rînd, de fiecare, redînd deci nu atît date biografice, pe care le cunoaștem din cele ce s-au mai scris în această gazetă, cît mai ales frînturi din viața lor trăită zi de zi, din caracterul lor și din scrierile lor. Acestea mai ales cunoscîndu-le și urmîndu-le, precum zice Apostolul, ne vor fi mai de folos spre creștineasca noastră zidire.

Sf. Vasile s-a născut pe la anul 330 d.Hr. și de loc era din Cezareea Capadochiei. Era unul din cei zece copii ai evlavioșilor săi părinți, Emilia și Vasile, dintre care trei vor ajunge episcopi și mai mulți dintre ei sfinți. In anul 370 d.Hr. este ales episcop-mitropolit al Cezareei. A murit în anul 379 și pentru personalitatea sa, pentru multele sale vrednicii încă de pe atunci a fost numit *cel Mare*.

Despre Sf. Vasile cel Mare, însă, cel mai în măsură să ne vorbească este Sf. Grigore de Nazianz, contemporan, născut chiar în același an cu Sf. Vasile și cel mai bun prieten al Sf. Vasile. Era o prietenie curată, așezată pe temelii sănătoase, demnă de urmat de fiecare din noi, căci o astfel de prietenie este o bucurie a vieții și o verigă solidă a păcii.

„Aveam totul în comun - spune Sf. Grigore - trăiam sub același acoperămînt, mîncam la aceeași masă, aveam aceleași păreri, trăiam în deplină armonie și ne spoream reciproc, cu multă rîvnă, dragostea unuia către celălalt... Pe amîndoi ne îmboldeau aceleași speranțe spre învățătură, adică spre ceea ce este mai dorit de oameni, și cu toate acestea invidia era departe de noi. Ne luptam între noi nu pentru întîietate, ci ne luam la întrecere cum să ne-o atribuim unul altuia, întrucît fiecare socotea ca și a sa proprie gloria dobîndită de celălalt. Se părea că aveam un singur suflet, care punea în mișcare două corpuri". La rîndul lor, prieteniile și le alegeau nu dintre „scandalagii" sau dintre cei cu alte urîte năravuri, ci dintre „cei mai cumpătați", dintre „cei mai cuminți și cu care petrecerea ne era de folos". Sf. Grigore remarcă faptul că Sf. Vasile, prin frumusețea vieții lui, prin cunoștințele, inteligența și înțelepciunea sa, și-a cîștigat nu numai stima colegilor, ci chiar și a profesorilor lui, numele său fiind cunoscut departe peste marginile Atenei.

Sfîntul Ilarie Pictavianul

Sfîntul Ilarie Pictavianul (sau de Poitiers), ca și Sf. Ambrozie și Ciprian, ne lasă impresia unei personalități mari, în cel mai larg înțeles al acestui cuvînt. Fericitul Ieronim îl compară cu un cedru din Liban, care susține Biserica lui Dumnezeu. Sfîntul s-a născut în Pictavia Acvitaniei, sau în Poitiers, oraș principal în departamentul Vienna. Timpul exact al nașterii sale nu se știe, dar se pare că s-a născut pe la anul 315, de oarece în anul 356 în apelul său către împăratul Constanțiu, declară că ar fi gata să părăsească cinul său preoțesc și să îmbătrînească în calitate de penitent mirean, dacă ar fi înfăptuit ceva nedemn de sfințenia episcopului, sau și de a unui mirean cinstit. Părinții Sf. Ilarie nu au fost creștini și e aproape neîndoielnic că el a primit creștinismul numai după ce ajunsese la maturitate.

Din diferitele locuri ale comentariilor la Psalmi ale Sf. Ilarie, aflăm că concetățenii săi erau cu deosebire cuprinși de trufia vieții și se mîndreau cu haine scumpe, împodobite cu aur și pietre scumpe, cu cai și echipaje luxoase.

Din mărturiile scriitorului Silvian, aflăm că viciul în Acvitania era nedespărțit de bogăție și de lux. „Care bogat din Acvitania — se întreba el — nu s-a afundat în netrebnicii grețoase? Cine a fost credincios femeii sale? Nicăiri plăcerea n-a fost mai nerușinată, nicăiri viața n-a fost mai infectată, nicăiri disciplina n-a fost mai stricată". De toate acestea Sf. Ilarie s-a ferit cu o puternică tărie de suflet, ca un adevărat creștin. El s-a înfrînat de la ele și harul dumnezeiesc l-a ajutat, învățîndu-l vrednicia respectului de sine „respectul lăuntric al omului către propria sa persoană", viața vicioasă părîndu-i a fi moarte și nu viață. Citind pe proorocul Isaia și Psalmii, el învață să cunoască pe Dumnezeu, iar din fru-

(Continuare în pag. 4)

Sfîntul Ilarie Pictavianul

(Urmare din pag. 3)

mușețea lucrurilor văzute, învață să privească la Făcătorul lumii, ca la izvorul a toată frumusețea și sfințenia.

In Evanghelia lui Ioan, Sfîntul descoperă Cuvîntul întrupat, găsind tot ceia ce dorise și mai mult chiar — decît tot ceia ce nădăjduise cîndva. Il găsi pe Hristos Domnul, fapt care l-a determinat să rămînă un iubitor al Domnului, pînă la trecerea sa la cele veșnice. Cînd muri Episcopul de Pictavia, glasul poporului chemă pe Ilarie la scaunul episcopal, cum chemase pe Ambrozie la Milan, pe Martin la Tours. In vremea aceea era trebuință de un om în adevăratul înțeles al cuvîntului și poporul poate distinge bine pe omul vrednic, cînd îl vede în mijlocul său. In ce an s-a petrecut această alegere nu știm. Probabil pe la anul 353.

In vremea aceea el poseda adevărurile fundamentale ale teologiei creștine și mai ales învățăturile despre persoana și misiunea Mîntuitorului Iisus Hristos. Idealul vieții sale consta în propovăduirea Sf. Evanghelii, fără bani și fără plată. Viața episcopului, zicea el, trebuie împodobită cu învățătură și cu viață după învățătură. El trebuie să studieze Scriptura și să fie în stare să lumineze pe păstoriții săi, și învățătura lui trebuie să primească har și putere de la o îndoită frumusețe: *de la neprihănire și știință*, iar în toate faptele sale episcopul să unească nevinovăția cu înțelepciunea.

In imperiul roman pe vremea aceea, pedepsele se dădeau tare ieftin și repede. Dacă o personalitate cunoscută devenea neplăcută sau primejdioasă, atunci se poruncea să plece în exil. Locul exilului, cîteodată, i se indica, cîte odată însă nu. Osînditul niciodată nu se gîndea să discute asemenea osîndă, sau să plece în alt loc decît acela cei i se hotăra. El pleca acolo pe seama sa și se întreținea acolo cum știa.

Saturnin, un om puținfel la minte și mic la suflet, fățarnic, ambițios și înclinat spre lingușiri, care putea face mult rău, din invidie, denunță împăratului Constanțiu pentru pricini necunoscute, pe episcopul Ilarie. Tot ce Ilarie putu răspunde la învinuiri fu aceea că „el nu numai că n-a făcut niciodată nimic nedemn de sfințenia chemării de episcop, dar n-a făcut nimic nevrednic nici măcar de un mirean cinstit". Ilarie nu a știut niciodată ce se cuprindea în acel denunț pe care Saturnin l-a trimis împotriva sa, totuși, cu toate acestea, a fost nevoit să împărtășească soarta amară a exilaților. Totuși timpul exilului e departe de a fi nefolositor și pentru sine și pentru alții. Ilarie nu se dădu la nici un fel de tînguire și nu intră în nici un fel de intrigi. Sperînd în dreptatea lui Dumnezeu care-l va arăta lumii nevinovat, nu după mult timp s-a reîntors la scaunul lui episcopal. Aici între 360—366, Ilarie consacră multă osteneală asupra unui tratat despre vraciul Dioscor în care condamnă ghicitul. Scrise și o carte despre Sf. Taine. Comentariul său de căpetenie care ni s-a păstrat pînă în ziua de astăzi este *Comentariul la Psalmi*. Sf. Ilarie a mai scris de asemenea o carte de imne și a fost cel mai vechi imnolog dintre părinții latini. Lui i se atribuie de către mulți și renumitele imne bisericești „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu" și „Pe tine, Doamne, Te lăudăm". A înzestrat Biserica din Apus cu o adevărată și temeinică tîlcuire a unor cărți din Noul Testament. Sfîntul Ilarie a avut o sinceritate luminoasă și un caracter ireproșabil. El stă pe același nivel cu Sf. Atanasie cel Mare, ca unul dintre cei mai buni și mai capabili apărători ai ortodoxiei, purtînd în Apus după anul 1852 titlul de „Invățător al Bisericii Ecumenice".

L. Idomir

Sf. Nicolae la Sibiu

La praznicul Sfîntului Nicolae s-a sărbătorit în centrul mitropolitan onomastica Inalt Prea Sfințitului nostru Mitropolit Nicolae și împlinirea frumoasei vîrste de 70 ani de către Inalt Prea Sfinția Sa. La rugăciunea de seara din 5 decembrie 1963, săvîrșită în capela Institutului, au participat I.P.Sf. nostru Mitropolit Nicolae și P.Sf. Emilian Antal. După rugăciune, corul studenților teologi, condus de P.C. prof. Gh. Șoima, a executat troparul Sfîntului Nicolae. P.C. pr. rector Sofron Vlad a exprimat în cuvinte calde sentimentele de prețuire și dragoste ale corpului profesoral și studenților teologi față de Părintele duhovnicesc, care împlinește vîrsta de 70 ani și își pune toate forțele în slujba Bisericii, patriei și păcii. Urează Inaltului Ierarh mulți ani cu pace, sănătate și bună sporire întru călăuzirea turmei dreptcredincioase pe calea mîntuirii.

Corul cîntă: Mulți ani trăiască!

Inalt Prea Sfinția Sa binecuvintează pe cei prezenți. Corul cîntă: Pre Stăpînul...

A doua zi dimineață, 6 decembrie 1963, s-a slujit la Catedrală Sf. Liturghie arhierească din sobor făcînd parte P.Sf. Emilian Antal, P.C. vicar Tr. Belașcu, P.C. consilier i. p. Andrei Gilea, P.C. consilier I. Vlad, P.C. prof. Milan Șesan, P.C.-revizor șef I. Circov, P.C. prot. I. Munteanu, protopopi, preoți și diaconi. Răspunsurile le-a dat corul studenților teologi, sub conducerea Pr. prof. Gh. Șoima. Au luat parte la Sf. Liturghie: I.P.Sf. nostru Mitropolit Nicolae, P.Sf. arhiereu Teodor Scorobeț, consilieri arhiepiscopești, profesorii și studenții Institutului Teologic Universitar, preoți și credincioși.

La priceasnă a predicat P.C. vicar Tr. Belașcu despre vredniciile Sfîntului Nicolae. A arătat totodată meritele Inalt Prea Sfințitului nostru Mitropolit Nicolae, care o viață întreagă și-a consacrat-o binelui Bisericii noastre, slujirii intereselor poporului și întăririi păcii în lume. Urează din partea centrului mitropolitan, clerului și credincioșilor, ca Dumnezeu să dăruiască Inalt Prea Sfințitului nostru mulți ani fericiți, ca să înmulțească roadele unei vieți întregi de activitate bogată.

La sfîrșitul Sf. Liturghii P.C. consilier î. p. Andrei Gilea citește rugăciunea de mulțumire pentru toate binefacerile ce le-a revărsat Dumnezeu asupra Inaltului Ierarh. Apoi se fac Polihroanele, corul răspunzînd cu „Mulți ani trăiască" pentru Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae, pentru conducătorii Republicii Populare Romîne, pentru clerul și credincioșii Bisericii noastre.

Inalt Prea Sfințitul nostru Mitropolit Nicolae primește felicitări de la cei prezenți și îi binecuvintează.

Cu acestea sărbătorirea Inaltului Ierarh s-a încheiat.

La secretariatul Arhiepiscopiei s-au iscălit în Registru — în aceeași zi — mulți preoți și credincioși, prieteni și cunoscuți.

In toate parohiile Arhiepiscopiei de praznicul Sfîntului Nicolae, preoții și credincioșii au ridicat rugăciuni pentru Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae și au exprimat dragostea și devotamentul față de Părintele lor duhovnicesc. Nenumărate scrisori de felicitare au fost trimise pe adresa Inalt Prea Sfinției Sale. A fost o zi de reculegere creștinească și de solidară manifestare a atașamentului față de Inaltul Ierarh al Bisericii Ortodoxe ardelene. Din toate inimile a răsunat urarea: Intru mulți ani Inalt Prea Sfințite Părinte!

Telegraful Romîn

ȘTIRI

LA DORINȚA noului președinte al S.U.A., Johnson, s-a citit în 28 noiembrie 1963 în toate bisericile din S.U.A. proclamația către poporul american, scrisă de fostul președinte Kennedy în 4 noiembrie 1963. Proclamația cheamă pe americani să lupte „ca să se ajungă la pace, dreptate și înțelegere între toți oamenii și toate popoarele și să se înlăture mizeria și suferințele, ori unde ele mai există". E o chemare la pace și la înfrățire între popoare pentru a se făuri o viață mai bună pretutindeni.

★

UN ECOU larg în Franța are „Comitetul Național împotriva înarmării atomice", care angajează francezi de diferite convingeri politice și credințe religioase în lupta împotriva politicii atomice franceze și pentru ca Franța să adere la Tratatul de la Moscova de interzicere a experiențelor atomice în trei medii. De acest Comitet aparțin și organizații de tineret, între care Asociația tineretului protestant.

De asemenea adunarea generală a Uniunii Naționale a Studenților francezi (din septembrie 1963) care are mai mult de 100.000 membri de diferite direcții și cuprinde și pe studenții Facultății catolice — a condamnat hotărîrea guvernului francez de a nu subscrie Tratatul de la Moscova și a exprimat opoziția sa față de înarmarea atomică a Franței și hotărîrea de a acționa — împreună cu alte organizații — pentru întărirea forțelor păcii în Franța.

★

LA 4 DECEMBRIE s-a încheiat sesiunea a doua a sinodului II Vatican. Hotărîrile acestei sesiuni se referă la lărgirea împuternicirilor episcopilor — declarați colaboratori ai papei —, la reforma Liturghiei și la folosirea mijloacelor tehnice moderne (radio, televiziune, film, presă) pentru binele omenirii.

★

DIFERENȚA de situație materială între episcopii participanți la Sinodul II Vatican o remarcă „New-York Herlad Tribune", care scrie că episcopii din țările mai bogate (capitaliste) au locuit în cele mai bune hoteluri din Roma și s-au dus la ședințe în mașini de lux, pe cînd cei din țările sărace (coloniale sau în curs de dezvoltare) sau din misiunile îndepărtate locuiau în cartierele modeste ale Romei și foloseau pentru deplasare autobuzul sau tramvaiul. S. ex.: Cardinalul Spellmann din New-York locuia la Grand Hotel, pe cînd — singurul cardinal negru — Rugambra din Tanganica locuia într-un dărăpănat institut misionar african.

★

PENTRU pregătirea temelor Celei de a doua Conferințe pan-creștine pentru pace, ce va avea loc în iunie 1964, s-au constituit comisii de lucru, formate din profesorii de la Institutele teologice și alți teologi. Biserica noastră își precizează punctul de vedere în toate problemele actuale, solidară cu acțiunea tuturor creștinilor pentru pace, dezarmare generală și totală, pentru rezolvarea tuturor problemelor internaționale prin tratative.

★

DUPĂ moartea președintelui Kennedy, în S.U.A. se continuă acțiunea negrilor și albilor progresiști pentru drepturile populației de culoare. Unul din conducătorii mișcării negrilor americani este reverendul Martin Luther King.

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu 42.418

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

Anul 112 — Sibiu, 1 februarie 1964 — Nr. 5—6

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMINĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Contribuţie creştină la destindere în lume

Problema destinderii internaţionale, dominată de semnarea Tratatului de la Moscova pentru interzicerea parţială a experienţelor cu arme nucleare şi susţinută de politica consecventă pentru pace şi coexistenţă a Uniunii Sovietice şi a celorlalte state socialiste, discutată viu de Adunarea generală O.N.U., îşi are şi sprijinitorii săi creştini. Intre aceştia în primul rînd stă mişcarea Conferinţei creştine pentru pace, care pregăteşte pentru luna iunie 1964 o mare adunare pancreştină pentru pace, la care vor participa peste 1.000 delegaţi din lumea întreagă.

In pregătirea acestei întruniri creştine pentru pace, Conferinţa creştină pentru pace şi-a ţinut o şedinţă la Bucureşti, în noiembrie 1963, a Comitetului său executiv. In continuarea pregătirilor pentru Pancreştina din 1964, Comitetul executiv şi-a ţinut o altă şedinţă de lucru la Budapesta, împreună cu Comisia de pregătire a Pancreştinei a 2-a pentru pace, în zilele de 2—7 ianuarie 1964.

La această şedinţă s-au prezentat aproape 40 de delegaţi, din 13 ţări. Din partea Patriarhiei Romîne au fost de faţă P.Sf. Episcop Visarion, vicarul Patriarhiei şi prof. M. Şesan, membru în Comitetul executiv. Gazdele erau reprezentate prin episcopul reformat Tibor Bartha, preşedintele Consiliului ecumenic al bisericilor din Ungaria.

Şedinţa Comisiei de pregătire a fost prezidată de prof. Th. Van Leeuwen din Olanda şi şedinţa Comitetului executiv de preşedintele C.C.P.P., decanul J. Hromadka. Şedinţele au fost plenare şi împărţite în trei grupe: teologică, internaţională şi operativă.

La sfîrşit şedinţa a emis un Comunicat din care desprindem:

— Comisia de pregătire s-a ocupat atent cu problemele adîncirii teologice a lucrării C.C.P.P., cu temele biblice pentru Pancreştină, precum şi cu planul de viitor al mişcării creştine pentru pace.

— Comitetul executiv a analizat şi a aprobat referatele Comisiei de pregătire şi a continuat discuţiile cu privire la bazele teologice ale Mişcării. Astfel s-a subliniat faptul că nădejdea de mîntuire trebuie să aducă cu sine şi fapte de slujire ale semenului şi omenirii. Acestui scop îi slujeşte tocmai tema principală a Pancreştinei: „Legămîntul meu este viaţă şi pace" (Maleahi 2, 5).

— La discutarea problemelor păcii mondiale, membrii Comitetului executiv au fost conştienţi că realizarea şi menţinerea păcii depind de acţiunea cu care participă popoarele la înfrăţire.

— De aceea rămîne ca principală sarcină pentru Conferinţa creştină pentru pace de a lămuri şi acele cercuri creştine care mai stau de o parte, de datoria lor de a se apropia de lucrarea Conferinţei spre a-şi unifica astfel acţiunile de înfrăţire creştinească şi a stimula buna colaborare.

Prof. M. Şesan

Realizări şi perspective

Anul 1963 a marcat noi progrese ale ţării noastre pe calea belşugului. Planul de stat a fost realizat şi depăşit.

Dăm aici numai cîteva date pe anul 1963. Ritmul mediu anual de creştere a producţiei *industriale* a fost între 1960—1963 de aproximativ 15 la sută faţă de 13 la sută, cît era prevăzut. Sporurile cele mai mari s-au realizat în ramurile de bază ale industriei. In 1963 s-au executat: instalaţii de foraj pentru adîncimi de 6.000 m; un nou tip de autocamion cu motor de 140 CP, locomotive Diesel electrice; un nou tip de tractor de 65 CP, etc. S-au construit Combinatele de îngrăşăminte chimice de la Roznov, Făgăraş şi Năvodari şi altele pe cale de-a intra în curînd în funcţiune. Au apărut ramuri noi ale industriei chimice. Producţia industriei chimice a crescut cu peste 24 la sută.

Numărul articolelor noastre la export s-a ridicat la aproape 200. S-a ridicat şi numărul ţărilor, în care exportăm produse chimice şi industriale.

Productivitatea muncii faţă de 1959 a crescut cu circa 37 la sută.

Agricultura este în continuu progres, prin: desecările din lunca Dunării, înfiinţarea Consiliului Superior Agricol şi a Consiliilor regionale şi raionale, munca depusă de 18.000 de cadre superioare şi de colectivişti şi ceilalţi lucrători agricoli, metodele avansate şi mecanizate (66 mii tractoare, 63 mii semănători şi 31 mii combine pentru păioase, de două ori mai multe îngrăşăminte minerale, etc.).

In perioada 1960—1963 s-a obţinut o producţie medie de cereale de 10 milioane tone, faţă de 9 milioane tone, media anilor 1956—1959. Numeroase gospodării de stat din toate regiunile ţării au avut producţii peste 2.500 kg la grîu şi între 4.500—5.000 kg porumb boabe la ha. La aceleaşi rezultate au ajuns numeroase gospodării agricole colective, cu toate că anul 1963 n-a fost deplin favorabil agriculturii din punct de vedere climatic.

Sectorul *zootehnic* este de asemenea în progres. Gospodăriile de stat şi colectivele au în prezent peste 2,4 milioane de bovine (din care peste 1 milion vaci şi juninci), aproape 2,7 milioane porci şi 6,6 milioane oi.

Tot în 1963 s-au plantat cu viţă de vie şi pomi 55 mii ha, terenuri improprii altor culturi.

Producţia bunurilor de consum a crescut cu aproape 60 la sută în patru ani ai şesenalului. In aceşti ani s-au construit circa 160.000 apartamente, iar la sate s-au ridicat peste 350.000 case noi.

Realizările obţinute pînă acum constituie un prilej de îndreptăţită mîndrie pentru oamenii muncii şi un îndemn de a munci cu şi mai mult spor pentru îndeplinirea sarcinilor din anul 1964.

Planul pe 1964 asigură creşteri importante în toate domeniile de activitate.

Ritmul susţinut constituie, în continuare, trăsătura caracteristică a dezvoltării industriei. Producţia mijloacelor de producţie va creşte cu 13 la sută, iar a bunurilor de consum cu aproape 10 la sută.

Producţia industrială în 1964 va fi de 1,95 ori mai mare decît în 1959.

Volumul investiţiilor va fi de 38,8 miliarde lei, cu 13 la sută mai mare decît realizările anului 1963.

Se vor construi din fondurile statului 54.000 apartamente.

Fondurile pentru dezvoltarea învăţămîntului, culturii, ocrotirii sănătăţii şi pentru alte acţiuni social-culturale vor spori cu 1,7 miliarde lei faţă de 1963.

Planul agricol pe 1964 prevede în primul rînd creşterea producţiei de cereale, prin mărirea terenurilor arabile (în care scop se vor indigui încă 87,5 mii ha şi se vor deseca 47 mii ha), şi asigurarea unei mai bune folosiri a terenurilor şi mijloacelor mecanizate.

In toamna anului 1963 s-au însămînţat 3,1 mil. ha cu grîu, — unităţile agricole de stat depăşind anul 1962—63 cu 140.000 ha, iar gospodăriile agricole colective cu 40.000 ha. Suprafaţa cultivată cu porumb, pe ţară, va fi de 3,6 milioane ha, cu 160 mii ha mai mult ca în 1963.

Ogoarele pentru culturile de primăvară din anul 1964 depăşesc cu 400 mii ha pe cele făcute pentru primăvara anului 1963.

Pentru creşterea numărului bovinelor, porcinelor şi oilor şi pentru sporirea cantităţii cărnii şi laptelui, planul prevede: pentru gospodăriile agricole de stat, concentrarea investiţiilor pentru creşterea animalelor în ferme tip industrial, luarea de măsuri noi în gospodăriile agricole colective, dotarea lor cu noi mijloace meca-

(Continuare în pag. 2)

Adunarea eparhială

— Sesiunea 1963 —

Duminică, 8 decembrie 1963, a avut loc sesiunea ordinară a Adunării Eparhiale a Arhiepiscopiei noastre.

La Sf. Liturghie din Catedrala mitropolitană au participat I.P.Sf. Mitropolit Nicolae, precum și membrii Adunării eparhiale. La sfîrșit P.C. Prot. Tr. Belașcu, vicar arhiepiscopesc, a citit rugăciunea de invocare a Duhului Sfînt. După Sf. Liturghie lucrările Adunării eparhiale au avut loc la Institutul Teologic Universitar din Sibiu, fiind prezidate, din încredințarea I.P.Sf. Mitropolit Nicolae, de P.C. vicar Traian Belașcu.

In deschidere, adresîndu-se membrilor Adunării eparhiale, P.C. președinte Tr. Belașcu rostește o caldă cuvîntare, în care a spus printre altele:

„De cîte ori ne găsim în mijlocul trimișilor clerului și credincioșilor noștri simțim o mare bucurie. Această bucurie este firească, pentru că ea izvorește din conștiința că din asemenea întîlniri totdeauna ies lucruri bune. Noi în numele Domnului Hristos ne-am întrunit în Adunarea noastră eparhială, ca să luăm cunoștință de problemele bisericești, care s-au rezolvat în cursul anului 1963. Noi, preoții, am vestit și în acest an cuvîntul Sf. Evangheliі, curat și neprefăcut, cum l-au vestit și înaintașii noștri, cuvîntul păcii și bunei înțelegeri între oameni, iar credincioșii noștri ne-au dat ascultare, silindu-se să propășească în învățătură și fapta cea bună, spre fericirea lor și înălțarea Patriei noastre dragi".

Subliniind cîteva evenimente mai de seamă petrecute în anul 1963, ca de pildă semnarea Tratatului de la Moscova privind încetarea experiențelor nucleare în cele trei medii, fapt care a fost salutat cu multă bucurie de Biserica noastră, P.C. Sa arată, în continuare, că o suferință trecătoare face ca I.P.Sf. Mitropolit Nicolae să nu ia parte la lucrări deși sufletește este cu noi și urează I.P.Sf. Sale, în numele membrilor Adunării, mulți ani cu prilejul împlinirii vîrstei de 70 ani.

Mulțumiri se aduc Departamentului Cultelor pentru îndrumările și sprijinul acordat Arhiepiscopiei noastre în cursul anului 1963.

Din sînul Adunării eparhiale se trimit, apoi, telegrame omagiale Domnului Gheorghe-Gheorghiu-Dej, Președintele Consiliului de Stat al R. P. Romîne, Domnului Ion Gheorghe Maurer, Președintele Consiliului de Miniștri al R. P. R., Domnului Prof. Dumitru Dogaru, Secretarul General al Departamentului Cultelor, Prea Fericitului Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Romîne, și I.P.Sf. Nicolae, Mitropolitul Ardealului.

In continuare, Adunarea eparhială a dezbătut și aprobat rapoartele Secțiilor unite, ale Secției bisericești, culturale și financiaro-economice, în care s-au subliniat: viața bisericească în general din cuprinsul Arhiepiscopiei (Secțiile unite — raportor P.C. Prot. I. Munteanu), munca administrativă, pastorală etc., la Centrul arhiepiscopesc și cele 15 protopopiate din Arhiepiscopie (Secția bisericească — raportor P.C. Prot. V. Coman), activitatea cultural-socială din cadrul Arhiepiscopiei (Secția culturală — raportor P.C. Prot. P. Boeru) și problemele economice și financiare, ca execuția bugetară pe anul 1963 și planul financiar pe 1964 etc. (Secția economică raportor Domnul I. Georgescu), din toate desprinzîndu-se cu deosebire dorința de pace și acțiunea pentru pace a credincioșilor și preoților noștri, precum și străduințele depuse de ei spre binele Bisericii și Patriei noastre dragi. La dezbateri s-a arătat frumoasa activitate bisericească și socială desfășurată în anul 1963.

La sfîrșit ia cuvîntul Domnul Iuliu Georgescu, care, în numele membrilor Adunării eparhiale, mulțumește tuturor truditorilor din Arhiepiscopie, în frunte cu I.P.Sf. Mitropolit Nicolae și Consiliul Arhiepiscopesc, pentru toată munca depusă și în anul acesta.

Mulțumind, de asemenea, Departamentului Cultelor, subliniază că credincioșii, ai căror reprezentanți sînt în Adunarea eparhială, au înțeles imperativul vremii și s-au încadrat în lupta pentru pace și munca de zidire a vieții celei noi din Patria noastră.

Lucrările Adunării eparhiale se încheie printr-un scurt și avîntat cuvînt al P.C. vicar Traian Belașcu.

P.C. Sa subliniază, printre altele, prezența tuturor membrilor mireni la ședință, precum și atmosfera caldă, frățească, în care s-au desfășurat lucrările Adunării, dorind membrilor Adunării eparhiale și prin dînșii tuturor credincioșilor și preoților pe care îi reprezintă, sănătate și mult spor în muncă, spre binele lor sufletesc și trupesc și înflorirea Patriei noastre dragi, Republica Populară Romînă.

Participant

Realizări și perspective

(Continuare din pag. 1)

nizate, folosirea intensivă a pășunilor de munte de către crescătorii de vite, contractări mai avantajoase cu statul (preț mai mare, posibilități de aprovizionare etc.).

Planul pe 1964 prevede fonduri importante pentru ridicarea nivelului de trai material și cultural al poporului. In 1964 se va încheia generalizarea învățămîntului de 8 ani. Numărul elevilor va crește cu circa 340 mii și numărul sălilor de clasă va fi mai mare cu aproape 40 la sută.

Noi construcții de spitale moderne se vor face la: Hunedoara, Onești, Constanța, Suceava, Slobozia, Medjidia, etc. Va crește numărul medicilor, revenind unui medic 680 locuitori, față de 770 în 1959.

Planul mai prevede fonduri pentru construirea altor 54 mii locuințe, contribuția statului fiind pe 1960—64 de aproape 11 miliarde lei (peste 800.000 persoane beneficiază de locuințe noi).

Realizările anului 1963 și perspectivele anului 1964 însuflețesc pe oamenii muncii din țara noastră ca să-și consacre tot elanul, energia și inițiativa spre mărirea producției industriale și agricole, pentru ridicarea nivelului material și cultural al poporului.

Patria noastră pășește an de an pe noi trepte de progres material și cultural, fiind o forță de nădejde în marele front al păcii și socialismului.

N. Lateș

Ce-i psaltirea?

Psaltirea este cartea în care se găsesc cele mai mișcătoare rugăciuni. Scrisă într-un stil ușor și într-o minunată formă poetică, ea mișcă inimile credincioșilor. De aceea marii Dascăli ai Bisericii grăiesc cu multă admirație de această mică scriere biblică. Astfel Sfîntul Atanasie zicea: „fiecare carte a Sfintei Scripturi are cuprinsul său propriu, iar Cartea psalmilor este ca o grădină, ea cuprinde toate fructele celorlalte cărți ale Sfintei Scripturi". Și tot așa au cuvinte pline de prețuire față de Psaltire Sfinții Vasile cel Mare și Ioan Gură de Aur. Aceasta nu numai pentru că Mîntuitorul a iubit Psaltirea și a citat-o des, iar pentru Apostoli a fost Cartea din care se rugau, ci pentru că într-adevăr ea este de un cuprins sănătos.

Psaltirea constă din 150 de psalmi (respective 151 cu cel necanonic). Impărțirea în 150 de psalmi nu-i singura. Există și o împărțire în 5 cărți, ceea ce nu împiedică numerotarea psalmilor de la 1—150. Impărțirea în 5 părți datează de prin veacul întîi al erei creștine. Iat-o: Cartea întîia cuprinde psalmii 1—41, Cartea a 2-a cuprinde psalmii 42—72; Cartea 3-a cuprinde ps. 73—89; a 4-a, ps. 90—106; a 5-a, 107—150.

La sfîrșitul cărților avem doxologii (cuvinte de preamărire) de cuprins variat. Psalmul 150 este o doxologie potrivită la întreaga Psaltire.

O altă împărțire a Psaltirii este cea în 20 de catisme sau șezînde, numite așa pentru că în timpul citirii acelor psalmi se poate ședea. Iată cele 20 de catisme: 1) Ps. 1—8; 2) Ps. 9—16; 3) Ps. 17—23; 4) Ps. 24—31; 5) Ps. 32—36; 6) Ps. 37—45; 7) Ps. 46—50; 8) Ps. 51—63; 9) Ps. 64—69; 10) Ps. 70—76; 11) Ps. 77—84; 12) Ps. 85—90; 13) Ps. 91—100; 14) Ps. 101—104; 15) Ps. 105—108; 16) Ps. 109—117; 17) Ps. 118; 18) Ps. 119—133; 19) Ps. 134—142; 20) Ps. 143—150.

Fiecare psalm are conținutul său propriu. Considerîndu-se conținutul, unii psalmi sînt mesianici, alții dogmatici, morali, istorici, liturgici, de laudă, de cerere, de mulțumire, de căință.

Psalmii sînt scriși de prorocul David, doar cîțiva de Solomon și Moise și alți bărbați insuflați de Duhul Sfînt.

Citirea psalmilor îmbogățește cunoștințele privind concepția religioasă a Vechiului Testament. Cunoaștem raportul creaturilor cu Creatorul, găsim o imagine măreață despre om: „floarea făpturilor".

Lumea e un vast lăcaș în care omul are un mare rol, pe cel de a se desăvîrși într-însa. Psaltirea pune pe om în fața atîtor probleme de ale vieții. Se propovăduiește pacea; se recomandă aici iubirea aproapelui, practicarea dreptății, trăirea în castitate, se ia o atitudine nouă față de muncă, care nu trebuie să fie o sarcină omorîtoare, ci o plăcere a vieții. Pentru a îndulci raporturile sociale diferite, ivite între oameni, Psaltirea nu încetează a aminti omului că al lui Dumnezeu este pămîntul, iar oamenii trebuie să beneficieze în mod egal de uzufructul lui.

In general Cartea are un cuprins instructiv și moral.

Un loc aparte îl ocupă psalmii mesianici. Ei sînt atît de numeroși și precișі încît rînduiți după un plan s-ar putea alcătui o biografie a lui Mesia, care s-ar apropia mult de descrierea martorilor oculari, care sînt Sfinții Evangheliști.

Psalmul 16 indică triumful vieții asupra morții (16, 106); ps. 22, 1 justifică strigătul celui asuprit; ps. 34, 20—21 arată că lui Mesia nu i se vor zdrobi oasele picioarelor, că Mesia e răbdător în suferință o arată ps. 38, 12—14. Ps. 40, 7—9 vorbește despre jertfa de bună voie în cuvintele: „Iată viu, căci în sulul cărții e scris despre mine ca să fac voia ta". Despre venirea lui Mesia vorbește Ps. 50, 7 („Dumnezeu va veni"), iar despre moarte în floarea vieții ne spune multe ps. 89 și 102. Ultimul psalm mesianic este al 118-lea (sau 117 în unele Psaltiri). Sînt cunoscutele cuvinte: „Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii s-a făcut cap al unghiului".

Dar psalmii au dat contribuția cea mai însemnată la alcătuirea slujbelor sfinte. Nu există serviciu bisericesc la care să nu se citească sau cînte texte din Psaltire. In tot timpul anului se cîntă și citesc psalmii: la Vecernie, la Utrenie, la Sf. Liturghie, la Crăciun, la Paști, la Bobotează, la împărtășanie, ș. a.

Avea dreptate Ghenadie, patriarhul din Constantinopol să nu hirotonească de diacon sau preot, pe cei care nu știu bine Psaltirea. Didim, numit cel orb, știa de rost întreaga Psaltire, iar dintre credincioși o poartă mulți în buzunar cu dînșii, pentru că Psaltirea este una din cărțile

Sf. Ioan Gură de Aur

— Invățături —

Sf. Ioan Gură de Aur este cunoscut îndeosebi pentru Liturghia ce-i poartă numele și care se slujește-n biserici aproape în toate Duminicile și sărbătorile. Toată viața lui a fost închinată Domnului și binelui poporului. A luptat împotriva nedreptăților cu care stăpînirea împila poporul, înfruntînd în public pe împărăteasa Eudoxia și pe demnitarii tronului de la Constantinopol. Vremea lui coincide cu stăpînirea Goților prin părțile noastre. Ii era cunoscută starea creștinilor de la Dunăre prin episcopul Tomisului — Constanța de azi —, și prin alți episcopi, — ca Ulfila care propovăduia Evanghelia în limba gotă. A murit în exil, la 407, departe de poporul pe care l-a apărat, victimă a tiraniei imperiale. De atunci și pînă azi, Biserica se roagă cu rugăciunile lui și învățăturile lui de aur îmbogățesc sufletele și le înfrumusețează cu alese virtuți.

Dăm mai jos cîteva din ele, de folos pentru sufletele noastre:

MĂRTURISIRE ȘI POCĂINȚĂ

„Prin mărturisire și lacrimi, acuzîndu-ne pe noi înșine, să ucidem îndată păcatul ce s-a porni la lucru, chiar dacă pînă acum ne-am lenevit. Căci nimic nu-i mai nimicitor pentru păcat ca acuzarea și condamnarea, unite cu pocăință și lacrimi. Ți-ai condamnat păcatul? Aruncă povara. Cine spune aceasta?

Insuși Dumnezeu Cel ce judecă: *„Spune-ți tu cel dintii păcatele ca să te îndreptezi”* (Is. 43, 26). Spune-mi, de cine te roșești și ți-e rușine să-ți spui păcatele? Le spui oare unui om ca să te ponegrească? Tu îți arăți rana Doctorului, Stăpînului iubitor de oameni, care te îngrijește...

De nu vei spune cît de mare ți-i nevoia, nu vei ști bogăția harului. Nu te forțez, — zice — să vii în mijlocul teatrului și să fii asistat de martori mulți. Numai mie spune-mi păcatul deosebi ca să vindec rana și să te scap de durere. (Din omilia despre Lazăr în Enchiridion Patristicum, p. 429). Ai păcătuit? Intră în biserică și șterge păcatul. In piață, de cîte ori cazi, de atitea ori te scoli; tot așa de cîte ori vei păcătui căiește-te de păcat. Să nu te descurajezi. Chiar de păcătuiești a doua oară a doua oară pocăiește-te, ca nu cumva din pricina lenii, să rămîi departe de nădejdea bunătăților ce-ți sînt puse înainte; chiar dacă ești cu părul alb și ai păcătuit, intră, căiește-te. Căci aici este spital, nu tribunal, nu se cere pedepsirea păcatelor ci se oferă iertarea păcatelor. Numai lui Dumnezeu spune-i păcatul tău. *Ție unuia am greșit și rău înaintea ta am făcut* (Ps. 50, 6) — și ți se iartă ție păcatul. (Din omilia despre pocăință. Ibidem p. 431).

★

Credința și faptele bune sînt partea credinciosului în opera de mîntuire. Sînt mîna cu care ne prindem de degetul lui Dumnezeu, care ni se întinde, fiecăruia din noi, prin harul sau ajutorul Său. In Liturghie ne rugăm continuu pentru acest har: *„apără, miluiește, mîntuiește și ne păzește pre noi, Dumnezeule, cu darul tău”*. Despre har ne vorbesc Sfintele Scripturi în multe locuri, mai ales cele ale Sfîntului Pavel. Dar Scripturile fiind în vremi îndepărtate scrise, — chiar pentru Sf. Ioan Gură de Aur, — au nevoie de lămuriri. Și cele mai clare și limpezi le găsim la acest mare sfînt pentru toată Sf. Scriptură.

DESPRE HAR ȘI VOINȚĂ

„Și dacă prin har” (Rom. 11, 6), de ce nu toți ne mîntuim? Pentru că voi nu vreți; căci harul, chiar dacă este har, mîntuiește pe cei care vor, nu pe cei care nu vor, care-l resping, se luptă cu el și i se împotrivesc. (Din Comentarul la epistola către Romani, ibidem, p. 452).

★

Harul se împărtășește și dacă preotul, care slujește, e nevrednic. — „Se întîmplă uneori ca credincioșii să fie evlavioși, iar preoții să fie răi. Și dacă harul ar cere vrednicie absolută, n-ar fi cu putință nici botez, nici trupul lui Hristos (Sf. Impărtășanie), nici jertfă, prin mîna acelora.

In vremea de acum, însă, a vrut Dumnezeu să lucreze chiar și prin cei nevrednici și cu nimic nu se vatămă harul botezului din pricina vieții preotului, pentru că atunci ar fi înșelat primitorul”.

★

Cu ajutorul lui Dumnezeu putem înfrînge orice ispită spre păcat. *„Credincios este Dumnezeu că nu ne va lăsa să fim ispitiți peste puterile noastre”*. Deci sînt ispite, pe care nu le putem birui. Și care sînt? Toate, vom spune. Puterea însă stă în ajutorul lui Dumnezeu, pe care ni-l atragem prin voința noastră.

★

Așadar, în Biserică Mîntuitorul împărtășește prin preoți — harul Său. Credinciosul trebuie să primească acest har dumnezeiesc, să se îndrepteze, să lucreze faptele cele bune. Toate acestea credinciosul le poate face, pentru că e harul și ajutorul lui Dumnezeu care îl întărește, dar și prin conlucrarea voinții fiecăruia cu harul dumnezeiesc. „De vrei” — zice Mîntuitorul. „Dă voință și ai putere” — zice un proverb. Să folosim dar harul lui Dumnezeu pentru a da roade bune, roadele dragostei, ale bunei înțelegeri, ale păcii, ale muncii și bunătății.

Pr. I. Sanda

---

care pentru desăvîrșirea educației religioase aduce o mare contribuție.

Dar Psaltirea este cartea care propovăduiește călduros pacea. Vestirea păcii ia un avînt deosebit în cartea Psalmilor. In această privință Psaltirea deține un fel de primat între scrierile biblice. Unele din aceste texte au un caracter pedagogic, b. o. Ps. 34, 15: „Caută pacea și o urmează!”, altele au nu caracter sentențios: „Dreptatea și pacea se sărută” (Ps. 85, 11), ca și cînd s-ar zice: „unde-i dreptate e și pace”, căci aceste virtuți sociale sînt inseparabile. Mai semnificative sînt textele descriptive ca b. o. Ps. 72, 3: „Atunci vor rodi munții pace pentru popor și colinele dreptate”. „Atunci”, adică în epoca în care norma de orientare în viață va fi dreptatea, atunci virtuțile nu mai constituie o excepție, ci devin parte intimă și ceva nedespărțit de om. „Munții și colinele” constituie o figură literară, o sinecdocă, e vorba despre întreaga lume și astfel fer. Ieronim susține cu tot dreptul că în acest psalm se anticipează triumful cauzei păcii în întreaga lume.

In cartea Psalmilor (4, 8; 45, 8; 121, 6) se vorbește mult de făcătorii de pace, de aceia care nu au în cuget viclenie sau gînduri sucite. Intreaga Psaltire e aburită de suflul păcii, de idealul care trebuie să fie o preocupare de fiecare zi, de expresia binelui prin care omul se apropie de „vremea aceea”.

„Adu-ți aminte de pace”, trebuie să fie o poruncă zilnică, cu gîndul la pace să te culci (Ps. 4, 8), cu simțămîntul păcii în suflet să te scoli și să cauți mereu pacea și s-o urmezi (Ps. 4, 8).

N. Neaga

Două Vieți...

La 2 februarie Biserica noastră serbează sărbătoarea Intîmpinării Domnului.

După datina și rînduiala legii mozaice cînd s-au împlinit 40 de zile de la naștere — pruncul Iisus a fost adus de Maica Domnului și de bătrînul Iosif la templu ca să-l închine Domnului.

Aceasta o adevărește Sf. Evanghelist Luca spunînd: „Ca tot întîiul născut de parte bărbătească, să fie închinat Domnului — și să dea jertfă, aducînd ca dar la Sf. Biserică — o pereche de turturele, sau doi pui de porumbel!”.

Sf. Evanghelist Luca ne zugrăvește într-un chip minunat și pe atît de frumos, această Intîmpinare a Domnului! Aici se întîmpină ... două vieți! Una care apune! Și a doua care „odrăslește din Dumnezeire”..., crește, se întărește — la o viață nouă!

Pe de o parte parcă îl vedem pe dreptul Simion — care îmbătrînise în slujba lui Dumnezeu! Un șir de ani împovărați apăsau peste bătrînețe... Ar fi voit bucuros să se slobozească de ei — ca să treacă la odihnă. Dar nu putea gusta încă din moarte! Lui i se prevestise de la Duhul Sfînt — să nu vadă moartea ... pînă ce nu va vedea pe „Unsul Domnului”, pe Mesia-Hristos!

In aceste momente cînd Maica Domnului i-a dat pruncul în brațe ... a venit Duhul Sfînt peste el — și a cunoscut că acesta era „Odrasla cea sfîntă”, pe care el o așteptase în povara anilor săi! Atunci scoase din suflet această minunată și unică rugăciune de slobozenie: „Acum slobozește pe robul tău Stăpîne — după cuvîntul tău în pace, că văzură ochii mei mîntuirea care ai gătit-o înaintea feții tuturor noroadelor!”...

Cu aceste vorbe bătrînul Simion, își luă rămas bun de la viață — care apunea întru multă sfințenie... Dar totodată, din brațele-i tremurînde, creștea o altă viață — o viață nouă odrăslită din Dumnezeirea unui prunc abia născut de 40 de zile!

Cu această viață nouă — se biruie blestemul cel vechi al primilor oameni, ștergîndu-se lacrimile Evei pentru totdeauna, ca nimeni să nu mai fie rob păcatului și morții, ci toți să viețuiască liberi — și prin Iisus Hristos să se mîntuiască.

Credincioșii creștini întîmpină pe Domnul nostru Iisus Hristos nu numai astăzi, cînd este sărbătoarea de 2 februarie a Intîmpinării Domnului, ci îl întîmpină din duminică în duminică și din sărbătoare în sărbătoare la Sfintele Liturghii prin primirea Sf. Impărtășanii și chiar în viața noastră de toate zilele — prin rugăciuni.

Bătrînul și dreptul Simion cît și proorocița Ana l-au întîmpinat cu multă vrednicie.

Domnul nostru Iisus Hristos este întotdeauna cu noi — după cum scrie la Sf. Evanghelie după Matei: „Iată eu cu voi sînt în toate zilele, pînă la sfîrșitul veacului, Amin”.

Pr. I. Pancu

---

† Preoteasa Valeria Miclea

In ziua de 23 octombrie 1963 a adormit în Domnul preoteasa Valeria Miclea din parohia Feneș, răpusă de o boală necruțătoare la vîrsta de 49 ani.

Răposata s-a născut în comuna Șard, Raionul Alba, din familia Zgîia.

Timp de treizeci de ani a fost soție devotată, mamă duioasă pentru fiul ei Nicu și preoteasă iubită de parohieni.

Alături de munca stăruitoare, devotată, pentru familie, a condus comitetul parohial pentru înfrumusețarea sf. biserici, cu rîvnă și devotament. S-a împodobit pe sine cu fapte de binefacere în mijlocul credincioșilor, căutînd ca familia sa să fie model de viețuire creștinească.

In ziua de 25 octombrie 1963, s-a servit slujba prohodului de șapte preoți în frunte cu P.C. Preot I. Mihălțan, secretar protopopesc. Au rostit cuvîntări preoții: Ioan Mihălțan, Vasile Cărăuș și Ioan Clonța.

După prohodirea din Feneș, corpul neînsuflețit a fost transportat în parohia Șard.

După un mic serviciu funebru și cuvîntarea preotului local Bucur Ioan, rămășițele pămîntești au fost depuse lîngă țărîna părinților săi.

Pentru alesele sale daruri sufletești a fost mult stimată și iubită de toți și mult regretată la trecerea din viață.

Domnul să-i facă parte cu drepții și veșnică odihnă în împărăția cerurilor!

Pr. I. Clonța

Știri

INAINTE DE CRACIUN (1963) C. F. von Weizsäcker a ținut un cuvînt despre „condițiile păcii" în biserica luterană Sf. Pavel din Franckfurt (R.F.G.). Intre altele el a afirmat că pacea mondială este necesară și că pacea aceasta cere de la noi eforturi morale extraordinare.

Pentru Weizsäcker pacea nu e numai necesară, ci și inevitabilă într-o lume a progresului tehnic, pentru care pămîntul a devenit mic și care scoate în afara legii războiul, pentru că un război atomic catastrofal nu poate fi acceptat de nici o minte sănătoasă.

Totuși pacea nu vine de la sine. Ea trebuiește cucerită prin lupta unită a tuturor. La baza păcii, Weizsäcker așează conform concepției creștine iubirea universală de aproapele.

★

PORNIND de la „chemarea la acțiune" a Consiliului Mondial al Păcii (sesiunea de la Varșovia 1963) și de la conferința lui Weizsäcker, pastorul Ludwig Rodenberg (R.D.G.), scrie că „lumea păcii în dreptate și adevăr, în respect față de viață, trebuie cucerită" prin luptă. Obiectivele sînt: încetarea războiului rece, zone denuclearizate, interzicerea armelor atomice, dezarmarea generală și totală, tratatul de pace cu Germania, rezolvarea tuturor problemelor prin tratative etc.

★

INTRE 4—6 IANUARIE 1964 papa Paul VI a făcut un pelerinaj la „locurile sfinte" (Ierusalim, Betleem, Nazaret). E primul papă în tot decursul istoriei, care a părăsit Roma, ca să viziteze „țara sfîntă". La Ierusalim au avut loc două convorbiri între papa Paul VI și patriarhul ecumenic Athenagora de la Constantinopol. După cincisute de ani a avut loc, deci, prima întîlnire între patriarhul Romei și patriarhul Constantinopolului. Desfășurate în spirit de dragoste frățească, aceste convorbiri — cum se afirmă în Comunicatul final — constituie numai un prim pas pe calea reluării discuțiilor, în legătură cu înfăptuirea unității Bisericii creștine. Papa totodată a trimis de la Ierusalim mesaje de pace unor șefi de state și unor organizații religioase (Consiliului Mondial al Bisericilor, Alianței luterane mondiale etc.). Rugăciunea celor doi patriarhi, al Romei și Constantinopolei — la Ierusalim, înălțată către Domnul nostru Iisus Hristos, este rugăciune de pace, înfrățire și unitate. Patriarhul Athenagora, comparînd situația celor două Biserici, cu situația ucenicilor Luca și Cleopa, care mergeau împreună cu Iisus cel înviat — spre Emaus, a spus că recunoașterea lui Iisus Hristos constituie temelia unității creștine. Cu adevărat, unitatea Bisericii lui Hristos nu se poate realiza decît pe piatra cea din capul unghiului, care este Hristos. (Cf. rev. „Lumea", nr. 2/1964, p. 10—11).

T. R.

Bucurie

Mi-e părul nins căci anii au trecut
Dar bucuria parcă-i la-nceput,
Nu pot așa îmbătrîni, fîrtate,
Cînd toate-n tinerețe-s azi scăldate.

Să vezi tu țara între trandafiri
Purtînd beteala mîndrei fericiri
Cu ochi flămînzi de azur și de înalturi
S-o simți spre slavă cum tot crește-n salturi.

Și primăvara nouă ce-a venit
Cu rod de vise astăzi împlinit
Fac să răzbată bucurii senine
In dorul de-a trăi intens și bine.

S-a revărsat lumină peste tot
Și oamenii-nfrățiți de-acuma scot
Din a iubirii inimi ce scîntee
Fremătătoarea muncii epopee.

Pilda cu cei doi datornici

Mîntuitorul Iisus Hristos grăia mulțimii ce-l înconjura despre dreptate și milă, despre iubirea aproapelui și despre datoria de a ierta celor ce ne greșesc în felurite chipuri.

Sfinții Apostoli se găseau mereu în preajma Mîntuitorului și îi ascultau învățăturile. Ba îi puneau adesea și întrebări cu gîndul să se lămurească deplin asupra celor ce învăța Domnul. Astfel, cu un bun prilej, Sf. Apostol Petru îndrăzni să-l întrebe pe Mîntuitorul:

„Doamne, de cîte ori îmi va greși fratele meu și-l voi ierta? Au doară pînă de șapte ori?" (Matei 18, 21).

„Nu-ți zic ție să ierți pînă de șapte ori, ci pînă de șaptezeci de ori cîte șapte" (Matei 18, 22).

Ca să aducă lămurire deplină asupra învățăturii despre iertare, Mîntuitorul a spus atunci îndată pilda următoare:

„...Impărăția cerurilor este asemenea unui împărat, care a voit să se socotească cu slugile sale. Dar cînd a început el a se socoti, i s-a adus unul, care-i datora zece mii de talanți. Și neavînd acela cu ce plăti, a poruncit domnul lui să-l vîndă pe el, pe femeia lui, pe copiii lui și toate cîte avea și să plătească.

Căzînd însă sluga aceea, i se închina, zicînd: stăpîne, mai îngăduiește-mă, că-ți voi plăti tot!

Și milostivindu-se stăpînul slugii aceleia, i-a dat drumul și i-a iertat și datoria.

Dar ieșind sluga aceea, a găsit pe unul din semenii săi, *care-i datora o sută de dinari. Apucîndu-l pe acela, îl gîtuia, zicînd: dă-mi ce-mi ești dator!*

Căzînd sluga aceea la picioarele lui, îl ruga zicînd: mai îngăduiește-mă și-ți voi plăti.

Dar acela n-a vrut, ci s-a dus și l-a băgat în temniță pînă ce va plăti datoria.

Soții lui însă văzînd cele ce s-au petrecut, s-au întristat foarte tare și venind, au spus stăpînului lor toate cele petrecute.

Atunci stăpînul său chemîndu-l i-a zis: „Slugă vicleană, toată datoria aceea ți-am iertat-o, pentru că m-ai rugat. Nu se cuvenea oare să miluiești și tu pe semenul tău, precum și eu te-am miluit pe tine?

Și mîniindu-se stăpînul lui, l-a dat judecătorilor, pînă va plăti toată datoria.

Așa va face și Tatăl meu cel ceresc cu voi, dacă fiecare din voi nu-va ierta fratelui său din toată inima greșalele lui" (Matei 18, 23—35).

In pilda aceasta Mîntuitorul Hristos ne arată deci, limpede, cum și cît sîntem îndatorați să iertăm aproapelui nostru. Dumnezeu este mult îndurat și mult iertător, cum se vede din cele de mai sus. Iertarea datoriei celei mari înseamnă că Dumnezeu ne iartă nouă noian de păcate. Cum apasă o datorie mare asupra cuiva, așa este apăsat sufletul nostru de păcate. Dar iertarea lui Dumnezeu ridică această povară grea de pe sufletul nostru, dacă cerem întru smerenie să ne-o ridice.

Dacă însă Dumnezeu ne iartă nouă, El așteaptă, pe bună dreptate, ca și noi, la rîndul nostru, să iertăm semenilor noștri.

Doar Mîntuitorul Hristos ne-a învățat chiar să ne rugăm în acest înțeles: *„Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum iertăm și noi greșiților noștri"* (Rugăciunea „Tatăl nostru").

Primul datornic din pilda aceasta, deși a primit nemăsurată iertare pentru mulțime de păcate, n-a voit însă să-i ierte fratelui său nici măcar mici greșeli. De aceea Dumnezeu l-a pedepsit.

Așa face Tatăl ceresc cu noi cu toți, dacă nu înțelegem să fim cu răbdare, cu milă și cu bunăvoință față de semenii noștri. Căci ne zice limpede: *„De veți ierta oamenilor greșalele lor, și Tatăl vostru cel ceresc va ierta greșalele voastre; iar de nu veți ierta oamenilor greșalele lor, nici Tatăl vostru cel ceresc nu vă va ierta greșalele* voastre" (Matei 6, 14—15).

D. Călugăr

In vraja nopții sfinte

In vraja nopții sfinte — cuprinsă în mister
Tăcerea se așterne peste pămînt și cer
In noaptea asta sfîntă — tresaltă-ntreagă firea
Căci pe pămînt coboară — din cer Dumnezeirea.
Culcat pe-un așternut de fîn în staulu-nghețat
Stă-n chip de prunc blîndul Iisus — al vieții Impărat
De-alăturea privind duios — la sacra sa comoară
Il leagănă Măicuța Lui — deapururea Fecioară
Și lîngă ei, trudit de drum — stă blînd Iosif bătrînul
Dulgherul cel din Nazaret — îmbrățișînd copilul.
Și-n liniștea din staul — e fericire multă
Din cer coboară îngeri pe-o scară nevăzută
Iar porțile tăriei — cu freamăt se deschid
Și prin văzduh străbate un minunat colind
E cîntecul iubirii celei dumnezeiești
Purtat duios pe unde — de coruri îngerești
Prin el s-aduce-n ceruri lui Dumnezeu mărire
Și pe pămînt solia-nfrățirii-n omenire
Ecou acelui cîntec — răzbate și acum
Prin versuri de colinde — în noaptea de Crăciun
Chemînd și azi creștinii la sfînta înfrățire
La viețuire-n pace și bună învoire.

Pr. P. Acelenescu

Pămînturi, oameni, toate la un loc
E-o inimă fierbinte ca de foc
Din ea țîșnește zilnic către soare
A tinereții salbă de izvoare.

Cînd Patria e plină de frumos
Ai timp să fi bătrîn morocănos?
Cînd tot ce simt e numai bucurie
Mai vreau ca să trăiesc ani încă-o mie!

Preot Ștefan Tascianu

Să fie pace

Iubiți-vă ca frații și pace vă zic vouă
E un citat știut de cei din „lumea nouă".
Mai sînt însă acolo de acei ce nu le place
S-audă iar citatul ce-ndeamnă înspre pace!
Iubirea-i o poruncă, dar cei de peste ocean
Produc în umbra ei, mai mult din an în an
Noi bombe ucigașe și fac tot arme noi
Fiindcă-n loc de pace, ei vor mereu război.
Dar n-or avea prilejul, acum și nici odată
Că trezi sîntem cu toții și omenirea toată
Iar Domnul ne păzește, dreptatea e cu noi
Le-om da ce se cuvine, de vor din nou război!
Să fie peste tot lumină, pace, soare
Prilej de bucurie, mijloc de desfătare
Să construim mereu, uzine, blocuri noi
Și să trăim ca frații. Noi nu dorim război.
Trăiască pacea-n lume, războaiele să piară
Să fie armonie, belșug să fie-n țară
Iar mamele să rîdă, trăind în vremuri noi
Noi vrem frăție-n lume. Noi nu mai vrem război.

Bîrlădeanu Ioan

Necrolog

La 31 martie 1963 a încetat din viața pămîntească preotul Pavel Suciu.

Cu puține zile mai înainte împlinise patriarhala vîrstă de 83 ani, din care 57 ani petrecuți neîntrerupt în slujba Bisericii Ortodoxe.

Pavel Suciu s-a născut la 18 martie 1880 în comuna Dupuș.

Preotul Pavel Suciu s-a stins în urma unei pneumonii neiertătoare, în vîrstă de 83 ani.

Intreaga sa existență a fost o pildă de viață creștinească, de rîvnă neobosită pentru slujirea Bisericii și pentru binele poporului în mijlocul căruia a trăit.

O. P.

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu | 42.418 |

Anul 112 Sibiu, 15 februarie 1964 Nr. 7—8

BIBLIOTECA „ASTRA" SIBIU

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Povara înarmărilor

Tratatul de la Moscova, privind încetarea parţială a experienţelor nucleare, a fost salutat de lumea întreagă, ca un prim pas pe calea dezarmării generale şi totale.

Popoarele nu mai vor ca sume imense să fie cheltuite pentru înarmări. Aceste sume ar putea fi folosite pentru îmbunătăţirea vieţii popoarelor.

Dăm cîteva cifre din bugetele militare ale ţărilor occidentale:

In ultimul timp, în S.U.A., continuă să se creeze forţe racheto-nucleare, sporesc efectivele militare şi creşte producţia de armament obişnuit.

Astfel în bugetul pe anul 1963—64 cheltuielile militare se cifrează la aproximativ 60 miliarde dolari, iar împreună cu cheltuielile militare indirecte se ridică la suma de 75 miliarde dolari.

Printre ţările N.A.T.O., Anglia ocupă locul doi în ce priveşte amploarea cheltuielilor militare. Pe an ce trece, bugetul militar al acestei ţări creşte cu cîteva zeci de milioane de lire sterline. In anul 1963-64, bugetul militar englez a crescut cu 120 milioane lire sterline faţă de 1962-63, atingînd suma de 1.860 milioane lire sterline.

In Franţa, cheltuielile militare cresc pe zi ce trece. De cînd Franţa face parte din N.A.T.O., cheltuielile militare au crescut de 6 ori. Guvernul francez alocă fonduri pentru experienţe cu arme nucleare, ca Franţa să ajungă pe picior de egalitate cu celelalte state care dispun de arma nucleară. Astfel între anii 1960-64, guvernul francez a alocat suma de 31 miliarde franci pentru înzestrarea armatei cu forţe nucleare proprii. După S.U.A., Franţa dispune în prezent de cel mai important contingent militar în cadrul blocului Nord-Atlantic.

Dar primul loc între ţările occidentale, în ce priveşte creşterea cheltuielilor militare, îl deţine Germania Apuseană. Cheltuielile militare ale acesteia, faţă de anul 1956, au sporit de 15 ori în 1962. Chiar de pe acum diviziile vest-germane reprezintă 40 la sută din totalul forţelor terestre ale N.A.T.O.

Germania Occidentală produce, practic, toate tipurile de arme care au fost interzise de a fi fabricate pe teritoriul ei după al doilea război mondial. In ultimul timp, eforturile vîrfurilor militariste vest-germane sînt îndreptate spre obţinerea de arme atomice şi producerea de arme atomice proprii. Acordul încheiat între Franţa şi Germania Occidentală prevede lucrări comune în domeniul înarmărilor cu arme nucleare. Guvernul federal german duce o politică primejdioasă pentru soarta păcii în lume.

Bugetele militare sînt o povară pe omenire şi o mare primejdie. De aceea popoarele luptă pentru dezarmare, care aduce în lume destindere şi pace. Creştinii de pretutindeni luptă alături de popoarele lumii — pentru dezarmare generală şi totală, cu convingerea că se va împlini cuvîntul de la Isaia 2, 4, că armele se vor schimba în seceri şi fiare de plug, în unelte ale muncii paşnice şi roditoare.

S. Radu

Sfîntul Grigorie de Nazianz despre pace

Următori învăţăturii Mîntuitorului şi după pilda Apostolilor, Părinţii şi scriitorii bisericeşti s-au străduit fără încetare, să contribuie la biruinţa păcii în lume. In predicile, cuvîntările şi scrierile lor, întîlnim nenumărate îndemnuri adresate credincioşilor de a trăi în pace cu Dumnezeu, în pace cu fraţii şi în pace cu toţi oamenii.

In cele ce urmează vom vedea aspecte ale concepţiei Sf. Grigorie de Nazianz, în problema păcii. El ne spune că „pacea este numele lui Dumnezeu, după care rîvnim ca după o virtute divină"; „pacea este însuşi Dumnezeu", „Dumnezeu este numit „Dumnezeul păcii", iar iubitorii de pace — ajung la Dumnezeu".

Pacea în concepţia Sf. Grigorie de Nazianz este bunul cel mai de preţ pentru omenire. El exclamă: „Pace scumpă, strădania şi podoaba mea, despre care ni se spune că este a lui Dumnezeu, că Dumnezeu este al ei şi că ea însăşi este Dumnezeu, el însuşi fiind pacea noastră şi pe care totuşi nu o sfîntim! Pace scumpă, comoară pe care toţi o laudă, eu însetoşez cu dor după tine, te iubesc mai mult decît pe alţii, eu te păzesc atunci cînd eşti între noi şi te chem atunci cînd eşti îndepărtată, pierdută, cu mai multe tînguiri şi lacrimi, decît patriarhul Iacob pe Iosif, care fusese vîndut de fraţii săi". Acestea sînt cuvinte izvorîte din adîncul sufletului Sf. Grigorie de Nazianz, ele se referă la timpurile acelea de acum 16 secole. Astăzi pacea este apărată de toţi oamenii cinstiţi de pe globul pămîntesc, căci roadele ei multe sînt atît spirituale cît şi materiale.

Învăţătura Sf. Grigorie de Nazianz se referă şi la unitatea ce ar trebui să existe între oameni. El cheamă popoarele la o unire trainică: „Rîvna către pace şi unire este mai presus decît toate lucrurile chiar şi a celor ce privesc credinţa", căci „dacă toate se comportă astfel şi se conduc după principiile unirii sau ale confluenţei şi armoniei, ce poate fi mai de preţ decît că în aceasta se proclamă unirea şi se arată prin acest exemplu, ca printr-o lege dată, înţelegerea dintre oameni". Deci pacea şi unitatea sînt dependente una de alta, ele nu se pot realiza şi nu se pot menţine una fără alta. Ele se condiţionează reciproc.

Unitatea în pace duce la armonie: „Nimic nu este mai propriu şi mai esenţial decît unitatea şi armonia paşnică care se revarsă asupra întregii făpturi a cărei podoabă rezidă în absenţa dezbinării". Chiar armonia din natură vesteşte pacea: „Toate lucrurile vestesc despre binele păcii şi înţelegerii; lumea în ordinea şi armonia părţilor ei; anotimpurile anului succedîndu-se liniştit unul după altul, ziua şi noaptea şi multe altele"..., iar iubitorii de pace „trebuie să se străduiască după bunăvoinţă şi armonie".

Dragostea este secretul şi tăria păcii adevărate, pentru că dragostea: „toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduieşte, toate le rabdă" (I Cor. 13, 7). Dar dragostea este şi rod al păcii care nu se ofileşte şi nu piere niciodată.

Pacea are ca adversar de moarte, războiul, cu toată gama de nenorociri ce o aduce după el. Impotriva lui s-a ridicat şi Sf. Grigorie de Nazianz, condamnînd pe cei ce caută să tulbure pacea, căci „nimic nu este mai aprig decît atunci cînd cineva alungă pacea". Sf. Grigorie de Nazianz arată că originea războiului trebuie căutată în păcat.

Duşmanii păcii „se nasc din lumea aceasta — zice Sf. Grigorie de Nazianz — şi oricît de mare ar fi binele păcii, se vădeşte în el discordia. Căci aşa cum popoarele, obştile, oştirile, familiile, corăbiile cu călători, căsniciile, prieteniile, aşa cum toate acestea se menţin prin pace, tot astfel ele se risipesc cu totul prin discordie".

Războiul fiind o moştenire funestă a timpurilor de asuprire este sortit pieirii. Aţiţătorii la război trebuie dezarmaţi. „Pentru ce, noi care ar trebui să preţuim pacea foarte tare, purtăm războaie neîmpăcate şi înverşunate? întreabă Sf. Grigorie. Cum se poate ca noi, care ne ţinem strîns de piatra din capul unghiului, să fim dezbinaţi şi vrăjmaşi, ca noi, care stăm pe temelia stîncii să fim atît de frămîntaţi şi neliniştiţi?

Pe cei care aţiţă la război trebuie să-i dezarmăm şi să-i slăbim prin liniştea şi iubirea noastră de pace; căci prin aceasta le-am aduce o mai mare binefacere; decît dacă ne-am război cu ei". Regretă la gîndul să unii dintre conducătorii de popoare „contribuie la războaie în chip foarte regretabil şi îngăduiesc la rîndul lor să fie susţinuţi în aceasta".

Sf. Grigorie de Nazianz ne arată că „a pune stavilă şi piedici războiului o poate face omul care năzuieşte către dreptate şi virtute şi care cunoaşte binefacerea armoniei (a păcii)".

Pentru a putea înlătura războiul trebuie mai întîi să punem capăt dezbinării „Ce este mai sublim în învăţătura noastră? Pacea! Şi, adaug, cea mai de folos. Dimpotrivă, ce este mai ruşinos

(Continuare în pag. 2)

Gînduri pentru vremea Postului

De cîtăva vreme — și după aproape un an de zile — o cîntare bisericească se aude din nou la vremea slujbei și parcă și în inimile noastre: „Ușile pocăinței, deschide mie, dătătorule de viață". Chemarea aceasta parcă răsună cu tainică înfiorare și liniștită bucurie peste cei care așteaptă ca ușile pocăinței să se deschidă și printrînsele să păsească inimile mînate de dorul izbăvirii.

Mai ieri, Biserica ne amintea pioasa datorie de a păși pe drumul pocăinței întorcîndu-ne la rugăciunea smerită a vameșului disprețuit de farisei, rugăciunea fiind hrana cea de toate zilele a sufletului credincios. Iisus Hristos ne-a lăsat modul de a ne ruga, lăsîndu-ne model de rugăciune „Tatăl nostru". Rugăciunea e lucrarea lui Dumnezeu; Sf. Ioan Damaschin cerea ca creștinul să fie singur în vremea rugii sale, singurătatea fiind mama rugăciunii. Și mai ales să fie smerit, smerenia fiind haina de preț a sufletului în ceasul rugăciunii. „Să nu ne rugăm ca fariseul — glăsuiește Biserica — ci să ne smerim înaintea lui Dumnezeu ca vameșul, căci inima înfrîntă și smerită, Dumnezeu nu o va urgisi". Da, acesta e adevărul, adevărata rugăciune nu poate fi decît smerită.

Sfîntul Macarie se întorcea odată obosit de la munca zilei, în chilia sa. Deodată îi apăru satana și-i zise:

— Tot ce faci tu, fac și eu. Tu postești, eu nu mănînc nimic. Tu veghezi noaptea, eu nu dorm. Tu te-ai lepădat de bogăție, eu trăiesc în cea mai neagră mizerie. Numai că tu ai ceva, ceva care-mi lipsește mie și din această pricină sufăr mult.

— Și ce este aceasta de care te plîngi tu?

— Smerenia cu care tu știi să te rogi. Nu uita că eu sînt fiul mîndriei, zice diavolul și dispăru.

De aceea, între cei doi care se duseră la templu să se roage, evanghelistul spune că s-a pogorît mai îndreptat la casa sa, nu cel care se lăudase cu virtuțile sale, ci vameșul, care smerindu-se, grăia umilit: „Dumnezeule, milostiv fii mie păcătosul"!

In procesul de mîntuire rugăciunea smerită rostită în vreme de cumpătare și postire e un lucru de înaltă cinstire. Dacă sfinții au prețuit postul — și pe care unii l-au prețuit o viață întreagă chiar — și dacă Biserica noastră are cîntări de sublimă prețuire, este pentru că postul înlesnește în mod vădit mîntuirea noastră. Postul coboară direct de la Dumnezeu. Și iată cum: Dumnezeu i-a dat totul primului om; raiul întreg era la picioarele lui. Ii ceruse numai să nu guste dintr-un anumit pom. Cîtă vreme a împlinit porunca — cu alte cuvinte cîtă vreme a postit — Adam a avut raiul. Cum a încetat postirea, Adam a pierdut raiul. Și în afară de aceasta, cine ar putea uita că însuși Iisus a postit vreme de patruzeci de zile, în pustiu?

Există un post al mîncării, dar există și unul al faptelor. Nu este deajuns și numai atît: a înlocui alimentele oprite de Biserică în aceste zile cu cele îngăduite. Mai trebuie ceva: trebuie a opri limba de la clevetire și pismă, inima de la ură și zavistie, ochii de la cele care smintesc sufletul și simțurile de la cele care vatămă trupul.

Așadar, postul și rugăciunea sînt cele două aripi cu ajutorul cărora ne putem înălța pînă la Dumnezeu sau — dacă vreți — cele două arme cu care putem birui pe cei trei vrăjmași ai mîntuirii noastre: patimile, trupești și sufletești, răutatea ce vine de la alții, și — diavolul — cu ispitele lui. Istoria Bisericii mărturisește că postul și rugăciunea sînt cele două porți prin care au trecut nenumărați sfinți ca un îndemn și pildă pentru creștinii tuturor veacurilor.

Sînt unii care, totuși, privesc postul cu oarecare îndoială. Aceștia însă uită un lucru de seamă. Uită că postul e și o cumpătare a trupului.

Acestea sînt cîteva din gîndurile pe care trebuie să le aibă adevăratul creștin și cu care trebuie să intre în sfînțita osteneală a Păresimilor de șapte săptămîni, lăsînd larg deschise ușile pocăinței, ferindu-se de păcatul care ne otrăvește sufletul, ne întunecă mintea și ne primejduiește mîntuirea. Greșim unul împotriva altuia ... greșim împotriva noastră însine ... greșim împotriva lui Dumnezeu neîmplinidu-i voia și călcîndu-i poruncile. Un păcat aduce după sine un alt păcat, căci păcatele sînt legate între ele, așa cum legate sînt și virtuțile. O virtute se leagă de alta și toate laolaltă, alcătuiesc un lanț de aur.

In vremea aceasta cîntările bisericii vor suna îmbietoare, mîngîietoare, deșteptînd în noi conștiința păcatului, dar și hotărîrea de a ne întoarce în casa Tatălui la virtute. Inima noastră se va pleca smerită înaintea lui Dumnezeu și buzele noastre vor rosti cu evlavie ce va răsuna atît de minunat între zidurile bisericii noastre: „Doamne miluiește-ne". Trupurile noastre vor îngenunchia cucernic în metanii de creștinească ispășire, ca să spălăm inimile noastre cu lacrămile pocăinței, lăsîndu-le să se încălzească la căldura bogatelor haruri dumnezeiești.

Biserica noastră creștină ne amintește toate acestea, acum la inceput de post, pentru vremea Păresimilor. Să nu uităm că avem datoria de a-l întîmpina pe Iisus Hristos în Duminica Floriilor cu ramurile de finic ale credinței noastre, cu stîlpările verzi ale creștinește noastre fapte. Să ne învrednicim a-l primi în sufletele noastre prin împărtășirea cu prea curatul Său trup și cu prea scump sîngele Său și că împărtășania aceasta se cuvine să fie „spre sănătate, spre veselie și spre mîntuire".

Dar mai ales, să nu uităm că la sfîrșitul Păresimilor, ne așteaptă marea bucurie a Invierii lui Iisus Hristos, sărbătoare strălucitoare pentru întreaga suflare creștinească.

De aceea, „ca vameșul întristîndu-ne, cu umilință să strigăm: miluiește-ne pe noi., Doamne, păcătoșii".

„Ca tîlharul, te rugăm, primește-ne Doamne întru împărăția Ta și ne învrednicește pe noi nevrednicii tăi robi, să lăudăm Invierea Ta cea de a treia zi, în vecii vecilor"...

Emanuel Copăcianu

Sf. Grigorie de Nazianz ...

(Urmare din pag. 1)

și mai păgubitor? Dezbinarea!", căci „așa cum toate se mențin prin pace, tot așa prin neînțelegeri se risipesc".

Referindu-se la state, Sf. Grigorie de Nazianz ne spune că: „nimic nu este mai bun pentru un stat, decît bunul păcii". Sălășluirea păcii în stat, dă posibilitate ca viața colectivității să progreseze, căci numai în timp de pace se pot înfăptui lucrări măreți de interes general, care să aducă cu ele îmbunătățirea condițiilor de viață și să dea oamenilor putința de a se bucura cît mai mult de binefacerile științei și progresului.

Sf. Grigorie de Nazianz ne mai învață că pentru a cîștiga pacea nu trebuie să rămînem neutri, indiferenți, căci „aceia care doresc pacea — zice el — și se mențin neutri au de suferit ... și sînt disprețuiți sau chiar combătuți și atacați".

Pentru orice om cu conștiința curată, a nu reacționa în fața răului înseamnă a-l încuviința și chiar a conlucra cu autorii lui. Nepăsarea, pasivitatea sau îngăduința față de uneltirile adepților războiului, ca și absența din obștea apărătorilor păcii, sînt abateri de la îndatoriri morale esențiale și nu pot fi privite altfel, decît ca atitudini ce contravin în chip flagrant principiilor de bază ale creștinismului.

Invățătura pe care ne-a lăsat-o Sf. Grigorie de Nazianz ne arată, că creștinii trebuie să sprijine din proprie inițiativă și din toate puterile îndemnurile de pace și desăvîrșirea morală a lumii, pentru că astfel dovedesc că sînt fiii aceluiași Părinte ceresc și sînt datori să trăiască în pace, în unire, în armonie, în dragoste de oameni, din care se naște pacea, egalitatea, fraternitatea și într-ajutorarea. Să nu stea pasivi, ci să intre în rîndurile celor ce luptă pentru pace și împotriva a tot ce este rău, întruchipat în dezbinări, asupriri de popoare, războaie și să lupte ca pe cei înarmați să-i dezarmeze.

Așa făcînd — după cum ne-a învățat Sf. Grigorie de Nazianz — putem fi siguri că mergem pe calea cea bună.

Diac. C. Voicu

Sfinții Trei Ierarhi

Sf. Grigore de Nazianz

Vorbind despre Sf. Vasile cel Mare într-unul din numerele trecute ale gazetei noastre, am văzut că Sf. Grigore de Nazianz a fost cel mai bun prieten al Sf. Vasile cel Mare, aceeași vîrstă avînd, amîndoi fiind născuți pe la anul 330 d.Hr.

Precum știm, strînsa și pilduitoarea lor prietenie s-a legat cu deosebire la Atena — „cetatea de aur", cum o numește Sf. Grigore — unde cei doi tineri studiau disciplinele vremii aceleia, la cele mai de seamă școli ale timpului. Sf. Grigore studiază însă și la Cezareea Capadochiei, unde s-a cunoscut pentru prima dată cu Sf. Vasile, apoi la Cezareea Palestinei, la Alexandria și în cele din urmă la Atena. Vorbind despre aceste peregrinări prin diferite cetăți pentru a-și adăpa setea de carte, Sf. Grigore mărturisește: „Noi (Sf. Grigore și Sf. Vasile) am ajuns la Atena întocmai ca un rîu curgător, care se bifurcă în patrie dintr-un izvor comun, curgînd prin regiuni diferite din dragoste de știință, și apoi iarăși ne-am întîlnit în același loc, ca și cum am fi fost înțeleși de mai înainte sau ca și cum Dumnezeu ne-ar fi mînat pașii".

Aceleași idealuri avînd, desăvîrșirea reciprocă și slujirea semenilor, viața celor doi Sfinți Părinți a fost adînc întrepătrunsă, căci — după cum mărturisește Sf. Grigore — „iubirile curate și plăcute lui Dumnezeu, avînd o temelie solidă, sînt durabile și cu cît se dezvăluie mai mult frumusețea lor, cu atît mai mult leagă de ele și leagă și între ei pe cei ce iubesc aceleași lucruri". Ei pășeau pe acele căi care „duc la virtute" și îi „fac mai buni pe cei care apucă pe ele" — după cum tot Sf. Grigore ne spune.

Găsind în Sf. Vasile cel Mare „însăși fericirea", prietenia cu Sf. Vasile — spirit înțelept și întreprinzător — a fost într-adevăr pentru Sf. Grigore de Nazianz deosebit de fructuoasă, nu numai în anii studenției, ci și în activitatea sa de preot și de episcop. De altfel, din această prietenie amîndoi au avut mult de cîștigat, așa cum mărturisește și un biograf de mai tîrziu al Sf. Grigore de Nazianz, în cuvinte ca acestea: „Cu greu s-ar putea spune cît de mult a cîștigat fiecare din ei din această înjugare, din această prietenie strînsă. Cînd sînt doi mînați de aceeași sete de știință se ajută reciproc, ca și cînd ar fi contopiți în unul singur, unul aflînd un adevăr iar celălalt confirmîndu-l. Pentru a lăsa la o parte amănuntele, voi afirma că amîndoi au ajuns deopotrivă de renumiți, fiind luminați de aceeași credință și însuflețiți de aceeași dragoste de virtute și de oameni, unindu-și toate sforțările numai în direcția binelui".

Referindu-se la perioada de studii petrecută la Atena, acest biograf al Sf. Grigore face interesanta remarcă privind modul de a studia al Sfinților Vasile și Grigore, arătînd, de pildă că „în ce privește retorica (studiu de frunte în acea vreme), ei și-au însușit doar exprimarea frumoasă, înlăturînd minciuna (practicată adesea

Dreptul Simeon, primitorul de Dumnezeu

La 40 de zile după Naştere, Mîntuitorul a fost dus de Sf. Fecioară Maria la Templul din Ierusalim, deoarece după legea lui Moisi, fiecare femeie care năştea prunc de parte bărbătească trebuia să aducă — dacă era săracă — o pereche de turturele sau doi pui de porumbel la Templu, unul pentru ardere de tot şi altul pentru curăţire. Cu prilejul acesta pruncul Iisus a fost întîmpinat la Templu de un bătrîn venerabil cu numele Simeon şi de o femeie evlavioasă, Proorociţa Ana. Informaţii despre viaţa acestui bătrîn sînt puţine în Sf. Scriptură şi Sf. Tradiţie. Este puţin probabil că ar fi fost fiul rabinului Hilel şi tatăl rabinului Gamaliel, dascălul lui Saul din Tars, devenit Pavel, apostolul neamurilor. Singurele informaţii precise le aflăm de la Sf. Evanghelist Luca, şi anume că Simeon era drept şi temător de Dumnezeu, că aştepta venirea Mesiei şi că Duhul Sfînt era peste dînsul, care îi făgăduise să nu vadă moartea pînă ce nu va vedea pe unsul Domnului. Indemnat de Duhul a venit la Templu cînd părinţii lui Iisus l-au adus la Templu, şi văzînd pe pruncul Iisus, l-a luat în braţele sale zicînd: „Acum slobozeşte pe robul tău Stăpîne după cuvîntul tău în pace, că văzură ochii mei mîntuirea ta care-ai gătit-o înaintea feţii tuturor popoarelor, lumină spre descoperirea neamurilor şi mărire poporului tău Izrail".

Apoi a binecuvîntat Simeon pe Iosif şi pe Fecioara Maria şi a zis către Maria: „Iată acesta este pus spre căderea şi scularea multora întru Izrail şi spre semn căruia se vor împotrivi, iar prin sufletul tău va trece sabie, ca să se descopere cugetele multor inimi" (Luca 2, 25-35).

Adîncă impresie au făcut cuvintele dreptului Simeon asupra celor aflaţi în Templu, şi mai ales ultimele cuvinte adresate Fecioarei Maria, care au avut caracter profetic deoarece s-au împlinit întocmai în viaţa Domnului şi a Maicii Sale.

Intr-adevăr, Iisus Hristos va fi batjocorit, încoronat cu spini şi răstignit pe cruce. Atunci prin inima Maicii Sale va trece sabie.

In mod firesc ne punem întrebarea: Cum a ajuns dreptul Simeon să cunoască apropiata venire a lui Hristos şi să recunoască pe Mesia în pruncul Iisus? Răspunsul la aceste întrebări îl găsim într-o veche tradiţie iudaică. Aceasta spune că Ptolomeu Filadelful, regele Egiptului (284-247 a.Hr.) dorind să traducă Vechiul Testament în limba greacă şi să-l aşeze în renumita bibliotecă din Alexandria, a cerut arhiereului Eliazar din Ierusalim să-i trimită bărbaţi învăţaţi care să poată face această traducere. Arhiereul i-a trimis 72 de bărbaţi înţelepţi (cîte 6 din fiecare seminţie a lui Izrail) care au adus cu ei în Egipt un exemplar al legii vechi scris cu litere de aur. Aceşti înţelepţi au lucrat fiecare separat de celălalt la traducerea legii vechi şi au terminat-o în 72 de zile. Textul tradus de ei a fost identic, semn că traducătorii au fost inspiraţi de Duhul Sfînt. Acesta este primul text în limba greacă a legii ebraice, care se numeşte septuaginta.

Intre cei 72 de bărbaţi înţelepţi a fost şi dreptul Simeon. Pe cînd tălmăcea el cuvintele din Isaia Proorocul a ajuns la textul: „Iată Fecioara va zămisli în pîntece şi va naşte fiu şi se va chema numele lui Emanoil, adică Dumnezeu cu noi" (7, 14). Citind aceste cuvinte, dreptului Simeon nu-i venea să creadă că o Fecioară poate să nască fără de bărbat pe Emanoil. Şi era ispitit să şteargă textul acesta din profeţia lui Isaia. Atunci i s-a arătat un înger şi i-a zis: „Nu te îndoi Simioane în inima ta de această naştere, căci iată chiar tu vei trăi şi vei vedea împlinirea celor scrise aici. Nu vei muri pînă ce vei vedea pe cel ce se va naşte din Preacurata Fecioară". Ascultînd cuvintele îngerului şi crezînd în ele, Simion năzădjduia de acum cu tărie şi aştepta cu dor fierbinte arătarea pe pămînt a Mesiei.

Tot timpul şi-l petrecea în Templul din Ierusalim, rugîndu-se lui Dumnezeu să vadă împlinirea făgăduinţei. Ducea viaţă cumpătată, fără prihană şi sfîntă. Şi Duhul Sfînt era peste dînsul. De aceea a fost învrednicit să vadă pe Hristos Mîntuitorul şi împăcat să ceară să treacă în lumea cealaltă.

Pentru sfintele virtuţi cu care a fost împodobit şi pentru darul de care s-a învrednicit primind în braţele sale pe Iisus Hristos Pruncul, Biserica creştină l-a aşezat în rîndul sfinţilor, dîndu-i numele de Sfîntul şi dreptul Simeon, primitorul de Dumnezeu şi face pomenirea lui cu cinste la 3 februarie, adică a 2-a zi după Praznicul Intîmpinării Domnului. Cu prilejul acestei cinstiri Biserica îi aduce cîntări de laudă, rugăciuni şi imnuri ca unui fericit, că s-a bucurat de o cinstire mai înaltă decît marele prooroc Moisi, pentru că a luat în braţele sale pe Mesia, cel vestit de Moisi. Creştinii care-i poartă numele şi care-l cinstesc după cuviinţă se roagă lui: „Dreptule Simeon, roagă-te Domnului să se mîntuiască sufletele noastre".

Părintele Simeon

---

de oratorii vremii), iar din muzică au învăţat numai ceea ce era plăcut şi armonios pentru a îmblînzi mînia şi a potoli pornirile greu de înfrînat", reieşind de aici rolul educativ şi de umanizare al retoricii şi muzicii.

O etapă importantă în viaţa Sf. Grigore de Nazianz, precum şi în viaţa Bisericii în general, o constituie petrecerea sa în Constantinopol, unde, prin talentul său oratoric şi viaţa sa frumoasă, reuşeşte să restabilească adevărul creştin, mult ameninţat de învăţătura greşită a lui Arie. Acum, aici la Constantinopol, în capela numită „Invierea", după anul 379, Sf. Grigore rosteşte renumitele sale cinci Cuvîntări teologice, care i-au adus mai tîrziu şi numele de Teologul. „In vremea aceea — mărturiseşte Sf. Grigore, evocînd acest început de trudă împotriva arienilor — am fost nevoit să lupt pentru dreapta credinţă, care era în primejdie, părăsind ţara şi călătorind după îndemnul lui Dumnezeu şi nu fără aprobarea lui Vasile, acest nobil apărător al adevărului".

Asupra metodei de lucru a Sf. Grigore, amintitul biograf arată că „Grigore făcea binele fără să se gîndească la răsplată şi muncea propovăduind Evanghelia în dar şi fără nici o plată. Urmarea era că dînsul (Grigore) era iubit foarte mult şi din cauza acestei iubiri era şi ascultat, încît atrăgea pe mulţi, nu lovindu-i cu mînie, ci înlăturînd cu blîndeţe neştiinţa lor, şi imprimînd în suflete prin cuvîntări deprinderile cele bune". In felul acesta Sf. Grigore readuce tot mai mulţi credincioşi de la rătăcirea ariană la dreapta credinţă, „pe unii cucerind — după cum arată biograful — prin dulceaţa vorbirii, alţii erau atraşi prin claritatea învăţăturii sale; unii cedau hărniciei şi răbdării sale, alţii se sfiau de blîndeţea lui; pe unii îi cîştiga mai mult prin viaţa sa simplă şi temperamentul său de filozof".

Pentru firea sa blajină, paşnică şi iubitoare, Sf. Grigore de Nazianz era numit şi „arbitrul păcii". Căci Sf. Grigore avea o viaţă curată, cumpătată de adevărat creştin şi ierarh al Bisericii, plină de modestie, fiind departe, după cum arată cei ce-au trăit în preajma lui, de „semeţia sofiştilor, de mîndria marilor demnitari (ai vremii), de şireteniile înşelătorilor, de lăcomia negustorilor, de jurămintele false ale cîrciumarilor, de fala, îmbuibarea, beţia, veşmintele luxoase ale celor bogaţi, într-un cuvînt de toate acele lucruri care tulbură curăţia inimii şi opresc să pătrundă în inimi lumina cea preacurată".

Sf. Grigore de Nazianz a fost însă în acelaşi timp şi un mare scriitor şi cel mai mare poet al Bisericii. Lucrările sale, în proză şi în versuri, sînt multe şi variate, bogate în învăţături de luminare şi zidire creştină. Aşa de pildă vorbind despre preoţie, despre care a scris o carte întreagă şi faţă de care a avut respect deosebit şi un fior în totul sfînt, Sf. Grigore spune: „A-ţi propune să înveţi pe alţii cîtă vreme tu însuţi nu eşti destul de învăţat, sau cum spune proverbul, să înveţi olăria începînd a face vase mari, adică să cauţi să sădeşti pietatea în sufletele altora înainte de-a o avea tu însuţi, mie mi se pare că este un lucru nebunesc şi semeţ, nebunesc pentru că nu-ţi dai seama de neştiinţa ta şi semeţ pentru că te apuci de un lucru pe care abia îl pricepi", arătînd totodată că „cheia conducerii duhovniceşti (preoţeşti) este aceasta: să treci totdeauna cu vederea interesul tău personal şi să faci totul numai pentru binele altora".

Aşadar şi Sf. Grigore de Nazianz, prin toată viaţa sa, prin toată lucrarea sa, prin toată munca sa, scrisă şi nescrisă, ne este pildă bună de urmat în strădaniile noastre de desăvîrşire creştinească, de luminare, de muncă, de dragoste şi pace.

Gh. P.

Pe urmele lui Hristos

Domnul nostru Iisus Hristos este Mîntuitorul nostru. Dacă vrea cineva să vină la El, dacă vrea să se mîntuiască, trebuie „să se lepede de sine însuşi".

A te lepăda de tine înseamnă să nu mai asculţi de poftele tale rele şi de voinţa cea pornită la rău. Să te predai Lui, cu tot ce ai, mergînd pe urmele Sale divine. Gura s-o dai Lui, ca să vorbeşti, numai ceea ce e bun şi ziditor. Ochii să nu mai fie ai tăi, ci ai Lui, ca să vezi să citeşti ceea ce este folositor semenilor şi pentru mîntuire. Limba ta să fie a Lui. Cu ea să binecuvintezi şi să mulţumeşti lui Iisus, căci te-a făcut moştenitor al împărăţiei cereşti şi urechile să i le dai Lui, ca să asculţi cele plăcute Domnului. Mîinile să fie ale Lui, ca să faci numai bine pe pămînt. Dacă faci aceasta, fiule, Domnului faci, şi atunci mîinile tale sînt în slujba lui cea adevărată, picioarele dă-le tot Lui, pe calea păcii şi iubirii. Calcă mereu pe urmele divine ale lui Hristos, ca să fi fericit.

Pr. V. A. Bassarabin

Din Sfîntul Atanasie cel Mare

Despre închinarea la icoane. Noi nu adorăm făptura. Nicidecum. Asemenea rătăcire este a ereticilor. Noi adorăm pe Stăpînul făpturii, pe Cuvîntul lui Dumnezeu cel întrupat. Căci deşi trupul singur este o parte a celor create, a fost trupul lui Hristos-Dumnezeu. Noi nu-l despărţim de Cuvîntul ca să-l adorăm. Şi de vrem să ne închinăm Cuvîntului, nu-l proslăvim separat de trup. Ci ştiind că „Cuvîntul trup s-a făcut" (In. 1, 14) pe Acesta ce a fost în trup, îl cunoaştem ca Dumnezeu.

Trad. Pr. I. Sanda

N. N. Glubocovski

La 6/19 dec. 1963 s-au împlinit o sută de ani de la nașterea marelui teolog rus, Nicolae Nicanorovici Glubocovski. El s-a născut la 6 dec. 1863 în satul Kicimenskii Gorodok, fostul județ Nicolsk, regiunea Vologda, al 7-lea și ultimul copil din familia (2 surori și 5 frați) preotului din localitate. După moartea tatălui său (23 febr. 1866) Nicolae a fost crescut și educat în familia cumnatului său pr. V. M. Popov în satul Kobîlco-Ilinsk. La început a învățat în școala spirituală din Nicolsk, apoi în seminarul teologic din Vologda, după aceea la Academia teologică din Moscova. unde după terminarea Academiei (1889), ca premiant, a funcționat ca asistent la catedra de Istoria Bisericii Universale. In 18 X 1890 a fost numit profesor de Sfînta Scriptură la seminarul teologic din Voronej, de unde in 21 oct. 1891 a fost chemat profesor la Academia teologică din Petersburg (azi Leningrad), cărcia i-a rămas credincios, deși i se oferea catedră la Universitate. Fiind magistru în Teologie a fost numit conferențiar la catedra de Noul Testament (10 VII 1890). Cariera sa didactică s-a dezvoltat destul de repede.

La 11 X 1890 a fost numit profesor cu titlul provizoriu, iar după înălțarea sa la rangul de Doctor în Teologie (21 I 1898) a fost numit profesor titular (28 I 1898).

Glubocovski și-a început activitatea literară în 1883, pe cînd era elev în seminar. Despre vastitatea activității eruditului profesor se poate judeca și după mulțimea organelor de presă în care a publicat studii și articole de cel mai variat conținut. El a colaborat la reviste, buletine, gazete și în diferite asociații cultural-literare rusești, engleze, americane, italiene, suedeze, bulgare, sîrbe și grecești, aproximativ 70 la număr. Enciclopedia teologică (vol. 6—12) a fost redactată tot de el.

Glubokovski a scris mult — foarte mult. Vom cita aci numai două lucrări. Prima — „Fericitul Teodoret episcop de Cir, viața și activitatea sa literară", cercetare istorico- bisericească, tom. I și II, Moscova 1890. Această lucrare a fost prezentată de autor ca dizertație pentru obținerea titlului de magistru în Teologie (1899). Lucrarea cuprinde peste 2.000 p. de text și șase sute pagini — adaos. Prof. A. P. Lebedeev, recenzentul lucrării lui Glubocovski și-a încheiat recenzia cu următoarele cuvinte: „Lucrarea d-lui Glubocovski cuprinde în sine cel puțin patru-cinci lucrări eminente, vrednice de orice titlu de erudiție. De aceea mă cred îndreptățit să pun o notă 5*, notă pe care pînă acum n-am avut ocazia să o folosesc în practică". (Nota 5=eminent, iar 5*=supraeminent). Această lucrare a creat autorului renumele unui mare învățat, în Rusia și străinătate. Despre ea s-a scris mult. Menționăm numai pe Harnack, corifeul științei istorico-bisericești al epocii sale, care subliniază: „...în general, această operă este una dintre cele mai reușite monografii, asemenea căreia au apărut numai pe vremea lui Lightfoot — despre Ignatie. După cît pot să judec, Glubocovski a studiat și s-a folosit de tot materialul în perfecțiune deplină. Cu elogii trebuie să subliniem și aceea proporționalitate cu care autorul se străduiește să descrie toate atitudinile deosebite ale lui Teodoret și toată varietatea activității sale literare. In ultimii zece ani nici în Germania, Anglia sau Franța n-a apărut o operă istorico-bisericescă care să fi captivat prin erudiția sa atît de mult... Se cuvine să felicităm cu căldură Biserica Rusă, că din sînul ei a apărut o asemenea operă". (Vezi Theologische Literaturzeitung 1890, nr. 20).

A doua operă: „Evanghelia Sf. Apostol Pavel, originea și esența ei", studiu biblico-teologic în trei volume, Petersburg 1905, 1910 și 1912. Tom. I, cu titlul „Convertirea lui Saul și Evanghelia Sf. Apostol Pavel" a fost ținut ca referat la solemnitatea din 17 II 1896 de la Academia teologică din Petersburg, publicat în Anuarul Academiei Teologice al acelei academii, 1896. Tom. I și primele trei capitole din tom. II, cu o introducere și încheiere specială, a fost prezentată ca teză de doctorat (1897).

Exact cu aceleași calități se caracterizează și dizertația (p. XII+289) pentru obținerea titlului de doctor în Teologie ca și cea de magistru. Și aci cititorul rămîne uimit de vastitatea și imensitatea operei, bogăția cunoștințelor autorului, minuțiozitatea și amănunțimea analizei făcută savanților străini față de care Glubocovski se referă cu o critică constructivă, rămînînd pe punctul de vedere ortodox, în tot cuprinsul operei sale. Dar această dizertație era numai o mică parte din opera vastă a lui Glubocovski.

Opera lui Glubocovski despre Sf. Apostol Pavel ocupă locul central în rîndul cercetărilor din Testamentul Nou și a fost primită de teologi ca o lucrare fără pereche în literatura teologică.

Opera lui Glubocovski a impresionat pe teologul englez Hedlam în așa măsură încît acesta a învățat rusește numai ca să le poată citi in original.

Intreaga operă a lui Glubocovski are un caracter istoric-exegetic. El ne duce la convingerea în originea și esența dumnezeiască a creștinsmului.

Centenarul nașterii marelui teolog rus are o însemnătate și pentru teologia romînă. Unele opere ale lui Glubocovski au fost traduse în limba romînă, iar altele au fost folosite de teologii romîni în original. Se cuvine și nouă să ne amintim de cel ce și-a pus munca unei vieți întregi în slujba Bisericii Ortodoxe și binelui omenirii, N. N. Glubocovski.

Pr. C. Pistrui

Impotriva minciunii

Minciuna este un păcat față de noi înșine și față de aproapele. Este păcat față de noi înșine, pentru că o datorie de căpetenie ne obligă să fim sinceri cu noi înșine, să spunem adevărul, să nu ne mințim singuri. Este un păcat față de aproapele, pentru că acesta are dreptul să i se spună adevărul, să nu fie mințit, înșelat în buna lui credință, indus în eroare. Păcatul minciunii crește în greutate, cînd prin ea se aduce o vătămare a onoarei sau a intereselor de ori ce fel ale aproapelui. In acest caz minciuna este o călcare a datoriilor de dreptate și de iubire față de aproapele. Cu cît datoria ce se calcă prin ea este mai însemnată, cu atît minciuna este mai de condamnat. In același timp minciuna este un mare păcat față de societate, pentru că prin ea se reduce încrederea unuia față de altul și se slăbesc legăturile ce trebuie să existe între cei care formează o obște.

Credinciosul creștin este dator să nu mintă. Datoria de a spune adevărul este întărită de însuși Mîntuitorul prin cuvintele rostite înaintea lui Pilat: „Eu pentru aceasta m-am născut și am venit în lume ca să mărturisesc adevărul" (In. 28, 37). Căci nu prin minciună se dobîndesc darurile lui Dumnezeu, ci prin mărturisirea adevărului.

Incă în Vechiul Testament, Domnul Dumnezeu poruncește credincioșilor să nu mintă: „Să nu mărturisești strîmb împotriva aproapelui tău!" (Ieșire 20, 16). Aceeași poruncă se desprinde și din îndemnurile următoare: „Să nu iei aminte la zvon deșert: să nu te unești cu cel nedrept, ca să nu fi martor mincinos!" (Ieșire 23, 1), „să nu spuneți minciună și să nu înșele nimeni pe aproapele său!" (Lev. 19, 11): „nu semăna minciună asupra fatelui tău, nici împotriva prietenului tău să nu faci așa!" (Is. Sirah 7, 13).

Deosebit de frumoase sînt și îndemnurile din psalmi: „De vrea omul să trăiască și să vadă zile bune: să-și oprească limba de la rău și buzele sale de la minciună. Să se ferească de rău și să facă bine; să caute pacea și s-o urmeze" (Ps. 33, 12—14). Pentru că la Domnul nu se va sui decît „cel care nu și-a întinat cu minciuni sufletul său și cu vicleșug nu s-a jurat vecinului său" (Ps. 23, 4).

Mîntuitorul numește minciuna faptă diabolică și pe mincinoși fii ai diavolului (In. 8, 44). De aceea, credinciosul creștin este dator să se împotrivească minciunii. Sf. Apostol Pavel pune la inima credincioșilor creștini aceaste îndemnuri: „In cinste unii altora dați-vă întîietate" (Rom. 12, 10), „trăiți între voi în bună pace" (I Tesal. 5, 19), ca „toate ale voastre întru dragoste să se petreacă" (I Cor. 16, 14).

Calomnia este foarte primejdioasă. Ea face rău celui calomniat, pentru că îi vatămă bunul nume; face rău calomniatorului, pentru că îi pătează conștiința; de asemenea, face rău celor ce o ascultă, pentru că face să se nască în sufletul lor neîncrederea și ura.

Tot atît de condamnabilă este și fățărnicia. Ea este atitudinea sau purtarea falsă, care-și dă aere de virtute, pentru a putea înșela mai ușor pe aproapele. Fățărnicie este purtarea fariseilor iudei, pe care i-a combătut Mîntuitorul fără cruțare numindu-i vipere și morminte văruite. Ca să pară în ochii lumii drepți și evlavioși, fariseii învățau pe alții ce trebuiau să facă, dar ei nu făceau, iar ceea ce făceau de fapt, făceau numai pentru ca să fie văzuți și lăudați de oameni. In sufletul lor, ei erau răi, nedrepți, fără milă, lacomi, mîndri, dar în fața lumii se arătau ca sfinți. Fățărnicia seamănă îndoiala și neîncrederea printre oameni și compromite virtutea.

Creștinul adevărat leapădă minciuna în toate formele ei și grăiește adevărul. El se poartă în așa fel, încît i se potrivesc cu adevărat cuvintele de odinioară ale Mîntuitorului adresate lui Natanail: „iată, cu adevărat, israelit, întru care nu este vicleșug" (In. 1. 48).

C. Sîrbu

Ce este Ortodoxia

Un mare istoric bisericesc și teolog rus, din veacul trecut, anume Macarie, oprindu-se asupra Ortodoxiei, scrie următoarele:

„Ortodoxia este dragostea curată în creștinism, nedespărțită de cel mai curat adevăr creștin. Iubirea singură poate să dea o valoare de ajuns chiar credinței noastre în adevărul lui Hristos".

Această dragoste, Hristos a arătat-o ca o însușire deosebită a adevăraților Săi învățăcei: „Intru aceasta vor cunoaște toți, că ai mei ucenici sînteți, de veți avea dragoste unul către altul" (Ioan 13, 33). Așadar, acei care voiesc să poarte cu cinste numele de ortodocși, sînt datori nu numai să cunoască dogmele Ortodoxiei, — adică învățăturile ei de credință — ci să se însufletească cu totul de această dragoste creștină, să fie pătrunși de ea în viața lor, să o ia de conducătoare în toate faptele lor.

Și știți voi în ce stă adevărata dragoste creștină? Este dragostea de care ne-a dat exemplu Mintuitorul nostru, care a zis: „Poruncă nouă dau vouă: ca să vă iubiți unul pe altul, precum eu v-am iubit pe voi" (Ioan 13, 24). Aceasta-i o iubire asemenea cu aceea a Tatălui cel ceresc".

Culegere: D. Călugăr

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu 42.418

Anul 112 Sibiu, 1 martie 1964 Nr. 9—10

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Ideea păcii în slujbele Bisericii

Sintem martori, de cîţiva ani de zile, la una dintre cele mai măreţe şi mai impunătoare lupte care s-a dat vreodată, de cînd există omenirea: lupta pentru apărarea păcii.

Obiectivul ei este înlăturarea, pentru totdeauna, a războiului din mijlocul societăţii omeneşti şi înfăptuirea unei vieţi demne şi fericite pentru toţi oamenii şi pentru toate popoarele.

Biserica a înscris „pacea" încă de la început printre primele rugăciuni în rîndurile ei de cult.

Instaurarea pe pămînt a păcii este idealul scump pentru a cărui realizare luptă astăzi toată omenirea şi pentru care Biserica s-a rugat cu cea mai mare căldură de-a lungul întregei sale istorii.

In cultul divin se găsesc multe ectenii al căror conţinut este ideea păcii. Aşa este ectenia din liturghia clementină „Pentru pacea şi liniştea lumii şi a sfintei Biserici să ne rugăm ca Domnul Dumnezeu a toate să ne dea pacea Sa veşnică şi neschimbată...". (E. Braniştе).

Creştinul adevărat se scoală cu rugăciunea păcii pe buze. In rugăciunea de la Utrenie se spune „Indreptează paşii noştrii pe calea păcii". La fel în multe rugăciuni Dumnezeu e invocat ca: Dumnezeul păcii (aşa este în Triod şi Molitfelnic).

Ingerii de la Naşterea Domnului cîntă „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pămînt pace între oameni bunăvoire". Acest imn răsună şi astăzi în slujbele ortodoxe ca un mesaj divin al Celui ce a venit pe pămînt ca să restabilească împărăţia păcii. (Doxologie).

Rugăciunea pentru pace se află şi în Ectenia mare care e una din cele mai vechi şi autentice forme ale rugăciunii creştine şi pe care o găsim în rîndurile tuturor slujbelor Bisericii (în Sf. Liturghie, Utrenie, Vecernie, etc.). In orice slujbă primele trei cereri ale ecteniei mari cuprind numai rugăciune pentru pace.

Să analizăm şi să vedem ce idei de pace se desprind din ele:

— Cu pace Domnului să ne rugăm!

Noi nu ştim să ne rugăm cum se cuvine şi pentru ca să nu vorbim în zadar Biserica ne învaţă cele ce se cuvin despre rugăciune arătîndu-ne mai întîi, cum să ne rugăm: „Cu pace". Aşadar primul lucru pentru care trebuie să apelăm la Dumnezeu este pacea. Aceasta este pacea sufletului.

Pace nu poate avea acela care n-are conştiinţă curată. Cînd se roagă cu pace înseamnă că şi-a curăţat dinainte sufletul prin mulţumire şi mărturisire lui Dumnezeu.

Cea dintîi cerere este „pacea de sus". „Pentru pacea de sus şi pentru mîntuirea sufletelor noastre".

După ce ne-a învăţat cum trebuie să ne rugăm ni se spune acum şi ce trebuie să cerem. In primul rînd „pacea de sus" care este una cu dreptatea lui Dumnezeu. Aceasta este „Pacea lui Dumnezeu care covîrşeşte toată mintea" pe care Domnul a făgăduit-o înainte de a se sui la Tatăl, ucenicilor, zicînd: „Pace las vouă, pacea mea dau vouă" (Ioan 14, 27).

Cuvîntul pace însemnează rodul tuturor virtuţilor şi al unei înţelepciuni desăvîrşite.

Căci o singură virtute de-ţi va lipsi nu poţi avea pace desăvîrşită.

Prin urmare trebuie să ne străduim a dobîndi mai întîi pacea care stă în putinţa noastră şi după aceea să cerem de la Dumnezeu pacea Lui. Pacea aceasta o putem dobîndi noi înşine.

Să cerem pacea de sus de la Dumnezeu şi pacea care ne-o dă cugetul curat.

El are grijă de toate ca ziditor al lor. Iar dacă ne îngrijim de ele îl cinstim mai bine decît dacă le-am aduce ca jertfă. Ne rugăm pentru pacea şi liniştea lor pentru ca şi noi să putem trăi astfel o viaţă paşnică, liniştită în toată cucernicia şi vrednicia. Din această ectenie se vede că rugăciunea pentru pace este formulată într-o anumită gradaţie, de fiecare dată exprimînd o altă nuanţă.

Pacea lăuntrică, individuală, din sufletul fiecăruia, adică starea de desăvîrşită linişte şi împăcare a inimii care se obţine prin alungarea tuturor gîndurilor rele şi întărirea celor bune, fără ea nu ne putem pune în legătură cu Dumnezeu.

In al doilea rînd e vorba despre pacea cerească pe care Mîntuitorul a făgăduit-o Sfinţilor Săi Apostoli.

In al treilea aliniat e vorba de pacea universală, adică înţelegerea şi buna convieţuire între popoare.

Această pace este o consecinţă a păcii lăuntrice şi a păcii de sus.

Biserica, prin slujbele sale, nu se roagă numai pentru pacea unei ţări sau a unui popor, ci pentru pacea tuturor popoarelor, „pentru pacea a toată lumea".

Pentru a fi adevărată, trainică şi definitivă, pacea trebuie să fie generală, universală, ea trebuie să cuprindă întreaga lume.

Această idee revine şi din rugăciunile care se citesc la vecernia care are Sfinta Litie. Aici se spune: Incă ne rugăm pentru apărarea ţării acesteia şi a celor ce vieţuiesc într-însa şi pentru pacea şi buna aşezare a acestei lumi.

Această pace este condiţionată de unirea tuturor pentru care ne rugăm şi în ectenia mare. Această unire nu se poate realiza decît prin înlăturarea pricinilor de neînţelegeri, de conflicte şi de războaie dintre oameni, dintre popoare şi state printr-o dorinţă sinceră şi de o adîncă înţelegere şi preţuire reciprocă, de cooperare între indivizi şi state sau grupe de state.

Sînt şi alte rugăciuni din cultul ortodox care cuprind ideea păcii. Una dintre acestea este şi

(Continuare în pag. 2)

Bucuria binelui împlinit

Mare, nespus de mare trebuie să-i fi fost bucuria pe care Iisus Hristos i-a făcut-o văduvei din Nain, dîndu-i vieţii, şi trupeşti şi sufleteşti, pe singurul fiu, pe care moartea i-l răpise.

De altfel femeia singură din Nain, nu-i singura despre care spun Sf. Evanghelii că a trăit bucuria binelui înfăptuit de Mîntuitorul nostru.

Mare bucurie va fi trăit şi slăbănogul vindecat (Mt. 9, 1—8; Mc. 2, 1—12; Lc. 5, 17. 26). Plină de bucurie trebuie să-i fi fost inima celui cu mîna uscată şi făcută vie (Lc. 6, 6—11). Vor fi fost bucuroşi leproşii curăţiţi de acea îngrozitoare boală (Mt. 17, 11—19). Dar, oare, soacra lui Petru nu va fi fost bucuroasă scăpînd de frigurile care-i întunecau viaţa? (Mt. 8, 14—15). Şi atîţia alţii, ca să nu amintim decît pe aceştia, au simţit bucuria binelui împlinit de Iisus Hristos.

Toate aceste fapte dovedesc cu prisosinţă că. pentru viaţa omului, ceva firesc este bucuria, dragostea de viaţă, încrederea în ea şi înfrumuseţarea ei, bucuria binelui împlinit. Şi se mai vădeşte lămurit că Domnul nostru propovăduieşte împărăţia virtuţii, a vieţii adevărate, şi a cît mai multă viaţă, rezultată din cît mai mult bine săvîrşit, izvorul unei adevărate bucurii.

Mîntuitorul ne pune la-ndemînă bucuria binelui împlinit, care sfinţeşte, ajută la zidirea semenilor; bucuria de a şti întotdeauna că ai un Tată care-ţi poartă de grijă şi te iubeşte (Is. Sir, 30, 16); bucuria care dă viaţă omului (Is. Sir. 30, 22).

Este bucuria întoarcerii păcătosului la viaţa virtuoasă (Lc. 15, 7, 10); bucuria îndreptării fratelui nostru spre a fi folositor altor fraţi (Lc. 15, 10); bucuria înfăptuirii dreptăţii (Evrei 1, 9). „Bucuraţi-vă pururea" (I Tes. 5, 16). Să ne bucurăm cînd putem să păzim pe semeni de căderi şi să-i păstrăm neprihăniţi (Iuda 1, 24); să ne bucurăm de bucuria semenilor (Rom. 12, 15).

„Dragostea, după cuvîntul Sf. Ioan Gură de Aur, înseamnă bucuria de a face altora bucurie" aşa cum a făcut Hristos, redîndu-le tot ce-i poate face să se bucure de viaţă, participînd şi binecuvîntîndu-le pînă şi ospeţele de la cununii, ca acela de la Cana Galileii.

Sf. Serafim de Sarov văzînd în semenii săi pricini binecuvîntate de bucurie, saluta pe fiecare cu cuvintele: „Tu, bucuria mea...".

Pentru a trăi astfel de bucurii este nevoie de duhul răbdării, de propovăduirea adevărului, dreptăţii, cinstei, curăţeniei, conştiinţei, dragostei numele bun, faptă bună împlinită... (Filip. 4. 4—10).

Un scriitor mai vechi spunea: „Bucuria este foarte necesară pentru virtute ca şi pentru toate lucrurile din lumea aceasta. Ea face societatea mai bună, ajută tot ceea ce este bun... Dacă tu ai bucurie în inimă, mintea ta va fi mai limpede, gîndirea ta mai clară, imaginaţia ta mai vie, su-

(Continuare în pag. 2)

Indemnuri creștinești

Intr-una din cuvîntările sale despre împreună starea creștinilor la rugăciune în Biserică Sf. Isac Sirul ne-a lăsat prețioase îndemnuri creștinești, dintre care prezentăm aici pe unele:

In Casa iertării nimeni să nu se gîndească la greșelile semenilor. Iertați și veți fi și voi iertați de Cel Atotmilostiv, precum El însuși ne învață. Totdeauna Domnul a mers înaintea noastră cu pilda. Dar, în cazul iertării după ce ne-a dat desăvîrșită pildă prin jertfa Sa, El stă în locul al doilea, adică numai dacă noi iertăm pe semenii noștri, ne iartă și El pe noi. La îndatorirea de a ne ierta ne-a dat întîietate, fără de care nu putem noi avea iertare de la El. E ca și cînd Domnul ne-ar zice: „Aruncă pisma față de fratele tău și atunci voi arunca mînia față de tine".

Domnul socotește între poruncile Sale mai puternică iertarea decît jertfa, pentru că zice: „Deci, cînd va fi să aduci darul tău la altar și acolo îți vei aduce aminte că fratele tău are ceva împotriva ta, lasă darul tău acolo, înaintea altarului, și mergi, întîi împacă-te cu fratele tău și apoi, venind, adu darul tău" (Matei 5, 23—24).

Inaintea lui Dumnezeu iubirea e mai puternică decît jertfa și pacea mai de preț decît rugăciunea (Osea 12, 6; Mt. 9, 13).

El așează împăcarea cu semenii mai presus decît iertarea și împăcarea cu El însuși, prin aducerea darurilor de jertfă. De aceea a zis: „Mai întîi te împacă cu fratele tău și apoi adu darul tău la altar". Curățește-te întîi de mînie și apoi vei putea aduce rugăciunea și mulțumirea lui Dumnezeu. Numai cel ce se știe îmbrăcat cu iertarea ca cu un veșmînt va putea sluji ușurat Domnului.

Mai departe Sf. Isac zice: „Domnul ne-a dat porunca dulce a păcii. Dar ce facem noi? Ne mîniem unii pe alții și uneori tocmai în timpul rugăciunii, fiecare murmură și are ceva de spus împotriva semenului său. Chiar în timpul în care sîntem chemați la pace și iubire unii față de alții apare clevetirea și mînia se grăbește să ia loc în inimă înaintea dragostei.

In timp ce preotul aduce darul la altar vine cel nesăbuit cu acuza sa și aruncă vecinului priviri pismașe și cuvinte de ocară. Și astfel cînd Domnul vine la noi să ne ierte și să ne împace cu Tatăl ceresc noi venim spre El fără un pic de iubire și inima ne este plină de mînie. In ceasurile cele mai sfinte, cînd fiecare se cuvine să se roage pentru semenul său, atunci unii se gîlcevesc pentru cine știe ce lucru. Prin aceasta oprim harul milei care vine spre noi. Căci pacea nu are loc în inima cuprinsă de mînie.

Dacă noi, unul cu altul, nu ne împăcăm, cum poate să se împace cu noi Duhul Sfînt, să ne curățească de păcate. Numai un suflet care iubește pacea se poate apropia de Dumnezeu, după cum se spune în Scriptură că „făcătorii de pace sînt fericiți și se numesc fii ai lui Dumnezeu" (Mt. 5, 9).

Vorbind, apoi, despre lucrarea Duhului Sfînt în viața creștinilor, Sf. Isac îndeamnă pe creștini ca și odinioară Sf. Pavel, să nu întristeze pe Duhul lui Dumnezeu, prin mînie, prin ură, și dușmănii unii cu alții. Duhul Sfînt a venit să aducă milă oamenilor. El a venit să ne deprindă cu mila; a venit să ne deprindă cu exercițiul iertării, iar noi îl privim ca pe un judecător și am voi să execute pe unii sau pe alții, care nu sînt pe placul nostru. Din pricina aceasta este întristat pe noi, așa precum Mîntuitorul a fost întristat pe acela care a venit la El cu rugămintea: „Spune fratelui meu să împartă cu mine partea de moștenire, pe care ne-a lăsat-o tatăl nostru". Și Domnul i-a zis: „Cine M-a pus pe mine judecător între tine și fratele tău"? (Luca 12, 13).

„Eu am venit să aduc mîntuire și tu vrei să-ți desleg procesul. Eu am venit să vestesc iertarea păcatelor și tu îmi ceri să le întărît. Eu mă gîndesc la milă și la iertare și tu îmi vorbești despre ceartă, ură și pedeapsă".

Nu știți oare, zice în continuare Sf. Isac Sirul, că Mîntuitorul n-a adus sabie care ucide, ci har care mîntuiește. El n-a venit să judece lumea, ci să o mîntuiască. Nu a venit cu neîncrederea judecătorului, ci cu iubirea Celui ce iartă. Nu are dispoziția aspră, ci inima plină de iubire și de slujire. Nu găsim la El mustrarea judecătorului și răzbunarea legiuitorului. Domnul a adus lumii mijloace de mîntuire, nu de judecată și de moarte. Celor bolnavi le-a dat sănătate; celor păcătoși iertare; celor morți, viață. El a venit ca un doctor, nu ca judecător.

Sufletele înrăite vor ca Domnul să vină ca Judecător și să aducă răzbunare semenilor lor. Ei vor să se reverse acum judecata asupra lumii. Ei vor vrajbă, războaie și moarte și nu dragoste, pace și viață.

Adevăratul creștin socotește pacea ca pe o jertfă pe care o aduce zi de zi înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor. Exercițiul păcii trebuie să stăruiască mereu în inima lui, să trateze cu dragoste pe toți oamenii și să trăiască împreună cu ei în pace. Căci prin pace vine seninătatea inimii, bucuria și mîntuirea a toată lumea. Drumul păcii este drumul mîntuirii în veac și în eternitate.

Am prezentat aici cîteva din îndemnurile creștinești ale Sf. Isac Sirul. Ele privesc mai ales pacea, dragostea și iertarea care trebuie să fie în inima credinciosului cînd se află în rugăciune. Dar aceste virtuți și strădanii se cuvine să-l însoțească pe creștin și în afară de Biserică, dincolo de clipele vieții ca niște unde și raze de lumină care să încălzească și să lumineze munca și viața noastră în toate împrejurările.

Numai avîndu-le pe acestea vom fi cu adevărat „fii ai luminii" și slujitori ai păcii și bunei-înțelegeri între oameni.

Părintele Vasile

Ideea păcii în slujbele...

(Urmare din pag. 1)

ectenia numită a cererilor. In această ectenie rugăciunea de pace se repetă nu mai puțin de cinci ori în aliniate și în forme deosebite.

Din ele se vede cît de necesară e pacea.

„Ziua toată desăvîrșit sfîntă, cu pace și fără de păcat la Domnul să cerem!

Inger de pace... La Domnul să cerem!

Cele bune și de folos sufletelor noastre și pace lumii la Domnul să cerem.

Cealaltă vreme a vieții noastre în pace să o petrecem!

Sfîrșit creștinesc vieții noastre în pace... la Domnul să cerem"!

In rugăciunea amvonului care se citește de către preot în mijlocul bisericii, se spune: „Pace lumii tale dăruiește, Bisericii, preoților, conducătorilor și la tot poporul Tău".

Și din aceasta reiese necesitatea păcii pentru toată făptura umană.

In concluzie, Biserica Ortodoxă începe Sfînta Liturghie și o încheie cu rugăciunea pentru pacea universală. Slujba aceasta poate fi numită pe bună dreptate slujba păcii la fel și Biserica noastră poate fi numită Biserica păcii.

Lupta conducătorilor Bisericii și a membrilor ei pentru pace află îndemn și consfințire în rînduielile noastre de cult. Cultul ortodox este un mijloc excelent pentru promovarea principiilor morale, evanghelice, din care face parte și pacea și buna înțelegere dintre popoare. Cei ce se roagă împreună cu toți frații creștini în fiecare duminică și sărbătoare „pentru pacea a toată lumea" așa cum ne îndeamnă Biserica prin serviciile sale nu vor fi atrași în lagărul semănătorilor de vrajbă între oameni și popoare, ci vor rămîne totdeauna partizani și luptători convinși și sinceri ai dreptății și ai păcii. Din slujbele ortodoxe reiese că Biserica luptă pentru realizarea idealului scump al păcii. Biserica activează și se roagă cu cea mai mare căldură și stăruință pentru împlinirea și traducerea în viață a acestui ideal. O face aceasta fiindcă pacea este voia lui Dumnezeu și ea constituie climatul natural și singurul în care se poate dezvolta cultura și civilizația umană și în care e posibil progresul și îmbunătățirea condițiilor de viață ale omenirii.

Biserica cheamă pe toți credincioșii să fie luptători activi pentru „pacea a toată lumea".

Stud. Turlici Teodor

Bucuria binelui împlinit

(Urmare din pag. 1)

fletul tău mai senin, viața ta morală mai ridicată, lucrul tău mai plăcut, sănătatea ta mai tare, virtutea mai gata de jertfă".

Bucuria adevărată izvorăște din binele împlinit față de semeni.

Intr-o zi fiind adunați mai mulți prieteni la un loc, unul din ei a cerut celor de față să spună care a fost cea mai mare bucurie din viața lor.

Și atunci, unul din ei a răspuns:

„Cea mai mare bucurie am simțit-o cînd am isprăvit școala cea din urmă — și am pornit în lume spre a folosi oamenilor".

Altul zice: „Cea mai mare bucurie a mea a fost cînd am scăpat un om de la înnec".

„Eu am fost cel mai bucuros — adaugă altul — cînd m-am împăcat cu unul cu care mă certasem".

„Ba eu — răspunde altul — m-am simțit cel mai bucuros atunci cînd am pătruns prin flăcările unui incendiu și am scăpat de la moarte pe un copil rămas acolo". Și cîte alte bucurii nu poate trăi omul în urma binelui înfăptuit!

Trăim vremea în care se face larg loc trăirii unei vieți pline de bucurii; este vremea viețuirii frățești, obștești, a prieteniei în duhul păcii, a muncii și a împlinirii vrerilor bune a celor mulți. Cum să nu ne bucurăm azi cînd pacea, prietenia, frățietatea, sînt ținte pe care popoarele le urmăresc și le făuresc pentru a trăi în cît mai multe binecuvîntate bucurii?

Blocurile care cresc luminoase, odihnitoare, îți insuflă dragoste de viață cu ale ei bucurii. Se înalță tot mai multe ziduri în care oamenii și odraslele lor își luminează mințile ca bucuriile vieții să fie și ele luminoase. Tot mai multe locuri de popas pentru osîrdnici se înfăptuiesc unde, recăpătîndu-și sănătatea, să se poată bucura de viață. Omul devine tot mai liber de greutatea muncii pentru a avea vreme slobodă cît mai multă spre a se cultiva și astfel să se bucure deplin de viață. Din calea oamenilor se înlătură cu socoteală tot ce ar putea umbri viața, și se scot la iveală tot ce poate veseli fața omului și tot ce poate face viața omului cît mai însorită și plină de bucurii.

Creștinul este și el chemat să ia parte la înfrumusețarea vieții și să o umple cu cît mai multe bucurii și aceasta o poate face prin îndepărtarea din inima sa a gîndurilor rele, a lăcomiei și prin zidirea în inimă a dreptății, a cinstei, a muncii pentru binele și fericirea tuturor, a străduinței pentru înstăpînirea în lume a păcii, frățietății, a prieteniei, a vieții de obște.

Iată cîte bucurii poate trăi creștinul de pe urma binelui împlinit!

Prot. Petric Avram

Sfinții Trei Ierarhi

Sfîntul Ioan Gură de Aur

Cu aproape un sfert de veac mai tîrziu, nu în părțile Capadochiei — ca Sf. Vasile cel Mare și Sf. Grigorie de Nazianz — ci pe meleagurile marii cetăți a Antiohiei Siriei vedea lumina zilei un alt mare ierarh al Bisericii noastre și anume *Sf. Ioan Gură de Aur*. Sf. Ioan s-a născut pe la anul 354, iar adaosul de „Gură de Aur" constituie o cinstire pe care creștinii de mai tîrziu i-au dat-o pentru bogatele și minunatele sale calități de predicator.

De tată — pe nume Secundus, comandant militar în armata Siriei — a rămas orfan curînd, cam la vîrsta de doi ani, de creșterea lui ocupîndu-se tînăra lui mamă, văduva Antuza, o femeie cu calități cu totul deosebite. Aceste calități le-a recunoscut însuși vestitul profesor și filozof Libaniu, dascălul Sf. Ioan, care, izbit de frumusețea vieții acestei femei și cu deosebire de înălțimea morală la care ea își ducea văduvia, a exclamat cuvinte de multă cinste acestei vrednice mame.

Sf. Ioan Gură de Aur a avut nu numai bogate studii superioare în toate disciplinele vremii aceleia, din care pricină Libaniu a intenționat chiar să-l lase urmaș al său, ci, așa cum reiese din scrierile sale, marele ierarh cunoștea foarte bine viața, frămîntările și suferințele oamenilor, sufletele lor cu toate năzuințele și scăderile lor. Aproape că nu este patimă despre care să nu fi vorbit și pe care a căutat să o elimine din viața păstoriților săi. La fel a știut să însufletească pe ascultători pentru frumusețile virtuților. Sf. Ioan însuși a avut un suflet mare și fierbinte, pe care, pentru rîvna lui, pentru truda sau lupta lui neobosită în realizarea binelui și împotriva răului, numai cu al Sf. Apostol Pavel l-am putea compara, păstrînd desigur distanța cuvenită. De altfel față de Sf. Apostol Pavel a avut deosebită dragoste și a căutat să-l urmeze cît mai îndeaproape. Ca și Sf. Apostol Pavel, al cărui nume este foarte des pomenit în predicile sale, Sf. Ioan s-a pătruns adînc de adevărul creștin, de mesajul Evangheliei; al dreptății și egalității între oameni, al dragostei și păcii între toți fiii Pămîntului, adevăr pe care l-a propovăduit cu multă îndrăzneală și l-a trăit într-un chip demn de urmat de toți creștinii.

Sf. Ioan a fost șase ani diacon și doisprezece ani preot în Antiohia, iar șase ani a fost patriarh la Constantinopol.

Ca patriarh mai ales a introdus o seamă de reforme în spiritul cumpătării și modestiei creștine, începînd cu sine însuși. Astfel, abia ajuns patriarh a înlăturat întreg luxul pe care l-a găsit în reședința patriarhală, înlocuindu-l cu un mobilier simplu, cu hrană și îmbrăcăminte nepretențioase, tot ce era mai mult decît atît fiind întrebuințat pentru spitale, pentru văduve și pentru neajutorații care erau nu puțini în acele vremuri.

Sf. Ioan Gură de Aur a avut o puternică dragoste față de păstoriții săi și cu deosebire pentru mulțimile lipsite și asuprite în tot chipul. „Dacă ar fi cu putință — spunea marele Ierarh într-o omilie a sa — a despica inima noastră în două, ați vedea ce loc larg ocupați în ea voi cu toții. Căci aceasta este puterea dragostei, pentru că ea face sufletul mai încăpător decît cerul". Așa se face că în tot timpul păstoririi sale, Sf. Sf. Ioan Gură de Aur a trăit numai pentru turma sa, căreia i-a închinat întreaga lui viață.

Această dragoste a dus pe Sf. Părinte la o stare de permanentă veghe asupra credincioșilor săi, de permanentă combatere a răului de orice fel și de oriunde ar fi venit. In cuvinte aspre și necruțătoare Sf. Ioan Gură de Aur a combătut însă cu deosebire lăcomia, luxul, desfrîul și în general viața necumpătată, plină de risipă a celor bogați, în timp ce săracii și bolnavii de tot felul nu aveau nici hrana zilnică. Pămîntul cu toate bogățiile lui le-a dat Dumnezeu tuturor oamenilor. De aceea toți oamenii trebuie să ia din aceste bunuri strictul necesar și în felul acesta nimeni nu va duce lipsă; celor ce au nu le va prisosi și celor ce nu au nu le va lipsi, cum spune Sf. Apostol Pavel.

Cuvîntul răspicat al Sf. Ioan împotriva abuzurilor celor bogați stîrnea desigur furia acestora. Ne-o spune chiar el însuși în cuvinte ca acestea: „Bogații, boierii să nu se ridice împotriva mea și să nu mă privească cu indignare pentru că eu rîd de mînia lor, iar amenințările lor sînt pentru mine basme, umbră și vis". In fruntea celor care îl amenințau și care i-au și adus înainte de vreme sfîrșitul era însăși împărăteasa de atunci, Eudoxia. Din pricina acestora pe care îi mustra cu gînd de a-i îndrepta, de a-i face creștini și cu viața nu numai cu numele, Sf. Ioan Gură de Aur a murit exilat, departe de turma sa, în regiuni pustii și neprimitoare, în 14 septembrie 407.

Sf. Ioan Gură de Aur a propovăduit munca, îndemnînd pe credincioșii săi să aibă fiecare o îndeletnicire pentru a-și cîștiga cele necesare și pentru a fi de folos și celor neajutorați. „Să nu considerăm munca — spune el — drept o rușine, ci inactivitatea și faptul de a nu avea ce face". „Albina este cea mai slăvită viețuitoare — spune tot el — nu numai pentru că lucrează, ci mai ales pentru că roadele muncii ei sînt de folos și pentru alții. Și paianjenul lucrează, se trudește și întinde pe pereți urzeala lui subțire, care întrece orice meșteșug al femeii, dar el este o ființă josnică, pentru că lucrul lui nu este folositor altora în nici un fel; așa sînt cei care lucrează și se ostenesc numai pentru satisfacerea nevoilor și poftelor lor".

Sf. Ioan Gură de Aur a propovăduit dragostea, de Dumnezeu, de om și de tot ce ne înconjoară, fiind numit adesea „oratorul dragostei creștine", arătînd cum dragostea creștină adevărată duce pe creștin la nepătimire, pe cînd lipsa de dragoste îi usucă sufletul, așa cum pălesc plantele de brumă. „Nu putem să avem pricină de bucurie — spune Sf. Părinte — dacă nu vom socoti mai întîi că fericirea altora este a noastră însine, iar aceasta n-ar putea să se arate în alt chip decît dacă ne inundă puterea dragostei. Dragostea este rădăcina, izvorul și mama tuturor bunătăților. Dragostea ca o rădăcină dă la iveală nenumărate ramuri ale virtuții, ca un izvor dă la iveală multe cursuri de apă și ca o mamă adună la sînul ei pe cei care se refugiază la ea".

Sf. Ioan Gură de Aur a propovăduit cu graiul și cu fapta pacea, urgisind lăcomia și celelalte apucături ale celor bogați și puternici care duceau la război. „Poruncile lui Dumnezeu — spune marele Ierarh — sînt ca noi să fim în pace cu toți oamenii și viața noastră numai atunci este cum se cuvine cînd vom avea pace și dragoste reciprocă între noi".

Sf. Ioan Gură de Aur a făcut apoi un lucru pe care nimeni nu l-a făcut pînă la el și nici de atunci încoace și anume a explicat Sf. Scriptură pe înțelesul tuturor credincioșilor, cu o măestrie și cu o pricepere cu totul rară. El a pătruns ca nimeni altul gîndul Sfinților Autori, ceea ce ni-l dovedește pe Sf. Ioan un adevărat urmaș al Mîntuitorului Iisus Hristos, un om cu o înțelepciune și cu o memorie rară, precum și cu o pregătire multilaterală. Explicațiile sau omiliile sale la o seamă de cărți ale Sf. Scripturi ca de pildă la Evangheliile după Matei și Ioan, Faptele Apostolilor și cu deosebire la epistolele Sf. Apostol Pavel au rămas proaspete pînă în ziua de astăzi, constituind ghidul principal pentru toți cei ce vor să le înțeleagă mai bine.

Dar de la Sf. Ioan Gură de Aur ne-au rămas încă și alte multe cărți care, prin bogăția stilului, prin figurile retorice întîlnite, ne încălzesc, ne luminează, ne umplu de dragoste și de rîvnă pentru tot lucrul bun. Dintre acestea amintim doar cartea sa: „Despre preoție", scrisă între anii 381—386, care constituie o lucrare unică în toată literatura noastră creștină și în care așează preoția mai presus chiar de slujirea îngerilor.

*

„Să fim măslini roditori" — spune Sf. Ioan Gură de Aur într-una din omiliile sale. De aceea, vorbind despre el, cea mai frumoasă cinstire pe care i-o putem aduce este aceea de a fi adevărați urmași ai lui Iisus Hristos — Mîntuitorul nostru, să fim adică măslini roditori, creștini în vorbe și fapte, încărcați de roadele dragostei, muncii și păcii, pe care marele Ierarh le-a trăit și propovăduit cu atîta rîvnă.

Diacon Gh. Papuc

Din învățăturile Sf. Ioan Gură de Aur

— Nimic nu vatămă atît de mult neamul omenesc ca a disprețui prietenia și dragostea și a nu le urmări cu multă rîvnă.

— Cel ce împlinește legea nu de frică, ci din mai multă dragoste către virtute, acesta mai cu seamă împlinește legea. **(Omilia II la I Timotei)**

— Dumnezeu a rînduit stăpînirile spre folosul obștesc. **(Omilia VI la I Timotei)**

— După cum Iisus s-a împărtășit de natura omenească, pentru că la oameni a venit, tot așa se împărtășește și de natura Tatălui, pentru că de la Tatăl a venit. **(Omilia VII la I Timotei)**

— Precum focul are nevoie de lemne, tot așa și harul are nevoie de buna noastră voință, ca pururea să fie nestins. **(Omilia I la II Timotei)**

— Să-ți fie mîinile curate, dar nu numai cu apă să le speli, ci mai întîi cu dreptatea, căci aceasta mai cu seamă este curăția mîinilor.

— Mare bun este de a se găsi cineva totdeauna în obișnuința celor bune.

(Omilia VI la II Timotei)

— Sf. Scriptură ne pune înainte și pe cele ce trebuie a le face și pe cele ce nu trebuie a le face. **(Omilia VIII la II Timotei)**

— Nu este cu putință ca un copil crescut de la început cu multă grijă să devină rău, căci relele nu sînt de la natură.

— Să fim evlavioși în inimă iar nu umflați de trufie multă, de minciună și ipocrizie. Să aruncăm de la noi pielea oii cu care sîntem îmbrăcați ci mai cu seamă să devenim oi (blînzi, adică nevinovați, etc.).

(Omilia II la epistola către Tit)

— Dumnezeu nicăieri nu are în vedere demnitatea Sa, ci folosul nostru.

— Nimic necurat n-a făcut Dumnezeu (cu referire la mîncări) și deci nimic nu este necurat decît numai păcatul, care se atinge de suflet și-l spurcă ca de pildă: răutatea, viclenia, lăcomia.

(Omilia III la epistola către Tit)

— Cel ce este convins că n-a făcut nimic mare, oricîte ar face, numai acesta este cu adevărat cel ce se smerește, cel ce nu crede că încă a ajuns desăvîrșit. **(Omilia II la epistola către Filimon)**

— Nimic nu este atît de trebuitor ca curăția vieții, nimic nu este atît de armonios și plăcut ca viața cinstită, nimic nu este atît de potrivit ca virtutea. **(Omilia X la Evrei)**

— Niciodată nu vei practica virtutea dacă nu o vei iubi. (Pentru a lucra binele, cu folos, trebuie să-l iubim mai întîi).

(Omilia XII la Evrei)

Ușile pocăinței

Una din datoriile principale față de sine însuși este, pentru creștin, datoria de a-și îngriji sufletul, de a-l face mai bun, mai luminat, mai frumos. Aceasta e o datorie permanentă. Asupra ei, însă, ni se atrage atenția cu mai multă putere în anumite perioade. Astfel pentru îngrijirea sufletului, Biserica a rînduit în mod deosebit cele patru posturi de peste an și în special — Postul Mare sau al Paștelui. Inainte de a intra în acest timp de pregătire pentru îngrijirea și curățirea sufletului, Biserica ne face atenți prin cîntările ei, prin cîntarea: „ușile pocăinței". Pocăința este „al doilea botez" pentru curățirea păcatelor noastre prin care sufletul devine curat și nepătat de întinările păcatului. Pocăința trebuie făcută cu smerenie, cu părere de rău, cu mărturisirea păcatelor înaintea duhovnicului, cu hotărîrea de a nu mai greși și cu îndeplinirea epitimiei. Rugăciunea „Ușile pocăinței" o spunem în timpul Postului Mare, timp anume orînduit pentru pocăință. Incepem a o zice însă din Duminica Vameșului și Fariseului, fiindcă Biserica, timp de patru Duminici, pregătește în mod special pe creștini pentru vremea postului.

Aceste patru Duminici sînt „ușile pocăinței" pe care ne rugăm să ni le deschidă Hristos Mîntuitorul spre a pătrunde în cîmpul Postului Mare. In fiecare din aceste patru Duminici premergătoare Postului Mare, este rînduit de Sf. Biserică cîte un exemplu de a putea pătrunde ca prin niște uși în cămara cea împodobită cu lumină a mîntuirii, prin dezbrăcarea de omul cel vechi al păcatului și îmbrăcarea în omul cel nou, care este Iisus Hristos.

Prima Duminică, a Vameșului și Fariseului, ne învață, să fugim de mîndrie și să căutăm smerenia care înalță pe credincios și-l face plăcut lui Dumnezeu, căci „oricine se înalță pe sine se va smeri, iar cel ce se smerește pe sine se va înălța" — zice Mîntuitorul Iisus Hristos (Mt. 23, 12) sau cum spune Sf. Apostol Petru: „Dumnezeu celor mîndri le stă împotrivă, iar celor smeriți le dă dar" (I Petru 5, 5).

A doua Duminică a Fiului Risipitor, mărturisirea păcatelor, știind din Sf. Taină a Mărturisirii — că păcatele nici un folos nu aduc, ci mai ales aduc neputință, boală și multe feluri de necazuri.

A treia Duminică a Infricoșatei Judecăți, ne face atenți că va fi o judecată dreaptă unde-și va lua fiecare răsplata .

Și-n sfîrșit, a patra Duminică a Izgonirii lui Adam din rai, ne aduce aminte de momentul cînd strămoșii noștri Adam și Eva au călcat porunca ascultării și înfrînării, mîncînd din pomul oprit. Aceasta e preînchipuirea postului care este înfrînare de la mîncare și de la păcate înstrăinarea de răutăți și ascultare de Părintele Luminilor de la care „vine tot darul cel desăvîrșit".

Toate aceste patru Duminici cu învățămintele lor au fost rînduite de Biserică cu multă înțelepciune în folosul nostru al creștinilor care ne ajută să pornim la acest drum sfînt al Postului cu gîndul de a deveni mai buni, spre a face un pas înainte pe calea desăvîrșirii.

Iată rugăciunea bisericească din vremea aceea: „Ușile pocăinței deschide-mi mie, Dătătorule de viață, că mînecă duhul meu la Biserica Ta cea sfîntă, purtînd locaș al trupului cu totul întinat, ci ca un îndurat curățește-l cu mila milostivirii Tale".

Să spunem această rugăciune acasă și la biserică, fiindcă toți avem nevoie de pocăință, de curățire de păcate, pentru a intra în împărăția cerurilor, în viața veșnică gătită pentru noi de Domnul și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos.

Pr. I. Andrioaie

Duminica Ortodoxiei

In primele veacuri Biserica a fost adeseori tulburată prin ivirea unor învățături greșite. Impotriva lor s-au ținut 7 sinoade ecumenice sau a toată lumea, care le-au osîndit statornicind adevărata învățătură așa cum fusese lăsată de Mîntuitorul și Sfinții Apostoli.

In secolul VIII Biserica a fost tulburată de încercarea unor împărați din Constantinopol de a înlătura cultul icoanelor, dezlănțuind o aprigă prigoană împotriva acelora care le cinsteau. Cei care duceau lupte împotriva închinătorilor la icoane se numeau iconoclaști. Ei socoteau că cinstirea icoanelor ar fi închinare la idoli și că însuși Dumnezeu ar fi oprit facerea de chipuri cioplite prin porunca doua din Decalog.

Primul împărat iconoclast a fost Leon III Isaurul (717—741), care în anii 726 și 730 a poruncit ca toate icoanele să fie îndepărtate din biserici. Pentru că mulți vlădici s-au împotrivit poruncilor sale, el a rînduit înlocuirea lor cu alții care împărtășeau părerile lui. Mulți credincioși au avut de suferit de pe urma faptului că n-au vrut să dea ascultare poruncilor împărătești, ci au continuat să cinstească icoanele.

Fiul său, Constantin V zis Copronimul (741—775) a fost de asemenea un mare dușman al icoanelor. In anul 754 el a convocat chiar un sinod, la care au luat parte numeroși vlădici. Aceștia, fiind în mare parte sprijinitori ai împăratului, iar alții de teamă, au semnat hotărîrea prin care era oprită cinstirea icoanelor. S-a hotărît ca aceia care pe viitor ar îndrăzni să le mai cinstească să fie pedepsiți. După închiderea sinodului, împăratul a poruncit ca toate icoanele din biserici să fie înlăturate, iar picturile să fie acoperite cu var. Dar lupta multor episcopi, preoților și credincioșilor împotriva unor astfel de măsuri a continuat cu o și mai mare îndîrjire.

Abia sub fiul și urmașul său Leon IV Cazarul, cinstitorii icoanelor s-au putut bucura de liniște. După moartea sa, tronul a revenit fiului său Constantin VI. Acesta fiind copil, treburile împărăției erau cîrmuite de mama sa Irina, o femeie înțeleaptă și credincioasă. Ea a dat tuturor libertatea de a cinsti icoanele așa cum se făcuse cu zeci de ani în urmă. Spre a restabili pacea și liniștea în Biserică, împărăteasa a convocat în luna mai a anului 787 cel de al șaptelea sinod ecumenic în orașul Niceia. Lucrările sinodului au fost conduse de patriarhul Tarasie al Constantinopolului. Cei prezenți au osîndit toate hotărîrile sinodului iconoclast din 754, restabilind dreapta învățătură despre cinstirea icoanelor.

Dar liniștea nu a durat mult, căci în prima jumătate a secolului IX începu din nou lupta împotriva icoanelor. Ea a fost mai puternică îndeosebi sub împăratul Leon V Armeanul. Acesta a convocat un sinod în anul 815, care a anulat toate hotărîrile aduse la sinodul al VII-lea ecumenic. Lupta a continuat apoi sub împărații iconoclaști Mihail și Teofil, sub care au pătimit mult toți aceia care cinsteau icoanele. Bisericile au rămas iarăși fără icoane și fără picturi. Abia la moartea împăratului Teofil, în 842, s-au deschis zările unei vieți mai bune și pentru cei ce se închinau la icoane. Conducerea imperiului bizantin a trecut în mîna împărătesei Teodora, soția lui Teofil, care cîrmuia în numele fiului ei nevîrstnic Mihail. Ea eliberă pe toți aceia care fuseseră întemnițați din pricina icoanelor în timpul domniei soțului ei și dădu tuturor dreptul să le cinstească. In scaunul patriarhal readuse pe patriarhul Metodie, care suferise mult sub împăratul Teofil. Episcopii iconoclaști au fost înlăturați din scaunele lor. Impărăteasa Teodora a convocat un nou sinod la Constantinopol în anul 843, ale cărui lucrări au declarat ca valabile toate hotărîrile celor 7 sinoade ecumenice, aruncînd anatema asupra tuturor ereticilor, începînd cu Simon Magul, de care se face amintire în Faptele Apostolilor, pînă la iconoclaști. Sinodul a restabilit cultul icoanelor, hotărînd că trebuiesc să fie cinstite icoana Mîntuitorului, a Sf. Fecioare, a îngerilor și ale Sfinților, precum și moaștele acestora din urmă.

Tot la acest sinod s-a hotărît ca amintirea reașezării cultului icoanelor să fie cinstită an de an în prima Duminică a postului mare, numită de atunci Duminica Ortodoxiei. Prima Duminică a Ortodoxiei s-a prăznuit chiar în timpul lucrărilor sinodului, la 11 martie 843. Prin rînduirea acestei zile de prăznuire, se arată biruința Ortodoxiei nu numai asupra iconoclaștilor, dar și asupra tuturor ereziilor care se iviseră pînă atunci. Era un act deosebit de însemnat, prin care se punea capăt unor frămîntări care tulburaseră Biserica veacuri de-a rîndul.

Deci, după o luptă de mai bine de un veac, s-a restabilit pacea și buna înțelegere cu privire la icoane, care au rămas de atunci și pînă azi în cinste deosebită la toți creștinii ortodocși. Duminica Ortodoxiei îndeamnă însă, nu numai la cinstirea icoanelor, ci la păstrarea și viețuirea în toată dreapta credință și dreapta rînduială a Bisericii. Ea cheamă la dragoste și pace în Biserică, între Biserici, ca și între popoare.

Mircea Păcurariu

INSCRIPȚIE

Cu mîinile-mi de trudă aș vrea să dăltuiesc
Un nume scump și sacru, — O, Doamne te iubesc! —
N-am să cioplesc în piatră, în marmură velină,
Inscripția ce-o poartă a gîndului lumină.
Pe tablele de carne a inimii curate
Cu aurul credinței în litere săpate.
Voi scrie cu migală iubirea ce mă leagă
De tine Doamne Sfinte viața mea întreagă.
Și drept înfloritură inscripției voi pune
In nopțile de taină și sfînta rugăciune
Din lacrima căinței perlele cristaline:
Tu Doamne mă primește aproape lîngă tine!

Preot Ștefan Tascianu

† Prot. onorific Iordan Curcubătă

In ziua de 19 ian. 1964 a încetat din viață, după o grea și îndelungată suferință care l-a țintuit la pat 7 ani, protopopul onorific Iordan Curcubătă din comuna Budila (raionul Sf. Gheorghe).

Născut la 16 iulie 1878 în com. Vlădeni (r. Brașov), din părinți țărani, a absolvit pe rînd: școala primară din sat, liceul „A. Șaguna" din Brașov și Institutul Teologic din Sibiu.

Ca paroh în Budila a pus tot sufletul și puterea sa de muncă în slujba credincioșilor săi.

Autoritatea bisericească i-a prețuit munca și jertfelnicia distingîndu-l cu: 1) medalia „Răsplata muncii pentru Biserică", 2) brîul roșu și 3) hirotesirea ca protopop onorific.

Dar cea mai frumoasă răsplată a fost dragostea păstoriților săi, care l-a însoțit pînă la mormînt.

Prohodirea s-a făcut în ziua de 21 ian. 1964 în biserica ctitorie a răposatului, de un sobor de 24 preoți în frunte cu P. C. Protopop de Sf. Gheorghe, Nicodim Belea, fiind de față și protopopul reformat maghiar Soos. Au luat cuvîntul arătîndu-i vrednicia: P. C. Prot. Nicodim Belea, P. C. Pr. Ioan Aldeșiu, P. C. Pr. paroh Gh. Moldovan și Prot. reformat Soos.

Purtat pe umeri de 6 preoți în dangătul duios al clopotelor, sicriul a fost așezat în cripta familiei.

Veșnică să-i fie pomenirea!

Pr. Ioan Popescu-Prejmer

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu 42.418

BIBLIOTECA CENTRALA

Anul 112 Sibiu, 15 martie 1964 Nr. 11—12

Telegraful Român

Biblioteca Centrala
Stefan Gheorghiu
Sibiu

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMINĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Pentru binele omului

„Moartea şi viaţa sînt în puterea limbii" (Proverbe 18, 21) scrie înţeleptul Solomon. Reluînd aceeaşi idee, despre folosul, dar şi răul pe care îl aduce limba, omenirii, Sf. Apostol Iacob spune şi el: „Cu ea binecuvîntăm pe Domnul şi Tatăl şi cu ea blestemăm pe oameni, care sînt făcuţi după asemănarea lui Dumnezeu. Din aceeaşi gură iese binecuvîntarea şi blestemul" (Iacob 3, 9—10). Căci limba e mădular mic, aar poate aduce mult rău. Ca şi focul, care cît de puţin poate aprinde o pădure întreagă, scrie acelaşi Sfînt Apostol (3, 5).

In adevăr, dacă cercetăm istoria omenirii, limba (vorbirea) a adus omului cele mai mari foloase. Nu putem vorbi despre om şi munca lui ca civilizaţie, cultură, etc. fără să adăugăm că acestea sînt şi un produs al vorbirii. Limba a făcut legătura între oameni şi oamenii legaţi, uniţi laolaltă prin vorbire, au produs ceea ce au produs. Şi ceea ce au produs unii, au comunicat tot prin vorbire altora. Fără vorbire, civilizaţia generaţiilor trecute n-ar fi predată generaţiilor următoare. Fără vorbire omul n-ar fi ajuns astăzi unde este. Şi cu atît mai mare este valoarea vorbirii cu cît se încadrează în ea şi scrisul.

Dar, pe de altă parte „limba clevetitoare pe mulţi i-a clătit şi i-a risipit dintr-un neam în alt neam şi cetăţi tari a surpat" (Is. Sirah 28, 15). Căci „lovitura biciului face vînătăi, iar lovitura limbii frînge oasele" (Is. Sirah 28, 18). Vorbirea a adus şi rău omului. De aci rezultă că limba e şi bună şi rea, depinde de felul cum o foloseşte omul — în slujba cui o pune: a binelui sau a răului, a vieţii sau a morţii. Şi cînd înţeleptul Solomon a spus că „moartea şi viaţa sînt în puterea limbii", la acest lucru s-a gîndit.

Există multe elemente asemănătoare cu limba în această privinţă. Unul care atrage însă atenţia în momentul de faţă, lumii întregi, este energia nucleară. Dacă am parafraza expresia din Proverbe 18, 21 am putea spune că astăzi, moartea şi viaţa sînt în puterea energiei nucleare. Folosită în rău, energia nucleară duce omenirea la catastrofă. Folosită în bine, cu dragoste pentru om, energia nucleară aduce fericirea — putînd face din deşerturi, în care stăpîneşte moartea, grădini pline de viaţă. Căci cu ajutorul ei producţia se va mări înmiit, prin ea muncitorul putînd cunoaşte puritatea oţelurilor, timpul de uzură al furnalelor, calitatea lucrărilor, descoperirea zăcămintelor din subsol, etc. Tot cu ajutorul energiei nucleare încă de pe acum întrebuinţată în medicină, pot fi urmărite descompuneri şi recombinări în corpul omenesc, dezvăluind astfel cele mai multe din tainele funcţiilor sale.

Pe de altă parte, se ştie că în 1957 U.R.S.S. a lansat primul spărgător de ghiaţă atomic. Acest spărgător are o centrală electrică de 44.000 C.P. De asemenea de atunci încoace au fost puse în funcţiune zeci de centrale atomoelectrice. Se putea oare prin alte mijloace să se producă atîta energie? Căci, să nu uităm, energia produsă prin fisiunea unui singur kg de uraniu 235 este de 23 milioane de Kwh.

Şi în ţara noastră se fac cercetări în acest domeniu. In 1957 s-a pus în funcţiune un reactor nuclear, care serveşte la producerea de izotopi radioactivi pentru folosirea energiei nucleare în slujba vieţii. Iată deci, că dacă prima întrebuinţare e energiei nucleare, folosită în rău, a luat viaţa a mii de oameni la Hiroşima şi Nagasaki, de atunci încoace popoarele luptă ca energia nucleară să nu fie producătoare de moarte, ci de viaţă — căci nu s-a văzut fiinţă care să vrea moarte, să nu se ferească şi să nu fugă de moarte. Ori omul, care a primit binecuvîntarea lui Dumnezeu de a stăpîni pămîntul, are cu atît mai mult dreptul la viaţă şi vrea viaţă, viaţă mai bună. Şi acum să ne întoarcem iarăşi la cuvintele Sf. Apostol Iacob: „Din aceeaşi gură iese binecuvîntarea şi blestemul. Nu trebuie dragii mei. Oare izvorul aruncă din aceeaşi vină şi apa dulce şi amară?" (Iacob 3, 10—11) Să ascultăm aceste cuvinte şi să facem ca din gura noastră, să iasă numai binecuvîntare, numai cuvinte de pace şi zidităre. Totodată să sprijinim, prin scris şi viu grai, prin acţiune, lupta popoarelor pentru interzicerea armelor atomice şi pentru folosirea paşnică a energiei atomice spre binele omenirii.

Pr. Ioan Graure

Cărţile populare în literatura romînească

După studiile aşa de valoroase ale lui N. Cartojan: „Cărţile populare în literatura romînească", apărute în două volume, acum 2—3 decenii, avem deosebita bucurie să vestim pe cititorii acestei vechi foi ardeleneşti, că datorită străduinţei cercetătorilor mai noi, I. C. Chiţimia şi D. Simonescu, au apărut, tot în două volume, cele mai de seamă cărţi populare care au circulat pe teritoriul ţării noastre între veacurile XVI—XIX.

Noua ediţie aduce în faţa maselor de cititori. reproducerea integrală a Alexandriei, Esopiei, Sindipiei, Archirie şi Anadan, Til Buhoglindă, Bertoldo, etc. şi părţi fragmentare din Halima, Erotocrit, Varlaam şi Ioasaf, Floarea darurilor ... spre a vedea şi cei de azi, care a fost lectura preferată de strămoşii noştri „spre trecerea de vreme în zilele sau ceasurile omului cele de odihnă", cum se spune în titlul uneia din aceste cărţi.

Prin citirea acestor cărţi mult s-au desfătat sufleteşte în primul rînd cărturarii, dar şi cei neştiitori de carte s-au hrănit din ele, fiindcă li se povesteau de alţii. E de presupus că nu numai Gr. Alexandrescu ştia „pe dinafară vestit-Alexăndrie", ci şi alţii mulţi, care la rîndul lor o povesteau şi astfel „din gură-n gură", şi „din neam în neam", s-au transmis peste veacuri, poveşti încîntătoare, fabule înţelepte, proverbe etc.

Poporul apăsat şi exploatat a iubit mult figura încărcată de legendă a lui Alexandru Machedon, fiindcă a fost viteaz şi a făcut „războaie cu toate dihaniile pămîntului", dar mai ales pentru că a biruit pe cei mari şi puternici şi a slobozit pe cei robiţi. Iobagul vedea în acest viteaz între viteji, un „erou" al lui, care a luptat pentru binele celor mulţi. De asemenea cîtă satisfacţie sufletească au trebuit să simtă cei „umiliţi şi obidiţi", cînd ceteau viaţa şi pildele lui Esop, disprefuit la fel ca ei, dar care prin isteţimea lui, a învins pe cei puternici şi trufaşi.

Aceste cărţi, care reprezintă faza intermediară între literatura populară şi cea cultă, au fost nu numai un mijloc de „distracţie", ci şi o şcoală, „o comoară de înţelepciune" în viaţă.

Ce mult au influenţat aceste cărţi viaţa poporului nostru se vede şi din faptul că scene din ele au fost zugrăvite şi pe pereţii unor biserici. Astfel pe pereţii bisericii din Drăgăneşti-Olt, e zugrăvită scena din Esopia, a bătrînului care-şi chiamă moartea, dar cînd vine, el o invită să-i ajute să-şi ridice lemnele în spinare.

In actuala colecţie se reproduc 6 capitole din „Floarea darurilor", celebra Fiore di virtu a călugărului T. Gozzadini, cunoscută la noi şi sub numele de „Albinuşa". Ea face parte din literatura florilegiilor. Cuprinde 34 capitole, în care se tratează despre virtuţi şi vicii şi sînt astfel aranjate încît după fiecare virtute, urmează vicţiul opus: dragoste-pismă, adevăr-minciună... In fiecare capitol se află patru părţi: definiţia virtuţii sau a viţiului, asemănarea lui cu un animal, diferite maxime şi la urmă o povestire morală, menită să ilustreze binefacerile virtuţii sau urmările nefaste ale viţiului. Această carte a fost de mai multe ori tradusă în romîneşte şi a avut o mare influenţă asupra poporului, ceea ce se vede din proverbele ce le avem: „Albina în gură cu miere şi-n coadă cu fiere", „Vulturul stă-n loc veghiază, dar el muşte nu vînează", etc., care sînt luate din ea. Din romanul religios, Varlaam şi Ioasaf, tradus şi de Samuil Micu, încă se dau cîteva părţi alese, ca pilda Celor trei învăţături date de privighetoare omului, pe care a şi folosit-o Samuil Clain în Propovedaniile sale. De asemenea se dă pilda: Cei trei prieteni, aşa de mult folosită de preoţi în predicile funebre.

In această ediţie se mai dau o serie de anecdote, snoave şi istorioare din vechile calendare. Dăm aci o anecdotă din Calendarul de la Buda. din 1813: „Preavestitul zograf Rafail au luat poruncă în Roma de la patriarhul ca pe cei doi a-

(Continuare în pag. 2)

Preîntîmpinarea cancerului

Un Comitet de experți în problema preîntîmpinării cancerului, întrunit sub auspiciile Organizației Mondiale a Sănătății, a stabilit o listă de factori de natură să dețină un rol în apariția cancerului la om.

In ce privește cei doi factori mai cunoscuți și adesea cei mai controversați, raportul este deosebit de afirmativ:

1. „E clar faptul că vicierea atmosferei este un factor important printre aceia care provoacă cancerul plămînului".

2. „S-a stabilit în prezent că există o legătură între fumat și cancerul plămînului... A înceta fumatul reduce riscul de a contracta cancerul în proporție cu numărul anilor „fără țigări". Raportul preconizează printre altele o „limitare a publicității pentru țigări".

Raportul este mai rezervat în ce privește problemele ridicate de alimentație. „Se pare, afirmă experții, că o bună alimentație, echilibrată în mod judicios, determină o reducere a cancerului aparatului gastro-intestinal. Potrivit unor observații experimentale, supraalimentația, care provoacă obezitatea, ar putea spori riscurile de cancer".

In ce privește cancerul sînului, raportul menționează să s-a stabilit fără posibilitate de îndoială că este mai frecvent în rîndurile femeilor necăsătorite sau care nu au născut copii, dar că nu se dispune încă de date suficiente pentru a afirma că frecvența cancerului sînului ar fi invers proporțională cu alăptarea.

In raport se precizează că fumătorii de pipă și țigări de foi nu contractează de fapt cancer. De asemenea unele filtre rețin o parte din gudronul provenit din fumul de țigări care provoacă cancer.

Printre alți factori care provoacă cancer, în raport se menționează supraalimentația, consumul excesiv de alcool și expunerea excesivă la razele solare.

De asemenea, muncitorii care vin în contact cu gudron, păcură și funingine, cu unele produse provenite din distilarea petrolului și unele subproduse obținute la prelucrarea cromului și nichelului, riscă să contracteze cancer. In raport se afirmă că primejdia poate fi ocolită cu ajutorul unor măsuri de protecție.

Printre alte cauze sînt menționate insecticidele, medicamentele conținînd hormoni, gudron și arsenic.

Raportul încheie subliniind necesitatea de a organiza prevenirea cancerului pe plan național în fiecare țară și subliniază: „Este cazul să se intensifice campaniile de informare, să se confirme că cancerul nu este o boală incurabilă și să se elimine sentimentele de frică și de tulburare de ordin emoțional provocate de simplul cuvînt „cancer".

Comitetul a fost prezidat de dr. W. R. U. Doll (Marea Britanie), vicepreședinte fiind prof. A. N. Novikov (U.R.S.S.), iar raportori prof. Truhaut (Franța) și L. Berenblum (Izrael).

Cărțile populare...

(Continuare din pag. 1)

postoli, pre Petru, adică, și pre Pavel, cum va ști mai bine să-i zugrăvească. Vestitul zograv, după ce deplin i-a zugrăvit, se duce cu chipurile lor la patriarhul. Doi cardinali, fiind înlăuntru, privind la cele doao frumos zugrăvite icoane, au început a cîrti asupra zogravului, zicînd:

— Prea vestit, cu adevărat, zograv ești! Dară totuși, nu bine i-ai nimerit, căci că prea roșii i-ai făcut în față.

— Așa iaste, răspunse zugravul, dară să știți că pentru faptele următorilor lor sînt așa roșii la fețe".

Fiecare carte e precedată de un mic studiu de prezentare. La sfîrșit se află un glosar și un indice pentru specialiști.

O frumoasă casetă înfățișează cele două volume, tipărite în condiții tehnice ireproșabile.

Multe din aceste cărți populare reunite în cele două volume, au fost editate pe vremuri, aici în Sibiu de I. și P. Bart. De aceea am socotit retipărirea lor ca un eveniment cultural care merită să fie subliniat pentru cei care vor să cunoască înțelepciunea poporului din „slova veche și înțeleaptă".

Prot. A. Radu

ȘTIRI

IN IANUARIE 1964, cunoscutul luptător pentru pace, Dr. Albert Schweitzer, a împlinit 89 ani. Cu prilejul acesta, la Lambarene (Republica Gabon-Africa), unde lucrează ca medic la spitalul lui în mijlocul negrilor, au sosit pe numele lui scrisori de felicitare din toată lumea, pentru lupta lui neobosită pentru susținerea și întărirea păcii. Jubileul acesta a fost împletit cu împlinirea a 50 ani de existență a spitalului de la Lambarene.

★

PESTE 50 TEOLOGI și slujitori bisericești din R. D. Germană s-au adunat la Berlin în 13 ianuarie 1964 spre a discuta asupra problemei germane. Participanții la consfătuire au dat o declarație, în care se spune între altele că sprijinesc guvernul R.D.G. în strădania lui de a realiza cele 7 puncte (=mijloace de rezolvare prin tratative a problemei germane) și un acord între R. D. Germană și Germania Federală pentru denuclearizarea ambelor Germanii. Consideră totodată calea convorbirilor deschise, calea tratativelor, singura cale care poate duce la rezultate pozitive în chestiunea germană.

★

IN MESAJUL trimis de papa Paul VI de la Ierusalim (4—6 I 1964) către conducătorii de popoare, cheamă la continuarea eforturilor „spre a asigura omenirii pacea pe care ea o dorește așa de puternic", spre a „cruța omenirea de chinul și suferințele unui nou război mondial, ale cărui urmări ar fi incalculabile". Face apel la înțelegere și „conlucrare spre a se ajunge la pace ... în dreptate, libertate și iubire prietenească". Asigură că se roagă Domnului „pentru binele și pacea tuturor popoarelor în dreptate și iubire frățească".

Astfel cu glasul rugăciunii tuturor creștinilor se împreună și glasul de rugăciune al papii. Cuvîntul și rugăciunea păcii cere însă, o intensificare a acțiunii pentru pace și o întărire a unității tuturor creștinilor, care luptă pentru pace. Cuvînt, rugăciune, acțiune pentru pace — una sînt, una trebuie să fie.

★

IERARHII BISERICII NOASTRE, în frunte cu Prea Fericitul Patriarh Justinian, au făcut apel către credincioși în Pastorala de Crăciun la intensificarea acțiunii pentru pace și a muncii pentru propășirea patriei.

★

IN SCRISORILE IRENICE, trimise de Intîistătătorii Bisericilor Ortodoxe cu ocazia Nașterii Domnului și Anului Nou, s-a vestit tuturor unitatea Ortodoxiei în cauza păcii și înfrățirii între oameni și între popoare.

★

PROF. GOLLWITZER din Berlinul de Vest membru de frunte al Conferinței creștine pentru pace — a declarat la începutul anului 1964 — că tratatul de la Moscova pentru interzicerea experiențelor cu arme nucleare în trei medii a fost cel mai însemnat eveniment al anului trecut. „Climatul politicii mondiale a început să se schimbe". Șansele continuării destinderii internaționale sînt bune. „Va depinde de fiecare, de curajul lui în cercul său și în public, dacă la sfîrșitul lui 1964 vom fi ajuns un pas mai departe ... spre fapte de destindere mai largă și mai bogată".

★

LA 25 IANUARIE a. c. fostul decan de Canterbury, Hewlett Johnson, eminent luptător pentru pace, a împlinit 90 ani. Cu acest prilej a primit numeroase telegrame și scrisori de felicitare și a fost sărbătorit de luptătorii pentru pace din Anglia și din lumea întreagă.

★

Pastorul Herbert Mochalski din Frankfurt (R. F. Germană), activ în Conferința creștină pentru pace, a declarat în ianuarie a. c. că pentru ca anul 1964 să fie un an de înțelegere e nevoie de „colaborare, de înțelegere pașnică reciprocă, de noi pași în direcția păcii și de îmbunătățirea mai departe a relațiilor dintre cele două state germane".

★

PREȘEDINTELE CONGRESULUI Păcii din Canada, pastorul Dr. James Endicott, a declarat că propunerea premierului sovietic, N. S. Hrușciov, de a rezolva problemele teritoriale și de graniță prin tratative, nu prin forță, este „actuală și necesară". Propunerea are o deosebită importanță în problema germană. E timpul ca puterile N.A.T.O. să renunțe la folosirea forței în rezolvarea problemei celor două state germane .

★

P. F. ARHIEPISCOP Macarie al Ciprului a declarat că propunerea premierului sovietic e „un pas extraordinar de constructiv pentru pacea lumii".

M.

Cuvînt pentru fiul risipitor

Cuvîntul dumnezeiestei învățături — mărturisit nouă prin sfîntul evanghelist Luca — ne pune în față poate una din cele mai frumoase parabole din cele 70—80 pe care Domnul Hristos le-a rostit în vremea trecerii Sale pe pămînt: Parabola fiului risipitor, prototipul celui care risipindu-și avuția trupească și cea sufletească se întoarce căit și cu gînd de îndreptare înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor.

„Un om avea doi feciori", își începe Iisus Hristos parabola Sa. Casa tatălui era plină de fericire. Dragostea lui era aceeași pentru amîndoi, căci amîndoi erau trup și sînge din trupul și sîngele lui. Poate că dragostea lui părea mai duioasă față de cel mai mic: era poate mai alintat — cum se întîmplă uneori — sau poate, era mai plăpînd. Totuși inima tatălui se împărțea deopotrivă lor și se îngrijia ca niciunul să nu ducă vreo lipsă.

Intr-o zi, cel mai mic, luînd o hotărîre cam seameață, își ceru partea de moștenire ce i se cuvenea. E greu de prins în cuvînt sfîșietoarea durere pe care acest fiu a adus-o tatălui său. Va fi încercat desigur să-l facă să rămînă pe loc, sau să amîne dorul de ducă, dar neînduplecîndu-l, consimți să-i dea partea de moștenire cuvenită. Primindu-și ceea ce se cuvenea lui, mezinul porni în lumea largă unde-l așteptau de acum prieteni și prilejuri de desfătare.

Tînărului i se păru că viața e frumoasă, ispita era dulce, risipa încîntătoare și punga de arginți fără fund. Totul părea un vis și tînărul prins de nebunia plăcerilor, credea că așa va fi mereu. Nici că se poate o înțelegere a vieții mai greșită decît aceasta!

Toate însă, pînă într-o bună zi, cînd totul se sfîrși surprinzător de trist: odată cu terminarea banilor, ce-i avusese ...femeile-l părăsiră, prietenii îl uitară, iar el se trezi singur într-un oraș de care-l lega acum numai amintirea petrecerilor și a pasiunilor furtunos deslănțuite. Așa dar, viața aceia pe care o dorise cu atîta înverșunare și de dragul căreia părăsise casa părintească, se încheie repede și tragic. Și ca și cum ar fi trebuit să simtă și mai vîrtos urmările nesăbuitei

„Plinirea legii“ în cultul Bisericii

„Să nu socotiți că am venit să stric Legea sau proorocii, n-am venit să stric, ci să plinesc" — rostea, în predica cea mare, de pe munte, Mîntuitorul (Mt. 5, 17).

Cuvintele acestea erau cuvinte de program pentru Domnul Hristos și sînt, în chip firesc, pe totdeauna, program pentru Biserică.

Ele arată legătura vie dintre Vechiul Testament și Noul Testament. Vechiul Testament a fost o îndelungă și stăruitoare pregătire a Noului Testament din care ne întîmpină Domnul Hristos ca floarea din tulpină. De aceea Sf. Apostol Pavel putea spune: „Legea ne-a fost o călăuză care să ne ducă la Hristos" (Gal. 3, 24).

Iată pentru ce Biserica arată, în viața și în rînduielile ei cultice de sfințire și mîntuire, legătura vie dintre Vechiul Testament și Noul Testament. Căci Biserica e Scriptură trăită iar rînduielile ei sînt Scriptură vie: legătură vie dintre Vechiul Testament și Noul Testament.

„Toată Scriptura e insuflată de Duhul Sfînt" (II Tim. 3, 16), grăiește despre ea însăși Sfînta Scriptură, iar în lumina acestor texte cuvintele Mîntuitorului: „n-am venit să stric ci să plinesc", apar și mai încărcate de înțelesuri.

Cuvintele: „n-am venit să stric" înseamnă că Vechiul Testament are preț și încă preț mare pentru Mîntuitorul; iar cuvintele: „ci să plinesc" arată că frumusețea Vechiului Testament și a rînduielilor lui se continuă într-un anume fel, plinită și desăvîrșită în frumusețea Noului Testament și a rînduielilor lui.

„N-am venit să stric" e legătura; „ci să plinesc" desăvîrșirea, ridicarea pe treapta lui Hristos a rînduielilor din Vechiul Testament.

In rîndurile de față vom privi, prin trei lucruri dumnezeiești din Biserică, adevărul din cuvintele Mîntuitorului: „N-am venit să stric ci să plinesc". Prin ele vom vedea legătura vie dintre Sf. Scriptură și viața de cult a Bisericii noastre, sau, cu alte cuvinte, viața Sf. Scripturi în viața Bisericii și viața Bisericii în viața și-n duhul Scripturii.

Sf. Apostol Pavel ne arată în epistola către Evrei (cap. 9 v. 4) că în partea cea mai de cinste a cortului, numită Sfînta Sfintelor, se păstrau, ca lucruri vrednice de o cinste cu totul deosebită: 1) un vas de aur cu mană, 2) toiagul lui Aaron care a odrăslit și 3) tablele Legii.

Și dacă, potrivit Scripturii, acestea au fost „umbre" ale unor lucruri viitoare, să vedem acum în ce „lumini" se plinesc ele în Biserică.

Pe sfintele altare din orice biserică ortodoxă se păstrează: 1) Sf. Cuminecătură, 2) Sf. Cruce și 3) Sf. Evanghelie.

Și numai din această alăturată înșirare se vede cît se poate de limpede că Biserica-Mireasă ține și săvîrșește tocmai ceea ce a spus Hristos-Mirele: „n-am venit să stric ci să plinesc".

Dar să privim totuși lucrurile puțin mai îndeaproape.

1. — Sf. Cuminecătură e plinirea manei; ea e mult mai presus decît mana.

„Căci trupul Meu este cu adevărat mîncare și sîngele Meu cu adevărat băutură este", a spus Mîntuitorul (In. 6, 55). Sau, iată: „Părinții voștri au mîncat mană în pustie și au murit, iar pîinea cea vie care se pogoară din cer este astfel ca cel ce mănîncă din ea să nu moară. Eu sînt pîinea cea vie ce s-a pogorît din cer, de va mînca cineva din pîinea aceasta va fi viu în veci. Și pîinea pe care Eu voi da-o, trupul Meu este pe care Eu îl voi da pentru viața lumii" (In. 6, 49—52).

Iată, dar, cum vasul cu mana, păstrat în Sfînta Sfintelor, după poruncă, era, prin sine însuși, o proorocie, o proorocie materială, tăcută, necurmată, despre sfînta cuminecătură ce avea să fie rînduită de Domnul Hristos pentru noi, în Noul Testament, în Biserică.

Așadar, atunci, acolo, era mana, „umbra" cuminecăturii; proorocirea, așteptarea, preînchipuirea cuminecăturii; aici e sfînta cuminecătură, trupul și sîngele Domnului Hristos, „cu adevărat hrană și cu adevărat băutură", pentru ca noi cuminecîndu-ne să viem întru Domnul, după cuvîntul Său care zice: „Cine mănîncă trupul Meu și bea sîngele Meu, rămîne în Mine și Eu întru El" (In. 6, 56).

(Desigur că în Vechiul Testament mai sînt și alte preînchipuiri ale sfintei cuminecături, dar acum ne mărginim numai la acestea, pe temeiul amintit din epistola Sf. Apostol Pavel către Evrei 9, 4).

2. — Sf. Cruce e „plinirea" toiagului lui Aaron, sau, privind dinspre Vechiul spre Noul Testament, toiagul lui Aaron a fost „umbra" Sf. Cruci; închipuirea, proorocirea Crucii.

In Israil s-a întîmplat cîndva o neînțelegere cu privire la slujirea preoțească. Neînțelegerea era întețită mai ales de Core, Datan și Abiron. (Num. cap. 16).

Ce voiau aceștia? Ei s-au răzvrătit împotriva preoției rînduită de Dumnezeu lui Aaron și fiilor lui, sfințiți în chip deosebit pentru slujire. Ca să nu se mai întîmple astfel de neînțelegeri cu privire la slujirea preoțească, ci să fie bunăînțelegere și pace, Dumnezeu i-a poruncit lui Moise să pună înaintea chivotului toiegele cu numele căpeteniilor celor 12 seminții ale lui Israil, iar numele lui Aaron să-l scrie pe toiagul lui Levi. „Și va fi că toiagul omului pe care-l voi alege va odrăsli; și așa voi potoli cîrtirea fiilor lui Israil" (Num. 17, 2—5). Și toiagul ce a odrăslit a fost toiagul lui Aaron, din casa lui Levi (Num. 17, 8).

Așadar printr-un lemn, prin toiag, a fost arătată în fața lui Israil preoția Vechiului Testament: preoția lui Aaron și a fiilor lui. De aci și cîntarea Bisericii de la Ziua Crucii: „Toiagul în chip de taină se primește că cu odrăslire a ales preot, iar acum Bisericii cei mai înainte neroditoare i-a înflorit lemnul crucii spre putere și întărire".

De fapt prin cruce a fost arătată și plinită, pentru totdeauna, Preoția Noului Testament, Preoția Domnului nostru Iisus Hristos, pe care Sfînta Scriptură îl și numește: „Preot în veac" (Ps. 109, 4; Evr. 5, 6; 7, 17).

Acolo toiagul și preoția lui Aaron; aici Sf. Cruce și preoția lui Iisus Hristos. Sf. Cruce, altarul cel mare pe care Hristos Dumnezeu, Preotul preoților, a adus jertfa jertfelor; altarul pe care Domnul Hristos-Arhiereul (Evr. 4, 14 și altele) s-a jertfit pe sine însuși, pentru noi, „făcînd pace prin sîngele Crucii Lui", cum zice Sf. Apostol Pavel (Colos. 1, 20).

3. — In sfîrșit, am văzut că în Sf. Sfintelor se aflau tabelele Legii, iar pe Sfintele altare, în orice biserică ortodoxă, se află alături de Sf. cuminecătură și de Sf. Cruce și Sf. Evanghelie.

Pe tablele Legii erau scrise cele 10 porunci. Iar în Sf. Evanghelie sînt învățăturile Domnului nostru Iisus Hristos prin care El ne cheamă necurmat la dragostea față de Dumnezeu și față de aproapele. Sigur, și poruncile au fost date de Dumnezeu și frumoase au fost și frumoase sînt. Dar învățăturile Domnului, din Sf. Evanghelie, ne înalță mai sus în frumusețea sufletului și a vieții de toate zilele. In adevăr, cum observa un cugetător creștin, poruncile încep mai toate prin cuvintele: *„să nu"*... să nu faci cutare sau cutare. Sf. Evanghelie însă, prin porunca: „iubiți-vă unul pre altul"... (Ioan 15, 12) ne deschide spre orice semen, spre fapte bune, spre faptele dragostei pentru om, pentru semenul de pretutindeni.

De fapt e ușor de observat că față de treapta de a opri de la rău, de a nu face răul („să nu"), treapta poruncilor: „fă și tu asemenea", sau: „iubiți-vă unii pe alții" e mai vie și mai înaltă, mai ales că în Iisus Hristos avem Harul care ne ajută să lucrăm binele, mai mult, căci zice Sf. Apostol Pavel: „toate le pot cu ajutorul lui Iisus Hristos, care mă întărește" (Filip 4, 13).

De aceea de multe ori și în multe forme ne și spune Domnul nostru: „poruncă nouă vă dau vouă: să vă iubiți unul pre altul precum Eu v-am iubit" (In. 13, 34).

In multă frumusețe și cu putere multă prin Sf. cuminecătură, prin Sf. Cruce și prin Sf. Evanghelie, ce stau totdeauna pe orice altar al Bisericii noastre, se arată deodată atît legătura Noului Testament cu Vechiul Testament, legătură plinită în cultul Bisericii (floare și tulpină), cît

(Continuare în pag. 4)

---

lui hotărîri, o cumplită foamete se abătu prin acele locuri. Silit să nu moară de foame, bătu pe la poarta prietenilor și a curtezanelor de altădată: unii nu-l primiră, ceilalți nici ei nu o duceau mai bine. In această împrejurare nimeri în ograda unuia și acceptă bucuros să-i pască porcii. Nici că se putea un salt — de sus în jos — mai potrivit, spre a vedea singur unde l-a dus neascultarea părintească și semeția minții sale. Mîncarea ce i se dădea nu-i era îndestulătoare și adeseori, împins de foame, scormonea pămîntul și mînca roșcovele și rădăcinile unui lemn cu o dulceață searbădă și îmbătătoare, care se cuveneau porcilor. O muncă grea, obositoare și neobișnuită pentru fiul nostru! Și dacă nu uităm că asemenea muncă era disprețuită de vechii iudei care, de altfel nici nu mîncau carne de porc — și că paza lor e extrem de grea, porcul nefiind animal de turmă — ne închipuim cît de greu îi va fi fost lui să-și cîștige pîinea în asemenea condițiuni.

Acum își reamintește de tatăl său și de îndestularea din casa tatălui său, unde nu era nimeni, care să nu primească cu mult mai multe decît primea el. „Scula-mă-voi, își zise el, și mă voi duce la tatăl meu...". E un moment de trezire și de cunoaștere a căderii lui ... un moment care vădește începutul căinții pentru zbuciumatul său trecut. Stăpînit de gîndul întoarcerii, fiul pierdut găsește cuvinte smerite de pocăință cu care să curme amărăciunea tatălui său: „și voi zice: tată, greșit-am înaintea ta și a cerului și nu sînt vrednic să mai mă numesc fiul tău ... primește-mă ca pe unul din argații tăi".

Și iată-l pe fiul risipitor — căit și smerit, și cu gînd de îndreptare — făcînd calea întoarsă spre casa părintească. Dar dacă el socotește că nu mai e vrednic de dragostea tatălui, nu același lucru gîndea și bătrînul părinte, văzîndu-și feciorul întors acasă. Clipa întoarcerii stîrnește atîta neașteptată bucurie și inima de tată se pleacă iubitoare și iertătoare și sărutîndu-l fericit, cere să i se dea haina cea mai frumoasă, inelul cel mai scump și încălțămintea cea mai curată. Nici o dojană, nici o mustrare și nici un repros, ci o prețuire pe care numai părinții o pot avea pentru copii. Mai mult chiar: tatăl vrea să bucure pe toți, făcînd din întoarcerea fiului o adevărată sărbătoare și pentru aceasta cere să se taie vițelul cel mai gras și să se aducă vinul cel mai bun, căci „fiul meu pierdut a fost și s-a aflat, mort a fost și a înviat".

E adevărat, fiul își mărturisește vina, rostind cuvinte de căință și iertare, dar dragostea părintească — plină de uitare și duioșie — o ia înainte, ea îl așteptase ani de zile și acum îi pregătește primire de cinste.

In această parabolă descifrăm dumnezeiescul tîlc al iertării și al dragostei de care se poate învrednici cel păcătos. Ea este un îndemn pentru cel ce a păcătuit să se întoarcă de pe calea păcatului, să-și mărturisească smerit căința.

Tatăl nostru așteaptă îndreptarea mea și a ta, a noastră, a celor ce greșim de atîtea ori, îmbiindu-ne duios cu slove de iertare și sublimă iubire.

Em. Copăcianu

Despre Sfinții Ingeri

Noi mărturisim în întîiul articol din *Crez*, credința într-un singur Dumnezeu, care este făcătorul *„văzutelor tuturor și nevăzutelor"*. Lumea aceasta nevăzută despre care mărturisim în crez este îndeosebi lumea îngerilor pe care Biserica îi cinstește.

Rostul îngerilor în iconomia divină este preamărirea lui Dumnezeu și slujirea credincioșilor. Preamărirea lui Dumnezeu se poate vedea la Nașterea Domnului, cînd cîntă îngerii: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, pe pămînt pace și între oameni bunăvoire". Slujirea credincioșilor o fac îngerii căutînd să realizeze între ei pacea și bună voirea, potrivit cu legea Evangheliei, pe care ne-a dat-o Stăpînul îngerilor — Dumnezeu. Ei vestesc voia Domnului.

Ingerul Gavriil vestește pe Zaharia, preotul legii vechi, că va avea un fiu, pe Sf. Ioan Botezătorul, acelaș arhanghel îi vestește Sfintei Fecioare nașterea Mîntuitorului. Pentru a-L feri pe Mîntuitorul-prunc de furia lui Irod, îngerul se arată bătrînului Iosif în vis și-i spune să fugă în Egipt și din Egipt apoi să se întoarcă iar.

La învierea Domnului se arată doi îngeri în haine strălucitoare și vestesc femeilor mironosițe că a înviat Domnul, — veste care le-a produs bucurie mare și le-a umplut de uimire.

La înălțarea Domnului de pe muntele Măslinilor, îngeri se arată Sfinților Apostoli și le vestesc că acest Iisus pe care-L văd urcîndu-se la cer, îl vor vedea coborînd pe pămînt la a doua venire. Ingerii vor vesti la sfîrșitul lumii înfricoșata judecată.

Tot îngerii apar și pentru întărire în grele zbuciumări.

Lîngă Mîntuitorul, în grădina Ghetsimani, apar îngerii lui Dumnezeu să-L întărească, după rugăciunea de sub măslin, cînd picăturile de sudoare cădeau pe pămînt transformate în sînge. Aceiași îngeri mai apăruseră și altădată în pustia Iudei, să-L servească pe Mîntuitorul, după ce Mîntuitorul biruise cele trei ispite ale Satanei (Mt. 4, 11; Lc. 22, 44). Un înger îi apare Sfîntului Petru în închisoare, îl trezește, îl pune să se încalțe și să-L urmeze — și porțile închisorii zăvorîte și păzite — se deschid de la sine și Petru este condus la casa lui Marcu, noaptea (Fapte 5, 19; 12, 77).

Tot un înger al Domnului se arată lui Cornelie sutașul și-i spune: „rugăciunile tale și milosteniile tale s-au suit spre pomenire înaintea lui Dumnezeu. Trimite acum niște oameni la Iopi și cheamă pe unu Simon, care se numește Petru ... și el îți va spune cuvintele prin care te vei mîntui tu și toată casa ta". Creștinii care viețuiesc întru curăție și voia Domnului se spune că au viață îngerească. Sf. Ioan Botezătorul a fost chiar numit îngerul Domnului pentru că a fost trimisul Domnului, și a dus o viață îngerească. Așa sînt toți sfinții.

Despre sfîntul ierarh Calinic de la Cernica, canonizat de Biserica noastră în anul 1955, scrie biograful său: „că era atît de blînd și smerit cu inima, încît credea cineva că are în fața sa un înger ceresc, cu care vorbește". Așa trebuie să se străduiască să fie fiecare creștin, plin de dragoste, pace și bunătate.

De aceea este necesară rugăciunea, pe care o facem în Biserică: „Inger de pace, credincios, îndreptător, păzitor sufletelor și trupurilor noastre, la Domnul să cerem".

Ingerul care ne priveghează viața este cel care ne inspiră să săvîrșim faptele păcii și ale bunei cuviințe și voința noastră este ajutată să împlinească prin fapte poruncile Domnului.

De aceea să ne rugăm cu o altă minunată rugăciune a Bisericii: „Cela ce în toată vremea și în tot ceasul în cer și pe pămînt ești închinat și slăvit, Hristoase Dumnezeule, îndelung răbdătorule, mult milostive și mult milosîrde ... carele pe cei drepți iubești și pe cei păcătoși miluiești... Ocolește-ne pe noi cu sfinții tăi îngeri, ca prin mijlocirea lor fiind păziți și povățuiți să ajungem la unirea credinței și la cunoștința slavei Tale celei neapropiate".

Prin rugăciune către Dumnezeu și prin viață curată îi putem avea pe îngeri în preajma noastră ca păzitori ai sufletelor și trupurilor noastre și putem duce o viață de pace, bunătate și bucurie, făcînd totdeauna ceea ce este bineplăcut Domnului și spre folosul semenilor noștri.

Pr. I. Sanda

Mama

La toate popoarele lumii și în toate vremurile, bărbați luminați au pomenit cu multă cinstire numele de mamă. Măreață pildă avem în Familia Sfîntă.

Maria, tremurînd pentru viața pruncului Iisus, amenințat de ura tiranului Irod, părăsește împărăția urii, pleacă din Betleemul Iudeii spre Egipet, priveghiată de ochii luminoși ai stelelor.

Cînd Iisus „creștea în statură și în înțelepciune", Maria îl însoțește spre templu și îl caută atunci cînd socotea că s-a pierdut.

Și în sfîrșit, în ultimele clipe de viață pămîntească a Mîntuitorului: „Cînd a văzut Iisus pe mama sa și lîngă ea ucenicul pe care-l iubea, a zis mamei sale: „Femee, iată fiul tău".

Apoi a zis ucenicului: „Iată mama ta". Și din ceasul acela a luat-o la el acasă" (Ioan XIX, v. 26 și 27).

Grija mamelor pentru creșterea copiilor s-a păstrat caldă în creștinism.

Mama Sf. Ioan Gură de Aur, Antusa, a dat fiului său educația cea mai aleasă care era cu putință. După cum ne spune el însuși, aceasta era distinsă atît prin înțelepciunea sa, cît și prin evlavia sa.

Sf. Ioan Gură de Aur voia să se retragă în pustie. Mama lui, suspinînd, l-a dus în camera unde el văzuse lumina zilei și i-a adresat acea sfîșietoare vorbire care ni s-a păstrat. L-a implorat să promită că va mai aștepta cu retragerea sa în pustie, pînă ce ea va închide ochii. Bunul fiu a promis totul mamei sale și și-a ținut cuvîntul. Și alți Sf. Părinți ai Bisericii noastre ale căror opere cuprind mari comori de înțelepciune divină, datorează mamei lor creșterea, educația lor aleasă, evlavia și toată rîvna lor pentru tot ce e frumos și bun pentru omenire.

In literatura universală Pearle Buck își are cartea cu titlul „Mama", iar Otto von Schaching are cartea cu titlul: „Chipul mamei", unde găsim o frumoasă istorioară din timpul luptelor pentru distrugerea icoanelor, sub împăratul Leon al III-lea Isaurul. Marele scriitor rus Maxim Gorki își are cartea care este cunoscută în lumea întreagă: „Mama".

Povestitorul cu renume universal, Andersen, în cartea „Visul unei mame", arată sacrificiile de care este în stare o mamă, din iubire pentru copilul ei.

In literatura românească, Al. Depărățeanu și marele poet M. Eminescu au deasemenea poezii cu titlul: „Mama".

Deasemenea deosebit de înduioșătoare sînt versurile poetului Gheorghe Coșbuc din poezia „Mama".

Și nu pot uita versurile altui poet romîn, versuri trecute în cîntec:

„A venit aseară mama din sătucu-i de departe,
Ca să-și vadă ea băiatul astăzi om cu multă carte".

Și sînt atîți oameni care s-au oprit la o margine a prăpastiei numai aducîndu-și aminte de mama lor!

De aceea amintirea mamei trebuie întotdeauna cinstită...

Preot Ioan Lascu

Irmosul Floriilor

Dumnezeu e Domnul nostru,
Și lumii s-a arătat
Fie-n veci de veci prin imne
Punuri binecuvîntat.
Tocmiți sfîntă prăznuire
Bucurați-vă, pornim
Cu stîlpări și ramuri sfinte
Pe Hristos să-L preamărim!
Cu cîntări și osanale
Să-I cîntăm mărire Lui:
Preaslăvit e Celce vine
In numele Domnului!

Pr. Al. Gherghel

Chemare

De la un pol — la celălalt,
De unde răsare și pînă unde apune
Soarele
Popoarele,
Se mișcă și luptă,
Pentru o viață mai bună, mai dreaptă
Pentru toți fiii Pămîntului,
Pentru Pacea de veacuri dorită și sfîntă!

★

Da! fiindcă-n Pace par a-și dărui mai simțit
Florile — mirosul
Și păsările, -n simfonii mai frumoase — viersul
In pace s-aprinde mai dogorindă lumina
In candela minții,
Și biruinții
Binelui, Adevărului și Frumosului
Li închină Omul, mai voios: geniul, înțelepciunea lui.

★

Și tot în Pace, se bucură mai zglobii,
Copiii de soare,
Ca și străinul primit omenește
Cu pîine și sare,
Pămîntul, de răscolirea brazdei adînci,
Iar Cerul, de cercetări prețioase, -ndelungi
Se bucură ca de vreme senină, mamele, tații,
Bunicii cu părul albit, nepoții și frații

★

De aceea,
De la un pol — la celălalt,
De la răsare — la apus de soare,
Popoare,
Umăr la umăr,
Uniți-vă fiii, în muncă, în cuget și rost,
Ca să zidim cu toții, mai devreme, Pacea — drept adăpost
Pentru binecuvîntatele-i roade, fără de număr.

Pr. Nicolae Dincă

„Plinirea legii"...

(continuare din pag. 3)

și înălțimea Noului Testament față de cel Vechiu. „N-am venit să stric ci să plinesc"...

Acolo mana; aici mai mult și mai presus decît mana: Sf. Cuminecătură.

Acolo toiagul lui Aaron: aici mai presus și mai de preț decît toiagul lui Aaron: Crucea. semnul sfînt al altarului pe care s-a jertfit Domnul în răstignirea Golgotei și a înflorit mîntuirea, semnul preoției lui Hristos celei în Biserică necontenit vie și lucrătoare, căci Crucea pe altare, Altarul lui Hristos pe altarele Bisericii e în același timp semnul prezenței necontenite a Preoției lui Hristos în Biserică.

Acolo tablele Legii, aici mai multă lumină și mai multă frumusețe încă: Sf. Evanghelie. chemarea cea mare spre bunăvoire, spre dragoste și spre pace.

Pr. I. Turcu

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu 42.148

Anul 112 Sibiu, 1 aprilie 1964 Nr. 13—14

BIBLIOTECA CENTRALA SIBIU

Telegraful Român

Biblioteca Centrala Stefan Gheorghiu Sibiu

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Pentru pace

— 15 ani de la Congresul Mondial al Partizanilor Păcii de la Paris-Praga —

După cum ştim, Mişcarea mondială pentru pace a luat fiinţă în urma unor noi primejdii de război, care se iveau la orizontul zilelor care au urmat nu mult după groaznicul măcel pricinuit de cel de al doilea război mondial.

Un prim pas spre o mişcare mondială pentru pace a fost făcut de Congresul intelectualilor pentru pace de la Wroçlaw (R. P. Polonă), care şi-a ţinut lucrările între 25—28 august 1948.

Acţiunea de unire a forţelor active ale tuturor popoarelor în scopul apărării păcii a început efectiv în februarie 1949, cînd Biroul internaţional de legătură al intelectualilor pentru pace, împreună cu Federaţia democrată internaţională a femeilor şi cu numeroase personalităţi intelectuale şi politice din diverse părţi ale lumii au lansat Apelul pentru convocarea unui congres mondial al partizanilor păcii. Acest Apel a avut un uriaş ecou în sufletele oamenilor de pretutindeni. Astfel, în mai puţin de două luni de zile, 18 asociaţii intelectuale, peste 1.000 de organizaţii provinciale, precum şi aproape 3.000 de personalităţi de seamă din lumea întreagă s-au alăturat amintitei chemări, desemnîndu-şi reprezentanţi la prima mare întîlnire a luptătorilor pentru pace din lumea întreagă.

Astfel s-a pregătit *Congresul Mondial al Partizanilor Păcii de la Paris-Praga,* care şi-a desfăşurat lucrările între 20—25 aprilie 1949. Ţinerea Congresului în două oraşe diferite a fost impusă organizatorilor de măsura arbitrară a guvernului francez din acea vreme, care n-a acordat viză de intrare în Franţa unor delegaţi.

In acele zile de primăvară, aproape 2.000 de delegaţi din 72 ţări, reprezentînd peste 600 milioane de oameni, şi-au unit glasurile, exprimînd, în diferite graiuri, aceeaşi năzuinţă: apărarea păcii prin acţiunile unite ale tuturor popoarelor.

Congresul a fost deschis de marele savant francez Frédéric Joliot-Curie, care a arătat, printre altele, că „noi sîntem aici pentru a impune pacea", pentru a „împiedica un război viitor, a pune capăt războaielor în curs şi a construi pacea".

In cuvîntările care s-au ţinut de către numeroşi delegaţi s-a făcut auzită hotărîrea de nezdruncinat a popoarelor de a nu cruţa nimic în strădania lor de a inaugura o eră nouă în viaţa omenirii şi anume era rezolvării pe cale paşnică a tuturor problemelor litigioase dintre state.

Participanţii la acest mare Congres mondial pentru pace au adoptat, în unanimitate, un Manifest şi o rezoluţie, prin care se proclamau nobilele ţeluri ale Mişcării mondiale pentru pace, fiind chemaţi sub steagul ei toţi oamenii iubitori de pace din lumea întreagă.

In continuare, spicuim cîteva idei din Manifestul menţionat şi anume:

„Noi, reprezentanţii popoarelor din 72 de ţări — se spune la începutul Manifestului — noi, bărbaţi şi femei, din diferite naţiuni şi cu credinţe şi convingeri diferite, ne-am dat seama de pericolul care planează din nou asupra lumii: ameninţarea unui nou război.

Au trecut patru ani de la tragedia ultimului război mondial şi popoarele sînt tîrîte din nou în cursa dezastruoasă a înarmărilor. Ştiinţa, care trebuie să asigure fericirea omenirii, este obligată să servească scopurile militare.

Noi, care ne-am întrunit la acest mare Congres Mondial al Partizanilor Păcii, sîntem împotriva politicii alianţelor militare, care şi-au dovedit rolul dăunător. Sîntem împotriva politicii colonialiste care generează permanent conflicte armate, ce pot duce la un nou război mondial".

„Congresul Mondial al Partizanilor Păcii — se spune în Manifest — a scos în evidenţă în mod public faptul că popoarele au încetat de a mai fi pasive şi intenţionează să participe în mod activ şi constructiv la cauza păcii".

De aceea, „noi cerem cu insistenţă interzicerea armelor atomice şi a tuturor mijloacelor de distrugere în masă a vieţilor omeneşti.

Cerem reducerea forţelor armate ale marilor puteri şi stabilirea unui control internaţional eficace în vederea utilizării energiei atomice exclusiv în scopuri paşnice şi pentru progresul omenirii".

„Sîntem pentru colaborarea strînsă între popoarele lumii şi într-un avînt unic, îndreptăm toate forţele noastre pentru apărarea păcii", — subliniază Manifestul.

Manifestul se adresează tuturor categoriilor de oameni: femei, bărbaţi, mame şi tineret, în astfel de cuvinte:

„Femeile şi mamele, care cred în pace, să ştie că noi considerăm o datorie sfîntă apărarea vieţii copiilor lor şi a securităţii căminelor lor.

Tineretul, fără deosebire de convingeri politice şi religioase, să ne dea ascultare şi să se unească pentru a scuti viitorul lor luminos de noi asasinate în masă".

In încheierea Manifestului se spune: „Noi am reuşit să ne unim, am reuşit să ne înţelegem unul pe altul şi declarăm că sîntem gata şi dorim să cîştigăm această luptă pentru pace, pentru viaţă".

Delegaţia ţării noastre la Congresul Mondial al Partizanilor Păcii de la Paris-Praga a fost condusă de marele scriitor Mihail Sadoveanu, care a şi lansat lozinca de luptă a partizanilor păcii: „Oameni ai păcii din toate ţările, uniţi-vă!".

Acum, la Congresul mondial pentru pace de la Paris-Praga, ia fiinţă Consiliul Mondial al Păcii, care va coordona mişcarea partizanilor păcii, iniţiind numeroase acţiuni menite să bareze calea războiului şi să apere pacea şi securitatea popoarelor.

Bisericile creştine erau reprezentate la Congres prin mitropolitul Nicolae de Crutiţi şi Colomna (ortodox), abatele Boulier (catolic), H. Johnson de Canterbury (anglican), episcopul american Weltfisch, un episcop reformat din R. P. Ungară, un preot italian şi alţii.

Biserica noastră Ortodoxă Romînă a fost de la început alături de toţi luptătorii dornici ca în lume să domnească liniştea, buna-înţelegere şi colaborare internaţională. In preajma convocării Congresului pentru pace de la Paris, P. F. Patriarh Justinian a adresat un Apel pentru pace, în care spunea printre altele: „Mergînd pe drumul învăţăturii lui Hristos, Cel răstignit pentru a lăsa în „lume pace", urmînd porunca dată tuturor creştinilor prin graiul nepieritor al Evangheliilor, de a nu înceta să osteneascâ întru apărarea şi întărirea păcii în lume, Biserica Ortodoxă Romînă ţine să-şi mărturisească bucuria cu care a primit iniţiativa Comitetului Internaţional al intelectualilor de a întruni un congres mondial pentru pace.

„De altfel — continuă Apelul — încă din vara anului trecut, întîistătătorii Bisericilor Ortodoxe Autocefale s-au întrunit în Conferinţa de la Moscova — unde şi noi am reprezentat Biserica Ortodoxă Romînă. Acolo păstorii Bisericilor Ortodoxe au înfierat activitatea acelor conducători de popoare, care se străduiesc să azvîrle omenirea într-o nouă vărsare de sînge".

După ce se fac unele consideraţii pe marginea apărării păcii, Apelul P. F. Patriarh Justinian se încheie cu cuvintele: „De aceea Biserica Ortodoxă Romînă îndeamnă pe toţi fiii ei întru Hristos să se alăture frontului celor ce luptă pentru întărirea păcii, amintindu-le că însuşi Mîntuitorul nostru a dăruit cea mai înaltă

(Continuare în pag. 2)

Consiliul Mondial al Păcii

La împlinirea a 15 ani de acţiune organizată pentru pace, prezentăm cititorilor noştri cîteva date despre Consiliul Mondial al Păcii.

Organism internaţional reprezentativ al tuturor popoarelor, Consiliul Mondial al Păcii a luat fiinţă cu 15 ani în urmă cînd — între 20—25 aprilie 1949 — s-a ţinut simultan al Paris şi la Praga un Congres mondial al păcii.

Ţinînd seama că numeroase organizaţii şi personalităţi ale vieţii publice s-au pronunţat pentru acţiuni în favoarea păcii, pentru crearea de condiţii şi posibilităţi mai largi de colaborare a tuturor forţelor păcii, congresul a hotărît constituirea unui organism care să asigure în mod permanent posibilitatea de întîlnire şi de acţiune pe plan mondial a tuturor partizanilor păcii. In acest scop a fost înfiinţat Consiliul Mondial al Păcii.

Consiliul mondial nu este numai un organism de legătură şi coordonare între mişcările şi organizaţiile care îşi consacră activitatea apărării păcii. El este, în acelaşi timp, promotorul unor acţiuni şi iniţiative multiple, al căror răsunet exprimă interesele întregii opinii publice.

In momentul fondării, Consiliul număra 221 membri. Congresul ţinut la Varşovia în 1950 a dat Consiliului Mondial al Păcii mandatul de a primi în rîndurile sale pe reprezentanţii tuturor forţelor care se angajează într-o acţiune practică în favoarea păcii. Membrii consiliului sînt personalităţi de seamă ale vieţii publice şi sociale, — personalităţi a căror autoritate este recunoscută.

Consiliul Mondial al Păcii se sprijină în activitatea sa în primul rînd pe mişcările naţionale pentru pace, existente astăzi în aproape toate ţările lumii. Increderea şi sprijinul pe care îl dau sute de milioane de bărbaţi şi femei din toate colţurile globului, conferă acestui organism caracterul unei forţe active şi cu largă influenţă.

Consiliul Mondial al Păcii se întruneşte, în sesiune plenară, odată sau de două ori pe an, şi, atunci cînd situaţia o cere, în sesiune extraordinară. La fiecare sesiune participă la dezbateri numeroşi invitaţi şi observatori, avînd aceleaşi drepturi ca şi membrii.

Consiliul are un Prezidiu, care se întruneşte aproximativ la fiecare trei luni, şi dispune, de asemenea, de un organ permanent, Secretariatul Consiliului Mondial al Păcii, al cărui sediu este la Viena. Sesiunile Consiliului s-au ţinut în ordine la Paris, Roma, Stockholm, Londra, Praga, Varşovia, Geneva, Berlin, Helsinki, Copenhaga, Bucureşti, Oslo, Budapesta, Varşovia.

Consiliul şi-a fixat, pentru întreaga sa activitate, o regulă care poate fi sintetizată în cîteva cuvinte: să ajute la unitatea de acţiune a tuturor forţelor care luptă pentru pace, pe baza principiilor definite, încă de la înfiinţare, de către primul preşedinte al Consiliului Mondial al Păcii, marele om de ştiinţă Frédéric Joliot-Curie:

1) Sistemele sociale existente astăzi în lume pot coexista în mod paşnic; 2) reglementarea neînţelegerilor dintre naţiuni trebuie realizată numai pe calea tratativelor şi acordurilor acceptate de toţi; 3) problemele interne ale unei naţiuni privesc cetăţenii acestei naţiuni, în conformitate cu dreptul tuturor popoarelor de a dispune de ele însele.

In cei 15 ani de la înfiinţarea sa, Consiliul a desfăşurat, sub formele cele mai diferite, o activitate neobosită în serviciul cauzei păcii şi prieteniei între popoare. El a supus propunerile sale Organizaţiei Naţiunilor Unite, a organizat trimiterea de delegaţi pe lîngă parlamente, demersuri publice pe lîngă guverne, a participat la convorbiri şi schimburi de păreri cu diferite organizaţii pacifiste şi religioase şi s-a declarat permanent gata să întîlnească reprezentanţii tuturor forţelor dornice să colaboreze la realizarea unei destinderi reale în viaţa internaţională. Aportul său la marile conferinţe internaţionale şi regionale puse în slujba păcii a fost substanţial; de asemenea, el a luat numeroase iniţiative în sprijinul dezarmării, al dezvoltării schimburilor economice, culturale, ştiinţifice şi al apropierii între toate popoarele.

Pentru pace

(Continuare din pag. 1)

răsplată ostenitorilor pentru întoarcerea păcii, spunînd: „Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema" (Matei 5, 9).

*

Roadele luptei la care congresiştii de acum 15 ani chemau pe oamenii de pretutindeni n-au întîrziat să se arate. Ele sînt concretizate în aportul pe care Mişcarea mondială pentru pace l-a adus în stingerea unor crize internaţionale, care puteau duce la război, şi cu deosebire în aportul pe care l-a adus la încheierea Tratatului de la Moscova privind interzicerea experienţelor cu arma nucleară în cele trei medii, tratat care constituie un pas important spre dezarmare şi pace.

Lumea, popoarele sînt dornice de pace şi o viaţă mai bună. De aceea, doritorii şi luptătorii pentru pace sînt, acum, mult mai mulţi ca acum 15 ani, ceea ce constituie şi chezăşia că pacea va triumfa definitiv, iar oamenii, popoarele toate, se vor bucura de toate roadele ei binefăcătoare.

Clericii şi credincioşii noştri sînt alături de forţele păcii. Creştinii, de diferite confesiuni, participă activ la lupta pentru pace. Sîntem convinşi că pacea — care e voia lui Dumnezeu pentru noi oamenii şi este şi voia popoarelor lumii — va birui şi omenirea va intra într-o epocă fără armate şi fără arme, epocă de belşug, pace şi progres.

Gh. P.

Ştiri

PREOTUL HABERBERGER din Leipzig (R.D.G.), aparţinător de Biserica veche-catolică, s-a declarat în ianuarie a. c. pentru rezolvarea problemei germane prin tratative şi înţelegere între cele două state germane. Propunerile guvernului R.D.G. constituie primul pas spre înţelegere. Politica iubirii de pace şi umanistă va ajunge la biruinţă.

★

PASTORUL MARTIN NIEMÖLLER, preşedintele Bisericii evanghelice din Hessa-Nassau (R.F. Germană), vorbind la adunarea din Dortmund a organizaţiei vest-germane „Uniunea germană a păcii", s-a pronunţat pentru încheierea unui pact de neagresiune între R.F. Germană şi R.D. Germană. El a apreciat tratatul de la Moscova pentru interzicerea parţială a experienţelor atomice, ca un prim pas pe calea dezarmării şi păcii pe calea rezolvării problemelor litigioase prin tratative în spiritul coexistenţei paşnice.

★

PREOTUL CATOLIC K. FISCHER (R.D. Germană) — vechi luptător antifascist — a făcut în ianuarie a. c. o vizită în R.S. Cehoslovacia, unde a luat contact cu episcopii, preoţii şi credincioşii catolici cehoslovaci. Astfel a avut convorbiri cu episcopii Spis şi Antonin Titmann, episcop de Budweis, a cărui eparhie — după mărturia sa — stă în frunte în lupta pentru pace. Deasemenea a discutat cu Msgnr. prof. Dr. Benes, preşedintele Consiliului păcii preoţilor catolici. A luat cuvîntul la o adunare a clerului catolic din Praga, fiind primit cu interes şi aplauze entuziaste.

Vizita preotului K. Fischer a fost o contribuţie la schimbul de păreri şi experienţă între catolicii din R.D.G. şi R.S.C., la întărirea acţiunii lor pe calea păcii.

★

PROFESOR Dr. JAN RASKER din Leiden (Olanda), vicepreşedinte al Conferinţei creştine pentru pace, într-o conferinţă ţinută în ianuarie a. c., la adunarea pastorilor evanghelici din Franckfurt-Oder (R.D. Germană), a spus că Evanghelia eliberează de trecut pentru viitor. Ca exemplu de astfel de eliberare în Biserica reformată olandeză a numit prof. Rasker luarea de atitudine a acestei Biserici împotriva înarmării atomice şi a politicii de apartheid din R. Sud-Africană.

★

EPISCOPUL BISERICII EVANGHELIC-LUTERANE din Turingia (R.D.G.), Dr. Mitzenheim, a declarat că tratatul de la Moscova pentru încetarea parţială a experienţelor cu arme atomice este un prim pas spre destindere, după care nădăjduieşte că vor urma alte acorduri. De aceea a salutat propunerea guvernului R.D. Germane către guvernul R.F. Germane de a se realiza un acord de denuclearizare a celor două state germane. Tratativele, bazate pe raţiune şi bunăvoinţă, vor duce la împlinirea dorinţei ca anul 1964 să fie un an de crescîndă înţelegere între popoare.

★

PAPA PAUL VI, într-o scrisoare apostolică din 17 I 1964, a chemat pe catolici în „săptămîna unităţii" (19—26 ian.) la rugăciune pentru unitatea creştinilor. După spusele papei, „săptămîna rugăciunii pentru unitate", care angajează şi credincioşii din celelalte Biserici creştine, are în acest an, după întîlnirea cu patriarhul ecumenic Atenagora — o însemnătate deosebită. „Noi ne-am dat — scrie papa Paul VI — sărutarea frăţească cu patriarhul ca ucenici ai lui Hristos. Noi ne-am rugat împreună rugăciunea, pe care Hristos a înălţat-o către Dumnezeu înainte de patimile Sale. Impreună am rostit „Tatăl nostru", ca să chemăm pe Dumnezeu ca tată al nostru şi să ne înveţe iertarea reciprocă. Toate acestea le privim ca primii paşi pentru o unire deplină în o singură Biserică a lui Hristos, deşi această unire e încă departe".

★

SCULPTORUL ITALIAN Giacomo Manzu a terminat poarta de bronz pentru catedrala Sf. Petru, la care lucrează din 1949. Pe lîngă temele dominante: „Răstignirea Mîntuitorului" şi „Adormirea Maicii Domnului", sculptorul prezintă şi deschiderea sinodului II Vatican cu chipul papii Ioan XXIII.

★

In ianuarie a. c. a avut loc la Tyringe în Suedia primul congres al unei noi organizaţii pentru pace: „Confederaţia internaţională pentru dezarmare şi pace", care cuprinde 32 organizaţii naţionale (din Anglia, S.U.A., Franţa, R.F.

Aproapele nostru

Dumnezeu a rînduit să trăim în mijlocul naturii și între oameni, ca să ne putem împlini rostul în viață. Fără de acești doi frați, fratele natură și fratele om, nu putem trăi. Nimeni nu poate trăi singur, întreg. Avem lipsă unii de alții, precum avem lipsă de aer, de apă și de lumină. Calitățile și scăderile semenilor noștri, binefacerile sau relele pe care ni le pricinuiesc, ajutorul sau refuzul ce-l avem de la ei, ne îndeamnă și ne ajută să dobîndim succese, ne întăresc și sînt folositoare desăvîrșirii noastre morale și materiale.

Aproapele nostru este, după învățătura creștină, darul pe care ni l-a dat Dumnezeu, să-l cunoaștem, să-l prețuim, să-l ajutăm și să trăim împreună cu el. Fiecare răspundem de acest dar, precum răspundem de noi înșine. Nimeni nu răspunde numai de sine, ci de toți aceia cu care trăiește împreună.

Aproapele nostru este orice om, făptură a lui Dumnezeu. Noi știm și mărturisim potrivit cuvintelor Sfintei Scripturi, că Dumnezeu e iubire. El a creiat și poartă de grijă de toate din iubire. Așadar și viața mea este un luger al iubirii lui Dumnezeu. Pentru creștini „toată Legea și Proorocii" stau în împlinirea acestor două iubiri. Pe Dumnezeu nu-L putem iubi decît prin iubirea semenilor. Iubind pe aproapele meu, fac lucrul pe care Dumnezeu vrea să-l fac înainte de toate. Nu putem fi buni și fericiți decît slujind acestei iubiri.

Adeseori s-a pus întrebarea: Cine este aproapele nostru? Și s-a răspuns tot de atîtea ori diferit. Intrebarea a ajuns și înaintea Domnului nostru Iisus Hristos. El a dat răspunsul practic prin pilda vieții Sale și prin minunata pildă a Samarineanului milostiv.

Din această pildă creștinii de pretutindeni și de totdeauna învață că aproapele nu se judecă după hainele cu care e îmbrăcat cineva, nici după avuțiile ce le are, nici după locul pe care-l ocupă pe glob sau în societate, nici după mai multa sau puțina lui pricepere și nici după neamul sau virsta căreia îi aparține.

Aproapele nostru este orice om, chiar dacă nu seamănă cu noi la nimic din cele amintite mai înainte.

Cu orice om, oricît de umil, de diferit sau de păcătos, oricît de departe sau aproape geograficește ar fi, avem ceva comun, care e mult mai de preț decît orice ne-ar deosebi. Avem același suflet, avem aceeași chemare și același rost în lume. In cel mai mic și mai neînsemnat semen al nostru, găsim izvorul unor înalte năzuințl și al unor nobile făgăduințl ale vieții.

Sîntem datori — și aceasta e un lucru foarte însemnat — să descoperim pe lîngă izvoarele de bogății din adîncul pămîntului sau luminile Cosmosului și izvoarele de bogății, ascunse de veacuri în inima semenilor noștri. Fiecare om, oricît de umil ar fi, are trebuință să fie cinstit, apărat și ajutat prin iubire, să scoată la lumină pornirile binelui, ascunse în inima lui.

Adeseori auzim spunîndu-se despre cineva: „Și-a trăit viața", sau îndemnînd pe cei mai tineri să-și „trăiască viața", ca și cînd ar putea cineva să-și trăiască viața singur. A duce o astfel de viață închisă, străină de viața altora, sau numai profitînd de munca lor, fără să te intereseze, fără să-ți pese, sau fără să fii folositor semenilor, este cea mai cumplită rătăcire. Nimeni nu-și aparține sieși. Viața noastră însăși este prelungirea și ecoul mai multor vieți. Cu cît conștiința despre mine însumi este mai profundă, cu atît îmi dau seama de legătura strînsă ce o am cu Dumnezeu și cu semenii mei.

Drept aceea „să slujim unii altora, întru curățenie, întru cumințenie, întru îndelungă răbdare, întru bunătate, în Duhul Sfînt, în dragoste nefățarnică" (2 Corinteni 6, 6). Căci sîntem unii altora mădulare și voia lui Dumnezeu este să trăim unii cu alții, nu unii împotriva altora.

Mîntuitorul nostru Iisus Hristos s-a numit pe Sine, sau este numit în Sfintele Evanghelii, cînd miel, cînd păstorul cel bun, cînd semănător, cînd pîine, cînd lumină, sau cale, adevăr și viață. Ce ne arată toate aceste cuvinte prin care a fost asemănat Domnul? De vom lua seamă la înțelesul acestor cuvinte, vom vedea că ele ne arată tocmai slujirea deplină a aproapelui, pe care a îndeplinit-o Fiul lui Dumnezeu în lume. Nici mielul, nici păstorul, nici semănătorul, nici pîinea, nici cuvîntul, nici lumina, nici adevărul, calea și viața nu sînt pentru ele însile, ci sînt spre folosul și binele altora pentru care se dăruiesc. Iată de ce a zis Mîntuitorul despre Sine: „Fiul Omului nu a venit să I se slujească, ci ca să slujească și să-și dea viața preț de răscumpărare pentru mulți".

Datori sîntem și noi să urmăm pilda Mîntuitorului. Să slujim semenilor noștri și să-i ajutăm să se ridice tot mai mult la o bună stare materială și la o desăvîrșire morală. Făcînd astfel vom împăca inima noastră creștinească și vom fi socotiți între bunii cetățeni ai patriei.

Părintele Vasile

Germană, Italia, țările scandinave, Africa, etc.) și internaționale, care activează pentru pace, dar pînă acum n-au fost coordonate între ele. Consiliul Mondial al Păcii a trimis la congres trei observatori, pentru stabilirea unei colaborări rodnice cu Confederația (s. ex.: organizarea unor marșuri ale păcii în primăvara lui 1964 și 1965). Programul Confederației insistă asupra dezarmării nucleare, ca prim pas spre dezarmare generală și totală. Consiliul de conducere este format din: președintele Keneth Lee (Anglia), vicepreședinții: S. Dhadda (India), A. Hazzler (S.UA.), Heinz Kloppenburg (R.F. Germană), Joze Smole (Iugoslavia), Cl. Bourdet (Franța), și 15 membri. Sediul Confederației e Londra. Remarcăm că H. Kloppenburg e membru în Comitetul Central al Conferinței creștine pentru pace și că din confederație face parte „Mișcarea pentru dezarmare nucleară", condusă de canonicul J. Collins.

★

ARHIEPISCOPUL de Canterbury, Ramsay, și alți conducători ai Bisericii anglicane, au lansat la începutul anului 1964 o chemare pentru dezarmare. Adunarea bisericească anglicană, prezidată de Arhiepiscopul de Canterbury, a adoptat punctul de vedere că Anglia trebuie să procedeze la o dezarmare nucleară unilaterală și a declarat că folosirea de arme care lovesc la întîmplare trebuie să fie condamnată.

★

COMITETUL EXECUTIV al Consiliului Mondial al Bisericilor, la sesiunea din februarie ce a avut loc la Odesa, a publicat un Comunicat în problema dezarmării. Arătînd că tratatul de la Moscova pentru încetarea parțială a experiențelor cu arme atomice a adus o destindere în relațiile internaționale, comunicatul cere ca să fie folosit orice prilej spre a se ajunge de la cursa înarmărilor la conlucrare pentru realizarea dezarmării. Dintre actualele propuneri pentru destindere trebuiesc luate în considerare în primul rînd planurile unui pact de neagresiune, a zonelor denuclearizate și a unui acord internațional pentru renunțarea la folosirea forței în chestiunile teritoriale. *N. M.*

Fă binele și ferește-te de a face răul

Se știe că fiecare om poate face binele sau răul, lucrează pozitiv sau negativ.

Astfel, el va acționa pozitiv, atunci cînd:

— face binele — singura acțiune pe care o îndeplinea înainte de păcatul strămoșesc;

— îndeamnă pe altul să facă binele;

— oprește pe altul de la rău.

De asemenea el va acționa negativ, cînd:

— face răul;

— îndeamnă pe altul să facă rău;

— oprește pe altul de la bine;

— nu face binele cînd vede pe altul în nenorocire;

— nu face răul, cînd vede pe altul că face rău, dar nici nu-l oprește, nu-l salvează.

Fiecare acțiune are valoarea sa, mai mică sau mai mare.

1. Cea mai mare valoare pozitivă o are facerea binelui: „Fă și tu asemenea", spune Mîntuitorul învățătorului de lege: să facă binele. Este iubirea cu fapta. Este iubirea, care „nu cade niciodată" (I Cor. 13, 8), care are valoare oricînd și oriunde, care nu are sfîrșit, care duce la desăvîrșire spre asemănarea cu Dumnezeu și în Impărăția Cerurilor. E criteriul după care se va face judecata din urmă: „Veniți binecuvîntații Tatălui meu...".

2. Indemnul la bine, prin orice mijloace, are mare valoare cu atît mai mult cu cît cel care îndeamnă la bine îl și practică. Deci acționează pozitiv îndemnînd la bine și făcînd binele. „Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui" (Marcu 1, 3), îndemna Sf. Ioan Botezătorul, dar și împlinea îndemnul la bine. Fără a împlini binele, îndemnul e formalism, fariseism, reprobat de bunul simț și de Mîntuitorul, care l-a combătut mult: „Deci toate cîte vă vor zice vouă faceți-le și păziți-le, dar după faptele lor nu faceți, că ei zic, dar nu fac" (Mt. 23, 3). Cel care împlinește binele, tocmai prin aceasta se desăvîrșește, că el împlinind binele, prin exemplul său, îndeamnă și pe altul la bine. Pe cîtă vreme cel care zice și nu face, nu numai că nu reușește în îndemnul său, dar dă și sminteală altora.

3. Cel ce oprește pe altul de la rău e salvatorul semenului său din păcat. Este fapta Esterei, care oprește uciderea a mii de evrei de către Aman (Estera cap. 4—5). De multe ori și această acțiune nu-i apreciată, căci omul nu-și dă silința să judece cît a cîștigat prin faptul că a fost oprit de la un rău și ceea ce avea să se întîmple dacă nu era oprit (salvat). Mîntuitorul însă pune mare preț pe această faptă, căci oprirea de la rău, întoarcerea de la rău e și îndemnul la pocăință și „va fi mare bucurie în cer pentru un păcătos, care se pocăiește" (Lc. 15, 7).

4. Pe plan negativ. Cel ce face răul e păcătos, fie că face răul din neștiință, neputință, îndemnat sau din inițiativa sa. Privit cu dragoste, de multe ori, el face răul din neștiință, și-n această situație e vrednic de iertare. „Iartă-le lor, că nu știu ce fac", se roagă Mîntuitorul, pentru cei care-i făceau cel mai mare rău, luîndu-i viața. Alteori, răul se face din slăbiciunea firii: „Nu fac binele ce voiesc să-l fac, ci răul ce nu voiesc să-l fac, iată ce fac" (Rom. 7, 19). Pentru aceasta și sîntem sfătuiți: „Purtați-vă slăbiciunile unii altora și veți împlini legea lui Hristos" (Gal. 6, 2).

5. Cel ce îndeamnă pe altul la rău, cu fapta sau cu cuvîntul, face păcat mai mare decît păcătosul obișnuit, căci acesta păcătuiește singur și poate din neștiință sau neputință; pe cîtă vreme celălalt păcătuiește și el și cu știință face și pe semenul său să păcătuiască. Se afundă el și afundă și pe celălalt în păcat — care poate că n-ar fi păcătuit dacă n-ar fi fost îndemnat. De aceea Mîntuitorul îi spune lui Pilat: „cel ce M-a dat în mîna ta, mai mare păcat are" (In. 19, 11).

(Continuare în pag. 4)

Fă binele...

(Urmare din pag. 3)

De altfel acesta e păcatul satanei, care a îndemnat pe om la călcarea poruncii lui Dumnezeu. E sminteală și „vai omului aceluia prin care vine sminteală" (Mt. 18, 6). Păcatul e cu atît mai mare cu cît cel smintit va fi neînvățat, copil. „Iar cine va sminti pe unul din aceștia mici, care cred în mine, mai bine ar fi de el să-i atîrne cineva de gît o piatră de moară și să-l afunde în adîncul mării" (Mt. 18, 6). Cu atît mai virtuos ne apare acum cel care nu numai că nu îndeamnă la rău și nu-l ascultă, dar înfruntă îndemnul la rău, îndemnînd la bine. In această privință exemplul de admirat și urmat este dreptul Iov, cînd soția sa îi spune îndemnîndu-l la păcat: „Blestemă pe Dumnezeu și mori". El însă plin de credință răspunde: „Ca una fără minte ai grăit. Dacă am primit pe cele bune de la Dumnezeu pe cele rele să nu le primesc?" (Iov 2. 9—10).

6. Cel ce oprește pe semenul său de a face binele, de asemenea păcătuiește greu. „Mergi înapoia mea satano, sminteală îmi ești, că nu cugeți cele ce sînt ale lui Dumnezeu" (Mt. 16, 22—23), spune Mîntuitorul lui Petru, cînd acesta îl oprea de la jertfa pentru mîntuirea lumii. Este interesant că Mîntuitorul nu a numit satană pe ceilalți păcătoși, ci pe cel care împiedică acțiunile bune ce duc la mîntuire.

7. Cel ce nu face binele, cînd vede pe altul, în nenorocire, cade în păcatul bogatului nemilostiv cu săracul Lazăr, în păcatul indiferenței preotului și levitului ce trece, fără să-i pese, pe lîngă omul jefuit de tîlhari: e lipsa de iubire față de semenul căzut în nenorocire. In acest caz, nu poate exista scuză. Căci în nenorocire văzînd pe cineva, trebuie să dispară orice simț de deosebire — chiar dușman dac-ar fi cel în nenorocire. Păcatul acesta e greu și pentru că te îndeamnă să faci bine unui om căzut în nenorocire, nu numai porunca creștină, dar și simțul de omenie, de milă, căruia nu i te supui. Și dacă omului căzut în nenorocire nu-i faci bine, cu atît mai mult nu ești în stare să faci binele unui om, care nu este în nenorocire, dar totuși are nevoie de ajutor. Acesta este și motivul pentru care Domnul nostru Iisus Hristos, face din acest păcat criteriul judecății viitoare: „...flămînd am fost și nu mi-ați dat să mănînc" (Mt. 25, 42).

8. Cel ce nu face rău, cînd vede pe altul că face rău, dar nici nu-l oprește, deși are putința să facă acest lucru — face de asemenea un dublu păcat, căci dublu este binele pe care ar putea să-l facă și nu-l face: să salveze pe cel căruia i se face rău și să-l oprească pe semenul său de la rău. Ex.: Cînd frații lui Iosif au vrut să-l omoare pe Iosif și să-l arunce într-o groapă, pentru a putea spune că l-a mîncat o fiară sălbatică, Rufin i-a oprit: „Să nu vărsați sînge, aruncați-l într-o groapă de acestea, care este în pustie iar mîna pe el să nu o puneți". In același timp, „el se gîndea cum să-l scoată din mîinile lor pentru a-l da tatălui lor" (Facere 37, 22). Fără intervenția lui Rufin prin păcatul celorlalți frați, Iosif avea să fie omorît.

Să analizăm acum din aceste puncte de vedere o acțiune care a făcut atîta rău omenirii în tot trecutul istoric. Cel ce pornește război face rău. Rău fac și cei care îndeamnă la război. Rău fac și cei care nu acționează cu nimic pentru a împiedica războiul și rău fac și cei care nu luptă să oprească războiul. Cu aceste păcate în gînd înțelegem cît de desăvîrșit ne apare cel care nu numai că nu face aceste păcate, dar face pace, îndeamnă pe alții la pace și oprește pe alții de la război.

Iată cum în multe feluri se poate face binele și cum în multe feluri se poate face răul. Acesta a și fost scopul pentru care am analizat mai sus aceste feluri de a face binele și răul: Pentru a ne aminti că binele să face nu numai făcînd binele propriu-zis, ci și ajutînd la facerea binelui prin îndemn și oprirea de la rău. Și că răul se poate face nu numai făcînd răul, propriu-zis ci și nefăcînd binele și contribuind la facerea răului, prin îndemnul la rău, oprirea de la bine.

Oricînd avem ocazia în viață să auzim chemarea binelui sau a răului, datoria noastră este să căutăm să facem binele și să ne ferim de a face rău.

Pr. Ioan Graure

Sf. Ioan Gură de Aur despre rugăciune

Sîntul Ioan Gură de Aur are cuvinte pline de har ceresc în care arată chipul cum trebuie să ne rugăm. Aducem aici cîteva din aceste cuvinte.

„Mare bun este rugăciunea, dacă se face cu sufletul mulțumit și o săvîrșim nu numai pentru a cere ceva de la Dumnezeu ci și pentru a-I mulțumi Lui. Fie că primim, fie că nu primim, datori sîntem să ne rugăm lui Dumnezeu. El singur știe ceea ce folosește vieții noastre și ne împlinește cererile trebuitoare pentru mîntuirea sufletului nostru. Nu pentru că nevrednică cerere am făcut, ne împlinește El mai tîrziu rugăciunea noastră, ci pentru ca mai mult să ne întărim în răbdare și în îndelungă răbdare. Oare înainte de a cere noi nu putea să ne dea Dumnezeu? Dumnezeu așteaptă și ne dă și nouă prilejul să ne dăm seama de dreapta Lui purtare de grijă".

„Cînd reușim în cele ce le cerem sau nu reușim și stăruim în rugăciune" e semnul încrederii depline în ajutorul pe care ni-l trimite Dumnezeu. „Ca un părinte milostiv, care cere fiilor săi ca totdeauna să i se supună, nu voiește să nu le dea, ci, ne-dîndu-le degrab, voiește ca prin aceasta să-i facă să stăruiască în cererea lor".

„Am rugat pe Dumnezeu: odată, de două ori de trei ori, de zece ori și nu am primit, zic unii. Nu înceta pînă ce vei primi și după ce vei primi să stăruiești în rugăciune".

„Mulți intră în biserică și săvîrșesc nenumărate rugăciuni și stihuri; dar cînd ies afară, nu știu ce au zis. Limba se mișcă, dar urechea lor nu aude. Dacă tu nu asculți rugăciunea ta, cum vrei să ți-o asculte Dumnezeu? Zici că ți-ai plecat genunchele, dar mintea ta s-a plimbat pe afară. Cu gura zici rugăciunea, dar mintea ta numără cîștigurile și interesele, adunările, averile și societatea prietenilor. Diavolul, fiind rău și știind că din rugăciune mult folos avem (cînd stînd în așternut, fără gînduri, vrem să ne rugăm), vine să ne aducă nenumărate gînduri, ca să ne facă zadarnică și fără rod rugăciunea".

„Dacă limba zice cuvinte, iar mintea este răspîndită înafară și cu cele împotriva sufletului se învoiește și cele împotriva folosului sufletesc le gîndește, nimic nu dobîndim, ci mai vîrtos ne osîndim".

„Intr-adevăr, mare bunătate este rugăciunea, căci prin ea vorbești cu Dumnezeu. Dacă de la un om oarecare iubitor de virtute primești mult folos, cu atît mai mult de la Dumnezeu".

„Cînd ai săvîrșit rugăciunea și n-ai primit cele pentru care te-ai rugat, gîndește-te de cîte ori ai auzit și tu pe cel ce avea trebuință de ajutorul tău, și nu l-ai ascultat. Acela nu s-a împotrivit, nici nu s-a purtat cu necuviință față de tine, ci a răbdat lipsa ta de înțelegere. Tu te-ai purtat așa din cruzime, iar Dumnezeu din bunătate nu ți-a împlinit cererea".

Se cuvine cel ce se roagă să se roage cu toată adunarea de minte și cu toată puterea, să cheme pe Dumnezeu cu suflet înfrînt și nu prin cuvinte fără număr, ci să zică cuvinte puține și simple. Nu în mulțimea cuvintelor, ci în seriozitatea minții este ascultată rugăciunea. Deci „dacă te bucuri de rugăciunea duhovnicească, dacă te împărtășești de rugăciunea comună, dacă dorești ajutorul lui Dumnezeu și ești întărit cu armătura Lui înaintînd în virtute", tot binele cerut se împlinește.

„Ce-ți este de folos să zici cînd te rogi? După cum Hananianca, zi și tu: miluiește-mă, fiica mea rău pătimește. Miluiește-mă, că sufletul meu rău pătimește. Mare diavol este păcatul. „Miluiește-mă" este cuvînt scurt, dar el cuprinde marea milei, căci unde este mila, acolo sînt toate bunurile.

„După cum virtutea dragostei nu cunoaște depărtarea, tot așa nici puterea rugăciunii; și după cum aceea unește pe cei depărtați, astfel și aceasta poate să unească pe cei apropiați".

Trad. Arhim. Serafim Popescu

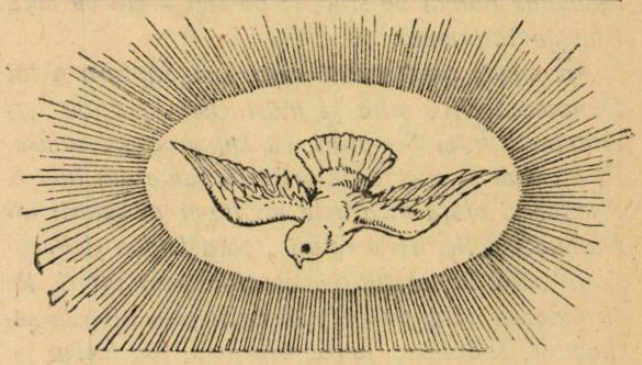

Gînduri la altar

Cu fruntea aplecată în fața altarului stau și ascult cîntecul fără cuvinte al măreției și frumuseții. Aici sub poalele Tîmpei pe unde freamătă lin brazii s-a ridicat cu sute de ani în urmă această biserică a Sîntului Nicolae din Schei în numele dragostei, în numele păcii. Ochii îmi ard sub cupola de lumină a sfîntului locaș în ale cărui ziduri s-a impregnat în decursul veacurilor osteneala atîtor generații de creștini care iubind pe Dumnezeu și pe aproapele. au căutat să înalțe această monumentală biserică.

Cu turlele ascuțite ce parcă sparg cerul, biserica în dangăt de clopote, vestește orele de liniște și bucurie. Brazii vuiesc fără furtună, curcubeele se joacă deasupra orașului și un cîntec de muncă răzbate pretutindeni. In ceas de rugă, cînd credincioșii laudă pe Domnul de sub bolta bisericii coboară spre inimi îndemnuri de a ne strădui să fim mai buni decît sîntem, de a ne socoti frați slujind buneistări obștești în viața aceasta al cărei atribut este bețșugul. construcția. tinerețea. Omul învinge destinul implacabil prin faptele lui și faptele noastre trebuiesc să fie frumoase. Zicem — „cu pace Domnului să ne rugăm...", și înțelegem că singurul adăpost împotriva războiului rămîne pacea și de aceia, luptăm pentru ea, pentru o omenire fericită.

Dacă ne rugăm, pentru „îndestularea roadelor pămîntului" dorim ca peste întinderile cîmpurilor unite din patria noastră dragă, să construim marile punți între lumină și pîine, și plină de frumos, inima noastră, bătînd în ritmul anilor curată, Republicii Populare Romîne să o dăruim.

Dacă cerem lui Dumnezeu să dăruiască „pace lumii, bisericilor și preoților săi", ne străduim să aflăm cuvîntul care să fie cheia de boltă a fericirii, cuvîntul care să încălzească mai mult decît soarele, cuvîntul care să hrănească mai mult decît pîinea, cuvîntul care să îmbete mai tare decît vinul, cuvîntul iubire în a cărui căldură oamenii se înfrățesc, se ajută și seamănă zîmbete pretutindeni.

La altarul tău Doamne, respirînd viață, căutăm să auzim chemarea:

— „Cu al iubirii pod de aur, noi lumea fericirii s-o zidim".

Preot Ștefan Tascianu

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu | 42.418 |

Anul 112 Sibiu, 15 aprilie 1964 Nr. 15—16

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Viaţa şi pacea

Invierea Domnului este praznicul vieţii şi păcii. Este praznicul vieţii, pentru că Invierea lui Hristos ne arată că viaţa e mai tare decît moartea, că viaţa este biruitoare. Este praznicul păcii, pentru că Iisus cel înviat a întîmpinat pe ucenicii Săi cu cuvintele: „pace vouă" şi a revărsat în inimile lor pace şi bucurie.

Marea bucurie pascală a creştinilor, izvorăşte tocmai din biruinţa vieţii asupra morţii, care e şi biruinţa păcii. Dar această biruinţă, care s-a arătat aşa de luminos in Invierea Domnului, trebuie să-şi găsească întruchipare şi în viaţa noastră, a fiecăruia, nu numai în viaţa lui Iisus Hristos. Iisus Hristos este viaţa, El este pacea. El a venit ca viaţa să fie atotbiruitoare, ca pacea să cuprindă toată lumea. El a venit ca noi viaţă să avem şi cît mai multă viaţă. El este dătătorul vieţii şi al păcii. Dar, pentru ca în noi să fie biruitoare viaţa şi pacea, e nevoie ca noi înşine să ne străduim, să ostenim pentru viaţă şi pace. Iisus Hristos ne dăruieşte viaţa şi pacea, însă ne şi chiamă să apărăm viaţa, să fim „făcători de pace". El ne chiamă la luptă pentru viaţă şi pace. De aceea fiecare creştin să fie un luptător înflăcărat pentru pace, împotriva războiului, pentru viaţă, împotriva morţii atomice.

Invierea Domnului, praznicul vieţii şi al păcii, trebuie să rodească în sufletele noastre îndemnul, vrerea de a acţiona pe linia vieţii şi păcii, de a sprijini toate eforturile popoarelor pentru înlăturarea primejdiei războiului atomic şi pentru instaurarea unei vieţi paşnice şi îmbelşugate pe toată faţa pămîntului. De fapt, creştinii au sprijinit şi sprijinesc lupta pentru viaţă şi pace a popoarelor. Bisericile ortodoxe au chemat şi cheamă pe clerici şi credincioşi să-şi împlinească datoria de fii ai vieţii, de fii ai păcii — şi chemarea lor a fost şi este mereu împlinită. Papa Paul VI a făcut chemare pentru rezolvarea tuturor problemelor internaţionale prin tratative, pentru ca omenirea să fie ferită de un război atomic catastrofal, pentru dezarmare şi pace. Şi clericii şi credincioşii romano-catolici au dat urmare acestei chemări. La fel, conducători ai diferitelor Biserici protestante (anglicani, luterani, reformaţi, quakeri, etc.), au făcut apel la dezarmare şi pace — şi apelul lor a avut ecou în acţiunea clericilor şi credincioşilor protestanţi. Creştinii însă lucrează pentru viaţă, pentru pace, şi împreună. Ei întreprind acţiuni comune; ortodocşi, catolici şi protestanţi se aproapie unii de alţii, se simt umăr la umăr, inimă la inimă, pe frontul luptei pentru pace. Pacea este cauza tuturor creştinilor. Aceasta se vede şi în acţiunile comune din diferitele ţări, dar mai ales în acţiunea Conferinţei creştine pentru pace, care cuprinde creştini din diferite Biserici, şi care pregăteşte pentru iunie 1964 ţinerea la Praga a celei de-a 2-a Adunări pan creştine pentru pace.

Dar lupta creştinilor pentru pace are rezultate bune numai dacă ea se împreună cu lupta popoarelor pentru pace. Pacea şi viaţa e cauza tuturor oamenilor. Ea va birui dacă toţi oamenii îşi unesc eforturile într-o singură acţiune. Creştinii sprijinesc aceste eforturi şi aduc contribuţia lor la cauza păcii. Aceasta se vede, spre ex., în marşurile de primăvară pentru pace — „marşurile de Paşti" —, la care participă luptători pentru pace de diferite credinţe religioase, convingeri filozofice şi politice. Marşurile păcii cer încetarea oricăror experienţe cu arme nucleare, interzicerea armelor atomice. Ele cer dezarmarea generală şi totală, garanţia sigură a vieţii şi a păcii.

Invierea Domnului este praznicul vieţii şi păcii. Se cuvine dar, să întărim în noi hotărîrea de a fi apărători ai vieţii şi păcii împotriva primejdiei unui război atomic şi să intensificăm conlucrarea noastră la lupta poporului romîn, la lupta tuturor popoarelor, pentru o viaţă în pace, bunăvoire şi belşug. Numai aşa vom fi cu adevărat fii ai învierii, ucenici ai Domnului, care a biruit moartea şi revarsă bucurie şi pace în sufletele noastre.

N. M.

In noaptea Invierii

In dimineaţa aceea de april blînd — cînd se îngîna ziua cu noaptea — mai multe femei coborau cărarea şerpuită ce ducea spre locul unde era îngropat Iisus.

Aerul reavăn al dimineţii adia uşor şi proaspăt, răcorind fruntea mironosiţelor plecate să ungă cu mirodenii mormîntul Celui de curînd îngropat în grobniţa de piatră din livada Arimateianului. Acolo, jos, în livada lui Iosif mirosul florilor se răspîndea plăcut înmiresmînd bogat livada. O adiere uşoară, diafană, picura cu mîini nevăzute cununi de flori pe lespedea proaspătului mormînt.

Maria din Magdala privea cu ochi trişti spre livada arimateianului. Îşi aminti de durerosul calvar pe care Învăţătorul îl îndurase fără murmur şi amintirea aceasta o îndureră mult. Inima zvîcnea tare sub veşmîntul cernit şi ochii ei frumoşi începură să lăcrimeze uşor. Atunci cineva din femeile ce o însoţeau, întrebă:

— „Dar cine va ridica piatra de pe uşa mormîntului?".

Femeile se opriră în drum, o clipă, privindu-se una pe alta cu nedumerire. Mîhnirii — care le întristase sufletul — i se adăoga acum grija lespezii de piatră pusă deasupra mormîntului pe care-l străjuia o gardă puternică de ostaşi.

Coborîră încet spre grobniţa sfetnicului cu bun chip, pe care o recunoscură numaidecît. Apropiindu-se, Maria Magdalena îngenunche tăcută, plecîndu-şi fruntea pe marginea mormîntului şi scoase mirodeniile pe care voia să le presare deasupra mormîntului. Dar, cuprinsă de o teamă nedesluşită, ea zise, aproape ţipînd:

— „L-au furat pe Domnul".

Femeile se apropiară cu spaimă reţinută şi văzură acelaşi lucru: mormîntul era gol. Giulgiurile morţii erau încă acolo. Femeile priviră fără să înţeleagă. Cînd îşi ridicară capul de deasupra mormîntului, un tînăr în haine ca albul zăpezii şi strălucitoare ca lumina soarelui, le spuse:

— „Nu vă temeţi! Cel pe care-l căutaţi, a înviat. Duceţi-vă şi spuneţi ucenicilor Lui că a înviat şi că va merge mai înainte de voi în Galileia".

Femeile ascultau cuprinse de spaimă, nerostind nici un cuvînt. Maria plîngea încet spunîndu-şi durerea mută în lacrimile ce curgeau uşor pe marginea mormîntului. Mirosul aromatelor plutea diafan deasupra mormîntului pe marginea căruia tînărul — un tînăr cum ele nu mai văzuseră — stătea parcă de strajă.

Copleşită de durere, Magdalena se ridică uşor. Ascultase cuvintele tînărului, dar înţelesul lor se pierdea în faţa nemărginitei dureri de care era stăpînită. Şi ca şi cum ar fi căutat ceva, trecu de partea cealaltă a mormîntului. Îşi şterse o lacrimă cu mîneca veşmîntului, cuprinsă de grea tristeţe, neştiind ce trebuie să creadă. O linişte grea plutea stăpînă pe taina necunoscută femeilor purtătoare de mir. Atunci — în liniştea aceea tainică şi plină de o durere mută — se auzi un glas ce venea parcă de departe:

— „Femeie, de ce plîngi?".

Magdalena recunoscînd glas de bărbat, privi înfricoşată.

Ca orice femeie, se temea într-o împre-

(Continuare în pag. 2)

In noaptea Invierii

(Continuare din pag. 1)

jurare puţin obişnuită ca aceasta. Socotind însă că nu putea fi decît grădinarul arimateianului care avea grija mormîntului, rosti:

— „L-au furat pe Domnul! Dacă tu ştii unde l-au pus, spune-mi şi eu mă voi duce să-l văd".

Inchipuitul grădinar asculta cuprins de omenească duioşie. El înviase, iar ea venise cu mirodenii ca la un mort. El înviase, îngerul îi dezvăluise taina mormîntului gol, iar ea îl căuta printre morţi. El înviase şi vorbia cu ea, dar acesta i se părea că e grădinarul lui Iosif şi de aceea i se plînge că l-au furat pe Domnul E greu de prins în cuvînt taina din sufletul Magdalenei şi tulburarea ei din faţa mormîntului gol, ca şi în faţa Celui cu care stă de vorbă, fără a-l recunoaşte totuşi.

Iisus păşi uşor pe cărarea umbrită de chiparoşi şi sicomori, apropiindu-se de ea. Induioşat de sfîşietoarea ei tristeţe, dar şi de mărturisirea dragostei, Iisus, lăsîndu-se cunoscut, rosti cu glasul acela pe care ea-l cunoştea atît de bine:

— „Mario!...".

Trezită ca dintr-o altă lume şi cuprinsă de o bucurie pe care nu şi-o putu stăpîni, Maria din Magdala căzu la picioarele lui Iisus, rostind printre lacrimi:

— „Invăţătorule!", şi vru să-i sărute picioarele ca atunci în casa lui Simon Leprosul şi cu părul capului ei să şteargă sîngele din semnul cuielor. Dar sărutul ei nu întîlni ranele celui înviat, ci iarba rece şi plină de roua dimineţii. El o oprise, căci nu mai era nevoie de o nouă mărturie a dragostei ei. Iisus ştia prea bine asta. Oprind-o, Iisus îi zise:

— „Nu, Maria, nu te atinge de mine. Du-te şi spune fraţilor mei şi lui Petru cel ce s-a lepădat de mine, că am înviat. Şi spune-le că mai înainte de a mă înălţa la ceruri, ne vom vedea în Galileia". Maria Magdalena asculta înfiorată de o bucurie greu de înţeles cuvintele pe care le va păstra în amintire toată viaţa. Il privi lung şi ochii ei recunoscură acelaş chip din casa leprosului. Era parcă altfel acum, dar păstra aceeaşi înfăţişare blîndă şi duioasă. Acum nu se mai mira că nu o lăsase să-i atingă picioarele.

— „Du-te Maria şi spune ceea ce ai văzut", îi zise Iisus şi se depărtă încet pe cărarea umbrită de sicomori şi chiparoşi pe care venise. Maria din Magdala privi în urma lui tăcută, cuprinsă de o bucurie negrăită. Sărută urma rămasă în iarba verde cu roua proaspătă a dimineţii şi se ridică cu inima plină de nespusă fericire, făcînd calea întoarsă spre oraş.

— „Am văzut pe Domnul!", zice ea mai mult în fugă, trecînd pe lîngă celelalte şi porni spre Ierusalim. Oraşul se trezise la viaţă şi oamenii ţineau cu tot dinadinsul să petreacă praznicul pascal în larg şi bună voie. Maria se strecura grăbită printre ei, ferindu-se din calea lor. Părea mai degrabă că aleargă. Şi totuşi socotea că merge prea încet. Işi auzea bătăile inimii care zvîcnea să-i spargă coşul pieptului.

Ajungînd în dreptul unei fîntîni se opri o clipă să răsufle. Bău un pumn de apă să prindă puteri noi şi porni mai departe. Nu mai avea mult. Pelerinii se îndreptau spre templu purtînd amfore grele şi preţioase în care cei bogaţi duceau daruri pe măsura pungii lor. Cei săraci duceau cîte două turturele sfioase în coşuri de tei. Magdalena se opri în colţul unei străzi şi aşteaptă mai întîi să se piardă după colţ cei doi bărbaţi ce păreau nişte străini. De aici şi pînă la casa unde erau adunaţi cei pe care-i căuta, erau numai cîţiva paşi. Rămasă singură, Maria porni încet, oprindu-se în faţa acelei case străjuită de lămîi şi măslini. Preţ de cîteva clipe ascultă în tăcere un cîntec ce venea spre ea ca un zvon. Era obişnuita rugă a ucenicilor Domnului. O cunoştea atît de bine, ea însăşi cîntînd-o de nenumărate ori. Continua să asculte şi atunci recunoscu glasul lin, şi dulce al celui mai tînăr din ei, Ioan. Mama lui rămăsese în livada arimateianului.

— „Am văzut pe Domnul", spuse Maria păşind pragul casei. Ucenicii priviră cu nedumerire adîncă spre ea, vrînd parcă să se întrebe între ei: „Ce fel de vorbă este asta?". Ioan, tînărul ucenic, zîmbi cald, bucuros. In ochii săi era o bucurie vie, aşteptată parcă. Petru privi spre el cu mirări lungi, ca şi cum ar fi vrut să-l întrebe: „tu crezi?".

— „Da, reluă Maria, l-am văzut pe Domnul!".

Cei doi, Petru şi Ioan, se sculară în grabă şi porniră spre grobniţa din livada lui Iosif.

Cineva îi întinse un scaun Mariei. Femeia se aşează, să respire în voie ca după o goană uriaşă. Privi locul pe care-l ştia al Invăţătorului iubit. Era gol şi totuşi lucrul acesta nu o întrista. Acolo, acum atîrna mahrama bunei sale prietene, Veronica. 0 recunoscu numai decît: era aceea pe care i-o întinsese pe drumul Golgotei. I se păru că vede ceva pe ea. Se apropie mai mult spre a cerceta cu atenţie. Atunci văzu că, într-adevăr, pînza purta chipul lui Iisus.

— „Da, El este", şopti ea şi se prosternă adînc în faţa mahramei.

Apoi întorcîndu-se spre ceilalţi, povesti cum l-a văzut pe Iisus în grădina lui Iosif din Arimateia. Aceştia o ascultau cuprinşi parcă de bucurie şi îndoială, de spaimă şi nădejde. Toma geamănul nu era de faţă.

Apoi ea îngenunche proslăvind pe Cel înviat. După ea, îngenunchiară şi ceilalţi în semn de rugăciune. Curînd melodia prinse cuvinte noi şi cîntecul creştea din bucuria credinţei în învierea lui Iisus. Cîntecul lor proslăvia simplu — dar minunat de frumos — minunea pe care Maria din Magdala o aflase şi o mărturisise ea cea dintîi:

„Hristos a înviat din morţi
Cu moartea pre moarte călcînd;
Şi celor din mormînturi
Viaţă dăruindu-le!".

Şi în timp ce melodia prindea o viaţă nouă, iar cuvintele căpătau înţeles mai clar în inimile lor, Maria Magdalena stătea îngenunchiată în faţa mahramei de pe care chipul Invăţătorului privia blînd şi duios aşa cum îl ştia. Şi prinsă de nostalgie şi aduceri aminte, Maria simţi că bucuria învierii care i-a fost hărăzită ei înaintea tuturor celorlalţi, era un dar pe care Invăţătorul îl făcuse numai ei şi gîndul acesta îi umplu sufletul de o nemărginită fericire. Ştiindu-se o femeie nouă, o femeie curată — curată ca roua dimineţii pe care o sărutase în această zi de april blînd, îşi spuse că bucuria aceasta va trebui de acum mărturisită spre cele patru zări ale lumii, pînă la sfîrşitul veacurilor.

Şi inima ei simţi atunci un curaj năpraznic de a mărturisi tuturor — că Iisus a înviat şi ea l-a văzut cea dintîi. Intr-adevăr, ea a făcut lucrul acesta vreme de treizeci de ani, cu o statornicie rară şi cu o bucurie care-i lumina chipul ori de cîte ori vorbea de noaptea aceea în care Iisus a înviat, de dimineaţa aceea, în care Domnul cel înviat s-a arătat ei.

Acum, îngenunchiată în faţa mahramei de care nu se putea despărţi, Maria din Magdala asculta cîntecul care se înălţa uşor, care creştea în inima ei şi care umplea în clipa aceea cu dumnezeiasca lui bucurie sufletele dreptcredincioase ale tuturor.

Emanuel Copăcianu

FLORIILE

In bisericile noastre, credincioşii ţin în mînă ramuri verzi de salcie, împărţite de preoţi la utrenia floriilor, arătînd că participă cu bucurie la intrarea Domnului în Ierusalim. Evenimentul acesta sfînt a fost vestit dinainte de profetul Zaharia, pe vremea împăratului Darius al Perşilor, în anul al doilea al domniei acestuia, la 520 înainte de Mîntuitorul, în vreme ce evreii erau în captivitate babilonică. Ca să le ridice moralul evreilor robiţi, Dumnezeu, prin gura profetului, le arată evenimentele viitoare, — că se vor bucura şi ei de un „împărat" cum n-a mai fost altul pe pămînt. Vestirea aceasta se face prin cuvintele: „Bucură-te foarte, fica Sionului, veseleşte-te fica Ierusalimului, că iată împăratul tău vine la tine drept şi biruitor, el este smerit şi călare pe asin, pe fiul asinei. El va sfărîma carul cel din Efraim, caii cei din Ierusalim şi arcul de război va fi rupt. El va vesti pacea popoarelor şi împărăţia lui se va întinde de la o mare pînă la cealaltă şi de la Eufrat pînă la marginile pămîntului" (Zaharia 9, 9 urm.).

Cum de intră Iisus In Ierusalim ca „împărat" şi de ce îl aclamă mulţimile? Mulţimile aşteptau, potrivit spuselor profeţilor, să vină Mesia, Mîntuitorul, Unsul lui Dumnezeu. *Convingerea aceasta se întărise de cînd venise stăpînirea romană în Palestina, stăpînire foarte tirană. Nu numai evreii îl aşteptau pe Mesia, ci şi Samarinenii şi celelalte neamuri. Dovadă sînt magii prezenţi la Naşterea Domnului, care veneau din Persia, şi la romani profeţiile sibilice, cărora se face ecou şi poetul Virgiliu.*

Iisus Domnul vine.

Faptele minunate făcute de Iisus arătau că El este Mesia, cel mult aşteptat.

In ultimul an al mergerii la Ierusalim, Domnul lasă mulţimile să-şi facă voia şi să-L întîmpine ca pe un împărat pe El, fiul lui David.

Dar El vrea să le arate că e altfel de „împărat" decît cei ce stăpîneau peste popoare. El trimite pe ucenici să-I aducă un asin, care niciodată n-a fost folosit, animal paşnic şi acceptă apoi această proclamare de împărat acum, cînd iudeii mergeau la Ierusalim, ca pelerini, pentru sărbătoarea Paştilor, — cînd nimeni nu era înarmat, căci la templu nimeni nu se ducea înarmat — pentru ca alaiul împăratului Hristos să n-aibă nimic din ceea ce avea alaiul împăraţilor de atunci.

La pelerinii care veneau de departe, se adaugă mulţimile din Ierusalim sosite mai înainte şi care, auzind că vine Mesia îi ies întru întîmpinare, îi aştern drumul cu hainele lor, că aşa era obicei să fie primit împăratul şi cu toţii strigă „Osana Fiul lui David" *...în limbajul lor:* „Trăiască Fiul lui David".

Dar ce fel de împărat?! In loc de arme, ramuri de finic, în loc de armate mulţimi fără arme care nu cîntau cîntece de aţiţare la război, ci cîntări de slavă lui Dumnezeu.

„Impăratul" acesta nu este într-un car de război şi nu se întoarce de la luptă ca să fie atîta sărbătoare. Şi totuşi este atîta sărbătoare, atîta veselie, cum n-a fost niciodată! El e un „împărat" care nu-i duce la război, un împărat care le dă pîine, le vindecă bolile, le dă sănătate, le dă viaţă şi din morţi îi învie.

Iisus spune despre sine: „Fiul omului n-a ve-

Marta și Maria

Două sînt aspectele prin care se validează viața credinciosului în cadrul pămîntesc, reliefate prin persoanele Martei și Mariei și anume:

1. Aspectul pămîntesc al vieții și
2. aspectul spiritual al ei.

1. Marta și Maria erau două surori, după cum două surori sînt și cele două aspecte ale vieții: cadrul pămîntesc și cel de mîntuire, de sfințenie a ei. Cadrul pămîntesc, gospodăresc, este reprezentat atît de minunat de către Marta, iar cadrul spiritual al vieții este reprezentat atît de suav de către Maria care „partea cea bună și-a ales".

Creștinismul, așadar, nu neglijează latura practică a vieții, latura gospodărească, materială. Dovadă despre aceasta este și faptul că Mîntuitorul apreciază hărnicia Martei, prin cuvintele: „Marto, Marto, te grijești și spre multe te silești", dar îi atrage atenția, în același timp, că partea spirituală, zestrea morală este „partea cea bună" cînd spune: „ci un lucru îți trebuiește; Maria partea cea bună și-a ales care nu se va lua de la ea" (Lc. 10, 41—42).

Sf. Scriptură este plină de îndemnuri pentru preocupările gospodărești și de laudă pentru femeile sau bărbații virtuoși și buni gospodari. Astfel, laudă femeia virtuoasă (Gn. 30) și harnică (10—28).

Domnul dorește tuturor „cele ale Martei" — cum se spune în popor: pîine, grîu, vin... (Gn. 27, 28; Pilde 11, 26; Ier. 12, 13, etc.).

Osîrdia de care a dat dovadă Marta a fost stimulată de către dumnezeiești Apostoli (I Tes. 2, 9; II Tes. 3, 8; II Tes. 3, 13 ș. a.).

Este atrasă pînă și atenția asupra îmbrăcămintei (Is. Sirah 29, 24).

De cele ale Martei Mîntuitorul se îngrijea direct, fără să înlăture prin aceasta și aportul omului, căci nu-i convenea, ca un părinte bun să-și știe lipsiți fiii de cele pămîntești necesare vieții (Mt. 6, 28, 31; Lc. 13, 22, 27; I Tim. 6, 8; Apoc. 16, 15 ș. a.).

Hărnicia de care a dat dovadă Marta este încurajată și lăudată peste tot în Sf. Scriptură (Pilde 12, 11). Ea îndeamnă la munca cîmpului, combătînd lipsa spiritului gospodăresc, adică lenea (Pilde 13, 4); laudă spiritul gospodăresc (Pilde 14, 24); pe omul harnic care are tot ce-i trebuiește (Pilde 21, 5; I Cor. 3, 8; Iv. 12; Ef. 4, 28 ș. a.).

Activitatea, lucrarea în viață de către credincios este propovăduită și de către Sf. Părinți, dînd pildă pe însăși Sf. Treime. Astfel, Sf. Ioan Gură de Aur, în Omilia 1 la Efeseni spune:

„Tatăl a voit și Fiul a lucrat, a activat. Dar nici Fiul n-a fost lipsit de voință, fiindcă Tatăl a voit și nici Tatăl n-a fost lipsit de activitate, fiindcă Fiul a activat, a lucrat, ci toate sînt comune Tatălui și Fiului". Iar în altă parte, același Sf. Părinte, se exprimă:

„Nimeni nu poate să fie în tovărășia lui Hristos, dezmierdîndu-se, dormitînd și lenevindu-se".

Mișcarea, activitatea este caracteristică vieții, și prin Marta Iisus Hristos ne dovedește acest lucru.

Dar și oamenii luminați socotesc activitatea drept cauză a vieții bune. Astfel J. P. Richter spune: „Ceea ce te face și te menține voios și fericit este numai activitatea". Și tot așa ne îndeamnă la hărnicie. B. Gracian spune: „Talent și hărnicie: fără amîndouă nimeni nu se poate distinge în gradul cel mai înalt, ci de le reunește pe amîndouă în sine. Un cap mediocru dar harnic merge mai departe decît omul înzestrat dar fără hărnicie. Prețul gloriei este munca".

2. Pentru creștinism, însă, partea Martei nu constituie un scop în sine, ci numai un mijloc indispensabil care ne duce la scop: desăvîrșirea, sfințenia vieții.

Dar nici numai căutarea celor spirituale nu ne face fericiți, ci numai îmbinate cele spirituale cu cele pămîntești ne dau completa mulțumire (Mat. 6, 21).

Credinciosul nu este situat pe o poziție înțeleaptă și potrivit duhului Sf. Scripturi nici cînd caută numai cele ale spiritului, nici cînd caută numai cele ale trupului, ci pe amîndouă, dînd însă întîietate desăvîrșirii sufletului său.

„Cine oare cinstește pe Dumnezeu? Cei care stau regulat la rugăciune, sau cei care fac voia Lui? Desigur că aceștia din urmă" — spune Sf. Ioan Gură de Aur în Omilia 18 la Efeseni.

„Nimic nu poate procura omului o mulțumire atît de mare ca o conștiință curată..." spune același Sf. Părinte.

Marta și Maria, deci, sînt prototipurile celor două aspecte ale vieții: aspectul pămîntesc și cel spiritual, unul mijloc și altul scop al vieții creștinului, neputîndu-se dispensa unul de altul, ci amîndouă armonic îmbinîndu-se, duc la scopul ultim al vieții credinciosului: sfințenia vieții.

Cele două aspecte mai larg văzute, ale vieții, care reprezenta unul prin Marta latura pămîntească și unul prin Maria, latura spirituală, sînt așa de mult dezvoltate de către oamenii din Patria noastră, încît toți credincioșii sînt chemați ca lucrînd la sfințenia vieții proprii, să-și dea cu sîrg tot aportul la ridicarea bunei stări materiale și culturale a semenilor, la progresul material și cultural al poporului. Numai așa vor binemerita lauda și pe cea dată Martei pentru multele griji gospodărești, dar și pentru partea cea bună a Mariei, pentru luminarea și sfințirea sufletelor lor, spre pacea și buna înțelegere între oameni.

Prot. Avram Petric

---

nit să I se slujească, ci ca El să slujească și să-și dea sufletul răscumpărare pentru mulți" (Marcu 10, 44—45).

Iisus a venit ca să ne mîntuiască. Lui îi era „milă de popor", *care trăia în mizerie și era exploatat.*

Iisus a venit să aducă pace pe pămînt și bunăvoire între popoare, nu război și nenorociri.

Iisus cheamă la luptă, ca să se rupă „arcul de război", *despre care vorbește profetul Zaharia, să se prefacă* „săbiile în fiare de pluguri și lăncile lor în seceri", *cum vestește Isaia (Is. 2, 4).*

Credincioșii sînt oamenii păcii și propovăduitorii ei. Sînt mădulare vii ale Bisericii lui Hristos și în această calitate vin cu sprijinul lor activ în întîmpinarea vremilor noastre a oamenilor cinstiți de pretutindeni, care luptă pentru dezarmarea generală și totală pentru a se ajunge la pace statornică în lume.

De Florii Mîntuitorul vine iarăși, dar acum intră în Altar. Viața noastră curată ne va da curaj să ne apropiem și noi de Domnul și să-L primim în taina Sfintei Împărtășanii. Vom avea atunci sentimentul biruinței asupra noastră înșine și vom simți bucuria mulțimilor ce aclamau intrarea triumfală a lui Iisus în Ierusalim.

Pe această cale a unirii cu El, vom propăși pe calea desăvîrșirii și a mîntuirii, și El, „Împăratul păcii", cel smerit și blînd, căutînd la rugăciunile noastre și ale sfinților Lui, va binecuvînta străduințele noastre pentru pace pe pămînt și bunăvoire între oameni și popoare și prin darul lui Dumnezeu și lupta neîntreruptă a popoarelor se vor împlini cuvintele: „arcul de război se va rupe ... și pacea se va întinde pînă la marginile pămîntului".

Pr. I. Sanda

Din imnele bisericești

Invierea lui Hristos

Invierea lui Hristos
Văzînd, să ne închinăm
Sfîntului Domn Iisus
Slăvindu-L, îl lăudăm:

Crucii Tale ne-nchinăm
Hristoase-al nostru Stăpîn
Și Sfîntă-nvierea Ta
O lăudăm și o mărim.

Dumnezeul nostru Sfînt
Tu ești, pe altul nu știm,
Singur fără de păcat
Numele Tău îl numim.

Astăzi credincioșii toți
La biserică veniți
Învierii lui Hristos
Să ne închinăm smeriți.

Că prin cruce a venit
Bucurie tuturor
Noi pe Domnul preamărim
Al nostru Mîntuitor.

Că răstignire răbdînd
Pentru noi moarte-a stricat
Și prin învierea Sa
Viața veșnică ne-a dat.

Pr. Al. Gherghel

Hristos a înviat...

Închizînd Viața, ferecat,
azi ulciorul morții-i sfărîmat.

Din mormîntul gol, întunecat,
azi Hristos a înviat.

Iadul este părăsit, uitat,
azi Hristos a înviat.

Piscul vieții-i luminos, curat,
azi Hristos a înviat...

Nicolae Modoiu

Despre bunătate

Vorbind despre Dumnezeu, în rugăciune, Psalmistul David zice: „Adu-ți aminte, Doamne, de bunătatea Ta și de mila Ta, că de veacuri sînt ele" (Ps. 24, 5) și peste puțin, — poate pentru sine, sau pentru cei ce împreună cu el se rugau — adaugă: „Bun și drept este Domnul" (Ps. 24, 7). In aceste cuvinte Psalmistul își arată convingerea că Dumnezeu este bun.

Despre bunătatea lui Dumnezeu se amintește și în Sfînta Evanghelie, Însuși Mîntuitorul nostru Iisus Hristos spunînd că „bun este unul Dumnezeu" (Marcu 10, 18; Luca 18, 19), iar cu alt prilej, tot Mîntuitorul Hristos ne conduce la gîndul că „bun este Dumnezeu" (Matei 7, 9—11; Luca 11, 11—13).

Sfînta Scriptură e plină de afirmații din care înțelegem că cei ce au scris-o au avut deplina convingere că o trăsătură de căpetenie a lui Dumnezeu este bunătatea. Sfîntul Apostol Pavel se roagă lui Dumnezeu ca credincioșii din Efes să fie plini de toată bunătatea lui Dumnezeu (Efeseni 3, 19). Astfel rugîndu-se, Sfîntul Apostol fixează pentru toți credincioșii, drept țintă, a căuta să aducă în ființa lor cît mai mult din bunătatea lui Dumnezeu.

Că cei credincioși au datoria a se sili să dobîndească în sufletul lor bunătatea se arată în toate îndemnurile cuprinse în Sfînta Scriptură, în care se spun cuvinte ca acestea: „Fiți buni între voi și milostivi" (Efeseni 4, 32) sau: „Îmbrăcați-vă ca aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și preaiubiți, cu milostivirile îndurării, cu bunătate, cu smerenie, cu blîndețe, cu îndelungă răbdare" (Coloseni 3, 12).

Toți aceia care au luat aminte, cu gînd de mîntuire, la cuvintele cele insuflate de Dumnezeu, cu osîrdie s-au ostenit ca să împlinească învățăturile cele mîntuitoare, deci și pentru dobîndirea asemănării cu Dumnezeu întru bunătate s-au ostenit.

Un gînd ca acesta, de a dobîndi în sufletele noastre bunătatea, avînd și noi, este firesc să

(Continuare în pag. 4)

Despre bunătate

(Continuare din pag. 3)

ne întrebăm: care este calea pe care mergînd putem să fim și noi părtași bunătății? Cum putem să ne agonisim și noi bunătatea și parte cu cei buni? La această întrebare ne pot răspunde aceia dintre creștini care au agonisit în sufletul lor bunătate statornică. Ei sînt singurii în măsură să ne îndrepteze pe calea ce duce la dobîndirea bunătății, să ne arate cum se alcătuiește în suflet bunătatea. Să luăm deci aminte la învățăturile lor.

Sfîntul Apostol Pavel, care, după cum am văzut, ne îndeamnă să fim buni, și care vrea chiar să fim plini de toată bunătatea lui Dumnezeu, enumără bunătatea între roadele Duhului Sfînt (Galateni 5, 22—23). In înșirarea pe care o prezintă Sfîntul Apostol virtuților ce se alcătuiesc în suflet prin puterea Duhului Sfînt, bunătatea are locul cel de mijloc, fiind numărată a cincea, dintre cele nouă virtuți amintite de Sf. Apostol la locul acela.

Sf. Apostol Pavel, înșirînd virtuțile înfățișate de el ca „roadă a Duhului", face această înșirare avînd în vedere însemnătatea virtuților, iar nu felul cum vin ele în suflet. Felul în care se dobîndesc de cel ce le caută, îl aflăm dacă le privim în ordinea inversă în care le găsim în prezentarea Apostolului. Sfîntul Apostol începe înșirarea cu dragostea și o sfîrșește cu înfrînarea poftelor.

Iar cel ce vrea să fie împodobit cu bunătatea, trebuie mai întîi să se ostenească întru înfrînarea poftelor, prin care se surpă pricinile relei întrebuințări ale mîniei, deci pricinile răutății. El trebuie deasemenea să se îndeletnicească și cu blîndețea, care duce spre o credință mai întărită, ce se face pricinuitoare a bunătății, prin aceea că îi deschide sufletului calea spre facerea de bine, care aduce în ființa noastră bunătatea.

Ajungînd la acea bunătate, care se dobîndește din înfrînarea poftelor, din blîndețe, din credință și din facerea de bine, sufletul se face părtaș și de toate celelalte virtuți ce își au temeiul în bunătate, adică de îndelunga răbdare, de pacea, rezultată din nepătimire, de bucuria statornică a darului lui Dumnezeu și de dragostea cea care rămîne în veacul veacului.

Unele ca acestea știindu-le noi, înțelegem că Sfîntul Apostol Pavel n-a privit bunătatea ca o simplă trăsătură, sau însușire a creștinului, ca chip al lui Dumnezeu, ci a privit-o ca o virtute înaltă, care, chiar dacă își are temeiul în chipul lui Dumnezeu, pe care cu toții îl purtăm, este însă mîntuitoare numai întrucît este dobîndită pe calea mai înainte arătată.

Din faptul că Sfîntul Apostol Pavel, de cîte ori îndeamnă la bunătate, face acest îndemn numai după ce a îndemnat la oprirea de la răutate sau de la patimile care alcătuiesc răutatea, înțelegem că Sfîntul Apostol știe că bunătatea nu poate fi niciodată într-un suflet împreună cu răutatea.

Noi adeseori ne mulțumim cu acele însușiri care le avem în ființa noastră fără o osteneală oarecare, însușiri bune, pe care le-am primit de la Dumnezeu, odată cu firea și facem, în puterea acestor însușiri tot ce putem face cu plăcere, deci tot ce putem face fără osteneală. Aceasta însă încă nu e o lucrare de mîntuire, căci prin ea creștinul nu se depășește pe sine, ci lucrează numai la nivelul puterilor pe care le are. Mîntuirea însă se cîștigă prin osteneala de a ne depăși pe noi înșine. Numai cel ce se străduiește a face mai mult decît ar face cu plăcere sau fără osteneală, numai acela vrea să se depășească și deci numai acela se mîntuiește.

E drept că este o mare binefacere a avea o casă bună în care să te adăpostești, dar dacă această casă ai primit-o ca moștenire, n-ai nici un merit. Ai casa, poate că nu ți se cere să faci alta, dar ți se cere să o întrebuințezi bine, să o păzești de stricăciune, iar vremea ce îți rămîne, de pe urma faptului că, în timp ce alții trebuie să-și zidească o casă pentru locuit, tu trebuie să o folosești pentru alte lucruri bune.

Toate acestea mai înainte spuse ne călăuzesc la înțelegerea faptului că: bunătatea, așa cum au înțeles-o iubitorii de Dumnezeu, este un nume general, în care se cuprinde orice virtute, fie că aceea este ajutătoare spre bunătate, fie că se cuprinde în ea. Bunătatea este însușirea sufletului din care a fost izgonit orice chip al răutății, ea neputînd locui împreună cu răutatea, așa cum nu poate fi lumina împreună cu întunericul, ci cînd apare lumina întunericul nu mai este de față. Bunătatea se alcătuiește prin străduința de a împlini poruncile lui Dumnezeu întru smerenie, bine știindu-se că pentru agonisirea bunătății ne folosim de aceleași puteri sufletești de care ne folosim și pentru alcătuirea răutății. Aceasta a știut-o bine Sfîntul Apostol Pavel, care îndeamnă pe credincioși să facă mădularele lor roabe ale curăției spre dreptate, așa cum odinioară le-au făcut roabe ale necurăției, spre fărădelege (Rom. 6, 19).

Toată această lucrare trebuie săvîrșită întru smerenie și cu rugăciune către bunul Dumnezeu, dătătorul tuturor darurilor celor bune, deci și alcătuitorul bunătății.

Ierodiaconul Teofil

Invățătura sfîntului Grigorie Palama despre lumina dumnezeiască

Citim în Vechiul Testament că atunci cînd s-a coborît Moise de pe muntele unde a primit de la Dumnezeu cele zece porunci, fața sa strălucea de lumină, *iar poporul Israel nu se putea uita la el. In Sfînta Scriptură găsim multe alte locuri unde se vorbește despre această lumină (Isaia 58, 8; Maleahi 3, 2 etc.). „In lumina Ta vom vedea lumina", grăiește psalmistul (Ps. 35). In Noul Testament, Sf. evanghelist Ioan scrie că Dumnezeu este* lumină. *Insuși Domnul Hristos se numește pe sine Lumina lumii (Ioan 8, 12). Tot lumină este numit El în rugăciunile și cîntările bisericești (de ex. în canoanele troișnice și canoanele pentru morți). In Simbolul credinței îl mărturisim pe Domnul ca fiind lumină din lumină.*

La Nașterea Domnului, în peșteră, la Schimbarea Sa la față, pe muntele Tabor, și de Inviere, la mormînt, cei din apropierea Lui s-au învrednicit a vedea o mare lumină și au căzut cu fața la pămînt. Despre această lumină au scris mulți Sfinți Părinți, între care Sf. Grigore Teologul, Sf. Andrei Criteanu, Sf. Ioan Damaschin, dar mai ales Sf. Grigore Palama (care a trăit între anii 1296—1359).

Sf. Grigore Palama învață că pe muntele Tabor, Domnul a descoperit la trei din ucenici lumina Sa dumnezeiască *pe care o avea tot timpul după „perdeaua" trupului său omenesc. Lumina aceea de care străluceau hainele și fața Sa era lumina dată de firea Sa dumnezeiască. Sf. Grigore Palama a arătat cu limpezime că această lumină nu este însăși* ființa *lui Dumnezeu, deoarece această ființă nici o făptură nu poate vreodată s-o vadă (Ioan 1, 18).*

Lumina dumnezeiască este lucrarea *cea în multe chipuri și puterea lui Dumnezeu, este bunătatea și Slava Sa, care îi înconjoară ființa Sa dumnezeiască. Această lumină nu este intru nimic materială, ca cea a soarelui, ci este mărirea și harul lui Dumnezeu (har — în înțeles de putere și lucrări în afară ale lui Dumnezeu). Lumina dumnezeiască luminează oștirile îngerești. Ele o privesc (o contemplă) cu nesfîrșită bucurie; ea este „lumina veacului viitor, prin care cei drepți vor lumina ca soarele, așa cum ne-a arătat aceasta Hristos, Cel ce a strălucit pe muntele Taborului" (scrie Sf. Grigore Palama în cartea sa „Mărturisirea credinței ortodoxe"). Cei plecați dincolo, în nădejdea învierii și a vieții veșnice, văd lumina cea din Dumnezeu. Pe pămînt o pot vedea, cînd voința lui Dumnezeu îngăduie, cei cu inima curată. Mîntuitorul a vestit: „Fericiți sînt cei cu inimă curată, căci aceia* vor vedea pe Dumnezeu". *Mulți sînt sfinții care au văzut lumina dumnezeiască pe pămînt fiind — învrednicindu-se de ea ca de o arvună a fericirii veșnice. Unor sfinți și mucenici le-a dăruit Domnul ca în timpul rugăciunii sau al chinurilor pentru El, trupul lor să răspîndească lumină, încît străluceau. Înțelegem de ce pe sfintele icoane capul celor zugrăviți pe ele îl vedem înconjurat de lumina sfîntă.*

An de an, în noaptea sărbătoririi Invierii Domnului Hristos, la Ierusalim, vine din cer această lumină de la care se aprinde cea dintîi luminare, din mîna Patriarhului. Apoi, în toată biserica, „lumina lui Hristos luminează tuturor". La rugăciunile Vecerniei facem amintire de această lumină, numind pe Mîntuitorul „Lumină lină a sfintei Slave a Tatălui Ceresc...", căruia ne închinăm.

Lumina cea dumnezeiască se poate sălășlui în cei drepți; ea este un dar al lui Dumnezeu *prin care El locuiește în credincioși,*[1] *prin mijlocirea rugăciunii, a nevoințelor și a sfintelor taine.*

Sf. Grigore Palama ne îndeamnă să dorim a fi luminați de această lumină și să ne silim a încălzi în noi dragostea și dorirea slavei și frumuseții duhovnicești. In viața noastră de toate zilele Domnul Hristos ne îndeamnă să lumineze lumina noastră înaintea tuturor oamenilor, ca să vadă faptele noastre cele bune și să slăvească pe Tatăl cel din ceruri (Matei 5, 16).

Anatolie Zarea

1 Prot. K. Rujițki, Șase sute de ani de la moartea Sf. Grigore Palama, arhiepiscopul Tesalonicului. (Revista Patriarhiei din Moscova, 1959, nr. 12, p. 31-40)

Flăcări în primăvară

Cu energia care a dus la saltul mare
In largul lui se simte oricare truditor.
Incins de multe flăcări, năravul vechi dispare
Voioși copiii țării tresar în vîrsta lor.

A triumfat mai plină, mai proaspătă odiere
Și-un vînt primăvăratic răsuflă dintre munți,
E liniște deasupra și jos e mîngîiere,
Se-nchină lin bătrînii cu argintate frunți.

Sub bolta-ntinerită, pe-a dealurilor piepturi,
Splendoarea primăverii înscrie vii imagini.
Iubirile-polenuri din aripe de fluturi —
Sub raza jucăușă se toarnă-n mii de pagini.

Cresc holdele pe cîmpuri, pruniștile dau floare
Și viorele-n ierburi surîd cu toată fața:
Mărimuri lungi răsună din vechile altare:
Cum poate omul, Doamne, să nu iubească viața?

Viitorul se înalță vibrînd de-același crez
Ce-i scris în cer pe steaua sub care ne-am născut,
Curat ca apa sfîntă pe creștet la botez,
Copilului durîndu-i pe lume trainic scut.

Torentul primăverii ce spre viață pleacă
In inima-i deschisă nu rabdă vreo furtună,
Doar florile prin parcuri de farmec le apleacă
Sub vasta strălucire a cerului cu lună.

In zare porumbelul-luceafăr zboară lin,
S-alintă peste-oceane. Nu e departe ceasul,
Roind de bună voie sub creanga de măslin,
Spre sărbătoarea păcii noroade-or face pasul.

Prot. I. Gh. Ivanciuc

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu 42.418

Anul 112 Sibiu, 1 mai 1964 Nr. 17—18

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA
se adresează REDACȚIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Pentru viață, pentru pace

Urmînd străvechii rînduieli bisericești, Arhipăstorul nostru, I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, a trimis credincioșilor și preoților din Arhiepiscopie și în acest an, la praznicul Invierii Domnului, îndătinata scrisoare pastorală, din care se desprind în chip deosebit două îndemnuri: îndemnul la viață și la pace.

Indemnul la bucurie și la viață este întărit și de firea înconjurătoare, care în primăvară se trezește cu putere din lungul somn al iernii. „Răsărit-a primăvara, veniți să ne desfătăm; strălucit-a învierea lui Hristos, veniți să ne veselim" — cum glăsuiește și Pastorala.

Pentru noi creștinii însă Invierea Domnului este un prilej cu totul deosebit de bucurie, pentru că „pe temelia ei stă dreapta noastră credință". Căci „dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este credința noastră" — precum spune Sf. Apostol Pavel (I Cor. 15, 14).

Dar despre Invierea Domnului nostru Iisus Hristos ne vorbește nu numai Sf. Apostol Pavel, care aduce multe mărturii în această privință, ci chiar și prorocii Vechiului Testament au prevestit-o cu veacuri multe înainte și despre ea ne-a grăit însuși Mîntuitorul, cînd a vorbit în mai multe rînduri Apostolilor despre patimile și Invierea Sa.

Unul dintre sensurile cele mai de valoare ale Invierii Domnului pentru noi creștinii ni-l arată tot Sf. Apostol Pavel în cuvintele: „Precum Hristos s-a sculat din morți, așa și noi întru învierea vieții să umblăm" (Rom. 6, 4). Pastorala de Paști a I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae arată, în continuare, mai pe larg ce înseamnă a umbla „întru înnoirea vieții".

„A umbla întru înnoirea vieții este mai mult decît a avea viață nouă... (căci, ea, viața noastră) se cade să fie mereu îmbunătățită și mereu înfrumusețată".

„A umbla întru înnoirea vieții înseamnă să ocolești săvîrșirea oricărei înfățișări a păcatului ... înseamnă să petreci în virtute, oricînd, oriunde și față de oricine".

„Prin creștineasca înnoire a vieții sporesc în lume „făcătorii de pace" pe care Hristos-Domnul îi fericește și-i numește „fii ai lui Dumnezeu".

In această ordine de idei, Pastorala subliniază „lucrul bun și plăcut lui Dumnezeu" realizat prin Tratatul de la Moscova pentru interzicerea experiențelor cu arme nucleare în trei medii, precum și prin înțelegerea intervenită între cele două mari puteri nucleare: U.R.S.S. și S.U.A. de folosire a Cosmosului în scopuri pașnice. „De aceea — spune I. P. Sf. Mitropolit Nicolae — ne bucurăm în această mare și sfîntă zi de Paști că omenirea se apropie de pacea pentru care ne rugăm și ne străduim cu toții".

Plecînd de la salutul de: „Pace bună", pe care oamenii noștri din popor îl folosesc adesea, Pastorala de Paști arată că este „o urare cuminte și cu înțeles adînc. Mai ales astăzi „o înțelegem așa cum trebuie: „Pace bună" vrem, pace trainică și de durată, pace dreaptă și adevărată, „pace netulburată". Această pace s-o cerem de la Dumnezeu și să ne străduim a o dobîndi prin toată munca noastră.

Credincioșii și preoții noștri au avut prilejul să asculte în Duminica Invierii din Pastorala de Paști a I. P. Sf. Mitropolit Nicolae povețe bune întru trăirea unei vieți cît mai plăcute lui Dumnezeu și de folos Țării și semenilor noștri.

Gh. P.

Biserica creștină și solia păcii

Cînd în mai 1945 tunul a amuțit în bătrîna Europă, omenirea a răsuflat ușurată: măcelul încetase prin înfrîngerea Germaniei hitleriste și omenirea îndoliată s-a apucat că tămăduiască cumplitele răni ale războiului care cuprinsese lumea de la un capăt la celălalt al pămîntului. A doua zi, un statistician anunța că omenirea a pierdut numai în luptă în decursul celor două războaie 85 milioane de vieți, precum și valori culturale și spirituale incomparabile, pe care nimeni nu le va mai putea pune la loc. O lună mai tîrziu, la 26 iunie 1945 la San Francisco se semna Charta Națiunilor Unite, din preambulul căreia citățm numai atît: „Noi popoarele Națiunilor Unite, hotărîte de a salva generațiile ce vor veni de blestemul războiului care de două ori în decursul vieții noastre a adus omenirii dureri nespuse,

Spre a promova progresul social și a trăi împreună în pace unul cu altul ca buni prieteni,

Sîntem hotărîți să unim sforțările noastre pentru îndeplinirea acestor țeluri și în acest scop se creiază această Organizație a Națiunilor Unite".

Ideea salvgardării popoarelor de pericolul agresiunii a cuprins omenirea sfîșiată de mizeriile războiului, nădăjduind că pacea mult dorită va fi întronată la loc de cinste în această lume care în decursul a două mii de ani a avut liniște doar 250 de ani!

In numele acestei idei, în august 1948 la Wroçlaw — lîngă Varșovia — un congres al intelectualilor a dezbătut pentru prima dată necesitatea grupării tuturor forțelor iubitoare de pace într-un organism care să se opună cu hotărîre aținătorilor la un nou război.

Un an mai tîrziu, concomitent, la Paris și Praga, s-a ținut cel dintîi congres al partizanilor păcii și manifestul lor definea clar și hotărît scopul și programul pe care mai apoi Consiliul Mondial al Păcii avea să-l aplice. De atunci și pînă astăzi mișcarea mondială a păcii a crescut în putere și în număr, iar hotărîrile luate de aceasta de fiecare dată, au marcat pietre de hotar adînc înfipte în conștiința omenească.

Este lucru îndeobște cunoscut că Biserica creștină s-a alăturat acestui uriaș front al păcii din primele zile. Temeiul acestei alinieri stă în învățătura creștină, Biserica lui Iisus Hristos fiind prin excelență Biserica păcii. Dumnezeul nostru e Dumnezeul păcii și El ne îndeamnă să trăim în pace. Iisus Hristos este Domn al păcii. Salutul Său este „Pace vouă" și ultimele Sale îndemnuri date ucenicilor sînt cuvinte de pace: „Pacea Mea las vouă, pacea Mea o dau vouă". In preajma Sfintelor Sale patimi le spune: „poruncă nouă las vouă: „iubiți-vă unii pe alții, întru aceasta se va vedea că sînteți ucenicii mei". Iisus Hristos fericește pe făcătorii de pace, iar în ceasul prinderii Sale în Grădina Ghetsimani, dojenește aspru pe Petru care tăiase urechea lui Malhus: „bagă sabia în teacă; cine scoate sabia, de sabie va pieri". Iată așadar caracterul pașnic al Evangheliei lui Hristos. Solia Evangheliei este pacea în omenire, buna înțelegere între popoarele lumii. Deasupra staulului, la ieslea Betleemului — în care s-a născut Hristos — îngerii din albastrele înălțimi ale Cerului au rostit cea mai frumoasă cîntare pe care de atunci creștinii o vor rosti veșnic și vor suspina după împlinirea ei cu nostalgică dorință: „mărire întru cei de sus, lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bună voire".

Unitatea genului omenesc cerea trăirea în cea mai deplină armonie a omului cu semenul său: toți sînt fiii lui Dumnezeu. Dragostea de la om la om trebuie să cuprindă pe toți: iată universalismul Evangheliei lui Hristos!

Iisus Hristos ne aduce o întreită pace, sau — dacă vreți — o singură pace într-un triunghi, care în loc de puncte geo-

(Continuare în pag. 2)

Veniți să facem lumea lăcaș al primăverii

Ca niște lire plopii au început să cînte
Triumful primăverii
Un răsărit de soare aprins-a scama neagră
A norilor de iarnă, ca frunze mari de umbră.
In pieptul meu se naște dorința de viață
Să mîngîi cu privirea oceanul albăstrimii,
Și să ating cu mîna corabia de flăcări.
Urcatu-m-am în carul cu flori al primăverii
Și am văzut pîraie, sub sălcii pitulate,
Ducînd sicriul iernii de ghiață lucitor,
Dar auzii departe pe piatră cum se-ascute
Cuțitul pentru moarte, să sîngereze albul
Penaj de porumbei.
De pretutindeni, oameni vă chem, vă chem,
vă chem!
Chemarea mea ieșit-a din scoica mărginirii:
Veniți să facem lumea
locaș al primăverii!

Ichim Dumitru

Biserica creștină . . .

(Urmare din pag. 1)

metrice ar trebui însemnat astfel: pace în ființa fiecăruia.

pace întru om și semenii lui;
pace între el și Dumnezeu.

Iată așadar principiul care, după învățătura Bisericii creștine, oferă o temelie solidă pentru construirea unei păci trainice în lume: O pace înflorită din dragoste către semen, o pace construită pe dreptate și pe bună înțelegere, o pace care pornește din egalitate și frățietate.

Sîntem martorii unei ere măreț: era atomului și a zborurilor cosmice. Vedem în jurul nostru cît de fierbinte este năzuința oamenilor spre o muncă rodnică de bună vecinătate, de unire în cuget și de dragoste frățească. Trebuie arătat încă odată că aceia ce-și pun nădejdea în război nu sînt decît niște oameni lipsiți de suflet, semănători de groază și ură între popoarele lumii. Noi trebuie să spunem necontenit și răspicat, ca fiecare să înțeleagă, că pe noi ne interesează munca pașnică, munca constructivă pentru înflorirea Patriei. Icoana trecutului război, cu orașe, sate, școli, biserici, azile și spitale nimicite, cu zeci de mii de oameni uciși la întîmplare nu s-a șters încă din mintea noastră. Am privit atunci cum piereau în flăcări monumentele de artă, comorile de artă și istorie ale acestui popor — creiate cu migală și sîrguință — și nu vrem ca aceasta să se mai repete.

Iată de ce Biserica și slujitorii ei nu pot privi indiferenți la voința de pace a acestui veac. Cain ucide pe Abel, fratele său, mărturisește Biblia, și lucrul acesta e neînchipuit de monstruos. Astăzi, prin luptă organizată, mîna noului Cain, care vrea să dezlănțuie un război catastrofal, va fi oprită mai înainte de a fi comis crima.

Iată de ce Biserica și slujitorii ei s-au găsit alături de luptătorii pentru pace din prima clipă, căci trebuie să mărturisim că pentru noi preoții, Biserica și pacea sînt una: apărînd una, trăim pentru cealaltă și pe amîndouă le dăruim Patriei noastre.

De aceea fiecare acolo unde ne găsim, să îndrumăm pe credincioși să dea slavă lui Dumnezeu în strămoșeasca noastră credință și să iubească pacea, să lupte pentru ea și s-o apere. Și să facă aceasta convinși pînă în adîncul inimii că o Biserică credincioasă luptei pentru pace e cu adevărat Biserica lui Hristos, că pacea înseamnă construcție, progres, cultură și lumină pentru întreaga omenire însuflețită de realizarea unei lumi mai bune, mai drepte și mai fericite.

Emanuel Copăcianu

Vizită ecumenistă

La invitația Prea Fericitului Patriarh Justinian, ne-a făcut vizită o delegație de teologi a Comisiei de studii a Consiliului Ecumenic al Bisericilor, formată din: pastorul Dr. Lukas Vischer (reformat), secretar de cercetări al Comisiei „Credință și Constituție" (Geneva), prof. Dr. Kurt Stalder, vechi catolic (Berna), prof. Dr. A. Benoit (luteran-Strasbourg, Franța), și asistent univ. Dr. R. Slenczka (luteran-Heidelberg, R. F. Germană). Scopul acestei vizite a fost ținerea unei discuții teologice cu teologii ortodocși și protestanți din țara noastră și strîngerea legăturilor ecumeniste existente.

La București (17—18 martie a. c.), au vizitat Patriarhia, Institutul Teologic de grad Universitar, așezăminte și ateliere ale Patriarhiei. In 19—20 martie, oaspeții au fost la Cluj. Intre 20 (seara)—22 au vizitat Sibiul. De acolo au trecut la mănăstirea Cozia și Episcopia Rîmnicul-Vîlcea (22—23). Au văzut apoi, Curtea de Argeș (23), azilul Patriarhiei de la M-rea Dealu și Viforîta și M-rea Ghighiu (24). Intre 25—26 au vizitat Mitropolia Iașului, M-rea Neamțu și Episcopia Romanului.

In zilele de 27 și 28 martie a avut loc la Institutul Teologic de grad Universitar discuția teologică între oaspeți și teologii ortodocși și protestanți din țara noastră.

Duminică, 29 martie, delegația ecumenistă a asistat la Liturghia săvîrșită de Prea Fericitul Patriarh Justinian în Biserica Sf. Spiridon. După masă, delegații au participat la serviciul divin din bisericile protestante (luterană și reformată) din București.

Luni, 30 martie, delegația a plecat cu avionul spre Geneva.

In cele ce urmează dăm cîteva aspecte de la vizita la Cluj și Sibiu și de la discuția teologică din București.

LA CLUJ

Delegația ecumenistă, însoțită de pr. prof. Liviu Stan de la Institutul Teologic Universitar (București), pr. prof. î.p. O. Bucevschi și d. I. Georgescu de la Administrația Patriarhală, a fost întîmpinată la Cluj de profesorii Institutului Teologic Universitar Protestant (secțiile: reformat, evanghelic-luteran și unitarian), în frunte cu rectorul d. St. Iuhász și de reprezentanții Institutului Teologic de grad Universitar (ortodox) din Sibiu, Pr. prof. Is. Todoran și N. Mladin.

In zilele de 19—20 martie, delegația a vizitat catedralele ortodoxă, reformată, rom.-catolică, unitariană și Institutul Teologic Protestant. Au avut loc recepții la episcopia ortodoxă, episcopiile reformată (Episcop Nagy I.) și luteranămaghiară (Episcop Argay G.).

De asemenea au vizitat noul oraș studențesc și Biblioteca Universității, fiind impresionați de condițiile de studiu și viață, care sînt asigurate studenților.

In catedrala ortodoxă, seminariștii au cîntat: „Sfinte Dumnezeule" și Pr. prot. A. Tomuș a făcut istoricul catedralei. D. L. Vischer a vorbit seminariștilor despre unitatea ecumenistă, care unește Biserici variate.

LA EPISCOPIA ORTODOXĂ

Oaspeții au fost primiți de P. Sf. Teofil, de față fiind și episcopii reformați I. Nagy (Cluj), A. Buthi (Oradea), luteran-maghiar G. Argay, unitarian E. Kiss, canonicul rom.-cat B. Bella (Cluj), consilieri eparhiali, profesori de la seminar ș. a.

P. Sf. Episcop *Teofil* a salutat delegația ecumenistă cu bucurie. P. Sf. Sa a spus că Mișcarea ecumenistă „urmărește unirea și înfrățirea tuturor confesiunilor și organizațiilor creștine, spre întărirea păcii în toată lumea și spre binele omenirii întregi. Alături de toți ecumeniștii sinceri, noi ortodocșii de aici ne rugăm în toată vremea către Bunul Dumnezeu fără încetare să ne dăruiască unirea pe care Hristos a cerut-o Tatălui ceresc, unire în adevăr și iubire, unirea „în Hristos" și „pentru slujirea semenilor noștri". Noi, ortodocșii, întreținem „cu toate cultele creștine relații strînse de colaborare frățească și de bună înțelegere". Conducătorii celor patru confesiuni (ortodox, reformat, luteran, unitarian) care sînt de față, se întîlnesc des în spirit de armonie și înțelegere reciprocă. P. Sf. Teofil își exprimă bucuria că în programul octavei de rugăciune pentru unire (15—25 ianuarie 1964), stabilit de Consiliul Mondial al Bisericilor, în ziua a cincea era prevăzută o rugăciune din Ceaslovul ortodox.. Aceasta e „o mărturie în plus" că protestanții se apropie cu respect de vechiul nostru cult ortodox. „Ortodoxia orientală are foarte multe lucruri bune, vechi dar nu învechite, creații ce-i drept ale unui trecut îndepărtat, venerabile dar nu îmbătrînite, glorioase dar nu perimate. Noi, ortodocșii sîntem tradiționaliști, dar totuși nu sîntem refractari formelor noi frumoase și eficace de acționare și manifestare evanghelică". „Ortodocșii romîni sînt bucuroși de oaspeți și iubitori de orice propășire, admiratori a toată înnoirea către frumos, către dreptate, doritori de mai multă lumină și fericire obștească". P. Sf. Sa exprimă speranța că munca delegației ecumeniste cu teologii ortodocși și protestanți din țara noastră „va fi rodnică și folositoare măreței cauze a apropierii dintre Bisericile creștine" — și urează oaspeților bun venit și „spor mare la bună treabă".

D. Lukas Vischer *răspunde între altele că unitatea Bisericilor se realizează numai în Hristos. Ea se arată și se adîncește prin rugăciune. Hristos însuși ne conduce pe calea unității. El a venit în lume ca să slujească. De aceea Bisericile pot să se unească prin slujirea lumii după asemănarea lui Hristos.*

LA RECEPȚIILE

de la episcopul reformat I. Nagy și de la Episcopul luteran G. Argay, în cuvîntările episcopilor I. Nagy, Al. Buthi și G. Argay, a prof. A Benoit și R. Slenczka s-a arătat că Institutele Teologice sînt școli în Iisus Hristos, că cultele din țara noastră conlucrează frățește, că vizita aceasta va contribui la apropierea Bisericilor și la slujirea păcii.

La întîlnirile cu profesorii și studenții *de la Institutul Teologic Universitar (Protestant) prin întrebări și răspunsuri s au lămurit mai multe probleme ecumeniste. Rectorul St. Iuhasz a exprimat bucuria că „frații sînt împreună", că teologii ortodocși și protestanți împreună salută azi pe delegații ecumeniști, căci „unde e unitate, Dumnezeu trimite binecuvîntare și viață". In țara noastră unitatea dintre culte e o realitate vie, e o frumoasă tradiție. Unitatea aceasta este unitate teologică și unitate în serviciul vieții, în sprijinirea muncii constructive ce se desfășoară de 20 de ani în țara noastră.*

D. Lukas Vischer *a spus că Bisericile din Romînia pot aduce o contribuție însemnată la dialogul din cadrul Consiliului Mondial al Bisericilor între Biserica Ortodoxă și Bisericile Protestante. Bisericile nu trebuie să se izoleze de năzuințele omenirii.*

Delegații, răspunzînd la diferite întrebări, au arătat că Montrealul (1963) a adus o înnoire a felului de a pune problemele teologice. Astfel: unitatea Bisericii e privită în Hristos; teologia protestantă începe să aibă înțelegere față de tradiție pe care se bazează viața Bisericii, se tinde spre o predică și ermineutică ecumenică, predica bazîndu-se pe textul biblic etc. In ce privește dialogul dintre Consiliul Mondial ai Bisericilor și Biserica rom.-catolică, d. L. Vischer a afirmat că nu se poate spune ceva definitiv. Pe de o parte

se observă o schimbare în catolicism, care arată interes față de ecumenism și vrea să discute frățește cu necatolicii. Pe de altă parte Biserica rom.-cat. urmărește vechiul țel: de a supune papei de la Roma toate Bisericile. Dialogul ecumenic cu Biserica rom.-cat. va fi posibil numai cînd Biserica rom.-cat. va socoti egale cu ea pe celelalte Biserici și va supune ecumenismul ei particular ecumenismului general, care în Consiliul Ecumenic al Bisericilor poate cuprinde toate Bisericile. In această ordine de idei, rectorul St. Iuhász amintește că enciclica Patriarhului de Constantinopol din 1920, care cheamă la colaborare între Biserici, vorbește despre comunitatea Bisericilor, la care nădăjduim că se va ajunge.

Dr. prorector Bende spune că unitatea Bisericilor, bazată pe iubire, trebuie să slujească vieții și păcii, să fie în legătură cu dorința de unitate și pace a lumii întregi. La aceasta răspunde prof. Stalder că pacea e porunca dată de Mîntuitorul și porunca aceasta trebuie împlinită de toți credincioșii.

LA SIBIU

In drum spre Sibiu (20 martie), delegația ecumenistă a vizitat vechea biserică luterană din Sebeș.

In 21 martie oaspeții au vizitat în Sibiu catedrala ortodoxă, catedrala luterană și Muzeul Brukenthal. La Catedrala ortodoxă P. C. Prot. I. Munteanu a vorbit despre istoricul Catedralei și despre pictarea ei. D. L. Vischer a răspuns că înnoirea catedralei prin pictură e un simbol: Sub oblăduirea lui Iisus Hristos-Pantocratorul se reînnoiesc Bisericile creștine. In aceeași zi delegația a fost primită la Mitropolia ortodoxă și la Episcopia luterană și la Institutul Teologic Universitar ortodox și secția luterană a Institutului Teologic Universitar Protestant.

LA REȘEDINȚA MITROPOLITANĂ

delegația a avut o întrevedere cu *I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae.* Intr-o discuție frățească, I. P. Sf. Sa și-a manifestat bucuria de a saluta în Sibiu pe reprezentanții Consiliului Ecumenic al Bisericilor și a transmis binecuvîntări conducătorilor C.E.B. A amintit de asemenea că din tinerețe, ca profesor de Teologie, a activat în Mișcarea Ecumenică și a scris despre ea, și că a luat parte în 1927 la Conferința de la Lausanne (Elveția).

Cu ocazia aceea a cunoscut pe inițiatorii Mișcării ecumenice, între care pomenește pe arhiepiscopul suedez Nathan Söderblom și pe d. Visser't Hooft. Inalt Prea Sfinția Sa amintește și de anii, cînd a urmat studii noutestamentare la Universitatea din Berlin, avînd ca profesori pe A. Deissmann, E. Troeltsch etc.

I. P. Sf. Sa încheie, exprimînd dorința ca Dumnezeu să-i dea putere de a mai participa activ la Mișcarea Ecumenică.

D. Lukas Vischer, *aduce salutul conducerii Consiliului Ecumenic al Bisericilor și exprimă adînc impresionat, sentimentele de respect deosebit și dragoste, ce însuflețesc pe membrii delegației față de un vechi și venerabil participant la Mișcarea ecumenistă, cum este Inalt Prea Sfinția Sa. Exprimă totodată bucuria că Mișcarea ecumenistă are, în Ardeal, tradiții bine înrădăcinate, începînd cu Mitropolitul Bălan, care a participat la Congresul de la Stockholm și continuînd cu actualul Mitropolit. Vechii ecumeniști ne arată nouă astăzi cum să ducem mai departe munca ecumenistă.*

*

Urmează vizita la Episcopia luterană, *unde Eminența Sa Episcopul* Fr. Müller *spune că Biserica luterană a luat parte la Congresul de la Stockholm și predă delegației o scurtă dare de seamă despre situația acestei Biserici. Arată totodată că între Biserici există — la noi — o colaborare foarte bună. Cu marea Biserică Ortodoxă, Biserica luterană stă de mult timp în relații creștinești. Decanul H. Binder amintește de colaborarea dintre profesorii Institutelor Teologice ortodoxe și protestante și de schimbul de studenți teologi și de magistranzi în teologie.*

D. L. Vischer *exprimă bucuria de a vedea ce vechi sînt relațiile Bisericilor române cu Consiliul Ecumenic al Bisericilor. Legîndu-ne de înaintașii Mișcării ecumeniste, legăturile noastre se întăresc și avem convingerea că ele se vor putea adînci în viitor. Constată că peste tot (la București, Cluj, Sibiu) delegația a fost întîmpinată de reprezentanți ai mai multor Biserici și că relațiile dintre Biserici sînt foarte strînse.*

După vizitarea Muzeului Brukenthal — care i-a impresionat cu arta populară și cu valorile secției de pictură românească și clasică — a avut loc o Consfătuire cu profesorii de la Institutul Teologic de grad Universitar (ortodox) *în Sala profesorală, prezenți fiind și d. rector al Institutului Teologic Protestant, St. Iuhasz, d. decan al secției luterane (Sibiu), H. Binder și profesori de teologie de la București, Cluj și Sibiu. P. C. rector* S .Vlad *exprimă aprecierea și dragostea cu care Institutul Teologic întîmpină pe delegații Consiliului Ecumenic al Bisericilor, care sînt totodată dascăli de teologie. Mișcarea Ecumenistă este cunoscută în țara noastră și se dezvoltă practic prin colaborarea dintre culte. Profesorii Institutului Teologic contribuie efectiv la această colaborare. P. C. rector prezintă pe profesori și face un scurt istoric al Institutului Teologic (1811—1964), în care au studiat peste 4.000 de candidați la preoție.*

La rectorat, P. C. vicar Tr. Belașcu oferă daruri oaspeților în numele I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae. D. L. Vischer, *mulțumind, spune că sînt adînc mișcați de primirea ce li s-a făcut. In Romînia există o comunitate ecumenică, manifestată în relațiile foarte bune dintre ortodocși și protestanți. Experiența aceasta trebuiește fructificată teologic. Teologia trebuie să slujească acestei realități. Ea ne ajută să ne cunoaștem și să ne înțelegem reciproc. Vom povesti la Consiliul Ecumenic al Bisericilor și în țara noastră bunele impresii, pe care le luăm cu noi.*

După aceea, oaspeții au vizitat Capela și Biblioteca Institutului.

După masă a avut loc în sala festivă *o consfătuire cu studenții teologi* ai Institutului Teologic ortodox și ai secției luterane (Sibiu). După un scurt cuvînt al P. C. rector S. Vlad, studenții teologi pun întrebări delegației. Membrii delegației răspund la întrebările acestora despre preocupările tinerilor creștini din Apus, despre realizările Institutului ecumenist de la Bossey (Elveția), despre perspectivele Mișcării Ecumenice după ce au fost primite în 1961 patru Biserici Ortodoxe, despre cele mai urgente probleme ecumeniste și despre spiritul ecumenist în lucrarea preotului de parohie.

A urmat *serbarea din Aula Institutului Teologic* (ortodox). Corul studenților teologi, condus de pr. prof. Gh. Șoima și corul Catedralei ortodoxe, condus de pr. secretar I. Popescu, au executat un program de imne bisericești și cîntece patriotice și pentru pace. Imnul păcii a fost cîntat de ambele coruri unite sub conducerea pr. prof. Gh. Șoima. Un imn ecumenic a fost executat în l. engleză de corul studenților. Doi studenți de la Secția luterană a Institutului Teologic Protestant au cîntat o sonată la pian. Programul întreg a avut un succes deosebit.

P. C. pr. rector S. Vlad *salută, la început, delegația ecumenistă în numele Institutului Teologic Universitar (ortodox) și al secției luterane-Sibiu de la Institutul Universitar Protestant din Cluj. Amintește vechimea legăturilor Bisericii noastre cu Mișcarea ecumenistă (mitropolitul Bălan și actualul mitropolit, I. P. Sf. Nicolae Colan) și spune că profesorii de teologie ortodoxă și luterană din Sibiu „lucrează activ la promovarea legăturilor Bisericii Ortodoxe Române și a celorlalte culte din patria noastră cu Mișcarea Ecumenică". Profesorii aceștia au adesea „întîlniri frățești", devenite „adevărate sesiuni de lucru teologic". „Punțile de înțelegere frățească pe care le-am clădit peste ceea ce ne desparte, sînt din ce în ce mai numeroase și mai trainice". Și nu numai profesorii, ci și preoții și pastorii — pregătiți în aceste Institute Teologice „gîndesc și acționează în sensul afirmării unității pan-creștine, așa cum se încheagă ea astăzi în cadrele Mișcării ecumenice, față de marile probleme ale contemporaneității: pacea și înfrățirea, prietenia și colaborarea". Aceasta pentru că sîntem fiii aceluiași Părinte, că avem același Domn, pe Iisus Hristos Mîntuitorul și Modelul, care a venit ca lumea viață să aibă (In. 10, 10), „viață din ce în ce mai tihnită și mai îmbelșugată, viață de propășire necurmată, desfășurată în pace netulburată".*

Avem relații de iubire și prețuire reciprocă și „sîntem una în toate manifestările de viață obștească", în sprijinirea elanului constructiv „de care e stăpînit astăzi întregul nostru popor".

Roagă pe oaspeți să se simtă la noi „ca acasă, căci casa noastră ca și a voastră casa Domnului este" și să ducă de la noi „certitudinea alipirii noastre sincere față de scopurile nobile ale Mișcării Ecumenice, ca și încredințarea că profesorii Institutelor noastre sînt și rămîn slujitorii devotați ai Bisericilor cărora le aparțin și pe care le reprezintă".

La încheierea programului, d. L. Vischer, *mulțumește foarte mișcat, și aduce salutul Bisericilor pe care le reprezintă delegația. Toți cei ce cred în Hristos constituie o mare familie. Această familie e o realitate. Am venit aici ca să ne bucurăm împreună. Bisericile de aici — ortodoxă și protestante — ne sînt aproape. In Hristos — cum se spune în imnul ecumenist cîntat de cor — creștinii din răsărit și apus sînt una. Unitatea aceasta nu e numai un simțămînt, ci e o realitate mai adîncă dată nouă de Dumnezeu. Toți sîntem chemați să lucrăm la înlăturarea piedicilor și la întărirea acestei unități. E nevoie de înnoirea noastră. Psalmistul ne spune: „Cîntați lui Dumnezeu o cîntare nouă", nu numai o melodie nouă, ci o cîntare despre lucruri noi. Cînd sîntem împreună, simțim că Dumnezeu creează o realitate nouă, că face între noi lucruri noi. Așa vom cînta și noi o cîntare nouă.*

Duminică dimineața, prof. A. Benoit și R. Slenczka au asistat la Sf. Liturghie din Catedrala Ortodoxă, iar d. L. Vischer și K. Stalder la slujba din catedrala luterană.

După masă, delegația a plecat spre Rîmnicul-Vîlcea, continuîndu-și călătoria în țară.

DISCUȚII TEOLOGICE

Vineri, 27 martie a. c. a început consfătuirea teologică în sala profesorală a Institutului Teologic de grad Universitar din București. La consfătuire au participat: oaspeții ecumenici, profesorii de teologie de la Institutul Teologic din București și profesori de la Institutul Teologic Universitar (ortodox) din Sibiu și de la Institutul Teologic Universitar Protestant (cele trei secții). E numai un dialog între teologi, spre a limpezi unele poziții, fără a angaja Bisericile respective.

Tema discuției teologice din prima zi a fost: *„Sfînta Euharistie și intercomuniunea".* Ședința de dimineață a fost prezidată de P. C. pr. rector *N. I. Nicolaescu* de la Institutul Teologic Universitar din București. Prof. *R. Slenczka* a prezentat raportul asupra intercomuniunii euharistice, stabilită între Bisericile reformată, luterană și „unită" (toate trei protestante) din R. F. Germană.

După masă ședința e prezidată de d. *St. Iuhasz, rectorul Inst. Teol. Univ. Protestant.* D. Prof. *N. Chițescu* (Inst. Teol. București) citește referatul despre „semnificația Sfintei Euharistii".

Se precizează că numai Bisericile sînt în măsură să se pronunțe cu autoritate în această problemă.

(Continuare în pag. 4)

Călătoriile lui Badea Cîrțan

Badea Cîrțan, un cioban romîn, celebru drumeț al veacului trecut, s-a născut la Oprea-Cîrțișoara, raionul Făgăraș, reg. Brașov, în anul 1849. A rămas vestit în Europa veacului trecut, prin călătoriile sale pe jos, la Roma, Paris, Ierusalim, în Spania, Germania și Austro-Ungaria. De copil, a cutreierat țara în lung și-n lat, cu turmele: de la poalele Negoiului, în cîmpia Bărăganului și Delta-Dunării.

A învățat singur să citească la vîrsta de 18 ani, pe un manual de „Istoria Romînilor" de Gh. Șincai. A prins nobila pasiune a cititului și și-a procurat cărți multe, cît mai multe, încărcate în desaga transformată în „bibliotecă ambulantă".

Viața în mijlocul naturii, i-a dat o sănătate perfectă, iar drumurile ciobăniei, i au întărit rezistența.

După ce a citit pe istoricul roman Tit-Liviu, a fost irezistibil ispitit să plece la Roma, să calce pe urmele împăratului Traian.

Odată, a spus dascălului său de istorie V. A. Ureche, că vrea să plece la Roma. Acesta l-a sfătuit să amîne plecarea pentru la primăvară, ca să-i facă rost de recomandații și bilete de tren.

Badea Cîrțan a ripostat: — „Tren mi-s picioarele. Apoi nu se cade să merg altfel, că și taica Traian tot pe jos a venit în Dacia".

Avea recomandație către ziarul „Riforma". Trece munții pe la Rucăr, în satul său, unde se pregătește de plecare — luîndu-și schimburi de drum.

In ianuarie 1896, a plecat pe jos, prin Ungaria și în două săptămîni a ajuns la Budapesta. Muncește cîteva zile la un olar, cîștigă cîțiva zloți și merge pînă la Viena. Muncește și aici ca să cîștige cîțiva zloți, apoi trece Alpii în Italia, și coboară spre Roma.

Apariția lui în cojoc și opinci, pe străzile Romei, stîrnea interesul și curiozitatea italienilor. După o călătorie neîntreruptă de 43 de zile, la sfîrșitul lui februarie 1896, intră în Roma, rătăcește noaptea pe străzi, iar în zorii zilei, frînt de oboseală, a ajuns la picioarele columnei lui Traian, s-a culcat pe cojocul său mițos și a adormit profund pînă la prînz.

Pe la prînz, ghidul explica — unui grup de vizitatori și bersaglieri, care înconjurau celebrul monument — semnificația basoreliefurilor — și războaiele lui Traian cu Dacii, un popor viteaz și dîrz — și le arăta chipurile dîrze, pletele, îmbrăcămintea lor simplă, cămășile de in — apoi a dat cu ochii — de un dac autentic și viu, coborînd de pe columnă, care-și punea căciula și cojocul și le făcea semne prietenoase cu mîna.

A fost o mică încurcătură la verificarea actelor, care lipseau. Abia la poliție, un membru al Legației romîne, a lămurit misterul care l-a adus pe badea Cîrțan la Roma. A doua zi, ziariștii publică articole senzaționale și fotografia lui. Incepe celebritatea ciobanului din Cîrțișoara. Este înconjurat de scriitori, cavaleri, artiști, etc. care-și manifestă dragostea și interesul față de poporul nostru. După două săptămîni, pleacă din Roma, întorcîndu-se în țară.

După 2 luni, dorul de călătorie îl împinge spre Paris, cetatea culturii. Pleacă prin Budapesta, se oprește la Viena ca să se plîngă împăratului de jandarmii care i-au confiscat cărțile aduse de la Roma. Impăratul nu l-a primit. Coboară pe la Bologna și Florența și de aici spre Franța. Stă în Paris o săptămînă. Orașul îl încîntă. Studenții romîni de la Paris, îl primesc cu dragoste — dar orașul modern îl obosește. Se întoarce în țară prin Germania.

In 1897 vizitează din nou Roma — și vechii prieteni îi înlesnesc vizitarea întregei țări.

Intors acasă, autoritățile îl năpăstuiesc, e judecat ca instigator, i se confiscă și i se ard cărțile — peste 8 mii de volume.

In septembrie 1899, cu prilejul congr. XII al istoricilor orientaliști badea Cîrțan, sosește pentru a treia oară la Roma. In fruntea delegației romînești, depune o coroană de lauri la columna lui Traian. Ziarele scriu articole elogioase despre badea Cîrțan, care și-a „lăsat stînciie și pădurile lui și fără să-i pese de sărăcie, prin tot felul de greutăți, a venit la Roma".

Peste cîtva timp se angajează ca fochist pe un vapor rusesc, care ancorase în portul Constanța și ajunge în Orientul Mijlociu, vizitează Arabia, Egiptul și Palestina.

In țară era văzut peste tot: Iași, Botoșani, Craiova, Cluj, Sibiu sau Brașov. Peste tot aducea cărți și încredere în viitorul poporului romîn — peste tot sfătuia la muncă și învățătură. Sînt vestite trecerile lui peste munți, prin „vama cucului" — toate cu o misiune culturală, de a duce cărți romînești, fraților din Ardeal — aflați sub stăpînire străină.

In 1910—11 — iarna, a fost prins de o lavină pe cînd trecea clandestin, Carpații — și a stat 2 zile sub zăpadă. S-a tîrît și a ajuns la Poiana Țapului unde este adăpostit și îngrijit.

In ziua de 7 august 1911, neobositul drumeț, a plecat pe calea cea lungă, fără întoarcere.

A fost înmormîntat la Sinaia, în 10 august.

Amintirea lui însă e mereu vie în inima poporului.

T.

Vizită ecumenistă

(Urmare din pag. 3)

Prof. Slenczka își exprimă recunoștința pentru contribuția adusă la discuție de acest referat. El ajută la formularea problemelor ce ni se pun.

La discuție participă rectorul Iuhasz, prof. N. Chițescu, Em. Vasilescu, Vischer, Rămureanu, Todoran, Rezuș, Stăniloaie, Mladin, Benoit, L. Stan, C. Pavel, I. Coman.

Din discuții a reieșit că „tezele de la București" (cum le-a numit d. St. Iuhasz) sînt pozitive, că în țara noastră există relații de colaborare frățească și respect reciproc între Biserici, dar viața bisericească nu pune problema intercomuniunii, de vreme ce credincioșii fiecărei Biserici sînt satisfăcuți cu rînduielile euharistice ale Bisericilor proprii, că dialogul a avut loc în spirit de dragoste și înțelegere reciprocă, lăsînd deschise posibilități de a-l continua.

Sîmbătă, 28 martie, în ședința prezidată de d. *L. Vischer,* s-a discutat tema: *„Hristosul cosmic în cadrul istoriei universale".* E vorba despre prezența lui Hristos în creatură și în istorie si despre relația dintre Biserică și lume, dintre mîntuire și creație, după cum a spus d. L. Vischer — temă care preocupă acum Consiliul Ecumenic al Bisericilor.

Al doilea referat, al Comisiei teologilor ortodocși și protestanți din țara noastră, a fost citit de Pr. prof. *I. Coman.*

In încheiere, d. *L. Vischer* mulțumește pentru felul cum au decurs discuțiile. Subiectul are o mare actualitate.

Concluzia este că dialogul ecumenist a fost folositor. El a fost dus într-un spirit constructiv.

Vizita delegației Consiliului Ecumenic al Bisericilor a fost prilej pentru delegați de cunoaștere a vieții bisericești din țara noastră și a progreselor realizate de poporul nostru, de contact cu teologii Bisericilor ortodoxe și protestante, de limpezire a unor probleme teologice importante și de întărire a legăturilor frățești, de dragoste în Hristos. Ea e un îndemn pentru teologie de a sluji Biserica și cauza unității Bisericilor, de a sluji năzuințele spre pace și progres ale omenirii de azi. Ea e o contribuție la apropierea între Biserici și la prietenia dintre popoare.

N. M.

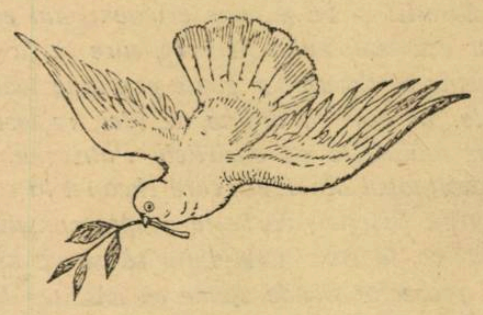

Munca

Munca nu-i făcută de oamenii izolați unii de alții, ci toți oamenii lucrează în deplină colaborare și armonie, în toate ramurile lor de activitate. De pildă, ce-ar putea face un singur lucrător harnic într-o mină de cărbuni? Cum ar putea lucra țăranul la timp și foarte bine pămîntul dacă n-ar lucra împreună cu alții și dacă muncitorii din fabrici nu i-ar da uneltele necesare? Tot asemenea și meseriașul între oameni. Deci există anumite legături de muncă împreună și de sprijinire în muncă.

Oamenii, în lumea aceasta, pentru a putea trăi bine și cît mai mulți ani — chiar pînă la adînci bătrînețe, — trebuie să fie harnici și să muncească, stăruitor și cu multă pricepere, zi de zi, ajutîndu-se unii pe alții, pentru binele și fericirea tuturor.

Dumnezeu a poruncit primilor oameni, strămoșilor noștri: „Supuneți pămîntul și stăpîniți-l!" (Gen. 1, 28). Iar neamul omenesc n-a putut supune și stăpîni pămîntul, decît numai printr-o muncă stăruitoare, cu brațele și cu mintea.

Omenirea a supus forțele naturale și le stăpînește, prin știință și tehnică, pe care le-a pus în serviciul vieții.

Cînd bunul Dumnezeu a așezat pe primul om, în grădina Edenului, i-a spus „ca s-o lucreze și s-o păzească" (Gen. 2, 15). Iar după căderea în păcat, Dumnezeu îi poruncește „să lucreze pămîntul, din care fusese luat" (Gen. 3, 23). Deci munca e poruncită omului, chiar de la început. In privința aceasta, înțeleptul Solomon zice: „Munca e comoara de preț a unui om" (Proverbe 12, 27). Iar Iov zice: „Omul e făcut să muncească, precum pasărea să zboare". Omul trebuie să muncească șase zile pe săptămînă; iar ziua a șaptea s-o serbeze. In această privință, profetul Moise zice: „Șase zile să lucrezi și să-ți faci toate treburile" (Deut. 5, 13). Munca-i pîinea vieții omenești, căci noi muncim pentru trebuințele noastre și chiar pentru trebuințele altora. Ea ne-aduce multă îndestulare, belșug de roade, bună stare și liniște sufletească și foarte multe și bogate bucurii în familie. Cei ce muncesc cu multă tragere de inimă și cu drag, aceia se bucură de mult respect și cinste din partea semenilor lor; vor fi binecuvîntați de Cel de Sus, ca buni și-adevărați credincioși. In această privință, Solomon zice: „Fă tot ce ești în stare să faci, pe pămînt!" (Eclez. 9, 10); iar Domnul Hristos zice „vrednic e lucrătorul de plata sa" (Mt. 10, 10). Iar Sf. Apostol Pavel, zice astfel, ca să audă toți: „Cine nu vrea să muncească nici să nu mănînce" (2 Tes. 3, 10).

Prin muncă zi de zi, omul intră în contact direct cu natura înconjurătoare, o folosește pentru a-și prelungi și îmbunătăți viața pe pămînt și adaptează natura la nevoile sale proprii, cunoscîndu-i legile și tainele ei, în folosul său. Vorba înțeleaptă a savantului Miciurin este: „Omul smulge tainele naturii și le pune în serviciul său".

Prel. de Pr. A. Bassarabin-Verbița

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu 42.418

Anul 112 Sibiu, 15 mai 1964 Nr. 19—20

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Pentru viaţă, împotriva războiului

Să nu ucizi — este porunca dumnezeiască păstrată de cele 10 porunci ale lui Moise şi repetată de nenumărate ori în toate codurile de legi religioase şi civile ale popoarelor lumii din cele mai vechi timpuri pînă azi. Prezenţa ei în toate legile care opresc ceea ce este rău pentru viaţa omului, este dată de faptul că această poruncă este socotită de toată suflarea omenească, ca cea mai mare dintre cele ce se referă la om, ca semen al nostru. Şi aceasta, deoarece ea priveşte respectul şi neatingerea *de viaţa* semenului nostru, ca bunul prim al existenţei pămînteşti a omului. De aceea şi pedeapsa pentru călcarea acestei întîi stătătoare a poruncilor omeneşti, a fost totdeauna cea mai mare posibilă. Legea Vechiului Testament proclama moarte pentru moarte, iar în codurile statelor în care pedeapsa cu moartea este exclusă, celui ce se făcea vinovat de ucidere, i se lua pentru toată viaţa dreptul de-a trăi liber.

Cu toată gravitatea acestei legi şi a înspăimîntătoarei pedepse ce-i urmează nerespectării ei, ea a fost călcată din cele dintîi zile ale istoriei omeneşti. Istoria mîntuirii noastre ne mărturiseşte faptul că, chiar şi atunci cînd pămîntul număra numai o familie, pe Adam şi Eva şi copiii lor, şi atunci unul dintre copii, pe nume Abel, cade răpus de lovitura fratelui său Cain, care se face vinovat de prima omucidere. Şi de atunci omuciderile au continuat. Dacă este gravă uciderea unui om, cu atît mai gravă este uciderea a milioane de oameni, pe care o pregătesc imperialiştii, aţîţători la război.

Statisticianul şi omul de ştiinţă sovietic, B. Urlanis, a închinat acestei probleme, a numărului victimelor şi a ravagiilor provocate de războaie, o vastă lucrare: „Războaiele şi populaţia Europei. Pierderile de oameni suferite de forţele armate din ţările europene în războaiele secolelor XVII—XX".

Cît au costat pe bătrînul continent european războaiele ultimelor trei secole şi jumătate? Acesta-i subiectul acestui studiu. Datele şi concluziile la care ajunge autorul emoţionează profund pe cei ce citesc această carte. Savantul prezintă cronologic şi sistematic, an de an, începînd cu războiul de 30 de ani (1618—1648) şi terminînd cu al doilea război mondial, numărul jertfelor colosale aduse de omenire pe altarul zeului războiului.

In secolul al XVII-lea, din care au ajuns la noi documente şi informaţii mai mult sau mai puţin adevărate, războaiele au costat 3,3 milioane de vieţi omeneşti.

In secolul al XVIII-lea, s-au înregistrat 5,2 milioane sacrificii omeneşti. Numai în timpul războaielor purtate de Napoleon au murit 3,1 milioane de oameni (printre care 1,2 milioane de francezi şi 450.000 de ruşi).

Vremurile contemporane au depăşit orice aşteptare. Dezvoltarea imperialismului, cu goana nesăbuită după îmbogăţire şi profituri, a transformat războaiele din conflicte mici şi locale, în dezastre mondiale.

Primul război mondial a înregistrat 9,5 milioane de morţi şi 20 milioane de mutilaţi. Cifra aceasta, spune autorul, este egală cu tot aţîţia oameni cîţi au pierit în toate războaiele care au avut loc în Europa în decurs de 1.000 de ani.

Cel de al doilea război mondial, dezlănţuit de fascismul german, a mărit cifra, la 30 milioane oameni morţi (incluzînd şi populaţia civilă). B. Urlanis face o analiză amănunţită a datelor şi numărului victimelor pentru fiecare ţară în parte. Nebunia aventurii hitleriste a costat poporul german, circa 4 milioane de morţi, numai din armata Wehrmachtului.

Concluziile autorului sînt şi ele grăitoare. In comparaţie cu veacul al XVII-lea, în secolul nostru numărul victimelor de război este de 20 ori mai mare. In acelaşi răstimp populaţia a crescut numai de 4,2 ori. Fiecare an din secolul XX a însemnat pierderea în război a 700.000 de vieţi omeneşti în medie.

Toate aceste cifre dovedesc în chip foarte clar dezastrul pricinuit de războaie vieţii omeneşti, demonstrînd în mod grăitor forţa de distrugere şi ucigătoare, încă în anii cînd nu se folosea arma atomică — încît cartea, prin înfăţişarea victimelor omeneşti pricinuite de război, devine o *armă puternică în lupta pentru pace.*

In condiţiile actuale, cînd forţa distructivă a armelor atomice a crescut în proporţii nebănuite, numai cercuri agresive din Apus se mai gîndesc la un nou război şi plănuiesc declanşarea unui război racheto-nuclear.

Un război termo-nuclear ar pricinui omenirii suferinţe şi pagube de neînchipuit, de necomparat cu cele cauzate de războaiele trecute. Aceste porniri nesăbuite ale aţîţătorilor la război sînt ţinute, însă, în frîu, de forţele păcii, capabile să preîntîmpine asemenea aventuri războinice.

Din marele front al păcii fac parte masele largi populare din toate ţările lumii, personalităţi numeroase de pe diferite tărîmuri ale culturii omeneşti, oameni de diferite credinţe religioase şi convingeri politice, organizaţi în marea Mişcare pentru apărarea păcii. In fruntea forţelor păcii stau ţările lagărului socialist.

Cu încredere în forţele păcii, omenirea păşeşte înainte spre epoca unei societăţi, în care războaiele să fie excluse cu desăvîrşire din viaţa ei.

Astfel porunca: să nu ucizi!, va fi consfinţită pentru totdeauna, nu numai în cărţile sacre ale religiilor şi în codurile legilor omeneşti, ci în viaţa trăită a omului de totdeauna. Această epocă mult visată de omenire, în care se va instaura o pace veşnică pe pămînt, poate fi realizată în chip concret numai atunci cînd se va nimici baza materială a războaielor, prin dezarmarea generală şi totală. De aceea datoria cea mai mare a ceasului de faţă este hotărîrea fermă a tuturor popoarelor de-a cere înfăptuirea dezarmării generale şi totale.

Popoarele lumii întregi au credinţa neclintită că pacea va triumfa asupra războiului, aşa cum lumina triumfă asupra întunerecului, aşa cum binele triumfă asupra răului şi viaţa asupra morţii.

Convinşi că pacea este voia lui Dumnezeu, creştinii de pretutindeni sprijinesc lupta popoarelor pentru dezarmare generală şi totală, pentru pace.

Pr. Filaret Costea

Marşurile antiatomice

După încheierea tratatului de la Moscova pentru încetarea experienţelor cu arme nucleare în trei medii şi după încheierea de denuclearizare a cosmosului, intervenită între U.R.S.S. şi S.U.A. şi întărită de Adunarea Generală O.N.U., se continuă lupta popoarelor pentru încetarea experienţelor cu arme nucleare şi sub pămînt, pentru dezarmare nucleară şi pentru dezarmare generală şi totală. Continuarea de către S.U.A. a experienţelor subpămîntene cu arme nucleare, ca şi depozitele de arme atomice existente, menţin primejdia unui război racheto-nuclear catastrofal. Omenirea vrea ca această primejdie să fie definitiv înlăturată. De aici diferite forme de manifestare pentru dezarmare nucleară. Una din cele mai răspîndite forme de manifestare sînt marşurile antiatomice „de primăvară", numite şi marşuri „de paşti", căci Paştile e sărbătoarea vieţii şi păcii. Aceste marşuri sînt pregătite din timp, cu două-trei luni înainte. Ele se fac deobicei

(Continuare în pag. 2)

Marşurile antiatomice

(Continuare din pag. 1)

în centre unde sînt baze de armament atomic sau fabrici de arme atomice şi în oraşele mari. Ele au o tradiţie de cîţiva ani şi an de an adună tot mai numeroşi participanţi.

Anul acesta Paştile la catolici şi protestanţi fiind în zilele de 29—30 martie, marşurile antiatomice s-au desfăşurat în zilele de 28—30 martie. Peste tot s-au pus în mişcare zeci de mii de luptători pentru pace de diferite convingeri politice, confesiuni şi naţionalităţi. Astfel la 28 martie a avut loc în Anglia marşul Londra-Ruislip, încheiat cu o demonstraţie în faţa bazei militare de la Ruislip, la care s-a protestat împotriva staţionării trupelor străine pe teritoriul englez; în Norvegia s-a început marşul Eidsvold-Oslo (70 km cu participanţi norvegieni, suedezi şi danezi) sub lozinca luptei împotriva răspîndirii armei atomice, pentru transformarea Europei de Nord într-o zonă denuclearizată; iar în R.F. Germană au început marşurile adversarilor înarmării nucleare la Hamburg, Duisburg şi Karlsruhe. Peste 11.000 de cetăţeni au participat în prima zi la marşurile antiatomice din Germania occidentală. In cele trei zile (28—30) au luat parte la demonstraţiile, mitingurile şi manifestaţiile antiatomice din R. F. Germană aproximativ 100.000 persoane. Ele s-au încheiat în şapte mari oraşe din diferite regiuni (Bavaria, Ruhr, Saar, Hessen, Schleswig-Holstein, etc.). La ele au participat şi reprezentanţi ai Bisericilor catolice şi protestante şi luptători pentru pace din Franţa, Anglia, Belgia, Olanda, Elveţia, Italia şi alte ţări. La mitingurile organizate în aceste zile, vorbitorii s-au pronunţat pentru crearea unei zone denuclearizate în Europa centrală şi au cerut ca R.F. Germană să nu participe la forţele nucleare multilaterale ale N.A.T.O.

„Mişcarea pentru dezarmarea nucleară", de sub conducerea canonicului John Collins de la Catedrala Sf. Paul din Londra, a organizat în 30 martie o demonstraţie la Londra de aproape 50.000 oameni, care a paralizat total circulaţia în centrul capitalei. Două marşuri impresionante — unul pornit din nordul Tamisei, altul din sud — s-au întrunit în faţa clădirii parlamentului, revărsîndu-se într-un „fluviu masiv", care s-a îndreptat spre Trafalgar Square, unde a avut loc un miting. „Sîntem pentru viaţă!", „Sîntem pentru pace!" împotriva pactului N.A.T.O., a bazelor de bombardiere, a bombelor nucleare — erau lozincile. S-au afirmat ca obiective: opoziţia faţă de fabricarea, stocarea şi experimentarea armelor nucleare de către toate ţările; renunţarea din partea guvernului britanic în mod unilateral la armele nucleare şi bazele nucleare; bogăţiile şi aptitudinile poporului să fie folosite în lupta împotriva foametei şi sărăciei şi nu pentru înarmare. Ca un simbol al viitorului de pace, în centrul Londrei s-a plantat de către canonicul John Collins şi de I. P. Sf. arhiep. Ciprian de Dimitrov (U.R.S.S.), un cireş care a supravieţuit exploziei nucleare de la Nagasaki. Miile de oameni din Piaţa Trafalgar şi-au luat angajamentul: „Să luptăm pentru o lume fără război şi pentru o Mare Britanie liberă de arme, baze şi alianţe nucleare".

La 28 martie circa 5.000 de demonstranţi din toate cartierele New-Yorkului s-au întrunit în piaţa Washington. Pe pancarte era scris: „Pace, muncă, libertate!", „Război mizeriei, nu oamenilor!". S-a declarat că mizeria nu poate fi înlăturată atîta vreme cît se cheltuiesc miliarde de dolari pentru cursa înarmărilor şi că primul pas pe calea păcii făcut prin tratatul de la Moscova de interzicere parţială a experienţelor cu arme nucleare trebuie continuat pînă la dezarmare generală şi totală.

Marşul Lausanne-Geneva (65 km), desfăşurat sub lozinca interzicerii armelor nucleare, s-a încheiat la 29 martie cu un mare miting în una din cele mai mari pieţe din Geneva (Elveţia), piaţa Plain-Palais. Pe traseu s-au ţinut mitinguri în diferite localităţi cu participarea localnicilor. In faţa Palatului Naţiunilor, unde se desfăşoară lucrările Comitetului celor 18 state pentru dezarmare, participanţii la marş au chemat la luptă pentru lichidarea armelor nucleare, pentru crearea unei zone denuclearizate în Europa Centrală, pentru slăbirea încordării internaţionale.

Marşurile pentru pace şi dezarmare au fost continuate şi în luna aprilie. In 4 aprilie 10.000 de demonstranţi au parcurs străzile oraşului Amsterdam (Olanda), purtînd lozincile: „Bomba atomică să fie interzisă", „Nici un fel de forţe nucleare multilaterale!". Demonstraţia, organizată de partizanii păcii din Olanda, s-a încheiat printr-un miting, la care s-a afirmat că dezarmarea e problema Nr. 1 şi că trebuie luptat cu hotărîre împotriva răspîndirii armelor atomice şi pentru interzicerea acestor arme. Duminică, 5 aprilie, au venit la Viena, din diferite oraşe ale Austriei, mii de participanţi la marşul pentru pace şi dezarmare. Ei purtau panouri cu lozinci pentru interzicerea armei nucleare, pentru dezarmare generală şi totală, pentru destindere internaţională, pentru pace şi prietenie între popoare. Tot în 5 aprilie a avut loc la Sydney (Australia) tradiţionalul marş al păcii. Miile de demonstranţi au cerut: interzicerea experienţelor cu arme nucleare în Oceanul Pacific, anunţate de Franţa, crearea unei zone denuclearizate în emisfera sudică, încheierea unui tratat de interzicere a tuturor experienţelor cu arme atomice.

Se vede din aceste relatări ce amploare au avut marşurile antiatomice în primăvara aceasta. Ele întăresc convingerea că prin lupta unită a popoarelor omenirea va ajunge să se elibereze de teama unui război atomic şi de povara înarmărilor şi să făurească o lume fără arme şi fără război, o lume a păcii şi belşugului. Ele ne cheamă să intensificăm şi noi, creştinii, participarea noastră la lupta popoarelor pentru dezarmare nucleară, pentru pace.

T. R.

ŞTIRI

Intre 21—23 ianuarie 1964 a avut loc la Budapesta şedinţa Comisiei „Catolicism" din cadrul Conferinţei Creştine pentru Pace, sub preşedinţia prof. Dr. L. Pákozdy (Debreţin). Au participat delegaţi din R. S. Cehoslovacia, R. D. Germană, R. F. Germană, Olanda, etc. Participanţii au fost salutaţi de episcopul Dr. Bartha în numele Consiliului Ecumenic al Bisericilor din R. P. Ungară. S-au discutat probleme legate de atitudinea sinodului II Vatican şi de enciclica „Pacem in terris", îndeosebi năzuinţa spre pace a catolicismului actual. Comisia a atras atenţia asupra acelor chestiuni, în care e posibilă o „mărturie comună sau paralelă". S. ex.: legătura dintre teologia hristocentrică şi umanism; slujirea lumii de către creştinism, mai ales pentru pacea universală. ★

In 9 februarie 1964 a avut loc la Karl-Marx-Stadt (R. D. Germană) o întîlnire de peste 60 pastori evanghelici şi din „bisericile libere", preoţi catolici, numeroşi credincioşi. Prof. Dr. Hans-Heinrich Jenssen de la Facultatea Teologică din Berlin (R. D. Germană) a arătat — în referatul său — că creştinii trebuie să conlucreze la apărarea păcii şi la construirea vieţii celei noi. Adunarea şi-a exprimat adeziunea la propunerile guvernului R. D. Germane adresate guvernului R. F. Germane ca amîndouă statele germane să renunţe la armele atomice, adică să devină zonă denuclearizată.

★

Cu prilejul împlinirii vîrstei de 90 ani a cunoscutului teolog evanghelic-luteran de la Leipzig, Emil Fuchs, s-a tipărit un volum festiv. Colaborează între alţii personalităţi ortodoxe şi protestante, care activează în cadrele Conferinţei Creştine pentru Pace, ca: Albert Schweitzer, J. L. Hromadka, I. P. Sf. Mitropolit Nicodim din Leningrad, episcopii M. Mitzenheim şi Tibor Bartha, G. Casalis, H. Gollwitzer, J. Kiivit, etc. In volum se remarcă meritele „seniorului teologilor din R. D. Germană", care a definit teologic „existenţa creştină în societatea contemporană" şi imperativul sprijinirii de către creştini a vieţii celei noi şi a păcii.

★

La 4 februarie în adunarea din Dortmund (R. F. Germană), la care au participat reprezentanţi ai Asociaţiei germane pentru pace, Frăţietăţilor bisericeşti (luterane), Asociaţiei internaţionale a împăcării ş. a. preşedintele Bisericii din Hessa, Martin Niemöller, s-a pronunţat pentru încheierea unui tratat de neagresiune între cele două Germanii. El a cerut garantarea în R. F. Germană a drepturilor fundamentale ale omului. Militariştii vest-germani îngreuiază mersul spre un viitor paşnic. Tratatul de la Moscova pentru încetarea experienţelor atomice în trei medii este un prim pas spre rezolvarea problemelor litigioase pe calea tratativelor şi pe baza coexistenţei. „Cel ce se opune coexistenţei este inuman. Am văzut în al treilea Reich şi vedem acum la procesul-Ausschwitz unde duce această opunere faţă de coexistenţă".

★

Conferinţa anuală a Bisericilor metodiste din Altburg (R. F. Germană) a chemat la încetarea înarmărilor, îndeosebi a înarmării atomice, căci „problemele nu pot fi rezolvate nici prin războiul cald, nici prin războiul rece", ci numai prin tratative şi dezarmare.

★

Şapte sute de preoţi catolici basci (Spania) au iscălit un document către Sinodul II Vatican în care se face o aspră critică regimului franchist şi se cere încetarea amestecului puterii politice în numirea episcopilor. S-a deschis — scriu preoţii — „o prăpastie adîncă între Biserică şi popor". Motivul principal al acestei situaţii este faptul că „Biserica este prea strîns legată de regimul politic" fascist.

Critica dictaturii lui Franco a fost exprimată şi în declaraţia abatelui de Montserrat, Dom Aurelio Escarre, căreia s-au alăturat 407 preoţi catolici din Castilia. ★

Cu ocazia sesiunii de la Odesa (10—14 februarie) a Comitetului Executiv al C.M.B., Dr. Franklin Fry (S.U.A.), preşedintele Comitetului Executiv al C.M.B. şi Dr. Visser't Hooft, secretarul general al C.M.B., au fost proclamaţi membrii de onoare ai Academiei duhovniceşti din Moscova (Zagorsk). ★

In 16 februarie a avut loc la Gelsenkirchen (R. F. Germană) o manifestaţie de deschidere a „marşului de paşti" a luptătorilor din regiunea Ruhr împotriva înarmării atomice. Pastorii Günneberg (Essen), Giesen (Essen) şi Symanowski (Mainz) au afirmat că creştinii trebuie să se angajeze în campania împotriva armelor atomice şi pentru dezarmare generală. Oamenii cer pîine în locul bombelor atomice.

La chemarea pentru „marșul de Paști 1964" au aderat peste 4.000 personalități vest-germane. Chemarea cere renunțarea Germaniei Federale la înarmarea atomică, sprijinirea renunțării la forță și a tratativelor pentru o zonă denuclearizată în Europa. Aderenții catolici ai „marșului de paști" se referă la concordanța țelurilor acestui marș cu îndrumările papii Ioan XXIII.

*

La o întîlnire a I. P. Sfințitului Arhiepiscop Serghie, exarh pentru Europa Centrală al Patriarhiei ruse, cu studenții teologi evanghelici-luterani din Berlin, I. P. Sf. Sa a chemat pe studenți ca prin studiu să slujească Biserica și patria. Vorbind despre dialogul ecumenic dintre Biserica Ortodoxă Rusă și protestantism, prot. Vasile Badjor a spus că „actualul bazis pentru lucrarea ecumenistă nu poate fi considerat ca definitiv și deplin. El este mai curînd prima treaptă și începutul unui drum, la capătul căruia e deplina comunitate în învățătură, rugăciune, ierarhie și în sfîrșit în Sf. Impărtășanie". E nevoie de o „adîncire a vieții creștine la fiecare creștin și în fiecare Biserică". Trebuiesc studiate adevărurile de credință ale Bisericii din primele veacuri. Credința să fie lucrătoare în iubire, mai ales prin acțiunea pentru pace.

★

La sinodul Bisericii evanghelice (luterane) din Saxonia, în ședința din 3 martie a. c., episcopul D. Jänicke a amintit de tratatul de la Moscova pentru încetarea experiențelor cu arme atomice în trei medii, de propunerea premierului sovietic de a se rezolva problemele teritoriale prin tratative, de lucrările Conferinței pentru dezarmare de la Geneva, și a sprijinit propunerea guvernului R. D. Germane pentru denuclearizarea ambelor state germane. Această denuclearizare ar fi un prim pas spre demilitarizarea R. D. Germane și R. F. Germane.

Denuclearizarea Germaniei este sprijinită de pastorii evanghelici, „care — spun pastorii din prot. Stuhl — e o chestiune a tuturor creștinilor și a tuturor Bisericilor", de preoții romano-catolici, pastorii metodiști, etc.

★

Intre 1—5 februarie a avut loc la Zürich (Elveția) ședința comisiei „Pace și dezarmare" a Conferinței Creștine pentru Pace, care a pregătit recomandări pentru Adunarea pan-creștină pentru pace ce se va ține la Praga în iunie a. c. Comisia a temeinicit teologic dezarmarea, a exprimat nădejdea că tratatul de la Moscova pentru încetarea parțială a experințelor cu arme atomice va fi urmat de noi pași spre dezarmare, și a atras atenția asupra propunerilor de dezarmare generală și totală, de creare a zonelor denuclearizate, de încetare a experiențelor subterane cu arme atomice, de înghețare a armelor strategice, etc. Comisia a luat la cunoștință cu bucurie că Bisericile din toate țările se angajează din ce în ce mai mult în sprijinirea acțiunii pentru pace. Comisia a trimis o telegramă Conferinței pentru dezarmare de la Geneva, în care își exprimă nădejdea că lucrările ei vor ajuta la stabilirea păcii între popoare.

★

Profesorul catolic de Teologie morală, Iohannes Ude, a împlinit în 28 februarie a. c. 90 de ani. Cu această ocazie s-a tipărit o plachetă, la care a colaborat între alții, teologul, doctorul și luptătorul pentru pace Albert Schweitzer. Profesorul austriac I. Ude e prezentat ca luptător pentru pace și pentru progres social. Dintre cele mai cunoscute lucrări ale prof. Ude sînt amintite: „Apusul zeilor atomici", „Dezarmare totală pentru binele omenirii", în care susține interzicerea experiențelor cu arme atomice, interzicerea armelor atomice și dezarmarea generală și totală.

★

Peste 500 personalități vest-germane au iscălit o scrisoare către Cancelarul Erhard, în care cer ca R. F. Germană să nu participe la forțele multilaterale atomice, plănuite de S.U.A. Scrisoarea este iscălită de oameni de știință, profesori, scriitori, slujitori ai Bisericii, etc. Amintim pe președintele bisericesc luteran D. Friedrich Middendorf.

★

In martie a. c. I. P. Sf. Mitropolit Nicodim din Leningrad, director la secția relațiilor externe a Bisericii Ortodoxe Ruse, a declarat — într-un interviu — că unitatea creștină poate fi realizată numai pe temeiul „egalității tuturor Bisericilor". Acest principiu există în Consiliul Mondial al Bisericilor. Biserica Ortodoxă Rusă dorește să evite în chestiunea unității și un optimism ușor și un pesimism prematur.

★

Conferința din martie a. c. a episcopilor romano-catolici din Republica Sud-Africană a condamnat — într-o declarație — proiectul regimului rasist de a promulga o lege de intensificare a politicii rasiste. Acest proiect de lege — se spune în declarație — este „o negare a moralei sociale și a credinței creștine".

N.

Praznicul Înălțării Domnului

Cu fiecare an, praznicul Înălțării reactualizează adevărul de credință istorisit de Sf. Evanghelii, că, după Invierea din morți, Mîntuitorul Hristos a petrecut pe pămînt 40 de zile — în care timp s-a arătat de mai multe ori Sf. Apostoli și Ucenici, a mîncat, a vorbit și i-a trimis la propovăduire prin toată lumea (Mt. 28, 29) — apoi s-a înălțat la cer și șade de-a dreapta Tatălui (Mc. 16, 19; Lc. 24, 11).

Domnul s-a înălțat la cer cu trupul cu care s-a întrupat, a petrecut pe pămînt, a pătimit, a murit și a înviat. Insă, prin Inviere, acest trup este preamărit. El a lepădat „toate afectele, zice Sf. Ioan Damaschin, adică coruptibilitatea, foamea și setea, somnul și oboseala și cele asemenea". Și chiar dacă a gustat din mîncare după înviere (Lc. 14, 41—43) n-a făcut-o în virtutea unei legi a firii „căci n-a flămînzit, ci în virtutea întrupării Sale, ca să învedereze adevărul învierii, anume că este însuși trupul lui care a suferit și a înviat. N-a lepădat nici una din părțile firii, nici corpul, nici sufletul, ci avea și corpul și sufletul rațional și gînditor, volițional și activ și astfel se așează în dreapta Tatălui. „Despre felul cum trebuie înțeleasă această „dreaptă" același părinte spune că nu trebuie să vorbim de o dreaptă spațială a Tatălui. Căci cum va avea o dreaptă spațială cel necircumscris (nemărginit, infinit)? Dreapta și stînga au numai lucrurile circumscrise (mărginite). Numim dreapta Tatălui slava și cinstea dumnezeirii în care Fiul lui Dumnezeu, ca Dumnezeu și deoființă cu Tatăl, exista înainte de veci și în care, după ce s-a întrupat, în vremile din urmă, șade și cu trupul, deoarece trupul lui este slăvit împreună cu El. Căci este închinat de toată creația într-o singură închinăciune împreună cu corpul lui". (Dogmatica, trad. D. Fecioru, Buc. 1938, p. 235—236). Așadar, prin Înălțarea la cer, Domnul n-a părăsit trupul luat din Sf. Fecioară Maria, ci l-a preamărit, și tot cu acest trup va veni la sfîrșitul veacurilor pe norii cerului, înconjurat de sfinții îngeri, șezînd pe tronul slavei dumnezeiești să judece vii și morții (Mt. 25, 31—40).

Înălțarea Domnului la cer este dovada ridicării naturii umane în Iisus Hristos la suprema treaptă de intimitate și unire cu Sf. Treime; este dovada cinstirii ei desăvîrșite, a preamăririi și intrării sale în sînurile Dumnezeirii. Prin aceasta, Hristos Domnul a așezat natura omenească înduhovnicită peste cinstirea îngerilor. (Vezi și Sf. Hrisostom. Cuv. la praz. împăr. Trad. D. Fecioru. Buc. 1938, p. 230).

Cu toată intimitatea supremă și desăvîrșită îndumnezeire la care s-a înălțat firea omenească. Domnul rămîne legat de noi pe veci, rămîne Om deplin și Modelul nostru de viață. Deși ridicat în slava cerului, păstrează întreaga noastră omenitate fără de păcat — așa cum ne-a rînduit Dumnezeu de la început. Prin aceasta ne arată că, dacă vom trăi în Duhul iubirii Sale, fiecare ne putem înălța prin colaborare cu harul Său — la perfecțiunea duhovnicească, la treapta îndumnezeirii. Omenitatea Domnului ne poate transmite tuturor, toată puterea divină, întreg harul, pentru îndumnezeirea noastră.

După Sf. Ioan Hrisostom, praznicul Înălțării Domnului descoperă mărele dar al păcii pe care ni-l face Dumnezeu. „Astăzi, zice el, s-a făcut împăcarea lui Dumnezeu cu neamul omenesc. Astăzi a fost distrusă dușmănia veșnică și s-a nimicit îndelungatul război. Astăzi s-a reintors pe pămînt o pace minunată, *(căci) cine ar fi putut să împace pe Dumnezeu cu omul?" (Ibid. p. 228). Dacă înainte de slăvita Înălțare omul era sub păcatul lui Adam, acum este îndumnezeit și așezat pe tronul lui Dumnezeu că să poată lucra cu puterea Lui.*

Astfel prin Domnul și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos am devenit fii nevinovați, prețuiți și izbăviți, ne-am înălțat de pe pămînt la cer și din moarte la viață veșnică.

Praznicul Înălțării este prilej de adîncă meditație și reculegere. De o parte, ne arată că omul este coroana creațiunii, capodopera ei, microcosmosul universului.

De altă parte ne arată că trupul este lăcașul și colaboratorul sufletului și împreună părtaș la toate cele bune sau cele rele ale acestuia. Trupul este bun sau rău, este ceresc sau pămîntesc (I Cor. 15, 40) după cum este sufletul care locuiește în el și activează și actualizează toate energiile sale. Ca atare, trupul nu trebuie făcut izvor de păcate și fărădelegi, ci trebuie îngrijit, cinstit, curățit și sfințit, ca un templu în care să sălășluiască Hristos Dumnezeu prin Sf. Cuminecătură, să-l străbată de lumina îndumnezeirii.

In acest sens Sf. Apostol Pavel zice: „Preamăriți dar, pe Dumnezeu în trupul vostru și în duhul vostru care sînt ale lui Dumnezeu" *(I Cor. 6, 20).*

Nu trebuie să uităm, apoi, că în clipa morții trupul așezat în mormînt este destinat învierii de obște la venirea a doua a Domnului ca împreună cu sufletul în fața Dreptului Judecător să primească cele bune — șederea de-a dreapta Tatălui ceresc, sau să fie pedepsit pentru faptele cele rele.

Inălțîndu-se la cer, Iisus Hristos ne ajută și pe noi să ne înălțăm întru mărire veșnică. Și atunci „pururea cu Domnul vom fi".

Prot. Simion Radu

În luptă cu păcatul

Una din ideile care transpiră din parabola cu Cina cea mare (Lc. 14, 16—24) este aceea a universalismului. Omul care oferă cina este un om oarecare, dovedind mult zel ca pe toți pe care-i va afla, fără nici o deosebire, fie că sînt vrednici sau nu, dacă este în ținută de invitat sau nu, să fie chemați „să se umple casa". Nu-i vorba aci de deosebite ceremonialuri și maniere care se pretind de obicei celor invitați la recepții sau mese. Aci, împărăția fericirii, a binelui, a dreptății este asemănată cu o ospătărie universală unde lumea, pătrunsă de duhul frățietății, poate să intre pentru ca să i se servească respectivele bunuri.

Pe lîngă această înaltă și actuală idee, sînt enumerate și piedicile care au stat în calea celor care au fost invitați la cină.

1. Mîndria,
2. Lăcomia și
3. Desfrînarea.

*

1. „Moșie am cumpărat și caut s-o văd..." (Lc. 14, 18).

Creștinul stăpînit de păcatul mîndriei, are o serioasă piedică în calea desăvîrșirii sale. Acest viciu dă impresia celui mîndru — impresie falsă, — că nu mai are nimic de făcut pentru el și se-

(Continuare în pag. 4)

In luptă cu păcatul

(Continuare în pag. 3)

menii săi; el este stăpînit de o încredere oarbă de sine care-l împiedică să-și vadă nedesăvîrșirea sa și că deci ar avea mult de făcut pentru ca să creadă cu nu mai are nimic de făcut, îl împiedică să urce tot mai mult pe drumul desăvîrșirii.

Fiind o piedică atît de mare în calea mîntuirii credinciosului, Sf. Scriptură luptă cu îndîrjire împotriva ei, numind-o „sfeșnicul păcătoșilor" (Pilde 21, 4), laudă de sine (Pilde 27, 2), cauza propriei decăderi (Mt. 23, 12), opusul smereniei (Mt. 20, 26), izvorul atîtor rele (Mc. 7, 21. 22) și nelegiuiri (Rom. 29, 30); lipsa dragostei (I Cor. 13, 4), motiv de a ne teme de ea (II Cor. 12, 20) și mîndria este urîtă de Dumnezeu (II Tim. 3, 2; I Petru 5, 5; I Ioan 2, 16 ș. a.).

Cu aceeași tărie combat mîndria și Sf. Părinți, socotind-o drept piedică de căpetenie care oprește pe credincios să se urce pe drumul desăvîrșirii.

„Nimic nu poate sfîșia trupul Bisericii atît de mult ca mîndria. Nimic nu înfumurează și nimic nu desparte pe cineva de alții, ca ideea prostească de a se crede că el este desăvîrșit și nu are nevoie de nimeni. Dumnezeu, însă, a rînduit ca noi să avem nevoie unii de alții...", spune Sf. Ioan Gură de Aur în Omilia 23 la Romani.

Mîndria, ca atare, este și piedică în calea viețuirii oamenilor în duhul frățietății pe temelii de dreptate și deci e potrivnică și progresului material și cultural al oamenilor.

„Precum rugina strică fierul, așa se strică și omul de trufie cînd inima lui se apropie de dînsa; și precum viermele și volbura se înfășură de pom și-l usucă și-l face fără rod, așa fiul meu, și trufia strică rodul cel al robilor lui Dumnezeu" (Inv. lui Neagoe Basarab).

2. „Părechi de boi am cumpărat cinci, și voi merge să-i ispitesc"...

Lăcomia e piedică atît în calea mîntuirii credinciosului, cît și a mersului înainte spre bună stare materială și culturală a oamenilor. Ea este socotită printre cele mai urîte patimi (Mc. 7, 22; I Cor. 5, 11; 6, 10).

Sfinții Părinți, ca Sf. Vasile cel Mare, socotesc lăcomia ca o piedică împotriva împlinirii obligației iubirii față de semeni și deci a frățietății. „Cel ce iubește pe aproapele său ca pe sine însuși nu-și păstrează pentru sine mai mult decît are aproapele". Lăcomia aduce lipsa de iubire și închiderea sufletului față de aproapele. „Dacă ai avea iubire din bună vreme față de aproapele ai socoti cum să împarți banii făi și altora" — spune Sf. Vasile cel Mare.

Dar și filozofii antici aveau cuvinte de condamnare față de lăcomie, precum și oamenii luminați de pretutindeni.

„Dorința de cîștig care nu se satură niciodată este mai rea decît sărăcia căci creșterea lăcomiei aduce creșterea nevoilor" — zice Democrit.

„Inima neașezată din pricina lăcomiei după cîștiguri în mai mari valuri înnoată decît corabia pe ocean", spune D. Cantemir.

Omul lacom este robit de bunurile lui și nu se gîndește la aproapele sau la datoriile sociale.

3. „M-am însurat și pentru aceea nu pot veni..." (Lc. 14, 20).

Sf. Scriptură este potrivnică egoismului. Ea oprește desfrîul (Ex. 20, 14; 20, 17; Is. S. 9, 6; 9, 10; 19, 3). Trupurile noastre nu sînt făcute pentru desfrînare (I Cor. 6, 13); ele sînt mădularele lui Hristos (I Cor. 6, 15. 16). Cartea Sfîntă ne îndeamnă să fugim de acest păcat (I Cor. 6, 18; Gal. 5, 19; Ef. 5, 3. 18), căci cei robiți lui nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu (I Cor. 6, 9).

Cinci împărății s-au destrămat înainte de Hristos din cauza decadenței sensuale: a Asirienilor, a Haldeilor, a Perșilor, a Grecilor și a Romanilor.

Și astăzi dezmățul în viața sexuală este o trăsătură a societății burgheze în decadență; el este și un semn al descompunerii. Oamenii noi, cei ce construiesc o viață nouă, „nu au nevoie de beție, care să-i amețească sau să-i excite. Nu au nevoie de amețeala excesului sexual... Stăpînirea de sine, autodisciplina nu înseamnă sclavie; ele sînt necesare în dragoste".

*

Trăim o vreme în care munca este ridicată la loc de cinste și constituie un mijloc minunat de combatere a viciilor, combatere care este și o problemă de stat prin faptul că se urmărește instaurarea unei vieți fericite de obște, a frățietății, în care mîndria, lăcomia și sensualismul desfrînat nu au ce căuta.

Credinciosul luptînd pentru dobîndirea mîntuirii, luptă și împotriva acestor racile sociale, care sînt și o piedică în calea desăvîrșirii lui, și ca atare luptă pentru prosperitatea materială și culturală a semenilor săi.

Prot. Petric Avram

Pogorîrea Duhului Sfînt

Duhul Sfînt este, ca și Fiul, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat.

Duhul Sfînt este amintit de obicei în al treilea rînd, nu pentru că ar fi mai mic decît Tatăl și decît Fiul, ci pentru că orice lucrare săvîrșită de Dumnezeu cu privire la noi este săvîrșită de cele trei persoane dumnezeiești în următoarea ordine: pornește din Tatăl, este înfăptuită de Fiul și este

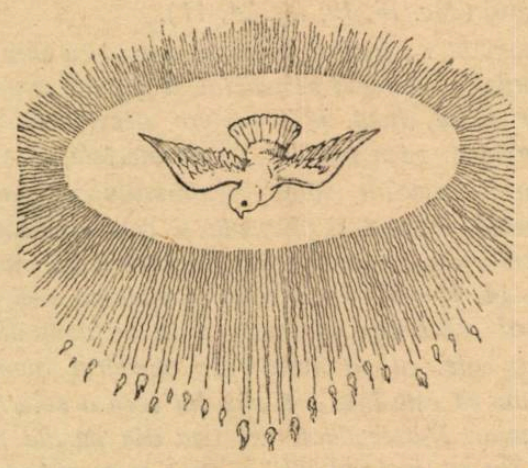

desăvîrșită de Duhul Sfînt. „Ordinea în care pomenim cele trei persoane dumnezeiești nu arată o deosebire de așezare și de rang înăuntrul Sfintei Treimi, ci partea pe care o are fiecare în orice lucrare, îndreptată asupra lumii" — citim într-una din cărțile de învățătură.

Acest lucrù îl vedem foarte bine în marea lucrare de zidire și de mîntuire a ființei noastre: ea este începută de Tatăl, săvîrșită de Fiul prin întruparea și jertfa Sa și este desăvîrșită de Duhul Sfînt.

Despre venirea Duhului Sfînt, Mîntuitorul Iisus Hristos a vorbit de mai multe ori, mai ales ucenicilor Săi. Asupra acestui fapt insistă cu deosebire în cuvîntul de despărțire, rostit de El la Cina cea de Taină, cînd reamintește ucenicilor că în curînd va pleca de la ei, dar că nu-i va lăsa singuri, ci le va trimite pe Mîngîietorul, Duhul Adevărului, care de la Tatăl purcede. Acela se va revărsa asupra lor, le va lumina mintea, ca să cunoască mai bine pe Învățătorul lor și rostul venirii Lui în lume, îi va întări și îi va călăuzi în lucrarea de evanghelizare pe care o aveau de îndeplinit. „Iar Mîngîietorul, Duhul cel Sfînt pe care îl va trimite Tatăl întru numele meu, acela vă va învăța toate și vă va aduce aminte de toate cîte am grăit vouă" — zice Mîntuitorul (Ioan 14, 26). Iar mai apoi adaugă: „Mai am multe să vă spun dar nu le puteți purta acum, iar cînd va veni Acela, Duhul Adevărului, la tot adevărul vă va povățui" (Ioan 16, 12—13).

După Înviere, în ziua Înălțării Sale, Mîntuitorul Iisus Hristos vorbește din nou ucenicilor despre Sfîntul Duh în astfel de cuvinte: „De Ierusalim să nu vă depărtați, ci să așteptați acolo făgăduința Tatălui, pe care ați auzit-o de la mine, că Ioan a botezat cu apă, iar voi veți fi botezați cu Duh Sfînt nu mult după aceste zile... Veți primi putere — continuă Mîntuitorul — cînd se va pogorî Duhul Sfînt peste voi și îmi veți fi martori în Ierusalim și în toată Iudeia și pînă la marginile pămîntului" (F. Ap. 1, 4—5. 8).

Despre Pogorîrea Duhului Sfînt, despre acest mare eveniment din istoria Bisericii creștine, Sf. Luca ne vorbește pe larg în Faptele Apostolilor (cap. 2). Cum adică la zece zile după Înălțare și la cincizeci de zile după Învierea Domnului, în jurul orei nouă dimineața, un vuiet puternic ca de vijelie s-a auzit, care a învăluit casa în care se aflau adunați Sf. Apostoli. Limbi „ca de foc" atîrnau deasupra fiecăruia dintre ei și „s-au umplut toți de Duhul Sfînt și au început a grăi în limbi, precum le da lor Duhul să grăiască" (F. Ap. 2, 4). Astăzi nu s-a pogorît mană, foc și ploaie — spune Sf. Ioan Gură de Aur într-o cuvîntare a sa rostită de Rusalii și avînd în vedere darurile trimise de Dumnezeu poporului evreu în Vechiul Testament — „ci ploaie de harisme duhovnicești, nori s-au pogorît de sus nu ca să facă să rodească pămîntul, ci ca să convingă firea omenească să dea fructul virtuții Celui care a sădit pe oameni. Cei care au primit o picătură din aceste daruri (ale Duhului Sfînt) îndată și-au uitat firea lor și deodată întreg pămîntul s-a umplut de îngeri. Nu s-a umplut de îngeri cerești, ci cu îngeri care au arătat în corp omenesc virtutea puterilor netrupești".

Cu adevărat puterea Sf. Duh a fost și este mare asupra acelor care s-au împărtășit și se împărtășesc de ea.

Ea a fost mare cu deosebire asupra Sf. Apostoli, căci este greu de arătat în cuvinte schimbarea totală care s-a produs în momentul Pogorîrii Duhului Sfînt în ființa fiecăruia din ei. Deodată au devenit altfel de oameni, cu totul noi, întăriți, luminați și cu daruri noi, care impresionau pe cei ce îi vedeau și îi auziau.

Acum Sf. Apostoli au ieșit la propovăduirea a ceea ce „auziseră și văzuseră" (F. Ap. 4, 20), cunoscîndu-și fiecare în chip lămurit rostul său. Despre acest lucru ne grăiește și un Sf. Părinte, zicînd: „Cînd auziră vocea Domnului „Mergînd învățați toate neamurile", (Apostolii) erau nedumeriți și nu știau în care parte trebuie să se îndrepte fiecare și în care regiune a lumii trebuie să predice cuvîntul; cînd erau deci într-o astfel de nedumerire, vine Duhul Sfînt, în chip de limbi, împărțind fiecăruia regiunile în care aveau să învețe lumea, iar prin limba dăruită fiecăruia au cunoscut, ca pe hartă, hotarul învățăturii care s-a încredințat fiecăruia".

Pogorîrea Sf. Duh înseamnă, precum vedem, un mare eveniment și un mare Praznic în viața Bisericii noastre, căci, prin lucrarea Duhului Sfînt, ea constituie prima zi de înființare a Bisericii.

Alături de Nașterea și Învierea Domnului, Pogorîrea Duhului Sfînt se serbează încă din vechime într-un chip cu totul deosebit. Sf. Ioan Gură de Aur însă insistă ca această prăznuire să nu constea atît în manifestări văzute, ca de pildă în „gătirea porților" și caselor, ci mai ales „înfrumusețînd sufletele și împodobindu-le cu veșmintele virtuții, ca astfel să putem să primim și harul Duhului și să culegem roadele care răsar de aici". Iar roadele Duhului Sfînt ni le-a arătat Sf. Ap. Pavel în epistola către Galateni (5, 22—23). Ele sînt: dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credința, blîndețea, înfrînarea poftelor.

*

Să urmăm deci cît mai fidel învățăturii Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, pentru ca Duhul Sfînt să ne umbrească și să facă să rodească și în noi aceste roade atît de binefăcătoare, nouă și semenilor noștri.

P.

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu 42.418

Anul 112 Sibiu, 1 iunie 1964 Nr. 21—22

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Biserica Ortodoxă şi dezarmarea generală

Problema dezarmării generale şi totale constituie centrul preocupărilor în viaţa politică internaţională. Ea a devenit problema vitală a maselor largi populare din lumea întreagă, care au ajuns la convingerea că pacea prin dezarmare e singura garanţie a vieţii fericite.

Se ştie că înarmările nu aduc nimic bun pentru popoare şi state, deoarece secătuesc energiile creatoare spirituale, morale şi fizice, şi scad nivelul de trai, aducînd mizerie. Ele ameninţă omenirea cu un război nuclear catastrofal. Dezarmarea ne asigură liniştea şi tihna muncii, securitatea vieţii şi progresul material şi cultural, individual şi colectiv, al familiei, statului şi al omenirii întregi pe baza tehnicei înaintate, pusă în slujba binelui şi a fericirii omului.

De aceea Mişcarea Mondială pentru pace a cucerit majoritatea oamenilor de pe glob, care-şi dau seama că numai prin dezarmare se întăresc bazele materiale ale vieţii umane, se ridică nivelul de trai fericit şi se alungă mizeria, analfabetismul, bolile, etc.

In această luptă uriaşă pentru dezarmare şi pace, Biserica Ortodoxă Romînă este la datorie dintru început. Ea o sprijineşte activ, prin Ierarhii şi păstorii ei, prin cuvînt şi acţiune la care cheamă neîncetat pe credincioşii săi prin predici, prin sfat şi prin exemplul viu. Prin activitatea ei de evanghelizare, Biserica ridică tot mai sus steagul dezarmării, ca să lumineze şi să mobilizeze pe toţi credincioşii pentru cauza păcii.

Temeiurile acestei acţiuni a Bisericii noastre sînt mai multe, dintre care amintim aici pe scurt următoarele:

1. Dumnezeu este Părintele tuturor oamenilor şi iubeşte pe toţi fără nici o deosebire rasială, naţională, confesională, sex, vîrstă, etc., pentru că nu caută la faţa lor (Gal. 2, 6; 3, 27—28). Toţi oamenii sîntem fiii Săi şi fraţi între-olaltă, datori să ne purtăm unul faţă de altul ca într-o familie, căci aceasta este voia lui Dumnezeu (Mt. 6, 9). El ne-a creat din iubire, pentru iubire şi pace, pentru viaţă şi fericire şi nici decum pentru ură şi vrajbă, pentru necazuri şi nenorociri, pentru război şi moarte (Deut. 30, 15—19; Mt. 22, 37; Lc. 10, 25—37).

2. Părintele ceresc a trimis în lume pe Fiul Său ca Domn al Vieţii şi al păcii (Is. 9, 5—6; In. 14, 6), ca să mîntuiască lumea (F. Ap. 4, 12; In. 3, 5).

El a adus iubire şi pace şi cheamă pe toţi creştinii să fie „făcători de pace" şi să facă faptele păcii şi iubirii frăţeşti în lume.

3. Apostolii Domnului şi Părinţii Bisericii Ortodoxe merg pe urmele lui Hristos-Dumnezeu cu fapta şi cu cuvîntul. Ei trăiesc şi propovăduiesc Evanghelia, şi prin aceasta traduc în fapt eternele principii umanitare ale Creştinismului. Păstorii Bisericii noastre înţeleg acest lucru. De aceea se identifică cu lupta popoarelor pentru dezamare generală şi totală şi sînt contra agresiunii şi contra războiului rece sau cald, căci pentru orice creştin adevărat, în Duhul Mîntuitorului Hristos, războiul de agresiune este crimă împotriva umanităţii şi păcat strigător la cer (Fac. 4, 10).

Pe temeiul Teologiei păcii, Biserica Ortodoxă cheamă pe toţi fiii săi — păstori şi credincioşi — să lupte pentru dezarmare şi pace prin viaţă aleasă, încoronată cu virtutea dragostei binefăcătoare, prin rugăciune, prin sprijinirea tuturor acţiunilor pentru pace şi dezarmare. Ea ne îndeamnă fierbinte şi neîncetat să ne rugăm Domnului „Pentru pacea a toată lumea şi pentru împreunarea tuturor", să fim „făcători de pace", ca să trăim fericiţi în marea familie a omenirii liberate de război şi consacrată muncii paşnice.

Prof. Simion Radu

Populaţie şi producţie

Populaţia pămîntului a crescut în ultimii ani mai rapid decît înainte. Astfel între 1950—1960 populaţia s-a mărit de la cca 2,5 miliarde la cca 3 miliarde oameni. La sfîrşitul anului 1963 ea număra cca 3,2 milarde. Astfel în ultimii 14 ani sporul a fost cu aproape trei sferturi de miliard (peste 700 milioane), adică de 2,5 ori mai mare ca în 1930—1940. Dacă pe la jumătatea sec. XVII populaţia pămîntului era de cca 545 milioane, rezultă că numai sporul din ultimii 14 ani e mai mare decît populaţia globului pămîntesc de atunci. Pe continente creşterea în ultimii 14 ani este următoarea: Africa de la 206 milioane la 261; America de la 329 la 422 mil.; Asia de la 1.386 la 1,771 mil.; Europa de la 576 la 649 mil.; Oceania de la 13 la 17 mil. locuitori.

Care este explicaţia acestei creşteri accelerate? Ea se arată în raportul dintre natalitate şi mortalitate. In perioada aceasta se constată — în general — o micşorare a mortalităţii. In 1937 mortalitatea era de 26 la mia de locuitori. Intre 1955—1959 mortalitatea a scăzut la 18 la mie. Natalitatea în acest răstimp a rămas aproape neschimbată (cca 36 la mie). Rezultă că sporul s-a ridicat aproximativ de la 10 (în 1937) la 18 la mie (între 1955—1959).

Privind comparativ regiunile slab dezvoltate şi regiunile industrializate, se constată că natalitatea e în medie aproape de două ori mai mare în primele regiuni decît în celelalte regiuni, dar şi mortalitatea este mai ridicată în regiunile slab dezvoltate. Pe cînd în ţările industrializate mortalitatea e între 7—13 la mia de locuitori, în Guinea, Mali, Tunisia, Nepal, Indonezia, ea este de 25—30, chiar 40 la mie. Natalitatea mai mare în regiunile slab dezvoltate e însoţită de o mortalitate ridicată, din pricina mizeriei, bolilor, analfabetismului şi altor urmări ale colonialismului.

Aceste date, publicate de O.N.U., au fost interpretate de neomaltusieni în sensul că omenirea va ajunge să trăiască în mizerie, pentru că ea se înmulţeşte rapid şi mijloacele de trai s-ar împuţina mereu. De aici trag concluzia că ar fi necesar un război atomic, care să împuţineze populaţia pămîntului, nimicind sute de milioane de oameni.

Părerea neomaltusiană este falsă. Ea nu corepunde realităţii. După statistica O.N.U. producţia mondială alimentară în ultima perioadă a crescut mai repede decît populaţia. Dacă pînă în 1960 populaţia a crescut cu 37 la sută faţă de anii dinainte de război, producţia alimentară a sporit cu 49 la sută. In regiunile slab dezvoltate populaţia a crescut cu 46 la sută, producţia cu 50 la sută. In regiunile industrializate populaţia a crescut cu 18 la sută, producţia cu 57 la sută. Deosebirea aşa de mare între sporul populaţiei şi al producţiei în cele două regiuni, se explică prin faptul că ţările slab dezvoltate, fiind ţinute de către ţările capitaliste sute de ani în robie colonială, şi astăzi sînt exploatate, pentru că monopolurile tind să le menţină în situaţia de ţări agricole, furnizoare de materii prime şi cumpărătoare de fabricate şi să le frîneze dezvoltarea industrială. Cum monopolurile fixează la produsele agricole ale ţărilor slab dezvoltate preţuri mici şi vînd produsele industriale la preţuri mari, se-nţelege că ţările eliberate de sub stăpînirea colonială nu au posibilitatea să se dezvolte. Dimpotrivă, dacă producţia mondială s-ar împărţi egal pe toată populaţia pămîntului, n-ar mai exista nicăiri fenomene de subalimentaţie.

Concluzia e că spre a înlătura mizeria

(Continuare în pag. 2)

Impotriva analfabetismului

In scopul combaterii analfabetismului ce bîntuie mai ales în fostele țări coloniale (Africa, Asia, America de Sud) pe lîngă alte organisme naționale și internaționale, un efort susținut depune și U.N.E.S.C.O. (Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură). Intr-o cuvîntare ținută nu de mult, directorul general al acestui organism internațional, René Maheu, sublinia: „Nu ne putem permite să slăbim eforturile atîta timp cît în lume există 700.000.000 de oameni analfabeți, care nu se pot bucura de roadele civilizației secolului XX".

Astfel, date oficiale ne arată că în 85 de țări ale Africii, Asiei și Americii Latine, numai 55 la sută din numărul copiilor de vîrstă școlară frecventează școala elementară, iar numărul celor care o termină este și mai redus. Numai în America Latină din cei circa 40.000.000 copii de vîrstă școlară, 59,7 la sută nu frecventează cursurile școlii elementare. In unele țări procentul este mult mai mare. Astfel, în Columbia ajunge la 70 la sută, în Guatemala la 77 la sută, iar în Haiti la 80 la sută.

Un alt aspect tot pe atît de important al problemei analfabetismului îl reprezintă întreruperea studiilor (din cauza lipsurilor materiale, a lipsei cadrelor didactice, localurilor de școli, etc.), în anul al treilea sau al patrulea de școală. In aceeași parte de lume de care am amintit, în anul patru al cursurilor elementare părăsesc școala 74 la sută din numărul elevilor din primul an. De altfel, problema lichidării analfabetismului se pune și în unele țări europene, ca de pildă Portugalia, Turcia etc.

In fața acestei situații, la Congresul mondial pentru combaterea analfabetismului, ținut la Roma, în toamna anului 1962, s-a hotărît începerea unei campanii mondiale pentru alfabetizarea sutelor de milioane de neștiutori de carte. Această campanie va avea o durată de 10 ani în țările Americii Latine și 20 de ani în țările Asiei și Africii.

Asigurarea condițiilor materiale, pregătirea unui număr sporit de cadre didactice — numai America Latină are nevoie de peste 300.000 de învățători — necesare școlarizării populației solicită serioase sume de bani. Astfel, în prima perioadă de aproximativ 18 ani, în care 330,000,000 de analfabeți între 15 și 50 de ani vor deveni știutori de carte, sînt nesecari circa 2 miliarde de dolari. Potrivit programului U.N.E.S.C.O., 1/4 din aceste fonduri vor fi alocate prin ajutor extern, iar restul prin contribuția țărilor interesate.

Prin înfăptuirea dezarmării generale și totale, sau chiar numai a unor măsuri parțiale în acest sens, s-ar putea elibera imense fonduri, care ar putea fi folosite și pentru combaterea analfabetismului. S-a calculat, astfel, că dacă din cele 120 miliarde dolari, alocate anual în scopuri militare, s-ar cheltui doar 1,5 la sută pentru alfabetizare, în numai cîțiva ani analfabetismul ar dispare din lume.

Acțiunii acesteia cu adevărat umanitare pe care U.N.E.S.C.O. a întreprins-o pentru lichidarea analfabetismului i se cuvine, deci, toată lauda. Republica Populară Romînă, unde analfabetismul e lichidat de mult, sprijinește această acțiune. Popoarele toate, ca și poporul nostru, luptă pentru realizarea dezarmării generale și totale, pentru ca o parte din fondurile astfel eliberate să ia calea alfabetizării și lumina cărții să pătrundă cu un ceas mai de vreme pretutindeni, căci la ea toți oamenii au dreptul.

P.

Irmosul Pogorîrii Duhului Sfînt

Bucură-te-Npărătească
Slavă a fecioarelor
Maica Domnului din ceruri
Și mama creștinilor.

Căci pe tine nu te poate
După merit lăuda
Nici cea mai limpede gură
Cum se cade-a te cînta!

Că toată mintea-nțeleaptă
Se-ntunecă-n acel ceas
Cum Fecioară-ai putut naște
Și Fecioară ai rămas.

Pentru-această mare taină
Iți cîntăm, te preacinstim
Maică Sfîntă și Fecioară
Noi de-a pururi te slăvim.

Pr. Al Gherghel

Populaţie şi producţie

(Continuare din pag. 1)

din ţările în curs de dezvoltare e nevoie de întărirea independenţei lor economice, de dezvoltarea lor industrială, de ajutorarea lor de către ţările industrializate şi de promovarea unui comerţ, bazat pe principiul egalităţii şi avantajului reciproc, înlăturînd diferenţa enormă dintre preţurile produselor agricole şi cele ale produselor industriale. Este ceea ce a propus Conferinţa pentru comerţ şi dezvoltare a O.N.U., care s-a ţinut în mai-iunie a. c. la Geneva. Exemplul ţărilor socialiste arată că sarcina industrializării rapide poate fi realizată pe baza orînduirii socialiste, unde bunurile aparţin întregului popor, care beneficiază de venitul naţional, de roadele muncii lui şi îşi dezvoltă economia în mod planificat.

Politica de relaţii comerciale, bazate pe egalitate şi avantaj reciproc, ca şi ajutorul acordat de ţările socialiste pentru industrializarea statelor în curs de dezvoltare, explică dezvoltarea impetuoasă a schimburilor comerciale dintre aceste state şi ţările socialiste şi tendinţa multor state în curs de dezvoltare de a păşi pe calea socialismului. Aceasta asigură nu numai dezvoltarea rapidă a economiei, ci şi ridicarea nivelului de trai, material şi cultural, pentru toţi oamenii muncii, venitul naţional aparţinînd tuturor.

Cît priveşte viitorul, statisticile arată că posibilităţile de creştere a producţiei sînt mai mari decît creşterea probabilă a populaţiei. Producţia mondială creşte mai repede decît populaţia. Folosind numai condiţiile actuale ale tehnicii, pămîntul ar putea hrăni nu 3,2 miliarde de oameni, ci cca 30 miliarde. Există însă posibilităţi încă nefolosite. Prin extinderea de 2—3 ori a pămînturilor cultivate, prin aplicarea unei agriculturi intensive cu ajutorul mijloacelor agrotehnice avansate, creşterea producţiei asigură — oricare ar fi ritmul de sporire a populaţiei — un trai îmbelşugat tuturor pămîntenilor.

Neomaltusienii n-au dreptate. Războiul e o calamitate care trebuie să fie înlăturată prin lupta unită a popoarelor. Munca paşnică a popoarelor, înfrăţite în acelaş ţel al unei vieţi mai bune, mai fericite, va transforma pămîntul într-o grădină roditoare, care oferă fiecărui popor, fiecărui muncitor un nivel de trai din ce în ce mai înalt. Pacea şi munca sînt izvoarele belşugului şi fericirii pe pămînt.

M.

Duhul Sfînt

Dumnezeu-Duhul Sfînt este a treia persoană dumnezeiască a Sfintei Treimi. El este de o ființă cu Tatăl și cu Fiul, precum și Fiul este de o ființă cu Tatăl. Sfîntul Duh este în Tatăl și în Fiul, precum și Fiul este în Tatăl și în Sfîntul Duh. Toți trei sînt o singură ființă, voință, putere și slavă, o singură Dumnezeire. E un singur Dumnezeu în trei persoane, așa cum soarele are disc, raze și lumină, dar e un singur soare, zice Sf. Atanasie cel Mare. Pentru această învățătură avem temeiuri în Sfînta Scriptură și în Sf. Tradiție. Sf. Apostol Pavel spune că Duhul Sfînt este în Dumnezeu, adică în Tatăl și în Fiul, cum este sufletul omului în om. De aceea el este atotștiutor: „Iară nouă ne-a descoperit Dumnezeu prin Duhul Sfînt, că Duhul toate le cearcă pînă și adîncurile lui Dumnezeu. Că cine știe din oameni ale omului, fără numai duhul omului care este într-însul? Așa și ale lui Dumnezeu nimeni nu le știe, fără numai Duhul lui Dumnezeu" (I Cor. 2, 10—11).

Sfîntul Duh este din Tatăl, dar nu prin naștere ca Fiul, ci prin purcedere. Ce este însă purcederea și prin ce se deosebește ea de naștere, Biserica n-a căutat să lămurească, pentru că nici Dumnezeu nu a descoperit. De aceea Sf. Părinți au luat aceste cuvinte întocmai așa cum se află în Evanghelia lui Ioan 15, 26 și le-a pus în Simbolul Credinței: „Iar cînd va veni Mîngîitorul, pe care eu îl voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul adevărului, care din Tatăl purcede, acela va mărturisi pentru Mine". Acesta este dealtfel singurul loc din Sf. Scriptură, care vorbește despre purcederea Duhului Sfînt.

Despre purcederea Sf. Duh din Tatăl atîta știm, că ea este dinainte de veci, ca și naşterea Fiului, căci niciodată n-a fost Tatăl și Fiul fără Sf. Duh. Așa cum îndată ce există focul, există și lumina și căldura lui, tot astfel din veșnicie, de cînd există Tatăl, există și Fiul prin naștere, și Duhul Sfînt prin purcedere din Tatăl.

Romano-catolicii spune că Sf. Duh purcede „și de la Fiul" (Filioque) și aceste cuvinte le-au adăugat la Simbolul Credinței, pentru că — zic ei — atunci cînd Mîntuitorul promite apostolilor: „pe care Eu îl voi trimite vouă de la Tatăl", arată că și El purcede pe Sf. Duh. Dar noi știm că trimiterea este altceva decît purcedarea, că trimiterea Duhului Sfînt în lume încă nu se făcuse cînd vorbea Mîntuitorul, pe cînd purcedarea este din veci. De aceea vorbește Mîntuitorul despre trimiterea Duhului la viitor. Adică purcedarea e veșnică, e mai presus de timp, pe cînd trimiterea în lume se face în timp. Purcedarea veșnică a Duhului este de la Tatăl, trimiterea Lui în lume este de la Fiul.

Cuvintele „și de la Fiul=Filioque" în Simbolul Credinței le-a adăugat prima dată un Sinod din Spania la 589, dar la Roma s-au introdus mult mai tîrziu. La 809 Papa Leon III, cînd i s-a cerut să se spună și la Roma Simbolul cu acest adaus, s-a opus și a poruncit să se scrie Simbolul pe două table de argint, fără acest adaus. Mai tîrziu s-au adaus aceste cuvinte la Simbol și în Roma, călcîndu-se porunca Sinoadelor ecumenice de a nu schimba Credeul, formulat la sinoadele de la Niceea și Constantinopol.

Orice lucrare săvîrșită de Dumnezeu în lume e săvîrșită de cele trei persoane dumnezeiești în unime, pornește de la Tatăl, e înfăptuită prin Fiul și este desăvîrșită în Sf. Duh. „Că dintr-Insul, printr-Insul și întru Dînsul sînt toate" (Rom. 11, 36).

Sfîntul Duh este cel ce a umplut de viață cele făcute la început și avea să le umple de o viață tot mai bogată. El este cel ce umple de viață și de tot mai multă viață pe cei mîntuiți din stricăciune și din moarte prin Iisus Hristos. „Duhul lui Dumnezeu se purta pe deasupra apelor" (Fac. 1 ,2) ca dătător de viață. Duhul Sfînt s-a coborît în ziua de Rusalii peste Sf. Apostoli, dînd

naștere Bisericii. Numai unde suflă Duhul se naște viața și anume viața cea nouă în Iisus Hristos (Io. 3, 8); „Duhul este, carele face viu" (Io. 6, 63). De aceea Duhul Sfînt e numit în Simbolul

Credinței „Domnul de viață făcătorul".

Duhul Sfînt, grăind prin proorоci, a pregătit omenirea pentru primirea Mîntuitorului, vestind de mai înainte venirea Lui. In Duhul, proorocii primeau Cuvîntul. De aceea zic proorocii necontenit: „Și a fost Cuvîntul Domnului către mine" (Ier. 1, 11). Dar „gura", care rostea Cuvîntul în inima lor, în așa fel, încît îl făcea să pătrundă în ea, era Duhul Sfînt. Astfel cînd spun proorocii: „Și a zis Domnul către mine" (Is. 8, 1), trebuie să înțelegem, că vorbesc de Duhul Sfînt, căci și Simbolul zice Duhului Sfînt „Domnul".

Am spus că Sf. Duh desăvîrșește orice lucrare dumnezeiască, îndreptată spre lume, deci și lucrarea mîntuirii. El este, cel ce o aduce pînă în inima noastră, o sădește în adîncurile ei nepătrunse. El coboară de la Hristos în noi, dar ne și leagă de El, sau prin El ne leagă Hristos de Sine, și prin Sine de Tatăl. Un om stă în fața noastră, dar el se leagă de inima noastră prin glasul cu care își trimite cuvîntul în noi. Așa este Duhul Sfînt ca un glas cu care pătrunde Cuvîntul lui Dumnezeu, sau Iisus Hristos în noi. Duhul Sfînt ne deschide ochii sufletului, ca să vedem, că Iisus este Dumnezeu; El ne deschide inima, ca să înțelegem și să primim pe Hristos; El ne descopere pe Hristos „Fiul lui Dumnezeu". „Cuvîntul nu poate fi cunoscut sau auzit de nu se va descoperi prin Duhul Sfînt", spune Sf. Simion Noul Teolog. Sufletul credincios, care are în sine pe Duhul Sfînt ca lumină, poate vedea pe Hristos ca Dumnezeu și se poate uni cu El.

Duhul Sfînt este „duhul adevărului", „vistierul bunătăților", care ne curăță de toată întinăciunea și ne dă viața cea nouă în Iisus Hristos. El este Duhul iubirii și al păcii. El toarnă în inimile noastre iubirea și pacea și ne face să fim plini de iubire față de semeni și lucrători ai păcii în lume.

Pr. N. Terchilă

O CARTE VECHE:

Floarea darurilor

A fost o carte de largă circulație în țara noastră, adusă din Italia pe vremea lui Ștefan cel Mare și tradusă după anul 1478. A circulat pe atunci în manuscris și din limba romînă a fost tradusă și în rusește în 1492 (Glasul Bisericii nr. 3—4/1963 ,p. 401).

Eu am citit-o de-abia acum, cu literă cirilică, dintr-o tiparniță brașoveană, de la 1808. Prefața este a preotului Ioan Stefanovici, parohul bisericii Bolgarseghi. Exemplarul pe care-l am n-are copertă, nici prima și ultima pagină și-i mai lipsesc și din interior 3 foi — dar lipsurile acestea sînt înlocuite cu foi scrise de mînă, de același precuvîntător, iereul Stefanovici, la sfîrșit adăogînd și sumarul cu titlurile subiectelor, indicînd și pagina unde se află.

Cum de se va fi uzat așa cartea, ca să ajungă apoi iarăși în mîna redactorului, nu se poate ști. Despre îndreptările făcute în carte, el scrie la urmă, cu o frumoasă caligrafie: „prin osteneala diortosirii smeritului între preoți Ioann Stefanovici paroh la Bolgarseghi".

Traducerea este oarecum greoaie și limbajul vechi, deosebit întru cîtva de cel de azi, — la o distanță de 150 de ani.

Iată cum începe predoslovia Păr. Stefanovici:

„Aflînd această carte ce să cheamă *Floarea Darurilor,* după grecește pre limba Romînească *întoarsă.* Tipărită din vechi în Snagov, încă și „într-alte limbi să află iarăși tipărită, însă Ro„mînește foarte arar, și în puține locuri să află, „pentru care îndată am făcut cerere către Dom„nealor Fraților de bun neam născuți Kirii Con„stantin și Ioann Boghici, rugîndu-i să binevo„iască a porunci ca în Tipografia Domnealor în„credințată a să tipări aceasta"...

*

Cartea vorbește despre virtuți și păcate, deprinderi bune și deprinderi rele. Poartă numele de *Floarea Darurilor* pentru că se consideră ca o floare care are în sine parfumul tuturor bunelor deprinderi, care în limba veche se cheamă *daruri.* Deatlfel în vobrirea populară se păstrează și azi această denumire. Virtutea este un *dar* și gînduindu-ne la ajutorul lui Dumnezeu în viața noastră, putem spune că buna purtare a noastră este un dar de la Dumnezeu fiindcă o realizăm cu harul Lui.

In ce privește ortografia, se poate observa influența mediului de tipărire, fiindcă toate substantivele sînt scrise cu literă mare ca în limba germană.

Descrierea virtuților și a viciilor se face dîndu-se mai întîi definiția, apoi se aduc citate și exemplificări din Biblie, din Sfinții Părinți, din filozofii antici și medievali. Nu lipsesc nici mărturiile istoricilor. Socrate, Licurg, Platon, Aristotel, Pitagora, Ptolomeu, Seneca, Alexandru cel Mare, Varo, Juvenal, Ovidiu, Macrobie, Salustiu Priscian, Caziodor, Fer. Augustin, Fer. Ieronim, Sf. Isidor, Beda Venerabilul, Toma Aquinatul și alții — sînt foarte mult folosiți.

Autorul citează des din *„Cartea Păcatelor",* probabil un manual de morală, care va fi fost pe vremea aceea a veacului al XV-lea cînd se va fi scris, în limba italiană. De asemenea multe exemplificări sînt luate din otăcinik, de bună seamă *limonariul* și din *„istoriile Rîmului".*

Totodată cititorul face cunoștință cu o sumedenie de animale aduse în scenă ca să exemplifice păcate și virtuți.

Vulpea este nelipsită ca prototip al vicleșugului. Flămîndă, face pe moarta în mijlocul drumului cu picioarele întinse și cu limba scoasă ca să amăgească păsările dornice de carne și să le prindă. Descrierea este plină de haz și parcă mai ilariantă decît în povestea lui Creangă. Lingușirea poartă numele de *„îmbunare"* și albina e nedreptățită, fiindcă e chemată să-i fie simbol, că vorbele bune ale lingușitorului sînt ca mierea, iar clevetirile lui constituie acul ei, cu otravă.

Cămila și măgarul sălbatic defilează prin fața cititorului pentru răbdare, liliacul pentru desfrîu, turtureaua pentru credincioșie, găina pentru gîlceavă, leul pentru curaj, păunul pentru îngîmfare, chițcanul pentru minciună. Sînt și nume de păsări, pe care nu le-am putut identifica: pasărea petritis, licoarna, armelinul, kaladrinonul, animale ca inorogul.

Din istoria Rîmului este citat Marcu Regulus pentru bărbăție și ținerea cuvîntului dat. De asemenea cu sărbătoarea triumfului la Roma, pe lîngă cele știute de obicei, cititorul găsește menționate, în Floarea Darurilor, și acte de *necinste,* la adresa învingătorului:

„...că punerea de ședea cu dînsul în cărîtă (car) „pre un țăran care ar fi fost mai mojic din oraș, „și aceasta pentruca să dea pildă, pentruca fieș„care om carele ar face bine, poate să vie în așe„zămînt asemenea.

„...pentrucă acel om mojic adesea de multe „ori îi da ... tare (îl înghiontea) și-i zicea nu „te înălța că(ci) îți fac alții cinste, pentrucă știi că ești om ca și mine".

Iară a treia neciste era: „pentrucă fieștecarele „om avea voe într-aceea zi ca să-i grăiască cu„vinte necuviincioase" (p. 143).

Nu mă pot opri înainte de a însera cîteva din sfaturile bătrînei cărți culese din și mai bătrîni filozofi.

Ptolomeu a zis: „...înponcișează-te (împotrivește-te) poftei tale la tinerețe, că la bătrînețe nu te vei îndrepta ca să scapi de dînsa" (p. 130).

Socrate a zis: „mai mare lucru este ca să biruiască nește cine (cineva) pofta lui decît pe un vrăjmaș al lui" (p. 130).

„Cine iubește destoiniciile deseori stă cu frica în sîn" a zis Sf. Damaschin (p. 101).

„In *Cartea păcatelor* scrie că cel ce vrea să „păzească vrednică curăția, trebuie să se ferească de 6 lucruri: întîi de bucate multe, că precum nu „se poate ca să se stingă văpaia focului carele „este în paie, așa nu să poate ca să înfrîneze neș„tine (careva) încingerea poftelor (trupești), „cînd este trupul sătul.

„A doua este: ca să fugă de lene. Ovidie a zis: „fugi de lene și vei stinge" pofta (p. 156).

„...încă vinul care-le este în pahar lesne se bea, „iar apoi mușcă ca un șarpe" (p. 153).

Despre judecățile nepătrunse ale lui Dumnezeu cititorul găsește, la pagina 88, un episod foarte interesant, din care s-a inspirat și marele Sadoveanu într-una din povestirile sale.

*

Păcatele descrise sînt urmărite și biciuite fără a căuta la fața omului. *Un boier* este înfruntat de o călugăriță printr-un act de eroism martiric (p. 156). Fata de împărat, Irina, este mincinoasă și rămîne de rușine în fața slujitorului, care este drept și curat (p. 109, 110). E un început de critică socială, împotriva feudalismului.

Unele fapte puse pe seama animalelor nu sînt de acord cu știința de azi, probabil că vor fi fost conforme cu știința naturii aritstoteliene sau medievale (cf. p. 34, castorul).

Cititorul mai poate fi șocat și de unele cuvinte ce nu mai sînt în uz acum, sînt chiar *necuviioase,* ca să le folosim limbajul cărții, dar pe atunci erau uzuale. Pentru frumusețea literară, pentru îndelunga călătorie din vremuri vechi prin casele bătrînilor noștri, fiind și unul din izvoarele literaturii culte de la noi, părți din *Floarea Darurilor,* s-au tipărit în volumele: „Cărțile populare în literatura romînească" (București 1963).

Pr. I. Sanda

Irmosul Înălțării Domnului

Sufletе al meu mărește
Pe Hristos cel înviat,
Dătătorul de viață
Care la cer s-a înălțat.

Te mărim pe tine pururi
Maică a lui Dumnezeu,
Care mai presus de fire
Ai născut pe Fiul tău.

Căci tu mai presus de minte
Și de cuvînt ai născut,
Sub ani, pe Cel peste vremuri
Pe Cel fără de-nceput.

De aceea Maică Sfîntă
Noi cu drag te fericim,
Și-ntr-un gînd toți credincioșii
Cu iubire te mărim!

Pr. Al. Gherghel

Pace și viață

...„Incepe o viață fără umbre și fără îngheț, unde va stăpîni o veșnică lumină și un veșnic prezent". (P. Sf. Episcop VALERIAN — Pastoralа Invierii 1962).

Năvalnică-i viața peste largi pămînturi,
Cu zumzetul sculărilor din tină,
Cu gama fericitelor avînturi:
Spre pace, spre viață și lumină!

In suflete inundă frumuseți ce nu pier,
In val de lumini pruncii zburdă și ei
Spre vecie și lut, spre țărînă și cer.
Din prospețimi de pajiști răsar ghiocei.

Ca îngerul luminii cu-nfățișare rară,
Așa e roada păcii — e pîinea mea și a ta, —
E bolta unei nopți de primăvară
Și muncă și luptă suporți pentru ea.

Sub cerul de pace-nclinăm spre virtute,
Se adaugă cugetării noastre-ajutor.
S-așternem fericirea lungă înainte,
In numele vieții tuturor.

Multicolore flori prin parcuri își desfac
Petalele-n bătăile soarelui lin.
Oameni ca de aur trăiesc și se-mpac:
Doamne, pacea o preamărim. Amin.

*

O, tinără pace! Pe-aceste pămînturi
Ești primăvara pornirilor noastre spre rai.
Pe lumea fericitelor avînturi
Primul tron se cade de-apururi să-l ai.

Tu, dar divin ce înnoiești zidirea,
Fără umbre ne dărui un veșnic prezent,
Să stăpînească veșnic numai fericirea
Și-n toți același gînd, același sentiment.

Prot. I. Gh. Ivanciuc

† **Preot pensionar**

Gheorghe Coman

In ziua de 17 februarie 1964 a adormit în Domnul venerabilul preot Gheorghe Coman, din Zărnești, în vîrstă de 74 ani.

Născut și crescut într-o familie preoțească din Vama Buzăului, își face studiile secundare la Brașov și apoi la Institutul Teologic din Sibiu.

In anul 1916 este hirotonit pentru parohia Cernatul de Jos, Raionul Tg. Săcuesc. Funcționează apoi în parohia Ghimbav, prot. Brașov. După pensionare servește ca preot în parohia extrabugetară Zărnești IV, pînă cînd o boală l-a țintuit la pat.

A fost un preot activ, bun biserican, avînd o voce frumoasă care încînta sufletele credincioșilor. A muncit cu drag pentru credincioșii săi. Rămas văduv de nouă ani, după ce își îngrijise mulți ani soția, bolnavă, și-a crescut pe cei trei copii, în mijlocul cărora a stat și de care a fost îngrijit.

Slujba înmormîntării s-a săvîrșit în ziua de 20 februarie 1964 de către un sobor de preoți, în frunte cu protopopul Brașovului, Dr. V. Coman.

Viața și activitatea adormitului în Domnul a fost arătată în cuvîntările Prot. V. Coman, Pr. Rucăreanu Virgil și Enache Alexandru. Dumnezeu să-l odihnească cu drepții!

Participant

LA HRAM

In 8 mai a. c., la Vinerea luminată, a avut loc hramul Sfintei Mănăstiri „Brîncoveanu" (Sîmbăta de Sus-Făgăraș).

Sf. Liturghie a fost săvîrșită de un sobor de preoți și diaconi, în frunte cu P. Sf. Emilian Antal. Răspunsurile le-a dat corul Bisericii din Vistea de Sus (Făgăraș).

Au predicat:

I. P. C. arhim. *Serafim Popescu,* mulțumind în numele Mănăstirii tuturor și îndemnînd la viață duhovnicească și la rugăciune pentru pace, la muncă pentru înflorirea patriei;

P. C. Prot. *M. Ionașcu* (Făgăraș) despre pace și înfrățire și despre progresele realizate de patria noastră;

P. C. Prot. *V. Coman* (Brașov) despre darurile crucii și învierii Domnului, pe care le revarsă Biserica în sufletele credincioșilor, cu îndemnul de a fi buni creștini și vrednici cetățeni ai patriei noastre scumpe;

I. P. C. arhim. *N. Mladin* despre bucuria Invierii. A vorbit despre bucuria muncii rodnice, prin care — în 20 de ani — patria noastră s-a înălțat pe culmi de belșug și lumină;

P. C. vicar *Tr. Belașcu* despre înnoirea vieții prin Sf. Spovedanie și Sf. Impărtășanie și despre rîvna pentru cauza păcii. pentru tot ce e bun și frumos, pentru Sfînta noastră Biserică și patria noastră dragă;

P. S. *Emilian* despre Maica Domnului, care e și Maica tuturor creștinilor, căci se roagă pentru noi toți; despre împotrivirea față de război și lupta pentru pace, cu îndemn la muncă pentru bunăstarea patriei. Aduce totodată cuvînt de dragoste părintească de la Inalt Prea Sfințitul nostru Mitropolit Nicolae și urează I. P. Sf. Sale mulți ani cu sănătate deplină și pace.

După citirea deslegării arhierești, o parte din sobor a săvîrșit Sf. Maslu, altă parte — în frunte cu P. S. Emilian — a slujit sfințirea apei la fîntînă și a rostit ectenia de pomenire la mormîntul mitropolitului Nicolae Bălan. *N.*

Sărutul luminii

Sărutul luminii l-au primit pruncii cînd pe fețele lor catifelate au înflorit trandafirii vieții și au gîngurit fericiți în leagăn sub privirea blîndă și ocrotitoare a mamei. Inima, candida lor zăpadă, a tors în ani lumina dulce pe firele gingașe prin care a pulsat roșu sîngele învăluindu-i în căldura dorinței de a trăi și a crește sub apele de mătase ale Cerului albastru.

Cu acest sărut al luminii au intrat în tinerețe mîngîiați de răsăriturile împurpurate de soare și alintați de înserările fulguite de stele și luceferi.

Din strunele inimii a curs lumină ca dintr-un rîu de sori și viața sub sărutul luminii a fost și este perpetua baladă de fericire, de bucurie, de vrajă și dor.

Sub sărutul luminii, bucuria este încordarea senină a sufletului în care viața apare plină de sens și vrednică de trăit.

Lumina în drumul tău înseamnă zi și îndrăzneala omului de-a ști, de a cunoaște tot ce e frumos și plăcut, tot ce e bine și folositor.

Sub sărutul luminii, floarea își deschide corola ca să primească în cupa ei diamante de rouă, fluturașul își întinde aripile moi și catifelate, zburînd din floare în floare și păsările taie văzduhul ciripind vesel și armonios.

In omenescul ocean nemăsurat, sărutul luminii iradiază deplina fericire prin care munca devine sublima poezie a bunelstări, și iubirea izvorul adevăratei vieți.

Sub sărutul luminii, mă apropiu de tine Doamne, Părinte al Luminii, Părinte al iubirii, și îngenunchiat în rugăciune șoptesc: — „Fă Doamne ca pururi omenirea să viețuiască întru lumina păcii și a iubirii!".

Preot Ștefan Tascianu

Sfinții Apostoli Petru și Pavel

Cel dintîi și cel din urmă
Chemați de al Tău cuvînt
Să pască iubita-Ți turmă, —
Sînt cinstiți în praznic sfînt.

Petru, prin descoperire
De sus, te-a mărturisit;
Pavel, la binevestire,
De sus, Tu l-ai rînduit.

Petru-n credință te vede
Sus, — fiind Tu întrupat;
Deși sus, — Pavel te crede
Mereu în el, înviat.

Petru, Cerul îl descuie
Și pămîntul îl dezleagă;
Pavel: fapta, vrea să spuie
La toți: cum să te-nțeleagă.

Pr. P. Sălăjeanu

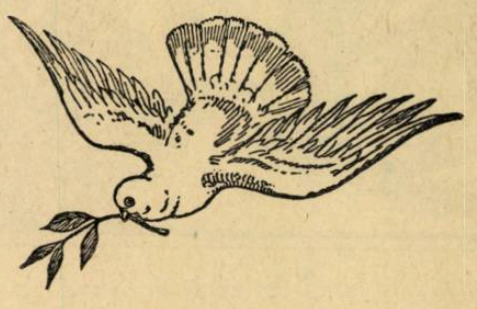

Cînd munca, pacea o iubești...

Că pacea-n lume-i chezășie
A vieții, știe orișicine,
Cum munca — fagur de albine —
E-un sfînt izvor de rodnicie.

Cînd munca, pacea o iubești
Cu-o sîrguință mai deplină,
Aprins-ai torță de lumină;
Prin neguri n-ai să rătăcești.

Cînd munca, pacea o iubești
Cînd nu gîndești și nu faci rău
Ferice ești, în rostul tău,
Frumos și demn ai să trăiești.

Cînd viața ți-e mereu senină,
Cînd vrajba n-are părtășie
In tot ce-ți aparține ție,
Tu ești și altora lumină...

Nu-i chip de viață mai frumos,
Nu-i bucurie mai deplină,
Decît prin muncă, pace, dragoste divină
Poporului și omenirii mereu să le fi de folos.

Const. V. Rudăreanu

† Preot Gheorghe Crăciun

— 1882 - 1964 —

In ziua de 29 ianuarie 1964, după o scurtă și grea suferință, a adormit în Domnul Părintele Gh. Crăciun, în etate de 82 ani.

Numitul s-a născut în parohia Brîncovenești (Prot. Reghin), unde a păstorit pînă în anul 1960.

Slujba înmormîntării a fost săvîrșită vineri, 31 ianuarie 1964, în Catedrala din Mediaș de către un sobor de preoți, în frunte cu P. C. Protopop P. Boieru, care a vorbit despre dragostea preotului față de parohia sa. A mai vorbit Pr. Z. Rucăreanu despre rolul preotului în parohie.

In jurul sicriului se afla familia (soția și 5 copii), rudeniile, credincioși din parohia decedatului și din Mediaș. Sicriul cu rămășițele pămîntești ale defunctului a fost așezat în cimitirul orașului Mediaș.

Veșnică să-i fie pomenirea!

Chiril Moldovan

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu 42.418

Anul 112 Sibiu, 15 iunie 1964 Nr. 23—24

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Pentru pace

Vremea noastră este vremea luptei pentru pace. Deşi de mii de ani oamenii au urît războiul şi au dorit pacea, totuşi pînă azi mai mulţi au fost anii de război decît cei de pace. Aceasta pentru că stăpînitorii, care asupreau popoarele, erau robiţi de patima lăcomiei şi dominaţiei. Ei doreau să-şi întindă stăpînirea tot mai departe şi să cuprindă cît mai multe bogăţii şi cît mai mulţi robi. Astăzi însă cercurile imperialiste nu mai pot face ce vor. Mişcarea popoarelor pentru pace a devenit o forţă care poate opri mîna criminală, ce ar plănui să aprindă focul pustiitor al unui război racheto-nuclear. Din toate părţile lumii sosesc veşti despre marşuri pentru pace, pentru dezarmare nucleară, pentru rezolvarea tuturor problemelor litigioase pe calea tratativelor. Bărbaţi şi femei, tineri şi bătrîni, oameni de diferite naţionalităţi, de diferite credinţe religioase şi convingeri politice, se unesc în aceeaş acţiune împotriva duşmanului comun, care e războiul, şi pentru a impune pentru totdeauna împărăţia păcii pe pămînt. Sute de milioane manifestă — în diferite feluri — împotriva aţîţătorilor la război, pentru dezarmare generală şi totală, pentru pace şi prietenie între popoare.

In frontul acesta al păcii au loc şi ucenicii lui Hristos din toate Bisericile. Prin participarea lor activă la lupta pentru pace ei împlinesc chemarea Mîntuitorului, care este „Domnul păcii". El ne-a dăruit demnitatea de a ne numi fii ai lui Dumnezeu după har, şi ne spune ca în fiecare om să vedem un frate iubit. Fiii lui Dumnezeu după har sînt — după asemănarea Tatălui celui din ceruri — fii ai iubirii, fii ai păcii. Căci „la pace ne-a chemat Domnul". El, care a făcut pace între noi şi Dumnezeu, care a turnat pacea Lui în inimile noastre, care a fericit pe „făcătorii de pace" ca pe adevăraţii fii ai lui Dumnezeu, care ne-a descoperit că oamenii, că popoarele sînt mădulare ale aceleiaşi familii umane, aşteaptă de la fiecare creştin să păşească pe urmele Lui, să cultive pacea cu semenii, să sprijinească prietenia şi pacea dintre popoare.

Dînd expresie acestei voinţe şi acestei conlucrări a tuturor creştinilor pentru pace, între 28 iunie—3 iulie a. c. se adună peste 1.000 de delegaţi ai diferitelor confesiuni creştine din toate continentele, din toate rasele şi naţiunile, călăuziţi de cuvîntul profetului Maleahi (2, 5), care zice că legămîntul, încheiat de Dumnezeu cu oamenii, e un „legămînt de viaţă şi de pace". Aşa au fost: legămîntul din rai, legămîntul cu Noe, cu Avraam, cu Moisi — legăminte de viaţă şi pace. Ele toate şi-au găsit desăvîrşirea în legămîntul, pecetluit în jertfa de pe cruce a Mîntuitorului şi împlinit în Invierea Lui, legămîntul lui Iisus Hristos. Acest legămînt este voia iubitoare a lui Dumnezeu pentru lume, ca lumea să „nu piară", ci „viaţă să aibă, şi cît mai multă viaţă", ca pacea să sălăşluiască de la o margine la alta a pămîntului. Legămîntul acesta obligă pe orice creştin, să fie împlinitor al voii lui Dumnezeu, adică lucrător spre viaţă şi pace, spre viaţă cît mai bună, mai fericită. Adunarea pancreştină pentru pace de la Praga, reamintind obligaţia izvorîtă din legămîntul Domnului, cheamă pe toţi creştinii să intensifice conlucrarea lor la cauza păcii, cauza tuturor popoarelor lumii.

Se cuvine să dăm urmare acestei chemări, să păşim mai hotărîţi pe calea păcii, angajîndu-ne toate forţele în lupta pentru pace. Aşa vom aduce o nouă contribuţie la împlinirea proorociei de la Isaia 2, 4, că va veni vremea cînd popoarele vor topi armele de război şi le vor preface în unelte de muncă paşnică, nu vor mai învăţa pravila războiului, că nu vor mai fi arme şi armate, ci vor trăi fericite în pace şi belşug.

T. R.

Viaţă şi pace

Conferinţa creştină pentru pace pregăteşte pentru iunie-iulie a. c. a doua Adunare pancreştină pentru pace de la Praga, unde vor participa delegaţi ai Bisericilor şi confesiunilor creştine din toată lumea. Pentru pregătirea acestei Adunări, care va fi mai cuprinzătoare decît prima Adunare pancreştină din iunie 1961, conducerea Conferinţei a ţinut mai multe întruniri. Astfel, între 15—17 octombrie 1963 a avut loc la Praga şedinţa Secretariatului internaţional, între 11—17 noiembrie 1963 a avut loc la Bucureşti şedinţa Comitetului executiv al CCPP. Acelaşi Comitet executiv şi în acelaşi scop a ţinut o altă şedinţă la Budapesta între 2—7 ianuarie 1964. Deasemenea diferite comisii lucrează la pregătirea referatelor.

Aceste pregătiri precum şi întreaga activitate a Conferinţei creştine pentru pace au stîrnit un larg răsunet în inimile creştinilor de pretutindeni, astfel că la a doua Adunare pancreştină pentru pace vor participa peste 1.000 de delegaţi.

Lucrările acestei Adunări pancreştine ţintesc să adîncească şi mai mult temeiurile creştine, temeiurile teologice ale acestei mişcări pentru pace, pentru ca, cunoscîndu-le mai bine, toţi creştinii să-şi strîngă mai mult rîndurile, cu mai multă convingere că promovarea şi apărarea păcii este şi o poruncă divină.

Tocmai din acest motiv, ca temă principală a dezbaterilor Adunării pancreştine s-a ales textul de la proorocul Maleahi 2, 5: „Legămîntul meu — zice Domnul — e (legămînt de) viaţă şi pace".

De altfel, este evident pentru orice credincios că Mîntuitorul Iisus Hristos a venit ca lumea „viaţă să aibă" şi încă cît mai multă viaţă, El fiind deci categoric pentru viaţă, pentru propăşirea omenirii. El a venit ca „pe pămînt să fie pace" şi de aceea este împotriva oricărui rău, şi a fost şi împotriva războiului, care este cel mai mare rău pe care omenirea, masele de oameni l-au cunoscut şi l-au simţit din plin în secolele trecute şi în epoca noastră.

Nu numai Mîntuitorul şi Sfinţii Săi Apostoli au nenumărate îndemnuri la lucrarea a tot ce este bun, la întrajutorare şi bunăconvieţuire între oameni, ci şi Sf. Părinţi şi scriitori bisericeşti de mai tîrziu şi toţi cugetătorii autentici creştini au propovăduit şi luptat cu zel pentru întărirea păcii şi înfrăţirii oamenilor şi popoarelor.

Cîteva spicuiri din multele locuri în care Sf. Ioan Gură de Aur, de pildă, se ocupă de pace şi roadele ei, ne vor sta mărturie în această privinţă.

Astfel, în Omilia I la Epistola către Corinteni el afirmă răspicat, că „poruncile lui Dumnezeu sînt ca noi să fim în pace cu toţi oamenii şi viaţa noastră numai atunci este cum se cuvine, cînd vom avea pace şi dragoste reciprocă între noi", cu atît mai mult cu cît „toată vietatea iubeşte pe cel la fel cu ea" — după cum tot Sf. Ioan ne spune în altă parte.

Făcînd aluzie la multele rugăciuni din cultul nostru ortodox în care ne rugăm pentru pace, Sf. Ioan Gură de Aur spune: „Peste tot locul cerem pacea şi ne rugăm pentru ea. Şi într-adevăr că nimic nu este egal ei. De aceea în biserici cerem pace, în rugăciuni, în citiri şi chiar în saluturile noastre zilnice cerem pace. De aceea preotul în biserică şi odată şi de două ori şi de trei ori şi, în sfîrşit, de multe ori ne recomandă şi ne dă pacea. „Pace vouă" zice, — „pace tuturor". Pentru ce? Pentru că pacea este mama tuturor bunătăţilor, pentru că ea este obiectul bucuriei şi al veseliei sufleteşti. De aceea şi Hristos porunceşte Apostolilor ca intrînd în casele oamenilor, imediat să le anunţe pacea, ca un simbol al bunătăţilor".

Pentru a face războiul mai odios, mai respingător şi de nedorit în ochii ascultătorilor săi, Sf. Ioan Gură de Aur descrie o scenă de luptă, despre care putem spune

(Continuare în pag. 2)

Viaţă şi pace

(Continuare din pag. 1)

că nu este decît o umbră destul de ştearsă a ceea ce înseamnă războiul în zilele noastre. Vorbind aici despre nenorocirile războiului, care însemna moarte şi durere şi în vremea aceea, Sf. Ioan înşiră „norul de suliţi, ploaia de săgeţi, ceaţa deasă, întunecimea şi noaptea aceea pe care o face mulţimea săgeţilor, care cu desimea lor opresc razele soarelui, praful care întunecă vederile luptătorilor tot atît de mult ca şi întunericul, pîraiele de sînge, vaietele celor căzuţi, chiotele şi strigătele celor care luptă, grămezile celor morţi, roţile carelor de luptă scăldate în sînge, caii care cad grămadă cu călăreţi cu tot din cauza mulţimii morţilor; pe pămînt zac de-a valma de toate: sînge, arcuri, săgeţi, copite de cai, capete de oameni; zac braţe, gîturi, picioare, piepturi spintecate, creeri lipiţi de săbii, vîrfuri rupte de săgeţi cu cîte un ochi în ele" etc.

De aceea, Dumnezeu, despre care ştim că „dragoste este" şi „Domnul păcii" este, nu poate încuviinţa asemenea scene, asemenea masacre. Ne-o spune şi Sf. Ioan Gură de Aur: „Dacă noi vom căuta să fim paşnici între noi şi în noi înşine şi Dumnezeu va fi cu noi, dar dacă ne vom ridica cu război unii împotriva altora, atunci Dumnezeul păcii nu va fi cu noi.

Nimic nu este atît de vrăjmaş sufletului nostru — continuă Sf. Părinte — ca răutatea, în timp ce virtutea şi pacea ţin sufletul în siguranţă. Dumnezeul nostru nu este Dumnezeul războiului şi al luptelor. De aceea alungă de la tine războiul şi lupta, atît către aproapele tău cît şi către tine însuţi. *Fii paşnic cu toţi.* Ascultaţi de proorocul care zice: „Cu cei ce urau pacea, eram făcător de pace" (Ps. 119, 6).

Sf. Ioan Gură de Aur arată şi aceea că la originea luptelor şi războaielor dintre oameni stau de obicei ambiţii deşarte şi cu deosebire lăcomia. „Lăcomia — spune marele nostru Ierarh — a umplut marea de sînge, ea înarmează pe cei ce pîndesc noaptea şi ziua pe trecători la drumul mare, ea a întrodus uciderea de tată, uciderea de mamă şi în sfîrşit toate relele din viaţă ea le-a întrodus. De aceea şi Sf. Pavel o numeşte rădăcina tuturor relelor".

Impotriva acestor manifestări dăunătoare semenilor noştri, Sf. Ioan ia atitudine categorică, cerînd chiar pedepsirea acelora care folosesc în rău tot ceea ce pămîntul şi mintea omenească ne pun la dispoziţie pentru a face viaţa cît mai plăcută şi mai frumoasă pentru toţi. „Noi nu urîm fierul în sine — spune Sf. Părinte, comentînd Epistola către Galateni — ci *urîm şi pedepsim* pe cel care se foloseşte de fier pentru a ucide pe oameni".

Pentru înlăturarea războaielor, Sf. Ioan Gură de Aur recomandă colaborarea izvorîtă din nevoile economice şi spirituale ale oamenilor şi cu deosebire cultivarea dragostei între oameni, căci — după cum spune el — „unde sălăşluieşte dragostea nu este Cain, care să-şi ucidă fratele". Intr-adevăr, roadele dragostei dintre oameni sînt multe şi binefăcătoare.

*

Această dragoste, deci, de oameni, de muncă, de adevăr şi de dreptate să o cultivăm necontenit în fiinţa noastră, în jurul nostru, în viaţa credincioşilor noştri; prietenia şi colaborarea să stăpînească relaţiile dintre popoare, ca, în felul acesta, liniştea şi pacea mult dorită să se instaureze deplin în lume, spre mai binele şi prosperitatea tuturor oamenilor şi tuturor popoarelor.

Gh. P.

Mihai Eminescu

~ 75 de ani de la moartea sa ~

La comemorarea a 75 ani de la moartea marelui poet Eminescu participă şi Sibiul, pe care Eminescu l-a vizitat (locuind într-o casă de lîngă reşedinţa mitropolitană). „Telegraful Romîn", care a publicat din opera lui Eminescu de timpuriu, se asociază la omagiul pe care îl aduce Ţara întreagă în aceste zile de sărbătoare naţională. A cuprinde însă în cîteva rînduri marea personalitate a lui Eminescu, care a luminat şi luminează de pe culmi neatinse încă viaţa culturală a poporului nostru, este, desigur, un lucru cu anevoie de făcut.

După cum arată registrul botezaţilor bisericii Uspenia din Botoşani, Eminescu s-a născut în 15 ianuarie 1850.

Atras de farmecul şi frumuseţea naturii din preajma casei părinteşti din Ipoteşti, precum şi de frumuseţea sufletească şi bogăţia artistică a poporului, micul Mihai colinda zile în şir codrii şi luncile Ipoteştilor, poposind destul de des prin casele şi pe la şezătorile sătenilor. Cu aceste prilejuri lua cunoştinţă şi se hrănea din comoara vie şi inepuizabilă a creaţiei artistice a poporului nostru, ascultînd basme, legende, snoave, proverbe, doine şi cîntece bătrîneşti, pe care Eminescu le va purta în sufletul său fierbinte fără a le mai uita vreodată. Aşa se face că, în anii de dureri de mai tîrziu, poetul va evoca acest tezaur al creaţiei populare în versuri ca acestea:

„Trecut-au anii ca nori lungi pe şesuri
Şi niciodată n-au să vie iară,
Căci nu mă-ncîntă azi cum mă mişcară
Poveşti şi doine, ghicitori, eresuri".

Iar frumuseţea naturii pe care o gusta atît de mult în copilărie şi mai tîrziu o evocă astfel:

„Fiind băet păduri cutreeram
Şi mă culcam ades lîngă izvor,
Iar braţul drept sub cap eu mi-l puneam
S-aud cum apa sună-ncetişor:
Un freamăt lin trecea din ram în ram
Şi un miros venea adormitor".

Legătura strînsă cu natura patriei şi cu creaţia populară, precum şi cu bucuriile şi cu durerile poporului, Eminescu nu o va întrerupe nici mai tîrziu, în anii tinereţii şi maturităţii sale, fapt care se va reflecta profund în viaţa şi creaţia artistică a poetului. De la popor a învăţat Eminescu nu numai ceea ce este cu adevărat frumos, ci şi omenia, căci el a fost un om integru, cinstit, iubitor de muncă, profund ataşat de mase şi de aspiraţiile sale, fiind, totodată, un neîmpăcat duşman al ipocriziei, superficialităţii, vieţii deşănţate, parazitismului şi fanfaronadei politicienilor şi păturilor boiereşti din acea vreme.

Aşa se face că, deşi Eminescu avea o deosebită putere de muncă, deşi talentul său s-a făcut văzut încă de timpuriu, marele nostru poet nu s-a putut bucura din partea mai marilor vremii de un loc stabil şi sigur de muncă, cu o existenţă omenească asigurată, ci îl vedem cînd sufler în trupa lui Iorgu Caragiale, cînd în aceea a lui Pascaly cu care străbate Transilvania şi Banatul, cînd copist şi sufler la Teatrul Naţional din Bucureşti, cînd director al Bibliotecii Centrale din Iaşi — post la care ţinea, dar care era la cheremul politicienilor, — cînd revizor şcolar al judeţelor Iaşi şi Vaslui, cînd redactor la ziarul „Curierul de Iaşi", cînd lucrînd în redacţia ziarului „Timpul" din Bucureşti etc. Munca istovitoare şi neîntreruptă pe care o depunea, salariul insuficient, plătit în mod neregulat, şi, în felul acesta, neputinţa de a se hrăni şi îngriji cum trebuie, au costat scump sănătatea poetului nostru. Se întîmpla de pildă, cînd era la ziarul „Timpul" şi cînd, în timpul verii, toţi cei mari părăseau Bucureştiul din cauza căldurilor, că Eminescu lucra aproape singur zile şi nopţi în şir, în redacţie sau în tipografie, pentru a scoate ziarul. In acei ani, 1882, poetul scria unui prieten la Iaşi o zguduitoare şi acuzatoare scrisoare din care reţinem: „Tu trebuie să-ţi închipuieşti astăzi sub figura mea un om foarte obosit, de vreme ce sînt singur la negustoria asta de principii şi peste aceste bolnav, care ar avea nevoie de cel puţin şase luni de repaos pentru a-şi veni în fire. Ei bine, de şase ani mă zbat ca într-un cerc vicios în cercul acesta..., de şase ani n-am linişte, n-am repaosul senin de care aş avea atîta trebuinţă pentru ca să mai pot lucra şi altceva decît politică".

Copleşit de muncă peste măsură, de inimă rea şi lipsuri de tot felul, la numai un an după ce scria aceste rînduri, în 1883, Eminescu suferă primul atac al bolii sale şi, după mai mulţi ani, în care suferinţele morale s-au făcut mereu resimţite, moare în 15 iunie 1889, la vîrsta de 39 ani.

Opera lui Eminescu este adînc întipărită în conştiinţa poporului nostru, pentru că ea este ruptă din inima lui, oglindind cu o măestrie cu totul rară viaţa, sentimentele şi aspiraţiile mulţimilor, revolta împotriva nedreptăţilor sociale, dragostea de Patrie, natura cu toate frumuseţile ei, dragostea, acest nobil sentiment omenesc, etc. Eminescu publică, în timpul vieţii, doar o mică parte din imensa-i muncă literară, cea mai mare parte din ea păstrîndu-se în cele peste 15.000 de pagini manuscrise aflătoare la Academia R. P. Română.

Prima poezie o scrie la vîrsta de 16 ani, numită „La moartea lui Aron Pumnul", revoluţionar transilvănean de la 1848. Revolta împotriva huzurului şi a nedreptăţilor sociale, Eminescu şi-o arată cu deosebire în poeziile: „Junii corupţi", „Impărat şi proletar", cele cinci „Scrisori", „Viaţa" ş. a.

„Ce-am de-alege oare în seaca-vă fiinţă?
Ce foc făr-a se stinge, ce drept fără să-mi mintă,
O, oameni morţi de vii!
Vă văd lungiţi pe patul juneţii ce-aţi spurcat-o,
Suflînd din gură boala vieţii ce-aţi urmat-o" —
spune poetul în „Junii corupţi".

In chipul lui Mircea din scrisoarea III-a, Eminescu zugrăveşte înţelepciunea, modestia, dragostea de libertate, de ţară şi de pace a poporului nostru, ca în aceeaşi Scrisoare să-şi arate revolta împotriva protipendadei, în versuri ca acestea:
„Prea v-aţi arătat arama, sfîşiind această ţară,
Prea făcură-ţi neamul nostru de ruşine şi ocară,
Prea v-aţi bătut joc de limbă, de strămbuni şi obicei,
Ca să nu s-arate-odată ce sînteţi — nişte mişei!
Da, cîştigul fără muncă, iată singura pornire;
Virtutea? e-o nerozie; geniul? o nefericire".

Natura şi dragostea sînt cei doi tovarăşi buni la care marele Eminescu se refugiază foarte des în faţa durerilor de tot felul pe care le întîmpina; o dragoste însă sinceră, curată şi puternică, asemenea măreţiei şi frumuseţilor naturii. Pe acestea două le-a cîntat Eminescu în multe din poeziile sale, în versuri neegalate încă.

Eminescu a scris şi poezii religioase ca: „Dumnezeu şi om", „Colinde, Colinde", „Invierea" şi „Rugăciunea" ş. a., care pot fi citite de pildă în ediţia din 1958, îngrijită de Perpessicius. Menţionăm şi aceea că, pe cînd îşi făcea studiile, Eminescu îşi petrecea o parte din concediu pe la unele mănăstiri din Moldova, unde mai trăiesc şi astăzi cîteva măicuţe care l-au văzut cu ochii lor atît pe Eminescu cît şi pe Veronica Micle.

Cea mai de seamă creaţie însă a lui Eminescu este, desigur, „Luceafărul', care, singur de ne-ar fi rămas de la el — cum bine s-a spus — l-ar fi consacrat ca cel mai mare poet al nostru.

Dar, pe lîngă multele versuri, din care unele cîntate şi cunoscute pînă în cele mai îndepărtate cătune ale Ţării, şi lucrări în proză, ca „Făt-Frumos din lacrimă", „Geniul Pustiu", sute de articole ş. a., Eminescu a mai făcut un lucru deosebit de important pentru cultura noastră naţională

Chipul adevăratului creștin

Chipul adevăratului creștin constă în înfăptuirea pilduitoare a *urmării* Domnului nostru Iisus Hristos (vezi Luca 9, 23). Mîntuitorul este „calea, adevărul și viața" (Ioan 14, 6) și, ca atare, *modelul nostru suprem de urmat.* In El avem „adevărul" care ne călăuzește credința: în El avem „calea", îndreptarul de viețuire după voia cea sfîntă a lui Dumnezeu; în El avem „viața", puterea care ne mîntuiește, sfințește și desăvîrșește, adică dumnezeiescul Har.

Prin însușirea adevărului mîntuitor cuprins în adevărata învățătură dogmatică (de credință) și morală (de conduită) a Bisericii, prin viețuirea de fapt după îndreptarul moralei duhovnicești cu ajutorul dumnezeiescului Har, prinde întruchipare duhovnicească în noi Domnul nostru Iisus Hristos și în felul acesta dăltuim în ființa noastră chipul adevăratului creștin.

Purtător al chipului de adevărat creștin este credinciosul, care gîndește, simte („aveți în voi simțirea care era în Hristos Iisus", Filip 2, 5) și făptuiește după pilda pe care ne-a dat-o Mîntuitorul. Este purtător al chipului de adevărat creștin acel credincios, care are pe Domnul Hristos în inima sa și se comportă după exemplul dat de Mîntuitorul (vezi Matei 5, 48; Filip 2, 5).

Este creștin adevărat acela, în viața căruia învățătura creștină se transformă în acțiune practică susținută.

Traducerea în faptă a învățăturii creștine trebuie însă să se facă în potrivire cu nevoile și aspirațiile de azi ale lumii.

Semnul de credincios creștin adevărat este o conștiință trează și simțitoare față de chemarea dreaptă a vremurilor noastre: făurirea unei vieți mai bune, fără exploatare și exploatatori, și apărarea vieții și a progresului împotriva morții printr-un război atomic. Creștinul adevărat trebuie să răspundă afirmativ la această chemare, din convingere și din necesitate lăuntrică. Numai în felul acesta dovedește că este cuprins de zel pentru slujirea neprihănită a împărăției lui Dumnezeu, care este „dreptate și pace" (Rom. 14, 17).

A fi creștin adevărat, nu înseamnează pur și simplu a te îndrepta spre Dumnezeu într-un anumit fel, *ci a sluji activ viața lumii de azi* după pilda măreață a Mîntuitorului; a fi azi creștin adevărat înseamnează a te angaja cu toată ființa în acțiunea pentru dreptate socială, pace și înfrățire.

Credinciosul, ca fiu al Bisericii lui Hristos, trebuie să se arate preocupat în mod serios de marile probleme ale vremii noastre, de a căror rezolvare depinde soarta omenirii. El trebuie să dea mărturie publică despre convingerile lui în aceste probleme, pentru a influența soluționarea lor justă.

In sufletul credinciosului trebuie să fie treaz simțul de răspundere în fața situației de azi a lumii și, odată cu acesta, datoria de a sluji activ nevoilor și năzuințelor de azi ale popoarelor.

De aceea, începutul trebuie făcut cu renașterea și înnobilarea propriei noastre vieți prin înlăturarea de la noi a tot ceea ce umbrește și împuținează în noi chipul lui Hristos cel ce este iubire, pace și slujire. Numai așa conștiința noastră de creștini va fi un izvor nesecat de gîndire, simțire și voire cu adevărat creștine și pe măsura cerințelor vremurilor de azi.

Pentru toate aceastea, preotului păstor de suflete îi revine datoria sfîntă de a transforma și educa în așa fel conștiința păstoriților săi — în potrivire cu adevărata învățătură creștină și cu nevoile actuale ale omenirii — încît toți să fie purtători ai chipului de adevărat creștin și la înălțimea ceasului de față!... *C. Sîrbu*

și anume acela de a fi îmbogățit ca nimeni altul limba noastră literară.

*

„Ce-ți doresc eu ție, dulce Romînie,
Țara mea de glorii, țara mea de dor?
Tînără mireasă, mamă cu amor!
Fiii tăi trăiască numai în frăție,
Viața în vecie, glorii, bucurie" — sînt doriri izvorîte din fierbintea dragoste de Patrie a lui Eminescu, doriri care se înfăptuiesc abia în anii noștri, în orînduirea democrat-populară instaurată în Țara noastră, Tot această orînduire i-a acordat și lui Eminescu locul ce i se cuvenea în istoria culturală a Țării, declarîndu-l membru post mortem al Academiei R. P. Romîne. Dar nu numai atît, ci cinstea și prețuirea care i se arată în zilele noastre marelui poet al poporului nostru, Mihai Eminescu, se arată și în aceea că numele lui este purtat de o seamă de instituții culturale și cu deosebire că opera lui este tipărită an de an în zeci și sute de mii de exemplare, în ediții care mai de care mai frumoase.

Eminescu și-a cîștigat cinstea cuvenită nu numai la noi în Țară, ci și printre ceilalți mari poeți ai lumii, căci opera lui a devenit și un bun universal, poezia eminesciană fiind tradusă astăzi într-o mulțime de limbi din diverse părți ale lumii.

Astfel că la omagiul fierbinte și curat pe care poporul nostru îl aduce celui mai mare poet al său, Mihai Eminescu, cu prilejul comemorării celor 75 de ani de la moartea sa, se asociază astăzi și alte popoare iubitoare de progres și pace, ca celui mai de seamă reprezentant al geniului poporului romîn. T. R.

Parabolele Mîntuitorului

O bună parte din învățătura Domnului Iisus Hristos a fost exprimată prin parabole. Dar aceasta, nu întîmplător. Un adevăr spus în formă de parabole stăruie mai mult în mintea noastră și ne face să gîndim și să medităm spre a-i pătrunde înțelesul. Parabolele lui Iisus au o mireasmă deosebită și sînt pline de o înțelepciune negalată pe care a putut-o avea numai Fiul lui Dumnezeu. Cu ajutorul lor, Mîntuitorul a pus temelia Bisericii Sale.

Sf. Evangheliști ne-au păstrat o bună parte din ele. Să ne aducem aminte că în Predica de pe Munte, Iisus Hristos spusese cum se cîștigă împărăția lui Dumnezeu. Acolo a fost rostit marele Catehism al Bisericii creștine. In predania de lîngă mare — unii le vor numi parabolele lacului — Iisus își aseamănă cuvîntul și împărăția cu ceea ce ascultătorii vedeau în jurul lor: cu un semănător, cu țarina ce a rodit îmbelșugat sau cu năvodul aruncat în mare.

Fiecare parabolă urma o țintă, cuprindea o taină și un adevăr, o învățătură. Rostite astfel, învățăturile Sale se țineau mai ușor minte. Sensul lor nu se va uita în veac. Valoarea lor va rămîne veșnică, iar frumusețea lar nu va fi atinsă nici cînd. Uneori păreau greu de înțeles: ucenicii cer lămurirea lor. Și tîlcuirea nu întîrzia uneori, căci Apostolii mărturisindu-și neștiința, Iisus nu ezită să le explice și să-i facă să înțeleagă. Cu adevărat, era nevoie de asemenea tîlcuiri, căci ei vor fi aceia care vor semăna mai departe sămînța Divinului semănător.

In realitate, ce erau aceste parabole? Povestiri închipuite, împletite din elemente firești, ale vieții zilnice, a căror acțiune e posibilă. In felul acesta ele își ating scopul: cuprindeau un adevăr, o învățătură, desvăluiau o taină, năsteau o faptă și îndemnau la credință.

Cuprinsul lor e deosebit de variat și de bogat. Unele vorbesc despre împărăția cerurilor. Acestea cuprind învățăturile dogmatice. Altele vorbesc despre iubirea creștină. Acestea cuprind principiile morale ale învățăturii lui Hristos. In sfîrșit, altele vorbesc despre viața viitoare și obștească judecată. Acesta este, în linii generale, cuprinsul parabolelor Sale.

Vor fi fost ele mai multe decît ne-au păstrat nouă cei patru evanghelisti? S-ar putea, dar noi nu mai știm asta. S-ar putea, căci lui Iisus îi plăcea nespus de mult acest fel de a vorbi, de-altfel foarte obișnuit în vremea aceea în Orient. Cuprinsul lor îndeamnă la faptă. Sfatul lor te mîngîie și parcă te urcă la cer. Bogate prin imagini, dar simple prin măestria și înfățișarea lor, aceste parabole alcătuiesc una din cele mai frumoase pagini din viața lui Iisus. Ele păstrează în noi ecoul nesfîrșit al cerului divin, trezind năzuințe ce trec dincolo de firea noastră, în lupta cu noi înșine, atingînd bolta cerului și a divinității, dar și îndemnuri la acțiune iubitoare pentru îmbunătățirea vieții pămîntești.

Fiecare parabolă în parte înfățișează, în mic, sîmburele unui adevăr privind împărăția cerului-Fiecare te îndeamnă a face ceea ce este vrednic de această împărăție. Să ne aducem aminte de o tîlcuire rostită de însuși Iisus Hristos. Iat-o: Dumnezeu e sămănătorul, iar evanghelia sămînța cea bună. Semănătorul va culege roade bune numai din locul în care sămînța a căzut pe pămînt bun, a încolțit, a crescut și a rodit. Asemenea ei, creștinul va crește și va rodi în spiritul Evangheliei, numai în măsura în care sămînța Cuvîntului lui Iisus va încolți în inima sa. Semănătorul nu curată neghina și pălămida decît la timpul potrivit, cînd, culegînd-o, o aruncă în foc. Omul rău rămîne prin voința lui Dumnezeu, cu nădejdea că se va găsi în sufletul său — oricît de tîrziu— un gînd de îndreptare, prin care va ajunge la calea binelui.

Parabola talanților desvăluie taina dumnezeiești răsplătiri pentru cel care în această lume a știut să înmulțească darul virtuților sădite de învățătura Evangheliei Sale.

Cuvîntul Lui e aluatul ascuns în trei măsuri de făină, e grăuntele de mușțar care a crescut mare că se puteau ascunde în el chiar păsările cerului. Iar altădată vrînd să arate dragostea lui Dumnezeu pentru noi, Iisus rosti în pilde:

— „Ce vi se pare? De ar avea un om o sută de oi și s-ar rătăci una din ele, nu lasă oare pe cele nouăzeci și nouă în munți și se duce s-o caute pe cea rătăcită? Și de s-ar întîmpla să o găsească ,adevăr grăiesc vouă, se bucură mai mult decît de cele nouăzeci și nouă care nu s-au rătăcit"...

Acesta este și tîlcul și sensul și scopul parabolelor, căci dacă Sfinților Apostoli le-a fost dat să cunoască „tainele împărăției lui Dumnezeu", celorlalți le-a fost vestită spre a fi înțeleasă prin parabole. Iată de ce parabolele Mîntuitorului rămîn și astăzi atît de ascultate și pline de înțelepciune pentru inima fiecărui creștin, ele fiind cel mai frumos îndemn în viața noastră de bună virtute și statornică credință în Dumnezeu, de dragoste și pace. *Emanuel Copăcianu*

Cu visele-n urzeli de frumusețe

Cu visele-n urzeli de frumusețe
Din florile iubirii iau nectar
Și din împurpurate dimineți
Lumină sorb din cupe de cleștar.

Iar din livada cu omăt de floare
In vad de ani ce azi cobor spre seară
Strîng cu parfum, mireasmă și culoare
Și mă desfăt de primăvară iară.

Din mările de spice înfrățite
Culeg al trudei minunat îndemn
Cu care m-alătur zilei fericite
Ce-a înălțat al muncii crez solemn.

In viața nouă care ne cuprinde
Cu-al ei veșmînt de soare aurit
Simt inima încet cum mi se-aprinde
In tot ce-i bine astăzi de-mplinit.

Cu visele-n urzeli de frumusețe
Eu sînt drumeț în zilele aceste
Ce-n albe și curate dimineți
Urc spre lumină drumul către creste.

Preot Ștefan Tascianu

Soborul Sfinților Apostoli

La 29 iunie prăznuim pe Sfinții Apostoli Petru și Pavel, iar la 30 iunie Biserica cinstește Soborul Sfinților Apostoli. Ne întrebăm: Ce sînt Sf. Apostoli, cine sînt și care a fost lucrarea lor?

Sfintele Evanghelii ne istorisesc că încă de la începutul activității Sale mîntuitoare, Domnul nostru Iisus Hristos a chemat cîțiva ucenici ca să-L urmeze (Ioan 1, 35—52). Abia în cel de al doilea an de activitate Mîntuitorul rînduiește pe cei 12 Apostoli „ca să fie cu dînsul și ca să-i trimită să propovăduiască" (Mc. 3, 14—15). Aceștia au fost: Simon numit Petru, Andrei, fratele lui, Iacob al lui Zevedeu și Ioan fratele lui, Filip și Vartolomeu, Toma și Matei, Iacob al lui Alfeu și Iuda Tadeul (sau Iuda al lui Iacob sau Levi) Simon Canaaneanul și Iuda Iscarioteanu (Mt. 10, 2—4; Mc. 3, 16—19; Lc. 6, 14—16; F. Ap. 1, 13). Toți Apostolii erau de neam iudeu, născuți în Galileia (în afară de Iuda Iscarioteanul care era născut în Iudeia). Erau oameni simpli, fără multă învățătură, săraci, cei mai mulți fiind pescari. Cîțiva dintre ei fuseseră, mai înainte de a cunoaște pe Mîntuitorul, ucenici ai Sf. Ioan Botezătorul.

Indată după alegerea și așezarea lor ca Apostoli, Mîntuitorul rostește Predica de pe Munte (Mt. 5—7). La scurtă vreme după aceea, trimite pe Apostolii Săi într-o misiune ca să propovăduiască cuvîntul lui Dumnezeu și să vindece pe cei bolnavi (Mt. X, 1—42); Mc. VI, 7—11; Lc. IX, 1—5). După încheierea acestei misiuni, Apostolii au însoțit pe Mîntuitorul pe toate drumurile și cetățile Galileii și Iudeii, au asistat la discuțiile pe care le-a avut cu fariseii și saducheii, au auzit cuvîntul său dumnezeiesc, au văzut minunile pe care le-a săvîrșit, întărindu-se în ei convingerea că Iisus Hristos este cu adevărat Fiul lui Dumnezeu. Către sfîrșitul activității Mîntuitorului au luat parte cu bucurie la intrarea Sa triumfală în Ierusalim. In Joia dinaintea Patimilor, au luat parte la Cina cea de Taină, cînd Mîntuitorul le-a spălat picioarele, le-a dat porunca săvîrșirii Tainei Sf. Cuminecături întru pomenirea Sa și le-a ținut o lungă cuvîntare de despărțire în care le-a dat și făgăduința trimiterii Duhului Sfînt. L-au însoțit în grădina Ghetsimani, au fost martori ai prinderii Lui, în urma trădării unuia dintre ei, a lui Iuda, și răstignit. După înviere, Iisus li s-a arătat de mai multe ori și le-a zis „Pace vouă. Precum m-a trimis pe Mine Tatăl, așa vă trimit și eu pe voi. Și acestea zicînd a suflat și a zis: Luați Duh Sfînt. Cărora veți ierta păcatele, se vor ierta și cărora le veți ține, va fi ținute" (Ioan XX, 21—23). Inainte de Înălțarea la cer le dă ultimile îndemnuri, între care și acela de a propovădui cuvîntul Său și a boteza: „Mergînd învățați toate neamurile, botezîndu-i în numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh, povățuindu-i să păzească toate cîte v-am poruncit vouă" (Mt. XXVIII, 19—20).

După înălțarea Sa la cer ei aleg îndată ca Apostol, în locul lui Iuda, pe Matia, prin tragere la sorți. In ziua Cincizecimii s-a pogorît Duhul Sfînt peste ei, iar în urma predicii rostite de Sf. Petru s-au botezat în aceeași zi ca la 3000 de suflete, întemeindu-se astfel Biserica creștină, care a crescut mereu prin lucrarea Sf. Apostoli. Ei aleg apoi împreună pe cei 7 diaconi, care să le stea în ajutor la slujirea la mese și la ajutorarea văduvelor. Ei așează episcopi și preoți în comunitățile creștine. Și-au continuat ostenelile în Ierusalim și Iudeia pînă către anul 44, cînd s-a pornit o prigoană împotriva lor și a celor ce mărturiseau numele lui Hristos de către regele Irod Agripa. Atunci a fost ucis cu sabia Sf. Apostol Iacob al lui Zevedeu, el fiind astfel primul martir din cei 12 Apostoli. Din pricina acestei prigoane, s-au văzut siliți să părăsească Ierusalimul și să se îndrepte în alte părți pentru a propovădui pe Mîntuitorul. S-au mai întrunit în sobor la Ierusalim, în anul 51, și au luat hotărîri despre felul cum să fie primiți în Biserică aceia ce nu erau de lege mozaică. De acum înainte nu mai avem decît puține știri despre ei, pe care ni le oferă Sf. Tradiție.

Vom spune acum cîteva cuvinte despre fiecare Apostol în parte.

Sf. Apostol Petru sau Chifa numit înainte Simon, era fiul lui Iona, originar din Betsaida, dar locuia în Capernaum, fiind pescar. Fusese ucenic al Sf. Ioan Botezătorul. El făcea parte dintr-un grup mai restrîns de Apostoli mai apropiați de Mîntuitorul, împreună cu frații Iacob și Ioan, care au luat parte la Învierea fiicei lui Iair, la Schimbarea la Față și au fost duși de Mîntuitorul în grădina Ghetsimani pînă aproape de locul rugăciunii Sale. Cu prilejul prinderii lui Iisus, a tăiat urechea unui slujitor al arhiereului. In aceeași noapte s-a lepădat de Mîntuitorul. In dimineața Învierii aleargă primul la mormînt împreună cu Ioan. La lacul Tiberiadei, se aruncă primul în apă spre a ajunge mai repede la Domnul, care-l reașează apoi în vrednicia de Apostol, din care căzuse cînd s-a lepădat. După Înălțare, el a fost cel care a propus alegerea unui nou Apostol în locul lui Iuda, a ținut cuvîntarea de la Cincizecime, a vindecat ologul de la templu, a fost închis împreună cu Ioan și apoi cu ceilalți Apostoli, a pedepsit pe Anania și Safira, a fost trimis împreună cu Ioan în Samaria ca să-și pună mîinile peste cei botezați de diaconul Filip. In Lida a vindecat pe slăbănogul Enea, în Iope a înviat pe Tavita, iar în Cezareia a botezat pe sutașul Corneliu. Fiind aruncat în închisoare de Irod Agripa, a scăpat în chip minunat și a plecat din Ierusalim (an. 51), apoi în Antiohia. Către sfîrșitul vieții s-a dus la Roma, unde a suferit moarte martirică în anul 67. De la el ne-au rămas două Epistole sobornicești. Biserica noastră îl prăznuiește odată cu Sf. Apostol Pavel, la 29 iunie.

Fartele său Andrei, era tot pescar, fiind și el ucenic al Sf. Ioan Botezătorul. Este numit și „întîi chematul", pentru că el a descoperit primul pe Iisus (Ioan I, 41). A luat parte și el alături de ceilalți Apostoli, la toate faptele descrise mai sus. După ce a părăsit Ierusalimul, tradiția ne spune că ar fi predicat prin Tracia și Sciția (Dobrogea) și că a murit la Patras în Grecia, fiind răstignit pe o cruce în formă de X. E prăznuit la 30 noiembrie.

Sf. Apostol Iacob, era fiul lui Zevedeu și al Salomeii, originar din Betsaida, fiind tot pescar. Împreună cu fratele său Ioan au fost numiți de Mîntuitorul „fiii tunetului". A propovăduit în Ierusalim și Iudeia, suferind moarte martirică în timpul prigoanei lui Irod Agripa. Este prăznuit la 30 aprilie.

Fratele său, Sf. Apostol și Evanghelist Ioan, era cel mai tînăr din cei 12. Fusese și el ucenic al Sf. Ioan Botezătorul, ca și Sf. Iacob. El era cel mai apropiat de Mîntuitorul, sau „ucenicul pe care-l iubea Iisus", cum se numește el însuși în Evanghelia patra. Lui îi încredințase Mîntuitorul pe Cruce pe Sf. Fecioară. El a fost primul dintre Apostoli care au sosit în dimineața Învierii la mormîntul gol (Ioan XX, 2—8). A fost primul care a recunoscut pe Mîntuitorul pe țărmul lacului Ghenizaret (Ioan XXI, 7). După Cincizecime îl vedem o vreme alături de Sf. Ap. Petru, cum am arătat mai sus. Se pare că n-a fost în Ierusalim în vremea persecuției lui Irod Agripa. A luat parte la sinodul apostolic din anul 51, alături de Sf. Petru și Sf. Iacob, fratele Domnului, fiind numit „stîlp al Bisericii" (F. Ap. XV). A trăit apoi în orașul Efes în Asia Mică. Din pricina propovăduirii Cuvîntului lui Dumnezeu a fost exilat în insula Patmos, unde a primit descoperirile dumnezeiești pe care le descrie în Apocalipsă. S-a întors apoi iarăși în Efes, conducînd și supraveghind bunul mers al Bisericilor din Asia Mică pînă la moartea sa. De la el ne-au rămas: Evanghelia a patra, trei Epistole sobornicești și Apocalipsa. Biserica noastră îi cinstește amintirea în ziua de 26 septembrie.

Sf. Apostol Filip, fost ucenic al Sf. Ioan Botezătorul, s-a numărat apoi printre cei dintîi ucenici ai Mîntuitorului. Din Sfintele Evanghelii reiese că Mîntuitorul i-a acordat o încredere și o prietenie deosebită. După ce a părăsit Ierusalimul se spune că ar fi propovăduit în provincia Frigia din Asia Mică, unde va fi și murit. E prăznuit la 14 noiembrie.

Sf. Apostol Vartolomeu, numit și Natanail, era originar din Cana Galileii. Tradiția ne spune că a predicat în Arabia, apoi în Armenia, unde a murit ca martir. Biserica îl prăznuiește la 11 iunie.

Sf. Apostol Toma, numit și Geamănul, e cunoscut prin faptul că se îndoise de minunea Învierii Mîntuitorului, în urma primei arătări a Lui către Apostoli. La opt zile se convinge apoi singur de acest lucru (Ioan XX, 24, 29). O seamă de tradiții ale popoarelor orientale îl socotesc ca Apostol al lor. El ar fi predicat pînă în India, unde pînă azi creștinii de acolo se numesc „ai lui Toma", socotindu-l drept întemeitor al Bisericii lor. Se crede că acolo ar fi și murit ca martir, fiind cinstit de Biserica noastră la 6 octombrie.

Sf. Apostol Matei se numea înainte de chemarea la apostolat Levi. Era slujbaș la vama din Capernaum cînd Mîntuitorul l-a chemat să-I urmeze. Cu acest prilej el a dat și o masă în cinstea Sa, cînd fariseii și ucenicii lui Ioan Botezătorul l-au învinuit pe Domnul că stă la masă cu vameșii și cu păcătoșii. După persecuția lui Irod a trebuit să părăsească Ierusalimul. In aceste împrejurări, el scrie (în anul 44) Evanghelia ce-i poartă numele, în limba aramaică, pentru fiii săi sufletești din Ierusalim și Iudeia. Tradiția ne spune că a propovăduit apoi in Etiopia și Arabia. E prăznuit la 16 noiembrie.

Sf. Apostol Iacob al lui Alfeu, e mai puțin cunoscut decît ceilalți. A luat și el parte la toate faptele petrecute în timpul vieții pămîntești a Mîntuitorului, apoi a predicat în Ierusalim și Iudeia și în alte țări din Orient. E cinstit la 9 octombrie.

Sf. Apostol Iuda Tadeul este numit și Iuda al lui Iacob sau Levi. Tradiția ne spune despre el că a propovăduit în Arabia, Siria, Mesopotamia și Persia. A murit ca martir, fiind prăznuit la 19 iunie.

Sf. Apostol Simon Zelotul său Cananeul a împărtășit aceeași soartă cu restul Apostolilor, urmînd pe Mîntuitorul și apoi propovăduind în Iudeia pînă la Irod Agripa. Se crede că mai tîrziu a predicat în Persia, unde a și murit ca martir, fiind prăznuit la 28 octombrie.

Ultimul Apostol a fost Iuda Iscarioteanul, despre care Sf. Evanghelii ne vorbesc în legătură cu fapta lui de trădare și vindere a Mîntuitorului cu 30 de arginți.

Chinuit de remușcări, el și-a sfîrșit viața spînzurîndu-se.

In locul său a fost ales ca Apostol îndată după Înălțarea Mîntuitorului la cer, unul dintre ucenicii Săi, anume Matia (F. Ap. I, 16—26). Nu știm nimic despre viața sa pînă la alegerea de Apostol. A propovăduit cu ceilalți Apostoli în Palestina și apoi în alte părți, nu știm unde a murit. Biserica noastră îl prăznuiește la 9 august.

In Soborul Sfinților Apostoli un loc de cinste ocupă Sf. Apostol Pavel, căruia i s-a arătat pe drumul Damascului Mîntuitorul cel înălțat la cer și l-a chemat să fie „Apostol al neamurilor". Propovăduirea lui este cunoscută, ca și Epistolele lui. A murit la Roma, prin tăierea capului. E prăznuit cu Sf. Ap. Petru la 29 iunie.

Privind la viața și lucrarea Sfinților Apostoli ai Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, se cade să-i avem ca pildă de viață creștinească, să ascultăm de episcopi, ca urmași ai Sf. Apostoli, și să ne silim să lucrăm și noi numai faptele binelui și ale dragostei față de semenii noștri, și să fim, ca și Sf. Apostoli, propovăduitori ai bunei înțelegeri, ai frăției și ai păcii în lume. Mircea Păcurariu

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu 42.418

Anul 112 Sibiu, 1 iulie 1964 Nr. 25—26

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Impotriva armelor nucleare

Pacea este năzuinţa cea mai fierbinte a oamenilor de pretutindeni. Iar realizarea păcii este posibilă prin dezarmare generală şi totală. Este ceea ce prevedea profetul Isaia că popoarele vor face din săbii fiare de plug şi din suliţe seceri şi nu vor mai învăţa pravila războiului (2, 4). Adică, transformînd armele în unelte ale muncii paşnice, popoarele nu se vor mai război, nici nu se vor mai pregăti pentru război, ci vor trăi în linişte şi prietenie. De aceea, obiectivul principal al luptei pentru pace a popoarelor este dezarmarea generală şi totală.

Un prim pas pe calea dezarmării s-a făcut prin încheierea Tratatului de la Moscova cu privire la încetarea experienţelor cu arme nucleare în trei medii, tratat iscălit de peste 100 de state. Drept urmare, se simte peste tot în lume o atmosferă de destindere, de încredere în noi biruinţe ale forţelor păcii. Ca o continuare a acestui tratat, putem considera declaraţiile guvernelor celor 3 ţări, că au hotărît să reducă în ţările lor producţia de materiale fisionabile destinate scopurilor militare. Aşadar, se vor produce mai puţine materiale fisionabile pentru arme atomice. Aceasta însemnează o frînare a cursei înarmărilor nucleare, producţia de arme atomice fiind mai mică. Desigur, că aceasta nu rezolvă problema dezarmării, însă e încă un pas spre dezarmare. Ţinta — în ce priveşte armele atomice — este încetarea tuturor experienţelor cu astfel de arme, nimicirea stocurilor existente şi folosirea energiei atomice numai în scopuri paşnice.

Pe calea dezarmării nucleare este şi lupta împotriva răspîndirii armelor atomice — fie că răspîndirea s-ar face prin vînzarea de către puterile nucleare, fie prin planul creerii forţelor nucleare multilaterale în cadrul N.A.T.O. La 4 aprilie a. c. a avut loc la Amsterdam o demonstraţie împotriva armelor atomice, organizată de Comitetul păcii din Olanda. Poporul olandez consideră — s-a spus la demonstraţie — că răspîndirea armelor atomice şi mai ales obţinerea lor de către militariştii vestgermani, ar face să crească pericolul războiului. Organizaţii de femei din ţările N.A.T.O. au organizat în 15 mai a. c. la Haga (Olanda) — cu ocazia sesiunii Consiliului N.A.T.O. — o mare manifestaţie împotriva creerii forţelor nucleare multilaterale. In Norvegia Liga internaţională a femeilor de luptă pentru pace şi libertate a difuzat o broşură între parlamentarii norvegieni împotriva răspîndirii armelor atomice şi împotriva forţelor nucleare multilaterale.

Un alt obiectiv al luptătorilor pentru pace este crearea de zone denuclearizate. Astfel s-a cerut declararea ca zone denuclearizate a Americii de Sud, a Africii, a Europei Centrale, (cele două Germanii, Polonia şi Cehoslovacia), a Europei de Nord, a ţărilor din jurul Mediteranei. Ţara noastră a propus transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii, liberă de arme nucleare. Crearea zonelor denuclearizate ar contribui la o mai largă destindere în relaţiile internaţionale şi ar fi urmată de noi măsuri spre dezarmare generală şi totală.

Prin toate aceste măsuri şi propuneri se manifestă voinţa popoarelor de a scăpa de primejdia unui război atomic nimicitor şi de a instaura pacea veşnică pe pămînt. In lupta aceasta pentru dezarmare generală, împotriva armelor atomice, pentru pace, sînt chemaţi toţi oamenii, fără deosebire de convingeri politice şi credinţe religioase. Creştinii au participat şi participă activ la acţiunile antinucleare, la acţiunile pentru pace. O manifestare de mare amploare a acestei participări a constituit-o a doua Adunare pancreştină pentru pace, organizată de Consiliul Creştin pentru Pace, care a avut loc între 28 iunie—3 iulie a. c. la Praga. Ea cheamă pe toţi creştinii să intensifice participarea lor la lupta popoarelor pentru dezarmare generală şi totală, pentru interzicerea armelor atomice, ca pacea să-şi prăznuiască biruinţele pe toată suprafaţa pămîntului. Urmînd acestei chemări, împlinim voia lui Dumnezeu şi voia popoarelor.

T. R.

Vizită la Sibiu

Veniţi la Bucureşti, ca să participe la Consfătuirea pregătitoare pentru Congresul al II-lea al teologilor ortodocşi (care va avea loc la Bucureşti), delegaţii Facultăţilor de Teologie din Grecia, Uniunea Sovietică, Iugoslavia, Bulgaria şi Cehoslovacia au făcut o vizită şi Centrului Mitropolitan şi Institutului Teologic de grad universitar din Sibiu. Sosiţi la Sibiu, joi seara (4 VI a. c.), în ziua următoare au vizitat Institutul Teologic şi Catedrala, au fost primiţi de I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae, şi au vizitat secţiile de artă populară şi de pictură de la Muzeul Brukenthal.

Delegaţii Facultăţilor de Teologie sînt: D. Moraitis - decanul Facultăţii din Atena, prof. S. Aguridis de la Tesalonic, Prot. V. Borovoi de la Academia duhovnicească din Leningrad, Prot. M. Erdelian, decan şi Pr. Minin, profesor la Facultatea din Belgrad, prof. Tzonevschi de la Academia duhovnicească din Sofia şi Prot. Mihailov, decanul Facultăţii din Preşov (Cehoslovacia). Ei au venit însoţiţi de pr. prot. N. I. Nicolaescu, rector şi prot. prof. Ioan Coman şi Liviu Stan de la Institutul Teologic Universitar din Bucureşti.

După ce au văzut Capela, unde au admirat iconostasul din sec. XVIII, şi Biblioteca, unde pr. bibliotecar I. Beju le-a făcut istoricul bibliotecii şi prezentarea cărţilor mai de seamă, în sala profesorală a avut loc o scurtă întîlnire cu profesorii de la Institutul Teologic din Sibiu. Pr. rector S. Vlad, salutînd pe oaspeţi, prezintă pe profesorii Institutului, iar pr. rector N. I. Nicolaescu de la Bucureşti, prezintă pe oaspeţi. La orele 10 s-a început festivitatea din Aula Institutului Teologic, *la care au participat, P. C. vicar Tr. Belaşcu, P. C. pr. consilieri I. Nicoară, I. Vlad, profesorii şi studenţii Institutului, d. rector Iuhasz de la Institutul Teologic Protestant (Cluj), d. decan H. Binder de la Secţia evanghelică-luterană a acelui Institut (Sibiu), preoţii protopopiatului Sibiu, în frunte cu P. C. prot. I. Munteanu ş. a. Programul artistic a fost susţinut de studenţii teologi, dirijat de Pr. prof. Gh. Şoima, care a executat imne religioase şi cîntece populare. „Hristos a Inviat" s-a cîntat în româneşte şi greceşte.*

In cuvîntul său după ce salută pe oaspeţi, pr. rector Sofron Vlad *a spus între altele: Prezenţa DVoastră în acest Institut care de un veac şi jumătate pregăteşte preoţi pentru credincioşii ortodocşi din această parte a ţării, este o mărturie a unităţii noastre panortodoxe. Dovada acestei unităţi este unitatea noastră de credinţă, de cult şi organizare bisericească.*

Sub îndrumarea înaltei ocîrmuiri bisericeşti, dascălii actuali ai acestui Institut păstrează şi aprofundează tezaurul credinţei noastre comune ortodoxe şi înţeleg să pună teologia în slujba vieţii... Putem mărturisi cu satisfacţie că dascălii, preoţii şi credincioşii noştri s-au integrat astfel în curentul viu al trăirii ortodoxe şi se integrează azi în mod firesc în şuvoiul vieţii de disciplină în muncă cinstită şi constructivă, de unitate deplină în aspiraţiile după o viaţă paşnică, mai frumoasă şi mai îmbelşugată, pentru care lucrează întregul nostru popor.

La noi conştiinţa ortodoxă este întregită de spiritul de comuniune creştină. Cele două Institute ortodoxe trăiesc ca doi fraţi ai aceleiaşi mame, iar Institutul de la Sibiu mai ales — datorită şi apropierii geografice — colaborează strîns cu Institutul Protestant de la Cluj şi cu secţia lui evanghelică din Sibiu, ai căror reprezentanţi şi acum şi cu alte ocazii se află prezenţi ală-

(Continuare în pag. 2)

Vizită la Sibiu

(Urmare din pag. 1)

turi de noi. Colaborarea e frățească, pentru că avem aceeași țintă: de a fi toți una în Hristos. Exemplu viu pentru această colaborare ni-l dau chiar credincioșii Bisericilor noastre, care muncesc într-o unitate perfectă, însuflețiți de același elan al creerii unei vieți mai bune pe care toți oamenii s-o trăiască în pace și armonie frățească. Pacea și armonia aceasta dintre poporul romîn și confesiunile și naționalitățile din patria noastră, pace și armonie după care însetează credincioșii tuturor Bisericilor și omenirea timpurilor noastre, să dea Dumnezeu să se realizeze cît mai curînd în toată lumea. In spiritul acesta activăm în Conferința Creștină pentru Pace de la Praga, care înmănunchiază pe toți creștinii ce se străduiesc să întărească pacea și prietenia între popoare și care pregătește pentru sfîrșitul acestei luni a doua Adunare pancreștină pentru pace. In același spirit activăm și în Consiliul Ecumenic al Bisericilor, care sprijinește înfrățirea între Biserici și acțiunea comună pentru unitatea în Hristos, ca și inițiativele de pace și bunăvoire.

Pr. rector. N. I. Nicolaescu *de la Institutul Teologic Universitar din București prezintă pe delegați celor de față.*

Dl decan Moraitis *de la Facultatea de Teologie din Atena mulțumește în numele Bisericii Ortodoxe Grecești și al Facultății de Teologie și salută Biserica noastră și Institutele Teologice din țara noastră. Prezența noastră aici e dovada dorinței calde a teologilor ortodocși de pretutindeni de a discuta problema unității creștine și a rezolva marile probleme ale epocii în sensul bunei înțelegeri a lumii întregi. Aduce salutul poporului grec pentru poporul romîn și urarea ca aceste două popoare, ca și celelalte popoare din părțile acestea să trăiască în pace, bunăînțelegere și armonie desăvîrșită.*

Prot. Borovoi *de la Academia duhovnicească din Leningrad spune că învierea lui Hristos ne unește pe toți creștinii într-una și transmite cuvintele prieteniei și iubirii pentru „marea Biserică Ortodoxă Română" și pentru Institutele ei Teologice, de la S. S. Patriarhul Alexei al Moscovei și întregii Rusii, de la episcopatul, clerul și credincioșii Bisericii Ort. Ruse și de la profesorii și studenții Academiilor duhovnicești. E o mare bucurie cînd frații sînt împreună, cum a spus Pr. rector S. Vlad. Această bucurie e rară. De aceea trebuie s-o prețuim. De obicei noi, teologii ortodocși ne întîlnim la Congrese ale Consiliului Mondial al Bisericilor sau la Adunări ale protestanților sau catolicilor. Și ne simțim frați. Acum ne-am întîlnit direct la o consfătuire teologică ortodoxă. Cînd ne întîlnim cu frații din Apus, protestanți sau catolici, vorbim despre necesitatea apropierii și colaborării dintre creștini, față de care avem toată bunăvoința. Între noi ortodocșii unitatea există. Ea se manifestă, ceea ce și facem prin întrunirea noastră.*

Referindu-se la cuvîntul rectorului S. Vlad despre o teologie a vieții, prot. V. Borovoi spune că aceasta e cea mai necesară, mai ales că în trecut teologia a plutit foarte sus, în abstracțiuni fără legătură cu viața. Noi trebuie să ne recunoaștem vina istorică și să ne căim pentru greșelile din trecut, să înțelegem că Biserica trebuie să slujească poporului și încrederii între popoare, să fie o parte constructivă în lume. Dumnezeu neluînd în seamă neputințele noastre, va ajuta Bisericii Sale în această lucrare.

Vizita aceasta e prilej de a ne cunoaște mai bine unii cu alții. Va spune colegilor de la Academiile din Moscova și Leningrad despre cele văzute la Institutul Teologic Universitar din Sibiu. Învățăm unii de la alții.

Prot. Erdelian *(Belgrad) salută Biserica noastră și Institutele ei Teologice în numele Bisericii sîrbe și Facultății de Teologie din Belgrad. Reprezentanții teologiei ortodoxe au venit aici nu pentru a realiza unitatea lor — căci aceasta există — ci pentru a-și sincroniza activitatea. Dacă ne străduim să ajungem la înțelegere cu alte Biserici, nici munca și unitatea noastră nu va rămîne pe hîrtie. Sînt de cîteva zile în această mare țară, în poporul acesta bun. Mai bună țară ca aici nu se poate găsi. Am putut vedea măreția acestui popor. Am putut constata vrednicia Bisericii romîne. Încheie cu urări pentru poporul romîn, pentru conducătorii lui, pentru Biserica Ortodoxă Română și P. F. Patriarh Justinian.*

Prof. Tzonevschi *(Sofia), aducînd salutul Bisericii Ortodoxe Bulgare și al Academiei duhovnicești din Sofia, vorbește despre vechimea prieteniei dintre popoarele romîn și bulgar, despre faptul că luptătorii bulgari pentru eliberarea poporului bulgar de sub stăpînirea otomană au găsit adăpost și condiții de activitate în Rominia, în așa fel că unele orașe romîne (București, Brăila, Galați, Rîmnicul Vîlcea) sînt „orașe sfinte" pentru bulgari, despre jertfele aduse de eroii romîni, alături de ruși și bulgari, în luptele de la Grivița, Plevna. De asemenea amintește sprijinul primit de Biserica Ortodoxă Bulgară de la Biserica Ortodoxă Română, îndeosebi în ultimul timp de cînd e patriarh, P. F. patriarh Justinian. Toate acestea poporul bulgar, Biserica bulgară, nu le vor uita niciodată. Pretutindeni unde am fost am avut impresii deosebite. Felul cum lucrează Biserica romînă și pietatea credincioșilor pot fi pildă pentru alte Biserici Ortodoxe. Exprimă recunoștința față de Biserica romînă, de P. F. Patriarh Justinian și de colegii de la Institutele Teologice din București și Sibiu, pentru că după aproape 30 ani de la primul Congres al teologilor Ortodocși (Atena 1936), a invitat pe teologi să se întîlnească și să pregătească al 12-lea Congres al teologilor ortodocși și să doscutăm problemele actuale. Încheie cu urări pentru Republica Populară Romînă, pentru poporul și guvernul romîn, pentru Biserica Ortodoxă Romînă și Institutele ei Teologice.*

Prot. Mihailov *(Prešov) aduce salutul Bisericii Ortodoxe cehe — cea mai tînără Biserică Ortodoxă autocefală (începuturile ei fiind însă de la Sf. Ciril și Metodie). Prezintă martiriul acestei Biserici, al cărei episcop Gorazd, preoți și credincioși au fost uciși, întemnițați și prigoniți de către hitleriști în timpul celui de al doilea război mondial. O viață nouă a început după eliberarea Cehoslovaciei, eliberare pentru care și-au sacrificat viața și ostași romîni. Mormintele acestor eroi ai eliberării noastre sînt mereu împodobite cu flori.*

In luna aceasta la Praga se va întruni a doua Adunare pancreștină pentru pace, ca să exprime voința de pace a tuturor creștinilor. Întîlnirea teologilor ortodocși de acum ne ajută să ne cunoaștem mai bine unul pe altul. Uniți în aceeași credință dreptmăritoare, vom rezolva problemele ce ne stau în față pentru binele Bisericii și păcii. Biserica Ortodoxă Romînă e un potir plin de viață duhovnicească, folositor întregii Biserici Ortodoxe. Urează Bisericii romîne să rămînă legată de nevoile și străduințile poporului pentru o viață mai bună, căci Biserica dacă se rupe de popor își pierde valoarea. Mîntuitorul cere de la noi căință sinceră. Așa vom putea sluji cu conștiință bună pacea și lumea, slujire la care ne cheamă Mîntuitorul.

Mulțumește P. F. Patriarh Justinian pentru că a oferit teologilor ortodocși prilejul de a se vedea față către față. Ceea ce a văzut la Institutele Teologice din București și Sibiu va comunica Facultății Teologice din Prešov și astfel vom colabora mai bine unii cu alții. Problemele comune le vom rezolva — la această Consfătuire și la altele — spre binele Bisericii și credincioșilor. Dorește poporului romîn viață fericită în preafrumoasa lui țară. Face urări pentru colaborarea și prietenia între Institutele Teologice și pentru biruința păcii în întreaga lume.

Prof. Auridis *transmite salutul Facultății de Teologie din Tesalonic (Grecia). Toți ortodocșii sîntem uniți în credință și cult. Această unitate însă nu e suficient de vie. Sîntem ca o uzină electrică cu energie, care însă din lipsă de fire nu e folosită. Întîlnirea aceasta a teologilor are menirea să întindă aceste fire de legătură. De aceea exprimă mulțumiri Bisericii Ortodoxe Romîne pentru că oferă teologilor ortodocși prilejul de a lucra împreună. Biserica greacă se va bucura cînd vom spune tot ce am văzut și am auzit în această țară.*

După festivitatea din Aulă, are loc recepția la Inalt Prea Sfințitul nostru mitropolit Nicolae *în salonul reședinței mitropolitane. Inalt Prea Sfinția Sa salută cu dragoste pe teologii ortodocși și le urează succes în lucrarea lor. Îmbrățișează părintește pe oaspeți, care îi sărută mîna.*

Intr-o atmosferă prietenească și cordială se desfășoară apoi convorbirea dintre oaspeți și I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae despre legăturile frățești dintre Bisericile Ortodoxe și despre teologia ortodoxă.

Plecînd de la reședința mitropolitană, oaspeții vizitează Catedrala noastră și Muzeul Bruckenthal. După aceea în sala profesorală se ține o ședință a Comisiei, care discută despre temele ce se vor dezbate la al doilea Congres al teologilor ortodocși.

La masa, luată la Institut, P. C. rector S. Vlad mulțumește oaspeților pentru bucuria ce ne-au făcut și își exprimă convingerea că se vor strădui să întărească unitatea ortodoxă și creștină și frățietatea între popoare. In numele tuturor, prof. Auridis mulțumește pentru frumoasa și neuitata primire ce li s-a făcut, pentru bucuria deosebită ce ne-a umplut inimile. Această întîlnire și această bucurie va rodi și pe alte tărîmuri în mod concret. Mulțumiri aduce Institutului Teologic din Sibiu și prot. N. I. Nicolaescu, rectorul Institutului Teologic din București.

In după-masa zilei de vineri (5 VI 1964) ne-am despărțit de oaspeți, care au plecat spre Brașov-Sinaia, păstrînd în suflet bucuria dragostei frățești și a unității în gîndul și lucrarea pentru binele Bisericii, pentru binele poporului și pentru pacea și înfrățirea între popoare.

N. M.

Jertfa Sfintei Euharistii

„Sîngele lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, ne curățește de orice păcate" (I Ioan 1, 7). Așa ne învață ucenicul cel mai tînăr al Mîntuitorului. Căci prin sîngele Domnului Iisus Hristos, ne-am împăcat cu Dumnezeu și s-au deschis ușile mîntuirii pentru toți (I Tim. 2, 4), Dar dacă Dumnezeu a făcut totul pentru mîntuirea noastră, noi nu trebuie să mai facem nimic?

Tînărul va trebui să urmeze sfaturile și învățătura tatălui, sau ale unui maestru, profesor. El va trebui totodată să depună muncă încordată și permanentă, sudoare, jertfă — să facă exerciții într-una. La fel pentru a deveni om de știință, artist, muncitor calificat, etc. Dacă tînărul, în loc să depună muncă, va lenevi sau va face alte lucruri pierzătoare de timp, atunci el nu va ajunge ceea ce talentul său și jertfele făcute pentru el de alții, i-ar da dreptul să ajungă. Fără voința lui, fără munca lui nu există roadă. Trebuie și din partea lui jertfă.

Așa stă situația și cu mîntuirea. Prin jertfa de pe cruce, ni s-au pus la dispoziție toate mijloacele de mîntuire. Dar aceasta este jertfa din partea Mîntuitorului. Ori din partea noastră nu trebuie nimic? Nu trebuie și din partea noastră jertfă? Dar, ce este jertfa? Este sacrificarea vieții pentru un bine? Da! Este suprema jertfă. Dar și eforturile ce le depune mama pentru creșterea copilului, sînt jertfe. Nopțile nedormite ale mamei la căpătîiul copilului bolnav sînt iarăși jertfe. Munca depusă de tînăr pentru a-și împlini vocația și prin aceasta a deveni folositor familiei, societății din care face parte, este jertfă. Orice faptă în slujba binelui, din partea omului este jertfă. Deci pentru orice bine este necesară jertfă.

Dar și mîntuirea e un bine. Și încă un bine

veşnic. Pentru acest bine veşnic ajunge jertfa Mîntuitorului? Din partea Lui, da. Intrebăm: această curăţire de păcate, prin sîngele Său, ni se dă fără nici o jertfă din partea noastră? Nu! Căci atunci oricine s-ar mîntui, fie că e vrednic, fie că nu e vrednic de mîntuire. Deci şi din partea noastră trebuie să depunem o jertfă. Fiecare rugăciune este o jertfă, fiecare faptă bună este o jertfă, într-un cuvînt tot ce facem pentru mîntuirea noastră, adică pentru împlinirea voii lui Dumnezeu de către noi, este jertfă.

Iată un scurt răspuns celor care spun: „noi nu trebuie să mai facem jertfe, pentru că s-a jertfit Mîntuitorul pentru noi". Dar dacă s-a rugat Mîntuitorul pentru noi, oare noi nu trebuie să ne mai rugăm? Dacă a iubit Dumnezeu pe om încît s-a jertfit pe cruce pentru el, noi nu trebuie să mai iubim? Dacă a iertat Mîntuitorul, noi nu trebuie să mai iertăm?

Căci, pe lîngă alte motive, şi pentru motivul de a o avea totdeauna, în mintea noastră, Mîntuitorul ne-a poruncit să vestim moartea şi învierea Lui prin jertfa aducerii aminte — „Aceasta să o faceţi întru pomenirea Mea" (Lc. 20, 19). Aceasta este o jertfă specială pe care o fac numai creştinii şi numai în cadrul mîntuirii — un semn de recunoaştere pentru ei, aşa cum a fost recunoscut Mîntuitorul de către Luca şi Cleopa după acest semn. Este jertfa cea fără de sînge a Domnului nostru Iisus Hristos, ce se aduce la Sf. Liturghie în toate bisericile creştine. Aceasta este jertfa poruncită de Mîntuitorul dar şi profeţită cu mult înainte de Maleahi: „în tot locul tămîie se aduce numelui meu şi jertfă curată" (1, 11). Aici după ce se prooroceşte desfiinţarea jertfelor Legii vechi de animale, se prooroceşte şi jertfa Legii noi, căci fiecare creştin ştie că jertfa curată de care se vorbeşte aci, este jertfa nesîngeroasă ce se aduce necontenit în cadrul Sf. Liturghii „întru popoare" în toate părţile locuite de creştini, de la răsăritul pînă la apusul soarelui.

Această jertfă curată se aduce pe altar. In această privinţă Sf. Apostol Pavel spune răspicat: „Şi noi (creştinii) avem altar" (Evrei 13, 10). Despre ce altar e vorba aci? Desigur de altarul euharistic pe care piinea şi vinul prefăcute în trupul şi sîngele Domnului şi date ca jertfă, se împărtăşesc preoţilor şi credincioşilor. De la altar aveau dreptul să se împărtăşească, atunci, ca şi acum, numai acei care se renăşteau prin baia botezului şi prin mărturisirea credinţei în Iisus Hristos şi a unirii cu El prin dragoste, precum şi prin pocăinţa de păcatele săvîrşite după botez. Dacă este adevărat că pe cruce Domnul nostru Iisus Hristos a înfăţişat Tatălui o jertfă deplină pentru toate păcatele tuturor, jertfa curată din cadrul Sf. Liturghii, care se aduce în toate zilele şi în toate bisericile din lume, după proorocia lui Maleahi, este o continuare a acestei jertfe, este o reînnoire a jertfei, dar într-un mod fără de sînge şi este porunca Mîntuitorului: „Aceasta să o faceţi întru pomenirea mea".

Prin aceasta El nu este numai un mijlocitor, dar şi un „garant" (Evrei 7, 22) al mîntuirii. El spune că Dumnezeu ne va scula din morţi şi că toate făgăduinţele vor fi împlinite. Aceasta o dovedeşte prin învierea Sa, prin înălţarea la ceruri, etc., dar şi prin lăsarea nouă ca arvună, ca garanţie, a tainei trupului şi sîngelui Său, cu care să ne împărtăşim. Atît de mult a ţinut să ne împărtăşim cu „trupul şi sîngele" Lui, încît cei care n-au vrut să primească această voie a Lui şi din această cauză „s-au dat înapoi şi nu mai umblau cu El" (In. 6, 66) nu au fost chemaţi înapoi. Iar cei ce au rămas au fost întrebaţi: Nu vreţi şi voi să vă duceţi? (v. 67). Deci, aşa de mare importanţă a dat Iisus Hristos acestei taine, încît numai cine o primeşte este cu El. Ori această Sf. Taină este totodată şi jertfă: jertfa Sfintei Euharistii. „Hristos este preot în veac după rînduiala lui Melhisedec"; prin Apostoli şi urmaşii lor, pe care i-a făcut episcopi şi preoţi, Hristos se aduce jertfă în mod nesîngeros în veac, după cum şi jertfa nesîngeroasă e valabilă în veac, pentru toate păcatele creştinilor.

In concluzie: Jertfa cea fără de sînge, din cadrul Sfintei Liturghii, este o poruncă a Mîntuitorului, face parte din celelalte porunci ale Sale, din voia Lui, ca şi porunca credinţei, a nădejdii, a dragostei şi celelalte taine. Noi pe toate trebuie să ne străduim a le împlini, ca jertfă din partea noastră. Numai atunci jertfa Mîntuitorului „Sîngele lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, ne curăţeşte de orice păcate" (14, 1. 7).

Pr. Ioan Graure

Cinstirea icoanelor după învăţătura sinodului al şaptelea ecumenic

La 24 septembrie anul 787 se deschide în oraşul Niceea cel de al şaptelea sinod ecumenic (a toată lumea), spre a întări învăţătura Bisericii despre sfintele icoane şi cinstirea lor.

„...Noi păstrăm — grăiesc Sfinţii Părinţi ai sinodului — fără înnoire toate predaniile bisericeşti orînduite pentru noi în scris sau în chip nescris, între care este şi închipuirea icoanelor prin zugrăvire, ca una ce se potriveşte cu istoria propovăduirii evanghelice şi care ne slujeşte spre încredinţare întrupării adevărate iar nu închipuite a lui Dumnezeu-Cuvîntul".

Aşa dar, „mergînd ca pe o cale împărătească, urmînd învăţăturii celei de Dumnezeu grăite a Sfinţilor Părinţilor noştri şi predaniei Bisericii Ortodoxe, căci aceasta ştim că este a Sfîntului Duh care sălăşluieşte întrînsa", sinodul al şaptelea hotărăşte ca „întocmai după chipul cinstitei şi de viaţă făcătoarei cruci să se înalţe şi cinstitele şi sfintele icoane, zugrăvite în culori şi mozaic sau (făcute) din orice alt material cuviincios în sfintele lui Dumnezeu biserici, pe sfintele vase şi veşminte, pe pereţi şi pe scînduri, atît icoana Domnului Dumnezeu, a Mîntuitorului nostru Iisus Hristos şi cea a Prea Curatei Stăpînei noastre Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu, cît şi ale cinstiţilor îngeri şi ale tuturor Sfinţilor, „căci cu cît mai des sînt priviţi aceştia prin zugrăvirea lor pe icoane, cu atît şi cei ce le privesc sînt îndemnaţi spre amintirea şi iubirea prototipurilor şi spre a da acestora sărutare şi închinăciune cinstitoare", „în felul în care (ne închinăm) chipului cinstitei şi de viaţă făcătoarei Cruci, sfintei Evanghelii şi celorlalte lucruri sfinte". Sîntem deci îndemnaţi a le cinsti prin tămîieri şi lumînări „precum se obişnuia şi la cei vechi". „Căci cinstea (dată) icoanei se înalţă la prototipul ei, iar cel ce se închină icoanei se închină persoanei zugrăvite pe ea".

Aşa păzim învăţătura Sfinţilor Părinţi, adică predania Bisericii Ortodoxe, aşa urmăm pe Sf. Apostol Pavel şi pe toţi Sf. Apostoli şi Sf. Părinţi, păstrînd predaniile pe care le-am primit. (A se vedea: Pr. prof. Ene Branişte, Teologia icoanelor, în revista „Studii teologice", 1952, nr. 3—4, p. 193).

Una din predaniile (tradiţiile) cele mai vechi ale Bisericii este şi zugrăvirea de sfinte icoane.

Din actele sinodului al şaptelea aflăm că tradiţia facerii de icoane zugrăvite există din timpurile cînd propovăduiau Sfinţii Apostoli. Despre acest lucru dau mărturie Sfinţii Părinţi şi istoricii ale căror scrieri au ajuns pînă la noi. Zugrăvirea de sfinte icoane s-a făcut din îndemnul şi călăuzirea Sfîntului Duh, care este prezent în Biserică. Acelaşi Duh Sfînt care a insuflat învăţătura Apostolilor şi Sfinţilor Părinţi, insuflă pînă azi şi zugrăvirea sfintelor icoane. Părinţii sinodului arată că zugrăvirea sfintelor icoane nu este nicidecum o născocire a unor zugravi, ci o tradiţie şi o pravilă încuviinţată de Biserica de totdeauna. Intre zugrăvire şi istorisirea evanghelică se păstrează o strînsă legătură. De aceea s-a spus că cuvîntul Sfintei Scripturi este icoană, iar icoana este cuvînt. Intr-adevăr, ceea ce comunică cuvîntul prin sunete, îl arată în tăcere pictura prin zugrăveală (Sf. Vasile cel Mare). Prin citirile din Sfînta Scriptură şi prin icoane ajungem să cunoaştem acelaşi lucru, căci icoanele propovăduiesc acelaşi *adevăr* ca şi Evanghelia.

Sf. sinod învaţă că Evanghelia, icoanele şi crucea arată fapte şi adevăruri dumnezeieşti. Sfintele icoane înfăţişează înaintea ochilor noştri diferite momente din istoria sfîntă, transmit învăţături, mărturisesc adevăruri, ele redau — în parte — înţelesul şi însemnătatea Sfintei Scripturi, ele mărturisesc credinţa noastră.

Evanghelia şi sfintele icoane sînt forme ale Descoperirii dumnezeieşti.

Sfintele icoane arată pe scurt şi de-a dreptul ceea ce înfăţişează în cuvinte o întreagă slujbă dumnezeiască.

Pe de altă parte, trebuie să avem în vedere că în timpul acestor slujbe atît cuvintele cît şi sfintele icoane au aceeaşi lucrare bisericească.. Iată de ce, dacă cineva părăseşte pe una, se lipseşte şi de cealaltă. Cine a îndepărtat icoanele a lăsat curînd şi slujbele dumnezeieşti şi toată viaţa duhovnicească.

Sf. sinod mai învaţă că sfintele icoane au şi o lucrare de mijlocire. Cum s-a văzut mai sus, sinodul al şaptelea ecumenic întăreşte adevărul că cinstirea dată icoanelor are în vedere persoana, ipostasul, înfăţişat pe ea. Datorită legăturii lor cu harul, icoanele slujesc drept mijlocirea între cei înfăţişaţi pe ele şi credincioşi. Aceasta pe temeiul că harul dobîndit de sfinţi în timpul vieţii lor se află fără încetare în icoanele lor. Prin urmare, între sfinţi şi închinători există o anumită legătură şi unire duhovnicească. In sfintele biserici, în timpul dumnezeieştilor slujbe, toţi închinătorii intră în legătură de rugăciune cu însăşi Biserica din cer prin mijlocirea rugăciunii însăşi, dar şi a sfintelor icoane în faţa cărora se închină. Sfintele icoane ajută să crească trăinicia unităţii dintre Biserica din cer şi cea de pe pămînt. Aceasta se face prin lucrarea harului Sfîntului Duh care trăieşte şi lucrează în Biserică în fiecare mădular al ei în parte, atît prin dumnezeieştile slujbe, cît şi prin sfintele icoane.

Este limpede că sfintele icoane ne pun în legătură cu Dumnezeu; ca şi cuvîntul sfînt ele sînt o parte a religiei.[1] De aceea vom întîlni icoane nu numai în anumite timpuri sau numai la un anumit popor, ci peste tot şi întotdeauna în viaţa şi arta Bisericii noastre. *Anatolie Zarea*

1 Revista Patriarhiei din Moscova, 1958, nr. 12, p. 40—46.

† Preotul Matei Nicoară

După o suferinţă grea şi lungă de 6 luni, preotul Matei Nicoară — din Rucăr, protopopiatul Făgăraş — a adormit în Domnul în Sîmbăta Paştilor (2 mai 1964), fiind în vîrstă de 84 de ani.

Pr. Matei Nicoară s-a născut în Rucăr, a făcut şcoala primară în satul natal, şcoala medie la liceul din Braşov, iar teologia la Sibiu.

De la hirotonire şi pînă la pensionare, adică vreme de 55 de ani, pr. Matei Nicoară a ostenit în „via Domnului" ca paroh în satul lui natal.

Inmormîntarea s-a săvîrşit a treia zi de Paşti (5 mai 1964) de către un sobor de preoţi în frunte cu păr. Moise Ionaşcu, protopopul Făgăraşului. Corpul neînsufleţit al păr. Matei Nicoară a fost aşezat în cimitirul bisericii ortodoxe din Rucăr, lîngă rămăşiţele pămînteşti ale soţiei sale, decedată cu 15 ani mai de vreme.

Viaţa şi activitatea celui răposat, vrednicia lui ca preot şi cetăţean, ca soţ şi tată, au fost arătate şi elogiate, după cuviinţă, în cuvîntările rostite de păr. prot. Moise Ionaşcu, pr. Vasile Onciu (paroh în Rucăr) şi pr. Octavian Cocan (paroh în Făgăraş).

Regretat de colegi şi de credincioşii pe care i-a păstorit peste o jumătate de veac, păr. Matei Nicoară a fost plîns îndeosebi de fiul său Liviu şi de cele două fiice ale sale, cu soţii şi copiii lor.

Dumnezeu să-l odihnească întru împărăţia Sa.

Pr. I. G.

Profetul Daniel

Intre scrierile profeților mari se numără și cartea profetului Daniel. Deportat de tînăr în robia babiloniană, de către Nabucodonosor, pe la 606 înainte de Hristos, Daniel a cunoscut greutăți de tot felul, a cunoscut dorințele poporului și s-a identificat cu ele. In centrul preocupărilor sale stă problema mîntuirii. De aceea profețiile despre Hristos formează tema principală a activității lui profetice. Intîiul loc la care ne referim este cap. 2, 44, text care pentru conținutul lui poate fi intitulat profeție despre împărăția păcii. Iată cuvintele: In zilele acelea „va scula Dumnezeul cerului o împărăție care va dăinui în veci".

Aceste cuvinte descriu întemeierea împărăției veșnice pe pămînt, adică „acea stare a societății cînd oamenii vor fi călăuziți numai de tendința de a face fapte bune, drepte și de adevărat folos". Ea se numește veșnică, fiindcă acea stare e netrecătoare. Se mai numește împărăția păcii fiindcă acolo este dreptate, mulțumire, înțelegere și bunăstare generală. In conformitate cu profeția lui Daniel împărăția păcii se va întemeia „în zilele împăraților acelora". E vorba de cele patru împărății reprezentate prin statuia cu capul de aur, pieptul de argint, pîntecele de aramă și picioarele de lut (vezi Daniel cap. 2, 31). Aceste patru părți ale statuii reprezintă 4 împărății: Babilonia (capul de aur), Medo-Persia (pieptul de argint), monarhia greco-macedoniană (pîntecele de aramă) și imperiul roman (picioarele de lut). Daniel informează că o stîncă sfarmă această statuie, adică a 5-a împărăție urmează celor patru împărății. Stînca închipuie împărăția păcii. Această împărăție începe să ființeze deodată cu acelea, pînă ce devine mare și umple întreg pămîntul. Ea e veșnică și universală. Conducătorul acestei împărății este numit de Daniel „Fiul omului", la Dan. 7, 13—14.

Acest text constituie un alt moment în istoria profețiilor despre Hristos. Iată profeția: „Pe norii cerului venea Fiul omului și a sosit pînă la Cel bătrîn de zile și i s-a dat lui stăpînirea, cinstea și împărăția și stăpînirea lui este stăpînirea veșnică".

„Fiul omului" este Hristos. Mîntuitorul își dă sieși acest titlu (Mt. 11, 9; Mc. 8, 31; Lc. 9, 58; In. 8, 28). Poate pentru a dovedi natura sa omenească, Mîntuitorul s-a referit la Daniel ca la un profet cunoscut. In acest înțeles zice. „Fiul omului n-are unde să-și plece capul" (Lc. 9, 56); „a venit Fiul omului să mîntuiască" (Mt. 27, 11); „Fiul omului va fi înălțat pe cruce" (In. 7, 28). „Cel bătrîn de zile" este Dumnezeu. Daniel mai comunică aici că Fiul vine pe pămînt după Tatăl, căci Tatăl șade pe tron, în timp ce Fiul vine, și preexistența Fiului, căci mai înainte de a veni în lume era în cer. Profeția din cap. 7 este completată cu cea din cap. 9. Avem aici profeția despre cele 70 de săptămîni de ani. E cuprinsă în 9, 24-27. Iată textul 9, v. 24: „Șaptezeci de șeptimi s-au hotărît pentru poporul tău și pentru cetatea sa sfîntă, pentru ca fărădelegile să-și ajungă culmea și păcatul să covîrșească, pentru a ispăși vina de a aduce dreptate veșnică și a plini dreptatea și proorocia și a se unge Sfîntul Sfinților".

Cu alte cuvinte, s-a hotărît de Dumnezeu ca pînă la Hristos să mai fie 70 de șeptimi, adică de 70×7=490 ani. Adevărul acesta se comunică poporului lui Israil, deci și Ierusalimului (cetatea cea sfîntă) prin profetul Daniil. Mesia vine în chiar epoca cînd răutatea își ajunge culmea. Mesia venind ispășește în locul nostru și împacă cerul cu pămîntul aducînd jertfă veșnică. Venirea lui Mesia înseamnă „plinirea dreptății și a tuturor proorociilor" Vechiului Testament cu privire la Hristos. Sfîntul Sfinților „din profeția lui Daniel e Hristos. Se zice despre el că va fi uns. Ungerea închipuia împărtășirea Duhului Sfînt. In Vechiul Testament erau unși preoții, profeții, regii. Intrucît Hristos îndeplinește toate aceste diregătorii, va fi preot, profet și rege conducător (spiritual), se zice și despre El că va fi uns — Mesia e Sfîntul cel mai sfînt între toți, de aceea i se zice: „Sfîntul Sfinților".

Versul 25 lămurește profeția din v 24: „Să știi și să cunoști că de la ieșirea cuvîntului că iarăși să se zidească Ierusalimul, pînă la Povățuitorul cel uns, săptămîni 7 și săptămîni 62 vor fi și se va întoarce și va zidi ulița și zidul și se vor deșerta vremile".

„Ieșirea cuvîntului" este decretul pe care-l dă împăratul Persiei Artaxerxe I (numit și Longimanul) la 458 î.Hr. Prin acest decret împăratul dă voie ca tot cel ce dorește dintre cetățenii împărăției, evrei fiind, să se întoarcă în Ierusalim și să se organizeze, adică să-și zidească templul și să se refacă cetățile dărîmate. Deci ca punct de plecare în calculul săptămînilor se ia anul 458. De la anul 458 înainte de Hristos pînă la Hristos sînt 490 de ani, adică 7×69 săptămîni sau 49 ani+434 ani=483 ani. După 483 urmează evenimentul la care se gîndește Daniel. Versul 26 vestește ceva nou: moartea Unsului (lui Hristos): „Și după 62 de săptămîni va pieri Unsul și judecată nu va fi într-însul".

Mesia va fi dat morții, deși vină personală nu are. Moartea lui Mesia va avea loc după trecerea timpului de 62 săptămîni, bineînțeles și cele 7 anterioare. Moartea anunțată de v. 26 este determinată mai de aproape de v. 27 prin indicarea timpului. In săptămîna ultimă, a 70-a, va încheia cu mulți credincioși Legămîntul cel nou, iar după trei ani și jumătate, adică la mijlocul săptămînii va înceta activitatea prin moartea sa. Tot atunci își vor pierde valabilitatea sacrificiile Vechiului Testament, adică nu se mai simte trebuința lor, deoarece sînt înlocuite de jertfa Legămîntului nou.

Deci de la anul 458 î.Hr. pînă la moartea lui Hristos sînt 70 de săptămîni de ani, adică 490 ani. Această profeție generală din 9, 24 se precizează în 9, 25, 26, 27 astfel: De la anul 458 î.Hr. pînă la moartea lui Hristos sînt:

7 săptămîni sau 49 ani,
62 săptămîni sau 434 ani,
1 săptămînă sau 7 ani.

70 de săptămîni sau 490 ani, sau mai precis 486 și jumătate, întrucît în conformitate cu 9, 27 moartea are loc în mijlocul săptămînii a 70-a, astfel că din suma de 490 ani va trebui să detragem o jumătate de săptămînă, deci 3 ani și jumătate. Astfel obținem 29 și jumătate, respectiv anul 30 al erei noastre, în care după proorocia lui Daniel va fi dat morții Iisus Hristos Mîntuitorul lumii. Profeții vorbesc în termeni generali, ei nu iau în seamă fracțiunile de timp, ci zic: „evenimentul se întîmplă cam pe atunci". Daniel a prevăzut timpul nașterii, vieții și răstignirii Mîntuitorului.

Un alt moment hristologic îl constituie prevederile din cap. 12 al cărții lui Daniel. In centrul capitolului stă învierea, ridicată la rang de dogmă prin învierea Mîntuitorului. Învățătura că mulți dintre cei morți vor învia este pusă clar în cartea profetului. Atunci cei înțelepți vor străluci ca stelele. In acest sens citim: „Mulți din cei care dorm în țărîna pămîntului se vor scula, unii spre viața veșnică, alții spre ocară veșnică. Și cei care au fost înțelegători vor străluci ca lumina și drepții ca stelele..." (Dan. 12, 2—3). Această profeție este în deplină armonie cu spusele Mîntuitorului.

Din capitolul 12 al profetului Daniel desprindem învățătura despre împărăția veșnică, despre timpul cînd se va naște Hristos și despre jertfa Lui mîntuitoare, despre înviere și judecată.

Astfel Daniel, cel din urmă dintre profeții mari ai Vechiului Testament, face puntea de trecere între Vechiul Testament și Noul Testament, prin faptul că a fost învrednicit de cele mai înalte profeții despre Hristos. El totodată vestește împărăția păcii: care va fi veșnică și va cuprinde toate popoarele. Este pacea pentru care luptă popoarele și care va stăpîni peste tot pămîntul.

Prof. N. Neaga

Pilda cu banul de dare

Mîntuitorul Iisus Hristos îi mustra adesea pe fariseii pentru viclenia și prefăcătoria lor. De aceea mulți din ei nu-l vedeau cu ochi buni pe Domnul. Ba adesea căutau să-l prindă în cuvînt și astfel să-l coboare în fața celor ce-L urmau.

Așa, odată, oarecari farisei s-au sfătuit în ascuns, apoi au mers la locul unde învăța Mîntuitorul, s-au apropiat de El și i-au grăit astfel:

„Învățătorule, știm că ești drept și cu adevărat înveți calea lui Dumnezeu și nu-Ți pasă de nimeni, căci nu cauți la fața oamenilor.

Deci spune nouă, ce ți se pare: se cade a plăti bir cezarului, sau nu?".

Iisus însă cunoscînd vicleșugul lor, a zis:

„Ce mă ispitiți fățarnicilor? Arătați-mi banul cu care se face plata birului!".

Și ei i-au adus un dinar.

El însă le-a zis: „Al cui este chipul și scrisoarea de pe el?".

Răspunsu-i-au: „Ale cezarului".

Atunci Iisus le-a zis:

„Dați-ți dară pe cele ce sînt ale cezarului, cezarului, și pe cele ce sînt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu".

Și auzind ei acestea, s-au mirat și lăsîndu-l s-au dus" (Matei 22, 16—22).

*

Din pilda aceasta se vede limpede că fariseii au căutat să-l aducă pe Iisus Hristos în mare încurcătură. Intr-adevăr, ei urmăreau să-l pună în ceartă fie cu cezarul (împăratul roman), fie cu poporul evreu din acea vreme. Dacă Domnul ar fi răspuns, că nu se cade a plăti dare către cezar, atunci ei l-ar fi pîrît cezarului. Dacă El ar fi zis, că se cade a da dare, atunci ei ar fi răsculat poporul evreu împotriva Lui.

Dar Mîntuitorul Iisus Hristos a grăit limpede: *„Dați dară pe cele ce sînt ale cezarului, cezarului și pe cele ce sînt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu".* Și fariseii au plecat rușinați.

Mîntuitorul Hristos a arătat cu acest prilej, că noi avem datorii atît către Dumnezeu, cît către țara în care trăim și muncim și către poporul din care facem parte. Lui Dumnezeu îi sîntem datori cu închinare curată, cu inimă curățită de păcate, cu rugăciunea „în duh și adevăr", cu credință dreaptă și cu dragoste de fii. Țării noastre îi datorăm de asemenea iubire, iar față de poporul nostru sîntem datori cu muncă rodnică și aducătoare de fericire, cu străduință pentru pace și belșug.

Adevărat fiu al Bisericii noastre este numai acela care își îndeplinește cu dragă inimă și din cuget curat toate îndatoririle sale către Dumnezeu și către țara și poporul din care face parte.

D. Călugăr

M-aș vrea...

M-aș vrea livada ce zîmbește-n flori
Sub vîntul de april fremătător
Și crîngul verde cu privighetori
Pe unde doru-i veșnic călător.

M-aș vrea țărîna șesului întins
Cu mările de grîne-ngălbenite
Și muntele încărunțit și nins
Cu leagăn de păduri înfrunzite.

Aș vrea aroma vinului să fiu
Să-nveselesc, să ard în bucurii,
M-aș vrea un cînt de muncă cald și viu
Ce freamătă sub zările azurii.

Dar dintre toate-aș vrea să fiu acum
Un vornic al iubirii pe pămînt
Și-un harnic muncitor pe-al vieții drum
Ce țese țării înflorit veșmînt.

Preot Ștefan Tascianu

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu 42.148

Anul 112 Sibiu, 15 iulie 1964 Nr. 27—28

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Legămînt de viaţă şi pace

Dumnezeu zice — prin proorocul Maleahi — că Legămîntul Lui cu Levi (preoţii Vechiului Testament) este „legămînt de viaţă şi pace" (2, 4—5). Dar nu numai legămîntul cu Levi, ci toate celelalte legăminte sînt legăminte de viaţă şi pace: legămîntul cu Adam, legămîntul cu Noe, legămîntul cu Avraam, legămîntul cu Moisi, care toate prevesteau legămîntul cel veşnic în Iisus Hristos. Legămîntul dintre Dumnezeu şi noi este legămînt de viaţă şi pace în primul rînd pentru că prin el se vesteşte pacea dintre noi şi Dumnezeu, pace încheiată definitiv prin jertfa pe cruce a Domnului nostru Iisus Hristos. El este legămînt de viaţă şi pace şi pentru că prin el se vesteşte pacea lăuntrică, pacea stabilită prin înfrîngerea păcatului şi biruinţa virtuţii în fiinţa şi viaţa fiecăruia. El e legămînt de viaţă şi pace şi în relaţiile dintre oameni şi popoare, căci el e legămîntul iubirii, care ne uneşte cu Dumnezeu şi ne face fraţi întreolaltă. Toate popoarele pămîntului sînt chemate să trăiască întreolaltă în pace şi înfrăţire şi împreună să făurească pe pămînt o viaţă îmbelşugată şi fericită.

Legămîntul este oferta venită din partea lui Dumnezeu: El ne dăruieşte viaţa şi pacea. Pentru un credincios Dumnezeu, Iisus Hristos, este viaţa şi pacea, este izvorul şi susţinătorul vieţii şi păcii. Dar legămîntul atrage după sine obligaţia pentru noi, creştinii, de a împlini voia lui Dumnezeu, care este spre viaţă şi nu spre moarte. In Vechiul Testament Dumnezeu zice către poporul lui Israil: „Iată am pus înaintea ta viaţa şi moartea, alege viaţa" (Deut. 30, 19). Deci omul, care are în faţă viaţa şi moartea, e chemat de Dumnezeu să aleagă viaţa. Şi de fapt, întotdeauna oamenii au avut de ales între viaţă şi moarte şi întotdeauna ei au dorit viaţa, viaţa în pace şi belşug. In vremea noastră cuvîntul acesta este şi mai clar, pentru că nu numai un om sau altul, un popor sau altul, ci omenirea întreagă se află în faţa primejdiei de a fi nimicită într-un război racheto-nuclear. Omenirea are, deci, o singură alternativă de salvare a vieţii: pacea. Dacă războiul modern înseamnă moarte, pacea înseamnă viaţă din ce în ce mai înfloritoare. Eliberarea omenirii din primejdia războiului, eliberarea ei de sub povara cursei înarmărilor prin dezarmare generală şi totală, şi punerea energiei nucleare şi a tuturor cuceririlor ştiinţei şi tehnicei, a tuturor resurselor pămîntului în slujba vieţii, ar aduce pentru toate popoarele un belşug de bunuri materiale şi culturale şi o viaţă cu adevărat fericită. Atunci se va împlini cuvîntul Domnului, care zice că va binecuvînta munca şi rodul muncii poporului şi va fi belşug în toate şi pentru toţi: „Domnul te va copleşi cu bunătăţi, înmulţind rodul trupului tău, rodul turmelor tale şi rodul pămîntului tău... Domnul îţi va deschide comoara Lui cea bună, cerul, ca să trimită ploaie la vreme şi ca să binecuvinteze tot lucrul mîinilor tale" (Deut. 28, 11—12).

Dumnezeu ne cheamă, întrucît El e „Dumnezeul vieţii şi păcii", să fim, noi înşine, „făcători de pace" (Mt. 5, 9). Legămîntul Lui cu noi — încheiat în Iisus Hristos — este legămînt de viaţă şi pace. El ne obligă să luptăm pentru viaţă şi pace. Este ceea ce ne aduce aminte a doua Adunare pancreştină pentru pace de la Praga, la care reprezentanţi ai creştinilor din toate continentele şi-au spus cuvîntul pentru dezarmare generală şi totală, pentru pace şi înfrăţire între popoare. Să mergem pe calea păcii, împreună cu toate popoarele lumii, ca voia lui Dumnezeu, care e viaţă şi pace, să se împlinească „precum în cer aşa şi pe pămînt". *N. M.*

Noutăţi africane

Datorită transformărilor de tot felul care au loc în zilele noastre, în ultimii ani pe harta lumii au apărut peste 50 de state noi. Dintre acestea peste 30 fac parte din continentul african.

Pentru a sublinia după cuviinţă transformările înnoitoare care au loc astăzi în Africa, în urmă cu ceva mai bine de un an la Addis Abeba — capitala Etiopiei — a avut loc Conferinţa şefilor de state şi guverne africane, de o mare importanţă în viaţa Africii. Printre altele această Conferinţă a dus la crearea Organizaţiei Unităţii Africane (O.U.A.), precum şi la adoptarea Cartei acestei organizaţii, între ale cărei ţeluri se numără întărirea unităţii şi solidarităţii statelor africane, apărarea suveranităţii, integrităţii teritoriale şi a independenţei lor, eliminarea tuturor formelor de colonialism şi neocolonialism din Africa etc.

Din acest motiv, s-a hotărît ca ziua de 25 mai, cînd s-a încheiat amintita Conferinţă, să fie sărbătorită în chip deosebit, fiind declarată „Zi a eliberării Africii".

Eliberate de stăpînirile străine, ţările africane se străduiesc într-adevăr pentru emanciparea sau ridicarea lor multilaterală.

Astfel, de curînd a avut loc la Abidjan (Coasta de Fildeş) o conferinţă sub auspiciile U.N.E.S.C.O., care a reunit pe miniştrii învăţămîntului din toate ţările africane. Participanţii la conferinţă au adoptat un plan de 20 de ani, care prevede generalizarea învăţămîntului elementar în Africa pînă în 1980, prevăzîndu-se de asemenea, ca la această dată 20 la sută din copiii care termină învăţămîntul elementar să urmeze mai departe cursurile învăţămîntului mediu.

La Alger s-au întîlnit nu de mult tehnicieni din 10 ţări africane pentru a discuta un plan prezentat de un grup de specialişti ai Organizaţiei Naţiunilor Unite privind construirea unei autostrăzi care va străbate pustiul Sahara, din direcţia Nord-Sud. Această şosea costă aproximativ 50 milioane dolari, iar construirea ei va însemna o mare binefacere pentru viaţa economică a Africii.

In cursul lunii martie a. c. la Accra (Ghana) a fost făcut cunoscut planul septenal de dezvoltare economică a Ghanei, care constituie prima fază a unui plan mai larg, în trei etape, în vederea industrializării ţării.

Semnificative sînt şi alte noutăţi africane, ca de pildă:

La Alger *a fost terminată construcţia primei rafinării algeriene de petrol, una din cele mai mari din Africa;*

Au fost deschise primele magazine de stat cu mărfuri de larg consum la preţuri fixe.

La Addis-Abeba *(Etiopia) şi-a deschis porţile prima universitate a ţării: „Universitatea Haile Selassie I".*

La Bamako *(Mali) a fost creată prima şcoală pentru pregătirea lucrătorilor în domeniul sănătăţii publice.*

La Conakry *(Guinea) a fost dată în funcţiune cea mai mare întreprindere tipografică din Africa;*

A fost înfiinţată prima şcoală de ziaristică guineză;

A fost creată organizaţia de stat pentru prospectarea şi exploatarea metalelor preţioase.

La Cairo *(R.A.U.) a fost construit primul avion cu reacţie.*

Tot în această ţară s-a încheiat prima etapă a lucrărilor de construire a marelui baraj pe fluviul Nil de la Assuan.

La Dakar *(Senegal) a fost făcută prima experienţă ştiinţifică pentru cercetarea razelor cosmice şi anume lansarea unui stratostat cu aparataj special la înălţimea de 30 km.*

La Khartum *(Sudan) a fost pusă în funcţiune prima fabrică de zahăr.*

La Lagos *(Nigeria) va fi terminat în curînd podul peste fluviul Niger, care va fi cel mai mare pod din Africa, avînd o lungime de 1,403 km.*

Acestea şi încă alte asemenea date ne arată că ţările africane, eliberate de colonialism, se ridică tot mai mult spre binele popoarelor lor.

Bucuros de aceste progrese, poporul nostru sprijină multilateral aceste ţări aşa cum s-a văzut, de pildă, şi la Conferinţa Naţiunilor Unite pentru Comerţ şi Dezvoltare, care a avut loc în primăvara aceasta la Geneva, în cadrul căreia reprezentanţii Ţării noastre au făcut preţioase propuneri care vin în ajutorul ţărilor în curs de dezvoltare. P.

ŞTIRI

Duminică, 17 mai a. c., zeci de mii de persoane, venite din toate regiunile Greciei, au participat la „Marşul păcii" pe distanţa Maraton-Atena (42 km), în favoarea dezarmării generale şi pentru interzicerea armelor nucleare. Au luat parte şi delegaţi ai partizanilor păcii din Anglia, R. F. Germană, Danemarca, Norvegia, India etc. Participanţii purtau pancarte, pe care era scris: „Mai puţine bombe, mai multe şcoli", „Dezarmare generală şi controlată", „Prietenie cu vecinii din Balcani", „Balcanii şi Mediterana să fie denuclearizate", „Autodeterminare pentru Cipru". Marea manifestaţie pentru pace a poporului grec s-a încheiat seara cu un miting la Atena, unde au participat peste 100.000 de persoane. Vorbitorii — greci şi din alte ţări — au chemat la intensificarea luptei pentru dezarmare generală şi totală şi pentru interzicerea armelor nucleare.

I. P. Sf. arhiepiscop Makarios, preşedintele Ciprului, a adresat participanţilor la „Maratonul păcii" un mesaj în care se pronunţă pentru autodeterminarea Ciprului şi dezarmare generală.

★

Cu ocazia împlinirii vîrstei de 80 ani, prof. Dr. D. D. Fuchs de la Leipzig, „nestorul teologiei germane" luterane din R.D. Germană, a fost sărbătorit pentru meritele sale în teologie şi în activitatea bisericească şi socială. La şedinţa festivă — ce a avut loc la Berlin — decanul Facultăţii de Teologie, prof. D. Erich Fascher, a acordat profesorului E. Fuchs titlul de „doctor de onoare" al Facultăţii. Prof. Dr. Walter Friedrich, preşedintele Consiliului Păcii, l-a distins pe sărbătorit cu medalia de aur a păcii, pentru contribuţia sa la cauza păcii. De asemenea a primit felicitări din partea guvernului R. D. Germane, pentru felul cum a sprijinit colaborarea creştinilor la dezvoltarea vieţii celei noi în Germania răsăriteană.

★

Despre însemnătatea „Mişcării pentru dezarmare nucleară" din Anglia, condusă de canonicul J. Collins, periodicul britanic „New Statesmann" scria în mai a. c. următoarele: „Dacă nu ar fi existat marşurile de la Aldermaston (organizate mai mulţi ani de M.D.N.) o întreagă generaţie de englezi ar fi ajuns la maturitate fără să ştie prea mult despre problemele externe şi fără să le acorde importanţa cuvenită... In momentul de faţă, şi în mare măsură ca urmare a unor asemenea manifestaţii, generaţia tînără este într-o largă proporţie preocupată de viitorul Angliei, de viitorul întregii lumi. Faptul că am avertizat opinia publică faţă de primejdia războiului nuclear în loc s-o lăsăm să aţipească în mod confortabil, faptul că exemplul nostru a determinat manifestaţii şi organizaţii similare în alte ţări şi faptul că M.D.N. a reuşit să influenţeze, — poate chiar într-o măsură vitală, politica partidului laburist — toate acestea constituie realizări pe care nu e cazul să le minimalizăm"...

★

Intors dintr-o călătorie în Anglia, Franţa şi S.U.A., preşedintele Bisericii luterane din Hessa (R.F. Germană), Martin Niemöller, a declarat în 9 mai a. c. la întrunirea de la Frankfurt pe Main, a Asociaţiei celor ce refuză serviciul militar, că în aceste ţări, ca şi în lumea întreagă, există părerea că — în vreme ce toate ţările vor pace — singură Germania Federală se pregăteşte de război. M. Niemöller a criticat presa vest-germană, care promovează războiul rece, în loc să sprijinească destinderea între Est şi Vest, şi a atacat proiectul adoptării de către guvernul federal a unei legi de „stare excepţională", care reînvie măsurile din timpul hitlerismului (1933—1945).

★

La Stockholm a avut loc, în 24 mai a. c. un marş al partizanilor păcii. Participanţii la marş purtau pancarte, care chemau la lupta pentru pace, pentru crearea unei zone denuclearizate în nordul Europei, împotriva armei atomice. Marşul s-a încheiat cu un miting, în care s-a subliniat necesitatea unităţii forţelor iubitoare de pace din ţările nordice, importanţa unei zone denuclearizate în această regiune şi a luptei pentru interzicerea armelor nucleare şi pentru realizarea de noi paşi spre dezarmare totală.

In slujba sănătăţii

In a doua jumătate a veacului trecut, printre animatorii vieţii culturale din cetatea de sub poalele Tîmpei, un loc de seamă a ocupat fără doar şi poate şi protopopul Ioan Petric.

Remarcat şi apreciat, încă din vremea studiilor, de episcopul Vasile Moga, pentru nepotolita-i sete de carte şi grava lui seriozitate, protopopul Ioan Petric — după acumularea unor frumoase şi temeinice cunoştinţe teologice, filozofice şi juridice — se dăruieşte cu abnegaţie dar şi cu o rară energie, ce l-a caracterizat pînă la adînci bătrîneţe, slujirii binelui obştesc.

Din anul 1839, cînd a fost ales preot la biserica „Sf. Nicolae" din Scheii Braşovului şi pînă aproape de sfîrşitul vieţii sale (a murit în anul 1903, în vîrstă de 87 de ani), a fost un neobosit ostenitor pe toate tărîmurile vieţii sociale. Paroh şi apoi protopop, profesor şi prieten devotat al profesorilor, în sensul major al prieteniei, jertfind din ale sale pentru susţinerea materială a profesorilor de la şcolile româneşti, membru fondator şi activ al unor Societăţi culturale, creator de stipendii, din punga personală, pentru studenţii săraci şi silitori, protopopul Ioan Petric s-a evidenţiat şi printr-o vie şi rodnică activitate desfăşurată în cadrul luptei împotriva slăbiciunilor şi viciilor care subminează sănătatea omului. Chemat şi îndreptăţit era să ducă această luptă prin însăşi natura sacerdoţiului său, dar adînca sa dragoste de popor şi păstoriţii săi îl îndemna la o şi mai statornică şi intensă dăruire pe făgaşul acestei misiuni de rară frumuseţe morală.

Pe linia acestor preocupări, împreună cu profesorul Gavriil Munteanu, directorul gimnaziului românesc din Braşov, tipăreşte o cărticică întitulată „Infricoşatele stricăciuni ale beuturei de vinars-rachiu", care cuprinde o seamă de culegeri şi reproduceri, avînd ca scop stîrpirea patimei beţiei de rachiu. In această cărticică de 32 de pagini, apărută la Braşov (ediţia II-a din anul 1868 se află în Biblioteca-Muzeu de lîngă biserica „Sf. Nicolae" din Braşov), după ce se face o vibrantă „Chiemăciune" la înfrînarea de băuturi spirtuoase, se enumără, într-un capitol aparte, „Rarele folosuri ale beţiei" şi se arată urîciunea ei sub titlurile: „Testamentul unui beţiv", „Vinarsul şi praful de puşcă" (o fabulă), „Infricoşata icoană a ticăloşiei de rachiu", după care urmează un mic „tratat" despre vinars, sub titlul: „Despre istoria vinarsului", compartimentat în şapte „părţi".

Protopopul Ioan Petric înfiinţează o societate de cumpătare şi compune statutele pentru această societate.

Dintru început s-au înscris 42 de membri în societatea de înfrînare, dar după cîţiva ani asociaţia s-a destrămat.

Pr. Iuliu Işa

Sf. Prooroc Ilie Tesviteanul

Proeţii sau proorocii Vechiului Testament au fost cei mai de seamă trimişi ai lui Dumnezeu şi învăţători ai poporului biblic, care au păstrat şi au apărat credinţa într-un singur Dumnezeu, pregătind astfel calea pentru Testamentul cel Nou, adică pentru Iisus Hristos.

Ei au avut două misiuni: pe de o parte ei erau aceia prin care Dumnezeu îşi împărtăşea voinţa Sa şi care predicau poporului israilitean întoarcerea la calea cea adevărată şi vesteau venirea lui Mesia. Predica lor era însoţită de multe ori şi de minuni.

Toţi proeţii au fost chemaţi la misiune direct de Dumnezeu. Ei făceau parte din diferite seminţii ale lui Israil şi din diferite pături sociale. Sfînta Scriptură ne vorbeşte de un număr destul de mare de proeţi. Şirul lor începe cu Moise şi se sfîrşeşte cu Maleahi. De obicei ei se împart în două grupe. Din prima fac parte proeţii care şi-au scris cuvîntările rostite către popor, fiind numiţi şi proeţi noi. Aceştia sînt în număr de 16 şi anume 4 proeţi mari: Isaia, Ieremia, Iezechil şi Daniil şi 12 mici: Oseea, Ioil, Amos, Obadia, Iona, Miheia, Naum, Avacum, Sofonie, Agheu, Zaharia şi Maleahi. Din a doua grupă fac parte proeţii care nu şi-au scris cuvîntările, ei fiind numiţi şi proeţi vechi. Intre ei se numără: Samuil, ultimul judecător, Gad, Natan (în vremea lui David), Ahia din Şilo (în vremea lui Solomon), Ilie cu ucenicul său Eliseu şi mulţi alţii.

Intre aceştia din urmă se numără la loc de cinste Sf. Prooroc Ilie, de loc din Tesba Galaadului. Activitatea sa profetică s-a desfăşurat în secolul IX î.Hr. în vremea domniei regelui Ahab din Samaria. Regele acesta era un om încărcat de fărădelegi şi de păcate. Tot aşa era şi soţia sa Isabela. Ei au părăsit închinarea către un singur Dumnezeu, ridicînd temple şi jertfelnice zeului Baal şi Zeiţei Aşera. Din pricina fărădelegilor lor, proorocul Ilie le-a prevestit că Dumnezeu nu va mai da ploaie pe pămînt. El s-a retras apoi într-un loc ascuns lîngă pîrîul Cherit, nu departe de Iordan. Acolo îi aduceau corbii pîine şi carne, în fiecare dimineaţă, iar apă bea din pîrîu. Secînd pîrîul din pricina lipsei de ploaie, Domnul i-a poruncit să se îndrepte spre Sarepta Sidonului, căci poruncise unei femei văduve să-i dea de mîncare. Dar, în casa acelei femei n-a găsit decît o mînă de făină şi puţin untdelemn, din care voia să facă o azimă pentru ea şi fiul ei şi apoi să moară. Ilie o încurajează, spunîndu-i că Domnul a rînduit ca făina şi untdelemnul ei să nu se sfîrşească pînă cînd va da iar ploaie pe pămînt. Şi s-a întîmplat după cuvîntul lui. Dar, la scurtă vreme s-a îmbolnăvit fiul acelei femei şi a murit. El a fost înviat însă de Domnul prin rugăciunea proorocului Ilie.

In cel de al treilea an al acelei secete, Domnul i-a poruncit lui Ilie să se arate regelui Ahab. Făcînd aceasta, proorocul i-a cerut lui Ahab să adune pe muntele Carmel întreg poporul, împreună cu cei 450 de preoţi ai zeului Baal şi cu cei 400 de profeţi ai zeiţei Aşera. După ce s-au adunat acolo au cerut să i se dea doi viţei, unul pentru preoţii păgîni, iar altul pentru sine, ca să-i pregătească pentru jertfă, dar să nu pună foc pe ea, ci fiecare să cheme şi să roage pe Dumnezeul lor să le aprindă jertfa. Preoţii lui Baal au făcut după cuvîntul lui Ilie, rugîndu-se îndelung zeilor lor, dar rugăciunea lor a rămas zadarnică. In spre seară, Ilie a luat 12 pietre din care a făcut un jertfelnic, pe care a pus lemne, iar deasupra viţelul cel tăiat. Apoi, a rostit o rugăciune scurtă către Dumnezeu. Atunci a căzut foc de la Domnul care a mistuit întreagă jertfa.

Poporul, cunoscînd acum care este adevăratul Dumnezeu, a ucis pe toţi preoţii lui Baal. Indată după aceasta, Domnul a trimis şi ploaie.

Din pricina uciderii preoţilor lui Baal, regele Ahab şi soţia sa au prins şi mai multă ură împotriva lui Ilie, voind să-l ucidă. De aceea, el s-a retras în muntele Horeb, unde a locuit într-o peşteră. De acolo, Domnul l-a trimis să meargă spre a unge prooroc în locul său pe Eliseu. Apoi, l-a trimis să-l mustre pe Ahab pentru că rînduise, prin soţia sa, uciderea unui locuitor cu numele Nabot, ca să-i răpească şi să-i stăpînească o vie. Proorocul i-a prezis că pentru această fărădelege va fi ucis atît el, cît soţia sa, lucru ce s-a şi întîmplat nu peste mult.

La scurtă vreme după săvîrşirea acestor fapte minunate, trecînd împreună cu ucenicul său Eliseu — Iordanul, pe care l-a despărţit în chip minunat în două cu mantia sa —, s-a îndreptat spre

pustie. Dar „iată că pe neașteptate un car de foc cu cai de foc a trecut printre ei și Ilie s-a suit la cer într-un vîrtej de vînt" (II Regi II, 11). In timp ce era ridicat spre cer i-a căzut mantia, care a rămas lui Eliseu, despărțind și el cu ajutorul acesteia apele Iordanului. Acesta a continuat apoi lucrarea profetică a lui Ilie, fiind socotit de toți ca urmaș al său.

Sf. Ilie a fost unul dintre cei mai mari prooroci ai Vechiului Testament. Vrednicia lui s-a arătat în curajul cu care a mustrat fărădelegile regelui Ahab și ale soției sale, în faptele minunate pe care le-a săvîrșit, în lupta pe care a dus-o împotriva cultului idolesc și a preoților lui Baal și Așerei și prin jertfa adusă pe muntele Carmel, prin care a reașezat cultul Dumnezeului celui adevărat al lui Israil. Noul Testament ne spune că la Schimbarea la Față s-a arătat împreună cu Moise, vorbind cu Mîntuitorul (Mat. XVII, 3).

De aceea, Biserica creștină îl prăznuiește în fiecare an la 20 iulie. Să-l rugăm deci și noi să mijlocească la Dumnezeu și la iubitul Său Fiu ca să dăruiască tuturor milă, iar lumii pace și bunăînțelegere.

M. Păcurariu

„Mireazma lui Hristos"

(II Corinteni 2, 15).

Prin mireazmă sau balsam, cum se mai zice uneori, înțelegem de obicei un miros puternic și plăcut, răspîndit mai ales de unele flori sau de unele substanțe aromatice. Iubim cu toții natura, florile, și știm cum unele dintre ele, ca de pildă lăcrămioarele, unele soiuri de trandafiri, florile de salcîm, de tei și altele răspîndesc în jurul lor un miros sau o mireasmă care ne îmbată parcă, ne înveselesc, ne odihnesc, ne descrețesc fruntea, ne dau sănătate, de care, în sfîrșit, nu ne-am mai despărți. Mai mult, credincioșii noștri zic despre unele flori, ca de pildă despre busuioc, că „te sfințesc" prin mirosul lor. La fel putem spune despre smirnă și tămîie, aceste substanțe aromatice folosite în biserică, atît de plăcut mirositoare.

Plecînd de la aceste realități, precum și de la imaginea împrumutată din obiceiul roman ca la întoarcerea din luptă înaintea carului de triumf să se ardă diverse aromate frumos mirositoare, care pentru învingători era simbolul slavei — Sf. Apostol Pavel, după ce a scăpat de o seamă de neajunsuri în grelele sale călătorii, spune în epistola II către Corinteni: „Drept aceea, mulțumim lui Dumnezeu, celui ce ne face pe noi pururea biruitori întru Hristos și revarsă prin noi mireazma cunoștinței Sale în tot locul. Căci pentru Dumnezeu *noi sîntem mireazma lui Hristos*" în lume (II Cor. 2, 14—15).

Folosind deci minunatele imagini luate din lumea florilor și a substanțelor aromatice împrăștietoare de desfătătoare mirezme, Sf. Apostol Pavel ne arată că și Mîntuitorul Iisus Hristos a răspîndit în lume o astfel de mireazmă, desigur mult superioară, și răspîndește prin fiecare urmaș al Său, în fiecare din aceștia trebuind să fie o „mireazmă a lui Hristos".

Este aceasta o imagine cum nu se poate mai frumoasă, mai gingașă, dacă se poate spune așa, dar care angajează profund viața noastră, a fiecărui creștin. Că adică, așa cum florile, așa cum diverse aromate răspîndesc în jurul lor deosebit de plăcută mireazmă, la fel, toți cei ce poartă numele lui Hristos, fiecare creștin trebuie să fie o sursă de mireazmă, fiecare trebuie să răspîndească în jurul său o atmosferă plăcută, înseninătoare, odihnitoare și ziditoare, după pilda sau după mireazma pe care și Iisus Hristos-Mîntuitorul nostru a răspîndit-o puternic în jurul Său. Căci, știm cu toții, că de neîntrecuta mireazmă a lui Iisus Hristos erau deplin cuprinși toți aceia care îl urmau pe cărările Palestinei.

„Mirul" care produce această mireazmă — zice Sf. Ioan Gură de Aur — este în putința noastră a ni-l cîștiga, căci nu trebuie să-l comandăm „nici din Arabia, nici din Etiopia, nici din Persia (țări vestite în vechime prin exporturile lor de produse aromatice), nici nu trebuie cumpărat cu aur, ci cu intenție bună și cu credință sinceră". Și tot Sf. Ioan Gură de Aur arată precis că „mirul acesta nu pămîntul îl produce ci *virtutea*, iar planta care îl produce nu se vestejește niciodată, ci este mereu verde și acest mir face cinstiți pe cei care îl posedă".

Așadar, virtutea, dragostea fierbinte de semeni, izvorîtă din dragoste curată de Dumnezeu, lucrarea continuă a binelui sub toate formele posibile este floarea sau substanța minunată care produce „mireazma lui Hristos".

Intr-adevăr, creștinul plin de virtute, creștinul îmbrăcat în dragoste, creștinul iubitor de pace și lucrător pentru pace, creștinul harnic și cinstit, creștinul sincer și curat la inimă, creștinul iubitor de adevăr și gata a fi cît mai de folos semenilor și societății în care trăiește, și, în sfîrșit, orice om care este mereu gata spre înfăptuirea de lucruri bune, împodobit cu o viață cinstită și curată, nu este indiferent pentru cei în mijlocul cărora trăiește, ci sfîrnește în jurul său adevărate unduiri înmirezmate, un fel de melodie tainică și minunată, sfîrnește dragostea și pacea, determinînd și pe alții să facă la fel. Căci este bine știut că exemplele bune sînt totdeauna mai gata de urmat decît cele mai frumoase cuvinte.

„In unirea și în dragostea noastră armonioasă — învăța Sf. Ignatie Teoforul încă în primii ani ai creștinismului — este cîntat Iisus Hristos și fiecare din voi în parte să fiți un cor, pentru că, fiind armonioși în bună înțelegere și primind de la Dumnezeu tonul, în unire să cîntați într-un glas prin Iisus Hristos Tatălui, ca să vă asculte și prin faptele bune pe care le faceți să cunoască că sînteți mădulare ale Fiului Său".

Frumoase povețe despre felul cum trebuie să fie un creștin, un urmaș al lui Hristos, purtător de mireazmă spirituală, găsim și în alte scrieri rămase tot din primele decenii ale creștinismului. „Să fii curat cu inima și bogat cu duhul" se spune în epistola lui Barnaba, să avem adică din belșug bogății spirituale, înțelepciune multă și pricepere, un suflet fierbinte, încălzitor și pentru cei din jur. „Păstrează simplitatea și nevinovăția și fii ca pruncii care nu cunosc răutatea care dă pieirii viața oamenilor", citim în Păstorul lui Herma. Iar în epistola către Diognet se arată că „fericirea nu constă în a domni peste aproapele, nici în a voi să ai mai mult decît necesarul, sau în a fi mai sus și a asupri pe cei de sub tine; nu în aceasta se arată cineva următor lui Dumnezeu, căci acestea sînt în afară de Majestatea Sa, ci cine ia asupră-și povara aproapelui, cine este gata de a ajuta pe cel mai slab din tăria lui, cine dă celor lipsiți din toate cele ce a primit de la Dumnezeu și se arată ca Dumnezeu pentru cei cărora le ajută, acela e următor lui Dumnezeu". „Să ne întoarcem degrabă la ținta păcii, care ne-a fost dată de la început, să ne îndreptăm privirea către Părintele și Creatorul lumii întregi și să ne alipim cu tărie de mărețele și covîrșitoarele Sale daruri și binefaceri ale păcii" — scria și Clement în prima epistolă pe care o trimitea Corintenilor.

Acestea sînt doar cîteva elemente care făceau pe primii creștini, de pildă, să fie adevărate oaze înmirezmate de „mireazma lui Hristos" cea înviorătoare, luminătoare și dătătoare de viață în mijlocul lumii de atunci, care era apăsată de atîtea nedreptăți și fărădelegi. Cunoaștem cu toții credințele deșarte pe care Sf. Apostol Pavel le-a condamnat de atîtea ori, precum și orgiile de tot felul pe care patricienii romani, stăpînii lumii de atunci, le practicau, în timp ce milioane de sclavi erau considerați simple unelte de muncă, lipsite fiind cu totul de bucuria vieții.

*

Să ne străduim deci și noi să fim adevărați urmași ai lui Iisus Hristos, creștini în vorbe și în fapte, purtători de virtute, lucrători a tot ce este bun, plini de dragoste și de pace, cinstiți și harnici, căci acestea și încă altele asemenea lor sînt răspîndițoare de o mireazmă total superioară aceleia a florilor și aromatelor, de o mireazmă pe care Sf. Apostol Pavel a numit-o atît de frumos: „Mireazma lui Hristos".

In felul acesta vom aduce contribuția noastră la străduința popoarelor pentru construirea unei vieți mai bune, pentru pace.

Gh. Papuc

Despre împlinirea poruncilor

Mîntuitorul nostru Iisus Hristos, după învierea Sa din morți, trimițîndu-i pe sfinții Săi Apostoli la propovăduire, le-a zis: „Mergînd, învățați toate neamurile, botezîndu-i în numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh, învățîndu-i să păzească toate cîte v-am poruncit vouă" (Matei 28, 19—20). In aceste cuvinte se arată că, cel botezat în numele Sfintei Treimi, datorie are să împlinească poruncile lui Dumnezeu, și întru acestea poate nădăjdui mîntuirea sa.

N-a zis Fiul lui Dumnezeu ca Sfinții Apostoli să-i învețe pe cei ce aveau să creadă în El ca pe unele porunci să le împlinească iar pe altele să le treacă cu vederea, ci a zis: „Învățîndu-i să păzească toate cîte v-am poruncit vouă". Deci, cînd zice: „Toate cîte v-am poruncit vouă", Domnul n-a lăsat afară nici o poruncă, ci pe toate le-a numit, căci toate ne sînt date nouă spre mîntuire.

Bine zice Sfîntul Vasile cel Mare că: „Dacă nu toate poruncile ne-ar fi fost nouă de folos spre cunoștința mîntuirii, nu s-ar fi scris toate poruncile, nici nu s-ar fi zis că este de trebuință ca să se împlinească toate".

Ca un cunoscător al tainelor lui Dumnezeu, Sfîntul Maxim Mărturisitorul învață că: „Toate poruncile Domnului ni s-au dăruit nouă. De vom nesocoti, așadar, fie și numai una, ni se va deschide îndată calea păcatului opusă ei".

A spus, și în altă împrejurare, Domnul nostru Iisus Hristos, către cei ce îl ascultau: „Cînd veți face toate cele poruncite vouă, ziceți: slugi netrebnice sîntem! Ce eram datori să facem am făcut" (Luca 17, 10). Și în aceste cuvinte se arată datoria de a împlini noi toate poruncile lui Dumnezeu, de vreme ce se spune lămurit că cei ce „toate cele poruncite" le vor face, vor putea zice: „Ce eram datori să facem, am făcut".

De aci înțelegem că nici de cum nu se va putea socoti între împlinitorii datoriei unul care a călcat sau a trecut cu vederea vreuna din poruncile lui Dumnezeu.

Dacă „slugi netrebnice sîntem" trebuie să spună despre ei, după învățătura Mîntuitorului, cei ce „toate cele poruncite" lor le vor face, oare se va mai putea numi pe sine „slujitor" al lui Dumnezeu unul care nu toate poruncile le împlinește, ci în chip voit trece cu vederea pe cele mai greu de îndeplinit? La întrebarea aceasta răspunde Insuși Cel ce a rînduit împlinirea tuturor poruncilor, cînd zice: „Oricine săvîrșește păcatul, rob este păcatului" (Ioan 8, 34). Cu el se unește Sfîntul Apostol Petru, care spune: „Ce te biruiește, aceea te stăpînește" (II Petru 2, 19) și Sfîntul Apostol Pavel, care învață că numai cei ce au părăsit păcatul pot fi robi ai lui Dumnezeu (Rom. 6, 11—23).

Potrivit cu acestea, slujbă aduce lui Dumnezeu numai împlinitorul tuturor poruncilor lui Dumnezeu, pe cînd cel ce cu voia calcă sau trece cu vederea vreuna din cele de Dumnezeu poruncite, acela, săvîrșind păcatul, se face pe sine neascultător al poruncii dumnezeiești și slujitor al păcatului, după cuvîntul cel zis de Iisus Hristos: „nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona" (Matei 6, 24).

Cine se străduiește pentru împlinirea tuturor poruncilor lui Dumnezeu, acela, cu siguranță, voia lui Dumnezeu o caută întru împlinirea poruncilor, dar cel ce pe unele porunci ale lui Dumne-

(Continuare în pag. 4)

Despre împlinirea . . .

(continuare din pag. 3)

zeu le împlinește, iar pe altele le trece cu vederea, nici cînd i se pare că face voia lui Dumnezeu, n-o împlinește cu adevărat, ci așa a sa voie proprie o face. Despre aceasta mărturisește un părinte îmbunătățit, care spune: „De face cineva voia lui Dumnezeu, urmînd voii proprii, nu este pentru Dumnezeu lucrul lui". Aceasta înseamnă că, propria sa voie o urmează și o slujește oricine care nu ia aminte la toate poruncile lui Dumnezeu ca să le împlinească, deci unul ca acesta nu este slujitor al lui Dumnezeu, ci slujește voii și părerii sale proprii.

Cunoștea și Sfintul Marcu Ascetul oameni de aceștia, care în loc să împlinească poruncile lui Dumnezeu fără deosebire, urmau mai mult propriei lor voințe. Ca străin de slujirea lui Dumnezeu și călcător de lege înfățișează și Sfintul Apostol Iacob pe oricine care nu împlinește toate poruncile lui Dumnezeu, de vreme ce zice: „Cine va păzi toată legea, dar va greși într-o singură poruncă, s-a făcut vinovat față de toate poruncile; căci Cel ce a zis: să nu desfrînezi, a zis și: să nu ucizi. Și de nu desfrînezi, dar ucizi, te-ai făcut călcător legii" (Iacob 2, 10—11).

Același gînd îl vădește și Sfîntul Vasile cel Mare, spunînd: „Ce folos îmi este de alte isprăvi, fiind că de voi numi „nebun" pe un frate, vinovat mă fac gheenei? (Matei 5, 22). Ce folos îmi este de cei mulți a fi slobod iară de unul să fiu ținut în robie? Fiind că „cel ce face păcatul", zice Domnul, „rob este păcatului". Ce folos îi este din multele nepătimiri celui ce cu o patimă își strică trupul?".

La fel învață și Sfîntul Atanasie cel Mare, în cuvintele: „precum pasărea, măcar deși nu cu tot trupul, ci numai de un picior s-ar prinde, apoi tot sub stăpînirea celui ce a pus lațul este; așa și noi", de vom fi prinși numai într-un păcat mic, tot sub stăpînirea păcatului sîntem.

Pentru o cît mai bună înțelegere a acestui adevăr, să ne aducem aminte de cele ce se istorisesc în Sfînta Evanghelie despre spălarea picioarelor, pe care a făcut-o Domnul ucenicilor Săi. Sfîntul Evanghelist Ioan arată că a venit Iisus la Simon Petru ca să-i spele picioarele. Acesta, însă, a zis: „Doamne, Tu să-mi speli mie picioarele?" (Ioan 13, 6). La aceasta „a răspuns Iisus: Ce fac eu, tu nu înțelegi acum, dar vei înțelege după aceasta" (Ioan 13, 7). Stăruind în gîndul de mai înainte „Petru a grăit: Nu, niciodată nu-mi vei spăla picioarele" (Ioan 13, 8). „Iisus a răspuns: Dacă nu te voi spăla, nu ai parte cu mine" (Ioan 13, 9).

Dînd răspuns celor ce pun întrebarea că, oare fără de folos le este împlinirea numai a unor porunci celor ce nu pe toate le împlinesc?, Sfîntul Vasile cel Mare, făcînd pomenire de Sfîntul Apostol Petru, zice: „La aceasta bine este ca să pomenim pe fericitul Petru, care, după atît de multe isprăvi, și încă chiar dumnezeiești, apoi numai pentru una a auzit: „de nu te voi spăla pe tine nu ai parte de mine". „Voi lăsa a zice", spune mai departe Sfîntul, „cum că nici aceea singură nu avea semn de lenevire sau de nebăgare în seamă, ci era arătare de cinste și de cucernicie".

Același spune: „De va zice cineva, scris este: „Tot cel ce va chema numele Domnului se va mîntui" (Rom. 10, 13), drept aceea destul este și singură chemarea numelui Domnului ca să mîntuiască pe cel ce îl cheamă". Să audă unul ca acela pe Domnul care zice: „Nu tot cel ce-mi zice: Doamne Doamne, va intra în împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui celui din ceruri" (Matei 7, 21).

Spre a ne așeza în minte și a ne lega de inimă adevărul că toate poruncile lui Dumnezeu trebuiesc împlinite, Sfînta Biserică, în rînduielile sale de slujbă, ne face zilnic, în repetate rînduri, îndemnul: „Toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm". Din acest îndemn înțelegem că avem datoria să ne trăim viața în așa fel încît ea să fie o slujbă adusă lui Dumnezeu. Așa ne învață iubitorii de Dumnezeu, dintre care unul zice așa: „Orice plănuire a ta s-o începi cu Cel ce este începutul a tot binele, ca să fie după voia lui Dumnezeu ceea ce ai de gînd să faci" și iarăși: „Nu cugeta și nu face nimic fără un scop plăcut lui Dumnezeu. Căci cel ce călătorește fără scop, va osteni în zadar".

Poruncile lui Dumnezeu, — prin a căror împlinire toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu o dăm, — trebuie să le împlinim din iubire față de Dumnezeu și întru smerenie. Numai cel ce le împlinește așa poate să le împlinească pe toate. Cine, însă, face deosebire între o poruncă și alta, pe una împlinindu-o și pe alta lăsînd-o neîmplinită sau pe aceeași uneori împlinind-o iar alteori călcînd-o, acela încă n-a pus început urmării lui Hristos, întru lepădarea de sine, potrivit cuvîntului care zice: „Dacă vrea cineva să vină după mine, să se lapede de sine, să-și ia crucea în fiecare zi și să-mi urmeze" (Luca 9, 23).

„Cruce" este voința pregătită pentru orice osteneală legată de împlinirea poruncilor lui Dumnezeu. Această osteneală n-o poate îmbrățișa cel ce nu s-a lepădat de sine, nici cel care n-a ajuns să iubească pe Dumnezeu mai mult decît odihna, comoditatea sau plăcerea.

Cine rămîne încă numai la ce poate făptui din fire (Matei 5, 46—47) și fără osteneală, sau caută numai o dreptate dinafară, ca să placă oamenilor (Matei 5, 20), acela nu-L are pe Mîntuitorul ca învățător, nici nu va fi în stare să împlinească vreodată toate poruncile lui Dumnezeu.

Unele ca acestea știindu-le și în fața lor cercetîndu-ne, de vom găsi viața noastră cu lipsuri în ceea ce privește împlinirea tuturor poruncilor lui Dumnezeu, cu smerenie să ne recunoaștem neputința și să înmulțim rugăciunea, cerînd de la Dumnezeu harul și puterea de a pune începutul cel bun, întru străduința de a împlini toate poruncile cele date nouă spre mîntuire, ca să putem zice și noi, cu cei ce toate le împlinesc: „ce eram datori să facem, am făcut" (Luca 17, 10), iar aceasta întru slava Sfintei și Celei de o ființă și de viață Făcătoarei Treimi. Părintele Teofil

Despre harul dumnezeesc

Lucrarea sau puterea prin care Duhul Sfînt ne unește cu Hristos și lucrează în noi, împreună cu noi la mîntuirea noastră, se numește *harul dumnezeiesc*. De aceea se spune că ne mîntuim prin har sau ne unim cu Dumnezeu prin har.

Această lucrare dumnezeiască numită „har" este comună tuturor celor trei persoane dumnezeiești, pornind ca orice lucrare din ființa dumnezeiască. Harul e ca razele ce se răspîndesc din „soarele dreptății", care e Dumnezeu. De aceea este numit și har al lui Dumnezeu, sau mai ales al lui Hristos, căci Hristos îl trimite pe Duhul Sfînt în noi. El vine de la Tatăl prin Fiul în Duhul Sfînt. De aceea se zice: „Harul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu voi cu toți" (II Cor. XIII, 14). Sau: „Har vouă și pace de la Dumnezeu-Tatăl și de la Domnul nostru Iisus Hristos" (Gal. I, 3).

Harul mîntuitor este unul singur și el se dă tuturor. Însă după trebuința sau însușirea naturală a fiecăruia și după puterea lui de a primi, harul împlinește — pe lîngă lucrarea de mîntuire — și trebuința aceasta sau aceea și sporește însușirea pe care o are un credincios sau altul. Harul este o bogăție nesfîrșită de lumină și de putere dumnezeiască din care primește fiecare cît poate. Această bogăție de raze ale aceluiași izvor, se numește „dar" sau *„daruri"* ale Duhului Sfînt căci El lucrează, iar efectele produse în om se numesc *„roade ale Duhului Sfînt"*.

Unele dintre daruri sînt cu totul deosebite și neobișnuite, dîndu-se în cazuri cu totul rare. De aceea le numim azi cu un cuvînt aparte *„harisme"*. Astfel de harisme, ca cea a proorociei, a vindecărilor și altele, erau dese, mai ales la începutul Bisericii, căci prin ele Dumnezeu ajută la răspîndirea creștinismului. Cu deosebire despre aceste harisme vorbește Sf. Ap. Pavel în I Cor. XII.

Dintre *darurile* mai obișnuite sînt pomenite mai ales *șapte*, după Isaia XI, 2: 1. Înțelepciunea, 2. înțelegerea; 3. Sfatul bun; 4. Puterea; 5. Cunoștința; 6. Temerea de Dumnezeu; 7. Buna credință. Iar ca „roade ale Duhului" pomenește Sf. Ap. Pavel următoarele: „dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credința, blîndețea, înfrînarea poftelor" (Gal. V, 22).

Harul este necondiționat necesar pentru mîntuire, pentru că el pune începutul mîntuirii în noi și nu noi — prin stăruințele proprii. Aceasta înseamnă că harul ne vine în dar, de la Dumnezeu și nu pentru vrednicia noastră. Fără har nu putem face fapte de mîntuire.

Dar harul nu e de trebuință numai pentru a face începutul mîntuirii noastre, ci și după aceea. Creștinul nu se poate întări în bine niciodată în așa măsură, ca să nu mai aibă trebuință de har. Binele statornic și curăția deplină a credinciosului este un rod al conlucrării noastre cu harul. Dacă mîntuirea și sfințirea înseamnă unirea noastră cu Dumnezeu prin har, se înțelege că pierderea harului înseamnă pierderea mîntuirii.

Harul este dăruit tuturor, căci: „Dumnezeu voiește ca toți să se mîntuiască și să vie la cunoștința adevărului" (I Tim. II, 4). Dar harul nu silește pe nimeni. Noi avem libertatea să-l primim, sau să-l respingem. „Iată Eu stau la ușă și bat, de va auzi cineva glasul Meu și va deschide ușa voi intra la el și voi cina cu el și el cu Mine" (Apoc. III, 20), zice Mîntuitorul. Atîrnă deci, de voia liberă a noastră să primească harul sau nu, să ne mîntuim, sau nu. Cel ce primește harul și colaborează cu el în deplină libertate, acela se va mîntui.

Dacă credinciosul e dator să colaboreze în chip liber cu harul la mîntuirea sa, Dumnezeu așteaptă de la el credință și fapte bune, căci, precum trupul fără suflet este mort, așa și „credința fără de fapte, moartă este" (Iacob II, 26). Iar prin har, credință și fapte bune (virtuți) ne desăvîrșim viața „pînă ce vom ajunge toți ... întru bărbat desăvîrșit la măsura vîrstei plinirii lui Hristos" (Efes. IV, 13—14). *Pr. N. Terchilă*

† Preot Gheorghe Nicoară

In dimineața zilei de 29 mai 1964 a încetat din viață — după o scurtă dar grea suferință — octogenarul preot Gheorghe Nicoară.

Născut în 27 iulie 1883 în Luduș (Gheja), din părinții Ioan și Elena (învățători), școala primară a făcut-o în comuna natală, apoi liceul și Academia teologică în Blaj, terminînd în anul 1906.

Hirotonit și căsătorit în 1907 a fost numit paroh în Cucerdea, unde a zidit biserică. După 10 ani de activitate a trecut în parohia Aținți, unde de asemenea a zidit o biserică. Autoritatea bisericească — prețuindu-i munca — l-a distins cu brîu roșu de merit.

In anul 1936 a fost transferat în parohia Mihalț unde a funcționat pînă în 1956.

A fost un devotat slujitor al altarului, trăind o viață curată, cinstită și pașnică, pildă de atitudine preoțească și de conviețuire frățească și înainte de 1948.

In urma lui au rămas îndurerata soție Veturia și 5 fii.

Prohodirea s-a făcut în ziua de 30 mai, în biserica ctitorie a răposatului, de către preoții Marian Breazu, Cornel Moldovan, Mihăilă Barna și Liviu Silvești.

Au ținut panegirice toți preoții slujitori, precum și cîntărețul N. Munteanu.

In dangătul duios al clopotelor bisericii, corpul neînsuflețit al răposatului a fost ridicat de foștii enoriași și condus de mulțimea asistentă pînă la capătul satului, unde a fost urcat în mașină și transportat la Cluj pentru a fi înmormîntat.

Dumnezeu să-l odihnească cu drepții!

Pr. Marian Breazu, Mihalț

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu 42.418

Anul 112 Sibiu, 1 august 1964 Nr. 29—30

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMINĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn. Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Patria noastră peste hotare

Patria noastră, Republica Populară Romînă, este cunoscută şi cinstită astăzi peste mări şi ţări, pe toate meridianele Pămîntului, de cercuri tot mai largi de oameni. Aceasta pentru că în anii puterii populare însuşirile bogate ale poporului nostru se dezvoltă multilateral, aşa cum cresc, parcă văzînd cu ochii, nişte culturi bine îngrijite, nimic lipsindu-le; pentru că în zilele noastre s-au creat condiţii încît bogăţiile artistice, aproape de neîntrecut, ale poporului nostru sînt căutate şi valorificate după cum se cuvine; s-au creat condiţii încît munca de creaţie în toate domeniile şi în general toată munca paşnică a poporului nostru este în plin avînt.

„Schimbările profunde — zice Dl Gheorghe Gheorghiu-Dej, Preşedintele Consiliului de Stat al R. P. Romîne — care au avut loc în ultimii ani, strălucitele succese ale poporului romîn în domeniul economiei, culturii, ridicării nivelului de trai, activa manifestare a Republicii Populare Romîne în toate problemele fundamentale ale politicii externe au determinat o radicală schimbare a situaţiei şi rolului Romîniei în viaţa internaţională, sporirea prestigiului ei pe arena mondială".

Vom încresta în cele ce urmează cîteva din manifestările de dată mai recentă sau din prezenţele romîneşti peste hotare.

Intre 10 ianuarie şi 4 februarie a. c. s-a desfăşurat la Cairo primul festival internaţional de artă folclorică al Republicii Arabe Unite, la care au luat parte formaţii din 11 ţări, printre care şi R. P. Romînă.

Ţara noastră a fost reprezentată la acest festival de un grup de artişti amatori din mai multe părţi ale ţării.

Pentru bogăţia, frumuseţea şi varietatea dansurilor şi a muzicii noastre populare, formaţia noastră folclorică a obţinut premiul I şi diploma de onoare a festivalului, ceea ce a făcut ca ea să fie invitată să mai rămînă încă două săptămîni după închiderea festivalului pentru a da spectacole în R.A.U..

Prin prospeţimea şi bogăţia melodică a cîntecului nostru popular, prin optimismul şi vioiciunea dansurilor romîneşti, prin armonia culorilor şi frumuseţea costumelor noastre naţionale, succese asemănătoare a obţinut şi ansamblul nostru de cîntece şi dansuri „Perinița", în lungu-i turneu de 78 zile (noiembrie 1963—februarie 1964), întreprins în îndepărtata Asie, unde a dat spectacole în 16 oraşe, ca Pekin, Phenian, Hanoi, Ulan Bator ş. a.

După turneul plin de succes pe care ansamblul folcloric „Rapsodia Romînă" l-a întreprins în S.U.A. timp de 11 săptămîni în toamna anului 1962, în primăvara acestui an acest ansamblu a întreprins un nou turneu de 81 de zile peste hotarele Ţării cu acelaşi extraordinar succes, de data aceasta în mai multe ţări europene, ca Franţa, Belgia, Olanda, R. F. Germană, R. D. Germană şi Austria.

La începutul lunii mai a. c. a avut loc în Grecia Festivalul folcloric al studenţilor din regiunea balcanică şi a Mării Adriatice. De o apreciere deosebită s-a bucurat formaţia folclorică a studenţilor din Ţara noastră. Dar nu numai arta noastră populară şi interpreţii ei se bucură de succes şi prestigiu peste hotarele Ţării, ci şi cu ceilalţi artişti ai noştri, din toate sectoarele de creaţie, „Romînia poate fi mîndră", cum spunea de pildă un corespondent străin despre baritonul Nicolae Herlea, după ce acesta a cîntat în martie a. c. pe scena operei „Metropolitan" din New York.

Literatura, — poezia, proza — creaţia ştiinţifică a poporului nostru sînt de asemenea mult apreciate peste hotarele Patriei.

Numai marele nostru poet, Mihai Eminescu, este tradus pînă acum în peste 31 de limbi. Mulţi alţi scriitori romîni, clasici şi contemporani, sînt traduşi şi preţuiţi în tot mai multe ţări. La fel sînt preţuite muzica, pictura, arhitectura romînească, etc.

La începutul anului acestuia apărea în Brazilia o antologie a prozei şi poeziei romîneşti, cuprinzînd lucrări de Ion Creangă, I. L. Caragiale, Al. Sahia, Cezar Petrescu, T. Arghezi, ş. a., iar în Argentina apărea volumul „Doine şi balade romîneşti". Revista belgiană „Journale des poetes" consacră numărul său din mai 1964 poeziei romîneşti, 50 de poeţi romîni vechi şi noi figurînd în acest număr cu viaţa şi părţi din operele lor, iar la sfîrşitul lui iunie a. c., în Italia a apărut într-o ediţie de lux un volum întitulat „Justiţie", cuprinzînd o bogată culegere de schiţe de I. L. Caragiale. La acestea şi încă altele trebuie să adăugăm lucrările ştiinţifice de specialitate cerute şi traduse în număr foarte mare peste hotarele Ţării. Recunoaşterea aportului pe care savanţii noştri îl aduc la dezvoltarea ştiinţei mondiale, rezultă şi din aceea că zeci de academicieni romîni, ca de pildă, Th. Burghelea, P. Constantinescu-Iaşi, Alex. Codarcea, B. Dumitrescu, C. Daicoviciu, N. Lupu, Ştefan S. Nicolau, E. Petrovici ş. a. au fost cooptaţi ca membrii a aproape 200 de academii sau societăţi ştiinţifice de peste hotare.

Numai în domeniul editorial Ţara noastră întreţine legături cu peste 40 de ţări.

Nu fără temei deci poporul romîn este numit adesea de către oaspeţi străini care ne vizitează: „Popor de muzicieni", „popor de poeţi" sau „ţară de pictori", fiind vorba aici nu numai de marii noştri pictori, ca Grigorescu, Andreescu, ş. a. ca şi de pictorii de azi ale căror lucrări sînt prezentate şi reproduse peste hotare, ci şi de picturile noastre vechi bisericeşti, cum sînt de pildă cele de la mănăstirile Voroneţ şi Suceviţa, declarate de specialişti drept comori „unice în lume".

Produse ale industriei noastre apoi — industrie în plin avînt — şi-au cîştigat un bun nume şi peste hotare.

★

Acestea şi încă alte multe fapte asemănătoare, asupra cărora nu ne-am oprit, ne arată prestigiul crescînd al Patriei noastre peste hotare, ne arată că numele poporului romîn este rostit cu cinstea cuvenită de către toţi cei care, în număr tot mai mare, îl cunosc pe o cale sau alta, fie prin solii artei sale bogate şi minunate, prin solii ştiinţei sale, prin produsele sale industriale, fie chiar direct la el acasă.

Toate acestea ne umplu inimile de legitimă bucurie şi ne impun şi nouă o mai profundă cunoaştere a Patriei noastre, a poporului nostru, a bogăţiilor sale sufleteşti, a comorilor sale artistice, a forţei sale multilateral creatoare.

Toate acestea trebuie să întărească în sufletele noastre o adîncă dragoste faţă de aceste plaiuri mîndre pe care am deschis ochii şi pe care ne purtăm paşii, faţă de poporul nostru şi conducătorii lui, faţă de Patria noastră dragă, pe care să ne străduim s-o facem prin muncă entuziastă tot mai frumoasă, tot mai prosperă, tot mai înfloritoare.

Gh. Papuc

E adevărat...

E adevărat că-n dimineţi cu sunet de ape şi cristale, mi se desfăşoară înaintea ochilor frumuseţile Patriei. Din pleşuvia piscurilor şi pînă în malul izbit de valurile mării se intinde o primăvară a fericirii. Sirenele fabricilor ca un sunet de liră interpretează într-un fior de elevaţie simfonia măreaţă a muncii, în a cărei acorduri oamenii se înfrăţesc ridicînd intensitatea vieţii, lărgindu-i sfera cunoaşterii şi sporindu-i valoarea şi semnificaţia. Păduri de sonde scot aur negru, minele antracitul, ocnele sarea. Oraşe noi cu blocuri-turn rid în soare. Din parcuri şi grădini se revarsă sumedenie de arome, subtile, feciorelnice.

E adevărat că astăzi în domoala tălăzuire de

(Continuare în pag. 2)

Bunătatea

Pe cînd era Iisus în ținutul Iudeii, dincolo de Iordan, cineva a alergat înaintea Lui și L-a întrebat: „Învățătorule bune, ce să fac ca să moștenesc viața de veci? Iisus atunci i-a răspuns: De ce îmi zici bun? Nimeni nu este bun, fără numai unul Dumnezeu" (Marcu X, 17—18). După aceea Domnul i-a spus că de voiește să aibă viață veșnică să țină cele zece porunci pe care Dumnezeu le-a dat prin Moisi.

In această scurtă convorbire întîlnim de trei ori cuvîntul „bun", odată cu privire la Domnul nostru Iisus Hristos, a doua oară în chip indirect cu referire la noi și a treia oară cu referire la Dumnezeu.

Cel ce se adresează Mîntuitorului cu cuvîntul „bun" mărturisește prin aceasta că Iisus este Dumnezeu, pentru că numai la Dumnezeu se găsește atîta iubire și bunătate, precum a arătat-o Domnul în lume.

Intr-adevăr, Dumnezeu este bun, este izvorul bunătății desăvîrșite, dar n-am fi cunoscut această bunătate dumnezeiască dacă nu ni s-ar fi arătat prin Iisus Hristos.

Prin Iisus Hristos am cunoscut bunătatea cea fără margini a lui Dumnezeu. Tot ceea ce au spus proorocii, tot ceea ce citim în Psalmi și în cărțile Legii Vechi despre bunătatea lui Dumnezeu, noi creștinii am cunoscut deplin și ne-am împărtășit din această bunătate prin întruparea Fiului lui Dumnezeu.

Mai mult chiar, Domnul nostru Iisus Hristos a venit în lume ca să ne facă părtași de această atotcuprinzătoare bunătate a lui Dumneezu, să ne ajute să ne ridicăm la trăirea unei bunătăți deosebite, al cărei model este însuși Iisus.

Cînd ne-a afundat preotul în baia botezului ni s-au rostit cuvintele sfinte: „Cîți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați și îmbrăcat".

Prin taina sfîntului botez ca și prin celelalte sfinte taine ni se dă harul trebuitor de a vieții după chipul arătat nouă de Mîntuitorul, de a fi următori Lui întru toate, deci și întru bunătate.

De atunci a rămas pentru creștini o mare năzuință a sufletului, ca și o sfîntă poruncă a lui Dumnezeu de a fi buni, de a trăi în bunătate.

Sfîntul Apostol Pavel așează bunătatea între roadele Duhului Sfînt în inima credincioșilor, cînd zice: „Roadele Duhului sînt dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credincioșia, blîndețea, înfrînarea, împotriva unora ca acestea nu este lege" (Gal. II, 22—23).

Minunată alcătuire de virtuți, vrednică de toată strădania creștinească.

Dar să ne oprim la „bunătate". E greu să spui ce este bunătatea, pentru că ea face parte, ca și viața de care aparține, dintre bunurile care se trăiesc.

De obicei, prin bunătate se înțelege un mănunchi de sentimente, pe care iubirea le mînă și le călăuzește pe toate, care dau creștinului o purtare aleasă și binefăcătoare în lume.

Ea este un dar al Duhului Sfînt în inima noastră, dar și o culme pe care sîntem mereu îndemnați să o ajungem.

Ea este o stare de armonie și echilibru în viața noastră, din care pornesc ca niște raze luminoase toate faptele noastre. De aceea simți o adevărată desfătare sufletească să stai cu cineva care este bun sau să lucrezi împreună cu el.

Bunătatea cuprinde mai multe virtuți și o trăire aleasă.

Ca să fii bun nu este destul să ai simțăminte alese față de cineva, ci bunătatea cere și o minte cu judecată dreaptă.

Bunătatea presupune o minte curată, străină de patimi, ea cere experiență, stăpînire de sine și, mai mult decît orice, dăruire, spirit de sacrificiu.

Despre mame, despre aproape toate mamele, se spune că sînt bune, pentru că ele dovedesc cea mai multă dăruire de viață în creșterea copiilor.

Bunătatea este îngăduitoare cu semenii, dar nu slabă. Ținta către care îndrumă viața este biruința binelui, fără a fi neînduplecată sau crudă în săvîrșirea lui.

Bunătatea dă sufletului mărinimia, adică putința de a nu socoti greșelile aduse de alții, sau putința de a le ierta. E dulce la mînie și nu face paradă cînd ușurează durerile. Aceasta nu înseamnă că bunătatea nu există cu desăvîrșire. Viețile Sfinților, ca și ale oamenilor care s-au dăruit pentru binele semenilor lor sînt o mărturie de bunătate.

Bunătatea ne îndeamnă să ajutăm pe semenii noștri cînd cad în păcate și cînd ajung în suferință și nenorociri. Ea ne apără să rîdem de cei dintîi sau să trecem nepăsători pe lîngă cei de al doilea.

Adesea bunătatea se amestecă cu slăbiciunea și de aceea nu este binefăcătoare. Un binefăcător al orbilor de război a scris pe pereții spitalului: „A plînge nu înseamnă a mîngîia".

Intr-adevăr, ca să mîngîi nu-i destul să oftezi cu cel în suferințe, ci înseamnă să-l ajuți să iasă din mijlocul lor.

Cunosc o familie în care copilul cel mai bun e socotit „fără inimă", pentru că nu plînge cînd frații mai mici cad și se lovesc, ci aleargă și îi bandajează.

Așadar, bunătatea se arată în fapte. Esențial este ca sufletul, în adîncul lui, să grăiască cu alt suflet. Ajutorul pe care bunătatea noastră îl poate da semenilor se aseamănă, în parte, cu transfuzia de sînge pe care o face medicul bolnavului slăbit înainte de operație, numai că bunătatea cere să dai nu sîngele altuia, ci sîngele tău, inima și dragostea ta, arătată prin fapte.

Ajunși la sfîrșitul acestor fugare gînduri despre bunătate, mai trebuie să spunem că bunătatea este gratuită. Ea nu se dă pe bani, nici pe altfel de recompense. Bunătatea este o mărime care are plata în ea însăși.

Uneori obosim în strădania de a fi buni și ne vine să zicem: „Pentru ce toată această strădanie? La ce bun?". La aceasta ne răspunde Dumnezeu și inima noastră creștinească: „Pentru a fi mai buni", pentru a urma lui Hristos, pentru a fi izvoare și raze de bunătate, pentru a fi folositori semenilor noștri și patriei, pentru a tinde la „asemănarea" cu Tatăl nostru Cel ceresc, care este bun și milostiv cu noi.

Părintele Vasile

E adevărat...

(Urmare din pag. 1)

munți, întîlnești la Bicaz, marea ce surîde liniștită ca o sonată în surdină și pe unde mai ieri a fost pustiu și singurătate, astăzi descoperi un oraș ca Onești în veșnică trepidație ca de primăvară.

E adevărat că-n imensa dimineață, pe ogoarele-nfrățite curg galbene covoare de grîne și Dobrogea ca un cireș înflorit în întîmpinarea mării, a devenit treapta de marmoră a Patriei. Orologiile bisericilor bat orele cu o sonoritate solemnă și în acelaș timp familiară, iar clopotele în largul zării, ca o punte de sunete vuiesc a liniște și pace.

Pe cerul albastru ca floarea stînjenelului, soarele cu coamele roșii mîngîie pămîntul bun și fertil al Patriei, îndemnîndu-ne a fi mai buni, mai cinstiți și mai drepți.

E adevărat că după douăzeci de ani de la eliberarea Patriei, răsună în noi ca la o confluență de fluvii, toate bucuriile și toate bătăliile pentru depășiri de norme și tot belșugul anilor.

E adevărat că oamenii muncii înfrățiți ți-au ridicat Patrie dragă, cupola templului păcii aninîndu-ți pe umeri vestmîntul cel mai de preț făurit din aur și lumină. Sînt mîndru că la înfrumusețarea ta, alături de frații mei de trudă, am contribuit și eu în verile grele de rod ale fericirii.

E adevărat că părul mi-a prins șuvițe de argint, dar inima mi-e tot tînără Patrie, cu ea jertfind, pentru iubire pe pămînt, ostenesc să te văd mai mîndră și mai fericită.

E adevărat că tot ce am mai sfînt pe pămînt, te am pe tine, Patrie iubită, Republică Populară Romînă.

Preot Ștefan Tascianu

Incheierea anului școlar 1963-64 la Institutul Teologic de grad universitar din Sibiu

La 24 iunie a. c. (praznicul Nașterii Sfîntului Ioan Botezătorul) a avut loc la Institutul teologic de grad Universitar-Sibiu festivitatea încheierii anului școlar 1963—1964. Sfînta Liturghie s-a săvîrșit în Capela Institutului, de față fiind I. P. Sf. nostru mitropolit Nicolae, P. C. vicar Tr. Belașcu, P. C. prof. Dr. Is. Todoran, locțiitorul rectorului (care era plecat la Adunarea pancreștină pentru pace de la Praga), consilieri arhiepiscopești, corpul profesoral, personalul administrativ și studenți teologi.

La festivitatea din sală a mai participat, ca oaspete, d. decan H. Binder de la secția evanghelică (Sibiu) a Institutului Teologic Protestant. Corul studenților, condus de pr. conf. univ. Gh. Șoima, a executat Imnul de Stat al R. P. Romîne. In decursul programului a mai cîntat: Mare este taina creștinătății, Dragă-mi este țara mea, Mulți ani trăiască.

Luînd cuvîntul P. C. prof. Is. Todoran, locțiitorul rectorului, a spus între altele: Munca ce se desfășoară în Institutul nostru este caracterizată prin două trăsături de căpetenie: statornicia în credința cea dreaptă a Bisericii noastre și a întocmirilor ei fundamentale și alipirea sinceră de popor, punerea capacităților noastre în slujba vieții și propășirii lui. De mai bine de un veac și jumătate la Institut se face teologie înaltă și muncă duhovnicească spre lauda lui Dumnezeu și spre fericirea turmei dreptcredincioase. Teologia este o funcție a Bisericii, este o activitate specific bisericească, ea este învățătura sacră despre Dumnezeu și lucrurile Lui, e funcția Bisericii prin care aceasta își cugetă întreaga ei ființă și lucrare de vestitoare și împărtășitoare a harului. De aceea, școlile teologice sînt tot atîtea flori în marele copac al vieții creștinești, sînt laboratoarele spirituale ale Bisericii. Studenții teologi trebuie să fie lucrători plini de însuflețire în aceste laboratoare, vădind statornic minte înnoită în Duhul Sfînt, ca să cunoască voia lui Dumnezeu și să plinească ceea ce este plăcut Lui.

Adresîndu-se absolvenților Institutului, P. C. Sa îi sfătuiește ca în afara Institutului ca și pînă acum, înăuntrul lui, să rămînă alipiți de Biserică și legați de popor pentru toată viața. Precizînd că activitatea rodnică din acest an școlar a fost posibilă datorită înțelegerii largi și sprijinului efectiv pe care Institutul le-a avut din partea ierarhilor Bisericii și organelor de Stat, exprimă mulțumiri respectuoase Prea Fericitului Patriarh Justinian, I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Ardealului, I. P. Sf. Mitropolit Nicolae al Banatului, PP. SS. Episcopi Teoctist al Aradului, Teofil al Clujului și Valerian al Oradiei.

De asemenea mulțumește Departamentului Cultelor de pe lîngă Consiliul de Miniștri al R. P. Romîne.

P. C. Sa, în încheiere, a dat expresie atașamentului Institutului față de viața cea nouă a poporului nostru și a acțiunii pe care conducătorii Statului o desfășoară pentru propășirea Patriei noastre dragi.

Cuvîntul absolvenților a fost rostit de proaspătul licențiat în teologie Rus Remus, care a dat expresie simțămintelor cu care absolvenții se

despart de băncile școlii, promițînd că vor duce cu ei mărturia devotamentului sincer față de Biserică și poporul nostru. A mulțumit ierarhilor pentru înalta ocrotire. Exprimă recunoștință profesorilor și altor ostenitori ai Institutului, pentru grija cu care au veghiat la pregătirea lor teologică și cetățenească.

De asemenea mulțumește Departamentului Cultelor, pentru înțelegerea și sprijinul acordat.

A urmat cuvîntul P. C. vicar arhiepiscopesc Traian Belașcu care din încredințarea Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae al Ardealului se adresează studenților spunînd printre altele: Prin studiul teologic voi nu vă îmbogățiți numai cunoștințele teologice-bisericești, ci vă formați și caracterul religios-moral. Viața pe care o duceți înăuntrul Institutului nu vă rupe de clocotul vieții actuale, care se înnoiește mereu. Voi și noi deopotrivă, trebuie să ținem pas cu realizările vremurilor noi de astăzi. Arată în continuare că pentru preotul de azi, sînt necesare două calități: devotamentul față de altar și să fie cetățeni loiali ai Patriei noastre scumpe. Prea Cucernicii profesori ai acestui Institut, se străduiesc cu pricepere și osîrdie pilduitoare să înlesnească dobîndirea acestor calități, pe care viitorii preoți trebuie să le fructifice în parohii.

Exprimă — din încredințarea Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae al Ardealului — cele mai calde mulțumiri corpului profesoral — în frunte cu P. C. rector Dr. Sofron Vlad — pentru munca perseverentă și plină de răspundere pe care o desfășoară pentru bunul mers al Institutului.

Salutînd pe d. decan și vicar, prof. Dr. Hermann Binder, arată că vede în prezența DSale apropierea și colaborarea între diferitele culte creștine, care așa cum odinioară spunea marele Mitropolit Nicolae Bălan, va duce la realizarea idealului evanghelic: Ca toți să fie una, o turmă și un păstor.

De încheiere, P. C. vicar Tr. Belașcu urează studenților și absolvenților să se poarte oricînd și oriunde în așa fel ca să se vadă că la Institut au primit o sănătoasă educație religioasă și cetățenească. Exprimă mulțumiri autorităților bisericești și de stat pentru ajutorul acordat Institutului.

Cu urarea de „Mulți Ani" se termină serbarea, care a făcut bilanțul unui an de muncă cu nădejdi de noi roade în viitor. *C. V.*

Iubire

Mîntuitorul concentrează toate poruncile în porunca de a iubi pe Dumnezeu și pe semeni. Iubirea aceasta avea să rămînă cea mai de seamă poruncă, pe care trebuia să se întemeieze noul așezămînt al lui Iisus. O asemenea iubire nu trebuia să cunoască nici margini și nici opreliști. E un universalism spiritual care impresionează și covîrșește printr-o măreție unică. Unirea prin dragoste de frate, de om către om și de la credincios la Dumnezeu. Nu este cu putință să nu rămîi cucerit de măreția acestui comandament de unică frumusețe: „iubiți-vă unul pe altul, întru aceasta vă veți cunoaște că sînteți fii ai Tatălui Meu, de veți avea dragoste unul către altul".

Legea aceasta va deveni universală și nimeni nu va putea tăgădui și nici răsturna valoarea ei de la temelia vieții creștine. A-l iubi pe Dumnezeu și a iubi pe cei din jurul tău, a trăi în bună armonie cu toată lumea, ce poate fi mai măreț ca asta? Drumul desăvîrșirii și al mîntuirii fiecăruia trece prin inima aproapelui. Iubirea aceasta nu are margini, căci îmbrățișează pe tot omul, fără deosebire de rasă, neam, etc.

A te lepăda de iubire este a renunța la fericirea vremelnică și la fericirea veșnică. Dostoievschi definea iadul ca „neputința de a iubi".

Fericirea e dragostea de semen și ea nu seamănă cu nimic din ceea ce lumea de pînă la Iisus cunoscuse. Cine mai făcuse din dușmani obiect de dragoste? Cine mai schimbase ura în dragoste și răul în bine? A-l iubi pe cel care ți-a pricinuit vreun rău, nu putea cere decît Iisus. In felul acesta El răstoarnă legile vechii iubiri: iubirea de sine moare, iar iubirea aproapelui devine insuficientă. Cerul este al smeriților, nu al trufașilor și nici al egoiștilor.

„Dacă cineva zice că iubește pe Dumnezeu — zice Sf. Evanghelist Ioan — dar pe aproapele său îl urăște, este un mincinos. Căci nu poți iubi pe Dumnezeu pe care nu-l vezi, dacă pe aproapele tău pe care-l vezi, nu-l iubești? Cel ce iubește pe Dumnezeu, acela iubește și pe aproapele său". Iată legea iubirii: ea unește într-una iubirea de Dumnezeu și de aproapele.

„Cel care nu-și iubește aproapele, rămîne în moarte", zice Sf. Ciprian.

„Rămîneți în dragostea mea, zice Iisus ucenicilor în preajma patimilor Sale. Dragostea mea las vouă. Precum eu v-am iubit pe voi, așa să vă iubiți și voi între voi". Iată îndemnul iubirii!

„Atît a iubit Dumnezeu lumea, încît și pe Fiul Său unul născut, l-a dat". Iată măsura iubirii!

Nu se cunoaște ceva mai măreț ca îndemnul iubirii cerut de însuși Iisus Hristos. Iubirea aceasta devine temelie a vieții creștine, frumusețe fără seamăn a inimii, virtute de căpătîi sufletului. E o înfiorare tainică a inimii care aduce un zîmbet unde sînt lacrimi, lumină unde sălășluiește întunericul păcatului, blîndețe unde este ură zavistnică și viață acolo unde e moartea binelui și a frumosului. Ea amintește că toți oamenii sînt fiii lui Dumnezeu și că iubindu-ne unii pe alții, din nou vom fi după chipul și asemănarea Lui. Dumnezeu e Tatăl, noi, oamenii, fiii Lui: egali între noi, egali înaintea Lui. Iar omenirea nu-și poate dori ceva mai nevinovat decît unduirea universală a acestei dragoste într-o lume lipsită de ură, de război și vărsare de sînge. Prin iubirea unuia pentru altul, creștinii mărturisesc pe Dumnezeul iubirii. Sau așa cum auzim rostindu-se la Sfînta Liturghie: „Să ne iubim unii pe alții ca într-un gînd să mărturisim pe Tatăl, pe Fiul și pre Sfîntul Duh". Dumnezeu însuși e iubire: El l-a iubit pe om și pentru el a trimis pe singurul Său Fiu, cel care a cunoscut așa de puțin dragostea oamenilor între care a trăit. Și doar ceruse fiecăruia dragostea aceasta: nu pentru Sine, ci pentru ei „ca întru aceasta să se cunoască cum că sînt fii ai lui Dumnezeu". Dragostea pentru Dumnezeu e mai presus de toate. Dar dragostea între noi, e tot ceea ce poate fi mai frumos în viața omenească. Ea înseamnă înțelegere, armonie, pace, bunăstare, coexistență și înfrățire între toate semințiile pămîntului. Intronarea ei în lume înseamnă împlinirea dumnezeiescului mesaj pe care îngerii l-au adus lumii deasupra staulului din Betleem: „Slavă lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bună voire". E ceea ce propovăduiește Biserica de veacuri și ceea ce omenirea zilelor noastre vrea să înfăptuiască luptînd cu atîta ardoare pentru făurirea unei lumi pașnice, mai bună și mai dreaptă spre binele tuturor, la care luptă sîntem chemați să participăm și să luăm parte și noi, creștinii, ca niște adevărați „făcători de pace". *Emanuel Copăceanu*

Sfințirea bisericii din Ighișul Vechi

Duminică, 28 iunie a. c., credincioșii din parohia Ighișul Vechi (Agnita) au avut deosebita bucurie de a asista la sfințirea bisericii ortodoxe din localitate, care a fost înfrumusețată cu pictură nouă.

Slujba sfințirii bisericii și Sf. Liturghie au fost săvîrșite de P. S. Emilian Antal, ca delegat al I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae. In sobor au slujit: P. C. vicar arhiepiscopesc Traian Belașcu, P. C. Prot. V. Zarea (Agnita), preoți și diaconi. Răspunsurile le-a dat corul bisericii din Ighiș, sub conducerea fostului paroh, Pr. Andrei Eftimie.

La Priceasnă cuvîntul de învățătură a fost rostit de P. C. Sa Păr. vicar *Tr. Belașcu,* care a vorbit despre necesitatea înnoirii noastre sufletești, dragostea către Dumnezeu și atașament față de Biserică și de Patria noastră scumpă.

La sfîrșitul Sf. Liturghii, C. Preot paroh *Ioan Forsea* face o dare de seamă asupra lucrărilor executate, mulțumind I. P. Sf. Mitropolit Nicolae și Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc pentru sprijinul de care au fost învredniciți.

A mulțumit de asemenea Onor. Departament al Cultelor pentru sprijinul acordat. Aduce mulțumiri P. S. Arhiereu Emilian și însoțitorilor P. Sf. Sale, precum și credincioșilor care și-au adus prinosul lor de jertfelnicie la zidirea și înfrumusețarea lăcașului lor de închinare.

Recunoștință deosebită se cuvine C. Preoți Romul Constantinescu, sub a cărui păstorire s-a zidit biserica, și Andrei Eftimie sub păstorirea căruia a fost pictată.

Tuturor le răspunde P. Sf. Arhiereu *Emilian,* lăudînd strădaniile depuse pentru ridicarea și pictarea bisericii. Prin imagini frumoase și pilde adînc grăitoare, P. Sf. Sa pune la inima celor prezenți să se silească spre înnoirea cea în Duh, spre împlinirea voii lui Dumnezeu și supunere față de legile Țării. Indeamnă stăruitor pe credincioși, pe preoți deopotrivă, să sprijinească prin toate mijloacele ce le stau la îndemînă, strădaniile conducerii noastre de Stat pentru făurirea unei vieți noi, a unui trai mai bun, și scoate în evidență succesele deosebite ale muncii în comun. Bunul Dumnezeu să ocrotească viața noastră cu pace și cu sănătate ca să plinim cele bineplăcute Lui și oamenilor de folos.

Tuturor celor prezenți, P. Sf. Sa transmite cuvîntul părintesc al I. P. Sf. nostru Mitropolit și le împărtășește Arhiereasca binecuvîntare.

Arhidiacon Iosif Bolog

Sfințirea bisericii din Lupu

Duminică, 14 iunie 1964, a avut loc sfințirea bisericii parohiale din parohia Lupu, protopopiatul Mediaș. Biserica este veche; dar haina, podoaba ce i s-a adăugat, pictura ei este o realizare nouă. Și ea a devenit faptă în urma dărniciei credincioșilor și a strădaniilor lor de fiecare zi, sub îndrumarea I. P. C. Arhimandrit Teofil Niculescu, ca și datorită altor danii eparhiale.

Realizarea este frumoasă.

Din încredințarea Inalt Prea Sfințitului nostru Mitropolit Nicolae, actul tîrnosirii a fost săvîrșit, în fața credincioșilor, la data arătată mai sus, de Prea Sfințitul Arhiereu Emilian Antal de la Topliță, fiind însoțit de P. C. Prot. stavr. D. Călugăr, secretar eparhial, P. C. Prot. stavr. al Mediașului, P. Boeriu, de preoții din partea locului și de trei diaconi.

Cuvîntul de bun venit l-a rostit P. C. Prot. P. Boeriu.

La sfîrșitul Sf. Liturghii, I. P. C. Arhimandrit Teofil Niculescu, într-o cuvîntare cuprinzătoare, a prezentat situația parohiei, din toate punctele de vedere, a citat numele tuturor celor ce au contribuit într-o formă sau alta la realizarea picturii și a adus mulțumiri bunilor dăruitori. A mulțumit de asemenea celor ce au ostenit cu sfințirea bisericii, ca și autorităților bisericești și de stat.

P. Sf. Arhiereu *Emilian* a lăudat strădania credincioșilor și a parohului lor și a tălmăcit cu multă înțelepciune învățătura creștină ortodoxă despre Biserică. In încheiere, i-a îndemnat pe credincioși la muncă cinstită, la hărnicie și la îndeplinirea din conștiință a tuturor îndatoririlor patriotice.

Tîrnosirea bisericii din Lupu a adus credincioșilor care se vor ruga sub acoperămîntul ei multă bucurie duhovnicească.

Asistent

Pe muntele Tavorului

In rînduielile de slujbă așezate pentru sărbătoarea Schimbării la față a Domnului nostru Iisus Hristos, sfînta Biserică face credincioșilor următorul îndemn: „Gîndurile sufletului vostru înălțați-le și vă ridicați la înălțimea dumnezeiești suiri".

Schimbarea la față a Domnului s-a petrecut pe un munte înalt după cum ne încredințează sfinții Evangheliști (Mt. 17, 1; Marcu 9, 2). Tradiția Bisericii ne spune că muntele schimbării la față a fost muntele Tavorului, de aceea, în continuarea îndemnului amintit, sfînta Biserică zice: „Să alergăm la Petru și la fiii lui Zevedei — (aceștia sînt martorii schimbării la față) și împreună cu dînșii să mergem în muntele Tavorului, ca să vedem acolo slava Dumnezeului nostru și să auzim glasul pe care ei l-au auzit de sus, și au propovăduit raza Tatălui". (Din icosul Schimbării la față).

Schimbarea la față a Domnului nostru Iisus Hristos, despre care istorisesc sfinții Evangheliști Matei (17, 1—9), Marcu (9, 2—10) și Luca (9, 28—36) și de care amintește și Sfîntul Apostol Petru (II Petru 1, 16—18) s-a petrecut în vremea cînd Domnul propovăduia pe pămînt. Totuși sfînta Biserică ne îndeamnă astăzi să alergăm la Petru și la fiii lui Zevedei și împreună cu ei să ne suim în muntele Tavorului, în scopul de a vedea „slava Dumnezeului nostru" și de a auzi „glasul pe care ei l-au auzit". Cum trebuie înțeles acest îndemn? Desigur, nu în sensul ca să mergem pe muntele Tavorului, cum au mers atunci cei trei apostoli, ci prin o înălțare de gînd, o alergare duhovnicească, o suire cu mintea, nu într-un munte văzut, ci în Tavorul cunoștinței de Dumnezeu.

Calea către muntele Tavorului celui duhovnicesc ne-o arată sfinții istorisitori ai schimbării la față a Domnului, căci de la ei luînd încredințare, putem să ne mutăm și noi mintea de la cele ce cad sub simțuri, la cele mai presus de simțire, de la cele ale firii, la cele mai presus de fire.

Să urmărim, deci, cele istorisite de sfinții Evangheliști, privindu-le în lumina cugetelor de Dumnezeu purtătorilor Părinți, ca să putem împlini și noi in duh îndemnul sfintei Biserici, de a sui pe muntele Tavorului.

Din cele ce se spun în sfînta Evanghelie, aflăm că Mîntuitorul S-a suit într-un munte ca să se roage (Luca 9, 28), avînd cu Sine pe Sfinții Săi ucenici Petru, Iacob și Ioan. Pe cînd se ruga, „Vederea feței Sale s-a făcut alta și îmbrăcămintea Lui albă strălucitoare" (Luca 9, 29). „Fața Lui strălucea ca soarele iar vestmintele Lui se făcură albe ca lumina" (Matei 17, 2). „Vestmintele Lui s-au făcut strălucitoare, prea albe, ca zăpada, cum nălbitor nu poate înălbi pe lume" (Marcu 9, 3). Așa mărturisesc sfinții Evangheliști despre Schimbarea la față a Domnului, pe care Sfînta Biserică o prăznuiește în fiecare an, la 6 august.

In lumina covîrșitoare a feței Domnului și în strălucirea veșmintelor Lui, sfînta Biserică vede arătarea măririi Fiului lui Dumnezeu. Insă Domnul a arătat ucenicilor Săi mărirea Sa, nu pe cît este, ci pe cît le era lor cu putință a cuprinde.

Sfîntul Maxim Mărturisitorul zice că „Lumina atotcovîrșitoare a feței Mîntuitorului, ce strălucea în raze, biruind toată lucrarea ochilor, este un simbol al dumnezeirii mai presus de minte și simțire și ființă și cunoștință".

Despre vestmintele Domnului, același sfînt Maxim spune că „sînt cuvintele (rațiunile) sfintei Scripturi a Evangheliilor, care se fac străvezii și clare, ne mai avînd nimic acoperit". Tot ca vestminte ale Domnului mai înfățișează el și făpturile cele văzute, în care se arată puterea ziditoare, înțelepciunea, purtarea de grijă, judecata și bunătatea lui Dumnezeu.

Privind la lumina feței Domnului Hristos și la vestmintele lui strălucitoare, ucenicii, ce erau de față, au înțeles din aceasta mărirea Lui cea covîrșitoare. Aceasta o mărturisește Sfîntul Apostol Petru, care zice: „Noi v-am adus la cunoștință puterea Domnului nostru Iisus Hristos și venirea Lui, nu luîndu-ne după basme meșteșugite, ci văzînd mărirea Lui cu ochii noștri" (II Petru 1, 16). Credem că la aceasta s-a gîndit și sfîntul Evanghelist Ioan, cînd a spus: „Cuvîntul s-a făcut trup și S-a sălășluit întru noi și am văzut mărirea Lui (mărire ca a Unuia Născut din Tatăl) plin de har și de adevăr" (Ioan 1, 14).

Cînd s-au petrecut acestea, erau de față, înaintea Apostolilor, alături de Iisus, Moise și Ilie (Matei 17, 3; Marcu 9, 4; Luca 9, 31). Despre aceștia sfîntul Evanghelist Luca spune că s-au arătat întru slavă și spuneau sfîrșitul pe care Iisus avea să-l plinească în Ierusalim (Luca 9, 31).

Cu bun rost au fost de față, cînd Domnul și-a arătat mărirea Sa, Moise și Ilie — unul ca chip al Providenței dumnezeiești, iar celălalt ca chip al judecății lui Dumnezeu, care amîndouă trebuiesc cugetate odată cu cugetul la ființa dumnezeiască.

Prin Moisi și Ilie se arăta că Iisus este Domn al Legii și al Proorocilor, care duc spre cunoștința măririi Lui.

In fața luminii dumnezeiești, care izvora din ființa Domnului Hristos „vedeau Apostolii pe Prooroci și Proorocii pe Apostoli. S-au văzut acolo unii pe alții: începătorii Legii celei vechi, pe începătorii Legii celei noua. A văzut Moise cel sfînt pe Simon cel sfințit. A văzut iconomul Tatălui pe epitropul lui Dumnezeu. A văzut feciorelnicul cel vechi, pe feciorelnicul cel nou: Ilie pe Ioan. A văzut cela ce s-a suit în car de foc pe cela ce a căzut pe pieptul cel de văpaie", cum zice sfîntul Efrem Sirul.

In felul acesta „s-a făcut muntele în chipul Bisericii, căci a unit întru Sine Iisus pe amîndouă așezămintele (testamentele), pe care le-a primit Biserica; ne-a făcut pe noi să cunoaștem că El este dătătorul amîndurora; pentru că un așezămînt a primit tainele Lui, iar celălalt, slava lucrurilor Lui".

Moise și Ilie, care vorbeau cu Iisus (Matei 1, 3; Marcu 9, 4) și „spuneau sfîrșitul pe care El avea să-l plinească în Ierusalim" (Luca 9, 31), desigur, „îi mulțumeau că cuvintele lor și ale tuturor Proorocilor s-au împlinit întru venirea Lui, că taina pe care au zugrăvit-o ei, El a împlinit-o cu lucrul". Pentru aceasta, „Bucurie Apostolilor și Proorocilor întru suirea Lui pe munte s-a pricinuit. S-au bucurat Proorocii văzînd omenitatea Cuvîntului, (adică pe Cuvîntul întrupat); s-au bucurat Apostolii văzînd dumnezeirea lui Hristos, iar mai vîrtos slava dumnezeirii Sale".

Cuprinși fiind de bucurie și de uimire, ucenicii Domnului au dorit să rămînă mereu pe munte. Sfîntul Apostol Petru chiar a zis către Iisus: „Doamne, bine este nouă să fim aici; dacă voiești, face-voi aici trei colibi, ție una și lui Moise una și lui Ilie una" (Matei 17 ,4; Marcu 9, 5; Luca 9, 33). Au înțeles, însă, îndată, că nu este trebuință de colibi, nici nu vor putea să rămînă mereu acolo, ci rostul lor era să împlinească cele ce le va rîndui Cel a Cărui mărire au văzut-o, căci, spune mai departe dumnezeiasca Evanghelie: „Pe cînd El vorbea încă, iată un nor luminos i-a umbrit pe ei și iată o voce din nor a rostit: acesta este Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit; pe acesta să-l ascultați" (Matei 17, 5; Marcu 9, 7; Luca 9, 35). De altfel, „Cînd a trecut glasul, s-a aflat Iisus singur" (Luca 9, 36; Matei 17, 8; Marcu 9, 9).

Domnul i-a suit în munte pe ucenici ca să le arate mărirea Sa și să audă de la Tatăl cine este El și al cui Fiu este. Deci, „Le-a arătat lor că nu este Ilie, — precum credeau unii dintre cei ce îl vedeau (Matei 16, 14; Marcu 8, 28; Luca 9, 19) — ci Dumnezeul lui Ilie; nici Ieremia, ci Cela ce a sfințit pe Ieremia în pîntecele maicii sale; nici unul din prooroci, ci Domnul proorocilor". I-a suit „ca ceea ce în chip nearătat Tatăl a descoperit lui Petru, pe aceasta s-o mărturisească și celorlalți, cu înșeși lucrurile și cu graiurile".

Din faptul că Domnul și-a arătat mărirea Sa în muntele schimbării la față, înainte de patima cea mîntuitoare, ucenicii aveau să înțeleagă că de bunăvoie a primit patimile și necinstea ce I s-a făcut, iar prin înviere a intrat în „mărirea" pe care o are mai înainte de întemeierea lumii (Ioan 17, 24). Așadar, „Slava aceasta a dumnezeirii Sale, care era nearătată și ascunsă întru omenitatea Sa, Domnul a arătat-o Apostolilor în munte, și pe Tatăl îl avea împreună glăsuind și zicînd: „Acesta este Fiul meu cel iubit".

La unele ca acestea cugetînd și cuvintele dumnezeiești Evanghelii și făpturile cele văzute cu evlavie cercetîndu-le, vom fi și noi între cei ce aleargă la Petru și la fiii lui Zevedei, ca, împreună cu ei, să se suie în muntele Tavorului și la înălțimea dumnezeiești suiri. Acest urcuș îl vom putea face ascultînd și împlinind cu faptele poruncile Lui, punînd întru aceasta toată sîrguința și adăugînd „la credință fapta bună, iar la fapta bună cunoștința, la cunoștință înfrînarea, la înfrînare răbdarea, la răbdare evlavia, la evlavie îngăduiala frățească, iar la îngăduiala frățească dragostea" (II Petru 1, 5—7). Prin aceste fapte ale dragostei de Dumnezeu și de oni se asigură o tot mai sporită cunoștință a Domnului (II Petru 1, 8), iar cunoștința adevărată a lui Hristos cuprinde și cunoștința măririi Sale, izvorîtă din ființa Sa dumnezeiască și arătată în dumnezeiești Scripturi și în făpturile cele văzute, care, pe măsura înaintării noastre întru cunoștința Fiului lui Dumnezeu, ne apar tot mai mult străbătute de însușirile dumnezeiești cele mai presus de fire și de cunoștință.

„Strălucește și nouă, păcătoșilor, lumina Ta cea pururea fiitoare, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Dătătorule de lumină, mărire ție".

Ierodiaconul Teofil

Irmosul Adormirii Maicii Domnului

Toate neamurile astăzi
Pe tine te fericesc
De Dumnezeu Născătoare
In cîntări te preamăresc.

Că-n tine legile firii
Curată, s-au biruit
Fiind Fecioară și Maică
Locaș vrednic preaslăvit.

Că nașterea feciorește
Săvîrșind în trupul tău
Cu moarte-arvunești viața
Sus în cer la Dumnezeu.

După naștere Fecioară
Ai rămas precum erai
Iară după moarte vie,
Fiul te-a-nălțat la rai.

Mîntuiește-ți moștenirea
De Dumnezeu Născătoare
Pe noi fii să ne privești
Pururi să ne ocrotești!

Pr. Al. Gherghel

Redactor: Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu | 42.418 |

Anul 112 Sibiu, 15 august 1964 Nr. 31—32

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMINĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Sus să avem inimile!

Două decenii de viaţă nouă a Patriei noastre dragi umplu de bucurie pe toi fiii Bisericii noastre, care sînt şi fii ai poporului.

Biserica Ortodoxă din Ardeal a fost şi este alături de popor, de năzuinţele lui, a sprijinit şi sprijineşte munca lui pentru o viaţă mai bună, îmbelşugată şi fericită, ca şi lupta lui „pentru pacea a toată lumea". Prin clerul şi credincioşii săi, aducînd partea sa de contribuţie la propăşirea Patriei, ea se bucură împreună cu întreg poporul de marile realizări ale acestor două decenii, ctitoritoare de istorie nouă pe plaiurile romîneşti. Nu există fiu al Bisericii, care să nu fie însufleţit de un viu patriotism, cînd vede cum poporul îşi făureşte zi de zi o ţară tot mai frumoasă, o viaţă tot mai luminoasă, o Patrie tot mai puternică, mai bogată şi mai înălţată.

Urmînd pilda de jertfelnicie a Mîntuitorului, a Sfinţilor Apostoli şi a Sfinţilor Părinţi, ca şi pilda strămoşilor noştri, noi cei de azi — ne dăruim toate forţele pentru binele poporului, pentru înflorirea Patriei.

Prilej de mărturisire a patriotismului ce ne însufleţeşte, prăznuirea a două decenii de viaţă nouă este totodată prilej de nou îndemn la rugăciune pentru pace şi pentru propăşire, la muncă stăruitoare pentru roadele tot mai îmbelşugate ale viitorului.

Dumnezeu să binecuvinteze cu harul său strădaniile tuturor şi să înmulţească puterile poporului nostru şi ale ocîrmuitorilor lui, ca viaţa cea nouă să ne ridice pe culmi tot mai înalte.

Sibiu, la 23 august 1964.

NICOLAE
Mitropolitul Ardealului

Din viaţa Bisericii Ortodoxe Romîne

„Biserica noastră este chemată azi — zicea Prea Fericitul Patriarh Justinian cu ocazia alegerii — să purifice, să înoiască şi să înobileze viaţa omenească, propovăduind dreptatea şi omenia tuturor, muncă paşnică, cinste şi ordine; este chemată să împuternicească sufletul poporului dreptcredincios cu tăria iubirii, a solidarităţii şi a unirii. Pentru înfăptuirea acestor idealuri, cel dintîi şi cel mai de seamă lucru, pe care îl voi avea de făcut în hotarul tradiţiilor bisericeşti, este păstrarea credinţei, înlăturînd dureroasa spărtură provocată acum 250 de ani, ca credinţa unitară ortodoxă să devină un chivot de mîntuire şi izvor nesecat de fapte rari şi de propăşire duhovnicească şi morală".

Această credinţă, curată şi sfîntă, trebuie să fie „vie, energică şi rodnică prin fapte de dragoste, de pace şi de sfinţenie". Numai în felul acesta Biserica va face „faţă aşteptărilor şi nădejdilor ce le pune poporul dreptcredincios în contribuţia ei la noua sa aşezare socială", la „zidirea unei lumi mai bune, care va fi demnă de Creatorul ei".

In acest scop, menţionăm cursurile de îndrumare misionară, la care a participat şi participă întreaga preoţime. Aceste cursuri au înviorat vocaţia preoţească, au împrospătat cunoştinţele teologice şi pastorale, au unificat practica preoţilor, au călăuzit preoţimea în acţiunea de sprijinire a păcii.

Conferinţele protopopeşti au adîncit şi aplicat lucrarea cursurilor de indrumare în parohie. Astfel, preoţimea a îndrumat mereu pe credincioşi pe calea vieţii creştine şi la lupta pentru pace.

S-au tipărit cărţi pe care preoţii le folosesc în lucrarea lor pastorală. Amintim numai cărţile de căpătîi: „Cartea de învăţătură Creştină Ortodoxă" (1952); pentru predică, „Tîlcuirea Evangheliilor şi Cazaniile Duminecilor de peste an" (1960); pentru orientarea bisericească şi socială, „Apostolat social", apărut pînă acum în 7 volume (1949—1961). La acestea se mai adaugă cărţile de cult, cărţi de rugăciune şi alte tipărituri, reviste cu studii şi articole care îmbogăţesc pe preoţi şi credincioşi.

Instituţiile religioase de formare a slujitorilor stranei şi altarului au fost restructurate. Aceste instituţii — şcoli de cîntăreţi, seminarii, Institute Teologice — au

(Continuare în pag. 2)

Anii măreţelor realizări

Poporul întreg întîmpină cu însufleţire şi noi succese în muncă a 20-a aniversare a eliberării patriei noastre de sub jugul fascist. Privind în urmă, peste realizările acestor decenii, ne dăm seama mai bine ce cotitură istorică a însemnat pentru poporul romîn ziua de 23 August 1944, care e începutul unei noi epoci în viaţa patriei noastre: epoca de construire a unei vieţi îmbelşugate şi fericite pe calea socialismului. In anii puterii populare ţara noastră s-a transformat dintr-o ţară agricolă înapoiată într-o ţară industrial-agrară avansată. „Ţara micilor ateliere şi făbricuţelor îşi dezvoltă o puternică industrie grea. Ţara plugului de lemn şi a agriculturii înapoiate se transformă într-o ţară a tractorului şi a agriculturii înaintate. Ţara mizeriilor şi a suferinţelor pentru oamenii muncii a ajuns o ţară în care nivelul de trai creşte continuu. Din ţară a analfabetismului s-a transformat într-o ţară, în care ştiinţa şi cultura au devenit un bun al întregului popor". Sub călăuzirea conducătorilor înţelepţi, ridicaţi din sînul oamenilor muncii, poporul nostru — stăpîn pe soarta sa şi peste bogăţiile ţării — a făurit o patrie nouă, patria oamenilor muncii de la oraşe şi sate, patria tuturor celor ce muncesc, o patrie liberă, puternică, înfloritoare.

La baza acestor realizări stă industria socialistă, precădere avînd industria grea, cu pivotul ei industria constructoare de maşini. Pentru a se asigura dezvoltarea industriei s-a trecut la electrificarea ţării, planul de zece ani de electrificare (1950—1960) fiind realizat şi depăşit. Datorită creşterii producţiei mijloacelor de producţie, ţara noastră este înzestrată cu utilajele şi instalaţiile necesare economiei sale în necontenit progres. Industria construcţiilor de maşini şi de prelucrare a metalelor fabrică astăzi maşini-unelte, utilaj petrolier, electrotehnic şi chimic, tractoare, maşini agricole, autocamioane, locomotive diesel-electrice şi multe alte produse de nivel tehnic ridicat. Industria siderurgică a cunoscut o puternică dezvoltare prin construirea unor unităţi noi şi prin reutilarea şi extinderea celor existente (Hunedoara, Reşiţa, Roman, Cîmpia Turzii, Galaţi, etc.). Ţara noastră fabrică produse industriale de renume mondial. A luat un mare avînt şi industria chimică (se produc peste 5.500 sortimente). Industria petrolului a devenit una din principalele ramuri ale industriei noastre. Ţara noastră e singurul exemplu de ţară relativ mică, bogată în petrol, care produce utilaj petrolier atît pentru necesităţile proprii cît şi pentru export. De asemenea s-au construit instalaţii pentru folosirea energiei nucleare în scopuri paşnice, pentru producerea de izotopi radioactivi în chimie, metalurgie, medicină, agricultură şi alte domenii. Realizări importante s-au obţinut şi în industria bunurilor de consum. Magazinele sînt pline cu tot felul de mărfuri industriale şi

(Continuare în pag. 2)

Anii măreţelor realizări

(Continuare din pag. 1)

alimentare, care satisfac cerinţele din ce în ce mai mari ale oamenilor muncii.

Pentru a ne da seama de ritmul rapid de dezvoltare a industriei noastre e destul să amintim că în primii patru ani ai şesenalului ritmul mediu de creştere al producţiei industriale a fost de 15 la sută faţă de 13 la sută (cît era prevăzut), „unul din indicii cei mai dezvoltaţi din întreaga Europă", că în 1963 volumul producţiei a fost de 8 ori mai mare decît în 1948, iar producţia industriei chimice de 18 ori mai mare. In 1965 se va produce în 40 de zile echivalentul producţiei industriale de pe întreg anul 1938 (cel mai „bun" an din trecut).

In cadrul industrializării ţării s-a avut în vedere nu numai dezvoltarea armonioasă, echilibrată a tuturor ramurilor, ci şi repartizarea teritorială potrivită a uzinelor. Regiuni altădată menţinute în înapoiere, ca: Moldova, Dobrogea, Oltenia, Maramureş, Mureş-Autonomă Maghiară, au primit o largă dezvoltare, devenind centre importante din punct de vedere economic. Peisajul ţării noastre s-a schimbat: peste tot, la munte şi la mare, la deal şi la cîmpie, răsar coşuri de fabrici, de termocentrale, digurile hidrocentralelor, coloanele întreprinderilor chimice, etc. Peisajul romînesc a devenit un peisaj industrial, mărturie a vredniciei poporului şi a progresului rapid realizat într-un timp atît de scurt.

Industrializarea socialistă a creat premizele materiale necesare pentru transformarea socialistă a agriculturii, prin înzestrarea ei cu maşini şi utilaje tehnice tot mai perfecţionate. Ţărănimea muncitoare — în urma progreselor realizate de poporul nostru, a muncii de lămurire ce s-a dus, a ajutorului primit de la statul democrat-popular prin mijloace mecanizate, cadre de ingineri şi tehnicieni, credite, seminţe selecţionate, etc. a păşit cu hotărîre pe calea socialismului, încît colectivizarea agriculturii s-a încheiat în martie 1962, cu aproape 4 ani înainte de termenul prevăzut. S-au creat astfel posibilităţi nelimitate pentru o agricultură intensivă, pentru aplicarea celor mai avansate mijloace agrotehnice pe întinderi mari, pentru creşterea nivelului de trai al poporului. Datorită lucrărilor de hidroamelioraţii, desţelenirii unor păşuni slab productive, punerii în valoare a unor suprafeţe neproductive, etc., s-a mărit suprafaţa arabilă în 1962 cu aproape 200.000 ha. Extinderea lucrărilor de irigaţii a dus la mărirea producţiei agricole. Folosirea îngrăşămintelor chimice şi organice, generalizarea soiurilor selecţionate de mare productivitate, executarea lucrărilor la un înalt nivel agrotehnic, promovarea energiilor creatoare ale ţărănimii muncitoare şi ridicarea nivelului ei cultural, etc. au avut ca rezultat creşterea progresivă a producţiei de cereale, de plante tehnice, legume, etc. Producţia medie la cereale — în primii patru ani ai şesenalului — cu toate condiţiile climatice nefavorabile, a fost de 10 milioane tone, cu un milion mai mult decît media celor 4 ani anteriori. In producţia totală de grîu, R. P. Romînă ocupa în 1962 locul al şaselea din Europa — iar la porumb locul al treilea. Suprafeţele cu viţă de vie s-au extins, calitatea strugurilor şi a vinurilor ridicîndu-se la o treaptă superioară. R. P. Romînă se situează printre principalele ţări viticole ale Europei, vinurile noastre primind la diferite concursuri internaţionale numeroase medalii de aur şi argint. S-au mărit suprafeţele plantate cu pomi fructiferi, a crescut producţia de fructe, valorificîndu-se soiurile cele mai bune. Deasemenea s-a dezvoltat şi sectorul zootehnic. Prin asigurarea unei puternice baze furajere, prin îmbunătăţirea raselor, prin mărirea efectivului existent, prin folosirea de mijloace avansate, etc. s-au înregistrat creşteri însemnate în cantitatea şi calitatea produselor animaliere. După numărul total al ovinelor, s.ex. R. P. Romînă ocupa în 1962 locul al patrulea în Europa.

Marile progrese ale industriei şi agriculturii socialiste au fost remarcate şi de vizitatorii străini. Astfel, publicistul nigerian P. A. Curtis Joseph, vorbind de „ritmul de dezvoltare a ţării" noastre, spune: „Am văzut că în Romînia iau avînt toate ramurile economiei, dezvoltarea agriculturii îmbinîndu-se în chip armonios cu cea a industriei".

Progresele economiei naţionale au dus nu numai la satisfacerea nevoilor interne, ci şi la creşterea an de an a volumului comerţului exterior. Ţara noastră întreţine relaţii comerciale cu peste 80 de ţări. Dacă în trecut Romînia exporta mai ales materii prime, în exportul R. P. Romîne predomină (90 la sută) produsele (fabricate şi semifabricate) industriei construcţiilor de maşini, industriei chimice, industriei uşoare, etc. Prin aceasta industria romînească este preţuită la nivelul celor mai avansate industrii. Aşa se explică de ce schimburile comerciale cu alte ţări au fost în 1963 de 7 ori mai mari decît în 1948.

Marile realizări economice au creat condiţiile pentru ridicarea nivelului de trai, material şi cultural, al celor ce muncesc. Şomajul a fost lichidat. Salariile au crescut, impozitele pe salarii s-au redus, pensiile s-au majorat, au scăzut preţurile la o serie de produse industriale şi alimentare. S-au construit oraşe noi, cartiere noi, locuinţe moderne. Analfabetismul a fost înlăturat. Invăţămîntul de 8 ani e obligatoriu. Manualele pentru elevii claselor I—VII sînt gratuite. Burse, cămine, cantine, noi şcoli şi alte măsuri oferă posibilităţi de studii şi formare sutelor de mii de elevi şi zecilor de mii de studenţi. Cămine culturale, Biblioteci, şcoli populare de artă, ş.a. contribuie la ridicarea nivelului cultural al maselor şi la promovarea talentelor şi artei populare. Ştiinţa şi arta cunosc o înflorire deosebită, ducînd peste hotare faima unui popor de savanţi şi de artişti, a creaţiilor lui de valoare universală. Cărţi, ziare, reviste, conferinţe, expoziţii, concursuri, televiziunea, radio, etc., difuzează mereu valorile culturii mondiale şi ale culturii romîneşti din trecut şi de azi.

Iată numai cîteva din realizările celor două decenii de viaţă nouă în patria noastră liberă şi fericită. Vechea ţară „eminamente agricolă" a devenit o ţară înaintată, cu o industrie şi agricultură în plin progres şi cu o cultură înfloritoare. De aici şi prestigiul crescînd al ţării noastre între celelalte ţări ale lumii. Popor constructor al unei vieţi din ce în ce mai îmbelşugate şi mai luminate, poporul romîn — îndrumat de conducători înţelepţi, sprijineşte lupta pentru pace a popoarelor şi ia iniţiative pentru promovarea păcii şi dezarmării, prieteniei şi înfrăţirii între popoare.

Toate acestea umplu de mîndrie inimile oamenilor muncii din ţara noastră, care întîmpină a 20-a aniversare a eliberării patriei noastre cu noi succese în muncă.

Clerul şi credincioşii Bisericii noastre sînt alături de popor şi de conducătorii lui, muncesc împreună cu poporul pentru înflorirea patriei şi luptă pentru apărarea păcii. Insufleţiţi de un fierbinte patriotism, ei urează poporului romîn să păşească din treaptă în treaptă spre ţinta ce-i stă în faţă, a unei vieţi de strălucire şi slavă nepieritoare!

Telegraful Romîn

Din viaţa Bisericii Ortodoxe Romîne

(Urmare din pag. 1)

fost puse sub ocîrmuirea Bisericii şi încadrate cu personal pregătit ca să crească noi generaţii de cîntăreţi şi preoţi, legaţi de dreapta credinţă a Bisericii şi de năzuinţele poporului.

Toate aceste înfăptuiri s-au reflectat şi în bogata operă de legislaţie bisericească: Statutul pentru organizarea şi funcţionarea Bisericii Ortodoxe Romîne şi Regulamente pentru organizarea parohiilor, protopopiatelor şi eparhiilor, pentru organizarea vieţii monahale, pentru organizarea şcolilor teologice, etc.

Un eveniment important a fost canonizarea sfinţilor romîni în 1955.

Prin aceasta, Biserica Ortodoxă Romînă a împodobit cerul sfinţeniei Ortodoxe cu noi luceferi, a mărturisit cinstirea ce se cuvine celor ce s-au înălţat pe culmile desăvîrşirii şi sînt călăuzitori ai clerului şi credincioşilor pe calea mîntuirii.

Contactele cu celelalte Biserici Ortodoxe s-au înmulţit, Biserica noastră întărind legăturile cu întreaga Ortodoxie şi cu fiecare Biserică Ortodoxă în parte, participînd la consfătuirile panortodoxe de la Moscova, de la Rhodos, trimiţînd delegaţi la Patriarhia Antiohiei, la Bisericile Ortodoxe rusă, greacă, bulgară, sîrbă, cehoslovacă şi polonă, şi primind delegaţi din toate Bisericile Ortodoxe, făcînd schimb de publicaţii, de profesori, de studenţi, de informaţii. Biserica Ortodoxă Romînă este preţuită ca o Biserică vie şi lucrătoare în sînul Ortodoxiei.

Pe linie intercreştină, cu celelalte culte s-au stabilit, pe plan intern, relaţii de colaborare şi prietenie, exprimate în consfătuirile pe ţară ale şefilor Cultelor (1949, 1950, 1952), ţinute la Patriarhia Romînă, şi în colaborarea practică pentru pace. Primirea Bisericii noastre în Consiliul Ecumenic al Bisericilor (1961), activitatea ei în Conferinţa Creştină pentru Pace de la Praga şi alte manifestări de pace, mărturisesc preocupările faţă de imperativele vremii ale Sfîntului Sinod al Bisericii noastre, în frunte cu Prea Fericitul Patriarh Justinian, pe linia luptei pentru pace şi aplicării iubirii creştine.

Intre realizările bisericeşti de prim plan trebuie să amintim măreţul act al reîntregirii bisericeşti, care a fost primul obiectiv şi prima acţiune mai mare a Bisericii Ortodoxe Romîne. Prin revenirea clerului şi credincioşilor foşti gr.-catolici, ei au devenit fii credincioşi ai Bisericii strămoşeşti. Astăzi toţi credincioşii şi preoţii sînt una în dreapta credinţă şi în slujirea poporului.

Toate aceste înfăptuiri au fost posibile pentru că Biserica Ortodoxă Romînă, în frunte cu Sf. Sinod, a exprimat vrerea clerului şi a credincioşilor Bisericii noastre. De aceea chemarea ei la faptele duhului cu mijloacele potrivite a găsit un larg ecou în sufletele tuturor. Astfel de acţiuni s-au realizat prin colaborarea tuturor membrilor Sf. Sinod, prin lucrarea Centrelor eparhiale, a teologilor, protopopilor, preoţilor şi credincioşilor.

Realizările Bisericii noastre Ortodoxe au putut fi împlinite numai în condiţiile de largi libertăţi acordate cultelor de către Ocîrmuirea Patriei noastre. Astfel, Bise-

Iisus Hristos ca arhiereu

Arhiereul Vechiului Testament era mai marele preoților, care intra odată pe an în Sfînta Sfintelor și care aducea jertfa de împăcare a poporului (de iertare a păcatelor) cu Dumnezeu. Acest arhiereu era numai preînchipuirea lui Iisus Hristos, care s-a adus pe Sine jertfă pentru împăcarea tuturor (iertarea păcatelor) cu Dumnezeu și jertfa aceasta o aduce mereu la altarul cel ceresc și pe altarele tuturor bisericilor.

...Hristos Domnul este Arhiereul sau Preotul cel mare și Mîntuitorul lumii. El este Mîntuitorul „meu", al „tău", al „nostru" al tuturor. Profetul Isaia a grăit cu opt veacuri înainte de Patima Sa: „El a luat asupra Sa boliile noastre și cu durerile noastre s-a împovărat... Că el fusese străpuns pentru păcatele noastre și zdrobit pentru fărădelegile noastre. El a fost pedepsit pentru mîntuirea noastră și prin ranele Lui noi toți ne-am vindecat. Cu judecată nedreptă a fost osîndit ... și pentru cei păcătoși și-a dat viața" (Is. 53, 4—12).

El suferă și moare „ca un miel nevinovat" ca să ridice păcatele lumii, își varsă sîngele scump pentru noi, își dă viața preț de răscumpărare pentru mulți, pentru toți cei ce cred, au crezut sau vor mai crede în El (Gal. 1, 4, 2, 20; I Cor. 15, 3). El se face blestem pentru noi ca să ne mîntuiască din blestemul legii (Gal. 3, 13; Rom. 3, 25; II Cor. 5, 21) și să ne elibereze de puterea celui rău.

Mîntuitorul Hristos este adevăratul nostru Arhiereu, mai presus decît orice arhiereu al Vechiului Testament care mijlocea de la Dumnezeu iertarea păcatelor sale și ale poporului prin rugăciuni, daruri și jertfe de animale. Apoi, odată pe an, la sărbătoarea împăcării, arhiereul Legii Vechi intra în Sfînta Sfintelor și stropea altarul și cele de pe el cu sîngele animalelor, preînchipuind cu aceasta Jertfa Noului Testament care a șters păcatul lui Adam și toate păcatele personale și a împăcat desăvîrșit și pentru totdeauna pe Dumnezeu cu noi (Ev. 10, 1—12). Domnul este Arhiereu după rînduiala lui Melhisedec, regele păcii în Vechiul Testament (Ev. 6, 20; 7, 3), este preot al Dumnezeului celui Prea Inalt, etern și universal, pentru toate locurile și timpurile. El este Arhiereul desăvîrșit, așa cum ne trebuia: „cuvios, fără răutate, fără pată, osebit de cei păcătoși și fiind mai înalt decît cerurile, care nu are nevoie să aducă jertfe ca arhiereii în fiecare zi: întîi pentru păcatele sale, apoi pentru ale poporului — căci a făcut aceasta odată pentru totdeauna, aducîndu-se pe sine jertfă" (Ev. 7, 26—27).

Cît timp Domnul a petrecut cu trupul pe pămînt, a împlinit cele arhierești în chip dumnezeiesc. El s-a rugat Părintelui Său pentru iertarea păcatelor, s-a rugat pentru buni și răi, pentru prieteni și dușmani, pentru unirea tuturor în credință și în dragoste față de Dumnezeu. In această privință El ne-a dat ca model de rugăciune „Tatăl nostru" și ne-a chemat să fim toți solidari în jurul idealului desăvîrșirii creștine (Mt. 5, 48; Lc. 23, 34; In. 17).

Ca Arhiereu adevărat și desăvîrșit, Domnul a adus jertfă viața Sa sfîntă pentru toți, pentru ca toți să se mîntuiască și să fie fericiți. Sf. Ap. Pavel zice că Hristos a întrat odată pentru totdeauna în cortul ceresc, stropind altarul nu cu sînge de tauri și de țapi, care nu puteau șterge păcatele oamenilor, ci cu sîngele Său cel scump, care a răscumpărat de orice pedeapsă pe toți (Ev. 9, 11—16).

Demnitatea, măreția și superioritatea jertfei arhierești a Mîntuitorului Hristos stă în unitatea ei și sfințenia ei. In ființa Sa se împreună jertfa cu jertfitorul și cu primitorul în idealul dragostei absolute cu scop de izbăvire universală și eternă. Jertfa este aici Domnul; El este victima cea fără de păcat care se dăruiește lui Dumnezeu de bună voie și din dragoste în locul nostru, pentru toți care au trăit, trăiesc și vor trăi în viitor. Apoi, ca Dumnezeu adevărat, Hristos Domnul o primește în jertfelnicul Său cel mai presus de ceruri. Prin jertfa Domnului adusă pe Sf. Cruce pe Golgota, împăcarea noastră cu Dumnezeu este desăvîrșită, reală și veșnică. Domnul nu moare pentru Sine, ci „pentru noi și a noastră mîntuire", deoarece El n-a făcut nici un rău; El este Sfințenia absolută în care nu se află nici o umbră de ispită și păcat (Mt. 20, 28). Suferințele, patimile și moartea Lui, trebuia să fie suferințele, patimile și moartea noastră; căci noi am păcătuit, noi eram vînduți păcatului, iar plata păcatului este moartea (Rom. 6, 23). Dar dragostea Lui a făcut ca sîngele Său să curgă în locul sîngelui nostru; durerile Lui să fie purtate în locul nostru, iar moartea Lui să fie moartea noastră. El a ispășit fărădelegile „mele", ale „tale", ale „lui", ale „noastre" (In. 10, 16), adunați într-o mare familie divină fericită. De aceea Hristos Domnul este Mîntuitorul nostru, iar darurile jertfei Sale arhierești ni se dau tuturor celor credincioși prin cele șapte sfinte Taine ale Bisericii. Acestea sînt șapte guri de foc și fluvii spirituale care revarsă veșnic peste sufletele noastre harul divin, energia necreată a Duhului Sfînt, prin care ne naștem, creștem și ne desăvîrșim în Hristos, ne îndumnezeim după modelul Său de viață.

Prezența harului în Biserică este dovada împăcării lui Dumnezeu cu noi oamenii, este încoronarea și continuarea chemării arhierești a Domnului, este certitudinea mîntuirii noastre. Jertfa Marelui Arhiereu a adus harul divin, care ne împacă cu Dumnezeu, dacă colaborăm cu El prin credință și fapte bune. El ne scoate de sub stăpînirea celui rău, ne șterge păcatul strămoșesc și păcatele personale și ne face fiii lui Dumnezeu, moștenitori ai împărăției Sale, părtași la comunitatea de viață fericită cu El.

Pentru aceasta, Domnul nostru Iisus Hristos este în veac adevăratul nostru Arhiereu către Dumnezeu, Unicul Mijlocitor al iertării păcatelor noastre — singurul Mîntuitor al sufletelor care mărturisesc împreună cu Sf. Ap. Pavel, că „Hristos Iisus a venit în lume să mîntuiască pe cei păcătoși dintre care cel dintîi sînt eu" (I Tim. 1, 13).

Jertfa arhierească a Domnului este reală, universală și prisositoare, iar roadele ei spiritual-morale se împărtășesc îmbelșugat tuturor celor ce voiesc să se mîntuiască, se leapădă de omul cel vechi al păcatelor și fărădelegilor, își iau crucea și urmează Domnului (Mc. 8, 34—38). De aceea Jertfa aceasta se aduce azi — și în veac — pe altare la Sfînta Liturghie, în chip nesîngeros, în Sfînta Euharistie, prin care ne împreunăm cu Hristos Dumnezeu, ne înnoim, ne luminăm și purificăm, ne sfințim și îndumnezeim sufletele și trupurile și cîștigăm viața veșnică (In. 6, 14, 49, 56).

Ca creștini adevărați se cade să ne pătrundem ființa de adevărul că la temelia chemării arhierești a Mîntuitorului nostru Iisus Hristos stă dragostea Sa nemărginită pentru binele și fericirea fiecăruia din noi, care sîntem frații Săi mai mici. Dragostea care „nu cade niciodată" (I Cor. 13, 8) este izvorul Jertfei de pe Golgota, care se aduce zilnic în Jertfa euharistică. Prin ea înviem într-o viață nouă, colaborăm, ne unim și ne contopim cu Dumnezeu și cu aproapele. Fără de ea nu este mîntuire.

Dragostea este pîinea sufletului. Pe ea se clădește pacea, înfrățirea și prietenia dintre oameni și popoare. Biserica ne cheamă pe toți să trăim în Duhul dragostei din care izvorăște mîntuirea noastră căci dragostea este „plinirea legii". Cel ce iubește împlinește tot binele. El este „făcător de pace" și semănător al înfrățirii între oameni și între popoare.

---

rica noastră s-a putut organiza după propriile învățături de credință și rînduieli canonice și și-a desfășurat viața religioasă în deplină libertate. Această libertate Biserica a folosit-o pentru viețuirea pe linia curată a Ortodoxiei și pentru sprijinirea eforturilor poporului în realizarea năzuințelor lui de mai bine, de pace și progres, convinsă că aceste năzuințe pot și trebuie să fie scumpe oricărui credincios adevărat.

In cele de mai sus — am arătat numai cîteva date din bogăția unor realizări care mărturisesc despre activitatea Bisericii noastre. Valurile acestei activități s-au revărsat și asupra Arhiepiscopiei noastre, care a fost călăuzită de ierarhi luminați, ca mitropolitul Nicolae Bălan, I. P. Sf. mitropolit Iustin și e îndrumată azi de I. P. Sf. mitropolit Nicolae Colan cu înțelepciune și dragoste părintească.

Alături de toți fiii credincioși ai Bisericii noastre, ne ridicăm și noi glasul către Atotputernicul Dumnezeu, mulțumindu-i pentru bogăția harurilor revărsate din belșug peste Biserica noastră Ortodoxă și peste realizările ei.

Prot. Tr. Belașcu
vicar arhiepiscopesc

Moment de Pace

(23 august 1944—23 august 1964)

Te știm Țară nouă, răsărită
Din suflete și flăcări și imagini,
Ți-i fruntea azi împodobită
De glorii, minunate pagini.
Lacrimi ai șters și-ai biruit dușmani
Drapelele se-nalță fluturinde
La sărbătoarea celor douăzeci de ani,
Ne dăruim poporului cu inime arzînde.
Ești ca un rai
De farmec totul este plin
La toți ne dai
O viață nouă să trăim
Așa cum ești
In veacuri vrem să strălucești.
Ești înger
De pază și scut,
Din arcuiri de fulger
Te-ai născut,
Ca un curcubeu, un giuvaer
Se-nalță fruntea ta spre cer.
Lan de spice,
Ani de trudă,
Bolta-naltă
Și ferice,
Azi te scaldă
In eternă auroră.
Să trăiești
Patrie, ani mulți
Să strălucești.

Prot. Ioan Gh. Ivanciuc

~ MĂRETE ÎNFĂPTUIRI ~

Obosit de drumeție stam sub cetina de brazi
Și prin minte-mi se perindă, ce-a fost ieri și ce e azi
Azi eu văd în fața mea, cît cuprinde ochi-n zare
Fabrici, blocuri și uzine, înălțîndu-se spre soare.
Văd rețeaua luminoasă, țesută cu măestrie
Ca o pînză de paiangen, peste dealuri și cîmpie
Izgonind întunecimea nopților cu mantii grele
Luminează ca și luna ca și miile de stele.
Iar mașinile aleargă peste drumuri noi pavate
Incărcate cu de toate, îndreptîndu-se spre sate,
Văd locomotive grele alergînd în depărtări
Ce duc trenuri după ele cu persoane sau poveri.
Văd cîmpiile întinse și mănoasele ogoare
Ce-s lucrate sistematic, de puternice tractoare
Ca bagheta fermecată c-o mișcare sau cu-n semn
A făcut ca să dispară urma plugului de lemn.
Muncesc toți cu voie bună, totul s-a schimbat în țară
Am scăpat de sărăcie și de viața grea amară
Infrățiți mereu în muncă, muncitori și ingineri
Țara-ntreagă se preface; nu mai este ce-a fost ieri.

I. Bîrlădeanu

Schimbarea la față

„A luat Iisus pe Petru, pe Iacov și pe Ioan, fratele lui, și s-au suit într-un munte înalt și s-a schimbat la față înaintea lor" (Mt. 17, 1—2).

La 6 august prăznuim una dintre cele mai mari sărbători creștine: Schimbarea Mîntuitorului la față pe muntele Taborului. Insemnătatea deosebită a sărbătorii acesteia constă în faptul minunat al transfigurării. Pe muntele Taborului s-a arătat slava lui Dumnezeu, a strălucit lumina măririi și s-a descoperit taina dumnezeirii Mîntuitorului Iisus Hristos, după cum și în tropar cîntăm:

„Schimbatu-te-ai la față în munte, Hristoase Dumnezeule, arătînd ucenicilor Tăi slava Ta, pe cît li se putea. Strălucească și nouă, păcătoșilor, lumina Ta cea pururea fiitoare. Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Dătătorule de lumină, slavă Ție".

Biserica, unindu-se cu Cel ce-i este Cap și Mire, ne face să luăm parte la Viața Lui și să ne împărtășim din Tainele Lui. De aceea cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să căutăm a pătrunde învățăturile ce ne sînt puse înainte în praznicul zilei de 6 august.

Mîntuitorul, cu puțin înainte începuse să vorbească ucenicilor Săi despre patimile și Invierea Sa. Aceste cuvinte, desigur, mîhneau pe apostoli și puteau să strecoare îndoială în sufletele lor. De aceea, Iisus a voit să le întărească credința în vederea zilelor de durere ce urmau să vină, odată cu răstignirea Sa. El trebuia să le dovedească totodată că este Dumnezeu, că este Mesia cel prevestit și așteptat de prooroci și în același timp, să arate care va fi soarta și înfățișarea celor drepți în Impărăția lui Dumnezeu. Schimbarea la față pe muntele Taborului răspunde în chip desăvîrșit acestor cerințe, după cum vom vedea.

Pentru ca apostolii, cei dintîi urmași ai lui Hristos, să nu se întristeze și să nu se îndoiască în credință și să nu slăbească în iubire către Mîntuitorul Hristos, care le-a prezis patima și moartea Sa și le-a spus, că împărăția Lui nu e pămîntească, ci cerească, El a binevoit a le arăta în mod învederat mărirea Sa cea dumnezeiască. Șase zile după ce le spusese apostolilor despre cele amintite mai sus, El a luat „pe Petru și pe Iacov, și pe Ioan fratele lui, și i-a suit pe dînșii într-un munte înalt deosebi. Aci și-a schimbat fața înaintea lor, și a strălucit fața lui ca soarele, iar hainele Lui s-au făcut albe ca lumina. Și iată s-au arătat lor Moisi și Ilie, vorbind cu dînsul. Atunci Petru luînd cuvîntul a zis lui Iisus: Doamne, bine e nouă a fi aici; de vrei să facem aici trei colibi, una ție, una lui Moisi și una lui Ilie. Și încă vorbind ei, iată un nor luminos i-a umbrit pe ei, și iată un glas din nor, zicînd: Acesta e Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit, pe acesta să-l ascultați" (Mt. 17, 1—6; Lc. 9, 28—36).

In amintirea acestei întîmplări minunate de pe muntele Taborului, Biserica a așezat sărbătoarea Schimbării la Față a Domnului nostru Iisus Hristos, care datează din sec. V și este una din cele 12 sărbători domnești. Iar cu ocazia biruinței de la Belgrad a creștinilor asupra otomanilor în sec. XV, s-a stabilit prăznuirea acestei sărbători la 6 august.

Din cele expuse vedem că glasul Tatălui din nou mărturisește despre Fiul, așa cum a făcut la Botez: „Acesta este Fiul Meu prea iubit, de El să ascultați". Este totuși o deosebire. La Iordan, Tatăl spune: „Acesta este Fiul Meu cel iubit, întru care bine am voit", îndemnîndu-ne așadar să mergem la Dînsul cu încredere și să-I sorbim învățătura. Acum însă, Mîntuitorul și-a îndeplinit aproape misiunea, faptele, minunile, dragostea și cuvintele Sale au răsunat în urechile noastre, ne-am încredințat despre El, și iată că Tatăl de data aceasta ne poruncește să-L ascultăm și să-I urmăm.

Cuvinte pe nisip

In ziua aceea frumoasă de septembrie al celui de al doilea an al activității Sale mesianice, Iisus Hristos cobori din Muntele Măslinilor. Fusese acolo ca să se roage. Se rugase și acum se îndrepta spre marele templu din Ierusalim. Dar nu era singur. Il însoțeau și ucenicii, dar și poporul venit ca să-l audă vorbind sau să tămăduiască pe cei bolnavi.

Era într-o zi de dimineață, mărturisește Evanghelistul Ioan, martorul credincios al acestei întîmplări. Deodată, în jurul mărețului templu, se auzi o învălmășeală de glasuri, puțin obișnuită. Cărturarii și fariseii prinseseră o femeie în delict de desfrînare. Desculță, cu părul răvășit, cu mîinile acoperindu-și fața de rușine, femeia îndura neputincioasă reproșurile veninoase ale osînditorilor de profesie.

Auzind că Iisus este acolo, uneltitorii socotind bun prilej „de a-l prinde în cuvînt", „au adus la dînsul o femeie prinsă în desfrînare și punînd-o la mijloc, au zis către El:

— Invățătorule, această femeie făcînd desfrînare, a fost prinsă asupra păcatului și Moisi în lege ne-a poruncit ca pe asemenea femei să le ucidem cu pietre. Tu ce zici?".

Vicleni și răi, ipocriți și vrăjmași, iscoditorii veniseră la Iisus nu cu gîndul s-o scape pe ea, ci ca să-l prindă pe dînsul în cuvînt.

Fără îndoială, lui Iisus nu-i plăcea purtarea femeii. Dar nu-i plăcea nici atitudinea cărturarilor și nici josnicia fariseilor, judecători nedrepți, gata să aplice altora legea lui Moise.

A o ierta, însemna să calce legea aceasta: ori El nu venise să strice legea, ci s-o plinească.

Iar a o pedepsi, nu putea face decît El, singurul fără de păcat. Numai că El nu a venit pentru pierderea păcătosului, ci pentru îndreptarea lui.

Iisus știa că acești osînditori — „morminte văruite pe dinafară" — nu erau chiar atît de severi în păzirea poruncilor și în îndeplinirea prescripțiunilor. Nu veniseră deci din convingere și nici cu gîndul ca Iisus să-i scoată de sub spiritul îngust de înțelegere a legii pe care o invocaseră. De aceea îl întrebaseră: „Tu ce zici? Noi nu zicem nimic; Moise este cel care a poruncit această pedeapsă, nu noi".

Așteptîndu-și osînda, femeia tremura de spaimă. Poate și ea știa că vina ei îi aducea după legea de atunci pedeapsa uciderii cu pietre. Nebăgînd însă în seamă pe acuzatorii de profesie, Iisus schița un gest pe care nu l-a făcut decît o singură dată în viața Sa. Pentru întîia și pentru cea din urmă oară, Iisus Hristos scrise. Aceasta este singura mărturie în Evanghelii că Iisus a scris: „plecîndu-se, scria cu degetul pe nisip". Este drept, a scris o singură dată, dar cuvintele acestea vor tulbura de atunci pe mulți și nu vor fi uitate nicicînd: „Cel ce este fără de păcat între voi, să arunce cel dintîi piatra asupra ei".

Femeia îngenunchiase cu sfială, așteptîndu-și osînda. Cuvintele scrise pe nisip aduseseră o mare tulburare în rîndul uneltitorilor. Surprinși murmurară ceva, prefăcîndu-se că nu înțeleg acest scris. Plini de ură și răutate ascunsă, iscoditorii își văzură destrămată toată urzeala. Cuvintele scrise pe nisip se dovediră a fi fost pline de un adevărat miracol: femeia scăpa cu viață, iar Iisus nu putuse fi prins în cuvînt nici de data aceasta. Ele căzură ca o mustrare, ca o piatră de mormînt, ca un belstem de sub urgia căruia nu era chip de scăpare. Cine era fără păcat? Siliți astfel ca fiecare să privească în adîncul conștiinței, uneltitorii dovediră — fără să vrea — că la nevoie pot fi și oameni sinceri, oameni de bună credință. Știind fiecare despre sine ceea ce nu ar fi trebuit să știe și ceilalți, iscoditorii plecară unul cîte unul „începînd de la cei mai bătrîni, pînă la cel din urmă".

Femeia respiră ușurată: privind jur împrejur, văzu că judecătorii ei nu mai erau. Ii simțise cum se depărtaseră unul cîte unul. Totuși nu îndrăzni să-și ridice ochii, căci acolo mai rămăsese, Unul, singurul nevinovat, care ar fi avut dreptul să arunce cu piatra asupra ei.

Mulțimea de oameni era încă de față, curioasă ca de obicei. Iisus continua să scrie, plecat, pe pămînt. Scria, dar ce? Evanghelistul nu ne-a păstrat și cuvintele acestea. Un vînt sufla ușor și nimeni nu mai putu înțelege ce anume era scris. Iisus se ridică, privind în jurul Său. Nemaivăzînd pe nimeni dintre pîrîși, întrebă pe femeia îngenunchiată încă în fața Lui:

— Femeie, unde-ți sînt judecătorii? Niciunul nu te-a osîndit?

— Nu, Doamne, niciunul! răspunse ea.

— Nici eu nu te osîndesc. Du-te și de acum să nu mai păcătuiești, adăugă Iisus cu blîndețe.

Cuvintele Lui erau și iertare — nu o osîndire — dar erau și mustrare, căci păcatul rămînea păcat, de vreme ce-i spusese să nu mai păcătuiască. Femeia le ascultă în tăcere, netulburînd cu nici un cuvînt iubirea aceasta, apoi se depărtă pierzîndu-se ca o necunoscută printre mulțimea de pe străzile marelui oraș.

In marginea Ierusalimului, sub razele aurii ale soarelui, Iisus își poartă pașii în pulberea prafului de nisip. Alături, femeia păcătoasă de pe ulițele Ierusalimului își plînge în taină păcatul și bucuria iertării.

Sublimă icoană în care Dumnezeu stă de vorbă cu cei păcătoși, ca un simbol și ca o chemare pentru cei care căindu-se de păcatele lor nu vor mai fi osîndiți nicicînd!...

Emanuel Copăcianu

Moise și Ilie care se înfățișează vorbind cu Mîntuitorul despre patimile și moartea Lui, adeveresc în chip viu și grăitor faptul că Fiul lui Dumnezeu e totodată și Mesia cel mult dorit. Moisi, fiind dătătorul Legii, arată că toate poruncile și orînduielile ei nu făceau altceva decît să vestească dinainte pe Răscumpărătorul, pe Hristos. Legea își găsește plinirea în Hristos.

Ilie este chipul proorocilor vechiului Legămînt, a căror menire de căpetenie era propovăduirea, prin grai și prin fapte „despre Mesia", care avea să vină și să izbăvească pe norodul său și toată seminția lui Adam.

Iar cei trei ucenici într-un chip mult mai desăvîrșit decît prin multe cuvinte și într-o clipă au învățat tot ce trebuiau să știe și să creadă despre Iisus: „Pe cît au cuprins ucenicii Tăi, Slava Ta au văzut-o, Hristoase Dumnezeule! Ca atunci cînd te vor vedea răstignit să cunoască patima Ta de bună voie și lumii să propovăduiască că Tu ești într-adevăr raza Tatălui" (Condacul praznicului). Din condacul serbării Schimbării la față se poate vedea foarte clar și scopul serbării: ca apostolii să cunoască dumnezeirea lui Iisus Hristos, și astfel dacă-L vor vedea răstignit, să cunoască patima cea de bună voie și lumii să predice că El este raza Tatălui.

Minunata Schimbare a Domnului nostru Iisus Hristos pe muntele Taborului este icoana unei schimbări duhovnicești și tainice pe care o săvîrșește harul lui Dumnezeu în sufletul credincioșilor, și aceasta este condiția și garanția schimbării celei slăvite ce ne așteaptă în viața cealaltă. Schimbarea la față a Domnului pe muntele Taborului e icoana măririi viitoare a celor drepți în ceruri.

Să căutăm a căpăta dar fiecare această minunată schimbare la față duhovnicească, temei și chezășie a proslăvirii noastre viitoare. Dacă dăm ascultare dumnezeiești chemări a Mîntuitorului, care bate la ușa inimii noastre, și îi deschidem inima atît de mult iubită de El și ne rugăm Lui și facem binele, atunci vom simți cum dragostea Lui cea fără margini ne va încălzi, ne va înnoi, va schimba înfățișarea sufletului și-l va îmbrăca în haină mai albă decît lumina spre fericirea noastră aci pe pămînt și slava noastră veșnică, în lumina neînserată a Impărăției Domnului Iisus Hristos.

Pr. Chiril Pistrui

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu 42.418

Anul 112 Sibiu, 1 septembrie 1964 Nr. 33—34

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

A doua adunare pancreştină pentru pace

Intre 28 iunie—3 iulie 1964 a avut loc la Praga a doua Adunare Pancreştină pentru Pace, convocată şi pregătită de Conferinţa Creştină pentru Pace de la Praga. La această Adunare au participat peste 700 delegaţi ai diferitelor Biserici, confesiuni şi grupări religioase din 52 ţări, de pe cele cinci continente, 73 de observatori, peste 74 oaspeţi şi peste 52 ziarişti. Bisericile din Ţara noastră au fost reprezentate printr-o delegaţie de 20 membri, din care au făcut parte I. P. Sf. Mitropolit Iustin al Moldovei şi Sucevei, I. P. Sf. Nicolae al Banatului, P. Sf. Visarion, vicar patriarhal, consilieri de la Patriarhie şi profesori de la cele două Institute Teologice şi seminarii, ca reprezentanţi ai B.O.R., Dr. Fr. Müller, episcop, reprezentant al Bisericii luterane, Al. Buthi, episcop, reprezentant al Bisericii reformate, arhimandritul Dirayr Mardichian, conducătorul cultului armean, dl prof. Covaci, reprezentant al Bisericii unitariene, ş. a. Delegaţia a fost condusă de I. P. Sf. Mitropolit Iustin.

Lucrările Adunării au început printr-un serviciu divin ecumenic, care a avut loc în Biserica „Betleem", unde şi-a dezvoltat activitatea sa predicatorială înainte cu mai bine de 500 ani Ioan Huss. Acest serviciu ecumenic, în care, cîntările şi rugăciunile ortodoxe alternau cu imnele şi rugăciunile protestante, a fost condus de Prof. J. L. Hromadka, profesor la Facultatea de Teologie protestantă din Praga şi preşedintele Conferinţei Creştine pentru Pace, şi de I. P. Sf. Mitropolit Nicodim al Leningradului. Erau prezenţi alături de pastori protestanţi de toate nuanţele şi de ierarhi şi preoţi ortodocşi şi preoţi catolici, doi reprezentanţi ai cultului mahomedan şi chiar un călugăr budist.

Amintim că, în zilele următoare, primul punct din program era rugăciunea cu explicaţii biblice săvîrşită pe grupe. La una din grupe a condus ora biblică P. C. Prof. rector S. Vlad, care a vorbit în trei zile consecutiv despre felul cum legămîntul de viaţă şi pace al lui Dumnezeu s-a arătat în legămîntul cu Avraam şi legămîntul cu Moisi şi s-a împlinit şi descoperit deplin în legămîntul veşnic al lui Iisus Hristos, viaţa şi pacea tuturor.

Lucrările celei de a 2-a Adunări pancreştine pentru pace s-au desfăşurat avînd ca lozincă cuvintele profetului Maleahi: Legămîntul meu este un legămînt de viaţă şi pace.

Şedinţe plenare au avut loc în sala spaţioasă „Smetana", aranjată anume cu aparate şi avînd translatori ca fiecare participant să poată asculta rapoartele ce se citeau şi discuţiile ce se purtau în una din cele patru limbi oficiale admise şi anume: engleză, franceză, germană şi rusă. In adunările plenare care au avut loc în 28 VI după amează şi seara şi în 29 toată ziua şi-a ţinut prof. Hromadka cuvîntarea, în care a amintit de primul război mondial care a început înainte cu 50 ani şi de cel de al 2-lea război mondial care a început înainte cu 25 ani şi pornind de la dezastrele aduse de acestea, a accentuat responsabilitatea ce revine Bisericilor şi naţiunilor pentru evitarea unui nou dezastru. A vorbit apoi despre activitatea Conferinţei Creştine pentru Pace, despre îndatoririle ce le are, despre scopurile pe care le urmăreşte, despre sensul Legămîntului lui Dumnezeu cu noi pentru viaţă şi pace, despre obligaţia ce o impune creştinilor acest legămînt de a fi luptători pentru pace, despre problemele mari la a căror soluţionare fericită Conferinţa Creştină pentru Pace trebuie să-şi dea contribuţia, participînd activ la asigurarea păcii şi la promovarea coexistenţei paşnice între popoare. S-a citit apoi Raportul secretarului general al Mişcării (Ondra), întocmit pentru a 2-a Adunare pancreştină, în care s-a subliniat activitatea C.C.P.P., desfăşurată în intervalul dintre prima şi a 2-a adunare (1961—1964). Astfel s-a vorbit despre comisiunile permanente de studii din cadrul C.C.P.P., despre ecoul ce l-a avut activitatea desfăşurată în acest interval, despre felul cum îşi îndeplinea C.C.P.P. misiunea în accentuarea responsabilităţii creştinilor pentru pace, despre colaborarea cu alte organizaţii ecumenice şi bisericeşti din lume în situaţia contemporană ecumenică, despre situaţia internaţională contemporană şi datoria concretă a C.C.P.P. şi a tuturor creştinilor în această situaţie, despre necesitatea cooperării cu alte organizaţii pacifiste şi perspectivele de lucru pînă la a 3-a Adunare pancreştină pentru pace.

In şedinţele plenare din aceste zile s-au citit şi referatele secundare purtînd titlul: 1. „Foamea şi independenţa economică" (Reflexii din America Latină), în care referentul Emilio Castro (Uruguay), spunînd că trei sferturi din omenire trăieşte în condiţii subumane, e subalimentată, cheamă pe creştini să participe activ la lupta împotriva foamei, pentru independenţa politică şi economică a ţărilor în curs de dezvoltare, pentru dreptate socială, ca produsul muncii să aparţină tuturor celor ce muncesc, pentru dezarmarea generală şi totală şi folosirea fondurilor eliberate astfel în scopul ridicării nivelului economic şi cultural al popoarelor din Asia, Africa şi America Latină;

2. „Libertate şi umanitate", în care referentul R. Andrimanjato (Madagascar) — vorbind în deosebi despre situaţia din Africa — a condamnat colonialismul şi neocolonialismul şi a îndemnat pe creştini la sprijinirea eliberării popoarelor înrobite, la promovarea dezvoltării lor economice şi culturale, la unitate în lupta pentru libertate, pace şi progres;

3. „Lupta pentru pace şi independenţă în Asia", în care s-a făcut o dare de seamă despre mişcarea japoneză pentru pace în Asia şi o chemare către creştini de a ajuta la lupta împotriva neocolonialismului, pentru democraţie, independenţă naţională şi pace;

4. „Responsabilitatea creştinului într-o lume tehnicizată", în care referentul H. Cox (S.U.A.), prezentînd concepţia biblică pozitivă despre muncă şi tehnică şi combătînd interpretările religioase negative ale tehnicii, a chemat pe creştini să sprijinească acţiunea pentru folosirea tehnicii în scopuri paşnice, nu în slujba războiului, ca astfel omenirea să-şi făurească în pace o viaţă îmbelşugată şi fericită;

5. „Problema coexistenţei ca legămînt de viaţă şi pace", raportul prof. V. Borovoi (U.R.S.S.) fundamentat pe o bogată literatură, în care se arată că legămîntul lui Dumnezeu cu noi este chemare la coexistenţă paşnică între popoare şi deci la luptă împotriva înrobirii, împotriva războiului, pentru dezarmare generală şi totală, pentru rezolvarea tuturor problemelor prin tratative, pentru colaborare şi prietenie între popoare.

In şedinţa plenară din 28 VI s-au citit mesajele adresate Adunării de către: Secretarul general al O.N.U., U. Thant, Sanctitatea Sa Alexei, patriarhul Bisericii Ortodoxe Ruse, catolicosul Bisericii din Georgia, Bisericile din Japonia şi Grecia, Prea Fericitul Patriarh Justinian (citit de I. P. Sf. Mitropolit Iustin al Moldovei şi Sucevei), Patriarhia bulgară, Biserica coptă, Biserica din Sierra Leone şi multe telegrame de salut. Adunarea a trimis telegrame preşedintelui R. S. Cehoslovacia şi preşedinţilor celor patru mari puteri (Anglia, Franţa, S.U.A., U.R.S.S.).

In zilele de 30 VI—2 VII înainte de masă lucrările s-au desfăşurat în cele 10 comisii în care s-au dezbătut temele: Comisia I-a, Pace şi dreptate; Comisia II-a, Pace şi libertate; Comisia III-a, Pacea şi războiul rece; Comisia IV-a, Pacea şi noile State; Comisia V-a, Pacea şi problema germană; Comisia VI-a, Pacea şi abuzul cu creştinismul; Comisia VII-a, Dezarmarea; Comisia VIII-a, Contribuţia tineretului pentru pace; Comisia IX-a, Pacea şi ecumenismul; Comisia X-a, Pacea şi catolicismul.

Membrii delegaţiei noastre au fost împărţiţi în toate comisiile, unde au adus contribuţia lor la lămurirea problemelor discutate. I. P. Sf. Mitropolit Iustin i s-a încredinţat conducerea comisiei I în calitate de preşedinte; P. Sf. Visarion a fost preşedinte la comisia IV şi membru în comisia de redactare a rezoluţiilor, iar Prof. M. Şesan a lucrat în Comitetul executiv, făcînd parte din prezidiu.

In ziua de 2 VII după masă şi în 3 VII s-au ţinut şedinţe plenare, în care s-au prezentat şi discutat rapoartele comisiilor, li s-a dat forma definitivă şi s-au votat. S-au prezentat, s-au discutat dîndu-li-se forma definitivă şi s-au votat apoi Mesajul adresat Bisericilor şi creştinilor şi Apelul adresat guvernelor, parlamentelor şi personalităţilor marcante ale lumii.

— Mesajul către Biserici şi credincioşi *are patru părţi: a) Legămîntul lui Dumnezeu este pentru toată lumea; b) Pacea lui Dumnezeu şi pacea lumii; c) Credincioşia lui Dumnezeu şi vino-*

(Continuare în pag. 2)

A doua adunare pancreştină pentru pace

(Continuare din pag. 1)

vaţia noastră; d) Angajamentul nostru pentru lume.

In acest Mesaj se spune, intre altele, în rezumat, următoarele: că prin legămîntul încheiat de Dumnezeu în Iisus Hristos cu toată omenirea sîntem legaţi în iubire şi solidaritate cu toţi oamenii, fără deosebire de rasă, religie sau concepţie despre viaţă. Legămîntul lui Dumnezeu nu ne scoate din lume, ci ne trimite în lume, ne eliberează pentru iubirea către toţi oamenii şi spre răspundere pentru tot ce se întîmplă în lume. El ne obligă să luăm hotăriri concrete, ca să rămînem astfel pe calea urmării lui Hristos.

Crucea lui Iisus Hristos este pacea şi învierea Lui este viaţa. Hristos lucrează prin duhul Său în inima oamenilor încrederea, înţelegerea, disponibilitatea pentru dialog şi eliberarea de frică. El este pacea, care depăşeşte toată mintea. Pacea lui e mai mult decît pacea lăuntrică şi decît bunele relaţii internaţionale. Ea ne face gata de jertfă. Ea ne împinge să luptăm împotriva foamei şi mizeriei, nedreptăţii şi neîncrederii. Ea ne dă ocazia să facem ceva pentru aproapele nostru şi crează posibilitatea de a vieţui împreună. De aceea nu putem participa la pacea în Iisus Hristos decît dacă introducem în relaţiile dintre popoare împăcarea şi încrederea şi dacă înlăturăm barierele neînţelegerii şi prejudecăţilor.

Adunarea salută cu bucurie chemările fraţilor şi surorilor din multe Biserici, în deosebi declaraţiile Consiliului Ecumenic al Bisericilor, care cheamă pe oameni să urmeze calea păcii. Consiliul Ecumenic al Bisericilor a declarat: „Voia lui Dumnezeu este pacea". O încurajare pentru noi a fost şi enciclica „Pacem in terris", pentru că ea dă expresie hotărîtă voinţii pentru pace. Adunarea exprimă nădejdea că sesiunea din toamna acestui an a Conciliului II Vatican va da un apel limpede pentru pace.

Legămîntul Domnului ne face conştienţi despre ce datorăm noi omenirii, faţă de care sîntem obligaţi în numele lui Hristos la iubire şi solidaritate. Recunoaştem vinovăţia noastră pentru că lucrarea noastră pentru înţelegere şi pace a fost neîndestulătoare. Astfel, numai sinoade singulare ale Bisericilor au condamnat războiul atomic. Nu toate comunităţile creştine au depăşit prejudecăţile rasiale. Creştinii nu sînt suficient angajaţi în acţiunea pentru lichidarea colonialismului şi neocolonialismului. Putem purta mult timp răspunderea pentru faptul că se cheltuiesc milioane pentru înarmări, în timp ce în fiecare zi sute de milioane de oameni mor de foame?

Evanghelia, legămîntul lui Dumnezeu, e îndreptată în chip concret spre viaţă şi pace. Ea nu îngăduie creştinului să refuze participarea la cauza păcii. Cel ce nu se angajează pentru pace, sprijineşte forţele războiului rece, care în epoca atomică pot duce la o catastrofă mondială.

Adunarea exprimă bucuria pentru tratatul de la Moscova, prin care se interzic experienţele cu arme atomice în trei medii, pentru acordul de a nu folosi spaţiul cosmic în scopuri militare şi pentru hotărîrea de a reduce producţia de material fisionabil pentru bombe atomice. Adunarea cheamă la sprijinirea oricărui efort, de ori unde ar veni, care ar putea înlătura primejdia războiului atomic şi ar ajuta la realizarea proiectului dezarmării generale, totale şi controlate. Adunarea cheamă la angajare activă pentru ca Conferinţa pentru dezarmare a celor 18 State să ajungă curînd la rezultate pozitive; pentru ca să fie aplicat principiul renunţării la folosirea forţei în rezolvarea litigiilor de frontieră; pentru ca să se încheie acorduri de neagresiune, să se creieze zone denuclearizate şi să înceteze şi experienţele subterane cu arme atomice; pentru ca să se interzică transmiterea directă sau indirectă către alte state a armelor atomice; pentru ca să desfiinţeze bazele militare de pe alte teritorii şi să fie retrase trupele de ocupaţie din ţări străine; pentru ca să nu existe amestec militar sau subversiune din afară în afacerile interne ale altor ţări; pentru ca să fie acceptate planurile asupra îngheţării stocurilor de arme atomice; pentru ca toate popoarele subjugate să ajungă la libertate şi independenţă deplină. De asemenea Adunarea exprimă îngrijorarea pentru planul creierii forţelor multilaterale atomice şi speră că după Conferinţa pentru comerţ şi dezvoltare de la Geneva, ţările în curs de dezvoltare vor avea posibilităţi mai mari de progres.

Viitorul omenirii se poate asigura prin aplicarea principiului coexistenţei paşnice între state de diferite orînduiri sociale. Coexistenţa paşnică e sfîrşitul războiului rece. Ea este întrecere economică, schimburi culturale, colaborare ştiinţifică, întîlniri personale, etc. Calea coexistenţei se continuă prin proexistenţă pentru toţi oamenii, care sînt chemaţi să meargă împreună cu cei ce luptă pentru pace.

Adunarea face apel la sprijinirea rezolvării paşnice a problemelor care azi sînt centre de criză, ca acelea din Sud-Estul Asiei, din Cipru, Palestina şi Marea Caraibilor; la susţinerea intrării R. P. Chineze în O.N.U.; la rezolvarea prin tratative a problemei germane. „Chemăm pe toţi fraţii şi toate surorile Bisericilor de a se împreuna cu noi în rugăciunile noastre şi prin o angajare personală a contribui la crearea unei atmosfere favorabile tratativelor în care oamenii de Stat să ajungă la progrese şi succese", pe calea păcii.

Mesajul se încheie cu cuvintele: „Ne rugăm pentru toţi creştinii din toată lumea ca să urmeze lui Iisus Hristos, prinţul păcii. Roada dreptăţii se seamănă în pace de cei ce caută pacea (Iac. 3, 18)".

„Apelul către guverne, parlamente şi personalităţile marcante ale lumii", *după ce exprimă recunoştinţa pentru faptul că în ultimii ani tot mai mulţi oameni au ajuns la conştiinţa răspunderii lor pentru cauza păcii şi că multe guverne, prin măsurile luate, au micşorat primejdii acute de război, şi arată că Adunarea înţelege să fie alături de luptătorii pentru pace pentru ca omenirea să păşească mai departe pe calea păcii, se apelează la guvernele tuturor ţărilor să facă din eforturile pentru pace baza politicii lor. Se atrage atenţia în deosebi asupra problemelor următoare: coexistenţa paşnică, dezarmarea totală controlată, independenţa tuturor popoarelor şi lichidarea foamei.*

Coexistenţa paşnică este, în actuala situaţie, singura formă rezonabilă a relaţiilor internaţionale şi oferă toate condiţiile pentru un drum comun spre un viitor paşnic al omenirii. Ar fi salutat ca un prim pas important pe acest drum o deciziune a tuturor statelor de a rezolva toate problemele litigioase prin tratative, iar în Europa încheierea tratatului de pace cu ambele state germane.

Fiind recunoscută în toată lumea necesitatea dezarmării generale, totale şi controlate, se cer noi eforturi pentru ca la Conferinţa pentru dezarmare de la Geneva să se ajungă la noi rezultate şi ca să se facă paşi noi spre dezarmare prin încetarea cursei înarmărilor, reducerea efectivelor militare, îngheţarea stocurilor de arme atomice, interzicerea experienţelor nucleare subterane, crearea de zone denuclearizate, renunţarea la baze militare pe teritorii străine şi prin alte iniţiative pe care le pot lua guvernele, ca şi sprijinirea O.N.U. ca să-şi poată împlini obligaţiunile prevăzute în Charta Naţiunilor Unite.

Pentru realizarea independenţei tuturor popoarelor e nevoie de abolirea resturilor colonialismului şi înlăturarea neocolonialismului. In acest sens Conferinţa Statelor neangajate va aduce o contribuţie la cauza păcii.

Pentru lichidarea foamei o contribuţie însemnată ar fi reducerea cheltuielilor de înarmare. Se nădăjduieşte de asemenea în organizarea de metode mai bune pentru împărţirea bunurilor pămîntului, posibilă după Conferinţa pentru comerţ şi dezvoltare de la Geneva şi prin eforturile tuturor popoarelor. Se condamnă politica de apartheid din Africa de Sud, care e împotriva demnităţii omului şi o primejdie pentru pace.

Apelul se încheie cu o chemare către guvernele tuturor popoarelor ca să slujească pacea în spiritul colaborării, respectului reciproc şi omeniei.

Adunarea plenară, după adoptarea Mesajului şi Apelului, a procedat la alegerea organelor conducătoare ale Conferinţei Creştine pentru Pace. Ca preşedinte a fost ales prin unanimitate de voturi profesorul Dr. Hromadka; ca secretar general a fost ales I. N. Ondra. S-au ales membri în Comitetul Executiv, în care au fost sporite locurile la 24, şi în Comitetul Consultativ, unde au fost sporite locurile la 165. Bisericilor din Patria noastră li s-au asigurat în Comitetul Consultativ 5 locuri, fiind aleşi I. P. Sf. Mitropolit Iustin, I. P. Sf. Mitropolit Nicolae Corneanu, Episcopul Bisericii luterane Dr. Fr. Müller, Episcopul Bisericii reformate de la Oradea Al. Buthi şi profesorul M. Şesan. In Comitetul executiv ni s-a asigurat un loc, fiind ales I. P. Sf. Mitropolit Nicolae Corneanu.

Lucrările celei de a doua Adunări pancreştine pentru pace s-au încheiat în ziua de 3 iulie, prin cuvîntarea preşedintelui Hromadka, care a chemat pe toţi la muncă susţinută pentru viitor, în vederea atingerii ţelurilor fixate de această Adunare, de Conferinţa Creştină pentru Pace, care este lupta pentru stabilirea unei păci statornice în lume.

Datoria slujitorilor şi credincioşilor Bisericii noastre este să urmăm apelului făcut de a doua Adunare pancreştină pentru pace şi — în conlucrare cu slujitorii şi credincioşii celorlalte culte — să sprijinim activ lupta poporului nostru pentru pace şi toate iniţiativele şi acţiunile din lume care contribuie la biruinţa păcii. Să ne intensificăm lucrarea „pentru pacea a toată lumea", ca să fim cu adevărat ucenici ai lui Iisus Hristos, Domnul păcii.

Pr. Prof. Sofron Vlad

250 de ani de la moartea lui Constantin Brîncoveanu

Intre cei mai de seamă domnitori ai Ţării Romîneşti se numără şi Constantin Vodă Brîncoveanu (1688—1714), de la moartea căruia s-au împlinit la 15 august, 250 de ani. Se cuvine deci să scriem cîteva rînduri despre viaţa sa, despre înfăptuirile sale din cursul celor aproape 26 de ani de domnie şi despre moartea sa mucenicească.

Constantin Brîncoveanu s-a născut la 15 august 1654, fiind de neam din satul Brîncoveni din Oltenia. Tatăl său, postelnicul Papa Brîncoveanu a murit ucis într-o răscoală a ostaşilor în domnia lui Constantin Şerban Vodă, în 1655. Fiul Constantin a fost crescut de mama sa Stanca, fiica postelnicului Constantin Cantacuzino. După ce a învăţat carte grecească şi slavonească, s-a căsătorit cu Maria, nepoata de fiu a domnitorului Antonie Vodă din Popeşti. Din această căsătorie s-au născut 11 copii: 4 feciori şi 7 fete. De tînăr a fost chemat în slujbe domneşti: sub Duca Vodă şi Şerban Cantacuzino, ajungînd în cele din urmă în dregătoria de mare logofăt, adică cel mai apropiat sfetnic al domnitorului. El era preţuit de toţi pentru înţelepciunea, bunătatea şi evlavia sa.

De aceea, n-a fost de mirare că la moartea unchiului său Şerban Cantacuzino (29 oct. 1688), boierii ţării împreună cu mitropolitul Teodosie şi cu patriarhul Dionisie al Ţarigradului s-au hotărît ca să aleagă în scaun pe logofătul Constantin Brîncoveanu.

El şi-a început domnia în împrejurări foarte grele pentru Ţara Romînească, tocmai în vremea unor războaie dintre turci şi austrieci, ţara fiind ameninţată de turci, de tătari şi austrieci. Dar Brîncoveanu, printr-o iscusinţă deosebită, a ştiut să păstreze cu toţi legături de prietenie, ca ţara să nu fie supusă la jafuri şi pustiiri. In cursul unei aşa de îndelungate domnii a avut o singură ciocnire cu o oaste austriacă în 1690, între Tohan şi

Zîrnești, pe care a și biruit-o De aceea, în cursul domniei sale a putut să construiască numeroase biserici și mănăstiri, să sprijine tipărirea de cărți și să încurajeze pe oamenii de carte. Sub aceste aspecte, domnia lui este una dintre cele mai rodnice în trecutul nostru.

Constantin Vodă Brîncoveanu a zidit din temelii sau a refăcut numeroase lăcașuri de închinare, atît în Țara Romînească, cît și în afara hotarelor ei. Incă înainte de a ajunge domn a ridicat două biserici: una la Potlogi (1683) și alta la Mogoșoaia, lîngă București (1688). In vara anului 1690 a pus temelia celei mai de seamă ctitorii ale sale, mănăstirea Hurezi din ținutul Vîlcii, cu hramul Sfinții Impărați Constantin și Elena. Mănăstirea a fost lucrată cu o măestrie deosebită, înconjurată cu ziduri și turnuri, ca o cetate de apărare, avînd pe lîngă biserica principală și cîteva paraclise, împodobite cu zugrăveli de către cei mai iscusiți meșteri ai vremii. Gîndul evlaviosului ctitor a fost ca mănăstirea Hurezi să fie loc de îngropare pentru el și familia sa, dar Dumnezeu a vrut ca numai o singură fiică să-i fie înmormîntată aici.

Tot în Oltenia Brîncoveanu a ridicat încă două noi lăcașuri de închinare pe locul altora mai vechi și anume la mănăstirea Brîncoveni, unde era îngropat tot neamul său și la mănăstirea Mamul. In București a ridicat trei biserici, tot pe locul altora mai vechi: biserica Sf. Ioan Grecesc, biserica mănăstirii Sf. Sava și biserica mănăstirii Sf. Gheorghe Nou.

In afară de aceste biserici ridicate în întregime de evlaviosul domn, el a mai făcut o seamă de îmbunătățiri, adausuri sau prefaceri la numeroase altele: mănăstirea Bistrița, Strehaia, Sadova, Gura Motrului, Dintr-un lemn, Argeș, Dealu, mitropolia din Tîrgoviște și biserica domnească tot de acolo și altele.

Cîteva lăcașuri de închinare au fost ridicate și de membrii familiei sale. Astfel, Doamna Maria a ridicat mănăstirea Surpatele și bolnița de la Hurezi, iar fiul său Ștefan un paraclis cu hramul Sf. Ștefan, tot la Hurezi.

Dar ajutorul lui Brîncoveanu s-a îndreptat și spre bisericile din afara Țării Romînești. Astfel, el a acordat ajutoare la cele mai multe din mănăstirile Muntelui Athos, la mănăstirile din Bulgaria, Serbia, Grecia, Albania și în tot Răsăritul ortodox pînă la Alexandria, Muntele Sinai și Ierusalim.

Domnia lui Brîncoveanu este însemnată și prin activitatea cărturărească desfășurată acum. La curtea sa au trăit cărturari de seamă cum a fost stolnicul Constantin Cantacuzino, cronicarul Radu Greceanu, mitropolitul Antim Ivireanul, episcopul Mitrofan al Buzăului, precum și alți învățați greci. La mănăstirea Sf. Sava din București funcționa o școală superioară înființată încă de înaintașul său, Șerban Cantacuzino, iar la biserica Sf. Gheorghe Vechi, tot în București, funcționa o școală de slavonie.

Constantin Brîncoveanu a fost și un mare ocrotitor al tiparului. In timpul domniei sale existau cinci tipografii, la București, Buzău, Snagov, Rîmnic și Tîrgoviște, care au tipărit peste 80 de lucrări în limbile romînă, slavonă, greacă și arabă. A fost o mare binefacere nu numai pentru Brîncoveanu, ci pentru întregul popor, că în timpul lui s-a ostenit cu tipărirea de cărți Antim Ivireanul, care datorită hărniciei și iscusinței sale a ajuns episcop de Rîmnic (1705) și apoi mitropolit al țării (1708). Antim a întemeiat o tipografie nouă la Snagov, unde a fost stareț 7 ani, a condus apoi tipografia din București și în cele din urmă a întemeiat noi tipografii la Rîmnicul Vîlcea și apoi la Tîrgoviște. Din toate aceste tipografii, cu banii lui Brîncoveanu și cu munca lui Antim, au ieșit la iveală nenumărate cărți de slujbă și de învățătură creștinească.

Pînă pe vremea aceea cărțile noastre de slujbă erau tipărite în limba slavonă, unele avînd doar tipicul în romînește. Abia pe la sfîrșitul secolului XVII și mai cu seamă la începutul secolului XVIII se începe traducerea lor în limba romînă. Sub Brîncoveanu încă s-au tipărit cărți în romînește: Psaltire, București 1697 și Buzău, 1701, 1703, Evanghelie, Snagov 1697, Noul Testament, București 1703, Apostol, Buzău 1704. Antim Ivireanul începe și tipărirea cărților de slujbă propriu zise în romînește și slavonește: Molitvelnic, Rîmnic 1706 și Tîrgoviște 1713, Octoih, Tîrgoviște 1712, Liturghier, Tîrgoviște 1713. Pe lîngă acestea, s-au tipărit în romînește și cărți de învățătură creștinească: Mărgăritarele Sf. Ioan Gură de Aur, traduse de frații Șerban și Radu Greceanu, București 1691, Pravoslavnica mărturisire a mitropolitului Petru Movilă, Buzău 1691, Carte sau lumină, de Maxim Peloponezianul, Snagov 1699, Invățături creștinești, traduse de Gh. Radovici, Snagov, 1700, Floarea darurilor, Snagov 1700, Invățătură pentru șapte Taine, tradusă de episcopul Mitrofan, Buzău 1702, Pilde filosofești, Tîrgoviște 1713.

In limba greacă de asemenea s-au tipărit numeroase cărți de slujbă și învățătură, unele din ele la îndemnul învățatului patriarh Dosoftei al Ierusalimului care a trăit multă vreme la Curtea lui Brîncoveanu.

La rugămintea patriarhului Atanasie III Dabbas al Antiohiei, Brîncoveanu a rînduit să se tipărească și cărți în limba arabă, spre folosul creștinilor ortodocși din Siria. Inființarea tipografiei și grija tipăririi cărților arăbești i-a revenit tot lui Antim Ivireanul. Astfel, s-au tipărit un Liturghier grecesc-arăbesc la Snagov în 1701 și un Ceaslov grecesc-arăbesc la București în 1702. Cînd patriarhul Atanasie a părăsit Țara Romînească, Brîncoveanu i-a dăruit tipografia arabă pe care a dus-o la Alep în Siria, unde s-au tipărit apoi alte cărți de slujbă vreme îndelungată.

Pentru credincioșii din Georgia s-au Iviria, la rugămintea lui Antim Ivireanul, care era originar din această țară, Brîncoveanu a trimis acolo pe Mihail Iștvanovici, care a tipărit în 1710 la Tiflis, un Liturghier și o Evanghelie în limba georgiană. Astfel, ajutorul lui Brîncoveanu s-a revărsat asupra tuturor Bisericilor ortodoxe din Răsărit.

O grijă deosebită a arătat Constantin Vodă Brîncoveanu și pentru romînii ortodocși din Ardeal și Biserica lor. Astfel, în 1698 a zidit o frumoasă biserică — în stil brîncovenesc — în Făgăraș. In 1701 a zidit o biserică în Ocna Sibiului. Tot el este ctitor al mănăstirii de la Sîmbăta de Sus. A dăruit apoi numeroase ajutoare bisericii Sf. Nicolae din Scheii Brașovului, pe care au ajutat-o și mulți dintre înaintașii săi în scaun. In 1698, cu prilejul hirotonirii mitropolitului Atanasie Anghel la București, Brîncoveanu i-a dăruit un rînd de odăjdii vlădicești, cărți de slujbă, precum și o danie de 6000 de bani, pentru ca să fie Mitropoliei „de întărire și ajutor" întrucît „o știm ca pe o corabie ce se leagănă în mijlocul valurilor mării". Chiar și după ce Atanasie s-a unit cu Roma, crezînd că el totuși se va îndrepta, Brîncoveanu a dăruit Mitropoliei, la 15 iunie 1700 o moșie la Merișani în Argeș.

Constantin Brîncoveanu s-a străduit, pe cît a putut, să împiedice dezbinarea sufletească a romînilor ardeleni, săvîrșită la 1698—1700. El a scris și împăratului din Viena ca romînii din Ardeal să nu fie siliți a îmbrățișa Unirea cu Roma. Imprejurările politice de atunci l-au împiedicat însă să ducă o activă acțiune mai hotărîtă pentru împiedicarea actului făcut de mitropolitul Atanasie. El a continuat să trimită scrisori de îmbărbătare către romînii din Schei și Țara Bîrsei, sfătuindu-i să rămînă statornici în dreapta credință. Cărțile tipărite în timpul domniei lui Brîncoveanu au cunoscut o largă răspîndire în Ardeal, multe ajungînd pînă în Maramureș. Unele erau dăruite de el însuși, cum ne arată însemnările făcute pe ele de către preoți.

Dar această stare de înflorire bisericească și culturală a luat sfîrșit odată cu căderea lui Brîncoveanu. Numeroasele pîri ale dușmanilor săi la împărăția turcească, precum și faptul că în războiul ruso-turc din 1711 un boier al său a trecut de partea rușilor, au făcut pe turci să-l bănuiască de necredință și să-l mazilească, adică să-l înlăture din scaun. La 14 aprilie 1714, chiar în săptămîna Patimilor, a sosit la București un trimis al sultanului care i-a adus vestea mazilirii și porunca de a porni la Constantinopol cu întreaga sa familie. Ajuns la Constantinopol, Brîncoveanu și casa lui au fost duși în închisoarea celor 7 turnuri (Edicule). In ziua de 15 august 1714, tocmai cînd împlinea vîrsta de 60 de ani, a fost pornit cu întreaga familie spre locul de osîndă. Aici i s-a făgăduit că va scăpa cu viață, dacă va îmbrățișa credința mohamedană, lucru pe care evlaviosul domn l-a respins. Atunci, în prezența sultanului și a trimișilor țărilor străine, i s-a tăiat capul lui Ienache Văcărescu, cel mai de seamă sfetnic al domnitorului, apoi au căzut capetele celor 4 copii ai săi: Constantin, Ștefan, Radu și Matei. La urmă, după ce a văzut toată grozăvia uciderii lor, a fost tăiat și capul lui Brîncoveanu. Capetele lor au fost purtate de turci prin Constantinopol în vîrful sulițelor, iar trupurile le-au fost aruncate a doua zi în Bosfor. Niște pescari credincioși le-au cules din mare și le-au îngropat în mănăstirea din insula Halki. Doamna Maria și ceilalți membri ai familiei care au scăpat cu viață, au fost închiși într-o cetate din Asia Mică, de unde s-au reîntors în Țara Romînească abia peste doi ani. In 1720 ea a izbutit să aducă pe ascuns oasele soțului său în țară și să le îngroape în biserica Sf. Gheorghe Nou din București, ctitoria sa, punînd deasupra mormîntului o candelă cu o inscripție.

Din cele arătate se vede că domnitorul Constantin Brîncoveanu a fost un mare binefăcător al Ortodoxiei și un mare sprijinitor al culturii, iar moartea sa a fost cu adevărat mucenicească. Se cuvine dar ca acum, la 310 ani de la nașterea sa și 250 de ani de la moartea sa, să-i aducem și noi prinos de recunoștință, pentru tot ce a făcut el pentru Biserica Ortodoxă de pretutindeni, pentru Biserica ardeleană și pentru poporul romîn.

M. Păcurariu

Maica Domnului

Cu sărbătorile Domnului nostru Iisus Hristos stau în strînsă legătură sărbătorile Maicii Domnului, precum și viața ei stă în legătură strînsă cu viața pămîntească a Fiului ei dumnezeiesc. In adorarea Domnului, exprimată prin sărbătorile domnești, se cuprindea și preacinstirea Maicii Domnului. De aceea Sărbătorile cele mai vechi ale Maicii Domnului apar în forma lor primă ca sărbători ale Domnului. Cînd ereticii au negat cinstea ce se cuvine Maicii Domnului, Biserica a instituit sărbători deosebite, privitoare la Maica Domnului, spre a o cinsti în mod corespunzător sfinteniei sale și a împlini aceea ce însăși Maica Domnului a prezis în casa lui Zaharie: „Iată de acum mă vor ferici toate neamurile" (Luca 1, 43).

Maica Domnului e fiica piosilor părinți Ioachim și Ana, care se trag din neamul lui David. Ea e logodnica lui Iosif și maica Domnului Iisus. Ea e femeia promisă lui Adam și Eva după căderea lor în păcat, a cărei sămînță va zdrobi capul șarpelui, Ea e fecioara minunată, care după profetul Isaia (7, 13) va naște pe Emanuil și pe care arhanghelul Gavriil o numește „plină de dar și binecuvîntată" între femei, iar Elisabeta, „maica Domnului" (Luca 1, 28—43). Ea este aceea, care prin pogorîrea Duhului Sfînt, s-a făcut Maica Dumnezeu-omului, Mîntuitorul lumii, devenind astfel modelul strălucit al tuturor virtuților și maica vieții eterne.

Cultul Fecioarei Maria începe de la Bunavestire, cu închinarea îngerului Gavriil prin cuvintele: „Bucură-te cea plină de dar", sfîntă cu desăvîrșire, și cu închinarea Elisabetei prin cuvintele: „Binecuvîntată esti tu între femei"... Ea o

(Continuare în pag. 4)

Maica Domnului

(Continuare din pag. 3)

numește pentru totdeauna „Maica Domnului". Mulțimile, care ascultau pe Iisus o fericesc pe Maica Domnului prin glasul femeii care exclamă: „Fericit este pîntecele ce te-a purtat și pieptul la care ai supt" (Lc. 11, 27). Fecioara însăși își dă seama de harul ce-l are înaintea lui Dumnezeu și zice: „Mărește suflete al meu pe Domnul... că iată de acum mă vor ferici toate neamurile, că mi-a făcut mie mărire Cel Puternic...". Creștinii din toate neamurile o fericesc și-i aduc cult de supravenerație (iperdulie), pentru sfințenia ei de Fecioară plină de dar și de Maică Preacurată, Născătoare de Dumnezeu, „mai cinstită decît heruvimii și mai mărită, fără de asemănare, decît serafimii..." .

De atunci, noi, creștinii, avem cultul ei de mamă ideală și femeie model pentru toate femeile și mamele creștine. De atunci încoace începe a se zugrăvi icoana ei sfîntă, încep a se face cîntări în onoarea ei, a se așeza sărbători și a se rîndui slujbe (Acatiste și Paraclise) în biserici pentru chemarea ei în ajutorul nostru. De atunci Ea este prețuită de creștini, ca fiind cea mai bună și mai aleasă dintre toate ființele și făpturile lumii.

Sfinții Părinți (Epifanie, Nichifor, Calist ș. a.) subliniază: „Intr-adevăr Sf. Fecioară ne uimește nu numai prin neprihănita și curata frumusețe trupească, ci în deosebi prin desăvîrșirea Ei sufletească. Mintea Ei era îndreptată numai către Dumnezeu și în dragoste față de aproapele. Era cu inima smerită și preaînțeleaptă în convorbiri. Vorbea puțin și numai ce era necesar. Era sîrguincioasă la citit, totdeauna harnică, respectuoasă față de toți, milostivă față de cei săraci, nerefuzînd nimănui ajutorul. Era supusă întru totul voinței lui Dumnezeu.

Rugăciunea ei era neîncetată. Răbdarea încercărilor grele era blajină. Cordiala căldură față de aproapele s-a arătat la Ea neîncetat din copilărie pînă la sfînta Ei adormire". Ea stă în fața lui Hristos-Dumnezeu cu îndrăzneală maternă, căci mult poate rugăciunea Maicii către Fiul Ei și Dumnezeul nostru. Numai ei Biserica îi cîntă: „Ușa milostivirii deschide-o nouă, binecuvîntată Născătoare de Dumnezeu...".

Din primele timpuri ale creștinismului au fost compuse multe rugăciuni și laude în cinstea Maicii Domnului: toți se rugau ei în diferitele împrejurări ale vieții, calamități, primejdii, la nașteri și la moarte. In cinstea Ei s-au înălțat biserici și s-au consacrat orașe și mănăstiri. Prima biserică consacrată Maicii Domnului a fost construită în Lida, în sec. I, iar în sec. II — la Alexandria și multe alte biserici. Orașul Constantinopol, capitala lui Constantin cel Mare, a fost încredințat ocrotirii Maicii Domnului.

Pentru preamărirea Maicii Domnului Biserica consacră multe zile.

Unele din aceste zile sfinte se referă la evenimente din viața Ei pămîntească; altele la cinstirea lucrurilor ce s-au păstrat de la Ea și altele la arătările Ei minunate și la minunile săvîrșite pretutindeni de icoanele ei.

Astfel, după mărturia istoricului N. Calist din sec. XIV, „veșmîntul Maicii Domnului se păstra în biserica Vlahernelor de lîngă Constantinopol și se păstrează pînă azi, ca protector al orașului, făcînd multe vindecări și minuni".

Este de la sine înțeles, că primii creștini care au crezut și au primit învățătura lui Hristos, totodată au cinstit și au iubit pe Preasfînta Sa Mamă, căreia Iisus atunci cînd atîrna pe cruce, îi dă în seamă tot neamul creștinesc în persoana lui Ioan Teologul: „Iată Fiul Tău". Sf. Fecioară Maria, după moartea Fiului său, potrivit dispoziției luate de El, a viețuit la Sf. Ioan, fiindcă Iosif nu mai era în viață și Ea nu mai avea alți fii după trup afară de Iisus. Cei mai mulți istorici spun că Ea a murit pe la an. 45 la Sf. Ioan în Ierusalim și că s-a săvîrșit în pace. Sub împăratul Mauriciu (582—602) a fost stabilită definitiv sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului. In Apus această sărbătoare s-a numit de la început „Mutarea Sf. Marii".

In zilele pămîntești ale Maicii Domnului, mulți creștini din apropiere și din depărtare se grăbeau ca s-o vadă și s-o asculte, să primească de la Ea sfaturi și binecuvîntări. Iar acei creștini care nu aveau posibilitatea s-o vadă și să-i asculte sfaturile, doreau să-i vadă măcar chipul. De aceea Sf. Apostol și Evanghelist Luca, medic și pictor renumit, a pictat pe scîndură trei icoane cu chipul Maicii Domnului, pe care le-a prezentat Ei. Ea, văzîndu-le, a repetat cuvintele proorocești: „De acum mă vor ferici toate neamurile...".

Una dintre aceste trei icoane, ce s-a bucurat de însăși binecuvîntarea Maicii Domnului, pe care se înfățișează Maica Domnului singură, fără Unul născut Fiul Său, se numește a „Milostivirei", ca rugătoare față de Fiul Său pentru a ne milui pe noi păcătoșii. O altă icoană, ce reprezintă pe Maica Domnului ținînd pe Fiul Său în brațe pe mîna stîngă se numește „Odighitria", adică conducătoarea noastră către Impărăția Cerurilor. A treia icoană, ce reprezintă pe Preasfînta Fecioară cu Pruncul pe mîna dreaptă se numește tot a „Milostivirei", dar spre deosebire de prima, se numește a „Milostivirei de Kikkos", de la numele muntelui din insula Cipru, din partea nord-vestică a insulei.

Iisus Hristos înalță demnitatea Maicii Sale dumnezeiești, nu numai pentru că ea a născut pe Dumnezeu-omul, dar, pentru că ea este cu adevărat Maică și după duh, deoarece nimeni nu a ascultat cuvintele Lui și nu le-a păstrat în inima sa și n-a împlinit voia Tatălui, cu atîta credință ca Preacurata Lui Maică.

Creștinii cunosc puterea mijlocirii Maicii Domnului și aleargă la rugăciunile ei în toate împrejurările.

Fiul lui Dumnezeu s-a înălțat la cer și șade de-a dreapta Tatălui și nu încetează să dea ascultare dumnezeiești Sale Maice, iar Ea, ridicată de Fiul Ei și Dumnezeu la cer, nu încetează a-și iubi Fiul și măreața Sa operă de mîntuire și a se ruga pentru noi.

Să ne adresăm Maicii noastre ca niște fii iubiți și să zicem: „Preasfîntă Născătoare, ajută-ne! Pe Tine Te chemăm, ajută-ne, înțelepțește-ne, arată-ne calea către împărăția cerurilor! Dă-ne putere, ca prin fapte bune, cugete curate, credință, îndeplinirea conștiincioasă a datoriilor noastre să putem dobîndi dreptul la ocrotirea Ta de Mamă!

Toată nădejdea noastră o punem în Tine, Maica lui Dumnezeu, păzește-ne sub acoperămîntul Tău!".

Pr. Chiril Pistrui

AȘ VREA...

Aș vrea Mediterana în țărmuri să lovească
Cu ramura albastră — măslinii s-odrăslească,
Cărările să curgă sub arborii în floare,
Porumbii albi ai păcii din ceruri să coboare.

Aș vrea în toată lumea un cîntec să răsune
Din biciume de raze, iar a visării strune
Inalțe armonie Cerescului Părinte,
Vezuviul peste arme reverse-se fierbinte.

Aș vrea să înflorească pe cer livezi de stele
Sînt omul din uzină, sînt omul de pe schele,
Sînt cel ce zbor în cosmos, iar în adînc de mine
Cobor să zmulg din bezne vieții zări senine.

Sînt om și pretutindeni sînt însetat de soare
Iar noaptea printre stele aștept ca să coboare,
Ca altădată îngeri în haină de lumină.
Și îmi visez planeta, prin spații, o grădină.

Ichim Dumitru

Douăzeci de ani de fericire

Douăzeci de de ani de fericire,
Douăzeci de ani de împlinire,
Pun pe-a țării frunte azurie
Cunună de mirt, de bucurie.

Liberă, măreață și frumoasă,
Ca o june, tînără, mireasă,
Cu privirea-albastră-ncîntătoare,
Ride-nprospătată către soare.

Colb de aur, păru-i de mătase
Lasă pe tarlalele mănoase,
Peste mările de grîne înfrățite,
Peste bărăgane nesfîrșite.

Colective mijlocu-i încinge,
Floarea primăverii azi o ninge,
Duc colectiviștii în hambare
Cerul de belșug, de sărbătoare

Zi de zi pe umeri i s-anină
Tot cîte-un oraș, cîte-o grădină,
Fabrici și uzine, totu-i un extaz
Ca și mîndra, nouă mare la Bicaz.

Douăzeci de ani de tinerețe,
Nuferi oglindiți în frumusețe,
Iți aduc Republică iubită
Slavă veșnică, nemărginită.

Preot Ștefan Tascianu

LA HRAM

La praznicul „Adormirii Maicii Domnului" a avut loc la Sf. Mănăstire „Brîncoveanu" de la Sîmbăta de Sus (Făgăraș), hramul Mănăstirii.

Hramul s-a desfășurat conform cu rînduiala stabilită de I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae care era la Sf. Mănăstire. Sf. Liturghie s-a săvîrșit de un sobor de preoți, în frunte cu P. C. Arhim. N. Mladin și P. C. consilier arhiepiscopesc I. Vlad. Răspunsurile le-a dat corul de la biserica de pe Groapă din Sibiu. La sfîrșitul sfintei Liturghii au predicat:

P. C. *Arhim. Serafim* despre darul lui Dumnezeu ce sălășluiește în sufletul credinciosului și despre fructificarea acestui dar în ostenelile zilnice pentru binele tuturor;

C. pr. *O. Cocan* (Făgăraș) despre Maica Domnului și despre misiunea femeii, a mamei creștine de a crește copiii în credință și dragoste de patria noastră scumpă;

P. C. Arhim. prof. *N. Mladin* despre muncă și rugăciune, despre pace (a 2-a Adunare pancreștină pentru pace de la Praga) și despre realizările patriei noastre și patriotismul ce însuflețește pe credincioșii Bisericii noastre;

P. C. Consilier arhiepiscopesc *I. Vlad* despre obligația credincioșilor de a fi buni fii ai Bisericii și buni cetățeni ai patriei, participanți activi la marile realizări ale poporului și împlinitori ai îndrumărilor date de înțelepții ocîrmuitori ai țării noastre.

După Sf. Liturghie s-a slujit Sf. Maslu, Sfințirea Apei la fîntînă, ectenia morților la mormîntul Mitropolitului Nicolae Bălan și au fost împărtășiți credincioșii.

A doua zi, duminică, 16 august, s-a săvîrșit parastas de pomenire pentru Constantin Brîncoveanu, de la moartea căruia s-au împlinit 250 ani. A vorbit P. C. Arhim. N. Mladin despre viața lui Constantin Brîncoveanu, cu îndemnul ca — după pilda lui — credincioșii de azi să fie oameni ai păcii, luptători activi pentru pace, atașați de legea strămoșească și iubitori de cultură.

N.

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu 42.418

Anul 112 Sibiu, 15 septembrie 1964 Nr. 35--36

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Chemare la acţiune pentru pace

A doua Adunare pancreştină pentru pace, care a avut loc la Praga între 28 iunie—3 iulie 1964, a făcut o trecere în revistă a realizărilor Conferinţei Creştine pentru Pace de la prima Adunare pancreştină pentru Pace pînă azi (1961—1964) şi a luat hotărîri în ce priveşte atitudinea creştinilor de pretutindeni faţă de situaţia internaţională actuală şi de sarcinile ce le revin ca — în această situaţie — să-şi aducă practic contribuţia lor la cauza păcii, la rezolvarea problemelor litigioase nu pe calea armelor, ci prin tratative, în spiritul coexistenţei paşnice.

Ceea ce iese în evidenţă din Mesajul adresat de a doua Adunare pancreştină către Biserici şi credincioşi, ca şi din Apelul adresat guvernelor, parlamentelor şi personalităţilor marcante, este tocmai faptul că creştinismul înţelege pacea, nu ca o stare de visare, de aşteptare, ci ca o cucerire, care cere o acţiune permanentă în concret, în viaţa de azi a omenirii, cu toate frămîntările, problemele şi strădaniile ei spre mai bine. „Legămîntul lui Dumnezeu (cu noi, oamenii) — se spune în Mesaj — nu ne scoate din lume, ci ne trimite în lume, ne eliberează pentru iubirea către toţi oamenii şi spre răspunderea pentru tot ce se întîmplă în lume. El ne obligă să luăm hotărîri concrete". Iisus Hristos „este pacea". Dar „pacea Lui e mai mult decît pacea lăuntrică". Ea cere „să facem ceva pentru aproapele nostru". „Ea ne împinge să luptăm împotriva foamei şi mizeriei, nedreptăţii şi neîncrederii". „Ea ne face gata de jertfă". „De aceea, nu putem participa la pacea lui Iisus Hristos decît dacă introducem în relaţiile dintre popoare împăcarea şi încrederea", „dacă ne angajăm activ pentru cauza păcii". Evanghelia e îndreptată în chip concret spre viaţă şi pace. Ea nu îngăduie creştinului să refuze participarea la cauza păcii.

„Aşadar, creştinul nu se poate mulţumi cu pacea lăuntrică, nici cu aşteptarea ca Dumnezeu să aducă pacea. El trebuie să acţioneze pentru pace, să sprijinească lucrarea pentru pacea a toată lumea. Prin acţiunea concretă pentru pace, el face lucrarea lui Hristos, Domnul păcii. Cel ce nu acţionează pentru pace, acela nu se poate socoti ucenic al lui Hristos, cel ce cheamă pe toţi să fie „făcători de pace".

Aplicînd aceste principii creştine la situaţia internaţională actuală, a doua Adunare pancreştină pentru pace salută cu bucurie acţiunile tuturor Bisericilor pentru pace şi cheamă pe creştinii din toate Bisericile să intensifice lupta pentru pace, să sprijinească orice efort, de oriunde ar veni, care ar putea înlătura primejdia războiului şi întări pacea. Adunarea cheamă — în acest scop — la angajare activă pentru ca să fie aplicat principiul coexistenţei paşnice între statele cu orînduiri sociale diferite şi să rezolve toate problemele litigioase (şi litigiile de frontieră) prin tratative şi nu prin forţă, pentru ca să înceteze şi experienţele subterane cu arme atomice, să se creeze zone denuclearizate; să se ajungă la „îngheţarea" stocurilor de arme nucleare, să se renunţe la planul forţelor nucleare multilaterale, pentru ca să se realizeze dezarmarea generală, totală şi controlată, pentru ca toate popoarele să dobîndească independenţa deplină şi ţările în curs de dezvoltare să aibă posibilităţi mai mari de progres, etc. De asemenea Adunarea cheamă pe creştini să sprijinească rezolvarea paşnică a problemelor, ridicate de „centrele de criză", cum sînt acelea din Asia de Sud-Est, din Cipru, Palestina, Marea Caraibilor, chestiunea germană, etc.

Se vede clar că a doua Adunare pancreştină nu s-a oprit numai la generalităţi, la afirmarea unor principii morale creştine arhicunoscute (iubire, solidaritate, jerftă, pace, libertate, ş. a.), ci a mers mai departe, arătînd ce trebuie să facă creştinii — pe baza acestor principii — pentru omenire în actualele împrejurări, ce atitudine să ia, ce acţiuni să sprijinească. Ea face astfel chemare la acţiune continuă şi din ce în ce mai intensă pentru pace, la angajament activ în problemele, ce le ridică mereu viaţa internaţională, pentru ca aceste probleme să fie rezolvate în spiritul iubirii şi păcii.

Clerul şi credincioşii Bisericii noastre — care şi pînă acum au adus partea lor de contribuţie la lupta pentru pace — răspund chemării la acţiune concretă pentru pace, lansată de a doua Adunare pancreştină pentru pace, cu hotărîrea de a intensifica lucrarea lor pentru cauza păcii, de a sprijini munca poporului nostru pentru viaţa cea nouă, politica lui de pace şi de a merge — împreună cu toţi creştinii — alături de forţele iubitoare de pace pe calea luptei pentru aşezarea unei păci veşnice pe toată suprafaţa pămîntului. La pace ne cheamă Domnul, la pace ne cheamă popoarele lumii. Să urmăm chemarea Domnului şi chemarea popoarelor şi să fim necontenit fii ai păcii, făcători de pace în lume.

T. R.

MECANIZAREA AGRICULTURII

E ştiut că progresul este condiţionat de dezvoltarea industriei în primul rînd. Romînia avea o situaţie grea înainte de al doilea război mondial; la 3.280.000 de gospodării ţărăneşti erau numai 2.265.000 pluguri, adică un milion de gospodării nu aveau nici măcar un plug. Cît priveşte tractoarele, existau pe marile moşii abia 4.049 de tractoare, aduse din străinătate.

Alta este situaţia în ţara noastră astăzi. Prin munca poporului, sub conducerea înţeleaptă a cîrmuitorilor ridicaţi dintre oamenii muncii, ţara aceasta a devenit o ţară cu industrie dezvoltată şi cu agricultură avansată. Industrializarea a făcut posibilă şi transformarea agriculturii. In anii puterii populare s-au pus bazele şi a crescut o industrie producătoare de maşini agricole (tractoare, semănători mecanice, combine pentru păioase, etc.). In 1947, cînd au apărut primele tractoare româneşti I.A.R., unii neîncrezători le priveau cu îndoială, ca şi cînd noi n-am putea fabrica tractoare bune. Curînd însă orice îndoială a fost risipită — şi tractoarele româneşti ară de ani de zile nu numai ogoarele patriei, ci şi ogoare din alte ţări, arătîndu-se la nivelul cerut de tehnica modernă.

Maşinile agricole au schimbat faţa agriculturii noastre. Pe tarlalele întinse ale S.M.T.-urilor şi ale Gospodăriilor agricole colective — lucrate după metode agrotehnice înaintate — maşinile au înlocuit munca manuală şi au pus agricultura în ritmul progreselor realizate în general de economia noastră. Dacă în 1938 unui tractor îi reveneau două mii de hectare, în 1963 revin unui tractor numai 150 hectare. Aceasta înseamnă că în G.A.S. — aproape toate lucrările la cultura păioaselor şi prăşitoarelor s-au făcut mecanizat, iar pe terenurile accesibile maşinilor ale G.A.C — deasemenea toate lucrările de arături, pregătirea terenului şi semănat atît pentru cereale păioase cît şi pentru porumb s-au executat cu maşinile. In G.A.C. o treime din lucrările de întreţinere a culturilor prăşitoare s-a făcut cu tractorul, grîul, orzul, au fost recoltate în proporţie de 71 la sută cu combinele. In felul acesta dispare imaginea ţăranului aplecat peste coarnele plugului din zori şi pînă noaptea tîrziu, aruncînd sămînţa dintr-o traistă în dreapta şi stînga. Ţăranul a devenit tractorist, lucrează cu maşinile agricole, ca şi cînd de cînd lumea ar fi lucrat cu ele. Şi în zootehnie (creşterea vitelor), recoltarea şi însilozarea furajelor se fac mecanizat pe o scară tot mai întinsă şi multe G.A.C. sînt înzestrate cu tocătoare de nutreţ şi mori cu ciocane, linii ferate înguste, adăpători automate ori semiautomate.

Anul acesta (1964) industria socialistă va înzestra agricultura noastră cu încă 10.000 tractoare (vom avea la sfîrşitul anului 75.000 trac-

toare), 3.000 de combine, circa 4.000 de semănători, ș. a. Cu fiecare an se înmulțește gama de mașini, care înlocuiesc diferite munci manuale. Apar tipuri tot mai perfecționate, prețuite nu numai la noi, ci și în străinătate. Țăranul devine stăpîn pe secretele mașinilor agricole. Recolta este an de an tot mai mare. Fața satelor se înnoiește mereu. Nivelul de trai material și cultural al țăranilor se ridică necontenit.

Astăzi e un lucru firesc să vezi pe ogoare tractoarele arînd, semănătorile semănînd, combinele secerînd și treerînd. S-au obișnuit cu mașinile și berzele, care păsesc — parcă cu mîndrie — de-alungul brazdelor trase de oțelul tractorului. Mecanizarea a schimbat și peisajul țării.

Pe linia aceasta a mecanizării agriculturii an de an apar noi realizări. Ea este linia avîntului continuu al agriculturii noastre. In felul acesta agricultura satisface nevoile crescinde de produse alimentare ale populației și de materii prime ale industriei socialiste. Ea contribuie la dezvoltarea economiei țării noastre și la bunăstarea poporului muncitor.

N.

ȘTIRI

La o recepție dată de I. P. Sf. Arhiepiscop Serghie, exarh al Patriarhiei Moscovei pentru Europa de Mijloc, la reședința sa din Karlshorter (R.D. Germană), la care au participat episcopi evanghelici, preoți catolici și vechi-catolici, I. P. Sf. Sa a declarat că învierea lui Hristos obligă pe creștini la o „conviețuire plină de încredere cu toți oamenii de bunăvoință".

★

Pastorul evanghelic din Hamburg, H. Otto Wölber și profesorul catolic Dr. Teofil Thun din Paderborn, au cercetat relația tineretului vest german cu religia și au ajuns la concluzia că dintre tinerii chestionați „mai puțini decît a zecea parte au o legătură personală cu Dumnezeu". „Bisericile — constată recenzentul — stau neputincioase față de această îndepărtare de credință".

★

Pastorul W. M. Simmons din Macon (S.U.A.) a fost condamnat la 60 zile închisoare pentru tulburarea liniștei publice, pentru că în casa lui de rugăciune se cînta pînă noaptea tîrziu cu tobe, pian și alte instrumente și cu voce tare. Un negustor, la șapte case distanță de casa de rugăciune, a spus la proces că el putea asculta acasă „slujba" aceasta.

★

In 24 mai a. c. a murit prof. de Noul Testament Werner Schmauch din Greifswald. Ucenic al teologului neotestamentar Ernst Lohmeyer (Breslau), W. Schmauch a participat la lupta „Bisericii (evanghelice) mărturisitoare" împotriva regimului hitlerist. In ultimii ani s-a remarcat mai ales prin activitatea lui în cadrul Conferinței Creștine pentru Pace, fiind între întemeietorii ei în 1958 și în 1962 vicepreședinte.

★

In 22 mai a. c. adunarea a 80 personalități catolice din R. D. Germană, care a avut loc la Berlin, a adresat un Apel de pace către catolicii din ambele state germane. Apelul declară, în rezumat, următoarele: 1. In concordanță deplină cu afirmația papilor Ioan XXIII și Paul VI că pacea, ca bunul cel mai de preț al omenirii, trebuie apărată cu toate mijloacele, noi sprijinim politica de pace a R.D.G. și cerem conducătorilor R.F.G. să urmeze chemările papilor spre pace și să părăsească politica de pregătire a unui nou război; 2. In concordanță cu papii Ioan XXIII și Paul VI condamnăm întrecerea înarmărilor, sprijinim dezarmarea generală, totală și controlată și chemăm pe frații din R.F.G. să lupte pentru a opri orice fel de înarmare atomică a Bundeswehrului și pentru a încheia un acord de dezarmare nucleară a celor două state germane; 3. Sprijinind cu papii Ioan XXIII și Paul VI, dreptatea și iubirea între popoare noi aprobăm politica R.D.G. de prietenie între popoare și condamnăm politica revanșistă a R.F G.; 4. Ca și papii Ioan XXIII și Paul VI, sprijinim rezolvarea tuturor problemelor litigioase prin tratative pașnice și chemăm pe frații din R.F.G. să lupte ca guvernul R.F.G. să fie înduplecat de a păși la rezolvarea problemei germane prin tratative cu guvernul R.D.G.

Timpul nostru cere, pe lîngă rugăciune, și acțiune pentru pace. In spiritul Enciclicei „Pacem in terris" al papii Ioan XXIII și al Mesajului de pace al papii Paul VI dat la Betleem, chemăm pe toți germanii catolici de a da prin fapte valoare reală poruncii divine de pace. Prin aceasta slujim binelui poporului și prestigiului Bisericii!

★

La 8 iunie teologul ceh Dr. J. L. Hromadka, președintele Conferinței Creștine pentru Pace, a împlinit 75 ani. Cu această ocazie a avut loc la Praga o manifestare festivă, în care s-au scos în evidență meritele deosebite ale luptătorului pentru Evanghelia păcii, pentru dreptate, pace și progres. Sărbătoritul a fost felicitat — fie direct, fie prin scrisori — de personalități din diferite Biserici, de membrii marcanți ai Conferinței Creștine pentru Pace, de teologi, oameni politici etc. Amintim pe: Prof. Dr. Lochman, Albert Rasker, H. Vogel, Karl Bart, Bassarak și decanul Facultății catolice de teologie din Bratislava, ș. a. O scrisoare de felicitare a trimis I. P. Sf. mitropolit Nicodim al Leningradului ș. a.

★

Zece personalități eclesiastice catolice din R. S. Cehoslovacia au făcut în iulie a. c., o vizită de prietenie catolicilor din R.D. Germană. Delegația a avut în frunte pe Prof. Dr. Beneș, secretarul general al Comitetului Executiv al Păcii al preoțimii catolice din R. S. Cehoslovacia, vicarii capitulari Titman și Onderko și vicarul general Belak de Oznava. Cu această ocazie au avut loc întîlniri cu catolicii germani și cu evanghelicii. S-a afirmat prietenia cehoslovacă-germană, s-a condamnat politica revanșardă a Germaniei Federale și s-a arătat că, „numai în socialism avem garanția unei păci trainice în lume".

Prima femeie creștină pe pămîntul european

Chemarea Sf. Apostol Pavel de la Troa din Asia Mică de Apus în Macedonia din Europa, spre a ajuta la propovăduirea Evangheliei (Fapte 16, 9) a prilejuit apostolului Pavel să cheme la Sf. Evanghelie pe primii europeni, din cetatea Filipi, primul oraș al acelei părți din Macedonia. Acolo Pavel a întîlnit-o pe Lidia, femeie temătoare de Creator, care a luat aminte de cele grăite de către Pavel și s-a botezat cu întreaga ei casă (Fapte 16, 14—15).

Lidia era vînzătoare de porfiră din Filipi, oraș așezat pe marea arteră comercială, numită Via Egnatia, care pornea de la orașul Dyrhachion pe Marea Adriatică și peste Salonic se îndrepta spre Bizanț. Cetatea Filipi era o colonie romană. Deci cînd Sf. Apostol Pavel a predicat, într-o sîmbătă, la Filipi, el s-a adresat celor de neam evreu, ale căror femei se întruneau la rugăciune pe malul rîului. Între aceste femei se afla și Lidia. Prin urmare timpul încreștinării și botezării ei se așează în cadrul celei de a doua călătorii misionare a apostolului Pavel, deci între anii 51—54, mai precis, la Filipi Pavel a fost fie spre sfîrșitul anului 51, fie la începutul anului 52.

Totuși Lidia nu era de neam evreu, ci fiind originară din Tiatira în Lydia, din Asia Mică apuseană, era și de credință păgînă. De aceea ea a spus Ap. Pavel: „De mă socotiți că sînt credincioasă Domnului (Dumnezeului creștin), intrați și stați în casa mea" (Fapte 16, 15), deci Lidia s-a convertit întru Hristos.

La ea a găsit adăpost Ap. Pavel și ucenicul său Sila, după ce au fost eliberați din închisoare, unde au fost băgați sub acuza de a tulbura obiceiurile romane (Fapte 16, 40).

In cinstea și amintirea acestei prime creștine din Europa, creștinii primari au început a da fiicelor lor numele de Lidia, care devine astfel nume clasic creștin. Și exemplul Lidiei a fost urmat de multe femei, cum arată Noul Testament.

M. Ș.

Despre virtutea credinței

Viața noastră creștină nu se desfășoară la voia întîmplării, ci ea are săgețile ei arătătoare sau de orientare, are temelia ei de susținere, are drumul ei puternic luminat de ceea ce numim îndeobște adevărurile de credință. Acestea sînt făclii aprinse în sufletul creștinului, care îi luminează calea spre Dumnezeu, Ziditorul și Părintele nostru ceresc.

Se numesc adevăruri de credință, pentru că, fiind mai presus de puterile priceperii noastre, la cunoașterea lor ajungem pe calea încrederii în Dumnezeu, care ne-a descoperit aceste adevăruri. In viața aceasta pămîntească, din punct de vedere religios „umblăm prin credință" — cum spune Sf. Apostol Pavel — iar în cea cerească vom umbla „prin vedere", cînd vom vedea pe Dumnezeu „față către față" și îl vom iubi veșnic. De aceea Sf. Pavel, Apostolul ,definește credința drept „așteptarea lucrurilor nădăjduite și adeverirea celor nevăzute" (Evrei 11, 1).

Cuvîntul „cred", așadar, înseamnă că primesc în chip liber și mărturisesc ceea ce Biserica noastră ne învață despre Dumnezeu și rostul nostru în lume. „Credința în Dumnezeu — după cum spune Învățătura de credință creștină ortodoxă (București 1962) — este primirea de către noi, ca adevărate, pe bază de încredere în Dumnezeu și pe baza unei vederi sufletești, a tuturor adevărurilor pe care le avem prin Descoperirea mai presus de fire, în vederea mîntuirii noastre".

Scriind evreilor pe la anul 64 d.Hr., Sf. Apostol Pavel vorbește și despre credință, pentru a cărei mai bună înțelegere Apostolul vine chiar cu unele exemplificări, dintre care reținem: „Prin credință pricepem că s-au întemeiat veacurile prin cuvîntul lui Dumnezeu" (Evrei 11, 3), text în care are în vedere dogma creștină despre crearea lumii de către Dumnezeu.

„Prin credință a cunoscut Noe cele ce încă nu se vedeau și temîndu-se a făcut corabie spre mîntuirea casei sale" (Evrei 11, 7), ceea ce vrea să spună că Noe — „om drept și neprihănit între oamenii timpului său", cum ni-l descrie Scriptura (Facere 6, 9) — primind poruncă de la Dumnezeu s-a apucat imediat de construirea corabiei, cu mult timp înainte de venirea potopului și cînd nimeni nu bănuia acest lucru, încrezător fiind în cele spuse lui de Dumnezeu.

„Prin credință Avram, fiind chemat, a ascultat de a ieșit la locul pe care avea să-l ia spre moștenire și a ieșit neștiind unde merge" (Evrei 11, 8), aici Sf. Apostol Pavel făcînd aluzie la chemarea lui Avram, care, din poruncă de Sus și cu deplină încredere în ea, părăsește locurile natale, casa părintească din vechea Mesopotamie, și pleacă spre ținuturi necunoscute, după porunca lui Dumnezeu.

„Prin credință Moise, făcîndu-se mare, nu s-a lăsat a se numi fiul fetei lui Faraon ... a părăsit Egiptul, netemîndu-se de urgia împăratului, căci văzînd odinioară pe Cel nevăzut, a rămas statornic" (Evrei 11, 24. 27), text în care Sf. Apostol Pavel arată tăria de caracter a lui Moise, care, cu deplină încredere în Cel ce-i grăise prin îngerul Său în rugul care ardea dar nu se consuma (Ieșire 3, 2—10), duce la bun sfîrșit misiunea de a scoate poporul evreu din robia egipteană.

Adevărurile de credință însă sînt cu deosebire cele descoperite nouă de însuși Fiul lui Dumnezeu, Mîntuitorul nostru Iisus Hristos, și anume: Despre Sf. Treime sau un Dumnezeu in trei persoane, despre Biserică, despre Sf. Taine, despre viața viitoare ș. a.

Adevăruri de credință sînt apoi Dumnezeirea Mîntuitorului Iisus Hristos, nașterea Sa suprafirească, moartea, Invierea și Înălțarea Sa la cer, fapte care, deși s-au petrecut aievea acum aproape 2000 de ani, sub ochii oamenilor de atunci, totuși felul în care s-au petrecut scapă puterii noastre de pricepere.

Pentru mai buna orientare a credincioșilor, toată această învățătură de credință pe care creștinul adevărat trebuie s-o creadă a fost închegată pe scurt de către Sf. Părinți ai Bisericii, în două mari soboare și anume: La Niceea (în anul 325) și la Constantinopol (în anul 381), în ceea ce numim „Crez" sau „Simbolul credinței".

Avînd 12 articole, Crezul cuprinde învățăturile de credință, de temelie, ale oricărui creștin ortodox. De aceea, pentru a le avea mereu în față, el se rostește la fiecare Sf. Liturghie

Aceste adevăruri de credință, care sînt absolut necesare vieții creștinului, le avea în vedere Sf. Apostol Pavel cînd scria ucenicului său Timotei să păzească cu sfințenie „învățătura cea sănătoasă" (I Tim. 1, 10). Căci, din păcate, au fost de la început și mai sînt și astăzi pe ici pe colea, în viața unor credincioși învățături nesănătoase, false credințe sau superstiții, cum li se mai spune, care întunecă viața credincioșilor, neavînd nimic comun cu învățătura creștină sau cu „învățătura cea sănătoasă", cum o numește Sf. Apostol Pavel. Credința cea „sănătoasă" aduce în viața creștinului lumină, naște în sufletul lui nădejdea, pacea, dragostea de viață, de muncă, dragostea de oameni, pe cînd falsa credință, credințele deșarte, superstițiile, ca de pildă: credința în noroc, în soartă, în vrăji, descîntecele, spiritismul și altele de felul acestora sînt moartea sufletului, stăvilare ale progresului, ale săltării spre mai bine, spre lumină a vieții omenești. Intre un creștin cu credință sănătoasă, luminată, și unul plin de credințe deșarte este o mare deosebire; este deosebirea care există între un om treaz, senin, încrezător în viață, și unul ametit, plin de groază și de frică, care nu știe unde merge, încotro să apuce.

De aceea, încă din vechime, cu mii de ani în urmă, profeții Vechiului Testament, Mîntuitorul Iisus Hristos, Sfinții Apostoli și Sfinții Părinți au combătut cu glas de tunet toate credințele deșarte din viața credincioșilor.

„Să nu se găsească la tine din aceia care trec pe fiul sau pe fiica lor prin foc, nici prezicător, sau ghicitor, sau vrăjitor, sau fermecător, nici descîntător, nici chemător de duhuri, nici mag, nici de cei ce (zic că) grăiesc cu morții (spiritiști adică), căci urîciune este înaintea Domnului tot cel ce face acestea" — poruncește Cel Preaînalt prin gura profetului Său Moise (Deuteronom 18, 10—12). „Așa zice Domnul: Nu vă îngroziți de semnele cerului, de care se îngrozesc închinătorii la idoli" — citim în Ieremia 10, 12.

Ce altceva este cuvîntarea Mîntuitorului Iisus Hristos de la Matei cap. 23 adresată fariseilor, decît o combatere fățișă a credințelor deșarte ale acestora. Căci știm cum fariseii din vremea lui Iisus nesocoteau învățăturile de bază ale credinței Legii vechi, „dreptatea și mila", fabricîndu-și învățături proprii, din care pricină Mîntuitorul îi numește: „Povățuitori orbi, care strecoară țînțarul și înghit cămila" (Matei 23, 24).

Sf. Apostol Pavel și cu Varnava își rup hainele de mîhnire și durere, cînd văd întunecimea de minte a locuitorilor Listrei, care voiau să le aducă jertfă crezîndu-i pe ei zei (F. Ap. 14, 11—15).

„Fiul meu fugi de orice rău și de orice se aseamănă cu el. Nu te face ghicitor, nici descîntător, nici zodiaș, nici vraci, nici nu te uita la acestea, pentru că din toate acestea se naște închinarea la idoli" — se spune în „Învățătura celor 12 Apostoli", compusă pe la anul 80 d.Hr. Iar cu puțini ani mai tîrziu, Sf. Ignatie Teoforul, printre altele, făcea Tralienilor și acest frumos îndemn: „Vă rog, ca să vă folosiți numai de hrana creștinească și să vă feriți de buruiana străină", prin buruiană înțelegînd, desigur, învățăturile deșarte.

Credințele deșarte, o seamă de superstiții care se făceau simțite și în viața credincioșilor săi, Sf. Ioan Gură de Aur le combate în multe din omiliile sale. Astfel, în omilia IV la epistola I către Corinteni, Sf. Părinte spune că în „noapte adîncă" petrec toți cei care încă mai „fac uz de descîntece, de vrăji, de semne și de ghiciri din zborul păsărilor, care cred în puterea hîrtiuțelor atîrnate de gîtul bolnavilor și în alte nimicuri de felul acestora". Sf. Ioan vine chiar cu un exemplu foarte grăitor, zicînd: „Spune-mi, te rog, dacă ar veni doctorul și în loc să prescrie doctorii el ar descînta, oare l-am mai numi doctor?". Sf. Ioan Gură de Aur combate de asemenea fatalismul sau credința în soartă, ca de pildă credința că cineva se naște cu noroc sau fără noroc, așa după cum Sf. Grigorie de Nisa are o întreagă cuvîntare împotriva destinului. Noi, toți creștinii adevărați — spune Sf. Ioan Gură de Aur — trebuie „să rîdem de toate acestea, ca unii care trăim în lumină. Noi un singur lucru îl credem ca spaimă — continuă Sf. Părinte — și anume păcatul sau altceva care ar aduce vreo supărare lui Dumnezeu. Nefiind acestea, noi rîdem de toate aceste credințe ridicole".

*

„Viața curată — ne învață tot un Sf. Părinte — are de temelie cunoștința credinței. Fără de aceasta nu este cineva creștin, după cum nu poate fi nici clădire fără temelie și nici nu poate deveni cineva învățat, fără să știe mai întîi literele".

Să ne străduim deci a cunoaște cît mai bine adevărurile noastre de credință creștină ortodoxă, să ne formăm o credință curată, luminată, înlăturînd orice falsă credință, orice superstiție care înecă, întunecă și frînează desfășurarea firească a vieții noastre sufletești și trupești.

Să cultivăm o credință cu adevărat creștină, căci cel ce crede cu adevărat în Iisus Hristos acela va urma și mîntuitoarelor Lui porunci, ale dragostei, ale păcii, ale muncii, ale omeniei în general, căci acesta este scopul credinței: să fim în lume făcători de pace, făptuitori ai dragostei de om și de popor, sîrguitori la tot lucrul cel bun, ca astfel să ajutăm la îmbunătățirea vieții pămîntești și să dobîndim și fericirea veșnică.

Gh. Papuc

Rugăciunea domnească

Deschiderea oficială a Noului Testament avusese loc: Muntele Fericirilor devenise primul amvon al lui Iisus. Îi va urma marea și bogata activitate mesianică din jurul Tiberiadei. Predica de pe munte răsturna o concepție veche, făcînd loc celei noi. Pentru legătura cea nouă dintre om și Dumnezeu, era nevoie de o rugăciune. Spiritul cel nou al învățăturii Sale cerea aceasta.

Să-l ascultăm rostind și orînduind El însuși modul de a ne ruga lui Dumnezeu. Pe cît de simplu, de atît de sublim!

„Iar cînd vă rugați, nu grăiți multe ca păgînii care socot că întru multă vorba lor, vor fi auziți. Deci nu vă asemănați lor, căci știe Tatăl vostru de ce aveți nevoie mai înainte de a-i cere voi"...

Iată catehismul noului fel de a te ruga. Iată regula de aur a rugăciunii pe care Iisus ne-a dat-o în cunoscuta Sa predică de pe munte. Ea înlătură vechiul formalism, robia formei și a literei care ucidea spiritul și făcea din rugăciune preocupare de laude deșarte și meșteșugite de cei de pe delături, al căror suflet nici el nu era prea departe de cel al meșterilor iscusiți în tîlcuirea Scripturii.

Se pune o întrebare și nu lipsită de sens: dacă Dumnezeu știe de ce avem nevoie, dece totuși continuăm să ne rugăm? Răspunsul e simplu: ne rugăm pentru a menține legătura mîntuitoare cu El, spre a păstra vii în mintea noastră dragostea, nădejdea și credința în harul Lui izbăvitor. Și dînd model de rugăciune, Iisus Hristos rosti „Tatăl nostru". O rugăciune ușoară și simplă, dar frumoasă și adîncă prin înțelepciunea ce se revarsă din ea la fiecare cuvînt. Ea a devenit de atunci semnul prin care creștinul își recunoaște Dumnezeul căruia-i slujește, iar Creatorul își recunoaște creatura ce i se închină Lui.

Rostiți-o numai și vă veți aminti că slovele acestea au umplut pămîntul: înțelesul ei a cuprins toate mințile credincioșilor, chipul Celui către care se rostește sălășluiește în toate sufletele creștine.

Dumnezeiască prin darul făcut de Iisus nouă și omenească prin ceea ce cuprinde, rugăciunea aceasta te cheamă s-o rostești zilnic, s-o rostești veșnic. Bisericile sînt pline de cîntarea ei... monahii o șoptesc în genunchi, credincioșii cu duioșie, bolnavii cu nădejde, necăjiții cu încredere, toți cu ochii la icoană vibrează sub fiorul duios și tainic al întîlnirii cerului cu pămîntul.

Vrednic de știut este că pe locul unde Iisus Hristos a rostit dumnezeiasca rugăciune se află o bisericuță pe ai cărei pereți, pe plăci de porțelan, cu litere de aur, este scris „Tatăl nostru" în treizeci și două de limbi, simbolizînd parcă pe creștinii din toată lumea îngenunchiați în ceas de rugă la picioarele lui Dumnezeu.

„Tatăl nostru"...

Sufletul credincios recunoaște paternitatea lui Dumnezeu în cele văzute și nevăzute ale cerului și ale pămîntului. Alături de paternitate, universalitatea Lui se întinde pînă dincolo de limitele priceperii noastre. Bunătatea apare ca a treia cunună a dumnezeirii care ne acceptă ca fii ai Săi și primește să-l numim „al nostru", deși adeseori nu sîntem vrednici de o asemenea dragoste.

„Carele ești în ceruri"...

Dumnezeu nu putea „locui" decît sus, în „ceruri", nu undeva printre „stele", ci într-o înălțime spirituală, care e veșnică și nespațială. Cerul acesta este pretutindeni, pentru că Dumnezeu e pretutindeni. Acel cer din care Duhul Sfînt a coborît în chip de porumbel la botezul lui Iisus, acel din care se revarsă în limbi ca de foc peste apostoli și din care Fiul Omului va veni la judecata viitoare.

„Sfințească-se numele Tău"...

Dumnezeu este desăvîrșire și sfințenie. Adorarea Lui cere ca gîndul și fapta creștinului să nu aducă pîngărîrea numelui Său. Ca fiu al Cerului, tu, iubitul meu frate, nu vătăma pe semenul tău, nu nesocoti sfințenia în care trebuie să-ți duci pămînteasca ta viață și nu uita cinstirea ce datorezi lui Dumnezeu, tu cel zidit după chipul și asemănarea Sa.

„Vie împărăția Ta, facă-se voia Ta, precum în cer și pre pămînt". Împărăția lui Dumnezeu este împărăția binelui, a virtuții, a dragostei, a cre-

Comparația cu alții

Iar Simon, Petru văzînd, a căzut la picioarele lui Iisus, zicînd: Ieși de la mine că om păcătos sînt, Doamne.

(Luca V, 8)

Adînc grăitoare sînt aceste cuvinte ale lui Petru. La început, cînd le auzim, ni se par ciudate. De ce? Pentru că ele sînt rostite după pescuirea minunată, cînd pescarii care au ostenit toată noaptea și n-au prins nimic — au aruncat mrejele la porunca lui Iisus și au scos atîta pește încît se rupeau mrejele. Ne așteptam ca Petru să se apropie de Iisus și să zică: Doamne, cu ce putem să-ți mulțumim pentru acest dar? Rămîi cu noi, ca să-ți dăruim și noi tot ceea ce avem mai de preț. Dar nu. El zice dimpotrivă: Ieși, de la mine, du-te... Ciudată recunoștință! Dacă însă auzim motivul acestui cuvînt neașteptat, vedem că prin el Petru aduce adevărată închinare, adevăratul omagiu lui Iisus. Petru, văzînd pescuirea minunată, simte că în Iisus Hristos e o putere dumnezeiască și cutremurat, zguduit, își dă seama că el, Petru, față de Iisus Hristos, este „om păcătos", că el este nevrednic ca Iisus să stea în corabia lui, să fie oaspetele său. Aceasta este adîncimea cuvîntului lui Petru, că el comparîndu-se cu Iisus, în fața puterii și sfințeniei dumnezeiești se descoperă pe sine ca păcătos și nevrednic, aducînd astfel cinstirea cuvenită lui Iisus Hristos.

*

Vrem sau nu vrem și noi — ne comparăm cu alții, cu cei cu care ne întîlnim mai rar sau mai des, în treacăt sau timp îndelungat. Așa e omul; să nu se închidă numai în sine însuși, să nu-și mărginească privirea la cei patru pereți ai camerei lui, ci să privească la semenii săi și comparîndu-se cu ei să se vadă pe sine ca într-o oglindă, mai mare sau mai mic, mai bun sau mai puțin bun, mai inteligent sau mai puțin inteligent, mai frumos sau mai puțin frumos, ș.a.m.d. Toată viața noastră este o permanentă comparație cu alții. De aceasta nu scapă nimeni. Noi cei ce trăim în forfota vieții — clipă de clipă, cu voie sau fără voie, ne comparăm unul cu altul, și ne măsurăm pe noi înșine după măsura altora sau măsurăm pe alții după măsura noastră.

Comparația cu alții, fiind o dorință firească, nu poate fi înlăturată din viața noastră. Ea însă e numai un mijloc, o unealtă. Atîrnă de scopul ce-l urmărim cînd ne comparăm cu alții.

Rea este comparația cînd scopul ei este umilirea, înjosirea celorlalți, sau invidia și ridicarea noastră ostentativă, orgolioasă peste aceștia. Astfel de comparații se întîlnesc mai ales în domeniul bunurilor materiale și al însușirilor fizice. Ne comparăm cu alții în ce privește banii, mîncarea, îmbrăcămintea, mobila, casa, distracțiile, frumusețea, etc. Multe discuții dintre oameni se rezumă la o comparație — bîrfă, calomnie sau invidioasă. Uite, frate — ce salar are cutare, ce mîncări și ce petreceri, ce rochii sau ce costum, ce mobilă, ce casă, cum călătorește în stațiuni climaterice în țară și străinătate, etc. Ți-e ciudă că nu poți fi și tu la fel și-i dorești prăbușirea, boală, necaz ș. a.... Și invers: uite, frate — ce îmbrăcăminte simplă, ce mobilă demodată, ce casă modestă, ce viață retrasă ... și treci mîndru, privind de sus, la fratele tău, la sora ta.

Aceasta e comparația pătimașă, răutăcioasă, egoistă, care ne înveninează sufletul, învenintează și vorbele ce le rostim unul altuia, relațiile ce le avem unul cu altul. Ea nu aduce nici un folos, ci hrănește numai nemulțumirea, umilirea, mîndria, invidia și alte păcate.

Există însă o comparație bună, care are ca scop îmbunătățirea proprie și progresul tuturor. Aceasta se referă în primul rînd la cele spirituale și anume la valorile morale. Așa cum Petru, comparîndu-se cu Iisus, s-a simțit nevrednic și păcătos, așa noi, comparîndu-ne cu alții și mai ales comparîndu-ne cu Iisus Hristos ne dăm seama cît sîntem de nevrednici, de nedesăvîrșiți, de păcătoși. Cred că tuturor li s-a întîmplat, cel puțin odată în viață, ca aflîndu-se în fața unui om, din care iradia bunătatea, dragostea, înțelepciunea, puritatea, să se simtă încîntați dar și mici și nevrednici în fața lui. Cu atît mai mult cînd te afli ca Petru — în fața lui Iisus, cel ce este sfințenia însăși, iubirea însăși, înțelepciunea însăși, bunătatea însăși, nu mai poți să te mai bați în piept ca fariseul, lăudîndu-te cu faptele tale bune, ci numai să grăiești ca Petru și ca Vameșul: „om păcătos sînt". Căci în fața lui Iisus și cei socotiți sfinți sînt ca niște culmi modeste față de un pisc, ce te copleșește cu măreția lui.

Aceasta e comparația cea bună, cînd admiri bunătatea altuia și te bucuri de bunătatea acestuia. De ce? Pentru că atunci nu ești invidios, ci înălțat, nu vorbești cu ciudă, ci cucerit de frumusețea sipirituală a celuilalt și în tine se naște dorința, rîvna, de a păși pe urmele lui. Așa s-a întîmplat cu Petru și cu ceilalți pescari. După ce a ascultat mărturisirea lui: „om păcătos sînt", Iisus l-a chemat ca de-acum înainte să pescuiască oameni, adică să fie apostol al Evangheliei, și lăsînd toate a mers după Dînsul. Asta e roada adevăratei comparații: ea te face să-ți dai seama de nedesăvîrșirea ta, dar și să-ți schimbi viața, să dorești și să lupți să devii din rău — bun, din vrăjmaș — iubitor, din invidios — prieten, din mînios — răbdător, să-ți pui viața ta în slujba lui Hristos, în slujba semenilor tăi, în slujba iubirii de om, de pace, de popor. Atunci nu mai disprețuiești și nu mai vorbești de rău pe frații tăi, ci cauți să-i ajuți ca împreună cu ei să pășești spre ceea ce este mai bun, mai frumos, mai înalt, mai uman.

Unde este întrecerea aceasta pentru a deveni mai buni, mai iubitori, mai jertfelnici pentru a sluji binele obștesc, acolo și bunurile materiale nu mai sînt prilej de invidie și vrăjmășie, ci sînt folosite așa cum trebuie, fără exagerări și denaturări. Căci o viață omenească mai bună înseamnă în primul rînd un om mai bun, și în al doilea rînd condiții mai bune de existență. Cînd se întîlnesc amîndouă — omul poate fi cu adevărat mulțumit.

*

Se cuvine dar, să lepădăm comparația cea rea și să ne împrietenim cu comparația cea bună. Comparația cea rea e izvor de vrăjmășie, comparația cea bună e izvor de înfrățire, de solidaritate, de muncă împreună, ca toți să devenim mai buni și să ne făurim condiții mai bune de viață. Să ne comparăm cu Iisus Hristos ca, asemenea lui Petru, pe deoparte să simțim cît sîntem de departe de El, cît sîntem de mici și nevrednici, pe de altă parte să lăsăm toate patimile, ce ne mai robesc, și să urmăm lui Hristos, să ne ostenim a ajunge la desăvîrșirea Lui, să avem simțămintele Lui, adică iubirea Lui, bunătatea Lui, smerenia Lui, jertfelnicia Lui, etc. — cum așa frumos ne îndeamnă Sf. Ap. Pavel.

Cînd vom recunoaște și noi: „Doamne, om păcătos sînt", atunci vom păși pe calea adevăraților ucenici ai lui Hristos, calea desăvîrșirii în Hristos, calea păcii și a iubirii, care începe pe pământ și ne urcă la cer, trece prin anii vieții acesteia și se revarsă în viața cea veșnică.

Arhim. N. Mladin

RUGĂCIUNEA DOMNEASCĂ

(Urmare din pag. 3)

dinței și păcii. Ea trebuie să fie la temelia faptelor și creștinul în năzuința lui de a creia cel mai desăvîrșit acord între voința omenească și cea dumnezeiască, cere ajutorul lui Dumnezeu dorind pe pămînt o stare de pace, iubire și fericire asemănătoare celei din cer. „Pîinea noastră cea spre ființă, dă-ne-o nouă astăzi".

Hrana trupului, creatoare de forță fizică, e necesară vieții omenești și Dumnezeu nu a nesocotit-o în planul creației. „Să dea pămîntul verdeață din sine — a zis El în cea de a doua zi — iarbă cu sămînța într-însa, după felul și asemănarea ei, și pomi roditori care să dea rod cu sămînța în sine, după fel, pe pămînt". Hrana trupului e pîinea, a sufletului credincios este rugăciunea și Sf. Impărtășanie. In fiecare zi creștinul dă trupului hrana trebuincioasă, cîștigată prin muncă, și sufletului hrana, dobîndită prin rugăciune.

„Și ne iartă nouă greșalele noastre"...

Prin neascultarea dumnezeiești porunci din Eden, voința, inima și înțelegerea urmașilor lui Adam s-au slăbit, s-au pervertit și din pricina aceasta, puși între bine și rău, ei vor alege adesea pe cel din urmă. Firea înclinată nu numai spre bine, ci și spre rău, îi trezește conștiința și-l face să-și recunoască dezechilibrul moral în care se zbate. Greșim, nu pentru că am iubi răul, ci pentru că nu ne împotrivim lui, pentru că deși cunoaștem binele, nu-l facem pe acesta.

„Precum și noi iertăm celor ce ne greșesc nouă"...

A fi vrednic de iertarea lui Dumnezeu, înseamnă a ierta și tu fratelui căzut în greșală față de tine. Nu este o iertare ce ne face egalii lui Dumnezeu, ci o iertare care ne învrednicește să ne bucurăm de iertarea Sa. Sacrificiul voinței proprii pusă în slujba iubirii aproapelui și împăcarea sufletului cu sine însuși sînt frînturi din plinătatea adevărului brăzdate de dorința creștinului de a merita la rîndul lui ceea ce el însuși cere lui Dumnezeu.

„Și nu ne duce pe noi în ispită și ne izbăvește de cel rău".

Ispita, sub toate formele ei, este începutul răului, prilej de amăgire și înșelare și poartă păcatului. Pofta trupului și pasiunile vieții omenești înfrîng uneori slăbiciunea ființei noastre. De aceea se simte nevoia prezenței divine, care — mărturisindu-i adevărul — să sădească în sufletul nostru ferirea de a săvîrși răul. Ferirea de rău este începutul sfințeniei, este orînduirea virtuții în viața de toate zilele, este dorința supremă de a cunoaște lumina cerului, este, în sfîrșit, nădejdea de a dobîndi împărăția lui Dumnezeu.

Dată nouă de însuși Iisus Hristos, rugăciunea domnească rămîne început și sfîrșit în opera de mîntuire a creștinului. Ea îl ajută să se depășească pe sine însuși și să privească cu bucurie aleasă propria sa înălțare către împărăția lui Dumnezeu, cutremurat de puterea ei ispășitoare și izbăvitoare. De aceea creștinătatea o va păstra ca pe cel mai prețios tezaur al ei și nu o va uita nicicînd.

Emanuil Copăcianu

---

† Prot. Dr. Ștefan Lupșa

In ziua de 26 iulie 1964 a încetat din viață, în Sibiu, Prot. Dr. Șt. Lupșa, fost profesor de Teologie. Prohodirea s-a săvîrșit în Sf. Catedrală de un sobor de preoți.

S-a născut în com. Miersig în 7 ian. 1905. A făcut liceul, apoi studiile superioare, obținînd diploma de licență în Teologie pe baza tezei: Noțiunea empirică a religiei, iar titlul de doctor l-a obținut pe baza tezei: Catolicismul și românii din Ardeal și Ungaria, pînă la 1556. Studii speciale a urmat la Viena. A fost profesor la Academia Teologică din Oradea între anii 1926—1940, un an la Arad, patru ani la Timișoara. Din 1946 a funcționat ca profesor la Institutul de Teologie din Sibiu și în alte posturi. La Oradea a fost rector timp de trei ani, iar în Sibiu un timp, mai scurt, decan în cadrul Institutului Teologic. A dezvoltat o bogată activitate. Menționăm cîteva din lucrările sale: Istoria bis. a românilor bihoreni, Primatul Sf. Apostol Petru, în lit. primelor trei veacuri, Vechea episcopie a Sătmarului, Istoria Academiei teol. din Oradea, Istoria creștinismului antic, Religia strămoșilor, Istoria bis. române (în col.), manual pe seama stud. în teologie ș. a.

Veșnică să-i fie amintirea. *N. N.*

Redactor: Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu | 42.418 |

Anul 112 Sibiu, 1 octombrie 1964 Nr. 37—38

Vlad 3359
BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXA ROMINA DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni 6 lei

Contribuţia Bisericii Ortodoxe Romîne la instaurarea idealului creştin al păcii

Acţiunea pentru instaurarea idealului creştin al păcii este un obiectiv special al Bisericii Ortodoxe Romîne. Elementul de manifestare caracteristic Bisericii Ortodoxe Romîne este pacea. Biserica noastră afirmă nu numai în teorie ci şi în viaţa de toate zilele pacea.

Pacea e legată de oameni, de locuri şi de cetăţi, ea e o pace pămînteasca. In acest sens zice profetul: „Căutaţi pacea şi veţi avea pace" (Is. 29, 7).

Mesajul ceresc care a răsunat în noaptea naşterii Mîntuitorului (Lc. 2, 10) demonstrează că lumea merge spre această împărăţie a păcii. Mîntuitorul spune clar că a venit în lume să ne aducă pacea (Ioan 14, 27), că războiul e ceva străin de voia Lui. E ceea ce rezultă din vorbele: „bagă sabia în teacă" pe care le adresează ucenicului Său Petru (Mt. 26, 52) tocmai ca virtutea păcii să pună stăpînire pe inima sa şovăielnică. Pacea ocupă un loc de frunte în cea mai importantă predică pe care a rostit-o Mîntuitorul: „Predica de pe munte". Aici arată clar condiţiile în care putem fi fericiţi: „Fericiţi sînt făcătorii de pace că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema". O condiţie a fericirii este deci starea de pace. Făcătorii de pace sînt oamenii care propovăduiesc pacea şi lucrează la împăcarea celor înverăibiţi, înlăturînd pricinile de vrajbă care duc la războaie. După învăţătura Mîntuitorului la baza comunităţii creştine stă iubirea: iubirea de Dumnezeu, iubirea de aproapele, iubirea de sine. Unde e iubire e şi pace.

Judecînd după scrierile Sfinţilor Părinţi şi ale scriitorilor bisericeşti se vede cît de mult simt nevoia oamenii să trăiască în lumea păcii. Scrierile Părinţilor Apostolici închină pagini frumoase celor care înnăbuşă flacările războiului.

Pacea a trecut în conştiinţa creştină ortodoxă ca o manifestare favorabilă progresului. Mulţi dintre scriitorii ortodocşi îşi fac un titlu de glorie din a aproba pacea. Nici o manifestare a acţiunii omeneşti n-a fost atît de vast apreciată ca pacea. Nici un epitet n-a fost prea exagerat pentru înţelegerea reală a binelui, care stăruia în structura fiinţei umane. Pacea se profilează în conştiinţa ortodoxă în mod progresiv şi evolutiv.

Pe măsură ce stăpîneşte mai intens conştiinţa noastră, pe aceeaşi măsură cîştigă o influenţă tot mai puternică asupra acţiunilor omeneşti.

După concepţia ortodoxă împărăţia păcii se realizează aici pe pămînt, căci aici, nu în viaţa de dincolo, e nevoie de seceri şi pluguri, de coase şi ciocane, despre care aminteşte proorocul Isaia. Atunci pămîntul va fi copleşit de binecuvîntarea păcii, foamete nu va mai fi (Ez. 36, 29), pustia va rodi (Is. 32, 15).

In acea stare socială şi raporturile politice vor fi altele, prin prefacerea întregului fel de a gîndi, de a simţi şi de a lucra.

Niciodată n-a fost mai arzător dorul omului după pace, libertate, înfrăţire şi dragoste ca azi. „Strigătul omenirii după o viaţă nouă, mai dreaptă şi mai bună, este strigătul celui căzut între tîlhari, după samarineanul milostiv. Omenirea strigă şi cere pacea, înfrăţirea şi dragostea. Biserica Ortodoxă răspunde acestei chemări şi este prezentă acolo unde se dă lupta pentru cucerirea dreptăţii, ştiut fiind că nu poate fi pace, înfrăţire şi fericire într-o lume cu oameni robiţi şi exploataţi. Numai slujind omenirea în lupta pentru pace şi dreptate, Biserica va putea să contribuie la zidirea unei lumi mai bune, care să fie demnă de Creatorul ei". Prin acest apel Prea Fericitul Patriarh Justinian a angajat Biserica Ortodoxă Română în lupta pentru pace şi a adăugat la puterile de luptă ale acelora pe acelea ale credincioşilor şi clerului pe care-l păstoreşte. Ajuns la cîrma Bisericii pune la contribuţie toată puterea de muncă, însoţită de cea mai adîncă iscusinţă pentru a lucra în spirit de pace şi de dragoste creştină, de sinceritate şi bunăînţelegere, de încredere şi stimă reciprocă şi de solidaritate frăţească.

La toate Congresele Consiliului Mondial al Păcii glasul Bisericii noastre s-a auzit. Apelurile Consiliului au primit toată adeziunea înaltului nostru ierarh. La propunerea Prea Fericitului Patriarh Justinian, Biserica Ortodoxă Română a aderat la apelul Comitetului Permanent al Congresului Mondial al Partizanilor Păcii de la Stockholm, etc. Ea şi-a spus cuvîntul la congresele de la Varşovia, Berlin, Viena, Praga, Paris, New-Delhi, etc. Cu prilejul celui de al IV-lea Festival Mondial al Tineretului şi studenţilor ţinut la Bucureşti, Biserica noastră serveşte, prin glasul Prea Fericitului Patriarh Justinian, cauza păcii.

Mitropolitul Nicolae Bălan adîncind problema păcii îi dă o valoare educativă: „Pacea, zice el, e cel mai preţios bun, nu este ceva mai înalt, mai frumos, mai dulce pentru sufletul omenesc decît pacea".

A propovădui pe Hristos, zicea el, este a propovădui pacea: pacea dintre om şi Dumnezeu, pacea dintre popoare. Iar credincioşii vor pace. Ei vor pace ca să poată în linişte să lucreze la mîntuirea sufletului şi să-şi desfăşoare toate forţele cretoare, pentru o viaţă mai bună şi mai frumoasă. De aceea Biserica Ortodoxă a fost şi este alături de cauza păcii.

Aşezat în scaunul pe care l-a cinstit cu vrednicie mitropolitul Nicolae Bălan, noul mitropolit Iustin Moisescu a acordat un loc de frunte luptei pentru pace. Înfiinţînd revista „Mitropolia Ardealului", între altele îi dădea îndrumarea aceasta: „Un loc de seamă îl acordăm în revistă marilor probleme ale epocii în care trăim, străduindu-ne să facem din toţi clericii şi credincioşii noştri fruntaşi în lupta pentru pacea întregii lumi, sprijinitori activi ai progresului social, cetăţeni devotaţi ai scumpei noastre patrii".

Lupta pentru pace este continuată de noul mitropolit al Ardealului, I. P. Sf. Nicolae Colan. Bucuros că poporul nostru harnic şi bucuros că Patria lui dragă, Republica Populară Română, se află azi în tabăra iubitorilor de pace, Înalt Prea Sfinţia Sa este încredinţat că acest popor numai în pace îşi poate desfăşura hărnicia sa de fiecare zi, ca să-şi zidească o viaţă mai bună şi pentru cei de azi şi pentru fiii săi de mîine. Cel ce de atîtea ori a binecuvîntat pe cei din jurul Său cu dulcea binecuvîntare: „Pace tuturor" — să dea gînd bun tuturor ocîrmuitorilor de ţări care mai uneltesc neînţelegeri şi războaie, ca să nu le mai stea mintea tot la făurirea de arme noi şi pustietoare, ci să lucreze pentru pacea a toată lumea şi pentru înfrăţirea tuturor popoarelor pămîntului".

Insufleţit de sentimentele înfrăţirii între oameni, Mitropolitul Sebastian al Moldovei a participat la congresele păcii de la Varşovia şi Helsinki, iar Ortodoxia românească l-a solicitat în diferite rînduri să-i fie ambasador în strădania de închegare şi adîncire a legăturilor firesti cu celelalte Biserici Ortodoxe la Moscova, Damasc şi Antiohia Siriei. In apărarea vieţii, în apărarea păcii şi libertăţii, glasul înaltului ierarh a răsunat puternic şi convingător pretutindeni arătînd că Biserica Ortodoxă Română este conştientă că luptînd pentru pace, ea se găseşte pe drumul misiunii ei celei mai sfinte.

Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Dr. Nicolae Corneanu al Banatului a mărturisit deschis încă în ceasul urcării treptei arhiereşti, că e hotărît să fie alături de aceia care „nu precupeţesc nici un efort pentru aşezarea omenirii pe temeiuri cît mai trainice de bună înţelegere între popoare. Se pun azi străduanii, ca niciodată în trecut pentru ca omenirii să-i fie redată liniştea printr-o dezarmare generală şi totală, prin renunţarea la orice intenţii agresive ale unui stat faţă de altul. Ar putea vreun credincios să nu fie cu trup şi suflet alături de susţinătorii nobilei cauze a păcii? Nu poate, iar acest răspuns Biserica noastră l-a dat şi-l dă continuu cu cuvîntul şi cu fapta. Cauzei acesteia îmi voi închina şi eu sincere şi continuie străduanii".

Cu convingerea în biruinţa vieţii asupra morţii P. Sf. Valerian al Oradiei a călătorit la Viena şi la Budapesta etc. Rodul acestor străduanii ale P. Sf. Sale sînt scrierile: Soborul popoarelor, Pace şi libertate, Pace şi îmbelşugare, Unele probleme ale războiului şi păcii, Doctrina morţii sau doctrina vieţii ş. a.

Referindu-se la necesitatea de a se înfrăţi oamenii prin dragoste, P. Sf. Episcop Teofil al Clujului susţine că: „Orice om cinstit urgiseşte războiul şi sprijineşte cu sinceritate mişcarea pentru pace. De aceea, încrezătoare în biruinţa păcii, popoarele din lagărul socialist, din care face parte şi ţara noastră, îşi văd de munca paşnică şi constructivă".

Din dorinţa de a reaminti preoţilor şi credin-

(Continuare în pag. 2)

Contribuţia Bisericii Ortodoxe Romîne...

(Urmare din pag. 1)

cioşilor de a se gîndi şi a lucra pentru realizarea idealurilor creştine Prea Sfinţitul Teofil aminteşte în Pastorala de Sfintele Paşti 1962 această datorie hărăzită de Dumnezeu tuturor „celor ce-L iubesc pe El şi iubesc pe semenii lor de orice rasă, de orice neam, de orice credinţă... Nu de la om greşitor ci de la Dumnezeu avem această îndatorire sfîntă de a sprijini năzuinţele pentru libertate, pentru pace şi bunăstare".

Cunoscător al tainelor sufletului omenesc P. Sf. Chesarie crede cu tărie în biruinţa sigură şi apropiată a păcii în toată lumea. „A sosit momentul ca săbiile să se prefacă în pluguri şi lăncile în seceri...".

Biserica Ortodoxă Romînă găseşte un luptător pentru idealurile creştine şi în persoana P. Sf. Dr. Antim Angelescu al Buzăului. Sentimentul datoriei faţă de marile idealuri izvorăsc atît din învăţăturile cît şi din viaţa Prea Sfinţiei Sale. Ca o albină lăudată, care din multe flori adună cele folositoare, aşa întocmeşte Prea Sfinţitul Antim fagurul cel duhovnicesc din care ia mierea bucuriilor păcii, libertăţii, înfrăţirii şi dragostei. Exemplul îl avem în Pastorala Sfintelor Paşti din 1962, p. 8 urm.

Ar trebui subliniat avîntul cu care poetul scriitor Gala Galaction a sprijinit de-a lungul anilor lupta pentru libertate şi dreptate şi consecvenţa cu care a adus contribuţia sa la străduinţile pentru propăşirea oamenilor.

Pentru menţinerea păcii, pentru libertate şi înfrăţirea între popoare şi-au impus îndatoriri şi teologi, preoţi şi profesorii şcolilor teologice ca unii care propovăduiesc pe Hristos, Domnul păcii şi al iubirii.

In general Biserica Ortodoxă Romînă a imprimat luptei pentru pace caracterul unei îndatoriri permanente.

Intregul cler a semnat apelul de la Stockholm pentru interzicerea armelor atomice, toţi credincioşii Bisericii Ortodoxe Romîne s-au încadrat în frontul partizanilor păcii.

Această atitudine rezultă din caracterul ortodoxiei care se caracterizează printr-o atitudine realistă, activă şi creatoare. Şi astfel Biserica Ortodoxă Romînă s-a încadrat în frontul partizanilor păcii, stînd alături de popor căruia i-a sprijinit dorinţele şi lupta. Pr. Prof. N. Neaga

La Porţile de Fier

Incă din copilărie, pe băncile şcolii fiind, cînd dascălul ne vorbea la ora de geografie despre „Porţile de Fier", despre Dunărea la „Cazane", aceste cuvinte ne stîrneau imaginea unor învolburări imense de ape, care se zbat furioase printre colţuri de stînci, înghesuite de zidurile uriaşe ale munţilor, printre care Dunărea vrea să răzbată cu orice preţ. Pentru cei ce n-am avut încă bucuria să vedem cu ochii noştri acest minunat colţ de ţară, Al. Vlahuţă ni-l descrie măestrit în cartea sa: „Romînia pitorească", în astfel de cuvinte: „Dunărea — la Porţile de Fier — începe să vîjîie mînioasă, e un zbucium şi un clocot de valuri, dintr-un mal în altul. Peste-adîncimi se fac ochiuri mari, cari rotesc în loc. Ici colo apa se scufundă, bolborosind ca suptă de gura unei vîltori, colo se umflă, se burduşeşte şi urlă făcînd clăbuci, bătîndu-se de stînci care nu se văd. Cu ochii închişi, te-ai crede într-un codru pe o vijelie cumplită. Aici, sub volbura asta de valuri, e încheietura Balcanilor cu Carpaţii. Peste pumnii lor încleştaţi, Dunărea se aruncă furioasă, rupînd cu zgomot cele din urmă stăvilare ce i se ridică în cale. Şi în vălmăşagul acestei ciocniri de titani, fiecare val pare că strigă, fiecare stîncă pare că se mişcă".

Pentru domesticirea acestor ape şi punerea lor în slujba omului — lucru la care Vlahuţă n-a putut gîndi nicicum în vremea sa — la 7 septembrie a. c. a avut loc la Porţile de Fier un mare eveniment, o mare sărbătoare. In prezenţa conducătorilor de stat romîni şi jugoslavi, în frunte cu Domnii Gheorghe Gheorghiu-Dej, Preşedintele Consiliului de Stat al R.P. Romîne, şi Iosif Broz Tito, Preşedintele R.S.F. Jugoslavia, a avut loc festivitatea de inaugurare a lucrărilor pentru construirea Sistemului hidroenergetic şi de navigaţie Porţile de Fier. *Acest Sistem reprezintă o măreaţă lucrare de zăgăzuire a apelor Dunării la Porţile de Fier în vederea producerii de curent electric, precum şi pentru uşurarea navigaţiei, mult împiedecată şi foarte periculoasă pentru vapoare în această porţiune a bătrînului fluviu. Sistemul va fi construit şi exploatat în mod egal de Ţara noastră şi ţara vecină şi prietenă R.S.F. Jugoslavia.*

In cuvîntările care s-au rostit cu prilejul festivităţii de deschidere a lucrărilor — care s-au desfăşurat pe ambele maluri ale Dunării, la cele două capete ale viitorului baraj — s-a subliniat că „construirea în comun a Sistemului Porţilor de Fier este o nouă contribuţie la colaborarea prietenească a popoarelor" romîn şi jugoslav, că „cele două ţări vor fi legate prin încă un pod al prieteniei, colaborării de bună vecinătate şi relaţiilor pe bază de egalitate", că „poporul romîn apreciază această măreaţă lucrare drept un simbol al prieteniei dintre ţările noastre şi o concretizare a cooperării frăţeşti bazate pe deplina egalitate şi respectului intereselor reciproce" etc. Momentul festiv de începerea lucrărilor pe acest mare şantier a fost marcat şi prin dezvelirea, pe ambele maluri, a unor plăci inaugurale, cu un cuprins identic.

Prezentăm aici cîteva date despre această uriaşă lucrare, de mărimea căreia nu sînt multe în lume.

La Porţile de Fier, Dunărea are un debit mediu de 5.500 metri cubi de apă pe secundă, ceea ce reprezintă de 100 de ori mai mult decît Bistriţa la Bicaz. Această cantitate de apă ar satisface toate nevoile a 500 oraşe de mărimea Bucureştiului.

Stăvilită — atunci cînd Sistemul hidroenergetic şi de navigaţie Porţile de Fier va fi gata şi anume în anul 1971 — această cantitate de apă va produce într-un an peste 10 miliarde kilovaţi-ore. Impărţită în mod egal, Ţării noastre îi revin peste 5 miliarde kilovaţi-ore anual, ceea ce reprezintă cam jumătate din producţia de energie electrică realizată în Ţara noastră în anul 1962. S-a calculat că numai pentru producerea acestei cote de energie ar fi necesară anual o cantitate de aproximativ 6,5 milioane tone de cărbune.

Uriaşul baraj, care va opri apele Dunării, va avea de la fundaţie peste 50 de metri înălţime, iar lungimea va fi de peste 400 metri. In spatele barajului apele se vor ridica cu aproximativ 33 de metri faţă de nivelul actual şi se va forma un lac de acumulare de peste 150 kilometri, cu un volum total de aproximativ un miliard de metri cubi de apă.

La capetele barajului, făcînd parte din corpul lui, se vor înălţa două centrale hidroelectrice, una spre malul romînesc şi alta spre malul jugoslav, fiecare avînd înălţimea unui bloc cu 20 etaje. In fiecare din aceste centrale, vor funcţiona cîte 6 turbine, dintre cele mai mari şi mai moderne din lume. Ca să ne dăm mai bine seama de mărimea lor, este destul să ne gîndim că fiecare din aceste turbine va înghiţi într-o singură secundă de 5 ori mai multă apă decît debitul mediu al Oltului.

Pe lîngă furnizarea acestei mari cantităţi de energie electrică, în condiţii foarte avantajoase pentru ambele ţări participante la această lucrare, Sistemul Porţile de Fier va aduce o îmbunătăţire radicală a navigaţiei pe Dunăre, care, în acest sector, a avut mult de suferit încă din vechime, din cauza stîncilor sau a „berbecilor", cum le numesc localnicii.

Imbunătăţirea navigaţiei se va realiza prin aceea că nivelul apelor va creşte, iar stîncile vor sta neputincioase la fundul lor, precum şi prin construirea, de ambele părţi ale barajului, a cîte unei ecluze, fiecare avînd 310 metri lungime şi 34 metri lăţime, prin care vor putea trece nestingherite în tot timpul anului cele mai mari vase fluviale şi chiar unele vapoare maritime.

Construirea Sistemului hidroenergetic şi de navigaţie de la Porţile de Fier va avea, de asemenea, o mare importanţă şi pentru dezvoltarea agriculturii, a pescuitului şi a turismului în aceste părţi.

Dar, mai presus de toate, el va însemna, aşa cum s-a arătat, o nouă punte de legătură între două popoare unite încă din vechime prin multe fire de prietenie, demonstrînd totodată puterea şi dezvoltarea economică a celor două ţări vecine şi prietene şi ce pot înfăptui două popoare libere şi deplin egale. Gh. P.

Electrificarea

La baza dezvoltării economice-culturale a ţării noastre este industrializarea socialistă. Dar dezvoltarea industriei socialiste e condiţionată — între altele — de creşterea în ritmul corespunzător a energiei electrice. De aici însemnătatea deosebită ce s-a acordat electrificării ţării noastre, necesară nu numai pentru industrie, ci şi pentru mecanizarea agriculturii, pentru ridicarea nivelului de trai, material şi cultural al poporului etc. Astfel s-a elaborat planul de electrificare şi folosire a apelor din R. P. Romînă pe timp de 10 ani (1951—1960) şi s-au mobilizat toate forţele pentru realizarea lui. Planul a devenit cauza întregului popor. El conţinea toate sarcinile principale ale electrificării, ca o condiţie fundamentală a dezvoltării economiei socialiste. El a ţinut seamă de necesităţile alimentării cu energie electrică a marilor obiective industriale şi de asigurarea distribuirii energiei electrice în toate regiunile ţării. Planul de electrificare a fost realizat şi depăşit. Producţia de energie electrică prevăzută pentru anul 1960 a fost depăşită cu 10 la sută. Ritmul mediu anual de creştere a producţiei de energie electrică a fost de 13,6 la sută, faţă de 13 la sută ritm mediu al creşterii producţiei globale industriale. Aceasta pentru că electrificarea trebuie să fie mereu cu un pas înaintea industrializării.

Energia electrică este produsă de hidrocentrale şi termocentrale. Cea mai mare hidrocentrală este hidrocentrala de la Bicaz. La termocentrale s-a împreunat producerea de energie electrică cu termoficarea, adică termocentralele furnizează uzinelor şi locuinţelor nu numai electricitate, ci şi mari cantităţi de căldură (abur sau apă fierbinte) necesare la încălzire sau la procesele de fabricaţie. Aşa sînt s.ex. termocentralele de la Borzeşti, Brazi, Grozăveşti, etc. De asemenea s-au extins considerabil reţelele electrice de transport şi distribuţie, s-a constituit sistemul electroenergetic naţional, s-au electrificat mii de sate, ş. a.

Electrificarea ţării noastre cunoaşte un nou şi puternic avînt în cadrul planului de 6 ani (1960—1965). Pentru anul 1965 se prevede o producţie de 2,7 ori mai mare faţă de anul 1959. Electrificarea se desfăşoară conform prevederilor: au intrat în funcţiune termocentrala de la Luduş, grupuri de 150 MW la alte termocentrale, se construieşte hidrocentrala de la Corbeni (Argeş) de 220 MW, se înalţă termocentrale la Craiova, Oradea, Iaşi, etc. La sfîrşitul anului 1963 situaţia era următoa-

Vechi biserici din Țara Romînească

Arta Țării Romînești dintre veacurile XIV și XVI, în cadrul noului stat care s-a format sub Basarab I (1330—1352), găsește un larg cîmp de aplicare prin organizarea și întărirea vieții bisericești. Biserica devine un factor cultural și artistic de seamă. Domnitorii sînt sprijinitori ai Bisericii și ai artei, căci mai toate lăcașurile de cult sînt ridicate cu cheltuiala domnilor sau a boierilor. Meșterii și lucrătorii erau însă ridicați din sînul poporului, sau unii veniți din alte țări.

Se știe pe de altă pare că încă din veacul X romînii au avut legături strînse cu bazintinii și cu Constantinopolul care a influențat atît viața noastră culturală cît și pe cea religioasă și artistică. Aceste legături au existat chiar și după căderea Constantinopolului sub turci (1453) După veacuri de experiențe și încercări, meșterii locali au reușit să închege o artă romînească. Realizările acestei arte se concretizează în monumentele cele mai mărețe care au fost create în trecut pe pămîntul Țării Romînești.

Cel mai vechi și totodată cel mai de seamă monument de artă atît din punct de vedere arhitectonic cît și din punct de vedere pictural și care se păstrează pînă azi în forma lui originală, este fără îndoială biserica Sf. Nicoale Domnesc de la Curtea de Argeș. A fost zidită înainte de anul 1352 și este ctitoria voievodului Nicolae Alexandru Basarab. Are forma unei cruci inscrise, cu brațele egale, cu o cupolă pe naos tot de tip constantinopolitan, cu rînduri de bolovani de riu alternînd cu cîte trei rînduri de cărămidă.

Se compune dintr-un pronaos îngust, dintr-un naos spațios și trei abside spre est, una principală mai înaltă și două laterale mai joase.

Interiorul cuprinde un frumos ansamblu de zugrăveli, care sînt și cele mai vechi picturi din Țara Romînească, și care fac ca această biserică prin pictura ei plină de expresie și de realism să fie considerată ca una din podoabele cele mai de preț ale picturii romînești din toate timpurile. Ea va servi ca model pentru multe biserici care se vor înălța mai tîrziu pe pămîntul Țării Romînești. Meșterii zugravi au reușit să redea în scene din V. și N. Testament fresce de o valoare excepțională. Prin modelarea perfectă a figurilor, prin reflexele de lumini și de umbre, prin draperiile ample, uneori în ondulări mari și adînci, care schițează forma membrelor și înveliș ul trupului, prin caracterul personagiilor profund spiritual, se dă întregului interior un aspect plin de măreție și de lumină.

Una din cele mai de seamă realizări picturale este Adormirea Maicii Domnului redată în șapte scene. Admirabilă e scena în care Maica Domnului se roagă lui Iisus cerîndu-i ajutor în ora morții, ca și scena în care Maica Domnului întinsă pe pat este înconjurată de Apostoli și de îngeri în timp ce Iisus apare, primind în brațele Sale sufletul Mariei.

O altă bisercă pe care trebuie s-o amintim este biserica Mănăstirii Cozia, ctitorie a lui Mircea cel Bătrîn (1386), cu hramul Sf. Treime, zidită pe malul Oltului. Este și ea alăturea de biserica Sf. Nicolae Domnesc de la Curtea de Argeș una dintre podoabele de preț ale arhitecturii și picturii din Țara Romînească.

Interiorul se compune dintr-un pronaos patrat, dintr-un naos lung cu două abside laterale și din altar terminat în partea de est cu o absidă cu 7 laturi în exterior. Zidurile sînt lucrate din piatră cioplită, alternînd cu 3 rînduri de cărămidă. La abside întîlnim mici coloane cu fusul în motive arhitectonice care imită funia răsucită. Chenarele ferestrelor sînt prevăzute cu flori de teracotă zmălțuită în formă de cruce.

Zugrăveala nu mai păstrează caracterul ei original în afară de cîteva scene de pe pereții din est și nord ai nartexului, unde se mai află pictura din veacul XIV. Dintre scenele picturale vechi putem aminti: viziunea Sf. Petru din Alexandria, care se închină în fața prestolului pe care apare Iisus ca copil cu haina zdrențuită de învățătura ereticului Arie. Arie este ghemuit jos, pe cale să dispară în gura iadului care îi este deschisă. Mai avem reprezentarea celor 7 sinoade ecumenice și imagini ale Acatistului.

In ultimii ani ai veacului XV și începutul veacului XVI se înalță pe pămîntul Țării Romînești cele mai frumoase biserici, cum este biserica Sf. Nicolae din Deal și biserica „Meșterului Manole". Aceste două biserici foarte importante, deși mai păstrează încă planul bisericilor în formă de trefla și în aspectul decorativ al fațadelor din piatră cioplită, prezintă unele influențe armene și georgiene, totuși ele sînt produsul incontestabil al priceperii și iscusinței meșterilor locali. Putem vorbi acum despre o școală munteană de arhitectură și despre un stil propriu, cunoscut sub numele de vechiul stil romînesc din secolul XVI.

Biserica Sf. Nicolae din Deal a fost zidită de voievodul Radu cel Mare între 1496—1500, care voia să înalțe una dintre cele mai măreațe și mai frumoase biserici din cîte au fost înălțate pînă atunci pe pămîntul Țării Romînești.

Biserica are trei turle și trei cupole, una pe naos și două pe pronaos. Zidurile sînt din blocuri de piatră cioplite, pe unele locuri cu un bogat decor sculptural aurit, constituit din motive geometrice împletite, pe fond albastru. Fațadele sînt împărțite în două zone printr-un brîu de piatră în relief care încinge biserica pe la mijloc. Sistemul acesta de împărțire a fațadelor va constitui o caracteristică a bisericilor din Țara Romînească. Pe timpul lui Neagoe Basarab biserica a fost împodobită cu frumoase zugrăveli în care strălucește culoarea aurului.

Biserica „Meșterului Manole" a fost și este și azi una dintre cele mai frumoase și mai impunătoare biserici romînești, o capodoperă a arhitecturii universale — cum o numește cineva. Nici una dintre lăcașurile de cult din Țara Romînească și de pe întreg pămîntul romînesc n-a fost cîntată atît de mult și atît de duios în cîntecele și legendele populare, cum a fost cîntată această biserică. E cunoscută legenda meșterului care voind să zidească o biserică ca și care alta să nu mai fie, își zidește soția și aude din ziduri sfîșietorul plîns:

„Manole, Manole,
Meștere Manole,
Zidul rău mă strînge
Trupșoru-mi frînge
Viața mi se stinge",

ca apoi el însuși terminînd biserica să-și aducă viața jertfă, pe locul unde a murit el răsărind un izvor.

Biserica a fost zidită de Neagoe Basarab și tîrnosită în 15 august 1517. Ierarhii străini care au luat parte la tîrnosrea ei au asemănat-o cu templul lui Solomon și cu biserica Sf. Sofia din Constantinopol.

In exterior biserica este o adevărată operă de artă de o rară frumusețe, o adevărată bijuterie, împodobită cu ornamente din piatră sculptată dintre care multe poleite cu aur. Și aici fațadele sînt împărțite în două părți de un brîu de piatră răsucit ca o frînghie.

O caracteristică a acestei biserici sînt turlele mici din colțurile de vest ale pronaosului care au ferestrele răsucite, una de la dreapta la stînga, iar alta de la stînga la dreapta.

Din pictura originală n-au rămas decît cîteva fresce, deoarece în urma restaurării făcute în 1800 a fost înlocuită cu alta nouă.

Acestea sînt cîteva dintre cele mai vechi și mai frumoase biserici din Țara Romînească. Ele dovedesc o epocă de mare înflorire artistică a Țării Romînești. Dar această epocă de înflorire nu se oglindește numai în aceste monumente arhitectonice și picturale pe care le-am amintit, ci și în unele monumente de sculptură și de artă decorativă: în broderie, în ceramică și în orfevrărie sau în arta lucrării metalelor prețioase. Pietrile funerare de pe mormîntul domnitorilor frumos sculptate sau ușile de lemn de la biserica Cotmeana din veacul XV, cu ornamente sculpturale acoperite cu foițe de aur, ca și epitaful de la Cozia (1396), care reprezintă pe un fond de mătasă albastră, brodată cu fir de aur, plîngerea de la înmormîntarea lui Iisus și care este una dintre cele mai vechi broderii liturgice, precum și unele podoabe și vase liturgice lucrate în filigram, în fir de aur răsucit, sînt mărturii strălucite a înfloririi artei romînești din această epocă.

Datoria noastră este să cunoaștem aceste opere de artă, cunoscîndu-le să le prețuim, contribuind fiecare după posibilitățile noastre la păstrarea și conservarea lor.

Statul nostru a restaurat aceste monumente de artă în forma lor primă și are grijă de buna lor păstrare și de cunoașterea lor — prin cărți și broșuri — pînă peste hotarele țării noastre.

A. Moisiu

---

rea: Intre 1951—1963 ritmul mediu anual de creștere a fost de 14 la sută, față de ritmul mediu anual de creștere a producției globale industriale de 13,2 la sută. Pentru anii următori e prevăzut un ritm anual mediu de creștere a energiei electrice de 18 la sută. Producția de energie electrică pe locuitor a crescut de la 129,5 Kwh în 1950 la 621 Kwh în 1963; față de numai 483 sate electrificate existente în 1945, pînă la sfîrșitul anului 1963, s-au mai electrificat 5.046 sate, iar pînă la sfîrșitul anului 1965 se vor mai electrifica încă 1.500 sate, etc.

Electrificarea va continua să se dezvolte în ritm rapid și în anii următori. Unul din obiectivele cele mai importante îl constituie complexul hidroenergetic și de navigație de la Porțile de Fier, construit în colaborare cu R.S.F. Jugoslavia, cu o putere instalată de ordinul a 2 milioane Kw, cu o producție de energie de 10 miliarde Kwh/an. Executarea unor lucrări de asemenea proporții arată marile posibilități de care dispune astăzi țara noastră ca rezultat al industrializării socialiste. Electrificarea asigură progresul continuu al economiei noastre, o viață tot mai îmbelșugată și mai luminată poporului nostru. Electrificarea a ridicat producția industrială la nivelul tehnicii mondiale, a transformat muncile agricole, a adus lumină în casele oamenilor muncii de la orașe și sate, a răspîndit în cele mai îndepărtate colțuri ale țării aparate de radio, televiziune, cinematografele, etc. Ea înseamnă civilizație și cultură.

T.

Mama

LA MOARTEA UNUI FIU

Cu chip senin și ochii de cicoare
Cu zîmbet cald, ca razele de soare
Cu ochii plini de-adîncă întristare
Măicuța mea în față îmi apare.
Ce drag îmi este chipul minunat
Ce blînd asupra mea s-a aplecat
Inima-mi se umple de-ntristare
Cînd mama a plecat în depărtare.
In fața ei smerit să-ngenunchiezi
Căci purități neasemuite vezi
In sufletu-i de crin și de cleștar
Se împlinește-n rugăciuni și jar,
O liturghie veșnic-a iubirii,
O jertfă preacurată a ispășirii,
O taină sfîntă ce n-o înțeleg,
Lacrimile mamii îngeri le culeg
Intr-un preasfînt, neprețuit potir;
Lacrimile mamii sînt ca sfîntul mir
Ce inima ți-o ung neîncetat
Și fruntea, ca să fii din nou curat.

A. Teodor

Bucuria de a munci

Dacă ne-am urca într-o dimineață într-un avion, ceea ce ne-ar impresiona mai mult și ceea ce am întîlni pretutindeni ar fi miile și milioanele de oameni, pornind la munca de toate zilele. Acest fapt străvechi îl amintește, cuvîntul Scripturii, care zice: „Omul e născut să lucreze, precum pasărea să zboare".

Pretutindeni, în țara noastră, răsună imnul muncii. Munca este o însușire a vieții însăși. Nici nu ne-am putea închipui cum ar fi viața fără muncă. In fabrici, în uzine, pe cîmpii și pe dealuri, în adîncul pămîntului, pe întinsul apelor și înaltul văzduhului, omul își împlinește această lege a firii și prin munca lui el continuă lucrarea neîntreruptă de creare. Prin muncă se realizează frumosul, binele și toate cele ce sînt de trebuință vieții de toate zilele.

Cu mîinile, cu uneltele sau cu mintea, muncim ca să facem viața mai îmbelșugată, mai ferită de primejdii, să creiem cele ce sînt de lipsă vieții, necesare desăvîrșirii morale și materiale, după care se dorește sufletul nostru.

Un mare scriitor a spus că „adevăratul preț al universului este drumul lui spre perfecțiune".

Dar, acest drum spre perfecțiune se străbate și se cucerește prin muncă. Ea este motorul care împinge înainte societatea. Fără muncă, ca și fără soare, universul ar fi un pustiu, iar sufletul nostru ar fi o mare tristețe.

Pe cît de adîncă este năzuința firii omenești după mai bine, după perfecțiune, tot pe atît de puternică și plină de bucurie ne apare munca.

Da, munca în sine este o mare bucurie a vieții. La acest adevăr se cuvine să ne gîndim adesea. E drept că au fost veacuri nenumărate în care munca era o povară, o rușine sau o osîndă care apăsa pe umărul unei mari majorități a oamenilor.

Dar această epocă de tristețe și rușine a muncii a trecut, fiindcă au trecut și condițiile și împrejurările în care se făcea munca atunci. Atunci oamenii muncii erau sorțiți să lucreze ca niște animale, fără să guste decît mici fărîmături din rodul muncii lor. Atunci munca era o cumplită formă de înrobire a multora și de huzur pentru alții. Atunci munca era o înjosire a firii omenești.

Nu este o tristețe mai mare și un chin mai cumplit decît să fii rob și să nu poți munci. Boala însăși, care ne împiedică de a lucra și ne așează în starea de a nu putea fi folositori semenilor noștri, sau a fi o povară pentru ei, prin aceea că nu putem munci, este mai grea și mai apăsătoare. Iadul pe pămînt este acolo unde oamenii sînt robiți sau nu pot lucra. Iar munca cea mai grea, mai apăsătoare, este aceea în care nu răzbate nici o bucurie în inima celui ce o săvîrșește, fie din pricina lui, fie din vina unor împrejurări din afară de el.

In zilele noastre, datorită încetării exploatării omului de către om, munca nu mai are caracterul de înrobire. Ea înalță pe cel ce o săvîrșește deasupra făpturilor. Prin muncă omul își apropie lucrurile din jurul său, le transformă și le face folositoare, împlinind cuvîntul lui Dumnezeu: „Creșteți și vă înmulțiți și stăpîniți pămîntul".

Ceea ce dă bucurie mai mult muncii în zilele noastre este faptul că societatea a reușit să treacă cu bine peste ceea ce s-ar putea numi cele două „crize" ale muncii. A reușit să lege munca manuală de cea intelectuală. Astăzi, în fabrici și uzine, inginerul merge alături de muncitor, colaborează împreună. Cele mai multe proiecte de îmbunătățire a muncii, cele mai multe inovații sînt rodul acestei colaborări.

Astfel, munca manuală a fost străbătută de curentul gîndirii și munca intelectuală a fost apropiată de realitate, spre a o modela și face rodnică.

Oamenii sînt pătrunși de simțul răspunderii pentru binele instituției. Șoferul cu care te duci să colinzi țara este un om cu care poți sta de vorbă în atîtea probleme și îți inspiră o încredere de frate, cînd îl știi cu mîna pe volan. Țăranul agricol nu se sperie de metodele noi agrotehnice, le aplică și este bucuros să vadă cît mai curînd rodul acestei munci.

„A munci ca să cîștigi pîinea pentru tine este o preocupare materială, a munci ca să cîștigi pîinea pentru alții este o preocupare spirituală", a spus un gînditor creștin. Desigur în aceste cuvinte e un mare adevăr. Pot fi două feluri de munci, după scopul lor: una pentru tine și alta pentru alții. Intr-una iese în relief iubirea de tine însuți, în cealaltă iubirea de semeni. Dar aici ni se pare exprimat numai o jumătate de adevăr. Precum nu este, nu trebuie să fie, contradicție între iubirea de sine și iubirea de semeni, tot așa nu poate, nu trebuie să fie, contradicție între muncă pentru sine și munca pentru colectivitate. Muncind pentru mine, pentru binele meu, muncesc în acelaș timp și pentru binele colectivității din care fac parte și iarăși muncind pentru colectivitate, pentru propășirea ei, muncesc și pentru binele meu. Desigur lucrul pe care îl fac eu este mărginit, dar dragostea cu care îl fac este fără de margini și de aceea munca mea se poate revărsa prin rodul ei asupra tuturor cu cei ce trăiesc împreună. Acest scop nou împrumută muncii însușirea de eliberare a omului din chingile egoismului.

*

Am însemnat aici aceste gînduri despre bucuria de a munci, despre frumusețea și roadele muncii. La împlinirea a douăzeci de ani de viață nouă în istoria Patriei noastre, de realizări măreți ale oamenilor muncii, care au schimbat fața țării și au făcut-o frumoasă și plină de belșug, m-am gîndit că toate acestea se datoresc înainte de toate conștiinței noi despre muncă, caracterului ei eliberator, patriotismului luminat care a călăuzit pe fiii Patriei noastre dragi.

Aniversarea celor douăzeci de ani de la eliberarea Patriei sînt și încununarea unei munci a tuturor fiilor ei, în care a străbătut bucuria, dragostea, curajul și devotamentul pentru Patrie, pentru binele și prosperitatea ei.

Pr. Vasile Coman

Binecuvîntare de biserică

Duminică 6 septembrie a. c., a avut loc binecuvîntarea sărbătorească a bisericii din parohia Sibiu-Iosefin, după ce acest monument istoric a fost împodobit cu pictură, la care s-a lucrat aproape patru ani fără întrerupere, din partea pictorului Nicolae Branea.

Reprezentanții Inalt Prea Sfințitului Mitropolit Nicolae, Părintele vicar Traian Belașcu și Pr. Ioan Vlad, consilier arhiepiscopesc, au săvîrșit slujba religioasă îndătinată, dimpreună cu Părintele Ioan Munteanu, protopop al Protopopiatului Sibiu și cu preoții de la această biserică: Ioan Albu, Simion Macarie și diaconul Mircea Popovici.

Au rostit predici P. C. vicar Traian Belașcu, Protopopul I. Munteanu și parohul bisericii I. Albu. P. C. vicar Tr. Belașcu a vorbit despre biserică, locaș de închinare, a prețuit rîvna preoților și credincioșilor pentru Casa Domnului și a îndemnat la muncă pentru patrie și luptă pentru pace. P. C. prot. I. Munteanu a arătat însemnătatea bisericii după Sf. Scriptură și obligațiile credincioșilor. C. Pr. I. Albu a prezentat lucrarea ce s-a făcut, a mulțumit I. P. Sf. Mitropolit Nicolae, Departamentului Cultelor, tuturor celor ce au ajutat și ostenit pentru această sf. biserică.

Corul parohiei a dat răspunsurile pe tot timpul serviciului divin, contribuind la înfrumusețarea slujbei religioase.

Bunul Dumnezeu să primească sfintele rugăciuni rostite la această slujbă și să răsplătească din vistieriile Sale cele bogate pe toți donatorii care au contribuit la înfrumusețarea acestui sfînt locaș de închinare.

Asistent

Necrolog

Protopopiatul Tîrnăveni a pierdut în decurs de trei săptămîni — de la 19 iulie pînă la 5 august 1964 — doi slujitori la altarul Domnului:

1. Pr. Paratei Francisc, titularul parohiei ortodoxe romîne din Giuluș, decedat în spitalul din Sighișoara la 19 iulie a. c., în urma unui accident, la vîrsta de 49 ani.

A fost înmormîntat acasă la mama lui bătrînă din Baraolt, prot. Sf. Gheorghe, de Cucernicul preot local (asistat de preoții din vecini), care a rostit și panegiricul.

E jelit de nemîngîiata lui soție Ruxanda și de cei trei orfani.

2. Preotul Negrea Octavian, fost paroh în comuna Velț, adormit în Domnul la Sălișle în ziua de 5 august 1964 după grele și îndelungate suferințe, în etate de 59 ani.

A fost prohodit de către un sobor de colegi, în frunte cu protopopul Tîrnăvenilor, care cunoscîndu-i activitatea de la instalare pînă la moarte, a relevat lucrarea adormitului în via Domnului timp de 36 ani.

Au mai vorbit: C. Pr. Hîrțoagă Tiberiu din Alecuș, în numele preoțimii ortodoxe romîne din protopopiatul Tîrnăveni, C. preot Flucuș N. din Sălișle și la mormînt P. C. protopop Negrea Victor din Alba Iulia, în numele familiei îndoliate.

Adormitul e deplîns de preoteasa Marioara și de cei trei copii ai săi.

Bunul Mîntuitor să-i odihnească pe cei doi ucenici ai Săi în corturile drepților!

Prot. M. A.

† Preotul Radu Crăciun

In ziua de 10 august 1964, după o scurtă dar grea suferință de 9 zile, a încetat din viață preotul paroh Radu Crăciun, din parohia ort. rom. Beldiu, protopopiatul Alba Iulia, în vîrstă de 72 ani.

Născut în anul 1892, din familie de țărani (com. Beldiu), după terminarea cursurilor primare în comuna natală, studiază liceul și teologia la Blaj.

A fost hirotonit preot în anul 1916. A păstorit în parohia Meșcreac (raionul Aiud) 13 ani, iar apoi în comuna sa natală pînă la data morții, avînd 48 ani de preoție.

Inmormîntarea s-a făcut în ziua de 12 august 1964 în comuna Beldiu. In jurul sicriului se aflau familia îndurerată: soție, cinci copii, rudenii și credincioșii parohiei Beldiu.

P. C. protopop Victor Negrea (Alba Iulia) a stat în fruntea soborului de preoți, ce l-au prohodit, și prin cuvinte înțelepte a turnat balsamul alinător în sufletele îndoliate ale familiei și al fiilor săi sufletești.

Au mai vorbit Pr. Munteanu Alexandru (Teiuș) și Munteanu Teodor (Rădești), care au scos în evidență calitățile și meritele vrednicului preot Radu Crăciun.

In sunetul clopotelor, sicriul cu trupul său neînsuflețit a fost purtat pe umerii frații săi preoți și epitropi în jurul bisericii, care a fost înălțată prin sîrguința lui, — apoi a fost așezat spre odihnă veșnică în cimitirul bisericii, alături de scumpii săi părinți.

Doamne preamărește sufletul lui cu mărirea care este la Tine!

Pr. Munteanu Alexandru

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștala plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu | 42.418 |

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Anul 112 Sibiu, 15 octombrie 1964 Nr. 39—40

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză

ABONAMENTUL
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Ţară a păcii

Ţara noastră este o ţară a păcii, ţară luptătoare pentru pace şi prietenie între popoare. Alături de celelalte ţări iubitoare de pace, ţara noastră contribuie în mod activ la rezolvarea tuturor problemelor internaţionale litigioase pe calea tratativelor şi la realizarea unei păci trainice pe calea dezarmării generale şi totale. In cadrul O.N.U., Republica Populară Romînă îşi spune hotărît cuvîntul în toate problemele importante, susţinînd soluţionarea lor în spiritul înţelegerii reciproce, al egalităţii, libertăţii şi neamestecului reciproc în treburile interne. Ca membră în Comitetul celor 18 state pentru dezarmare, ea aduce propuneri constructive şi judicioase şi sprijină toate iniţiativele, care ar constitui un pas înainte spre dezarmare. Sînt de amintit eforturile ţării noastre de a se crea în Balcani o zonă denuclearizată. Această propunere a fost sprijinită de toate statele socialiste din Balcani şi a găsit larg ecou în opinia publică din celelalte ţări balcanice. De asemenea, R.P. Romînă a susţinut proiectele de înfăptuire de zone denuclearizate în Europa Centrală şi de Nord, în America Latină, Africa, Zona Pacificului, Mediterana, şi în alte regiuni ale lumii.

Ţara noastră a iniţiat discutarea în diferite organizaţii internaţionale (O.N.U., U.N.E.S.C.O., O.I.M., etc.) a unor probleme importante pentru cauza păcii şi colaborării între popoare. De o largă apreciere s-au bucurat propunerile R.P. Romîne de a promova în rîndurile tineretului ideile păcii, respectului reciproc şi înţelegerii între popoare şi de a se stabili relaţii paşnice între ţările vecine din Europa cu orînduiri sociale deosebite. Pentru eliminarea rămăşiţelor celui de al doilea război mondial şi a primejdiilor ce rezultă pentru pace din agitaţiile cercurilor revanşarde vest-germane, ţara noastră se pronunţă pentru încheierea tratatului de pace cu ambele state germane. De asemenea, ea susţine desfiinţarea oricăror blocuri militare, ca un început în acest sens fiind încheierea unui pact de neagresiune între organizaţia Tratatului de la Varşovia şi Pactul Atlanticului de Nord. Pentru ca O.N.U. să fie cu adevărat o organizaţie universală, ţara noastră este pentru restabilirea drepturilor legitime ale R.P. Chineze la O.N.U.

Bazîndu-se pe principiile coexistenţei paşnice, ale egalităţii, avantajului reciproc şi independenţei şi suveranităţii naţionale, ţara noastră dezvoltă relaţii economice şi culturale cu toate ţările lumii, în primul rînd cu ţările socialiste. Numărul ţărilor cu care R.P. Romînă întreţine relaţii comerciale a crescut de la 29 în 1950 la peste 80 astăzi. Ea sprijineşte şi îmbunătăţirea relaţiilor comerciale generale mondiale, cum a arătat în propunerile făcute la conferinţa O.N.U. pentru comerţ şi dezvoltare de la Geneva din anul acesta. Ea acordă ajutorul frăţesc popoarelor care s-au eliberat sau sînt în curs de eliberare, se pronunţă pentru lichidarea colonialismului şi acordarea dreptului de autodeterminare tuturor popoarelor. Ea sprijină dezvoltarea economică-culturală a acestor popoare.

Pe lîngă schimburile comerciale, care slujesc prieteniei şi păcii, ţara noastră acordă o mare atenţie schimburilor culturale, tehnico-ştiinţifice, turistice, etc. Creaţiile noastre artistice, cuceririle ştiinţei şi tehnicii romîne sînt tot mai cunoscute şi mai preţuite pe plan mondial.

Am amintit numai cîteva din aspectele acţiunii ţării noastre pentru apărarea şi consolidarea păcii. Ţară a construcţiei paşnice, ea promovează pacea între popoare. De aici creşterea continuă a prestigiului mondial al ţării noastre. E prestigiul unei ţări în plin progres, care îşi pune toate forţele sale în slujba păcii, ca pe pămînt să fie o viaţă îmbelşugată şi luminată, fără războaie, o viaţă fericită.

T. R.

In apărarea păcii

A doua adunare Pancreştină pentru pace de la Praga, din 28 iunie—3 iulie 1964, a întrunit aproape 900 de participanţi din toate regiunile globului pămîntesc, care şi-au împreunat gîndurile şi acţiunile pentru apărarea păcii, printr-o pace durabilă pe pămînt.

Pe lîngă temele indicate în referatul principal al preşedintelui CCPP, decanul J. Hromadka, precum şi în coreferatele prezentate de E. Castro din Uruguay, de R. Andrimanjato din Madagascar, de Y. Inoue din Japonia, de H. Cox din S.U.A. şi de păr. prot. V. Borovoi din Patriarhia rusă, despre: Foame şi independenţă politică, Libertate şi unitate, Lupta pentru pace şi independenţă în Asia, Responsabilitatea creştinului într-o lume tehnicizată şi Problema coexistenţei ca legămînt de viaţă şi pace, — s-au mai discutat şi chestiunile legate de armele atomice şi de necesitatea dezarmării militare.

In acest cadru s-a afirmat lămurit că pretenţia unor apuseni, că războaiele ar fi inevitabile vieţii umane, este cu totul falsă pentru că de mult chiar istoria cunoaşte multele încercări de a fi înlăturate războaiele; astfel peste tot se constată că creaţiile omeneşti din domeniul civilizaţiei şi al culturii infirmă categoric războiul, căci acesta tocmai le distruge fără milă; însăşi stăruinţa Mîntuitorului Iisus Hristos contra răului, exprimat prin diavolul ispititor (Mat. 4, 9—10), dovedeşte opoziţia Mîntuitorului, şi prin El a Sf. Evanghelii, contra atmosferei de război, care poartă pecete diabolică.

Teoria lui Malthus despre război ca o necesitate de echilibru între progresul aritmetic al creşterii alimentelor şi progresul geometric de creştere al populaţiei, este deasemenea falsă, căci dacă azi mai există lipsuri economice, aceasta se datoreşte exclusiv sistemului greşit burghez, capitalist şi colonialist de producere şi repartizare a bunurilor. Astfel deci, instaurarea unui nou sistem economic pe baze sociale, care va sluji colectivitatea umană, va duce evident la buna stare generală.

De aceea ca motiv principal al războiului nu se arată firea umană sau sporirea populaţiei ,ci dimpotrivă „acelor puternici ai lumii" pe care Sf. Evanghelie îi combate, după felul alungării cămătarilor de către Iisus din templu (Mat. 21, 12), care prin metodele lor de acaparare economică şi politică unilaterală vroiesc să terorizeze lumea prin capitalism, imperialism şi militarism.

Prin urmare războiul nu face parte în mod organic din soarta omenirii, ci întotdeauna a fost un accident nenorocit, condamnat de popoarele înseşi, care trebuiau să-l suporte fără voie. (Vezi în: Cesky Zapas, nr 31, Praga, 20 august 1964).

Pentru a se ajunge la aceste concluzii fireşti pentru orice om de bună credinţă, că — pacea este cadrul firesc al vieţii pe pămînt — lucrările de cercetare şi discuţii s-au desfăşurat la Pancreştina a 2-a în mai multe comisii de studii.

Astfel comisia: Pacea şi dreptatea, îndrumată de I. P. Sf. Mitropolit Iustin al Moldovei şi Sucevei, a precizat că: viaţa nu se poate desfăşura fără dreptate şi dreptatea se reazimă în Creştinism tocmai pe legămîntul lui Dumnezeu cu omul, prin creaţie, profeţi şi în fine prin Mîntuitorul Iisus Hristos. De aceea, în baza acestei dreptăţi, care trebuie aplicată de credincioşi în viaţa lor în lume, războiul este un păcat împotriva creaţiei vieţii şi el deci trebuie înlăturat cu hotărîre. Prin

(Continuare în pag. 2)

In apărarea păcii

(Continuare din pag. 1)

urmare dreptatea între semeni, aplicată consecvent şi progresiv, duce firește la asigurarea păcii pe pămînt.

Comisia: Pacea şi libertatea, a precizat că: Biblia nu cunoaşte o noţiune abstractă de libertate, ci numai în raport cu cineva. Şi raportul creştinului faţă de semenul său nu poate fi altul decît tocmai cel de respectare reciprocă a vieţii, de libertate spre binele comun, deci spre pace. La aceasta contribuie fiecare prin simţul răspunderii personale în viaţă, în cerc restrîns şi în cerc internaţional. Aceasta duce la coexistenţă paşnică între oameni şi popoare.

Comisia: Pacea şi războiul rece, a stabilit că: relaţiile dintre oameni sînt numai atunci bune, cînd între ei are loc un schimb de cunoştinţe exacte şi cinstite. Această cinste în relaţiile dintre oameni infirmă în mod categoric orice prilej de război rece, care prin mistificarea conştientă a informaţiilor urmăreşte tocmai să-i înduşmănească pe oameni şi să divizeze popoarele spre a se suspecta reciproc şi apoi a se încăiera sîngeros, fapt care prilejuieşte venituri nemuncite celor ce se ocupă în mod comercial cu producerea de tot felul de arme. Sf. Scriptură respinge o astfel de purtare, cînd cere credincioşilor să trăiască fără bîrfire şi intrigărie, în mod cinstit şi corect (Galat. 6, 1; Filip. 4, 8; Colos. 4, 6; etc.).

Comisia: Pacea şi abuzul cu Creştinismul, condusă de P. Sf. Episcop Visarion, Vicarul Patriarhiei Romîne, a arătat că: abuz cu creştinismul este folosirea numelui Mîntuitorului Hristos în scopuri opuse Sf. Evanghelii. Dacă Hristos dă lumii „pacea sa" (Ioan 14, 27), cerînd tuturor să se iubească întreolaltă (Ioan 15, 12), atunci omorîrea între ei — războiul — nu se poate săvîrşi în numele lui Hristos, ci al păcatului. Abuz mai este a predica într-un fel şi a se purta altfel; abuz este a fi intolerant confesional şi a se supraaprecia în mod forţat, respingînd ce este bine la semen; abuz este şi mila falsă, formală, lipsită de fapte. Deci remediu pentru creştin în această împrejurare este coexistenţa, colaborarea şi sincera participare la idealurile comune ale omenirii, de apropiere între credincioşi, în frăţietate în Hristos.

Comisia: Pacea şi dezarmarea, a subliniat caracterul diabolic, deci păcătos, al armelor nucleare. De aceea nimic nu poate fi mai creştinesc, au subliniat vorbitorii, decît lupta conştientă pentru dezarmare generală şi totală, cu încetarea totală a experienţelor cu arme nucleare şi crearea de zone denuclearizate. Cu sumele astfel economisite din bugetele militare se va putea stîrpi foamea şi lipsurile din întreaga lume şi tratativele vor lua locul nenorocitelor izbucniri războinice între state pentru lichidarea divergenţelor de orice fel între ele. Cuvîntul Mîntuitorului: „Petre bagă sabia în teacă" (Mat. 26, 52). este expresia acestei dezarmări între creştini, care trebuie lăţită la lumea întreagă.

Comisia: Pacea şi ecumenismul, cheamă tocmai grupările confesionale creştine să treacă de la război rece confesional de intoleranţă, prozelitism şi înduşmănire, la apropiere, la dialog în dragoste frăţească, spre a se arăta că: cine este creştin, se simte şi frate cu semenul său, şi nu un frate vitreg, ci dimpotrivă, frate drept şi iubitor, căci nu mai sînt diferenţieri în faţa lui Hristos (Colos. 3, 11ss).

Gînduri la o aniversare

In toamna anului 1964, se împlinesc şaisprezece ani de la Reîntregirea Bisericii Ortodoxe Romîne din Ardeal. Importanţa evenimentului şi aşezarea lui în străduinţa generală spre pace care stăpîneşte astăzi în lume, ne obligă să ne oprim o clipă paşii vieţii obişnuite şi să aniversăm evenimentul istoric petrecut în urmă cu şaisprezece ani.

Preocuparea de căpetenie a epocii noastre este mult dorita pace. Popoarele ca şi persoanele singuratice, se străduiesc cu tot dinadinsul să potolească vrajba, să înlăture neînţelegerile, să micşoreze tensiunile şi să evite războiul. Coexistenţa paşnică între popoare cu orînduiri sociale diferite este astăzi un principiu valabil, recunoscut şi acceptat de lumea întreagă. Trecutele războaie, cu cohorta lor de nenorociri, au convins lumea că războaiele nu aduc niciodată şi nimănui nici o bucurie, nici un folos, ci numai distrugeri, suferinţe, moarte.

De aceea, toţi oamenii cinstiţi luptă pentru pace.

Intemeierea Organizaţiei Naţiunilor Unite (O.N.U.), cu scopul bine definit de a aplana pe căi paşnice, prin tratative, toate conflictele dintre popoare, este tocmai efortul suprem al omenirii de a evita din viaţa popoarelor războiul ca mijloc de rezolvare a litigiilor dintre ele.

Deci pacea şi buna înţelegere între popoare sînt astăzi bunul suprem, preocuparea cea mai constantă şi dorinţa cea mai vie a oamenilor cinstiţi din toată lumea.

Conduşi de aceleaşi sentimente nobile, superioare şi pline de binefacere, sentimente de pace, de înfrăţire, de iubire, de colaborare şi armonioasă convieţuire, au fost şi conducătorii Bisericii Ortodoxe Romîne şi credincioşii acestei Biserici, şi cei ce au revenit la Biserica strămoşească în urmă cu şaisprezece ani, cînd au hotărît să scoată din rădăcini mărul vrajbei din mijlocul lor şi să-l ardă pentru totdeauna în focul totalei nimiciri.

Era prea dureroasă şi prea păgubitoare — atît pe plan spiritual cît şi pe plan material, experienţa dezbinării de la 1698—1700, ca ea să mai poată dăinui.

Doar noi toţi credincioşii romîni, care vorbim aceeaşi limbă, avem aceeaşi credinţă creştină, acelaşi cult religios, aceleaşi sărbători, aceleaşi practici şi obiceiuri strămoşeşti şi aceleaşi tradiţii, nu se putea să mai rămînem învrăjbiţi, certaţi, şi să facem mereu jocul celor ce ne-au învrăjbit, ca să ne subjuge mai uşor. Au fost prea dureroşi şi prea trişti cei 250 de ani de vrajbă între fraţi ca din zbuciumul lor să nu fi învăţat, să nu fi desprins necesitatea revenirii la pace, la frăţietatea, la înţelegerea şi armonia, la iubirea şi unitatea iniţială. Bilanţul dezbinării celor două Biserici romîneşti din Ardeal a fost prea negativ pentru noi şi prea a fost totdeauna cu cîştig bilanţul Habsburgilor şi al altor interesaţi în dezbinarea noastră religioasă, ca să nu ne dăm seama şi să ne deschidem ochii, ca să nu ne trezim şi să nu înlăturăm dezbinarea.

Anul 1948 a adus clipa fericită care a pus capăt acestei situaţii din viaţa credincioşilor romîni din Ardeal. Reîntregirea bisericească de la 1948, a făcut să înceteze pentru totdeauna orice discriminare, orice ură, în viaţa noastră religioasă. Reîntregirea bisericească de la 1948 a făcut să înceteze pentru totdeauna amestecul străin, amestecul pornit din afara graniţelor Patriei noastre, în viaţa lăuntrică, în viaţa religioasă a romînilor din Ardeal. Reîntregirea bisericească de la 1948 ne-a integrat gîndirea şi acţiunea în gîndirea, în preocuparea şi acţiunea desfăşurată pe plan mondial, de pace, de înţelegere, de înfrăţire şi armonie generală. Ea ne-a unit în aceeaşi muncă — alături de popor — pentru înflorirea patriei noastre scumpe, Republica Populară Romînă.

Reîntregirea bisericească de la 1948 a fost un aport pozitiv adus de către Biserica Ortodoxă Romînă la idealul de pace, de înfrăţire, de unitate şi colaborare a tuturor creştinilor.

„Mişcarea Ecumenistă a Bisericilor" caută şi se străduieşte pe toate căile, ca să aducă în viaţa tuturor creştinilor din lume — unitatea de înţelegere, iubirea şi preţuirea reciprocă, pacea şi colaborarea între toţi urmaşii lui Hristos. In modul acesta Bisericile creştine lucrează pozitiv şi intens pentru atingerea idealului de pace şi frăţietate.

„Conferinţa Creştină pentru Pace de la Praga" depune mari eforturi pentru a mobiliza mai întîi pe reprezentanţii Bisericilor creştine şi apoi, în viitor, şi pe reprezentanţii celorlalte religii, în acţiunea nobilă pentru apărarea păcii şi fericirea omenirii întregi. Conferinţa Creştină pentru Pace, caută să înfrăţească, să apropie şi să aducă la mai multă iubire, la mai multă colaborare pe toţi creştinii din lumea întreagă în slujba păcii şi înfrăţirii între popoare.

Din tot ce am scris pînă aici, rezultă că în epoca pe care o trăim, există o dorinţă stăruitoare în toate Bisericile creştine din lume, o preocupare de apropiere, de înfrăţire, de împăcare, de colaborare şi chiar o dorinţă de revenire la unitatea de credinţă a primelor veacuri creştine.

Se apreciază în acelaşi timp că există în toate Bisericile creştine din lume o tendinţă generală şi unanimă pentru menţinerea păcii în întreaga lume, pentru o acţiune sistematică în vederea evitării oricărui război între popoare şi rezolvarea tuturor divergenţelor prin tratative şi pe căi paşnice.

In fine comisia: Pacea şi contribuţia tineretului la realizarea ei, a oferit mărturisirea delegaţilor tineri creştini, de orice confesiune, că doresc să-şi asume sarcina de a sta alături de oamenii maturi — luptători pentru pace, ca să contribuie din plin la asigurarea vieţii liniştite şi în pace a omenirii. (După documentarul cuprinzînd referatele comisiilor de la Pancreştină).

Precum se vede, participanţii la Pancreştina a 2-a pentru pace din 1964 erau deplin conştienţi de răspunderea lor pentru viaţă şi pace, fiind ca creştini chemaţi să asigure pacea, căci „făcătorii de pace fiii lui Dumnezeu se vor chema" (Mat. 5, 9).

Dar precum erau conştienţi de acest lucru participanţii la Pancreştină, tot astfel de conştienţi trebuie să fie şi orice credincios creştin care citeşte aceste rînduri, precum şi de fapt trebuie să fie orice creştin, care cunoaşte Sf. Evanghelie, de a fi luptător neobosit pentru viaţă şi pace, şi astfel de a participa activ la legămîntul lui Dumnezeu de viaţă şi pace, încheiat cu lumea prin Mîntuitorul Iisus Hristos.

Prof. M. Şesan

Reîntregirea Bisericii Ortodoxe Române din Ardeal, din anul 1948, se încadrează prin urmare în preocupările şi spiritul general care stăpîneşte astăzi în lumea întreagă. Această reîntregire este deci un pas înainte spre unitatea de credinţă creştină, dar şi spre pacea dorită de toate popoarele de pe planeta noastră. Să avem nădejdi puternice că aşa va fi. Ea a adus unitate acolo unde era dezbinare, iubire acolo unde era ură, pace acolo unde era vrajbă. Clerul şi credincioşii sînt bucuroşi că după 16 ani de viaţă înfrăţită în sînul Bisericii strămoşeşti, peste tot stăpîneşte bunaînţelegere şi unitatea în credinţă şi cult şi în conlucrarea la întărirea patriei şi la cauza păcii în lume. Ei sînt fii buni ai Bisericii şi cetăţeni credincioşi patriei, legaţi de poporul romîn şi de năzuinţele şi munca lui.

A 16-a aniversare a reîntregirii bisericeşti e nu numai prilej de bucurie pentru ceea ce s-a împlinit în aceşti ani, ci şi angajament pentru toţi de a lucra şi în viitor în spiritul acesta al unităţii bisericeşti şi al sprijinirii eforturilor poporului romîn şi conducătorilor lui înţelepţi pentru pace şi propăşire, pentru ca viaţa tuturor să fie tot mai frumoasă, tot mai fericită.

Tr. Belaşcu
vicar arhiepiscopesc

Un cosmos paşnic

Vremea noastră este epoca în care omul pătrunde în spaţiul cosmic. Odată cu lansarea primului satelit artificial al Pămîntului (4 octombrie 1957) de către Uniunea Sovietică, s-a făcut început extinderii puterii omului dincolo de limitele pămîntului. De atunci şi pînă astăzi, realizările Uniunii Sovietice şi ale S.U.A. au adus noi progrese, căci s-au lansat nu numai o mulţime de sateliţi artificiali, dirijaţi şi urmăriţi de pe pămînt, rachete care au înconjurat luna sau au ajuns în lună şi au transmis de acolo fotografii, ci au călătorit în jurul pămîntului cosmonauţi sovietici şi americani, dovedind că omul se poate acomoda condiţiilor de zbor cosmic. Se anunţă însă noi progrese în direcţia aceasta. Dacă pînă acum au călătorit în rachete-satelit cîte un singur cosmonaut, sau au călătorit doi cosmonauţi, dar fiecare pe racheta sa, fiind în necontenită legătură unul cu altul şi amîndoi cu pămîntul (U.R.S.S.), se proiectează în viitor să se trimită doi cosmonauţi în aceeaşi rachetă care să ajungă în lună şi să se întoarcă iarăşi pe pămînt. Omul năzuieşte să cunoască — la început — luna şi planetele mai apropiate şi năzuinţa aceasta — mai devreme sau mai tîrziu — se va împlini.

Intrebarea este: în ce spirit îşi extinde omenirea stăpînirea asupra spaţiului cosmic? Pleacă omul acolo în spiritul lui Marte, zeul războiului, ca să distrugă, sau pleacă în spiritul iubirii şi păcii, ca să construiască şi să folosească totul spre binele pămîntenilor? E problema, pe care şi-au pus-o de la început toate popoarele, mari şi mici, fie că participă sau încă nu participă la pătrunderea omului în cosmos. Ele au simţit nevoia de a se stabili principiile, care să fie obligatorii pentru toate statele în spaţiul cosmic. De aceea, în ultimii ani, Adunarea Generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite, a adoptat în unanimitate mai multe rezoluţii, care obligă din punct de vedere moral toate popoarele. Pe baza unei astfel de rezoluţii, s-a creat în 1959 Comitetul O.N.U. pentru folosirea spaţiului cosmic în scopuri paşnice. Din acest Comitet face parte şi Republica Populară Romînă, delegatul nostru fiind vicepreşedinte. Comitetul se ocupă de problemele tehnice şi juridice ale activităţii statelor în cosmos.

Două rezoluţii ale Adunării Generale O.N.U., una din 1962, alta din 1963, au stabilit următoarele principii juridice în acest sens: 1) în spaţiul cosmic se aplică dreptul internaţional actual, inclusiv Carta O.N.U.; 2) spaţiul cosmic şi corpurile cereşti pot fi cercetate şi exploatate de toate statele în conformitate cu dreptul internaţional, dar nici un stat nu poate pretinde să-şi extindă dominaţia asupra acestora. Statele au proprietate (suveranitate) numai asupra vehiculelor cosmice, şi asupra aparaturii şi instalaţiilor, pe care le-au lansat.

La sesiunea Adunării Generale O.N.U. din 1963 s-au adoptat alte două rezoluţii foarte importante. Prima (din 17 octombrie 1963) interzice plasarea de arme nucleare pe orbită în spaţiul cosmic. Aceasta completează dispoziţiile Tratatului de la Moscova (5 august 1963), prin care s-au interzis experienţele cu arme atomice în trei medii, între care şi în spaţiul cosmic. Astfel s-a făcut primul pas spre denuclearizarea cosmosului şi spre folosirea lui numai în scopuri paşnice. A doua rezoluţie cuprinde principiile din rezoluţiile anterioare, care sînt îndrumătoare pentru activitatea cosmică a statelor, la care principii adaugă altele, ca: cercetarea şi exploatarea spaţiului cosmic să se facă spre binele şi în interesul întregii omeniri; statele au o răspundere internaţională pentru activitatea lor în spaţiul cosmic, ele răspund pentru pagubele (prejudiciile), provocate de vehiculele cosmice, pe care le-au lansat; statele trebuie să colaboreze, să-şi acorde ajutor reciproc şi să se consulte în legătură cu acţiunile întreprinse de un stat în spaţiul cosmic, acţiuni care ar putea prejudicia interesele cosmice ale altor state; cosmonauţii sînt consideraţi ca trimişi ai întregii omeniri şi li se va acorda asistenţă în caz că-s în pericol sau aterizează forţat în oricare ţară.

Din rezoluţiile O.N.U. se vede că nici un stat nu-şi poate extinde suveranitatea asupra spaţiului cosmic, ci el este deschis tuturor statelor, el aparţine omenirii întregi care cere să fie folosit numai în scopuri paşnice şi spre binele tuturor oamenilor.

Mai multe organizaţii internaţionale se preocupă de formularea principiilor dreptului cosmic. In septembrie 1963 a avut loc la Varşovia un colocviu internaţional în acest scop, convocat de Federaţia Internaţională de Astronautică şi de Institutul Internaţional de Drept Cosmic. Deasemenea, Comitetul O.N.U. pentru folosirea spaţiului cosmic în scopuri paşnice pregăteşte textul a două convenţii internaţionale, referitoare la responsabilitatea statelor pentru activitatea lor în spaţiul cosmic şi la obligaţia lor de a acorda ajutor cosmonauţilor în cazuri speciale. In felul acesta se precizează tot mai mult normele după care trebuie să se orienteze toate statele în problemele legate de spaţiul cosmic.

Ţara noastră s-a pronunţat şi se pronunţă împotriva militarizării cosmosului şi pentru folosirea spaţiului cosmic în scopuri paşnice, pentru propăşirea întregii omeniri. Dar un cosmos paşnic cere şi un pămînt paşnic. Folosirea în scopuri paşnice a Cosmosului are garanţii de realizare deplină, dacă pămîntul, prin dezarmarea generală şi totală, devine un teritoriu fără arme şi fără armate, un pămînt al păcii şi colaborării. Cosmosul ne cheamă să consolidăm pacea şi prietenia pe pămînt, să ne unim toate forţele pentru cucerirea lui, pentru noi progrese spre fericirea tuturor. Lupta popoarelor — şi lupta poporului nostru, pentru dezarmare generală şi totală este binefăcătoare nu numai pe pămînt, ci şi în cosmos.

Creştinii nu pot decît să fie alături de această luptă. Ei împlinesc astfel visul profeţilor despre pacea veşnică şi universală, chemarea îngerilor din noaptea sfîntă: „pe pămînt pace şi între oameni bunăvoire", porunca iubirii şi păcii, dată de Mîntuitorul, care iubire şi pace trebuie să îmbrăţişeze nu numai pe tot omul, pămîntul întreg, cu tot ceea ce există şi viază pe el, ci lumea întreagă, cosmosul întreg. Căci „al Domnului este cerul şi pămîntul" — zice Psalmistul, şi voia Lui este ca toate să viefuiască în pace, şi în pace să se dezvolte spre desăvîrşire. N. M.

La praznic

La 15 august a. c. s-a prăznuit hramul Sf. Mănăstiri „Sf. Ana" de la Rohia (Tg. Lăpuş). (Mănăstirea a fost ridicată în 1926 de preotul Nicolae Gherman din Rohia, în amintirea decedatei sale fiice, Ana). Sfintele slujbe au fost săvîrşite de un sobor de preoţi din care au făcut parte P. C. lor Prot. tractului Lăpuş, Petre Şuteu, Prot. Dr. Simion Radu, duhovnicul Institutului Teologic Universitar Sibiu, P. C. Sa Protos. Iustinian Chira, starefful mănăstirii, Pr. I. Man, parohul Rohiei, trei Ieromonahi şi Ierodiacon Ignatie.

Răspunsurile au fost date de un grup de studenţi teologi din partea locului. La sfîrşit au predicat: P. C. Sa Păr. Prot. Dr. Simion Radu despre „Maica Domnului mijlocitoarea mîntuirii noastre", Păr. Prot. P. Şuteu, care a adus salutul şi binecuvîntarea P. Sf. Teofil al Clujului şi P. C. Pr. stareţ Iustinian despre „Bucuriile Praznicului", îndrumări şi sfaturi pentru credincioşi şi mulţumiri pentru pelerini. Predicile au turnat în suflete dorinţa de lucru după voia lui Dumnezeu pentru binele obştesc şi pacea a toată lumea. *Pr. S. R.*

PATRIEI

Şir de primăveri însorite eşti Patrie azi,
Surîzi în beteală de ploi şi-n arome de brazi,
Ochii tăi limpezi ca nuferii-n iezere line
Se deschid să cuprindă cerul vremii senine.
Oraşe noi drapate în crini, sate bogate,
Fabrici, păduri de schele şi încă cîte toate,
Ţi-au dăltuit în stemă o frescă — a măreţiei
Impodobindu-ţi chipul cu nimbul bucuriei.
Sub trandafiri arzi astăzi curată şi bogată,
Pe toga-ţi de mătase n-ai fir de praf, n-ai pată,
Căci înfrăţiţi în muncă, în dalbe dimineţe,
Iţi aşezăm pe frunte cununi de frumuseţe.

Preot Ştefan Tascianu

Un chip de douăzeci de ani...

Păstrîndu-ţi vîrsta înţeleaptă,
în care anii te-au zidit
şi te-au urcat treaptă cu treaptă
să ai iar chipul înflorit,
Să bei din apa tinereţii
ca dintr-un limpede izvor
şi cu ştergarul dimineţii,
tu faţa să o ştergi — de zor,
şi chipul tînăr să se vadă
ca-n amintire, ce n-ai da?
Dar anii vin ca o zăpadă,
lovind cu crivăţ faţa ta!

. . . . . .

Cînd ce cu unul nu se poate,
cu toţi e basm înfăptuit,
Azi tinere-s pămînturi toate,
e chipul ţării înflorit.
Istoria s-a frînt în două
nu de un fulger ci de zori
veni în August lume nouă
urcînd pe schele muncitori...
In mîna dreaptă ei mistria
ţineau şi tot zideau mereu;
Ţăranii înfloreau cîmpia
se depărtau de timpul greu.
Iar apele dădeau lumină
chiar glasul apelor ardea
ca şi o cupă ce-i prea plină
parcă un cer se revărsa.
Cîntarea nouă a Romîniei
răsună-n ramuri ca un vînt
şi cu veşmîntul poeziei
se-mbracă azi acest pămînt.
Nu clopot scufundat în mare,
cum ar fi vrut poate duşmani
e ţara mea, ci chip de floare,
un chip de douăzeci de ani!...

Pr. N. Modoiu

Opreşte pe fratele tău de la rău

Sîntem obişnuiţi adesea să credem că binele şi răul se face numai în mod direct, fără să luăm seama că se poate face şi în mod indirect, contribuind la un bine, sau un rău.

Vom vorbi acum de binele ce îl facem, oprind pe altul de la rău, în scurt oprind răul. De multe ori acest bine nu-i apreciat căci omul nu-şi dă silinţa să judece ce avea să se întîmple, dacă nu era oprit de la rău, dacă nu era salvat. Pentru a înţelege mai bine, vom reda cîteva fapte din Sfînta Scriptură, analizînd şi cosecinţele ce avea să le aibă răul dacă nu era oprit.

Fiii lui Iacob au hotărît, din pismă, să-l omoare pe fratele lor mai mic, Iosif, şi să-l arunce într-o groapă, pentru a putea spune tatălui lor, că l-a mîncat o fiară sălbatică. Rutin, unul dintre fraţi, i-a oprit: „Să nu vărsaţi sînge, aruncaţi-l într-o groapă de acestea, care este în pustie, iar mîna pe el să nu puneţi". In acelaşi timp, spune cartea sfîntă „el se gîndea cum să-l scoată din mîinile lor, pentru a-l da părintelui său" (Fac. 37, 22).

Observăm că Rufin, prin oprirea fraţilor săi de la rău, e salvatorul de la moarte al fratelui său Iosif, dar în acelaşi timp şi salvatorul fraţilor săi de la păcatul uciderii. Fără intervenţia lui Rufin se făcea un păcat de moarte de către fraţii săi şi unui om i se lua viaţa. Deci Rufin e salvatorul şi al lui Iosif de la moartea trupească şi al fraţilor săi de la moartea sufletească şi aceasta prin oprirea de la răul pe care voiau să-l facă fraţii săi. O altă faptă.

Cărturarii şi fariseii, aduc la Mîntuitorul o femeie păcătoasă, pe Maria Magdalena, pe care aveau de gînd s-o omoare pentru păcatul ei. Ispitindu-l pe Iisus, pentru a-l putea cleveti, îl întreabă, ce părere are de acest lucru. Mîntuitorul provocîndu-le tuturor mustrare de cuget, îi opreşte de la omor, scăpînd astfel femeia de la moarte.

Şi în acest caz, Domnul nostru Iisus Hristos, prin oprirea de la rău a cărturarilor şi fariseilor, e salvatorul Mariei Magdalena de la moartea trupească. El însă nu se mulţumeşte cu atît, ci o salvează şi de la moartea sufletească, în care era, cerîndu-i viaţă curată şi ea ascultînd devine ucenică a învăţăturilor Lui. Dar Iisus Hristos salvează şi pe fariseii şi cărturarii ce o aduseră la El, de păcatul uciderii, dîndu-le în plus. prin provocarea mustrării de conştiinţă şi posibilitatea de a se pocăi de păcatele lor, căci ştiut este, că mustrării de conştiinţă, de cele mai multe ori îi urmează pocăinţa.

Am dat aici cîteva cazuri, în care intervine cineva, la momentul potrivit, care opreşte răul, intervine salvatorul. Am analizat de asemenea şi consecinţele ce avea să le aibă răul, dacă nu era salvatorul, pentru a ne putea da seama, cît de mare valoare are acest bine. Cîte cazuri nu sînt în viaţă mai puţin grave, dar care pe parcurs devin tot atît de grave. Pentru ilustrare putem cita cunoscuta pildă a lui Esop: Un copil fură o carte. Mama sa nu-l ceartă, nu-l opreşte de la furat. Cînd creşte se învaţă a fura lucruri mai mari pînă e prins şi condamnat la spînzurătoare. Pe drum spre moarte, cheamă pe mama sa să-i spună ceva în taină. Cînd mama îşi lipeşte urechea de gura lui, spre a auzi ce i se spune, el o apucă cu dinţii de ureche şi i-o rupe zicîndu-i: „Aceasta e pentru ce nu m-ai oprit cînd mă învăţam a fura, ci încă-ţi părea bine că-ţi aduceam de furat — iată mi-ai scurtat viaţa".

In contrast cu aceasta cît de frumoasă apare fapta măreaţă a mamei fericitului Augustin, care l-a oprit prin toate mijloacele pe fiul său de la rău: sfaturi, rugăciuni, intervenţie la episcop, etc. Rezultatul: îşi îndreaptă viaţa şi devine folositor nu numai lui, ci şi societăţii, şi apoi şi Mîntuitorului, căruia îi devine ucenic.

Dar învăţătura în care se vede cît de mare e valoarea binelui, împlinit prin oprirea de la rău, e fericirea a şaptea: „Fericiţi făcătorii de pace că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema" (Mt. 5, 9). E vorba aci, cum vedem, de cei care nu numai trăiesc în pace, dar care şi opresc pe semenii lor de la certuri, de la neînţelegeri, de la război, într-un cuvînt de la rău — fac pace, adică nu sînt indiferenţi de păcatul semenilor lor, ci îl opresc. Căci cei care sînt în ceartă, în mînie, în neînţelegeri sînt în păcat. Şi sînt în păcat pentru că ei nu se judecă unul pe altul cu iubire, ci cu ură — nu au în vedere ceea ce i-ar uni, adică asemănările, ci cele ce îi despart, deosebirile. De aceia Domnul nostru Iisus Hristos ,cînd opreşte pe Apostolul Petru, spunîndu-i: „Intoarce sabia ta la locul ei, că toţi cei ce scot sabia de sabie vor pieri" (Mt. 26, 52), El opreşte răul, făcînd pace. Altminteri, dacă fapta lui Petru se continua, ne închipuim ce proporţii ar fi luat încăierarea dintre Apostoli şi ceata care venise să-l prindă pe Iisus. In acest sens şi Rufin, şi Mîntuitorul în faptele de mai sus şi deci oricine opreşte răul, opreşte mînia, furia celor ce vor să facă rău, sau cel puţin atenuiază răul.

Înţelegem acum de ce aceşti binefăcători, vor fi atît de fericiţi, încît vor fi numiţi fiii lui Dumnezeu. Ei vor primi, adică, pe lîngă înfierea divină, primită în dar de la Dumnezeu prin Sf. Botez, ca urmare a jertfei Mîntuitorului, şi vrednicia de fii ai lui Dumnezeu prin năzuinţa lor umană după sfinţenie, în care binele să rodească cît mai mult. Şi este interesant că această rodire de bine nu e numai în sufletul lui, ci şi în al celor pe care îi opreşte de la rău şi în al acelora cărora avea să li se facă rău — în sufletul cărora face pace. De aceea şi răsplata e mare: fiii lui Dumnezeu se vor chema, căci „se ştie că cel ce a întors pe păcătos de la rătăcirea căii lui (îl va opri de la rău) îşi va mîntui sufletul din moarte şi va acoperi mulţime de păcate" (Iacob 5, 20). Şi aceasta pentru că cel care face binele în mod direct, poate că nu-l interesează răul aituia pe care să-l oprească (trece indiferent), poate să fie unilateral numai în direcţia aceasta, pe cită vreme cel care opreşte răul, oprire, care este un bine în mod indirect (ce adesea nici nu se consideră bine, necunoscîndu-i-se urmările), cu atît mai mult va face binele în mod direct.

Pr. Ioan Graure

Cuvioasa Paraschiva

La 14 octombrie Biserica noastră prăznuieşte pe Cuvioasa Maică Paraschiva. Viaţa ei străluceşte prin evlavie, rugăciune şi dragoste de Dumnezeu şi om.

Cuvioasa Paraschiva s-a născut pe la anul 1150 în satul Epivata din Tracia, la sud de Varna, din părinţi credincioşi şi care i-au dat o educaţie creştină aleasă.

La biserică ascultînd cu atenţie citirea Evangheliei a fost mişcată adînc de cuvîntul Domnului: „Cel ce vrea să vie după mine să se lapede de sine, să-şi ia crucea sa şi să-mi urmeze mie" (Mc. 8, 34). Zilnic se gîndea: cum să traducă în viaţă această poruncă: *cum să facă bine celor de seama sa?* Şi gîndul cel bun a devenit faptă. Părinţii săi o îmbrăcau cu hăinuţe frumoase, iar ea le schimba cu cele zdrenţuite ale fetiţelor sărace de vîrsta ei. Fapta s-a repetat, iar părinţii au dojenit-o şi au pedepsit-o pentru această purtare. Nimic însă n-a putut să-i schimbe această deprindere; de aceea, ca să nu mai facă supărare părinţilor, a plecat de acasă şi s-a dus în pustie să-şi închine viaţa lui Dumnezeu.

După o petrecere duhovnicească de 5 ani la multe mănăstiri din Constantinopol şi jur, unde trăia numai în rugăciune, post şi milostenie, a plecat în Palestina, a ajuns la Ierusalim şi s-a stabilit într-o mănăstire de maici pînă la vîrsta de 25 de ani.

De aici a venit iar în Epivata, patria sa, şi doi ani a petrecut ca monahie, lîngă biserica Sf. Apostoli, necunoscută de nimeni.

După doi ani a murit, a fost înmormîntată de credincioşi într-un loc retras, lîngă mare. După mulţi ani de la această întîmplare, s-a aşezat un pustnic lîngă mormîntul ei. Intr-una din zile, lîngă locuinţa sa a fost aruncat de mare cadavrul unui corăbier care suferise de o boală molipsitoare şi infecta aerul cu mirosul său. Pustnicul a rugat pe locuitorii din Epivata să-l îngroape. Aceştia săpînd au dat peste un trup de om neputrezit, au aşezat lîngă el pe corăbier, l-au îngropat şi au plecat. In ziua următoare, Cuvioasa Paraschiva se arată în vis unui gropar şi-i ceru să-i dezgroape trupul neputrezit. Oamenii au venit în grabă, i-au dezgropat rămăşiţele pămînteşti şi le-au aşezat cu mare cinste în biserica satului, Sf. Apostoli. Aici moaştele ei au făcut multe minuni, tămăduind pe cei bolnavi şi ajutînd pe cei din nevoi.

Sfintele moaşte au rămas aici timp de 200 de ani, pînă cînd împăratul romîno-bulgar, Ioan Asan, le-a dus la Tîrnova, capitala ţării sale. Baiazid Fulgerul, sultanul turcilor a distrus imperiul Asăneştilor şi a vîndut moaştele Sfintei Paraschiva lui Mircea cel Bătrîn, domnul Ţării Romînesti (1386—1418). Din Ţara Romînească, ele au ajuns la Belgrad, unde au rămas 124 de ani, pînă la 1520, cînd sultanul Selim le-a dat Patriarhiei din Constantinopol. De aici le aduce Vasile Lupu, evlaviosul domn al Moldovei, care zidise de curînd biserica Sf. Trei Ierarhi din Iaşi. In 13 iunie 1641, voievodul a aşezat aici moaştele Cuvioasei Paraschiva, unde au stat pînă la sfîrşitul secolului al XIX-lea.

Acum reparîndu-se sfîntul lăcaş, sfintele moaşte au fost aşezate în biserica Sf. Gheorghe, de alături. Astăzi ele se găsesc în Catedrala mitropolitană din Iaşi.

Prăznuirea Cuvioasei Paraschiva se face cu laudă şi cinste deosebită la 14 octombrie.

Viaţa Sf. Paraschiva este predica faptei bune, îndeosebi a dragostei ajutătoare de frate în orice trebuinţe.

Pomenind an de an, pe Cuvioasa Maica noastră Paraschiva, să ne amintim de ostenelele sale duhovniceşti, de dragostea sa pentru bunul Mîntuitor şi pentru semeni şi să facem şi noi asemenea, ca oameni ai iubirii frăţeşti şi ai păcii.

Părintele Simion

† Preotul NICOLAE OPRIŞ

După o scurtă dar grea suferinţă, a încetat din viaţă în ziua de 5 iulie a. c. preotul Nicolae Opriş de la parohia Gîrbova, protopopiatul Sebeş, regiunea Hunedoara.

S-a născut în comuna Dridif, raionul Făgăraş, la 10 aprilie 1904 din părinţi plugari. Liceul l-a făcut la Făgăraş iar teologia la Sibiu, 1923—1927. A făcut parte din acea generaţie de studenţi care s-au bucurat de atenţiunea deosebită, de îndrumările luminoase şi purtarea de grijă a Mitropolitului Nicolae Bălan.

S-a aşezat apoi în parohia Gîrbova, unde a păstorit cu vrednicie timp de 35 de ani.

A fost ca preot foarte bun slujitor la altar, bun predicator şi păstor plin de înţelegere şi apropiat de sufletul credincioşilor.

După dorinţa lui a fost înmormîntat în locul de naştere, Dridif. Acolo a şi fost prohodit cu toată cinstea şi rînduiala.

Din Gîrbova au venit credincioşi ortodocşi şi evanghelici, aceştia în frunte cu preotul evanghelic şi membrii curatoratului. Soborul, care a slujit, a fost condus de protopopii din Sebeş şi Făgăraş. Cuvînt de preţuire au rostit cei doi protopopi, N. Cantor şi M. Ionaşcu, apoi preoţii D. Comşa din Poiana, V. Postolache din Dridif şi colegul de curs, prot. Gh. Secaş, din Sibiu.

Dumnezeu să-i facă parte cu drepţii şi veşnică să-i fie pomenirea!

Participant

Redactor: Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poştală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu | 42.418 |

Anul 112 Sibiu, 1 noiembrie 1964 Nr. 41—42

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMINĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

„Pîine şi pace"

Sub această lozincă s-au desfăşurat în acest an, în Capitala patriei noastre, între 31 august şi 9 septembrie, lucrările celui de al VIII-lea Congres al Asociaţiei internaţionale pentru ştiinţa solului.

Ţinerea acestui congres în ţara noastră este deosebit de însemnată şi grăitoare. La lucrările lui au luat parte un număr mare de oameni de ştiinţă, peste 1200, din 66 ţări de pe toate continentele, strînşi pentru nobilul ţel de a găsi mijloacele de îngrijire şi cultivare a pămîntului ca să fie mai rodnic, să producă mai multă hrană necesară oamenilor şi vieţuitoarelor.

Lucrările congresului sînt străbătute de un profund ţel umanitar, de grija oamenilor de ştiinţă pentru înlăturarea mizeriei şi a lipsei şi de a se ridica nivelul de trai al oamenilor din ţinuturile înapoiate şi lipsite.

Într-adevăr ştiinţa în zilele noastre este aplecată tot mai mult spre valorile practice ale vieţii şi este în slujba ei. Ce este mai înălţător decît preocuparea ca pămîntul să fie leagănul cald al vieţii omeneşti şi izvor de belşug — pentru bunăstarea tuturor locuitorilor lui!

Salutînd pe membrii congresului al VIII-lea al Asociaţiei internaţionale pentru ştiinţa solului, Dl Gheorghe Gheorghiu-Dej, Preşedintele Consiliului de Stat, a spus:

„Congresul dv., întrunind savanţi din 66 ţări de pe cele cinci continente, constituie prin amploarea participării cît şi prin însemnătatea problemelor în dezbatere, o importantă manifestare ştiinţifică. Este neîndoielnic că acest vast schimb de experienţă între specialişti cu înaltă competenţă şi conlucrarea lor rodnică vor aduce o contribuţie de seamă la progresul ştiinţei, în interesul omenirii".

Ţinerea Congresului Asociaţiei internaţionale pentru ştiinţa solului în ţara noastră este, în acelaşi timp, o apreciere a muncii pe care oamenii de ştiinţă romîni au depus-o şi o depun pentru ridicarea nivelului de trai al omenirii, pentru bună înţelegerea şi pacea între popoare. Numeroşi oameni de ştiinţă care ne vizitează ţara au avut prilejul să cunoască realizările obţinute de poporul romîn în felurite domenii şi să aprecieze contribuţia noastră la cauza păcii şi a progresului în lumea întreagă.

Ei au avut posibilitatea să cunoască solul variat, fermecător şi plin de bogăţii al ţării noastre. Să cunoască grija pe care conducătorii patriei şi întreg poporul o arată faţă de acest pămînt, care se lucrează acum prin muncă înfrăţită şi cu mijloacele unei tehnici moderne care-l fac tot mai frumos şi darnic.

Dar, oamenii de ştiinţă întruniţi la acest congres au cunoscut totodată poporul nostru, cu bogăţiile lui materiale şi spirituale, cu puterea lui creatoare, cu dorul lui nestăvilit de lumină şi progres şi cu fierbinţeala lui năzuinţă pentru pace.

Pîine şi pace, nu sînt numai lozinca oamenilor de ştiinţă, dintr-o parte sau alta a lumii. Ele sînt foamea şi setea întregei omeniri din zilele noastre. Pîinea şi pacea sînt cele două năzuinţi fundamentale ale omului, sînt cei doi plămîni ai omenirii.

Grija pentru dobîndirea lor, pentru apărarea şi creşterea lor este cea mai nobilă grijă pentru om. Este în această grijă împlinirea poruncii dumnezeieşti: „creşteţi şi vă înmulţiţi şi stăpîniţi pămîntul" şi „fiţi desăvîrşiţi".

Împreună cu întreg poporul nostru să ne înfrăţim în munca de fiecare zi pentru pîine şi pace, pentru o viaţă prosperă şi liniştită, scutită de primejdia războaielor şi a lipsurilor. Făcînd astfel, ne împlinim rostul nostru de buni cetăţeni ai patriei, de „făcători de pace" şi de adevăraţi credincioşi .

V. Coman

Vizită de prietenie

La invitaţia preşedintelui Consiliului de Stat al Republicii Populare Romîne, Dl Gheorghe Gheorghiu-Dej, Majestatea Sa Imperială Haile Sellassie I, împărat al Etiopiei, însoţit de înalte personalităţi etiopiene, a vizitat Republica Populară Romînă între 25 şi 29 sept. 1964.

Înaltul oaspe şi persoanele care l-au însoţit au vizitat oraşul Bucureşti, Expoziţia realizărilor economiei naţionale a Republicii Populare Romîne, instituţii de cercetări ştiinţifice şi învăţămînt, rafinăria Brazi din regiunea Ploieşti, luînd cunoştinţă de unele aspecte din realizările poporului romîn, în domeniile economic, social, cultural şi în construcţii.

Majestatea Sa Imperială Haile Sellassie I, împreună cu suita sa imperială, a făcut o vizită şi la Sf. Patriarhie, în Bucureşti, unde, la sosire, a fost întîmpinat de Prea Fericitul Patriarh Justinian şi de demnitari bisericeşti după ritualul consacrat celor mai înalţi oaspeţi.

În paraclisul palatului patriarhal a avut loc cu acest prilej un Te-Deum oficiat de Prea Fericitul Patriarh. După aceea, în sala festivă a Adunării naţionale bisericeşti, Prea Fericirea Sa şi Majestatea Sa Haile Sellassie I au rostit cuvîntări în faţa asistenţei formate din P. S. Chiriarhi, vicari şi consilieri patriahali, a profesorilor Institutului teologic universitar şi Seminarului teologic din Bucureşti.

Prea Fericitul Patriarh Justinian, în numele Sfîntului Sinod, al ierarhilor, clericilor, credincioşilor Bisericii Ortodoxe Romîne şi al Prea Fericirii Sale, i-a salutat pe aleşii oaspeţi cu toată dragostea creştină, a exprimat simţăminte de dragoste frăţească faţă de Biserica Etiopiană, faţă de Întîistătătorul ei, Prea Fericitul Patriarh Basilios, faţă de ierarhii şi credincioşii acestei Biserici, „care au păzit neatinsă lumina credinţei în Iisus Hristos, Mîntuitorul nostru, pe pămîntul etiopian de-a lungul zbuciumatei sale istorii milenare".

Subliniind originea apostolică a celor două Biserici Ortodoxe — Romînă şi Etiopiană —, Prea Fericirea Sa a arătat că ele sînt unite şi prin „împotrivirea dîrză pe care au trebuit să o opună fiecare spre a-şi apăra comorile lor de credinţă şi de har împotriva prozelitismului altor confesiuni; prin sprijinul pe care au ştiut să-l acorde popoarelor lor în lupta pentru păstrarea fiinţei lor naţionale şi prin însufleţirea cu care slujesc amîndouă propovăduirea în lumea contemporană a mesajului evanghelic de pace pe pămînt şi bunăvoire între oameni".

Fraţii etiopieni au păzit peste veacuri legătura cu Bisericile Ortodoxe greceşti „şi afirmă neîncetat apartenenţa lor la Sfînta şi Marea Biserică Ortodoxă, la unitatea ei de slujire a lui Hristos, Domnul şi Mîntuitorul nostru, al tuturora".

Prea Fericitul Patriarh Justinian a reliefat apoi strădaniile Majestăţii Sale Imperiale „pentru dobîndirea autocefaliei Bisericii Etiopiene, pentru reorganizarea şi ridicarea ei canonică la rangul de Patriarhie", pentru sprijinirea acţiunilor acestei Biserici surori întru strîngerea legăturilor de dragoste şi conlucrare frăţească dintre ea şi celelalte Biserici, ca şi a acelora de participare activă „la marile acţiuni ale ecumenismului creştin contemporan şi la sluţirea comună de către creştinii de pretutindeni a nobilelor idealuri de pace şi de colaborare ale umanităţii de azi".

Majestatea Sa Imperială Haile Sellassie I, în cuvîntarea Sa, a arătat că deşi în creştinism „timpul a adus cu sine diferite concepţii asupra anumitor doctrine religioase"..., totuşi „sîntem cu toţii copiii lui Hristos şi în ultimă instanţă ceea ce urmărim pe această lume este de a ne comporta în aşa fel încît să trăim în pace şi fericire". Majestatea Sa a subliniat apoi contribuţia Bisericii Etiopiene la formarea şi păstrarea sufletului poporului etiopian, precum şi la puterea de credinţă care îi animă pe credincioşii acestei Biserici surori. Faptul că avem o religie comună „stabileşte o puternică legătură între popoarele etiopian şi romîn, o legătură care nu poate fi distrusă". Ca şi Biserica Ortodoxă Romînă, Biserica Etiopiană „se va pronunţa întotdeauna, aşa cum a făcut şi în trecut, pentru unitatea tuturor creştinilor". De altfel, „ziua unirii tuturor creştinilor din lume ... este scopul final pentru care ar trebui să luptăm cu toţii şi pe care ar trebui să-l avem în vedere fără greş".

Majestatea Sa Imperială şi-a exprimat speranţa că la viitoarea conferinţă la Adis-Abeba a clericilor din Etiopia, al cărei scop „va fi de a promova un schimb de vederi între creştini în vederea întăririi muncii lor şi dobîndirii cît mai multor foloase pentru comunitatea creştină şi

(Continuare în pag. 2)

Intîlnirea lui Simon cu Iisus

Iar Simon Petru, văzînd, a căzut la picioarele lui Iisus zicînd: Ieși de la mine că om păcătos sînt Doamne!

Lc. 5, 8

Minunată este clipa aceasta a întîlnirii lui Iisus cu Simon! Iisus, urcîndu-se în corabia lui Simon, propovăduiește mulțimilor. Apoi zice lui Simon să depărteze corabia la adînc și să arunce mrejele pentru pescuit. Simon nu crede că va prinde ceva. Totuși face voia lui Iisus. Și iată — după ce toată noaptea n-au prins nimic — acum se rupeau mrejele de mulțimea peștilor, încît Simon cheamă în ajutor pe Iacob și Ioan, fiii lui Zevedei. Și s-au spăimîntat toți și au înțeles că stau în fața Domnului. Cutremurat de aceasta, Simon cade la picioarele lui Iisus și mărturisește: „om păcătos sînt"! Doamne un sînt vrednic să stai la mine, nu sînt vrednic de darul și binecuvîntarea Ta — căci om păcătos sînt!

In fața puterii și a măreției divine, ce s-a arătat în Iisus Hristos, Simon se simte neputincios și nevrednic. Și stă zguduit, pînă în adîncul ființei sale. Iar Iisus, văzînd smerenia lui, a zis: „nu te teme, de acum vei pescui oameni", adică vei fi ucenicul meu. Și el lăsînd toate a mers după Dînsul.

*

Există în unii dintre noi o dorință de a fi buni, în orice caz de a apărea mai buni decît sîntem. Nu ne place ca oamenii să ne socotească răi sau păcătoși. Dimpotrivă, căutăm să fim lăudați, să fim priviți ca niște creștini buni ca niște oameni vrednici. Orice cuvînt de laudă ne bucură, orice cuvînt de ocară ne întristează. De aceea s-a zis: de vrei să-ți faci pe cineva prieten, laudă-l, de vrei să ți-l faci dușman, mustră-l. In felul acesta noi înșine căutăm să ne arătăm mai vrednici, mai buni, mai înțelepți decît sîntem de fapt și vrem să fim înconjurați numai de prieteni, care ne laudă.

Amăgirea merge însă mai departe: nu numai că înșelăm pe alții cu aparențe frumoase, ci ajungem să ne înșelăm și pe noi înșine. Incepem să credem că de fapt sîntem buni și înțelepți, mai buni decît alții, ba chiar mai buni decît ne socotesc alții, și ne întristăm că nu sîntem recunoscuți ca atare, că sîntem nedreptățiți. Ne uităm în jur. Ni se pare că toți ceilalți sînt păcătoși și nemernici, față de noi. Ne constituim în judecători aspri ai greșelilor, adevărate sau neadevărate, ale altora. Și toată vorba noastră, cînd ne întîlnim cu unul sau altul, cu una sau alta, este: ai auzit ce răutăți a vorbit sau a făcut cutare sau cutare? O spunem cu oarecare satisfacție — că noi nu sîntem ca acela sau aceia — și cu răutate, cerînd condamnarea, nimicirea celui păcătos. Așa se scurg zilele în tînguiri că nu ești prețuit cum se cuvine și în acuze vehemente împotriva fraților, care ni se par a fi „păcătoși". Sîntem noi — în acest fel — cu adevărat ucenici ai Domnului? Sf. Evanghelie de azi ne răspunde: nu!

Un adevărat ucenic al lui Hristos este asemenea lui Simon după pescuirea minunată. Simțind că stă în fața Domnului, el nu începe să se laude cu virtuțile lui, nici nu se socoate vrenic de darul primit, nici nu judecă și nu disprețuiește pe ceilalți, care n-au primit acel dar, ci cutremurat, zguduit pînă în adîncuri, el se aruncă la picioarele Domnului și zice: „ieși de la mine, Doamne, că om păcătos sînt" — nu sînt vrednic de darul ce mi l-ai dat. Se simte mic, nevrednic, păcătos. Poate că și Simon, pînă atunci, se va fi socotit bun, drept, și va fi judecat pe alții, așa cum facem și unii dintre noi. Dar acum, cînd stă față în față cu Iisus — își dă seama că nu e bun, ci păcătos, că n-are dreptul să judece pe alții, ci se vede pe sine, și zice: „om păcătos sînt"! Da, acesta este adevărul: nu sînt un drept, nu sînt mai bun ca alții, ci nevrednic de darul Domnului.

Numai atunci cînd te lapezi de îngîmfarea socotinței că tu a fi „drept" și ajungi să te vezi ca nevrednic și nedesăvîrșit pe tine însuți, începi să pășești pe urmele lui Iisus și simți pe Iisus lîngă tine, cu bunătatea și mila Lui cea dumnezeiască. Doar Mîntuitorul însuși a zis că a venit „nu pentru cei drepți ci pentru cei păcătoși, că nu cei sănătoși ci cei bolnavi au nevoie de doctor". Cine se crede drept — acela e departe de Mîntuitorul. Aproape de el e cel ce se socoate nevrednic, și cu cît te apropii mai mult de El cu atît te vezi mai nevrednic.

Să rugăm, dar, pe Domnul nostru Iisus Hristos să înlăture vălul amăgitor al îngîmfării de pe ochii sufletului, prin care am ajuns să ne socotim „drepți" și să condamnăm pe alții ca păcătoși, și să ne lumineze cugetul ca să vedem dar că toți sîntem păcătoși, „dintre care cel dintîi sînt eu", cum spune Sf. Apostol Pavel. Să recunoaștem, cu zdrobire de inimă: Da, Doamne, sînt nevrednic, sînt nedesăvîrșit. N-am dreptul să condamn pe alții, ci mă judec pe mine însumi și mă văd nevrednic de Tine, nevrednic de iubirea Ta, de darul Tău.

Aceea va fi clipa cînd ne vom schimba din ucenici închipuiți în ucenici adevărați ai Domnului. Și vom avea fericirea să auzim cuvintele Lui: vino după Mine, că Eu n-am venit pentru cei ce se cred drepți, ci pentru cei ce se recunosc pe sine nedesăvîrșiți și însetează după desăvîrșire și iubire, pace și fericire și lucrează ca — cu darul lui Dumnezeu — iubirea, pacea și fericirea să se răspîndească în toată lumea.

Arhim. Prof. N. Mladin

Asemănarea cu pomul roditor

Natura, cu toate frumusețile ei, a fost mereu aproape de inima Mîntuitorului nostru Iisus Hristos. Astfel, îl vedem propovăduind pe Muntele Fericirilor ca și pe malul lacului Tiberiadei; îl vedem înmulțind pîinile pe o pajiște din preajma acestui lac și schimbîndu-se la față pe Muntele Taborului; îl vedem, de asemenea, alintînd cu palmele și cu privirea holdele pîrguite de grîu, precum și în grădina Ghetsimani, unde, la umbra măslinilor, poposea adesea cu prilejul drumurilor Sale la Ierusalim.

Dar nu numai atît, ci Mîntuitorul, pentru a fi mai bine înțeles de cei ce îl ascultau și de noi toți, își îmbracă multe din învățăturile Sale în imagini luate din viața naturii. Ne sînt cunoscute în această privință pilda semănătorului, pilda cu grăuntele de mușțar, despre oaia cea pierdută etc. Mult grăitoare sînt apoi pilda cu smochinul neroditor și cu deosebire pilda cu vița cea adevărată.

Imaginea unei vii încărcate cu ciorchini mari de struguri a făcut pe Hristos, Domnul nostru, să ne spună: „Eu sînt butucul viței, iar voi mlădițele; cel ce rămîne întru mine și eu întru el *acela aduce roadă multă*" (Ioan 15, 5). Mîntuitorul însă nu se oprește la această simplă comparație, ci în continuarea cuvîntului Său ne arată că „întru aceasta se va preamări Tatăl meu, *de veți aduce roadă multă*" (Ioan 15, 8), iar, ceva mai departe, ne poruncește chiar să rodim sau să aducem roadă, cînd spune: „V-am pus să mergeți și *roadă să aduceți* și roada voastră să rămînă" (Ioan 15, 16).

Intr-adevăr, cu nimic parcă nu se poate asemăna sau compara mai bine, mai plastic, mai pe înțeles viața noastră creștină decît cu imaginea unui pom roditor, a unui pom sănătos, încărcat cu roade multe și frumoase. Un pom de pildă: un măr, un păr, un prun, un cireș, ca și o viță de vie, etc., numai atunci își împlinește rostul, numai atunci este îngrijit și îndrăgit de stăpînul lui și de toți ai casei, cînd acesta înflorește și aduce roadă multă, la vremea sa. Gospodarul cu acest scop sădește un pom oarecare, îl sapă împrejur, îl îngrijește iarna, îl curăță primăvara de tot ce i-ar putea dăuna, ca pomul crescînd să aducă roadă, să-i răsplătească munca și așteptările, să-i îndestuleze și să-i îmbucure casa. Iar dacă nu aduce roadă, îl taie și sădește altul în loc. Cum ne spune și Mîntuitorul în parabola cu smochinul neroditor: „Un om — zice Domnul — avea un smochin sădit în via sa și a venit să caute roadă în el, dar nu a aflat. Și a zis către vier: Iată, sînt trei ani de cînd viu să caut roadă în smochinul acesta și nu aflu. Taie-l pe el! Pentru ce mai încurcă locul" (Luca 13, 6—7).

La fel și Marele nostru Ziditor, pentru aceasta ne-a zidit, pentru aceasta ne-a sădit în această minunată grădină care este Pămîntul, pentru ca noi să creștem și roadă să aducem. Și nu oricită și orice fel de roadă, ci cît mai multă și cît mai folositoare. „Mergeți și roadă să aduceți și roada voastră să rămînă".

Tot în această ordine de idei să ne amintim de parabola semănătorului, în care o parte din sămînță „a căzut pe pămînt bun și crescînd a făcut rod însutit" (Luca 8, 8). Mîntuitorul însuși a tîlcuit această pildă și ne-a arătat limpede că sămînța căzută pe pămînt bun „sînt cei care cu inimă bună și curată auzind cuvîntul îl păstrează și rodesc întru răbdare" (Luca 8, 15). De aceea, tot Mîntuitorul Iisus Hristos ne arată, în Predica de pe Munte, că după roadele noastre vom fi cunoscuți, cîntăriți, judecați și apreciați de cei în mijlocul cărora trăim, de semenii în mijlocul cărora ne desfășurăm atît munca și activitatea noastră, cît și viața noastră, personală, familiară și cetățenească. „După roadele lor îi veți cunoaște. Că tot pomul bun roade bune face, iar pomul rău roade rele face" (Matei 7, 16—17).

Rostul sau chemarea noastră de a rodi sau a ne fructifica viața ne-o arată și Sf. Apostol Pavel în Epistola către Romani, cînd spune: „Voi, frații mei, ați fost chemați ca să *aduceți roadă*" (Rom. 7, 4).

Dar, ne vom întreba, desigur, care sînt roadele pe care le avem de adus noi creștinii?

Ele sînt multe și felurite, ca și fructele pomilor.

Să ne gîndim, mai întîi, că fiecare din noi ne naștem cu anumite predispoziții, cu anumite înclinații, cu anumite posibilități de a înfăptui lucruri mari și minunate în lume. Fiecare din noi are un anumit dar, o anumită vocație; unul de a inventa, altul de a fi dascăl sau păstor, un altul de a scrie sau a cînta, în sfîrșit, Cel Atotputernic ne-a înzestrat pe fiecare din noi cu cîte un talant pe care avem obligația de a-l fructifica, de a-l face să rodească în interesul și spre binele semenilor noștri. Să ne amintim în această privință cuvintele inventatorului Edison, care a spus că invențiile sale nu sînt numai inspirație, ci în cea mai mare parte transpirație, adică cercetare, sudoare, muncă permanentă.

Vizită de prietenie

(Continuare din pag. 1)

mondială", va fi prezent și Prea Fericitul Patriarh Justinian.

Vizita aceasta a contribuit astfel la întărirea legăturilor dintre popoarele romîn și abisinian și a relațiilor dintre Biserica Ortodoxă Română și Biserica Abisiniană, fiind totodată și o contribuție la cauza păcii și înțelegerii între popoare.

D. C.

In afară de această zestre naturală, în afară de aceste daruri speciale, fiecare om, prin simţămintele sale, prin gîndirea sa, prin puterea sa de muncă ziditoare, prin posibilităţile sale de dăruire pentru binele altora, reprezintă o imensă comoară. Avem obligaţia însă de a ne cultiva permanent, de a ne îmbogăţi încontinuu fiinţa noastră, prin corectitudine şi muncă cinstită, prin gînduri înălţătoare şi simţiri alese, cu un cuvînt de a ne înmulţi comoara de care am amintit, de a ne fructifica viaţa sub toate formele posibile.

Viaţa noastră creştinească se fructifică, o facem să rodească cu deosebire cultivînd virtuţile creştine: credinţa, nădejdea şi dragostea, lucrînd binele, făcînd fapte bune. Fiecare faptă bună este un fruct sănătos şi aromat cu care putem încărca pomul vieţii noastre.

Botezînd la Iordan, Sf. Ioan Botezătorul le spunea celor care veneau la el cu gînd de îndreptare să facă *„roade vrednice”* de acest gînd (Luca 3, 8). Vameşilor care erau însărcinaţi cu perceperea impozitelor, le spunea să nu înşele şi să nu ceară decît ceea ce le era „rînduit” (Luca 3, 13), iar pe ostaşi îi îndemna ca pe „nimeni să nu asuprească” (Luca 3, 14).

La rodire de fapte bune erau îndemnaţi şi cei de demult, cu sute şi mii de ani înainte de venirea Mîntuitorului. „Să faci ceea ce este drept şi bine înaintea ochilor Domnului, Dumnezeului tău, ca să-ţi fie bine în toate zilele” — citim în Deuteronom 6, 18. „Nu zăbovi a face bine celui care are nevoie, cînd ai putinţa să-l ajuţi” (Pilda 3, 27). Sau: „Căutaţi binele şi nu răul, ca să fiţi vii. Urîţi răul şi iubiţi binele” (Amos 5, 14—15), sau: „Să nu fie mîna ta întinsă a lua şi strînsă a da” (Iisus Sirah 4, 33). Minunate roade de acest fel aducea dreptul Iov, atunci cînd lucra unele ca acestea: „Scăpam de pieire pe cel sărman care striga după ajutor şi pe orfanul fără sprijin. Umpleam de bucurie inima văduvei. Mă înveşmîntam întru dreptate ca într-un veşmînt şi judecata mea cea dreaptă era acoperămîntul meu. *Eram ochii celui orb şi piciorul celui schip.* Eram tatăl celor nenorociţi şi cercetam cu sîrguinţă pricinile care îmi erau necunoscute. Pedepseam pe cel nelegiuit şi zmulgeam prada din gura lui” (Iov 29, 12—16). De aceea, pentru a sublinia frumuseţea unui om bun, drept, cinstit, cu bunăvoinţă faţă de semenii săi, şi Vechiul Testament se foloseşte tot de asemănări luate din natură. Astfel, Psalmistul arată că acela care se străduieşte să facă binele, să împlinească voia lui Dumnezeu „în toate cîte face are spor şi-i ca un pom sădit pe malul unor ape, care-şi dă roadele la vreme şi ale cărui frunze nu se veştezesc” (Ps. 1, 3) Şi tot el face frumoasa comparaţie, spunînd că: „Dreptul ca finicul va înflori şi ca cedrul cel din Liban se va înălţa” (Ps. 91, 12).

Urmînd pildei Mîntuitorului Iisus Hristos care ne-a poruncit atît de categoric să aducem „roadă multă”, Sfinţii Apostoli şi Sfinţii Părinţi ne îndeamnă permanent şi ei să nu lîncezim, să nu fim nori fără de ploaie, ci să fim mereu atenţi la viaţa noastră, să ne-o facem cît mai roditoare, cît mai încărcată de fapte bune şi de tot felul de binefaceri. Cît de cald ne grăieşte în această privinţă Sf. Apostol Pavel, cînd zice: „De aceasta mă rog, ca dragostea voastră tot mai mult şi mai mult să prisosească întru cunoştinţă şi întru toată priceperea, ca preţuind voi cele ce sînt mai de folos să fiţi curaţi şi fără de sminteală, plini de roadele dreptăţii care sînt prin Iisus Hristos” (Filip, 1, 9—11). Sf Iacob ne spune răspicat, că „cel ce se pricepe a face bine şi nu face” greşeşte nespus de mult (Iacob 4, 17).

Inspirîndu-se din viaţa Vechiului Testament, Fer. Augustin ne arată că „aşa cum în trecut cîntarea psalmului era însoţită de cîntarea cu harfa sau cu psalterionul, aşa şi acum creştinii trebuie să cînte nu numai cu vocea, ci şi cu faptele lor”. Şi tot el adaugă în altă parte: „Să lăudăm pe Domnul cîntîndu-i cîntarea cea nouă şi cu glasul şi cu mintea şi prin faptele bune. Mîna noastră să cînte în armonie cu cuvintele noastre, după pilda Sfinţilor”.

„Nimeni nu este mai înţelept ca cel ce săvîrşeşte fapte bune” — spune un Sf. Părinte. „Nici un folos nu vom avea noi — ne învaţă Sf. Ioan Gură de Aur — văzînd soarele, mîncînd şi bînd, dacă viaţa noastră nu este întovărăşită de fapte bune”, de feluritele roade cele binefăcătoare. Sau cum spune în altă parte că picioarele le avem „nu pentru a alerga spre rele, ci spre lucruri bune”.

De aceea, cu adevărat mare şi fericit este omul care consideră viaţa ca o străduinţă permanentă pentru înfăptuirea a tot ceea ce este bun. De acest adevăr ne încredinţează şi Mîntuitorul nostru Iisus Hristos, cînd ne spune că după ce ne cunoaştem rostul şi chemarea noastră în lume, după ce cunoaştem poruncile Sale — fericiţi vom fi de le vom face. „După ce ştiţi acestea, fericiţi veţi fi de le veţi face” (Ioan 13, 17).

Mîntuitorul însă ne mai spune un lucru foarte important pentru noi creştinii şi anume acela că viaţa noastră va rodi numai în măsura în care vom sta în strînsă legătură cu El, în măsura în care ne vom pătrunde de voia Sa, de poruncile Sale. „Precum vita nu poate aduce roadă de nu va rămîne în butuc, aşa nici voi de nu veţi rămîne întru mine” (Ioan 15, 4). Aşadar, Hristos-Domnul este seva vieţii noastre creştine. Pomul vieţii noastre, aşadar, va fi cu atît mai încărcat de fructele virtuţilor şi a tot ce ne înalţă cu cît Iisus Hristos va fi mai prezent în sufletul nostru, în inima noastră, în toată fiinţa noastră şi cu cît vom osteni mai mult ca să ne asemănăm cu El.

*

Cunoscînd deci toate acestea şi încă altele care se mai pot spune pe marginea acestor gînduri, să ne străduim şi noi a ne împodobi şi a ne înnobila cît mai mult fiinţa, pentru a ne îmbogăţi cît mai mult conţinutul vieţii noastre sufleteşti, să lucrăm neobosit pentru a ne fructifica cît mai din plin viaţa, pentru ca, asemenea unui pom roditor, să fim cît mai încărcaţi de tot felul de roade bune: de roada înţelepciunii, de roada dreptăţii şi a muncii creatoare, roada păcii şi a frăţiei, roada dragostei de Dumnezeu şi de oameni şi de alte roade asemănătoare. Să fim animaţi permanent de gînduri, porniri şi intenţii bune. Să facem în fiecare zi un lucru bun, ceva pozitiv, care „să rămînă” — cum zice Mîntuitorul.

Astfel lucrînd, ne vom trăi în chip luminos viaţa, ne vom cîştiga un nume bun între oameni, vom fi cetăţeni vrednici ai Patriei noastre şi slujitori ai binelui obştesc.

Diacon Gh. Papuc

Din învăţăturile Fericitului Augustin

Algeria de astăzi era încă provincie romană la începutul veacului al V-lea, cînd păstorea pe meleagurile ei, Fericitul Augustin, marele episcop cărturar, care propovăduia evanghelia, în apus, cu strălucirea sfinţilor capadocieni din răsărit.

Scrierile lui au fost cărţi de căpătîi pentru lumea creştină de mai tîrziu şi izvor de inspiraţie chiar pentru unii scriitori moderni. Despre opera lui, unul din cercetătorii trecutului bisericesc, a scris:

„Augustin era atunci cel mai mare personaj, nu numai din episcopatul african, dar din toată Biserica. De la Apostoli nimeni nu se bucurase printre creştini de o aşa de mare autoritate. Părerea generală era că el avea lumină pentru toate şi că putea lămuri chestiunile cele mai obscure. Aşa vedem că i se scria din cele mai depărtate părţi ale lumii asupra chestiunilor celor mai diferite. Se poate spune că, din mica sa reşedinţă de la Hippo, el priveghea întreaga creştinătate, întărind sufletele zdruncinate, lămurind conştiinţele nesigure, sfătuind pe cei slabi, încurajînd pe cei tari, combătînd pe cei rebeli Admiratorii săi îl comparau cu pilotul, care conduce în timpul furtunii şi printre stînci, barca lui Hristos”. (Gaston Boissier, La fin du paganisme, p. 308—309).

A murit la anul 430.

Redăm mai jos cîteva fragmente din învăţăturile sale.

*

Invierea Domnului. Cutremurîndu-se pămîntul, Domnul a înviat. Aşa de mari minuni s-au făcut în jurul mormîntului încît şi soldaţii care veniseră ca paznici, să devină martori, dac-ar vrea să vestească adevărul. Dar lăcomia care l-a stăpînit pe ucenicul nedespărţit al lui Hristos, l-a cuprins şi pe ostaşul păzitor de mormînt. Le-au spus: *„vă vom da bani”*; şi: *„spuneţi că pe cînd dormeaţi voi, au venit ucenicii Lui şi L-au furat”*. (Mt. XXVIII). Cu adevărat *„stinsu-s-au iscoditorii făcînd iscodiri”*.

O, nefericire vicleană, ce spui? Atît de departe să fugi de lumina sfatului pietăţii şi să te scufunzi în adîncurile şireteniei, ca să spui aşa: *„spuneţi că voi dormind, au venit ucenicii Lui şi L-au furat”*? Aduci martori pe cei ce dormeau. Dacă n-au văzut nimic, cum sînt martori?

(Ibidem 1471)

*

Invierea noastră. Trupul va învia, dar cum va fi? Se va schimba şi va deveni corp ceresc chiar şi îngeresc. Oare îngerii au cumva corp?... Dar numai aceasta mă interesează — că trupul acesta va învia, acesta care se înmormîntează, care moare; acesta care se vede, se pipăie, care are nevoie să mănînce şi să bea ca să poată trăi, care se îmbolnăveşte, care suiere, — el are să învieze, — pentru cei răi pentru muncă veşnică, iar pentru cei buni ca să se transforme (în strălucire veşnică, n.n.).

(Ibidem, p. 529—1522)

*

Despre Dumnezeu. Noi vorbim despre Dumnezeu — dacă nu înţelegi, să nu ţi pară de mirare. Mare fericire este să ajungi cu mintea cît de cît la Dumnezeu, dar să-L cuprinzi, este absolut cu neputinţă.

Hristos este Dumnezeu. Hristos a făcut minuni şi a fost dispreţuit de mulţi care erau atenţi nu la cît de mari minuni făcea, ci la cît de mic era, unii ca aceştia îşi ziceau în sinea lor cam aşa: *minunile sînt dumnezeieşti, dar El este om.*

Deci două lucruri vezi: minunile dumnezeieşti şi omul. Dacă minunile nu pot să fie făcute decît de Dumnezeu, vezi, nu cumva Dumnezeu se ascunde în om? Ia seama-ţi spun la ce vezi; crede ceea ce nu vezi.

Nu te-a neglijat cel ce te-a chemat la credinţă; deşi îţi porunceşte să crezi ceea ce nu vezi, nu ţi-a luat totuşi posibilitatea ţie celui ce nu vezi nimic, să poţi crede ceea ce nu vezi.

Oare mici sînt semnele, oare mici sînt arătările Creatorului în creatura sa? Nu puteai să vezi pe Dumnezeu dar puteai să vezi pe om; Dumnezeu s-a făcut om pentru ca într-insul tu să ai şi ceea ce vezi şi ceea ce crezi.

(Ibidem, p. 526—126; Mt. 155—6)

Traducere, Pr. *I. Sanda*

Rostul Sfintei Liturghii în viața credincioșilor

Toți străinii care studiază și ajung să cunoască slujbele dumnezeiești ale Bisericii Ortodoxe spun și mărturisesc deschis că nici o altă Biserică creștină nu are un cult, nu are un serviciu religios atît de bogat, atît de frumos și atît de înălțător ca Biserica Ortodoxă. Ei spun că slujbele dumnezeiești ale Ortodoxiei sînt prin poezia lor, prin muzica lor și prin căldura simțămintelor o adevărată comoară, un tezaur neprețuit de frumusețe și bogăție creștină. Cununa cea mai strălucitoare a acestor slujbe este fără îndoială Sfînta Liturghie.

Liturghia este slujba de origine dumnezeiască, în cuprinsul căreia darurile credincioșilor de pîine și vin se prefac în Trupul și Sîngele Mîntuitorului Iisus Hristos. Această prefacere are loc în timpul cînd strana cîntă: *„Pe Tine Te lăudăm, pe Tine Te cuvîntăm, Ție îți mulțumim, Doamne, și ne rugăm Ție, Dumnezeului nostru"*, iar preotul se roagă în altar în taină zicînd: *„Doamne, Cela ce ai trimis pe Prea Sfîntul Tău Duh, în ceasul al treilea, Apostolilor Tăi, pe Acela, Bunule, nu-l lua de la noi, ci ni-l înnoiește nouă, celor ce ne rugăm Ție. Incă aducem Ție această slujbă duhovnicească și fără de sînge, și Te chemăm, Te rugăm și cu umilință la Tine cădem: Trimite Duhul Tău cel Sfînt peste noi și peste aceste daruri, ce sînt puse înainte.*

Și fă pîinea aceasta, cinstit Trupul Hristosului Tău.

Iar ceea ce este în potirul acesta, cinstit Sîngele Hristosului Tău.

Prefăcîndu-le cu Duhul Tău cel Sfînt. Amin, Amin, Amin.

In aceste clipe cu adevărat cutremurătoare, clipe de înaltă sfințenie și de mare sărbătoare, Duhul Sfînt se coboară din ceruri și preface pîinea în Trupul lui Hristos și vinul în Sîngele Mîntuitorului. In aceste clipe solemne în altarul fiecărei biserici creștine este prezent Dumnezeu Fiul și Dumnezeu Duhul Sfînt. Deci, în Sfînta Liturghie credincioșii se găsesc în biserică împreună cu Dumnezeu, de la care primesc har și mîntuire. Datorită acestui fapt Sfînta Liturghie este partea cea mai principală, cea mai însemnată dintre toate slujbele Bisericii creștine. Ea este centrul, este inima și sufletul întregului cult divin creștin ortodox. Ea este culmea tuturor slujbelor Bisericii și centrul întregii vieți religioase a creștinului ortodox.

In Sfînta Liturghie avem mereu improspătată viața Mîntuitorului, avem nașterea, propovăduirea, avem întreagă activitatea pămîntească, jertfa răscumpărătoare de pe Golgota, patimile și moartea, învierea și înălțarea la ceruri a Mîntuitorului Iisus Hristos. Deci, în Sfînta Liturghie avem toată învățătura Bisericii creștine, avem toată teologia ortodoxă, toată istoria creștinismului, întreagă taina răscumpărării și mîntuirii omului căzut în păcatul strămoșesc. Mare, nespus de mare este această taină a creștinătății! Dumnezeu este împreună cu credincioșii, este prezent în mijlocul lor și ei sînt în biserică împreună cu Mîntuitorul și Izbăvitorul lor, împreună cu Iisus Hristos pînă la sfîrșitul veacurilor.

Dumnezeu, în marea Lui bunătate, a rînduit această slujbă tocmai ca prin ea noi credincioșii să nu fim despărțiți de El niciodată, ci să-l avem pururea în mijlocul nostru. In fiecare Duminică și în fiecare sărbătoare cînd se slujește Sfînta Liturghie Dumnezeu coboară, Dumnezeu este prezent în biserica noastră, Dumnezeu vine să ne întîlnească pe noi, vine să ne ajute, să ne întărească puterile, să ne dăruiască sănătate, să ne miluiască și să ne mîntuiască pe noi. In Sfînta Liturghie Dumnezeu coboară și vine în toate bisericile noastre spre a se întîlni aici cu toți bunii Săi credincioși, cu toți aceia care au dragoste și doresc să întîlnească pe Creatorul lor, pe toți aceia care însetează după apa cea vie, pe toți aceia care vor să primească har și binecuvîntare de la Dumnezeu Mîntuitorul nostru. Dumnezeu vine la noi, dar așteaptă și dorește ca și noi să alergăm spre El, ca și noi să ne străduim să-l întîlnim în biserică în Sfînta Liturghie.

Iisus Hristos a rînduit, a instituit Sfînta Liturghie la Cina cea de taină, din Joia Sfintelor Patimi, cu scopul ca această slujbă să fie spre mîntuirea credincioșilor pînă la sfîrșitul veacurior. Două sînt scopurile mari pe care le urmărește Biserica prin Sfînta Liturghie și anume:

Primul scop este acela al sfințirii darurilor, adică al prefacerii pîinii și a vinului în Trupul și Sîngele Mîntuitorului.

Prin această prefacere creștinii nu numai că au pe Hristos pretutindeni și necontenit în mijlocul lor, dar ei se pot împărtăși și direct cu Hristos cel euharistic, se pot uni cu Mîntuitorul lor, alcătuind o unitate desăvîrșită între Creator și creatură.

Impărtășirea credincioșilor cu Sfintele Taine pretinde însă totdeauna o pregătire trupească și sufletească a tuturor celor ce vor să primească pe Hristos în viața lor, a celor ce vor să se cuminece cu vrednicie cu Trupul și cu Sîngele Mîntuitorului. Pregătirea aceasta se face prin post, prin ajunare, prin înfrînarea instinctelor, prin rugăciuni stăruitoare, prin o viață plină de fapte bune, prin pocăință sinceră și curată, prin mărturisirea păcatelor, adică prin o totală primenire a sufletului și a trupului. Numai prin o asemenea pregătire creștinul se face vrednic de o adevărată și reală întîlnire și unire cu Iisus Hristos, Mîntuitorul nostru. Datorită unei asemenea pregătiri și împărtășiri a credinciosului cu Sfintele Taine, cu Hristos cel euharistic, el urcă prin aceasta în mod sigur pe treptele sfințeniei, pe scara desăvîrșirii sale. Deci, Sfînta Liturghie, cu prefacerea darurilor în Trupul și Sîngele Mîntuitorului și cu împărtășirea credincioșilor cu Sfintele Taine are rosturi mari în viața tuturor creștinilor.

Un al doilea scop al Sfintei Liturghii este acela al mîntuirii tuturor credincioșilor. In Sfînta Liturghie se găsește deci scopul final, scopul ultim al creștinismului, adică acela al mîntuirii tuturor creștinilor. Prefacerea darurilor și împărtășirea credincioșilor cu Sfintele Taine sînt numai etape, sînt mijloace pentru ajungerea scopului, acela al mîntuirii sufletelor.

Din cele spuse pînă acum ne putem da seama cît de mare este rolul Sfintei Liturghii în viața credincioșilor, cît este ea de binefăcătoare și mai ales cît este ea de necesară pentru binele, pentru fericirea și mîntuirea tuturor celor ce cred în Iisus Hristos.

Cunoscînd acum aceste adevăruri de credință ortodoxă, însemnează că sîntem datori să dăm o cinstire și o prețuire după cuviință Sfintei Liturghii, însemnează că sîntem conștienți și știm datoria noastră de a fi prezenți în Duminici și sărbători la slujba Sfintei Liturghii. In Sfînta Liturghie Mîntuitorul vine ca să ne aducă mîngîiere, ajutor, ușurare, pace, sănătate, bucurie, fericire și mîntuire. De aceea noi avem datoria să mergem la Sfînta Liturghie cu suflete curate, cu suflete înălțate spre a întîmpina cu vrednicie pe Mîntuitorul și a ne bucura împreună cu El de darurile aduse pentru noi.

Pr. Prof. Sp. Cândea

Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil

An de an, la 8 noiembrie Biserica face pomenirea Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil, mai marii oștilor îngerești.

Tradiția Bisericii spune că Sf. Mihail s-a opus răzvrătirii lui Lucifer și a rămas credincios și ascultător față de bunul Dumnezeu arătînd dragoste și rîvnă față de tot binele omenirii, pentru care lucrează neobosit. De aceea, Dumnezeu l-a așezat mai mare voievod peste Cetele îngerești.

Sfînta Scriptură arată multe fapte bune ale Sf. Mihail. El a scăpat pe Avraam și Lot de moarte, cînd au ars Sodoma și Gomora (Fc. 19). El a ocrotit pe Iacob de răutatea fratelui său Esau (Fc. 28); a scos pe evrei din robia egipteană, iar pe Iosua Navi și poporul ales i-a călăuzit în Canaan. Drept recunoștință pentru grija și binele pe care ni-l face necontenit, Biserica îl cinstește cu cîntări ca acestea: „Cela ce ești mai mare cetelor și apărător și îngerilor îndreptător, mai mare voevod, Mihaile, mîntuiește din toată nevoia, din boale și din păcate cumplite, pe cei ce te laudă cu tot adevărul și te roagă pe tine, mărite, ca cel fără de materie fiind, cu adevărat vezi pe cei fără de materie și cu cununa cea negrăită a slavei Stăpînului ești strălucit..." (Litia sărbătorii).

Alături de Sf. Mihail, cinstim cu laudă mare pe Sf. Arhanghel Gavriil, care a tălmăcit vedeniile proorocului Daniil (8, 16—21) și l-a făcut să înțeleagă că Mesia-Hristos va veni peste 70 de săptămîni de ani (9, 21—25). El a adus vestea preotului Zaharia că soția sa Elisabeta va naște fiu pe Ioan Botezătorul (Lc. 1, 11—19); pe Ioachim și Ana i-a anunțat de nașterea Sfintei Fecioare Maria. Tot el a îngrijit-o în templu.

La Nazaret, Arhanghelul Gavriil a adus Bunavestirea, descoperind taina întrupării Domnului din Sf. Fecioară și începutul mîntuirii noastre (Lc. 1, 31). In viața Mîntuitorului, el are un rol deosebit, căci se arată în vis lui Iosif sfătuindu-l să nu părăsească pe logodnica sa, Maria, pentru că prin ea lucrează Dumnezeu (Mt. 1, 18—20). El a vestit bucuria cea mare că s-a născut Hristos Domnul în Betleem și împreună cu el toate oștile îngerești cîntă imnul de slavă al păcii cerești: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire" (Lc. 2, 8—15). Apoi, cînd viața Pruncului divin a fost în primejdie, Sf. Gavriil L-a salvat de la moarte pentru că a sfătuit pe Iosif să fugă în Egipet împreună cu mama lui Maria (Mt. 2, 14). După moartea lui Irod cel crud, el s-a arătat din nou lui Iosif în Egipt și l-a îndemnat să vină în Nazaret (Mt. 2, 19—23).

Aceeași tradiței a Bisericii spune că tot Sf. Gavriil a prăvălit piatra de pe ușa mormîntului după ce Domnul a înviat și a șezut pe ea, iar femeilor mironosițe le-a vestit: „S-a sculat" (Mt. 28, 6).

Pentru slujirea cu devotament desăvîrșit a lucrărilor încredințate Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil, Dumnezeu i-a umplut de har și tuturor care se roagă lor cu credință și dragoste le sînt de mare folos și ajutor.

Intr-un glas, cu inimă curată să cîntăm cu toată Biserica Ortodoxă: „Mai marilor voievozi ai oștilor cerești, rugămu-vă pe voi, noi nevrednicii, ca prin rugăciunile voastre să ne acoperiți cu acoperămîntul aripilor slavei voastre netrupești, păzindu-ne pe calea binelui și păcii".

Prot. Simion Radu

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu 42.418

Anul 112 Sibiu, 15 noiembrie 1964 Nr. 43—44

BIBLIOTEC... SIB...

Telegraful Român

Biblioteca Centrala
Stefan Gheorghiu
Sibiu

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMINĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Semnul preţuirii

Joi, 1 octombrie 1964, a avut loc în salonul de primire al reşedinţei mitropolitane-Sibiu solemnitatea decorării a 28 slujitori ai cultelor din regiunile Braşov, Hunedoara, Cluj şi Mureş-Autonomă Maghiară. După ce reprezentantul Departamentului Cultelor citeşte Decretul Consiliului de Stat pentru conferirea unor ordine pentru merite patriotice deosebite din prilejul celei de a 20-a aniversări a eliberării patriei noastre, decoraţiile sînt înmînate celor decoraţi. Dintre slujitorii Bisericii noastre au fost distinşi: cu ordinul „Steaua Republicii Populare Romîne" clasa III-a P. Sf. Emilian Antal (Topliţa); cu acelaş ordin, cl. IV-a: P. C. vicar Fl. Geomălean (Cluj), P. C. consilier I. Nicoară (Sibiu); cu cl. V-a: P. C. prot. Al. Căian (Turda), N. Cantor (Sebeş), N. Belea (Sf. Gheorghe), A. Marcovici (Tîrnăveni), V. Coman (Braşov), Iacob Victor (Bistriţa), C. pr. Al. Munteanu (Teiuş) şi Z. Borza (Tătîrlaua). Dintre slujitorii altor culte au fost decoraţi: Eminenţa Sa Episcopul Fr. Müller al bisericii evanghelice C.A., cu ordinul „Steaua Republicii Populare Romîne" clasa II-a; d. Episcop reformat I. Nagy (Cluj) cu acelaş ordin cl. III-a iar cu cl. IV-a: trei vicari (reformat, evanghelic s.p., unitarian) şi un profesor de teologie; cu cl. V-a: şase consilieri, protopopi şi pastori luterani, reformaţi şi unitarieni, şi cinci preoţi romano-catolici.

Luînd cuvîntul, d. director Onţanu felicită în numele Departamentului Cultelor pe cei decoraţi şi arată că distincţia aceasta este semn al aprecierii date de Consiliul de Stat colaborării lor iale a cultelor la dezvoltarea scumpei noastre patrii şi la apărarea păcii şi este convins că ele vor merge şi mai departe pe acelaş drum.

In numele celor decoraţi răspund: Eminenţa Sa Episcopul luteran Fr. Müller, P. C. vicar Fl. Geomălean, prot. romano-catolic Pojoni (Făgăraş), d. vicar reformat I. David (Cluj) şi P. C. consilier I. Nicoară. Prin cuvîntul lor diferitele culte din ţara noastră mărturisesc recunoştinţa şi mulţumirea faţă de Consiliul de Stat, în frunte cu d. Gheorghe Gheorghiu-Dej, şi faţă de Departamentul Cultelor; au dat asigurări că şi în viitor vor conlucra cu rîvnă şi spor la înflorirea patriei noastre scumpe, Republica Populară Romînă, şi la statornicirea unei păci trainice în lume.

In timpul agapei, ce a avut loc la Institutul Teologic de grad Universitar, au vorbit în acelaş sens: P. C. vicar Tr. Belaşcu, care a adus salutul cald al I. P. Sf. nostru mitropolit Nicolae, pr. romano-catolic I. Szabo (Ragu-Ciuc), d. Episcop reformat I. Nagy, d. consilier unitarian Fr. Şebe (Cluj) şi P. C. prot. V. Coman. S-au remarcat înfrăţirea dintre culte şi dintre poporul romîn şi naţionalităţile conlocuitoare, marile realizări ale poporului nostru, patriotismul slujitorilor cultelor, şi s-a spus că preţuirea acordată pentru trecut însufleţeşte pe slujitorii cultelor la intensificarea activităţii lor patriotice.

Ziua de 1 octombrie a fost la Sibiu o zi cu adevărat sărbătorească, zi de manifestare a ataşamentului nezdruncinat faţă de patria noastră scumpă, Republica Populară Romînă, şi faţă de conducătorii ei, în frunte cu d. Gheorghe Gheorghiu-Dej, zi de înfrăţire şi de nou avînt în munca pentru fericirea poporului şi înălţarea patriei, în lupta pentru pace. **N.**

Anton Pann

In 2 noiembrie 1964 s-au împlinit 110 ani de cînd, după cum însuşi ne spune:

„...s-a mutat cu jale
In cel mai din urmă an
Care în cărţile sale
Se citeşte
Anton Pann".

Acest fapt ne îmbie un nimerit prilej de a ne reaminti şi a-i închina un gînd cald acestui modest şi harnic cîntăreţ de strană şi profesor de psaltichie, precum şi zelos prelucrător, creator şi răspînditor de literatură şi cultură în sînul poporului nostru de la mijlocul veacului trecut. Din roadele muncii sale, atît pe tărîm bisericesc cît şi pe tărîm literar, ne folosim şi noi cei de astăzi. Este destul să ne gîndim, de pildă, la melodia de la rugăciunea domnească „Tatăl nostru", care se cîntă în mod obişnuit în bisericile noastre, precum şi la acea minunată „Poveste a vorbii", cu bine cunoscutele-i cuvinte de început:

„De prin lume adunate
Şi iarăşi la lume date".

Prima parte a vieţii sale este în general puţin cunoscută. Pe baza cercetărilor mai noi se crede că Anton Pann s-a născut în anul 1796 sau 1797. De loc a fost din Sliven (Bulgaria), iar de tată a rămas orfan încă de cînd avea cîţiva ani. In timpul războiului ruso-turc, dintre 1806—1812, mama sa, Tomaida, foarte probabil de teama represaliilor otomane împotriva populaţiei creştine, a trecut în nordul Dunării împreună cu cei doi fraţi ai săi, ajungînd pînă la Chişinău, unde a intrat în corul catedralei, cîntînd chiar ca solist, datorită frumoasei sale voci. Faţă de muzica bisericească, încă de mic, Anton Pann a avut o deosebită înclinaţie şi pasiune. Ne-o spune chiar el în prefaţa unei cărţi tipărită în anul 1841, unde scrie: „Eu altele n-am învăţat decît din mica copilăria mea mi-am bătut capul ca să ajung desăvîrşit în meşteşugul musicei bisericeşti, în care am şi isbutit", tot cu acest prilej subliniind şi aceea că „dascăl mi-am fost singur".

Prin 1812, Anton Pann vine la Bucureşti, unde îl întîlnim paraclisier la biserica Olari, iar mai apoi cîntăreţ la biserica cu Sfinţi. Impins fiind de dragostea lui faţă de muzică, la Bucureşti A. Pann studiază cîtva timp psaltichia sau muzica noastră tradiţională ortodoxă cu vestitul dascăl grec Dionisie Fotino, precum şi cu un alt dascăl de seamă, Petru Efesiul, de la care a învăţat şi meşteşugul tipograficesc. Se crede că a audiat chiar şi cursurile lui Gheorghe Lazăr.

Il întîlnim de asemenea la Rîmnicul Vîlcea ca dascăl la o şcoală care funcţiona pe lîngă Episcopia Rîmnicului, predînd, totodată, lecţii de muzică pe la unele mănăstiri din împrejurimile acestui oraş. Un document din 1848 ni-l arată prezent la sfîrşitul lunii iulie tot la Rîmnicul Vîlcea, unde ia parte la ceremonia jurămîntului pe noua constituţie promulgată de revoluţionarii munteni. „Intr-acest pompos constituţiu — spune documentul — aflîndu-se şi dl Anton Pann, profesor de muzică, împreună cu cîţiva cîntăreţi de aceeaşi profesie, au alcătuit o muzică vocală cu nişte versuri prea frumoase, puse pe un ton naţional plin de armonie şi triumfal, cu care a ajuns entuziasmul de patrie în inimile tuturor cetăţenilor".

In mai multe rînduri îl întîlnim pe Anton Pann şi pe meleagurile Arhiepiscopiei noastre şi anume la biserica Sf. Nicolae din Scheii Braşovului, sub cupola căreia glasul plăcut al harnicului cîntăreţ a răsunat de multe ori, cîştigînd simpatia obştei ortodoxe de la acea biserică. Printre cei cu care s-a împrietenit aici se află şi Ioan Barac, însufleţit animator al mişcării culturale romîneşti din Transilvania acelor ani. De la acesta a învăţat printre altele mai bine arta versificaţiei, talent de care Anton Pann nu era lipsit. Ne-o spune chiar fiul acestuia, protopopul Iosif Barac, într-o scrisoare în care scrie: „Anton Pann în anii 1826 şi 1827 de la tatăl meu, în Braşov, au învăţat a compune versuri mai potrivite". Simpatia şi încrederea pe care romînii braşoveni o aveau faţă de Pann s-a arătat şi în aceea, că conducătorii bisericii Sf. Nicolae îi trimit la Bucureşti un elev, pe Gheorghe Ucenescu, pentru a-l învăţa muzica bisericească, care va deveni apoi cîntăreţ la aceeaşi biserică.

Anii cei mai mulţi şi mai rodnici, Anton Pann şi i-a petrecut desigur la Bucureşti, oraş a cărui viaţă se oglindeşte fidel şi bogat în multe scrieri de-ale sale.

Şi aici ocupaţia de bază îi va rămîne cantoria şi aceea de dascăl pe la diferite şcoli. Astfel, în 1830 îl întîlnim „psalt învăţător de copii în arta musichiei" la şcoala după Podul Mogoşoaiei, iar în 1842 este numit profesor de cîntări bisericeşti la Seminarul Mitropoliei, unde a funcţionat mai mulţi ani, deşi nu totdeauna era plătit după munca pe care o depunea şi nevoile familiare pe care le avea, fiind silit adesea să alerge şi „după alte speculaţii (îndeletniciri) spre chivernisirea vieţii" după cum însuşi spune.

In această calitate, precum şi de mai inainte, Anton Pann a desfăşurat o intensă muncă de a

(Continuare în pag. 2)

Anton Pann

(Urmare din pag. 1)

„romîni", de prelucrare în romînește a cîntărilor noastre bisericești, cu gîndul de a ajuta pe frații săi cîntăreți în „a dobîndi meșteșugul musichiei pe graiul și limba lor". Din această dorință de propășire a muzicii autentice bisericești pe graiul nostru romînesc au izvorît lucrări ca: Anastasimatarul, Doxastarul, Heruvicochinonicarul, Catavasierul, Bazul teoretic și practic al muzicii bisericești sau Gramatica melodică și încă multe altele.

Foarte frumos, cîntăreții bisericești sînt îndemnați a se strădui să pătrundă sensul și esența cîntărilor, să cînte „liniștit, cucernic, mîngîios și dulce, ușor suind și ușor coborînd, neabătîndu-vă în niscai adaosuri și afărături schimonosite". Tot acestora le dă și următoarele sfaturi: „Arătați-vă fii adevărați ai patrii și lucrați cele spre folosul neamului" — ceea ce vădesc calda conștiință patriotică de care Anton Pann era pătruns.

Anton Pann însă a fost și un foarte prodigios culegător, prelucrător, tălmăcitor și creator de literatură.

Meritul lui mare este nu numai acela de a fi scris, ci el își tipărea și în același timp își și distribuia destul de repede cărțile sale, ceea ce a făcut ca ele să fie răspîndite și, deci, mult gustate de popor. Versurile sale, ca de pildă: Cîntece de stea, Cîntece de lume, Școala moralului, Fabule și Istorioare, Osebite anegdote și, desigur, mult îndrăgita Culegere de proverburi sau Povestea vorbii — au stîrnit și stîrnesc multe ecouri în sufletele cititorilor, cu atît mai mult cu cît ele au o vădită tendință moralizatoare, de propovăduire a bunului simț, de învățare a omeniei și a dragostei de oameni.

Iată, de pildă, ce minunate versuri închină dragostei, această profundă virtute umană:

„Nu este alt în viață
Decît tot bunul mai bun
Și din dulci mai cu dulceață,
Ca frații cînd se adun.
Cînd dragostea împreună
In mijloc o primesc
Și făcîndu-și voie bună
Cu dînsa se veselesc.
Căci dragostea unde merge
Și unde o priimesc,
Intristarea la toți șterge
Și toți mulțămiți trăiesc.
Dragostea oriunde trece
Ș-unde pe ea o cinstesc,
Cu ei ca frații petrece
Ș-îi face de se unesc".

Cunoscîndu-i deci binefacerile, autorul o chiamă să pătrundă în inimile tuturor oamenilor, în versuri calde ca acestea:

O, dragoste! tu, scump nume!
Vino să te-mbrățișăm,
Să trăim cu tine în lume,
Cu tine să ne-ngropăm".

Pe cei flecari și mincinoși, pe cei ce sînt gata a-și bate joc de alții, Anton Pann îi îndeamnă a

„...nu vorbi multe
Ci puținele și scurte:
Și acele cît se poate
Să fie-nțelepte toate,
Precum Antifon grăiește,
Și zicînd te sfătuiește
Să aibi pururea cuvinte
Frumoase, dulci și cu minte".

Anton Pann a tipărit și o seamă de calendare, format carte, în care, pe lîngă partea calendaristică, dădea și sfaturi practice.

Astfel, în calendarul de pe anul 1838 Europei îi face urarea:

„Ii poftim mai multă pace,
Mai puțin război a face"

contemporanilor săi:

„Foarte multă sîrguință,
Puțini leneși la credință".

iar celor căsătoriți:

„Multă pace și unire,
Mai puțină învrăjbire" etc.

Izvoarele din care se adăpa Anton Pann în versurile lui este poporul, cu înțelepciunea lui de veacuri prinsă mai ales în proverbe, este Sf. Scriptură din care împrumută multe texte, ca și unele traduceri străine.

Avînd în vedere opera sa, marele Eminescu ne spune despre el: „Anton Pann era un scriitor cu mult talent și mai de spirit decît o sută dintre ofticoșii care fac astăzi „esprit" prin gazete" — avînd în vedere pe diverșii bonjuriști, scriitori de versuri pomădate, rupte de locurile natale și de viața poporului.

Diversele ediții de popularizare ca și operele complete publicate în trei volume într-o ediție de lux în anul 1963, bogat prefațate de către Dl Paul Cornea, sînt doar una din formele de cinstire pe care poporul nostru o dă lui Anton Pann în zilele noastre.

La această cinstire se asociază și Biserica noastră al cărui slujitor în ale „psaltichiei" a fost.

Gh. P.

Vizită la Sălișteа

Marți, 22 septembrie 1964, pastorul reformat elvețian Dr. Heinrich Hellstern (director al organizației „Ajutorul bisericesc" din Geneva) și soția sa Lidia au făcut o vizită la Sălișteа, după ce au vizitat Timișoara, Aradul, Oradea, Clujul și alte localități. Ei erau însoțiți de d. Episcopi reformați I. Nagy (Clui) și Buthi (Oradea) și de vicarii acestor episcopii. La oficiul parohial au fost întîmpinați de P. C. vicar Traian Belașcu, I. P. C. arhim. prof. Nicolae Mladin, P. C. prot. Isac și C. Pr. Flucuș, cu un grup de coriști ai parohiei în costume naționale. Oaspeții au văzut Muzeul parohial cu documente vechi, obiectele bisericești și lucrări de artă populară; au cercetat cooperativa de marochinărie, cooperativa de covoare și o casă țărănească. Ca amintiri de preț au primit obiecte de marochinărie, ceramică și țesături. La sfîrșit, P. C. vicar Tr. Belașcu a prezentat relațiile frățești dintre cultele din țara noastră, care se bucură de libertate și colaborează la munca poporului pentru desăvîrșirea vieții celei noi. Pastorul Hellstern răspunde că s-a simțit ca acasă și a petrecut clipe de neuitat. A constatat că în țara romînească spiritul ecumenic este viu nu numai în centrele eparhiale ci și la parohii. Biserica Ortodoxă Romînă l-a întîmpinat cu dragoste. E încîntat de ceea ce a văzut în Romînia și dorește ca prietenia între bisericі și înfrățirea dintre popoare să se întărească.

Vizita aceasta a fost prilej de cunoaștere reciprocă și de manifestare a dragostei frățești, a spiritului ecumenic.

T.

Un nou pas în Cosmos

La 12 octombrie 1964, în Uniunea Sovietică, a fost plasată pentru prima oară în lume, pe o orbită de satelit al pămîntului, nava cosmică „Voshod" („Răsăritul"), pilotată, cu trei locuri, Pe navă se afla echipajul alcătuit din: aviatorul cosmonaut, inginer colonel Vladimir Komarov, comandantul navei, Boris Egorov, medic cosmonaut, și omul de știință cosmonaut, Constantin Feoktistov, candidat în științe tehnice. Nava, plasată pe o orbită cu distanța minimă de Pămînt de 178 km și cea maximă de 409 km, a înconjurat Pămîntul de 16 ori în decurs de 24 ore și a aterizat la locul stabilit. Cei trei cosmonauți au efectuat împreună un larg program de cercetări tehnice, fizice și medico-biologice. Este pentru prima oară că un colectiv de trei oameni la bordul unei nave cosmice întreprinde cercetări la fața locului, direct în Cosmos. Aceasta constituie o nouă etapă, superioară, în dobîndirea cunoștințelor cu privire la sborurile cosmice și a deschis calea realizării unor stațiuni-laborator interplanetare cu personal științific la bord, care va cerceta cu cele mai avansate metode spațiile astrale. Aceasta apropie vremea cînd oamenii vor putea călători în Lună și alte planete.

Sborul celor trei cosmonauți dovedește că Uniunea Sovietică este mereu în frunte în ce privește cucerirea spațiului cosmic. Guvernul sovietic a adresat, cu această ocazie, un Mesaj către toate popoarele și guvernele, în care se arată că Uniunea Sovietică „se pronunță cu hotărîre pentru folosirea Cosmosului numai în scopuri pașnice" și cheamă pe „toți aceia cărora le este scumpă cauza păcii ... să-și tripleze eforturile în lupta pentru menținerea și consolidarea ei".

Era cosmică, în care se fac an de an noi pași înainte, era marilor cuceriri ale omenirii, trebuie să fie era unei păci trainice, spre binele și propășirea tuturor popoarelor pămîntului.

T. R.

Prețul faptei bune

Invățătura de credință creștină îmbracă fapta bună cu strălucirea prețului celui mai mare, făcînd-o pricină de mîntuire, desăvîrșire, preamărire a lui Dumnezeu și dobîndire a fericirii veșnice.

Despre acest lucru ne încredințează mai întîi și deplin, dacă privim fapta bună din perspectiva întrupării Domnului nostru Iisus Hristos, fapta minunată care stă la temelia Creștinismului și îi dă sens (înțeles) și direcție.

Cuvintele din Sf. Evanghelie după Ioan: „Și Cuvîntul s-a făcut trup și s-a sălășluit întru noi" (1, 14) arată ceva ce s-a întîmplat de fapt. Ca să izbăvească omenirea căzută în prăpastia păcatului, Dumnezeu-Tatăl — din iubire nemărginită față de om — a trimis pe Fiul Său Unul născut între noi oamenii. Prin luare de trup (întrupare), Acesta a înfăptuit cea mai mare cu putință apropiere a lui Dumnezeu față de om. De unde rezultă că întruparea este *faptă* în cel mai curat și concentrat înțeles al cuvîntului: o faptă bună izvorîtă din iubire pentru alții și de dăruire pentru binele altora.

Dar nu numai atît. Toată viața pămîntească a Domnului nostru Iisus Hristos a fost o lucrare stăruitoare: propovăduirea prin cuvînt și faptă, patimile, moartea și, apoi învierea — care le încununează pe toate — ca și urmarea ei firească: înălțarea la ceruri de-a dreapta Tatălui, toate acestea sînt *fapte* prin care ne-a mîntuit, ne-a deschis calea spre desăvîrșire și poarta de aur a fericirii veșnice.

De aici deslușim adevărul că mîntuirea subiectivă, adică însușirea de către fiecare credincios creștin a roadelor mîntuirii săvîrșite de Domnul nostru Iisus Hristos în chipul arătat mai sus, se dobîndește prin *lucrarea stăruitoare* și care pătrunde pînă în străfundurile ființei noastre.

Dar fapta credinciosului creștin are preț de mîntuire nu în cazul cînd acesta o săvîrșește cum socotește el că e mai bine, ci *numai dacă este săvîrșită după îndreptarul învățăturii creștine și dacă izvorăște din duhul Domnului nostru Iisus Hristos*, adică dintr-o gîndire, simțire și voire care se aseamănă cu cele ale Mîntuitorului.

Astfel, întruparea Domnului nostru Iisus Hristos — ca una ce este o acțiune (lucrare) prin excelență — ca și viața Lui însași ne învață că *rostul vieții creștine este acțiunea, este fapta.* De unde desprindem încheierea că *adevăratul credincios creștin trebuie să fie mai ales om al faptei bune.* Căci adevărata și deplina rodire a învățăturii creștine se găsește în fapte bune. De aceea, adevăratul credincios creștin trebuie să-și cheltuiască puterile sufletești și trupești pentru

împodobirea ființei sale cu buchetul faptelor bune.

Rod al strădaniei sufletului și trupului, fapta săvîrșită în duhul Domnului nostru Iisus Hristos este cheltuire de putere — spirituală și materială — întru cinstirea lui Dumnezeu, este dăruire din al nostru (din ceea ce ne-a dat Dumnezeu și din ceea ce am agonisit noi — în colaborare cu Dumnezeu — prin osteneala noastră) ca răspuns smerit la dărnicia Lui.

Ca atare, fapta bună este ofranda inimii noastre de adevărat credincios creștin pe seama lui Dumnezeu. Prin ea se sfințește numele lui Dumnezeu, pentru că prin ea IL preamărim. Ceea ce se desprinde și din cererea cuprinsă în rugăciunea „Tatăl nostru": „sfințească-se numele Tău!". Prin fapta bună se aduce mulțumire Tatălui ceresc, fiindcă este un răspuns smerit al credinciosului creștin la ceea ce i-a dăruit din plin Dumnezeu. Totodată, pe temeiul faptei bune Dumnezeu ne ascultă rugăciunea: ne dă din plin atît har (dar) cît și răsplată.

Prin toate acestea, fapta bună este aducere de jertfă duhovnicească în înțelesul spuselor Sf. Apostol Pavel: „Vă îndemn, fraților, să puneți înainte trupurile voastre ca pe o jertfă vie, sfîntă, bineplăcută lui Dumnezeu, ca închinarea voastră duhovnicească" (Rom. 12, 1). Aceasta, pentru că ea este rodul, mărturia și adeverirea *iubirii* de Dumnezeu și de oameni; este expresia caldă și convingătoare a devotamentului curat și desăvîrșit față de Mîntuitorul, care-l umple de duhul dăruirii totale pentru semenii săi, purtători ai chipului lui Dumnezeu. Prin fapta bună, credinciosul creștin dă urmare întocmai chemării ce se desprinde din cuvintele Mîntuitorului: „mai mare dragoste ca aceasta, ca cineva să-și pună sufletul pentru prietenii săi, nimeni nu are" (In. 15, 13).

In dumnezeiescul Har (puterea sau lucrarea pe care o primim de la Dumnezeu prin Sf. Taine), Dumnezeu îmbie omului ceea ce are mai bun din al Său; în fapta bună, credinciosul creștin oferă lui Dumnezeu ceea ce are mai bun în ființa sa. De aceea, fapta bună este — ca rod al dumnezeiescului Har și al strădaniei creștinului — tonul fundamental al religiei, adică melodia de bază și cea mai frumoasă a legăturii vii, libere și conștiente dintre credincios și Dumnezeu.

Despre toate acestea ne încredințează deosebit de convingător judecata din urmă. Atît de mare este prețul faptei bune, încît Mîntuitorul face din săvîrșirea sau împlinirea ei *singura condiție* a fericirii sau osîndei de veci la judecata de apoi sau obștească: „Veniți binecuvîntații Părintelui meu — va zice El ca Judecător suprem, către cei drepți — de moșteniți împărăția care este gătită vouă de la întemeierea lumii, pentru că: flămînd am fost și Mi-ați dat să mănînc; însetat am fost și Mi-ați dat să beau; străin am fost și M-ați adăpostit; gol am fost și M-ați îmbrăcat; bolnav am fost și M-ați cercetat; în temniță am fost și ați venit la Mine" (Mt. 25, 34—36). „Duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veșnic — va zice după aceea celor răi — pentru că flămînd am fost și nu Mi-ați dat să mănînc; însetat am fost și nu Mi-ați dat să beau; străin am fost..." (Mt. 25, 41—42).

Dar și mai grăitor este faptul că Mîntuitorul spune, cu același prilej, celor drepți: „întrucît ați făcut unuia dintre acești frați ai Mei, prea mici, *Mie Mi-ați făcut*" (Mt. 25, 40), iar celor răi: „întrucît nu ați făcut unuia dintre acești prea mici, *nici Mie nu Mi-ați făcut*" (Mt. 25, 45). De unde rezultă fără umbră de îndoială că *fapta bună*, săvîrșită de credinciosul creștin în folosul semenului său, *este prețuită de Mîntuitorul ca ceva săvîrșit pentru însuși Dumnezeu.* Deci, îi dă cea mai mare valoare cu putință.

Fapta bună este dovada vie a credinței în Domnul nostru Iisus Hristos. Ea exprimă convingerea creștină ce stă la baza ei. Credinciosul creștin, care nu săvîrșește cu zel fapta bună, nu are adevărat simț creștinesc și nici ținută vrednică de numele pe care-l poartă.

Duhul Domnului nostru Iisus Hristos nu este trîndăvie, nepăsare sau pasivitate, ci energie sfîntă și faptă bună neîntreruptă. Pentru că duhul este lucrător fără contenire. Duhul lui Hristos zice: „...și cîtă nerăbdare am pînă ce se va împlini!" (Lc. 12, 50), precum și: „Cuvine-se să fac, pînă este ziuă, lucrurile Celui ce M-a trimis pe Mine" (In. 9, 4)

Cu cît duhul credinciosului creștin este mai mult duh al Domnului Iisus Hristos, cu atît este mai lucrător fără răgaz, mai zelos și mai viguros în rodirea de fapte bune.

De aceea, cine este credincios creștin adevărat și are în sufletul său duhul Domnului Iisus Hristos, acela nu pierde nici un răstimp din viața lui pămîntească, scurtă, în trîndăvie, ci se străduiește mereu să fie împlinitor cu prisosință al faptei bune. Căci el este deplin pătruns de adevărul cuvintelor Sf. Scripturi: „Nu oricine care îmi zice: Doamne, Doamne, va intra întru împărăția cerurilor, ci care face voia Tatălui Meu celui din ceruri" (Mt. 7, 21); „cine știe să facă bine și nu face, *păcat* are" (Iacob 4, 17). El dă urmare îndemnului: „Fiți împlinitori ai cuvîntului, iar nu numai ascultătorii lui!..." (Iacob 1, 22). Pentru că el nu uită că Mîntuitorul a zis: „Cel ce are poruncile Mele și le păzește, acela este care Mă iubește" (In. 14, 21), precum și că „ferice de cei ce ascultă cuvîntul lui Dumnezeu și-l păzesc" (Lc. 11, 28).

Se cuvine dar să fim oameni ai faptei bune, să muncim pentru binele tuturor, să fim făcători de pace, să răspîndim peste tot dragoste și înfrățire, ca astfel prin tot binele ce-l facem pentru semen, pentru popor, pentru omenire, să împlinim porunca Mîntuitorului și să aducem partea noastră de contribuție la propășirea patriei și la biruința păcii în lume.

G. Sîrbu

Legămîntul cu Avram

„Legămîntul meu este viață și pace"
(Maleahi 2, 5)

Sfînta Scriptură este dominată de ideea centrală a legămîntului. In Vechiul Testament el este un act care determină relația morală-materială dintre Dumnezeu și credincios; în Noul Testament legămîntul devine o realitate nouă, cea a deplinei comuniuni între Dumnezeu și credincios.

Legămîntul vechi este cea dintîi treaptă de care a fost nevoie spre a urca la noul legămînt. Legămîntul Vechiului Testament așează la temelia lui principiul spiritual, pe care Vechiul Testament îl numește Iahve, sau în înțelesul concepției creștine Dumnezeu. Legămîntul are o însemnătate transcendentă, căci în el își găsește expresie evoluția Revelației. De aici rezultă că viața credinciosului devine capabilă de perfecțiune numai în măsura legăturii sale cu principiul religios. Ideea pe care o dezvoltă legămîntul se desprinde din mai multe momente.

Relația stabilită între Dumnezeu și primii oameni constituie cel dintîi legămînt biblic. Din acesta se desprinde calitatea omului de cap și coroană a făpturilor, înmulțirea și viața ca premiză a acestor bunuri.

Al doilea în succesiunea cronologică, legămîntul cu Noe, a fost promovat de perfecțiunea sa morală: „Noe a aflat har înaintea Domnului", și provocat de necesitatea de a se menține viața pe pămînt. Legămîntul are caracter general. El se încheie cu toată făptura (Gen. 9, 10). In urma potopului temerea de moarte era sădită în toate viețuitoarele. Pentru a le ușura de această frică legămîntul ia în considerare necesitatea de a se apăra viața. Ideea e exprimată negativ: „Nici o făptură nu va mai fi nimicită de apele popopului" (9, 11), după cum în 8, 1 s-a exprimat pozitiv acel: „creșteți și vă înmulțiți...".

Noe este o nouă creatură pe pămîntul înnoit, de aceea primește din nou stăpînirea dată primei perechi, însă acum se vorbește aceasta cu mai multă asprime. Prin păcat s-a alterat în om chipul lui Dumnezeu și de aceea stăpînirea aceasta se poate susține numai cu o violență din partea oamenilor, iar animalele se supun cu frică. Deși animalele au să deservească trebuințele omului se oprește barbaria și cruzimea față de ele, cu atît mai vîrtos față de om, creat după „chipul și asemănarea lui Dumnezeu". De aceea vărsarea de sînge, uciderea, este o crimă împotriva lui Dumnezeu însuși. „Legămîntul meu este viață și pace, zice Domnul" (Maleahi 2, 5).

Omul are să cucerească pămîntul și să-l stăpînească. Cucerirea și stăpînirea are s-o împlinească omul prin mijloacele cele mai indicate în legămînt: înmulțirea, căci în număr constă viața și puterea.

Cei dintîi oameni trebuiau să iubească viața și aceasta constituie cel dintîi legămînt. Iubind viața îndeplinim o poruncă a lui Dumnezeu accentuată și în legămîntul cu Noe. In măsura în care credinciosul se pregătește de viață și se silește să păstreze chipul lui Dumnezeu în el, în acea măsură se apropie de Dumnezeu.

Oamenii descind dintr-un singur om. Ca fii ai lui Dumnezeu toți sîntem frați întreolaltă. Credința în Dumnezeu stimulează acest postulat.

Ideea aceasta se exprimă cu mai multă emfază în legămîntul cu Avraam.

Intre Iahve și Avraam se pecetluiește un nou legămînt, în Gen. 15, 7—21. Avraam preia rolul de purtător al Revelației: „Intru tine se vor binecuvînta toate neamurile pămîntului" (12, 3).

Prin Avraam se prelungește această legătură cu toți oamenii, se creiază o comunitate universală, căci legămîntul cuprinde pe toți (17, 7).

Legămîntul din cap. 15, căci despre acesta este vorba, e expresia credinței și a devotamentului lui Avraam (15, 6). Prestația lui Dumnezeu ca parte contractantă e făgăduirea pămîntului Canaanului ca moștenire, făgăduința unei posterități numeroase (15, 13—14).

Increderea necondiționată a patriarhului e obiect de credință, ea constituie dreptatea lui Avraam, căci „Avraam a ajuns la grația lui Dumnezeu în situația de a i se socoti credința spre dreptate".

Avraam a îmbrățișat cu credință descoperirea lui Dumnezeu. Aceasta rezultă din emfaza „a crezut Avraam" (15, 6). El și-a pus toată încrederea în iubirea și bunătatea lui Dumnezeu. In această atitudine se descoperă cugetarea că Dumnezeu pe cel ce crede îl face părtaș de harul său, ca răsplată pentru credința sa. Credința lui Avraam a fost atît de puternică încît ea devine tipică pentru convingerea că atunci cînd încetează puterile noastre, intervine ajutorul lui Dumnezeu. Credința lui Avraam a devenit începutul mîntuirii pentru că credința crește în fapte bune, produce virtuțile care asigură fericirea. Obiectul credinței sale a fost viața.

Dumnezeul legămîntului este Dumnezeul vieții, pentru că dintr-un îmbătrînit și amorțit poate dărui viață, pentru că el „nu este Dumnezeul morților ci Dumnezeul celor vii" (Mc. 12, 27).

Avraam nu se putea aștepta să mai aibă urmaș pentru că era înaintat în vîrstă, avînd vîrsta de 100 de ani (Rom. 4, 19), iar Sara de asemenea nu mai poate naște prunci (Gen. 16, 2). Dar prin certitudinea credinței sale, exprimate atît de plastic în termenii „haamen be Iehova", Avraam devine sigur că lucrarea lui Dumnezeu e activă într-un mod care depășește puterile lui.

(Continuare în pag. 4)

Deschiderea noului an şcolar 1964-65 la Institutul Teologic de grad Universitar din Sibiu

După ce în tot cursul lunii septembrie a. c. au avut loc examenele sesiunii de toamnă, joi 1 octombrie a. c. — cu Sf. Liturghie şi rugăciunile îndătinate — au început cursurile noului an şcolar la Institutul Teologic din Sibiu, care pregăteşte slujitori bisericeşti pentru Mitropoliile Ardealului şi Banatului.

Festivitatea deschiderii anului şcolar s-a desfăşurat Duminică 4 oct. a. c., după Sf. Liturghie săvîrşită în Catedrala mitropolitană de un sobor de preoţi şi profesori, în frunte cu P. C. vicar arhiepiscopesc Tr. Belaşcu, în prezenţa P. Sf. Arhiereu Teodor Scorobeţ-Răşinăreanul şi a slujitorilor bisericeşti de la centrul Mitropoliei Ardealului.

La masa prezidială din aula frumos împodobită a Institutului au luat loc: reprezentantul I. P. Sf. Mitropolit *Nicolae* al Ardealului — P.C. vicar Arhiepiscopesc Tr. Belaşcu şi P. C. Prof. Dr. Sofron Vlad, rectorul Institutului.

In aulă — înafară de P. C. Profesori şi studenţii teologi — se mai aflau: P. C. Consilieri arhiepiscopeşti I. Nicoară şi I. Vlad, P. C. consilier patriarhal pens. Gheorghe Maior, P. C. protopop raional I. Munteanu ş. a.

A mai fost de faţă dl Prof. Dr. Herman Binder, vicar episcopesc şi decan al Secţiei ev.-lut. a Institutului Teologic Universitar Protestant din Cluj-Sibiu.

Programul artistic a fost susţinut de Corul studenţilor teologi, dirijat de P. C. Conf. Gh. Şoima.

Festivitatea a început cu Imnul de Stat al Republicii Populare Romîne, executat de cor.

In cuvîntul de deschidere, P. C. Rector Dr. S. Vlad *a prezentat — cu date de amănunt — însemnătatea celei de-a XX-a aniversări a zilei de 23 August şi desfăşurarea vieţii noastre bisericeşti în acest răstimp caracterizat prin realizări fără precedent în istoria ţării noastre. Sub conducerea destoinicei ocîrmuiri de Stat ieşită din sînul celor ce muncesc, poporul nostru a înaintat pe scara progresului, în aceşti 20 de ani, cu paşi viguroşi şi siguri, spre binele nostru al tuturor şi spre lauda Patriei noastre înfloritoare.*

Biserica noastră — prin slujitorii şi credincioşii ei — a fost tot timpul alături de popor, împărtăşind năzuinţele lui spre o viaţă mai bună, paşnică şi îmbelşugată. Sub scutul legilor ţării, ea şi-a desfăşurat normal activitatea duhovnicească, îndrumînd pe credincioşi să se pătrundă adînc şi sincer de noua atitudine faţă de munca desfăşurată spre binele obştesc, să dea ascultare înţeleptei noastre ocîrmuiri de Stat, să-şi îndeplinească îndatoririle patriotice-cetăţeneşti cu zel creştinesc şi cu curată dragoste de Patrie şi — mai presus de toate — să intensifice participarea lor activă la lupta pentru apărarea şi întărirea păcii.

Studenţilor teologi le-a pus la inimă grija de-a lua pildă de muncă cinstită şi fără preget de la făuritorii înfăptuirilor cu care pe drept ne mîndrim la 20 de ani de la eliberarea Patriei de sub jugul fascist. In scopul pregătirii lor temeinice atît sub raport teologic-bisericesc, cît şi patriotic-cetăţenesc, Biserica noastră le pune la dispoziţie toate cele necesare, în cadrele Institutului.

De încheiere a exprimat mulţumiri înaiţilor ierarhi din Mitropoliile Ardealului şi Banatului pentru părinteasca purtare de grijă ce o poartă permanent Institutului.

De asemenea, a exprimat mulţumiri recunoscătoare Departamentului Cultelor, care — prin şeful său, Dl Prof. Dumitru Dogaru, secretar general — vădeşte permanentă solicitudine faţă de trebuinţele materiale ale acestui aşezămînt bisericesc.

P. C. Vicar arhiepiscopesc Tr. Belaşcu *a adus profesorilor şi studenţilor Institutului Teologic binecuvîntările arhiereşti şi urările de spor în noul an şcolar, pe care le-a trimis Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit* Nicolae *al Ardealului, cel ce veghează zi de zi la bunul mers al acestui institut. Studenţii teologi — a spus P. C. Sa — sînt chemaţi să împletească dragostea de carte cu o viaţă duhovnicească corespunzătoare misiunii pentru care se pregătesc. Munca, rugăciunea şi disciplina respectată de bunăvoie îi vor duce la scop. Paraclisul şi biblioteca Institutului, alături de sălile de curs şi seminarii, sînt laboratoarele lor de fiecare zi, iar Părinţii profesori şi duhovnici le sînt îndrumători pricepuţi şi rîvnitori. Folosindu-se cu tragere de inimă de tot ce poate asigura pregătirea lor, ca preoţi vor stringe în calea bunei-înţelegeri şi a păcii pe credincioşii pe care-i vor păstori şi chiar pe cei de altă credinţă, cu care sîntem chemaţi să convieţuim frăţeşte. Patria noastră dragă şi înfloritoare — cum a arătat Părintele Rector şi cum vedem cu toţii — fiecare dintre studenţii teologi să o iubească tot atît de fierbinte pe cît iubeşte Biserica.*

A încheiat mulţumind tuturor pentru participare şi făcînd urări calde de succes în noul an şcolar, profesorilor şi studenţilor.

Festivitatea a luat sfîrşit cu un întreit „Mulţi ani trăiască", executat de Corul studenţilor teologi.

Participant

Legămîntul cu Avram

(continuare din pag. 3)

Avraam a crezut atît de puternic încît era convins că de Dumnezeu depinde viaţa. „Stelele cerului şi nisipul mării" nu sînt decît o icoană palidă pentru a învedera adevărul (Gen. 15, 5) că Dumnezeu este protectorul vieţii.

Din legămîntul cu Avraam reţinem adevărul că pronia dumnezeiască poartă grijă de mersul vieţii lui Israil. Il îndreaptă spre Canaan, ţara care avea să-i servească spre locuire şi teren de desfăşurare a Revelaţiei dumnezeieşti. Această purtare de grijă e generală. El hotărăşte ţinuturile pe care să le locuiască popoarele şi să poarte de grijă ca ele să-şi păstreze existenţa. Dumnezeu este principiul existenţei, vieţii şi mişcării tuturor (cf. şi Deut. 32, 8; F. Ap. 17, 28: „Cel prea înalt a dat popoarelor părţile lor de moştenire şi a hotărît ţinuturile lor. Căci în El trăim şi ne mişcăm şi sîntem").

Sîngele vărsat al animalelor spintecate în două din prilejul legămîntului 15, 9—10 simbolizează necesitatea unei distrugeri a păcatelor, pentru a putea fi refăcută viaţa într-o formă nouă. Putem spune că întreaga istorie a lui Israil e rezumată în legămîntul cu Avraam, in cele două figuri: aceea a cuptorului fumegînd (Gen. 15, 17) şi aceea a flacării de foc (Gen. 15, 17). Cuptorul de foc înfăţişează felurite vremuri în care Israil a fost pus la încercare şi a suferit lunga robie, timpurile de supunere, captivitatea şi în sfîrşit împărţirea. Dimpotrivă, flacăra de foc simbolizează acele perioade ale istoriei lui Israil în care Domnul în mila lui se arată pentru a-l scăpa din robie. Legămîntul vesteşte o eră de libertate. N-are de-a face învăţătura aceasta numai cu poporul lui Dumnezeu, ci mai priveşte pe fiecare credincios în parte. Prin credinţă Avraam este părintele nostru al tuturora (Rom. 4, 16).

Făgăduinţele lui Avraam se pot împlini faţă de toată semiţia (Rom. 4, 16), faţă de toţi aceia care duc o viaţă izvorîtă din credinţă şi ale căror fapte sînt rezultatul harului dumnezeiesc. Ce înseamnă aceasta explică Sf. Apostol Pavel la Romani 4. Ele ne cheamă pe toţi să luptăm pentru viaţă, pentru ca omenirea să trăiască în pace şi belşug pe pămînt.

Pr. Prof. Nicolae Neaga

Binecuvîntare de biserică

Duminică, 20 septembrie a avut loc binecuvîntarea bisericii ortodoxe din parohia Streni, protopopiatul Alba Iulia.

Ca delegat al Inalt Prea Sfinţitului Mitropolit Nicolae al Ardealului a fost trimis păr. vicar Traian Belaşcu, însoţit de consilierii I. Nicoară, I. Velţan şi I. Vlad; precum şi de diaconii I. Bolog şi V. Gîrbu. De la protopopiat au luat parte: protopop V. Negrea şi Pr. I. Mihălţan. Ca fiu al comunei a luat parte şi consilierul S. Coman din Cluj şi preotul local L. Silveşan.

Duminică dimineaţa s-a slujit sfinţirea apei, stropindu-se cu Aghiazmă Sf. Biserică, renovată şi pictată în ultimii 4 ani prin purtarea de grijă a preotului local, consilierului parohial, din jertfelnicia credincioşilor. Slujba s-a continuat cu utrenia şi Sf. Liturghie.

La sfîrşit a cuvîntat protopopul V. Negrea din Alba Iulia, care a scos în evidenţă jertfelnicia credincioşilor de aci, pentru înfrumuseţarea Sfintei Biserici.

A luat cuvîntul păr. vicar Tr. Belaşcu, arătînd prin cuvinte pline de avînt că la bucuria credincioşilor este prezent sufleteşte şi Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicolae. A arătat apoi, cinstirea Tatălui ceresc, atît în Testamentul Vechi, cît şi mai ales în Testamentul Nou, din partea închinătorilor; ca şi valoarea sufletului, dat nouă spre mîntuire. Indeamnă pe toţi la ascultare faţă de conducătorii Patriei, la respectarea legilor şi la împlinirea din conştiinţă a tuturor obligaţiunilor ce le avem ca cetăţeni şi credincioşi ai Bisericii ortodoxe.

Apreciind buna lucrare a preotului local, a consiliului parohial şi a tuturor credincioşilor de aici, ii asigură şi pe mai departe de întreaga solicitudine a Centrului Eparhial care, şi cu acest prilej i-a ajutat, acordînd acestei parohii o subvenţie băneasă apreciabilă.

Luînd cuvîntul păr. Liviu Silveşan, paroh local, face o dare de seamă amănunţită, arătînd felul în care credincioşii au contribuit la înfrumuseţarea acestui Sf. locaş de închinare şi cum îşi îndeplinesc cu rîvnă datoriile cetăţeneşti de folos obştesc.

La casa parohială a urmat o agapă, unde — între alţii, a vorbit şi păr. consilier Ioan Vlad, arătînd în cuvinte pline de căldură, că toate realizările de care s-a vorbit şi se văd aici şi pretutindeni în scumpa noastră Patrie, se datoresc climatului de pace adus de regimul nostru democrat, care a ridicat Patria şi poporul nostru, pe culmi nebănuite în trecut. A scos în evidenţă apoi importanţa organelor parohiale, care prin forţe unite, mînă în mînă cu preoţii noştri, reuşesc să realizeze lucrări gospodăreşti la parohii, ca şi cele ce ne-a fost dat să vedem azi şi aici la casele parohiale şi mai ales la Sf. Biserică parohială.

Tuturor le-a mulţumit păr. vicar Traian Belaşcu, asigurînd că va informa — întors la Sibiu — pe Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit Nicolae, care se va bucura mult de frumoasa lucrare împlinită în această fruntaşă parohie.

Asistent

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poştală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu 42.418

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Anul 112 Sibiu, 1 decembrie 1964 Nr. 45—46

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Centenarul Universităţii

La mijlocul lunii octombrie 1964, ziarele şi revistele din Ţara noastră încrestau la loc de frunte un mare eveniment din istoria învăţămîntului nostru superior şi anume aniversarea a o sută de ani de la înfiinţarea Universităţii din Bucureşti, precum şi împlinirea a 270 de ani de la începuturile organizării învăţămîntului superior în Ţara Romînească. Acest dublu eveniment din istoria culturii şi ştiinţei noastre româneşti a fost subliniat după cuviinţă — semn al preţuirii de care se bucură şcoala în anii noştri — în diverse forme, ca de pildă printr-o adunare festivă la care a participat şi a vorbit Dl Gheorghe Gheorghiu-Dej, Preşedintele Consiliului de Stat al R. P. Romîne, printr-o sesiune ştiinţifică jubiliară consacrată dezvoltării Universităţii, prin publicarea de cărţi şi materiale legate de acest eveniment, prin ridicarea de busturi ale unor profesori de seamă, prin dezvelirea unor plăci comemorative, prin emitere de timbre etc.

Aceste mari festivităţi ne dau prilej potrivit să zăbovim şi noi puţin asupra acestui eveniment de seamă, asupra trecutului, precum şi asupra rostului de astăzi al Universităţii bucureştene.

Pe locul unde este astăzi piaţa şi clădirea Universităţii, se afla cîndva mănăstirea „Sf. Sava" unde, în 1694, domnitorul Constantin Brîncoveanu pune prima temelie a învăţămîntului superior din Bucureşti, prin ctitoria sa numită: „Academia domnească de la Sf. Sava". Încă de la început, la această Academie au predat dascăli cu studii destul de avansate pentru vremea aceea, făcute la Constantinopol, Italia, Franţa, Germania sau Anglia.

In 1776 se sporeşte numărul de profesori pentru unele discipline, iar în 1817 pe lîngă matematici, astronomie, fizică, teologie şi unele limbi se introduc şi ştiinţele juridice.

O etapă importantă în istoria acestei şcoli o marchează venirea lui Gheorghe Lazăr, care subliniază necesitatea unei „Academii cu ştiinţă chiar în limba maicii sale", ştiut fiind că pe vremea aceea limba de predare era alta decît cea română.

De remarcat că la această Academie au studiat Ienăchiţă Văcărescu, episcopul Chesarie al Rîmnicului ş. a., iar mai apoi majoritatea conducătorilor revoluţiei din 1848 din Ţara Romînească, ca Nicolae Bălcescu, Ion Eliade, fraţii Golescu şi alţii.

In 1862 se înfiinţează: „Şcoala superioară de ştiinţe", iar în 1863 „Şcoala superioară de litere".

Prin decretul din 4/16 iulie 1864 al domnitorului Alexandru Ion Cuza cele două şcoli superioare menţionate, precum şi facultatea de drept înfiinţată în 1859 se contopesc şi astfel pe locul şi în locul grupului şcolar de la Sf. Sava ia fiinţă Universitatea din Bucureşti.

Universitatea din Bucureşti a înscris în cei o sută de ani de existenţă pagini glorioase, constituind un puternic far răspînditor de cultură şi ştiinţă românească, apreciat şi peste hotare. Acest fapt a fost subliniat de Dl Gheorghe Gheorghiu-Dej, Preşedintele Consiliului de Stat al R. P. Romîne, în cuvîntarea pe care a rostit-o la Adunarea festivă consacrată acestei sărbători, din care reţinem cuvinte ca acestea: „Centenarul pe care-l sărbătorim acum constituie un prilej de cinstire a tradiţiilor înaintate ale şcolii superioare româneşti, de omagiere a celor care au pus bazele acestui lăcaş de învăţămînt din Bucureşti ale cărui începuturi datează încă de la sfîrşitul secolului XVII".

Astfel, la această Universitate s-au afirmat renumitele şcoli româneşti, ca cea de matematică reprezentată prin Emanoil Bacaloglu, Spiru Haret, Dimitrie Pompei ş. a., cea de biologie ilustrată prin Dimitrie Brandza, Grigore Antipa, Dimitrie Voinov ş. a., cea de chimie avînd în frunte pe I. Istrate şi Gh. Spacu, cea de istorie reprezentată prin Nicolae Iorga şi Vasile Pîrvan, cea de filologie ilustrată de Bogdan Petriceicu Haşdeu şi Ovid Densuşianu, cea de ştiinţe juridice reprezentată de Gh. Costaforu — primul rector al acestei Universităţi — şi Nicolae Titulescu, precum şi cea de medicină reprezentată de savanţi de seamă ca: Victor Babeş, Carol Davila, Gheorghe Marinescu, Ioan Cantacuzino ş. a.

O dezvoltare deosebită a cunoscut Universitatea din Bucureşti după eliberare, în ultimii 20 de ani, cînd numărul cadrelor didactice şi al studenţilor s-a înmulţit de mai multe ori, iar numărul facultăţilor a sporit potrivit cu nevoile actuale ale economiei noastre naţionale. Cîteva date sînt grăitoare în acest sens. Astfel, Universitatea bucureşteană are astăzi 12 facultăţi cu 56 de secţii şi grupe de specializare. Faţă de 438 cadre didactice şi 6478 studenţi cîţi au fost în anul universitar 1948—49, în anul universitar 1963—1964 numărul cadrelor didactice a crescut la peste 1.200, iar al studenţilor la 13.400. De remarcat că tot în acest an, 1963—1964, au urmat cursurile Universităţii tineri din 37 de ţări ale lumii. Trebuie să menţionăm şi aceea că faţă de 0,75% bursieri, cîţi erau în 1937—38 — astăzi aproximativ 70% din studenţii Universităţii sînt bursieri. Savanţi de seamă ilustrează şi astăzi catedrele Universităţii din Bucureşti, mulţi dintre ei făcînd parte din diverse organisme ştiinţifice şi culturale internaţionale.

Aşa se face că la festivităţile centenarului au luat parte reprezentanţi a 60 de universităţi, din toate părţile lumii, de la cele mai vechi, ca cea de la Bologna (fondată în 1075) şi Cambridge (1284), pînă la noile universităţi americane şi africane, de la unele mai apropiate ca cea din Moscova, pînă la cele mai îndepărtate, ca cele din Bombay, Pekin sau Tokio — cu toţii aducînd omagiul lor Universităţii noastre din Bucureşti. Astfel, reprezentantul celei mai vechi universităţi din Europa a mărturisit că „Universitatea din Bucureşti din punct de vedere ştiinţific este la nivelul celor mai bune din Europa", iar rectorul Universităţii din Moscova a declarat: „Avem un mare respect pentru ştiinţa, cultura şi arta D-Voastră", ca să dăm numai două exemple.

Sărbătorirea centenarului Universităţii din Bucureşti a însemnat, aşadar, un popas de seamă în drumul pe care această Universitate ca şi celelalte Universităţi din Ţară îl au de parcurs în cultivarea şi afirmarea pe mai departe a ştiinţei, culturii şi artei noastre naţionale.

Gh. Papiu

Pentru sănătatea poporului

Ridicarea nivelului de trai, material şi cultural, al oamenilor muncii în anii puterii populare, se reflectă şi în realizările din domeniul ocrotirii sănătăţii. Căci cea mai potrivită asigurare a sănătăţii este traiul mai bun, care corespunde nevoilor organismului şi perscripţiunilor igienice. La aceasta s-au adăugat mijloacele sanitare de prevenire a bolilor şi de tratament. In felul acesta se explică faptul că vîrsta medie a crescut de la 42 ani la 66 ani şi că ţara noastră figurează — şi pe planul asigurării sănătăţii — printre ţările cele mai dezvoltate. R. P. Romînă a lichidat tifosul exantematic şi malaria. Avînd un medic la 700 locuitori şi un cadru mediu-sanitar la 300 locuitori, ea ocupă un loc de frunte între celelalte ţări. De la 8.000 medici în 1944, am ajuns la 27.000 medici în 1964, care au la dispoziţie mijloace sanitare moderne. De la 34.000 paturi de spital în 1944, am ajuns în 1963 la 180.000 paturi.

Asistenţa medicală este gratuită.

Dezvoltarea industriei noastre farmaceutice a făcut posibilă satisfacerea nevoilor interne şi de export şi reducerea treptată a preţurilor medicamentelor. Din 1952 s-au efectuat şase reduceri de preţuri. Se dă bătălia şi împotriva bolilor de inimă, reumatice şi a cancerului. Capacitatea staţiunilor balneo-climaterice a fost mărită. In fiecare an tot mai mulţi oameni ai muncii îşi petrec concediile la mare sau la munte, în diferite staţiuni.

O atenţie deosebită se acordă îmbunătăţirii condiţiilor de locuit, prin construirea de noi apartamente, extinderea canalizărilor, îmbunătăţirea alimentării cu apă a oraşelor, electrificarea satelor, etc. Acestea sînt tot atîtea elemente, alături de altele, care arată marile progrese realizate de poporul romîn, care îşi făureşte o viaţă din ce în ce mai bună şi mai sănătoasă.

M.

De la conferința Nyborg IV

Indrumarea Mintuitorului Iisus Hristos, ca toți să trăiască împreună ca frații, s-a realizat între primii creștini (Fapte 2, 44). Dar cu timpul s-a impus o divizare pentru simple interese personale umane. De aceea în vremea noastră se pune foarte accentuat problema coexistenței pașnice în lume.

Cu tema aceasta specială se ocupă în deosebi Conferința Bisericilor Europene, numită și „Mișcarea de la Nyborg" din Danemarca, începînd încă din 1959 și punînd în centrul preocupărilor ei principiul contactelor reciproce între Est și Vest. In acest scop s-au ținut conferințele plenare din 1959, 1960 și 1962 la Nyborg, cu număr tot mai sporit de participanți. In fine, între 5 și 9 octombrie 1964 s-a ținut conferința Nyborg IV, însă nu în localitatea cu același nume, ci pe bordul vasului danez Bornholm. S-a zis că a fost primul sinod interconfesional pe un vapor, cum nu a mai fost încă în istorie.

Tema prinicipală se referă la: „A trăi împreună pe continente și ca generații" și au participat la întrunire 220 delegați, observatori și oaspeți din 23 de țări europene. Din partea Patriarhiei Romîne au participat: I. P. Sf. Mitropolit Iustin al Moldovei și Sucevei, P. Sf. Episcop Visarion, vicar patriarhal și Profesorii I. G. Coman, Gh. Moisescu și M. Șesan de la Institutele teologice ortodoxe, precum și episcopul reformat Alexandru Buthi de la Oradea. Din partea oficialității daneze a participat d-na ministru a Cultelor Bodil Koch.

Ședința a fost inaugurată la 5 octombrie de către episcopul reformat olandez Egbert Emmen. A urmat apoi salutul din partea Consiliului ecumenist al bisericilor de la Geneva rostit de secretarul general Vissert Hooft, care a urat conferinței succes, pentru a putea depăși problemele locale și a trece neapărat la cercetarea celor europene, spre rezolvare comună. In acest scop s-au asociat și rugăciunile de seară, susținute de pastorul R. Giscard de la Taize-Franța, cu ectenii pentru pace, colaborare și înfrățirea tuturor.

Orele biblice din următoarele zile, prezentate de teologul ceh prof. J. Soucek, aveau scopul să pregătească atmosfera sufletească pentru temele sesiunii, pornind de la faptul scripturistic de potolire a valurilor mării prin Mintuitorul Iisus Hristos (Mat. 8, 26 și 14, 24).

Primul referat principal l-a susținut prof. L. Joubert din Franța la tema: A trăi împreună pe continente. A subliniat în mod documentat că creștinii europeni trebuie să arate mai multă înțelegere pentru realitățile din celelalte continente, căci azi creștinii europeni nu mai pot fi cuceritori ca alte dăți, ci trebuie să fie înțelegători față de nevoile fraților lor de pretutindeni, pentru că greșelile trecutului, exprimate prin colonialism, trebuie îndreptate și rănile cauzate de acesta, vindecate.

Al doilea referat a fost prezentat de prof. D. Van Oppen din Marburg-R.F.G., la tema: A trăi împreună ca generații. Avînd în vedere chemarea Mintuitorului Iisus Hristos la mîntuire adresată tuturor, fără deosebire de generații, creștinii actuali, ținînd seamă și de nevoile lumii actuale, trebuie să stăruie pentru colaborarea sinceră și strînsă dintre tineri și cei maturi, căci numai astfel se va putea realiza comunitatea creștină pe drumul mîntuirii și se va putea contribui și din partea creștinilor la progresul real al vieții umane actuale.

Discuțiile în plen au fost susținute cu mult interes și aprofundare a problemelor, ca expresie a dorinței generale de a se contribui la realizarea unui pas înainte, în înțelegere reciprocă și comună, toți creștinii avînd aceleași obligații față de semenii lor de pretutindeni.

Apoi s-au continuat lucrările în două grupe de discuții, la temele: Obligațiile europenilor față de celelalte continente, prezidată de rev. K. Johnstone din Anglia, și la: Relațiile dintre generații: prezidată de I. P. Sf. Mitropolit Iustin al Moldovei și Sucevei. In acest timp a lucrat și un Comitet de numiri, în care se afla prof. M. Șesan, spre a desemna noii membri în Prezidiu și în Comitetul consultativ.

In plenul conferinței a fost votat apoi Statutul de organizare al Conferinței Bisericilor Europene, care a dat mișcării de la Nyborg și o stabilitate organizatorică, chemînd la colaborare: toate bisericile care mărturisesc pe Iisus Hristos ca Dumnezeu și Mintuitor, după cum zice Scriptura și-și îndeplinesc misiunea lor spre mărirea lui Dumnezeu, Tatăl, Fiul și Sfintul Duh.

A mai fost citit și referatul la tema: Bisericile și transformările sociale actuale în Europa, care va constitui obiect de discuții la sesiunea Nyborg V din 1966.

S-a mai hotărît ca pentru ușurarea activității, sediul Secretariatului Conferinței Bisericilor Europene să fie stabilit în Austria, în castelul Mühlegg de lîngă Graz, unde pe vremuri, prin 1597, a petrecut marele astronom european Ioan Kepler.

In fine, s-a rînduit prin vot noul Prezidiu de 7 persoane, cuprinzînd pe I. P. Sf. Mitropolit Iustin al Moldovei și Sucevei și pe I. P. Sf. Arhiepiscop Alexei din Tallin din Patriarhia Rusă. Apoi în Comitetul Consultativ de 18 membri au fost încadrați delegații ortodocși: P. Sf. Episcop Emilian Timiadis din Patriarhia ecumenică, prof. L. Pariiski și docent N. Zabolotski de la Academia duhovnicească de la Leningrad și păr. I. G. Coman de la Institutul teologic ortodox din București.

Intrunirea frățească s-a încheiat cu rugăciunea și meditația însuflețitoare, susținută de P. Sf. Episcop Emilian Timiadis. Și delegații și-au luat rămas bun și și-au zis la revedere, la recepția oferită de Ministerul Cultelor din Copenhaga.

Iată deci cîteva informații despre cele realizate la conferința Nyborg IV. A fost o întrunire în care a dominat principiul „împreunătrăirii", precum la ședințele Conferinței Creștine pentru Pace de la Praga stăpînește principiul „coexistenței", ca fiecare să trăiască în așa fel ca să fie folositor și semenului său.

Dar cele oferite la Nyborg IV și discutate pe bordul vasului Bornholm nu urmează să rămînă închise în dosare, ci ele trebuiesc cunoscute și aplicate de suflarea creștină pentru a duce la scopul dorit de „a trăi cu toții împreună". Cuvintele rostite din plin acolo trebuie să vibreze către toate sufletele creștine spre a trezi în ele ecoul gîndurilor bune, mai ales cînd acestea se cuprind și în Sf. Scriptură care zice: „care este omul căruia să nu-i placă viața și să nu iubească lungimea ei și să nu-i fie voia să se bucure de fericire?" (Ps. 34, 13).

Și aceasta se poate realiza numai în comunitatea semenilor, cînd frații sînt împreună!

Prof. M. Șesan

STIRI

Intre 3—13 august 1964 a avut loc la Frankfurt a. Main a 19-a Adunare Generală a Alianței Bisericilor Reformate, care cuprinde 96 biserici reformate și presbiteriene cu aproximativ 50 milioane credincioși. La Adunarea Generală au fost 400 delegați, între care reprezentanți ai Bisericilor reformate din R. P. Romînă, Polonia, Ungaria, Cehoslovacia și R. D. Germană. Pe lîngă problemele teologice și practice ale Bisericilor reformate, s-a discutat și problema relațiilor dintre Bisericile creștine și a atitudinii față de actualitate. Astfel, s-a declarat că „Alianța noastră este chemată să ia atitudine în lumina Sfintei Scripturi față de problema păcii, pentru împăcarea între rase și între Răsărit și Apus", In comunicatul Adunării Generale se spune: „E misiunea noastră să găsim, să prevedem și să eliminăm cauzele care duc la război. Biserica trebuie să spună un cuvînt clar împotriva tuturor miturilor, care amenință pacea". „Biserica trebuie să lucreze pentru dezarmare generală". Se condamnă deasemenea, discriminarea rasială, afirmînd egalitatea dintre rase.

Președinte al Alianței Bisericilor Reformate a fost ales Prof. Dr. Wilhelm Niesel, care a fost prigonit de regimul hitlerist pentru că făcea parte din „Biserica mărturisitoare", care condamna hitlerismul.

*

Intre 27—31 iulie 1964 a avut loc ședința Comitetului Executiv al Consiliului Ecumenic al Bisericilor la Academia Evanghelică Tutzing de lîngă München (R. F. Germană). Comitetul Executiv a luat atitudine pentru asigurarea condițiilor necesare ca Patriarhul ecumenic din Constantinopol să-și poată exercita liber funcțiunile, importante pentru Biserica Ortodoxă și pentru Mișcarea Ecumenică. Deasemenea s-a pronunțat pentru rezolvarea crizei cipriote pe cale pașnică prin O.N.U. Secretarul general, Dr. Visser't Hooft a anunțat că Biserica Ortodoxă Sîrbă a cerut să fie primită membră în Consiliul Ecumenic al Bisericilor, care cuprinde 213 Biserici ortodoxe și protestante din mai mult de 80 de țări, cu aproximativ 350 milioane de creștini.

*

Episcopul luteran al Turingiei (R. D. Germană), D. Dr. M. Mitzenheim, din prilejul împlinirii în august-septembrie 1964 a 50 ani de la izbucnirea primului război mondial și a 25 ani de la începutul celui de al doilea război mondial, a trimis parohiilor turingiene un „Cuvînt episcopal", în care amintind vinovăția germană pentru declanșarea acestor războaie, cheamă la acțiune ca să se înlăture primejdia unui nou război mondial. „Bisericile din Germania, dar și Consiliul Ecumenic al Bisericilor, Uniunea luterană mondială și de curînd Adunarea pan creștină pentru pace de la Praga au chemat pe creștini la rugăciune și faptă pentru pace. Rațiunea și umanitatea cer tratative, destindere, înțelegere, dezarmare. Indeosebi noi, germanii, sîntem chemați să acționăm pentru pace prin încredere și tratate, pentru zonă denuclearizată în Europa centrală. Domnul să ne conducă pe calea păcii".

Acest „cuvînt episcopal", d. D. Dr. Mitzenheim l-a trimis episcopilor luterani din cele două Germanii, cu îndemnul ca și ei să îndrepte cuvînt de pace către credincioșii din eparhiile lor.

*

Referindu-se la amintirea celor două războaie mondiale, papa Paul VI a dat — la 26 august 1964 — un apel pentru pace, singura care aduce fericire și bunăstare popoarelor. Pacea însă, nu poate fi temeluită pe puterea armelor nimicitoare, ci pe „înțelegerea reciprocă (între popoare) și încrederea reciprocă și pe spiritul conlucrării spre folosul comun". Experiența dureroasă a celor două războaie mondiale trebuie să fie un avertisment pentru generațiile de azi și de mîine ca așa ceva să nu se mai repete niciodată.

*

Aceeași amintire a determinat pe teologul vest-berlinez Dr. Heinrich Vogel să susțină în scris teza că „Germania (cele două state germane) trebuie să devină zonă a păcii", centru al unei zone a unei Europe centrale denuclearizate. Pentru aceasta e nevoie de rezolvarea problemei

Populaţia lumii

Populaţia lumii creşte anual cu 63 milioane persoane, ajungînd la mijlocul anului 1962 la 3.135.000.000 locuitori, cu o rată medie de creştere de 2,1 la sută. Aceste cifre sînt cuprinse în Anuarul demografic al O.N.U. pe anul 1963, care a fost dat publicităţii la New York. In ce priveşte populaţia diferitelor ţări, anuarul subliniază că în R. P. Chineză trăiesc 670 milioane locuitori, în India — 449 milioane, U.R.S.S. — 221 milioane; S.U.A. — 187 milioane, Indonezia 98 milioane; Pakistan — 97 milioane; Japonia — 95 milioane; Brazilia — 75 milioane; R. F. Germană — 55 milioane şi Anglia — 53 milioane. Din punctul de vedere al suprafeţei, cele mai mari ţări din lume sînt în ordine descrescîndă: U.R.S.S., Canada, R. P. Chineză, S.U.A., Brazilia, Australia, India, Argentina, Sudan şi Algeria. Avînd 8.613.000 locuitori în octombrie 1962, Tokio rămîne cel mai mare oraş din lume, urmat de New York cu 7.781.984 locuitori în aprilie 1960; Şanhai — 6.900.000; Moscova — 6.317.000; Bombay — 4.422.000; Pekin — 4.010.000; Chicago — 3.350.404; Cairo — 3.418.400.

In anuar se subliniază că această clasificare ar fi diferită dacă s-ar ţine seamă că marile centre urbane ca Londra şi Paris au depăşit mult delimitările lor administrative. „Marea Londră" avînd în acest fel peste 8 milioane locuitori, iar „Marele Paris" peste 7 milioane.

---

germane prin tratative şi convorbiri între guvernele celor două state germane.

*

Preşedintele Conferinţei centrale metodiste, (care a avut loc în septembrie la Leipzig), episcopul Dr. Wunderlich (Frankfurt a. Main) a declarat: „Noi sîntem toţi de acord: nu mai trebuie să existe război! Fiecare ştie ce ar însemna un nou război. De aceea noi, metodiştii, sîntem cu toată inima pentru ceea ce am declarat la toate Conferinţele noastre, pentru menţinerea păcii". Ca martori ai lui Iisus, metodiştii din toată lumea lucrează pentru pace cu toţi oamenii de bunăvoinţă. La aceeaşi sesiune a Conferinţei Centrale, episcopul metodist american Dr. Raines a susţinut coexistenţa paşnică şi a declarat că toată lumea trebuie să fie pentru pace. Intr-un timp în care omenirea stă în faţa primejdiei de a se autonimici, e misiunea şi a Bisericii metodiste să construiască punţi şi să contribuie la înţelegere.

*

In vizita, făcută în septembrie 1964 de Sanctitatea Sa Patriarhul Alexei al Moscovei şi întregii Rusii, la sediul Consiliului Ecumenic al Bisericilor din Geneva, d. Dr. Visser't Hooft, secretarul general al C.E.B. a caracterizat pe Sanctitatea Sa ca pe „un mare prieten al mişcării de unire" creştină.

S. S. Patriarhul Alexei a acordat dlui V. Hooft ordinul „Sf. Vladimir". Călătoria S. Sale e prima călătorie în Apus a unui patriarh al Bisericii Ortodoxe Ruse de cînd există această Biserică.

*

Conciliul II Vatican — în a treia sesiune — a aprobat răspunderea episcopatului întreg la conducerea generală a Bisericii. Puterea sa supremă o exercită Colegiul episcopilor în conciliile ecumenice, dar aceeaşi putere colegială a episcopilor poate fi exercitată împreună cu papa şi în afara Conciliului. De aceea se prevede înfiinţarea unui Consiliu al episcopilor.

Conciliul II Vatican a aprobat deasemenea ca credincioşii romano-catolici, în caz de extremă necesitate, să apeleze la preoţii ortodocşi pentru ori ce fel de servicii religioase.

N.

Vizită la Sibiu

La 22 octombrie 1964 au făcut o vizită în Sibiu la episcopia luterană şi la Mitropolia ortodoxă, d. Dr. Marcel Pradervand (Geneva), secretar general al Alianţei Bisericilor Reformate şi d. episcop Imre Varga (Cehoslovacia), vicepreşedinte al Alianţei Bisericilor Reformate.

La episcopia luterană, eminenţa Sa episcopul Fr. Müller, *după ce a făcut istoricul acestei episcopii, a spus că credincioşii luterani sînt buni cetăţeni ai patriei şi că între Bisericile ortodoxă, luterană şi reformată din Ardeal există relaţii de bunăînţelegere şi colaborare. D. episcop* I. Varga *arată impresia profundă ce le-a făcut-o dragostea cu care au fost primiţi la Bucureşti de Prea Fericitul Patriarh Justinian şi perspectiva largă a Prea Fericirii Sale despre ecumenism şi despre situaţia şi rolul Bisericii în vremea noastră. Din cele constatate la Bucureşti şi la Sibiu, înţelege că aici credinţa este strîns legată de credincioşia faţă de patrie şi cei mai apreciaţi conducători ai Bisericilor sînt şi buni patrioţi.*

Biserica Ortodoxă Romînă e privită pretutindeni în Ecumenism ca una din cele mai vii în spaţiul ortodox al ecumenismului. Ortodocşi, luterani şi reformaţi sîntem strînşi laolaltă pentrucă avem aceeaşi răspundere de slujire.

Felicită pe reprezentanţii Statului romîn, care pot privi în viitor cu multă încredere.

De la episcopia luterană, oaspeţii au venit la Institutul Teologic (ortodox) de grad Universitar, unde îi aşteptau profesorii şi studenţii Institutului Teologic ortodox şi ai Institutului Teologic Protestant, secţia evanghelică-Sibiu. La programul festiv au fost de faţă: d. Dr. M. Pradervand, d. episcop I. Varga, Eminenţa Sa episcopul luteran Fr. Müller, d. episcopi reformaţi I. Nagy (Cluj) şi Al. Buthi (Oradea), P.C. vicar arhiepiscopesc Tr. Belaşcu, consilieri ortodocşi şi luterani, d. St. Iuhász, rector al Institutului Teologic Protestant de grad Universitar (Cluj), d. H. Binder, decanul secţiei evanghelice a Institutului Teologic Protestant ş. a. Corul studenţilor teologi, condus de Pr. Prof. Gh. Şoima, a executat imne religioase şi cîntece pentru pace şi pentru viaţa cea nouă. *P. C. rector* Sofron Vlad *salută pe oaspeţi în numele profesorilor şi studenţilor celor două Institute Teologice (ortodox şi protestant) şi spune că întîlnirile ecumenice anterioare, ca şi cea de astăzi, contribuie la unirea dintre cetăţenii diferitelor ţări şi dintre credincioşii diferitelor confesiuni. In ţara noastră, unde sînt asigurate drepturi egale pentru toţi cetăţenii şi e garantată libertatea religioasă pentru toate cultele, toţi muncesc cot la cot, însufleţiţi de acelaş elan pentru propăşirea şi bunăstarea patriei, iar între culte există relaţii de prietenie şi colaborare frăţească. Pildă şi sprijin, în această privinţă au primit slujitorii cultelor de la credincioşii înşişi. Aşa se explică colaborarea strînsă dintre Institutele Teologice ortodox şi protestant. Iar Institutul Teologic Ortodox din Sibiu, în cei peste 150 ani de existenţă, a cultivat spiritul irenic, de bunăînţelegere, pace, frăţietate şi bună colaborare cu cei de altă credinţă.*

D. Dr. Marcel Pradervand, *secretar general al Alianţei Bisericilor Reformate, mărturiseşte bucuria de a fi azi printre profesorii şi studenţii teologi din Sibiu, precum ieri au fost printre cei de la Institutul Teologic din Bucureşti. Ei au avut experienţa legăturilor ce unesc Biserica reformată cu Biserica luterană germană la Congresul de la Frankfurt şi cu Biserica Ortodoxă Romînă ca oaspeţi ai Prea Fericitului Patriarh Justinian. Noi credem în unitatea Bisericii, ne rugăm pentru unitatea Bisericii, lucrăm pentru unitatea Bisericii. Această unitate nu se poate realiza prin revenirea la Roma, ci numai în Iisus Hristos. E nevoie de o înnoire a Bisericilor, ca ele să lucreze pentru pace, pentru dreptate socială. Bisericile din democraţiile populare dovedesc că se poate lucra împreună — chiar dacă nu e aceeaşi bază filozofică — pentru binele poporului, în mijlocul căruia trăim. Cu cît sîntem mai fideli credinţei noastre, cu atît ne şi angajăm mai deplin pentru binele poporului şi omenirii întregi. Aceşti tineri teologi să fie creştini adevăraţi şi angajaţi pentru mai multă dragoste, iubire şi adevărată pace.*

D. episcop I. Varga, *vicepreşedinte al Alianţei Bisericilor Reformate, aduce salutul dlui decan I. Hromadka, preşedintele Conferinţei Creştine pentru Pace. Mişcarea aceasta a dovedit că Bisericile pot colabora strîns fără a stabili între ele o bază dogmatică comună. Prin conlucrarea pentru pace ne cunoaştem reciproc şi ajungem să ne înţelegem mai bine şi pe plan bisericesc. „Ecumene" înseamnă globul pămîntesc întreg. „Ecumene" este totodată şi unitatea Bisericii. Azi pămîntul e mic. Astfel că participăm la tot ce se întîmplă oriunde. Misiunea Bisericii e de a aduce o contribuţie concretă la ceea ce este şi trebuie să fie omul. Ecumenismul creştin trebuie să stea în slujba ecumenei — adică a lumii întregi. Cele două sfere ecumenice trebuie să colaboreze, ca să ne putem bucura de o viaţă tot mai îmbelşugată. Să ducem dragostea noastră către omenirea întreagă.*

La cina ce a urmat, P. C. vicar Tr. Belaşcu *aduce salutul I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae şi arată că Sibiul a dat pildă de înfrăţire între culte. Ortodocşi, luterani, reformaţi, sîntem animaţi de idealul unităţii şi păcii şi mergem, împreună cu forţele progresului, pentru pace şi înflorirea patriei.*

D. episcop I. Varga, *mulţumeşte pentru salutul transmis de I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae şi arată însemnătatea contactelor personale şi a acţiunii concrete în apropierea între oameni, Biserici şi popoare. Biserica nu e în lume ca să stăpînească (concepţie romano-catolică), ci să slujească acelora pe care Domnul însuşi i-a slujit, adică poporului şi omenirii.*

Exprimă recunoştinţă şi mulţumire pentru mărinimia arătată de statul romîn.

Eminenţa Sa episcopul luteran Fr. Müller *spune că la noi e un fel de model pentru conviefuirea Bisericilor în spirit ecumenic, pentru că Bisericile sînt legate de Evanghelie şi de popor.*

D. episcop reformat I. Nagy *(Cluj), mulţumeşte Mitropoliei ortodoxe pentru dragostea frăţească şi spune că Duhul Sfînt ne cheamă se arăm adînc şi să semănăm sămînţa roditoare spre binele Bisericilor noastre, spre propăşirea patriei şi spre pacea tuturor.*

Vizita aceasta a prilejuit o nouă mărturie a conlucrării între Biserici — în spirit ecumenic — pentru unitatea lor în Hristos şi în slujirea poporului şi păcii.

N.

Pe lujerul de gînd...

Pe lujerul de gînd înviorat
Am aşezat sărutul dăruirii,
Vreau ram să fiu cu poame încărcat
Să guste toţi din fructele iubirii.

Cu fraţii mei de trudă-aş vrea să fiu
Un pionier pe drumuri către soare
Şi cu condei de frumuseţi să scriu
A muncii epopee-noitoare.

Vreau pacea să triumfe peste tot,
Să ardă-n veci ale iubirii ruguri
Şi oamenii alături cot la cot
Să strîngă-n piept ai fericirii muguri.

Preot Ştefan Tascianu

Intrarea în biserică a Maicii Domnului

În amintirea Intrării Sfintei Fecioare Maria în biserica din Ierusalim, Sfinții Părinți au așezat sărbătoarea Intrării în biserică a Maicii Domnului în 21 noiembrie, care se numără între cele douăsprezece sărbători mari domnești. După Gherman și Tarasie, patriarhii Constantinopolului, această sărbătoare datează din sec. VIII. Serbarea acestei zile a început a se introduce în Biserica occidentală abia în 1375, iar oficial în toată Biserica apuseană în 1585 sub papa Sixtus V.

Vom aminti aci cîteva date din perioada timpurie a vieții Preasfintei Fecioare.

Predania spune că atunci cînd Preacurata a împlinit un an, dreptul Ioachim a chemat la o solemnitate familială pe preoți, bătrîni, rude și pe cunoscuții cei mai apropiați în care timp a rugat pe preoți să binecuvinteze copila. Ei au rostit asupra ei rugăciunea: „Doamne părintele nostru, binecuvintează copila aceasta și-i dă ei un nume slăvit și veșnic în toate neamurile". Participanții au răspuns: „Amin!" (Așa să fie!)

Cînd copila a împlinit doi ani, dreptul Ioachim a hotărît să dedice pe fiica sa lui Dumnezeu și Bisericii, însă dreapta Ana mișcată de sentimentul matern, a rugat ca să mai amîie această închinare cu un an. Părinții spirituali au intensificat mai mult pregătirea fiicei lor, și pe ei înșiși pentru acest eveniment pentru despărțirea de aceea, pe care vreme de 50 ani au cerut-o în rugăciune stăruitoare de la Domnul. „Ascultă fiică, și vezi și pleacă urechea ta și uită pe poporul tău și casa părintelui tău, că a poftit împăratul frumusețea ta; el e Domnul tău: închină-te înaintea lui" (Psalm 44, 12—13). Astfel a prevestit David evenimentul întrării Ei în Biserica lui Dumnezeu.

În sfîrșit, a sosit și timpul împlinirii acestei prevestiri a proorocului lui Dumnezeu: să uiți Fiică casa părintelui tău și din Nazaret să fii dusă în templul din Ierusalim.

Tradiția veche istorisește că toate rudele și cunoscuții, vîrstnici și copii, s-au adunat ca s-o petreacă la templu. În fruntea procesiunii mergeau fetele tinere cu lumînări și cîntări din psalmi, după care urmau drepții părinți care conduceau pe fiica lor de trei ani, iar după ei mergeau toți ceilalți.

Atunci s-a împlinit prezicerea proorocului, care zice: „În haină pestriță se va duce la împăratul; Aduce-se-vor în urma ei fecioarele, cele de aproape ale ei; Aduce-se-vor cu veselie și bucurie și vor intra în palatul împăratului" (Psalm 44, 16—17).

Această procesiune solemnă a fost întîmpinată la templul din Ierusalim de preoți în frunte cu arhiereul Zaharia. Cînd au pus-o pe copilă pe prima treaptă a templului au luat de la Ea îmbrăcămintea de călătorie și au îmbrăcat-o în haine albe de sărbătoare. De aci, Ea singură cu lumînarea în mînă, a urcat toate celelalte cincisprezece trepte ale templului de la intrare, pătrunzînd în partea dinlăuntru. Aci, dreptul Zaharia, după insuflarea Duhului Sfînt, a luat-o de mînă și a condus-o prin templu drept în Sfînta Sfintelor, unde se afla chivotul Legii, prototipul Maicii Domnului. Prin întrarea în Sfînta Sfintelor a Preacuratei Fecioare, s-a arătat că se apropie timpul cînd se va îndeplini cu Ea ceea ce s-a prezis de prooroci: că dintr-o fecioară se va naște Mîntuitorul. Și s-au minunat toți de un eveniment așa de însemnat: întrarea Pururea Fecioarei în Sfînta Sfintelor. „Îngerii întrarea cei Preacurate văzînd s-au mirat, cum că slavă a întrat în Sfînta Sfintelor" — glăsuiesc cîntările bisericești. Astfel s-a petrecut întrarea în biserică a Preacuratei Pururea Fecioare Maria, care au prezis-o proorocii.

Ea a fost adăpostită în clădirea fecioarelor de lîngă templul din Ierusalim. Fetele mai în vîrstă de aci, după binecuvîntarea și îndrumarea arhiereului, o învățau să citească din Sf. Scriptură, rugăciunile și lucrul de mînă. Ea intra în templu de trei ori pe zi pentru rugăciune și preamărea pe Dumnezeu. Aci, s-a întărît cu Duhul Sfînt.

La vîrsta de nouă ani, Preacurata Fecioară, care-și petrecea timpul pe lîngă templu, a suportat prima durere din viața Sa, moartea tatălui ei, Ioachim. Mama Ei, Ana, rămînînd singură, cu mai puține griji, și-a părăsit casa, stabilindu-se mai aproape de fiică — în casa văduvelor de lîngă templul din Ierusalim, unde curînd a și murit. Fecioara Maria, cea aleasă de Dumnezeu, rămînînd fără părinți, s-a alipit cu inima sa cu mai multă tărie de Dumnezeu, dînd făgăduința de a rămîne pururea fecioară și de a sluji Domnului, pînă în sfîrșit, gata de a îndeplini voia Lui.

Dacă prin sărbătoarea Nașterii Pururea Fecioarei, Sf. Biserică preamărește „începutul mîntuirii noastre", la sărbătoarea Intrării în biserică se preamărește începutul pregătirii Fecioarei Maria, ca Ea să devină „lăcaș, celui ce s-a născut mai înainte de veci din Tatăl fără stricăciune, spre mîntuirea sufletelor noastre" (stihira sărbătorii). Aceasta este ziua, cînd „chivotul însuflețit, cel ce a cuprins necuprinsul, se aduce Domnului". (stihira)

De aceea, inima noastră întîmpină azi cu piozitate și rugăciune deosebită pe Preacurata cea aleasă de Dumnezeu, ca pe o „biserică însuflețită, care se introduce astăzi în biserica lui Dumnezeu" și prin aceasta „prevestește tuturor pe Hristos". De acum Ea se dedică în întregime lui Dumnezeu, devine, „locașul" Duhului lui Dumnezeu, pregătindu-se să îndeplinească destinația Sa: „...să cuprindă pe Cel necuprins", să arate tuturor pe „Nutritorul vieții noastre".

De aceea Biserica ne cheamă cu aceste cuvinte:

„Veniți toți credincioșii, — glăsuiește Sf. Biserică — să lăudăm, pe ceea ce este una fără de prihană, pe cea mărturisită de proroci, și în biserică adusă, care mai înainte de veci a fost rînduită a fi Maică și în anii cei mai de pe urmă s-a arătat Născătoare de Dumnezeu". (stihira sărbătorii)

Sf. Biserică, chemîndu-ne să prăznuim Intrarea în Biserică a Preacuratei, prin rînduiala slujbelor sale dumnezeești, ne introduce în profunzimea tainei acestei sărbători, ne chiamă să întrăm în atmosfera sfîntă pregătitoare a marii sărbători care va urma: Nașterea Domnului, prin care ni se aduce de la Dumnezeu o viață nouă, astfel că în conștiința și inima noastră acest praznic se leagă strîns de marele praznic al bucuriei creștine: Crăciunul sau Nașterea Domnului.

Pr. C. Pistrui

Iubirea creștină

A fi creștin însemnează a fi în relații de iubire cu Dumnezeu, cu semenii tăi, și cu întreaga făptură, pentru că ea te înfrățește, te solidarizează cu lucrurile, cu plantele, cu viețuitoarele, cu semenii, cu comunitățile, cu Dumnezeu.

Tot ea e aceea care topește egoismul și realizează comunitatea intimă dintre persoanele umane, pînă la dăruirea totală, fiindcă prin însăși natura sa, iubirea însemnează pe de o parte descoperirea sau într-un anume sens, chemarea la existență a persoanei altuia, iar pe de altă parte, afirmarea, voirea ei pentru ea însăși încît putem spune că iubirea creștină este ieșirea din egoism, este lansare sau revărsare a vieții în afară, este deschiderea către altul, este altruism, dăruire, absorbire și transpunere în altul, este împlinirea superlativă a personalității, pe drumul destinului creatural.

Ea este unificarea dintre noi și Dumnezeu, între noi și semen, cu scopul de a trăi într-o comunitate pentru o deplină mulțumire și fericire.

Iubirea creștină este forța spirituală a creștinismului, capabilă să răscolească adînc sufletul și să ne transfigureze în înger strălucitor, descătușînd viața din robia păcatului și a morții. În creștinism iubirea e privită ca virtute prin excelență, care cuprinde în ea toate virtuțile. Se poate spune deci că în esența sa creștinismul este iubire, iubirea creștină fiind o virtute din care emană alte multe virtuți. Ea este „plinătatea legii", despre care Sf. Apostol Pavel vorbește în una din epistolele sale.

Omul însuși, după învățătura creștină, este rezultatul iubirii; creiat din iubire, se susține prin iubire și e dator să trăiască prin și pentru iubire. Prin iubire noi ne recunoaștem ca frați, egali și liberi, aparținînd aceleiași mari familii, al cărei cap și tată este Dumnezeu.

Ultima expresie a vieții și voinței lui Iisus pe care El ne-o recomandă este tot iubirea. De aproape două milenii ne spune: „Poruncă nouă dau vouă să vă iubiți unul pe altul, precum eu v-am iubit pe voi, așa și voi unul pe altul să vă iubiți" (In. 13, 34). Aceste cuvinte ale Mîntuitorului Iisus Hristos candelă aprinsă fie inimilor noastre.

Lucian Idomir

Binecuvîntare de Biserică

Duminică, 4 octombrie, a avut loc binecuvîntarea bisericii din parohia Ohaba (prot. Sebeș). Prin strădania credincioșilor și a părintelui I. Mihălțan, biserica a fost înnoită cu zugrăveală și s-a introdus în ea curentul electric. Înalt Prea Sfințitul nostru mitropolit Nicolae a delegat pentru binecuvîntarea bisericii pe I. P. C. Pr. arhim. Nicolae Mladin.

După Utrenie, s-a săvîrșit Sfințirea Apei în fața bisericii. Apoi s-a stropit biserica și în afară și înlăuntru. A urmat Sf. Liturghie. Soborul a fost format din: I. P. C. arhim. N. Mladin, P. C. prot. st. I. Langa (Sibiu), P. C. prot. Cantor (Sebeș), C. pr. Sextil Dascăl (Secășel) și I. Mihălțan, C. diacon I. Bolog (Sibiu). Răspunsurile le-au dat corul și credincioșii. După obiceiul locului, pr. prot. Cantor a predicat imediat după citirea Evangheliei, despre credință, arătînd cum credința trebuie să rodească în fapte bune, pentru propășirea patriei și pentru pace. La sfîrșitul Sf. Liturghii, pr. Mihălțan a făcut o scurtă prezentare a vieții acestei parohii și a realizărilor ei, și a mulțumit I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae, Consistorului arhiepiscopesc, soborului liturghisitor, tuturor celor ce au contribuit la înnoirea bisericii. A adus cuvînt de mulțumire și Departamentului Cultelor și organelor locale de stat.

I. P. C. arhim. Dr. N. Mladin, aducînd binecuvîntarea I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae, a vorbit despre legătura credincioșilor cu biserica, în care se adună ca să se închine Domnului și să primească darurile Sale cele dumnezeiești. A îndemnat la muncă rodnică, pentru ca ogoarele să dea rod îmbelșugat, spre binele poporului întreg. A îndemnat de asemenea la dragoste și înfrățire, ca pacea și bunăvoirea să se întărească pretutindeni. Prețuind vrednicia preotului și credincioșilor, și-a exprimat nădejdea că ei vor munci și în viitor cu mai mult spor pentru înflorirea patriei și pentru pacea a toată lumea.

Participant

Redactor: Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu 42.418

Anul 112 Sibiu, 15 decembrie 1964 Nr. 47—48

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÎNĂ DE ALBA IULIA ŞI SIBIU

PREŢUL INSERŢIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserţiunile se adresează ADMINISTRAŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ŞI CORESPONDENŢA
se adresează REDACŢIEI Telegrafului Romîn, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

A trăi împreună

De o vreme se discută cu atenţie deosebită între oameni, pe plan internaţional, despre coexistenţă, ca o necesitate evidentă umană actuală. Cu ea se ocupă forurile mondiale ale O.N.U.-lui, Consiliul Mondial al Păcii, Consiliul ecumenist al bisericilor de la Geneva, Mişcarea Conferinţei Creştine pentru Pace de la Praga, Conferinţa Pugwash din Anglia, Conferinţa Puidoux şi altele, precum şi Confederaţia mondială pentru dezarmare.

Problema a fost tratată recent şi la sesiunea Conferinţei Bisericilor Europene de la Nyborg-Danemarca, în octombrie 1964, în cadrul referatelor: A trăi împreună pe continente, A trăi împreună ca generaţii.

Pentru un creştin problema se pune, firesc, în legătură cu învăţătura Sf. Scripturi şi iată ce zicea ea în această privinţă:

Pentru primii oameni era firesc lucru să trăiască împreună, aşa că generaţiile de părinţi, tineret şi copii petreceau împreună. Apoi Noe a fost salvat pe corabie cu toată casa sa, adică cu toţi membri familiei, soţia, fiii şi nurorile (Gen. 8, 1 şi 16). Apoi urmaşii s-au răspîndit în lume pe linia descendenţilor lui Sem, Ham şi Iafet (Gen. 10) şi totuşi „tot pămîntul avea un singur grai şi aceleaşi cuvinte" (Gen. 11, 1) şi era un singur popor, (Gen. 11, 6), împrăştiat pe toată faţa pămîntului (Gen. 11, 8). Totuşi oriunde mergeau oamenii, ei purtau în sufletul lor conştiinţa unităţii neamului omenesc, chiar dacă apoi li s-au amestecat limbile (Gen. 11, 9).

Vremile ulterioare, care au produs orînduirea sclavagistă, cunosc divizarea pe popoare şi generaţii; unii erau stăpîni, alţii robi; copiii erau de o parte, tineretul de alta, femeile separat, maturii în activitate publică şi bătrînii la poveşti.

Dar Mîntuitorul Iisus Hristos s-a adresat cu Evanghelia Sa către toţi, către noroade, de care i s-a făcut milă (Mat. 9, 36) şi afirma că şi neamurile, în afară de iudei, nădăjduiesc întru numele Său (Mat. 12, 21). De aceea nu este deosebire între oameni, căci frate şi soră şi mamă cu Hristos este oricine care face voia Tatălui ceresc (Mat. 12, 50). De aceea Fiul Omului nu a venit în lume ca să piardă suflete omeneşti, ci să le mîntuiască (Luc. 9, 59), adică pe toţi şi nicidecum pe alese. Astfel Mîntuitorul a săturat în pustie, cu 5 pîini şi 2 peşti, la 5.000 de bărbaţi, în afară de femei şi copii (Mat. 14, 21). Iisus i-a chemat la sine pe copii (Mat. 19, 14), a săvîrşit minuni faţă de tineri (Mat. 17, 15; Luca 7, 11s; 8, 41s; Ioan 4, 47s); a tămăduit oameni în vîrstă, femei şi bătrîni (soacra lui Petru), La intrarea sa triumfală în Ierusalim l-a întîmpinat tot norodul (Luca 19, 37) şi norodul l-a însoţit pînă pe vîrful Golgotei (Luca 23, 27).

Iisus a murit pe cruce pentru toate generaţiile şi noroadele pe care le-a copleşit cu harurile Sale. De aceea El şi-a trimis ucenicii şi apostolii la toate neamurile (Mat. 28, 19), căci precum El singur a fost trimis de Tatăl în lume, aşa îi trimite şi pe apostoli în lume către toată făptura (Ioan 17, 18), fără nici un fel de discriminare. Şi apostolii vor boteza apoi „toată casa", fără deosebire de generaţii şi stări sociale, cum e cazul sutaşului Cornelie (Fapte 10, 48s) şi al lui Onisim (Fil. 10).

Biserica, sau comunitatea creştină organizată, s-a adresat de la început către toate neamurile şi toate generaţiile. De aceea la Sf. Liturghie a Bisericii Ortodoxe vor participa, fără deosebire, toate generaţiile, alături şi împreună; ele ascultă aceeaşi sfîntă slujbă, fac aceeaşi sf. cruce, se închină şi sărută sf. icoane la fel, chiar dacă unii primesc învăţătura creştină ca bucate slabe sau tari (I Cor. 3, 1).

La Cincizecime au înţeles cuvîntul Sf. Evanghelii, în limba lor, parţii, elamiţii, mezii, iudeii, capadocienii, frigienii, egiptenii, cretanii, arabii, romanii şi alţii (Fapte 2, 8—11). Apostolul Petru a putut să spună că: făgăduinţa lui Dumnezeu este pentru voi, pentru copiii voştri şi pentru toţi cei ce sînt departe acum (Fapte 2, 39); Apostolul Pavel poate afirma că: nu mai este nici iudeu, nici elin, nu mai este nici rob şi nici slobod, nici parte bărbătească şi nici femeiască, pentru că toţi una sînt în Hristos (Gal. 3, 28), deoarece Dumnezeu nu se uită la faţa omului şi de aceea el, Pavel, a fost trimis să vestească Evanghelia la neamuri (Gal. 2, 6—7), căci toţi oamenii sînt ieşiţi din unul singur (Fapte 17, 26).

Prin urmare toţi oamenii de pretutindeni sînt fraţi întreolaltă, ori unde s-ar afla pe acest pămînt. Şi, fiind fraţi, ei trebuie să o dovedească şi prin faptele frăţeşti.

Prof. M. Şesan

Gînduri de Crăciun

Creştinii prăznuesc astăzi Naşterea cea după trup a lui Iisus Hristos. De aproape două mii de ani, minunea din noaptea Crăciunului — şi din staulul Betleemului — înfăţişează cu dumnezeiască simplitate şi duioşie, creştinească bucurie a Naşterii Domnului, evocînd în toată pioasa ei măreţie începutul slobozirii noastre din robia păcatului. Şi an de an, icoana Pruncului din Betleemul Iudeii trece prin casele noastre ca o bucurie caldă peste sufletul creştin pe care îl cheamă să îngenunche smerit la picioarele altarului şi să cînte cu bucurie:

„Hristos se naşte, măriţi-L!
Hristos din ceruri, întîmpinaţi-L!".

Şi în anul acesta, în această zi de luminat praznic, pămîntul se pleacă cernit preamărind cu smerită cuviinţă Naşterea cea minunată din Fecioara Maria.

Naşterea Sa are loc la „plinirea vremii" şi aceasta sosise! Lumea — mai mult sau mai puţin — era pregătită să-L primească. Arhanghelul Gavriil îşi împlinise dumnezeiasca solie: Fecioara Maria se cutremurase toată şi — smerită — acceptase taina, cu adevărat mare pentru toată creştinătatea. Cezarul August dase poruncă în toată împărăţia, ca fiecare iudeu — acum sub stăpînire romană — să se înscrie în oraşul de unde se trăgea. Şi lucrul acesta l-au făcut şi bătrînul Iosif din Nazaretul Galileii şi Fecioara Maria. Şi ca unii ce se trăgeau din neamul lui David, au trebuit să se înscrie în cetatea psalmistului împărat, în oraşul Betleem. Ajungînd călătorii în noaptea sfîntă în oraşul Betleem, nemai găsind nici adăpost, s-au retras într-o peşteră la poalele muntelui, primind prietenească ospitalitate a necunoscuţilor păstori.

Şi-n noaptea plină de linişte adîncă şi tainică Cerul pogorî pe pămînt născîndu-se din prea fericita şi pururi pomenita Fecioară, Iisus Hristos, despre care îngerul Domnului grăi celor de faţă: „Nu vă temeţi, căci iată vestesc vouă bucurie mare care va fi la tot norodul, că întru această noapte s-a născut Hristos Domnul".

Minunea cea mare se împlinise! Staulul Beetleemului îşi deschisese larg porţile prin care avea să între Împăratul Slavei şi Iisus Hristos s-a născut, peceţile firii omeneşti rămînînd aceleaşi de dinaintea Naşterii. Zămislit din Duhul Sfînt „şi nu din poftă bărbătească", Fecioara Maria nu e decît o punte de trecere a lui Dumnezeu pe pămînt, cu chip de om. Nimic neobişnuit, nimic spectaculos, ci totul neînchipuit de simplu, ştiut fiind că lui Dumnezeu toate îi sînt cu putinţă.

Această întîmplare — unică în măreţia ei — avea să schimbe de atunci şi măsura timpului.

Milioane de vetre — fumegînde ziua, strălucitoare noaptea — prăznuiesc astăzi pe Acela care lăsînd Cerul a coborît pe pămînt spre a ne aduce o Evanghelie a iubirii între oameni, a frăţiei şi a îndurării. Pe la casele credincioşilor steaua e aducătoare aminte de steaua din noaptea Betleemului, iar duioasele colinde închinate dumnezeescului Prunc simbolizează parcă şi pe craii purtători de împărăteşti daruri.. Adeseori cuvîntul omenesc e prea mic spre a cuprinde măreţia întîmplărilor care au schimbat faţa sufletului. Dar creştinătatea — deapururi recunoscătoare — a continuat veac de veac să înalţe smerite rugi sub toate bolţile altarelor întru miros de duhovnicească smerenie, ştiind că în El e mîntuirea.

Deasupra staulului de dobitoace din peştera Betleemului în care s-a născut Acela pe care somptuoasele palate ale antichităţii romane nu erau în stare să-l primească, îngerii lui Dumnezeu din albastrele înălţimi ale Cerului au rostit cîntarea aceea pe care o vom rosti deapururi şi pentru împlinirea căreia ne vom strădui

(Continuare în pag. 2)

Sărbătoarea iubirii

Clopotele de Crăciun ne vestesc că Fiul lui Dumnezeu s-a întrupat din Sfînta Fecioară Maria, S-a făcut om ca noi. Harul mîntuitor al lui Dumnezeu *s-a arătat tuturor* învățîndu-ne să vieţuim cu înţelepciune şi dreptate — scria Sf. Apostol Pavel în epistola sa către Tit. (Cap. II, 11—12).

...Cerul s-a coborît pe pămînt. Din acea clipă, a Naşterii, o schimbare adîncă avea să se săvîrşească în sufletele oamenilor. Corul îngerilor care cînta „pace pe pămînt, între oameni bună voire", arată că dragostea şi pacea se vor sălăşlui în lume. Sfînta Biserică vestind marea taină a Naşterii Domnului, spune: „Fiul lui Dumnezeu s-a făcut om", „Cuvîntul trup s-a făcut şi s-a sălăşluit între noi" (Ioan 1, 14). Fiul lui Dumnezeu S-a coborît de la tronul Tatălui ceresc la noi. S-a făcut om asemenea nouă pentru ca prin El să putem vedea şi învăţa pacea şi dragostea cea mai înaltă. Căci mîna Domnului Iisus cu care El a răspîndit atîtea binefaceri nu este decît mîna Tatălui însuşi care prin Fiul se îndreaptă iubitoare şi iertătoare spre noi toţi.

Acum aproape 2000 de ani s-au deschis stăvilarele cerului. Un nesfîrşit val de dragoste dumnezeească s-a revărsat peste lume. Iisus învaţă că toţi oamenii sînt egali şi fraţi înaintea lui Dumnezeu. Un potop de iubire a început a cuprinde sufletele. Într-adevăr, dragostea creştină din primele veacuri a fost ceva nou pentru vremea aceea. Astăzi, dragostea dintre oameni ni se pare ceva firesc.

...Cu aproape 2000 de ani în urmă Dumnezeu a trimis pe pămînt pe Fiul Său ca să ne arate calea mîntuirii, să ne dezrobească din robia păcatului şi frica morţii. Să îngenunchiem astăzi cu recunoştinţă adîncă şi cu evlavie în faţa ieslei Pruncului Dumnezeesc; să rugăm pe Fiul lui Dumnezeu, Mîntuitorul nostru, să ne umple de gînduri şi fapte bune, de pace şi bunăvoire. Să-L rugăm să pună pe noi mîna Sa cea milostivă şi să întărească în noi toţi adevărata dragoste frăţească şi rîvnă de a fi „făcători de pace".

Anatolie Zarea

Gînduri de Crăciun

(Urmare din pag. 1)

mereu: „Mărire întru cei de sus, lui Dumnezeu şi pe pămînt pace, între oameni bunăvoire". Din noaptea aceea, mesajul îngerilor a sunat an de an şi zilele noastre şi-au făcut din acesta cea mai înflăcărată năzuinţă, pacea fiind cea mai de preţ valoare de care omul are nevoie spre a trăi în armonie cu sine însuşi, cu semenii lui, cu toate naţiile şi seminţiile pămîntului.

Vreme de două mii de ani, minunea din staulul Betleemului şi din noaptea Crăciunului trece prin faţa sufletului nostru an de an şi ne cheamă la creştinească prăznuire înfiorîndu-ne cu dumnezeeasca strălucire a praznicului.

În faţa peşterii din Betleem, sufletul creştinesc — adînc înfiorat de măreţia tainei acesteia — îşi caută mîntuire pe urma paşilor păstorilor biblici şi a magilor de la răsărit. Aici, în faţa peşterii din Betleem, alături de necunoscuţii păstori, alături de drumeţii purtători de daruri ni se cuvine şi nouă să coborîm la dumnezeeasca slujbă a Naşterii pe care creştinătatea o sărbătoreşte astăzi. În loc de aur, smirnă şi tămîie să aducem darurile sfintei Sale Învăţături zămislite din credinţă, nădejde şi dragoste şi în deosebi din aceea rostită în noaptea sfîntă: pace între oameni şi bunăînţelegere între toate noroadele lumii, animată de făurirea unei lumi mai drepte, mai bune şi mai fericite.

Emanuel Copăcianu

Sfinţirea bisericii din Araci

În partea de nord-vest a Ţării Bîrsei, pe malul drept al Oltului, puţin mai sus de locul unde acesta îşi frînge cursul luînd-o spre nord-vest, se află Araciul, comună frumoasă, cu locuitori harnici şi la locul lor.

Printre oamenii de seamă care s-au născut şi au crescut în sînul acestei comune, făcîndu-i multă cinste, se numără şi răposatul vlădică Veniamin Nistor, fost episcop al Caransebeşului, şi Înalt Prea Sfinţia Sa Nicolae Colan, actualul nostru Mitropolit al Ardealului.

Credincioşii noştri din Araci aveau biserică destul de frumoasă, dar cutremurul din toamna anului 1940 i-a lăsat asemenea urme încît ea a trebuit să fie demolată, serviciile divine făcîndu-se într-o capelă improvizată. Au rămas însă de la această biserică un număr de 16 icoane de o mare frumuseţe artistică, lucrate de vestitul pictor braşovean Mişu Pop.

Din acest motiv, în anul 1955 se pune piatra fundamentală pentru o nouă biserică. La ridicarea ei, pe lîngă rîvna credincioşilor din Araci şi a vrednicului lor preot, P. C. protopop Aurel Nistor (astăzi de 83 de ani), sprijin bogat s-a primit şi din partea I. P. S. Mitropolit Nicolae, care s-a interesat permanent de mersul lucrărilor.

Lucrările ajungînd în faza de a se putea sluji în ea, sfinţirea bisericii din Araci s-a făcut, din încredinţarea I. P. S. nostru *Mitropolit Nicolae,* de către P. S. Arhiereu *Emilian Antal* de la mănăstirea „Sf. Ilie Prorocul" din Toplita, în 25 octombrie 1964.

Soborul preoţilor slujitori a fost bogat, avînd de la Sibiu pe P. C. vicar arhiepiscopesc Traian Belaşcu, P. C. Arhim. prof. Dr. Nicolae Mladin, P. C. secretar eparhial Dumitru Călugăr, C. diaconi Iosif Bolog şi Gheorghe Papuc, precum şi pe P. C. protopopi Vasile Coman (Braşov) şi Nicodim Belea (Sf. Gheorghe).

În acea zi de Duminică, la ora 9, soborul preoţilor iese întru întîmpinarea P. Sf. Arhiereu Emilian, cuvîntul de bun venit fiind rostit de P. C. prot. *N. Belea,* care, printre altele, exprimă bucuria credincioşilor şi a preoţilor de a fi ajuns aceste însemnate clipe.

Răspunzînd, P. Sf. Arhiereu *Emilian* mărturiseşte bucuria de a se afla în mijlocul credincioşilor din Araci, precum şi bucuria pe care o simte ori de cîte ori sfinţeşte o biserică.

S-a purces apoi la slujba de sfinţire, care s-a desfăşurat după rînduială.

Sf. Liturghie arhierească s-a desfăşurat de asemenea plină de căldură sufletească, răspunsurile fiind date de corul bisericesc din parohia Hăghig, sub conducerea C. preot Valer Vlădăreanu.

La sfîrşitul Sf. Liturghii a vorbit parohul local, P. C. prot. *Aurel Nistor,* care a făcut un scurt istoric al parohiei şi darea de seamă asupra lucrărilor de zidire a bisericii.

„Părinte, amîndoi vom face biserica", reproduce părintele A. Nistor cuvintele I. P. S. Mitropolit Nicolae, evocînd momente de consfătuire şi încurajare cu Înaltul nostru Arhipăstor. De aceea, mulţumeşte I. P. S. Sale pentru tot sprijinul acordat.

Mulţumeşte de asemenea P. S. Arhiereu Emilian pentru osteneala drumului şi pentru bucuria pe care le-a făcut-o sfinţindu-le biserica, precum şi credincioşilor şi tuturor binefăcătorilor care şi-au dat obolul la zidirea ei, ca şi preoţilor participanţi la sfinţire.

Mulţumeşte totodată Departamentului Cultelor şi organelor locale ale puterii de Stat pentru ajutorul şi înţelegerea arătată.

A vorbit apoi P. S. Arhiereu Emilian Antal, *care mărturiseşte nu numai bucuria cu care a primit delegaţia din partea I. P. S. Mitropolit* Nicolae *de a sfinţi biserica din Araci, ci şi regretul că la acest praznic n-a putut fi de faţă şi I. P. S. Sa pentru a se bucura „de bucuria consătenilor mei" — precum însuşi spunea.*

Dar, continuă P. S. Emilian, deşi cu trupul nu este de faţă, cu duhul I. P. S. Mitropolit Nicolae este alături de noi, urmărind pas cu pas sfinţirea bisericii.

Adresîndu-se credincioşilor, P. S. Sa le vorbeşte despre rostul Bisericii ca instituţie şi ca lăcaş de închinare, arătîndu-le pe înţeles că după cum cărămida, varul, apa şi celelalte materiale s-au închegat în zidirea bisericii, la fel şi sufletele lor se unesc, se înaripează, se umplu de dragoste atunci cînd se adună între ziduri'e ei.

În numele I. P. S. Mitropolit Nicolae ca şi în numele său personal, P. S. Emilian mulţumeşte, în încheiere, credincioşilor şi preotului, îndemnîndu-i la muncă, cinste şi pace.

A urmat apoi o agapă la care au luat cuvîntul P. C. prot. *V. Coman,* care felicită în numele preoţilor şi credincioşilor din părţile locului pe părintele A. Nistor, precum şi pe păstoriţii săi pentru lucrarea pe care au înfăptuit-o; Preotul reformat Iosif Markó, care, printre altele, mărturiseşte bucuria de a vedea „încununate de succes eforturile credincioşilor ortodocşi" din Araci, la care şi-au dat contribuţia şi credincioşii reformaţi, aşa după cum şi ortodocşi au contribuit substanţial la ridicarea turnului şi la cumpărarea clopotului de la biserica reformată, ceea ce constituie un exemplu de trăire în spiritul ecumenismului actual.

A luat apoi cuvîntul P. C. vicar arhiepiscopesc Tr. Belaşcu, *care, printre altele, arată că „parohia noastră din Araci trăieşte bucuria unei mari sărbători duhovniceşti".*

După ce mulţumeşte Prea Sfinţitului Emilian, care a răspuns poftirii I. P. S. Mitropolit Nicolae de a sfinţi biserica, reprezentantului Departamentului Cultelor pentru participare şi ajutor, părintelui paroh A. Nistor şi credincioşilor din Araci pentru eforturile depuse la ridicarea noii biserici — P. C. vicar insistă asupra unor probleme actuale bisericeşti, arătînd că în patria noastră ecumenismul se practică de 20 de ani. La noi, spune P. C. vicar în încheiere, se merge pe linia dorinţei Mîntuitorului, exprimată în cuvintele „ca toţi să fie una".

Astfel a luat sfîrşit praznicul tîrnosirii bisericii din Araci, care a constituit un prilej de mare bucurie pentru credincioşii din această parohie, pentru vrednicul lor preot şi pentru toţi cei care au participat la el într-un fel sau altul.

Participant

Binecuvîntarea bisericii din Tărlungeni

Duminică în 15 nov. a. c., credincioşii ortodocşi din Tărlungeni, prot. Sf. Gheorghe, au avut deosebita bucurie sufletească de a-şi vedea încununate străduinţile şi jertfele pentru înfrumuseţarea bisericii nouă prin slujba de binecuvîntare a ei.

Serviciul religios al sfinţirii apei, binecuvîntarea bisericii şi Sf. Liturghie au fost săvîrşite de către P. C. vicar arhiepiscopesc Traian Belaşcu, delegat al I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae, P. C. Prot. N. Belea de la Sf. Gheorghe, P. C. Prot. V. Coman de la Braşov, C. P. Aron Milea, I. Aldeşiu, Gh. Luca, Grigore Ciocan şi Arhid. I. Bolog.

Răspunsurile liturghice au fost date de corul bisericii din Tărlungeni.

La priceasnă a predicat P. C. Prot. Dr. V. Coman, tîlcuind parabola samarineanului milostiv. P. C. Sa a arătat că în această prea frumoasă pildă, Mîntuitorul ne-a dat răspuns la trei mari întrebări: Cum putem dobîndi viaţa veşnică? Cine este aproapele nostru? şi care sînt binefacerile Bisericii, asemănată în pildă cu

O viață rodnică

În 28 octombrie a. c. Biserica luterană C. A. din țara noastră a sărbătorit pe eminența Sa episcopul Dr. Friedrich Müller, din prilejul împlinirii vîrstei de 80 ani. Au fost de față la această sărbătorire clerici și credincioși luterani, reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe Romîne, ai cultelor romano-catolic, reformat, luteran s.p. și unitarian, pastorul Paul Hansen de la Alianța Mondială Luterană (Geneva) ș. a.

Au luat parte dl. prof. Dumitru Dogaru, secretarul general al Departamentului Cultelor, d. inginer V. Caraba, vice-președinte al Sfatului Popular Regional—Brașov, d. I. Jurca, președinte al Sfatului Popular raional—Sibiu, d. C. Buzdughină, președinte al Sfatului Popular orășenesc—Sibiu, d. C. Dumitrescu și V. Roban din partea Comitetului de luptă pentru pace raional și orășenesc—Sibiu.

Biserica Ortodoxă Romînă a fost reprezentată de I. P. S. Mitropolit Iustin al Moldovei, I. P. S. Mitropolit Nicolae al Banatului, I. P. S. Mitropolit Firmilian al Olteniei, P. S. Teofil al Clujului și P. S. Valerian al Oradiei, Delegația Arhiepiscopiei ortodoxe romîne de Alba-Iulia și Sibiu și a Institutului Teologic Universitar a fost formată din: P. C. vicar Tr. Belașcu, consilierii I. Nicoară, I. Velțan, I. Vlad, rector S. Vlad, prof. N. Mladin. În numele protopopiatului ort. romîn Sibiu a participat P. C. prot. I. Munteanu.

Sărbătorirea a început cu o *slujbă solemnă în Catedrala luterană din Sibiu,* în cadrul căreia a predicat d. vicar H. Binder și s-au spus cuvinte de prețuire din partea curatoratului, pastorilor, cancelariei episcopale, studenților teologi, credincioșilor și credincioaselor, Alianței Mondiale Luterane. *Pastorul Paul Hansen,* asigurînd Biserica luterană din țara noastră de sprijinul Alianței Mondiale Lutérane, exprimă totodată bucuria că sînt de față reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe Romîne cu care Biserica luterană conlucrează în Consiliul Ecumenic al Bisericilor, că a avut posibilitatea să cunoască poporul romîn și realizările lui. Lucrarea după Evanghelie e lucrare de pace și bunăînțelegere între popoare.

La sfîrșit eminența Sa d. *episcop Fr. Müller* a mulțumit tuturor.

După aceea a avut loc o recepție la reședința episcopală luterană.

Luînd cuvîntul *d. prof. D. Dogaru,* secretarul general al Departamentului Cultelor, felicită pe sărbătorit în numele Guvernului R. P. Romîne și arată meritele d-lui episcop Müller și serviciile aduse cauzei păcii, coexistenței pașnice și înțelegerii între popoare. Ca semn de recunoaștere a acestor merite și de deosebit respect, Consiliul de Stat al R. P. Romîne a decorat pe d. episcop Fr. Müller de două ori: în 1954 cu ordinul „Steaua Republicii Populare Romîne" cl. III, în 1964 cu același ordin cl. II-a. Urînd sărbătoritului mulți ani de activitate rodnică, d. secretar general al Departamentului Cultelor, prof. D. Dogaru, exprimă convingerea că eminența Sa d. episcop Fr. Müller va sprijini și în viitor străduințele poporului pentru pace și înțelegere între popoare, munca lui pentru viața cea nouă, din ce în ce mai îmbelșugată.

D. vicepreședinte al Sfatului Popular regional Brașov, V. Caraba, *felicită pe d. episcop Fr. Müller pentru activitatea lui de apropiere între poporul romîn și minoritatea națională germană și de bune raporturi între Biserica luterană C. A. și organele locale ale puterii de stat.*

I. P. S. mitropolit Iustin al Moldovei aduce calde urări, din încredințarea Prea Fericitului Patriarh Justinian, în numele Sfîntului Sinod al Bisericii Ortodoxe Romîne. I. P. S. Sa prezintă apoi variatele aspecte ale personalității și activității eminenței Sale episcopului Fr. Müller, păstor și arhipăstor plin de zel, dar și de chibzuință în slujirea Bisericii luterane, teolog stăruitor în meditație și rugăciune, mărturisitor al Cuvîntului Domnului pentru vremea sa, cercetător al istoriei de pe aceste meleaguri, sprijinitor al colaborării între cultele din patria noastră și al bunelor relații cu Biserica Ortodoxă Romînă, luptător de frunte pentru pace și înfrățire între popoare, îndrumător al clerului și credincioșilor luterani pe calea atașamentului și muncii pentru patria noastră scumpă, R. P. Romînă. Eminența Sa a fost cel dintîi dintre șefii de culte din țara noastră, care a răspuns la apelul Preafericitului Patriarh Justinian, în numele Sfîntului Sinod, pentru colaborarea între culte, care a dat așa de frumoase rezultate. De aceea ierarhii Bisericii Ortodoxe Romîne l-au îmbrățișat cu căldură și I. P. S. mitropolit Iustin urează sărbătoritului spor în lucrarea pe tărîm bisericesc și obștesc.

Urmează felicitările dlor episcopi reformat *Iuliu Nagy* (Cluj), unitarian *A. Kiss* (Cluj), luteran s.p. *Gh. Argay* (Cluj) și al pr. *Fr. Zuder* din partea Arhiepiscopiei romano-catolice din București.

Prezentînd bunele urări din partea Consiliului Arhiepiscopesc și al Institutului Teologic din grad Universitar din Sibiu, P. C. vicar Traian Belașcu, *însoțit de P. C. rector* Sofron Vlad — *ca reprezentanți ai I. P. S. nostru Mitropolit Nicolae — dă citire* mesajului înalt Prea Sfinției Sale *către eminența Sa episcopul Fr. Müller. Mulțumind pentru invitația de a participa la festivitate, I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae felicită pe sărbătorit „pentru bogatele strădanii cultural-religioase" desfășurate... „spre fericita îndrumare a credincioșilor Bisericii Evanghelice C.A.". Exprimă convingerea că „raporturile de bună conviețuire și frățească înțelegere existente între credincioșii" Arhiepiscopiei noastre și cei ai Bisericii Evanghelice „vor continua să se îmbogățească și să rămînă curate și în viitor". Urează dlui episcop Fr. Müller „ani luminoși, de pace întru Hristos Domnul, spre propășirea credincioșilor pe care-i păstoriți și spre slava patriei noastre dragi, Republica Populară Romînă".*

P. C. rector N. I. Nicolaescu *aduce salutul Institutului Teologic de grad Universitar din București, „aceluia care — ca om și ca teolog, ca cetățean și ca ierarh — a știut să slujească atît Biserica Sa și patria noastră scumpă, cît și marile idealuri umanitare de pace, frățietate și dragoste între oameni și popoare".*

Au mai vorbit: d. rector *St. Iuhasz* de la Institutul Teologic Protestant (Cluj) și *Pr. A. Balaș* de la parohia romano-catolică din Sibiu.

Eminența Sa episcopul Fr. Müller spune că din convingerea că creștinii în temeiul iubirii de aproapele pot conlucra la construirea socialismului, a conlucrat și va conlucra cu conducătorii R. P. Romîne. Credincioșii luterani l-au înțeles și ei își arată loialitatea față de patrie prin munca lor constructivă. Deasemenea a sprijinit bunaînțelegere între culte și va conlucra la orice operă bună de pace și progres.

Recepția s-a încheiat cu executarea a două bucăți de către corul pastorilor luterani, condus de prof. F. X. Dressler.

La masa, ce a avut loc după aceea, *I. P. S. mitropolit Nicolae al Banatului a relevat activitatea ecumenistă, patriotică și în favoarea păcii și colaborării între popoare a sărbătoritului.*

P. C. prot. I. Munteanu vorbește în numele protopopiatului ortodox romîn—Sibiu, despre colaborarea dintre preoții și credincioșii ortodocși și pastorii luterani și credincioșii luterani.

Au mai luat cuvîntul: *d. H. Binder,* vicarul episcopiei luterane C.A., d. rabin *Salman* (București), msgn. romano-catolic *Kernweiss* (Timișoara), *d. Roban,* secretar al Comitetului orășenesc de luptă pentru pace (Sibiu), d. prot. luteran *Scheerer* (Mediaș), d. rector *St. Iuhász* un *credincios* și o *credincioasă* luterană.

Mulțumind tuturor, Eminența Sa episcopul Fr. Müller *asigură că va contribui la propășirea scumpei noastre patrii în pace și progres și că va conlucra cu celelalte culte pe baza frățietății creștine.*

Sărbătorirea eminenței Sale a prilejuit cinstirea unui vrednic slujitor al Bisericii sale, sprijinitor plin de rîvnă a înfrățirii dintre culte și dintre poporul romîn și naționalitățile conlocuitoare, bun cetățean al patriei noastre și însuflețit luptător pentru pace. De aceea ea a fost o manifestare a spiritului ecumenist și a frățietății ce domnește între culte, a patriotismului ce însuflețește pe slujitorii și credincioșii tuturor Bisericilor din țara noastră.

Sîmbătă, 31 octombrie 1964, Institutul Teologic Protestant din Cluj a decernat eminenței sale episcopului Dr. Fr. Müller titlul de doctor honoris causa pentru activitatea sa științifică. La festivitate a vorbit și P C. rector Sofron Vlad în numele Institutului Teologic de grad Universitar-Sibiu, relevînd colaborarea dintre luterani și ortodocși pe plan ecumenic și patriotic.

O viață rodnică și-a primit astfel încununarea ostenelilor și vredniciilor sale.

T. R.

„Casa de oaspeți" în care a dus samarineanul milostiv pe cel rănit.

La sfîrșitul Liturghiei, C. Preot Aron Milea arată străduințele mai vechi și mai noi pe care le-au depus credincioșii pentru ridicarea și înfrumusețarea bisericii lor. Aduce prinos de mulțumire mai întîi regretatului preot Iancu Bărbat sub îndrumarea căruia s-a săvîrșit această lucrare. „El n-a avut bucuria să vadă cu ochii trupești această sărbătoare, dar cu duhul se bucură împreună cu noi".

P. C. Vicar Traian Belașcu aduce mulțumirile și binecuvîntarea I. P. Sf. nostru Mitropolit Nicolae, tuturor celor ce au străduit pentru podoaba Casei Domnului. Arată apoi, cum totdeauna credincioșii au preamărit pe Dumnezeu și s-au închinat Lui în lăcașuri de cult, prin care s-a păstrat legămîntul mîntuirii neamului omenesc. Prin biserică poporul nostru a învățat să iubească pe Dumnezeu, să iubească pe aproapele, care este orice om, indiferent de naționalitatea sau starea lui. Biserica ne-a învățat să trăim în pace și bunăînțelegere unii cu alții, să ne iubim patria și să muncim cu drag pentru înflorirea ei.

Deplin mulțumitori lui Dumnezeu pentru bucuria duhovnicească a acestui praznic, credincioșii s-au îndreptat spre casele lor, ducînd în inimi lumina lui Hristos, duhul păcii și al înfrățirii.

În casele parohiale a urmat o agapă, dată de consiliul parohial. Aci au vorbit despre realizările din patria noastră, despre înfrățirea între cetățenii romîni și maghiari din localitate și despre năzuința de pace și progres a omenirii P. C. vicar Traian Belașcu, Prot. N. Belea și preotul evanghelic maghiar St. Mezei.

Participant

Simplitatea în vorbă

De simplitatea vieții, pe care a pilduit-o așa de frumos Mîntuitorul și pe care sînt chemați s-o urmeze toți cei ce poartă numele de credincioși creștini, ține și *simplitatea în vorbă*.

Simplitatea în vorbă este măsura dreaptă și modul cuvenit în felul de a sta de vorbă cu semenii noștri, împreunată cu năzuința de a ajunge la înfăptuirea asemănării cu Domnul nostru Iisus Hristos. Ea este învățătura creștină cu privire la felul de a te purta în vorbă cu semenii tăi, preschimbată în chip de viață după pilda dată de Domnul nostru Iisus Hristos. Este purtarea în vorbă după legile firii omenești, îmbunătățită cu ajutorul dumnezeiescului Har și al silințelor proprii după îndreptarul lăsat nouă de către Mîntuitorul.

Ținuta credinciosului creștin adevărat este oglinda sufletului său. Din simplitatea sufletului său orînduit — prin puterea dumnezeiescului Har și prin strădania firii sale — după simplitatea învățăturii creștine și care bate pentru Domnul nostru Iisus Hristos, decurge marea simplitate a ținutei credinciosului creștin adevărat, din care face parte de nedespărțit și simplitatea lui în vorbă.

La el se observă gesturi în stare și potrivite să vorbească despre viața lui, manifestate în *simplitate și în armonie*. La el întîlnim totdeauna exprimarea chibzuită și viguroasă a lumii sale lăuntrice. Aceasta este stăpînită de duhul Domnului nostru Iisus Hristos, care constituie un exemplu grăitor de împlinire a cuvîntului dat: „Căci Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, cel propovăduit de noi între voi... nu a fost da și ba, ci a fost în el numai da, fiindcă oricîte sînt făgăduințele lui Dumnezeu, în Iisus Hristos sînt da“ (II Cor. 1, 19 sq.).

Atins, udat și preschimbat de roua dumnezeiescului Har, sufletul lui devine înțelept, cuminte, chibzuit, smerit, curat și limpede. Aceasta se răsfrînge și asupra purtării sale în vorbă.

Credinciosul creștin adevărat se comportă în vorbă după sfatul și îndemnul Mîntuitorului: „cuvîntul vostru să fie: da ce este da, nu ce este nu; iar ce e mai mult decît acestea, de la cel rău este“ (Mt. 5, 37). Căci știe și este convins că în aceste cuvinte este exprimată *puritatea și vigoarea sincerității*.

Străduindu-se să întruchipeze desăvîrșirea în vorbă, care este bazată pe desăvîrșirea vieții, credinciosul creștin adevărat se comportă în vorbă în așa fel, încît să poată spune — cu drept cuvînt — împreună cu Sf. Apostol Pavel: „ca dintru curăția inimii, ca de la Dumnezeu, în fața lui Dumnezeu, așa grăim în Hristos“ (II Cor. 2, 17; vezi și 12, 19). De asemenea: „Adevăr grăiesc în Hristos, nu mint, prin aceea că mărturisesc conștiința mea în Duhul Sfînt“ (Rom. 9, 1 sq.).

Înainte de a vorbi, credinciosul creștin adevărat își întreabă conștiința și inima, căci nu nesocotește adevărul și dreapta judecată. Limba sa este întreagă și nu spintecată ca la șerpi. Dragostea lui de adevăr este mult prea puternică pentru ca să se înduplece cumva să spună o minciună.

Cu privire senină și cinstită, adevărată oglindă a sufletului său curat; cu ton liniștit, dar categoric, firesc unui om cu inima cinstită și deschisă, care este sigur pe tot ce spune și ferm în păreri; discret, dar plin de tîlc; în puține cuvinte, dar pline de miez, simple și pornite din inimă — ca unul ce reține cumpăna judecății sănătoase și curate — el mărturisește pe față și răspicat (felul deschis de a vorbi îl scutește de orice ocolișuri!) motivele și intențiile sale, ca unul ce este convins că lucrurile se dezleagă printr-o mărturisire sinceră. El se conduce după principiul: adevărul este unul singur și nu poate să aibă două chipuri; ca atare, el trebuie să fie înfățișat așa cum este!

Vorbește deschis ca să i se poată răspunde tot așa, justificînd întru totul încrederea în sufletul său curat. Cuvintele sale răspicate pot dumiri. Fiece vorbă ce iese din gura lui este întocmai cum îi este gîndul, avînd pururea adevărul pe buze. Cuvintele sale sînt nemeșteșugite și semănînd întru totul cu felul său de a fi; ele trezesc gînduri înălțătoare, încălzesc inima și cultivă năzuințe mari.

Nu-i place semeția cuvintelor și nu se împăunează cu ea; nu-i place vicleșugul și perfidia și nu ademenește pe nimenea să-și calce cuvîntul. Nu vorbește de prisos: nu-și strică gura de geaba; nu ia lucrurile în glumă și nu se amăgește. Cuvîntul său are greutate totdeauna și nu caută să amăgească.

El folosește limba cu iubire, chibzuință, cumpătare și înțelepciune, făcînd din ea unealtă spre împlinirea rosturilor date ei de Dumnezeu: comunicare curată, limpede și frățească între oameni spre realizarea între ei a armoniei, colaborării, propășirii și fericirii. De asemenea, își ridică glasul împotriva exploatării și a tuturor formelor de apăsare a omului, care îl înstrăinează de adevăratul rost al vieții sale, de o viață vrednică de numele de om.

In loc să folosească limba în clevetire și în alte chipuri de înveninare și de învrăjbire a vieții omenești, o folosește pentru îndreptarea apucăturilor rele ale semenilor săi. Pentru ca, în felul acesta, să îndrepte ceea ce este stricat.

Credinciosul creștin adevărat folosește limba în săvîrșirea de rugăciuni pentru semenii săi. El se roagă pentru binele tuturor și pentru îndreptarea celor ce greșesc, pentru bunăstarea și pacea tuturor, însoțind această rugăciune cu pilda pe care o dă viața sa proprie și prin fapte care sprijinesc activ mersul în pace și dreptate al lumii spre împlinirea celor mai măreți și frumoase năzuințe ale sale.

Convins că vorbele nu trebuie să fie ușoare ca vîntul ce adie pe fața apei fără s-o încrețească, credinciosul creștin adevărat nu se pripește la vorbă, fiind că știe că cuvîntul dat trebuie să fie ținut. Nu este bine să te legi ușor și pripit prin cuvîntul tău că vei săvîrși cutare lucru. Cînd te legi la o faptă, trebuie să te legi cu chibzuință. Căci este frumos lucru și dovedește omenie și statornicie cînd omul își ține cuvîntul. Numai cînd un lucru este bun și folositor semenilor și nouă înșine, ne putem lega înaintea lui Dumnezeu și a oamenilor că-l vom face.

Preotul păstor de suflete — conștient de rostul lui și activ în împlinirea lui — își educă păstoriții în duhul simplității în vorbă. Premergînd el însuși cu pilda propriei sale vieți, slujitorul altarului cheamă, în toate împrejurările potrivite, pe credincioșii săi la o comportare în vorbă vrednică de numele de credincios creștin. Le arată că se cuvine ca fiecare dintre ei să se silească a practica simplitatea în toate împrejurările vieții lor!...

C. Sîrbu

In întîmpinarea Nașterii Domnului

Marele praznic al Nașterii Domnului, Crăciunul, este așteptat de creștini cu multă și aleasă bucurie duhovnicească. Și aceasta pentru că Nașterea Domnului ne amintește an de an în ce fel Dumnezeu s-a milostivit spre noi și l-a trimis pe Fiul Său, pe Domnul și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos, ca să ne ridice din robia păcatului strămoșesc și să ne aducă iarăși „la fericirea cea dintîi“.

Dar mulțumirea pe care ne-o aduce Crăciunul ni se poate înfățișa în haină curată, frumoasă și plină de lumină numai dacă ne pregătim din bună vreme, dacă sîrgium să întîmpinăm această sărbătoare cu suflet curat, neîntinat, cu inimă caldă și iubitoare, dacă întîmpinăm Nașterea Domnului cu simplitatea ciobanilor din preajma Vifleemului, cu aurul, cu smirna și tămîia sufletului nostru, cuprinși de duhul păcii și al bunei-voiri, duh vestit lumii, deasupra peșterii în care s-a născut „Domnul păcii“, de cetele îngerești.

Sfînta Biserică ne arată limpede modul și timpul de pregătire întru întîmpinarea Nașterii Domnului cu toată vrednicia. Inaintea Crăciunului cu șase săptămîni ea a așezat post, în răstimpul căruia avem cel mai nimerit prilej de pregătire pentru venirea Fiului, cu trup, în lume. Acum se cade să ne îmbrăcăm viața în tot mai multă și mai curată smerenie, să ne adîncim tot mai stăruitor în rugăciune, să cercetăm sfînta biserică cu evlavie, să ne reamintim și minunatele colinde care grăiesc, toate, sufletului nostru, despre Pruncul care se va naște în Vifleem. Tot în acest răstimp trebuie să căutăm prilej, cel mai însemnat prilej, de a ne mărturisi păcatele și a ne împărtăși cu trupul și cu sîngele Mîntuitorului nostru Iisus Hristos. De mult folos sufletesc ne pot fi și citirile din Sf. Scriptură, din viețile sfinților și din alte cărți ziditoare de viață duhovnicească.

Firește, însăși postirea, care ne ferește de îmbuibare și ne ajută să alungăm faptele dăunătoare sănătății sufletești și trupești, este potrivită pregătirii noastre întru întîmpinarea Crăciunului.

Pentru oricare creștin, pregătirea despre care facem amintire aci este o obligație morală. Și aceasta pentru că pruncul Iisus, tot așa cum s-a născut înainte cu două mii de ani în Vifleemul Iudeii, vine să se nască an de an și în sufletele noastre. Să se nască în sufletele creștinilor, în sufletele fiilor Bisericii, pentru a-i ridica la o viață mai bună, tot mai curată, tot mai bogată în dragoste către Dumnezeu și către aproapele nostru, către toți oamenii.

Inainte cu două mii de ani, cînd a fost să se nască, pruncul Iisus n-a aflat sălaș în casele Vifleemului, ci doar în staulul unor păstori curați la suflet. Acum, cînd iarăși vine la noi, El caută sălaș în sufletele noastre; Hristos vrea să se nască în sufletul fiecărui creștin. Dar se naște cu adevărat numai acolo unde găsește curăție, în sufletul din bună vreme pregătit pentru a-L primi, pregătire pornită din adîncul cugetului nostru creștinesc, care se străduiește după cît mai multă dragoste, bucurie și pace.

D. Călugăr

† Preotul Ioan Todoran

În 19 mai 1964 a adormit în Domnul, după o boală necruțătoare, preotul pensionar Ioan Todoran.

S-a născut în 1889 în comuna Biia. Liceul precum și Academia Teologică le-a făcut la Blaj.

După hirotonire a servit mai întîi în parohia Axente Sever, iar apoi 47 de ani în parohia Proștea Mare, unde a și fost înmormîntat.

Înconjurat de familia îndurerată și de foștii parohieni, slujba înmormîntării a fost oficiată de un sobor de preoți.

Cuvînt de despărțire, subliniindu-i-se totodată și vredniciile, au rostit preoții: Alex. Florea din Mediaș, V. Coman (Proștea Mare), Iosif Mihălțan (Proștea Mică), precum și preotul ev. lut. Schullerus (Proștea Mare).

Bunul Dumnezeu să-l odihnească, numărîndu-l printre aleșii Săi.

P.

Redactor: Profesor Dr. NICOLAE MLADIN (Taxa poștală plătită în numerar) Tiparul Tipografiei Eparhiale, Sibiu 42.418